รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ทรรศนีย์ วงค์คำ

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ทรรศนีย์ วงค์คำ

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

วิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด"
ของ ทรรศนีย์ วงค์คำ
ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ดร.ผดุงชัย ภู่พัฒน์)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพ่วง)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เชาวน์ชัย)

..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอธิชัย)

อนุมัติ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.กรองกาญจน์ ชูทิพย์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ชื่อเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
ผู้วิจัย ทรรศนีย์ วงค์คำ
ประธานที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพ่วง
กรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เชาวน์ชัย
รองศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน
ประเภทสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ กศ.ด. การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2564
คำสำคัญ รูปแบบการพัฒนา, สมรรถนะนิสิตครูระบบปิด

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด วิธีดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด 2) เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยในขั้นที่ 1 ดำเนินการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัย และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถทางสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด จำนวน 6 คน จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับนิสิตที่สำเร็จการศึกษาอยู่ในโครงการผลิตครูระบบปิด ของเขตภาคเหนือตอนล่าง ในปีการศึกษา 2561 และ 2563 จำนวน 400 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นด้วยโปรแกรม M-Plus และหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการผลิตครูระบบปิด จำนวน 6 คน ขั้นตอนที่ 2 เป็นการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบและตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คน ขั้นตอนที่ 3 เป็นการนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วย Paired sample t-test และขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ด้านความเป็นประโยชน์ โดยขั้นตอนที่ 3 และขั้นตอนที่ 4 เก็บข้อมูลกับนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบเปิด จำนวน 16 คน นิสิตครูปกติ จำนวน 17 คน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด จำนวน 9 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบของสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดมี 6 สมรรถนะย่อย ได้แก่ 1) สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ 2) สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี 4) สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 5) สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ 6) สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง โดยมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไคสแควร์ เท่ากับ 444.949 ที่มีองศาความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ 399 ค่าความน่าจะเป็น (p-value) เท่ากับ 0.0558 ดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยความคาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ 0.017 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.997 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบของ Tucker และ Lewis (TLI) เท่ากับ 0.995 และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้ 1) วิธีการพัฒนาสมรรถนะฯ 2) ขั้นตอนการพัฒนาสมรรถนะฯ 3) บทบาทของผู้พัฒนาสมรรถนะฯ และ 4) บทบาทของผู้ถูกพัฒนาสมรรถนะฯ

2. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ทิศทางพัฒนา (Input) องค์ประกอบที่ 2 แนวทางการพัฒนา (Transformation) และองค์ประกอบที่ 3 ผลการพัฒนา (Output / Results) ซึ่งมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยทดลองบางสมรรถนะ คือ สมรรถนะด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้กับนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด และนิสิตครูปกติ พบว่า นิสิตครูทั้ง 2 กลุ่ม มีความรู้ความเข้าใจ และมีสมรรถนะด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ดังกล่าว หลังการทดลองใช้รูปแบบฯ เพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีผลงานกิจกรรม และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน มีการแสดงบทบาท และปฏิบัติงานผ่านกระบวนการ PLC ในภาพรวมอยู่ในระดับปฏิบัติดี มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับมาก และเห็นว่าการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะในภาพรวมบรรลุวัตถุประสงค์อยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด พบว่า นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด นิสิตครูปกติ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด ในภาพรวมมีความคิดเห็นว่ามีประโยชน์ ในภาพรวมระดับมาก

Title THE MODEL OF TEACHER'S COMPETENCY DEVELOPMENT FOR TEACHER PREPARATION IN CLOSED SYSTEM PROJECT

Author TASNEE WONGKAM

Advisor Assistant Professor Anucha Kornpuang, Ph.D.

Co-Advisor Assistant Professor Sathiraporn Chaowachai, Ed.D.

Associate Professor Pakorn Prachanban, Ph.D.

Academic Paper Ed.D. Dissertation in Educational Administration - (Type 2.1), Naresuan University, 2021

Keywords Development model, Student competency's in the closed system

ABSTRACT

The purpose of this research was to develop essential competencies of student teachers (ECST) in the closed system teacher production project. The research method divided into 4 steps as follows: Step 1: Analyzes of components in closed system teacher production project. Step 2: Creating and reviewing the appropriateness of the competencies of student teachers (ECST) model in the closed system teacher production project. Step 3: To try out the competencies of student teachers (ECST) model in the closed system teacher production project. And Step 4: Assess the feasibility and the usefulness of the competencies of student teachers (ECST) model in the closed system teacher production project.

In step 1; researcher synthesizing documents and interviewing 6 experts then collecting data by using questionnaires in lower northern area in the closed system teacher production project with 400 graduated students' year 2018 and year 2020. Data analyzed by using linear structural relationship model method by M-Plus program. And study guidelines by interviewing 6 experts that expertise in the closed system teacher production project. In Step 2; Using the data from step 1 to create a draft and review the feasibility of the model by interviewing 6 experts. Step 3; Try out the model by using average percentage, standard deviation and test the

hypothesis with Paired sample t-test. And Step 4; Evaluate the usefulness of the competencies of student teachers (ECST) model in the closed system teacher production project. Step 3 and 4 collecting data with 16 graduated students from closed system, 17 graduated students from open system, and 9 developers and supervisors of closed system teacher production project. The result showed.

1. There are 6 competencies of student teachers (ECST) in the closed system teacher production project which are 1) competency of adapting philosophy of the sufficiency economy to the student's learning 2) competency of supervision to help individuals and inspire their potential to the fullest 3) competency of technology in developing curriculum teaching and evaluating 4) competency in research and teaching development for student 5) competency of collaboration and 6) competency in self-developing as world citizen. The confirmatory factor analysis of closed system teacher production project showed chi-square value of 444.949, df value of 399, p-value of 0.0558, RMSEA value of 0.017, CFI value of 0.997 and TLI value of 0.995. And the teacher competency development guidelines of the closed-system teacher production project consisted of 4 parts: 1) A competency development method, 2) A competency development process, 3) The role of a competency developer, and 4) The role of a competent target.

2. The competencies of student teachers (ECST) model in the closed system teacher production project conducted three components which are 1) development direction (Input) 2) development guidelines (Transformation) and 3) development result (Output/Results) the result shoed that the model's appropriate was at the highest level.

3. The result after try out competency of adapting philosophy of the sufficiency economy to the student's learning showed both group of graduated students be able to adapt knowledge and understand the use of philosophy of the sufficiency economy to the student's learning with 0.05 significance level, the performance in activities were at the high level along with used of PLC in practice were at high , the satisfaction were at high level and the overall result and

performance of adapting philosophy of the sufficiency economy training for both graduated students from open and closed system were at high level.

4. The overall result of evaluating the usefulness of the competencies of student teachers (ECST) model in the closed system teacher production project and the development of activities guidebook from both open and closed graduated students also with the supervisor were at high level.

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาและเมตตาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพ่วง ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่ามาเป็นที่ปรึกษาพร้อมทั้งให้คำแนะนำตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อันประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร.ปกรณ์ ประจันบาน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เชาว์ชัย ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่ และอาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ได้กรุณาให้ความรู้ และให้คำปรึกษา แนะนำ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์และทรงคุณค่า

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย และตรวจสอบรูปแบบในครั้งนี้ และขอขอบคุณนิสิตครู สาขาวิชาเคมี ชั้นปีที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2564 ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ และกรุณาเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม และในการทดลองคุณภาพของงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจอันดีงามของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง ในการให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด เพื่อให้นิสิตครูมีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพครูต่อไป

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อประสิทธิ์ วงค์คำ และคุณแม่สนิท วงค์คำ บิดามารดาอันเป็นที่รักของผู้วิจัย เพื่อน พี่น้อง ที่ให้กำลังใจ ให้คำปรึกษา และให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านอย่างดีเสมอมา ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน ซึ่งล้วนเป็นผู้มีส่วนร่วมจนทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จได้ด้วยดี

ทรรศนีย์ วงค์คำ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ค

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... ฉ

ประกาศคุณูปการ ..... ฌ

สารบัญ ..... ญ

สารบัญตาราง ..... ฐ

สารบัญภาพ ..... ด

บทที่ 1 บทนำ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

คำถามการวิจัย 4

วัตถุประสงค์ของการวิจัย 5

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย 5

ขอบเขตการวิจัย 5

สมมติฐานการวิจัย 8

นิยามศัพท์เฉพาะ 8

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 13

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ 15

เอกสารเกี่ยวข้องกับสมรรถนะครู 25

โครงการผลิตครูระบบปิดของประเทศไทย 51

คุณลักษะของนิสิตครูที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี 154

แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) 216
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 221
กรอบแนวคิดการวิจัย 225
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 227
ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะและศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครู ของโครงการผลิตครูระบบปิด 229
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด 241
ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด 244
ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด 253
บทที่ 4 ผลการวิจัย 256
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะ และศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด 256
ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด 296
ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด 326
ตอนที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด 338
บทที่ 5 บทสรุป 348
สรุปผลการวิจัย 350

อภิปรายผลการวิจัย.....359
ข้อเสนอแนะ.....369
บรรณานุกรม.....371
ภาคผนวก.....383
ประวัติผู้วิจัย.....741

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบ 21

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบข้อดี และข้อจำกัดของรูปแบบการประเมิน 42

ตาราง 3 แสดงพฤติกรรมของผู้ถูกประเมินที่เคยเกิดขึ้นจริงในรอบปีที่ผ่านมา.....42

ตาราง 4 กำหนดการต่าง ๆ เกี่ยวกับการคัดเลือกนิสิตโครงการเพชรในตม.....71

ตาราง 5 จำนวนนักศึกษาคุรุทายาทระดับมัธยมศึกษา จำแนกตามสหวิทยาลัย 78

ตาราง 6 จำนวนโปรแกรมวิชาที่เปิดรับนักศึกษาคุรุทายาทระดับมัธยมศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2534 - 2539.....79

ตาราง 7 งบประมาณโครงการคุรุทายาท ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2530 - 2539.....80

ตาราง 8 จำนวนนักศึกษาคุรุทายาทระดับมัธยมศึกษา จำแนกตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนฯ จำนวนรับได้จริง จำนวนสำเร็จการศึกษา และได้รับการบรรจุเข้ารับราชการ ปีการศึกษา 2534 - 2539.....81

ตาราง 9 รายละเอียดทุนการศึกษาตลอดระยะเวลาที่อยู่ในโครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 103

ตาราง 10 จำนวนนิสิตนักศึกษาครูโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น รุ่นที่เข้าศึกษาในปี พ.ศ. 2560 และปี พ.ศ. 2561..... 125

ตาราง 11 สมรรถนะ ผลลัพธ์ และตัวชี้วัดตามชั้นปี โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น129

ตาราง 12 รายละเอียดตัวบ่งชี้..... 132

ตาราง 13 กรอบสมรรถนะหลัก สมรรถนะย่อย และพฤติกรรมบ่งชี้สำหรับการประเมินของมาตรฐานการปฏิบัติงาน..... 157

ตาราง 14 กรอบสมรรถนะหลัก สมรรถนะย่อย และพฤติกรรมบ่งชี้สำหรับการประเมินของมาตรฐานการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู 160

ตาราง 15 การวิเคราะห์สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด 173

ตาราง 16 การเปรียบเทียบการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ 217

ตาราง 17 สุ่มกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน 231

ตาราง 18 แสดงเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (อดีต ปัจจุบัน และอนาคต) จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 236

ตาราง 19 แสดงการเก็บรวบรวมข้อมูลในการหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด 241

ตาราง 20 แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design 244

ตาราง 21 เกณฑ์การประเมินผลงานกิจกรรมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน 251

ตาราง 22 เกณฑ์การประเมินแบบสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC สังเกตพฤติกรรมของการใช้รูปแบบฯ 252

ตาราง 23 ที่มาของสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด 6 สมรรถนะ 257

ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ของตัวแปรที่สังเกตได้ 267

ตาราง 25 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด 274

ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด 279

ตาราง 27 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด 285

ตาราง 28 ประเด็นการสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด 299

ตาราง 29 ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการสร้างสมรรถนะของนิสิตครู โครงการผลิตครูระบบปิด 314

ตาราง 30 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยผู้เชี่ยวชาญ..... 323

ตาราง 31 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยผู้เชี่ยวชาญ..... 324

ตาราง 32 ผลคะแนนของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด และระบบปกติ ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบวัดความรู้ เรื่อง สมรรถนะด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ โดยประเมินก่อน และหลังการใช้รูปแบบฯ 327

ตาราง 33 ผลการเปรียบเทียบระดับของการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ก่อน-หลังการทดลองใช้รูปแบบฯ ของกลุ่มนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด และกลุ่มนิสิตครูปกติ..... 329

ตาราง 34 ผลประเมินผลงานกิจกรรมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิต ประจำวัน และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน..... 330

ตาราง 35 ผลการสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC การสนทนาแบบ dialogue เน้นการฟังใคร่ครวญ และการสะท้อนคิด (Reflection) ที่แสดงถึงการคิดที่มีเหตุผล มีวิจารณญาณในการใช้ชีวิตบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง 332

ตาราง 36 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ (สำหรับนิสิตครู)..... 334

ตาราง 37 ผลการประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงฯ 336

ตาราง 38 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (สำหรับนิสิตครู)..... 339

ตาราง 39 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (สำหรับผู้ดูแล และพัฒนานิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด)341

ตาราง 40 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของคู่มือการออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (สำหรับผู้ดูแล และพัฒนานิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด).....345

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 กลุ่มสมรรถนะ (Cluster of Competencies) 34

ภาพ 2 ทฤษฎีโปรแกรมของเฉิน.....38

ภาพ 3 ที่มาของการกำหนดสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด และความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็น ด้วยโมเดลการเปลี่ยนแปลง 39

ภาพ 4 ส่วนประกอบของทฤษฎีโปรแกรมตามโมเดลการกระทำ 40

ภาพ 5 กรอบแนวคิดการพัฒนานิสิตนักศึกษาครูที่รับทุนครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น..... 135

ภาพ 6 กรอบความคิดการดำเนินงานในการพัฒนานิสิตนักศึกษาครูในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น..... 137

ภาพ 7 ขั้นตอนการดำเนินงานของสถาบันผลิตครูและเครือข่ายสถาบันผลิตครู..... 138

ภาพ 8 ระบบและกลไกการคุณภาพการดำเนินงานและติดตามประเมินโครงการ..... 140

ภาพ 9 กรอบแนวคิดการวิจัย 225

ภาพ 10 แผนภูมิแสดงขั้นตอนวิธีในการดำเนินการวิจัย 227

ภาพ 11 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด..... 283

ภาพ 12 (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด..... 297

ภาพ 13 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด 302

มหาวิทยาลัยนเรศวร

บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาของประเทศถือได้ว่าเป็นการบริการอย่างหนึ่งของรัฐ (Public Service) ซึ่งตามหลักเศรษฐศาสตร์สมัยใหม่ กระบวนการทางการศึกษา เป็นกระบวนการผลิต (Production Process) ชนิดหนึ่ง ซึ่งจะช่วยเปลี่ยนแปลงมนุษย์ให้มีคุณภาพดีขึ้น ประชาชนจึงต้องการพัฒนาคุณภาพของตนเอง ส่วนรัฐบาลก็ต้องการพัฒนาคนเพื่อไปพัฒนาประเทศ สำหรับสังคมมีความต้องการพัฒนาคน เพื่อเข้ามารับช่วงดูแลและพัฒนาให้สังคม และเอกลักษณ์ของสังคมมีความยั่งยืน ปัจจัยหรือสิ่งที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของบุคคล รัฐบาล และสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ ก็คือ การศึกษา ในฐานะกลไกพื้นฐานของการพัฒนาคน จึงเป็นสิ่งที่สังคมหวังพึ่งพาให้เป็นเครื่องเตรียมคนและสังคมให้พร้อมรับความเปลี่ยนแปลง เพื่อการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้นการจัดการศึกษาในบทบาทหน้าที่ของรัฐและผู้เกี่ยวข้อง จะต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพจึงจะทำให้บุคคลเป็นทรัพยากรที่มีค่าเพื่อพัฒนาประเทศโดยจัดอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด (สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์, และสหชัย สาสวน, 2561, น. 24)

จากยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 เป็นกรอบความคิดหนึ่ง ในการพัฒนาการศึกษาของชาติ ซึ่งเป็นภารกิจหลักในการพัฒนาคนอันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าการศึกษาจะมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 3 หรือยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยกำหนดให้คนไทยในอนาคตต้องเป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบ และปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัย เป็นการลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ และนำไปสู่การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน (พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562, น. 4) ในยุคของการปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ทักษะในการปฏิบัติงาน นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องกระทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา หมวด 16 การปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 จ. (3) ให้ “มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทน ที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรมใน การบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู”

“ครู” เป็นบุคคลที่สำคัญอย่างยิ่งต่อภารกิจในการพัฒนาเยาวชนของชาติ โดยครูนอกจากจะต้องมีจิตวิญญาณของความเป็นครูแล้ว ครูยังต้องเป็นผู้ทรงความรู้ในเนื้อหาที่ต้องถ่ายทอดสู่ผู้เรียน และครูยังต้องจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูจะต้องพัฒนาศิษย์ให้มีทักษะการเรียนรู้ด้วย นโยบายรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปครู โดยยกฐานะให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง เนื่องจากเป็นฟันเฟืองหลักในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษาของประเทศ และนับเป็นผู้มีบทบาทในการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนา รวมถึงการให้การศึกษาที่มีคุณภาพแก่ผู้เรียน (เลขาธิการสภาการศึกษา, 2550ก) นอกจากนี้ **“ครู”** ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญมากที่สุดในห้องเรียน และเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เพราะคุณภาพของผู้เรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู (วรากรณ์ สามโกเศศ และคณะ, 2553; ดิเรก พรสีมา, 2554) การพัฒนาวิชาชีพครูในประเทศไทย เริ่มต้นตั้งแต่การกำหนดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการผลิตและพัฒนาครูอย่างชัดเจน ซึ่งหน่วยงานและสถาบันการศึกษาที่รับผิดชอบในการผลิตและพัฒนาครู อย่างน้อย 3 หน่วยงาน คือ สถาบันผลิตครู หน่วยงานที่ใช้ครู และสถาบันควบคุมคุณภาพรวมถึงจรรยาบรรณของความเป็นครู เพื่อให้การผลิตครูสอดคล้องกับสภาพความต้องการความจำเป็นทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ โดยการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูรุ่นใหม่ให้เข้มข้นในศาสตร์ที่สอนและหลากหลายในวิธีการสอน เพื่อทำให้ได้ครูที่มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลต่อนักเรียนสังคม และประเทศชาติสืบไป (กัญภร เอี่ยมพญา, 2561)

ระบบการผลิตครูของประเทศไทยในอดีตยังไม่ได้เป็นดั่งในทุกวันนี้ จากการศึกษา พบว่าในอดีตยังไม่มีหน่วยงานผลิตครูที่ชัดเจน โดยเริ่มต้นจากมีวัดเป็นศูนย์กลางและมีพระสงฆ์เป็นครูในการสั่งสอนอบรมประชาชนเป็นหลัก ต่อมาได้มีการตั้งโรงเรียนในระบบการศึกษา และมีการจัดตั้ง “โรงเรียนฝึกหัดครู” ตามลำดับ หลังจากนั้นได้ขยายไปตั้งอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศ จากโรงเรียนฝึกหัดครู ได้รับการยกฐานะเป็นวิทยาลัยครู จากนั้นวิทยาลัยครูได้เปลี่ยนสภาพเป็นสถาบันราชภัฏเปลี่ยนสถานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏในที่สุด (ราชกิจจานุเบกษา, 2547) ปัจจุบันมีคณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์เป็นคณะที่รับผิดชอบในการผลิตครู ซึ่งมีจำนวน 131 แห่ง (คุรุสภา, 2560; กัญภร เอี่ยมพญา, 2561) ทั้งนี้ปัจจุบัน รูปแบบการผลิตครู มี 2 ลักษณะ คือ ระบบเปิด และระบบปิด แต่ปัจจุบันการผลิตครูของสถาบันในประเทศไทยเป็นระบบเปิด โดยสถาบันผลิตครูแต่ละแห่งสามารถเปิดรับนิสิตนักศึกษา ด้วยการกำหนดจำนวนนิสิตนักศึกษาแต่ละปีการศึกษาไว้ในหลักสูตร เสนอขออนุมัติหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย และเสนอการอนุมัติจากคุรุสภาตามลำดับ การกำหนดจำนวนรับโดยอิสระของสถาบันฝ่ายผลิต ทำให้การผลิตครูเกินกว่าความต้องการของหน่วยงานผู้ใช้ครูจำนวนมาก ส่วนการผลิตครูระบบปิด คือ การผลิตครูแบบจำกัดจำนวนรับ ตามความต้องการการใช้ครูในแต่ละปีการศึกษา (เลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) ทั้งนี้ การผลิตครูในปัจจุบันยังมิได้ดำเนินการปฏิรูปอย่างจริงจังที่จะทำให้วิชาชีพครูมีคุณภาพ และมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยเฉพาะ

การกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตครู มีความพร้อมและความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ เพื่อให้มีการแก้ไขปัญหาการผลิตครูตามความต้องการเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคม การผลิตครูของสถาบันอุดมศึกษาจึงเป็นไปตามความพร้อมของแต่ละสถาบันผลิตครูมากกว่าตอบสนองความต้องการครูของประเทศ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ, 2555) ที่มีการดำเนินการจะดำเนินการในรูปโครงการผลิตครูระบบปิด ที่ไม่สามารถแยกขาดออกจากการผลิตครูระบบเปิด (ทั่วไป) ได้ ดังจะเห็นได้จากโครงการผลิตครูระบบปิดที่มีการดำเนินการมาแล้วนับตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน มีจำนวน 13 โครงการ ประกอบด้วย โครงการที่สิ้นสุดไปแล้ว คือ 1) โครงการฝึกหัดครูชนบท 2) โครงการคุรุทายาทระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา 3) โครงการคุรุทายาทระดับอุดมศึกษาสำหรับสอนในสถาบันราชภัฏ 4) โครงการคุรุทายาทชายแดนใต้ 5) โครงการเร่งรัดพัฒนาครูคณิตศาสตร์ 6) โครงการส่งเสริมการผลิตครูผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 7) โครงการคุรุทายาทตำรวจตระเวนชายแดน 8) โครงการครูพันธุ์ใหม่ 9) โครงการครูสหกิจ 10) โครงการครูมืออาชีพ และโครงการที่ยังคงดำเนินการในปัจจุบันได้แก่ 1) โครงการเพชรในตม 2) โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น 3) โครงการครูรักษ์ถิ่น (เลขาธิการสภาการศึกษา, 2558; ศักดิ์ชาย เพชรช่วย, 2558; กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา, 2562)

แม้ว่าจะมีความพยายามที่จะผลิตครูระบบปิดผ่านโครงการดังกล่าวมาหลายรูปแบบหลายลักษณะ แต่โครงการผลิตครูของประเทศไทยที่ผ่านมาขึ้นอยู่กับนโยบายและงบประมาณของรัฐบาลแต่ละยุคสมัย ทำให้การผลิตครูขาดความต่อเนื่อง ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ประกอบกับรัฐบาลไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในสาขาวิชาที่ผลิตรวมถึงการควบคุมจำนวนการผลิตครูด้วย (ศักดิ์ชาย เพชรช่วย, 2558; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560; สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์, 2561; พศิน แตงจวง, 2554) เมื่อพิจารณาถึงปัญหาดังกล่าวการพัฒนาการศึกษาและคุณภาพของครูจะสำเร็จได้นั้น สมรรถนะของครูเป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถทำนายผลสำเร็จของการพัฒนาการศึกษาและคุณภาพของครูได้ หน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องจึงได้กำหนดกรอบสมรรถนะของครูไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ เป็นกรอบในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู การพิจารณาการยกย่องเชิดชูเกียรติ และการเลื่อนวิทยฐานะ อย่างไรก็ตามโครงการที่ผลิตครูที่ผ่านมาต่างมีการกำหนดสมรรถนะที่มีลักษณะเฉพาะ โดยสรรถนะเหล่านี้ ยังมีความแตกต่างกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของการผลิตครูในแต่ละโครงการ จากปัจจัยดังกล่าวนี้ ส่งผลให้บัณฑิตครูถึงแม้ว่าจะจบสถาบันเดียวกัน เรียนเก่งเหมือนกัน มีความรู้ความสามารถใกล้เคียงกัน แต่มีสมรรถนะหรือคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมต่างกัน ทำให้แสดงพฤติกรรมในการทำงานไม่เหมือนกัน สุดท้ายผลการทำงานก็ออกมาแตกต่างกัน (กองการเจ้าหน้าที่ กรมการปกครอง, 2563) จะเห็นได้ว่าสมรรถนะของบุคคลนั้น ยอมส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิผลต่อตัวบัณฑิตเอง ผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ร่วมทั้งสถานศึกษาด้วย (ภรณี กีร์ติบุตร, 2529; เรชา ชูสุวรรณ, 2550)

เนื่องจากสมรรถนะครูบ่งบอกถึงพฤติกรรมซึ่งเกิดจากการรวมความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะ (Character) ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในวิชาชีพครูให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ (บุษยมาศ แสงเงิน, 2552) ดังนั้น สมรรถนะครูจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานวิชาชีพครูให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ตามความต้องการขององค์การทางการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษาโดยเฉพาะสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ทำให้ครูจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะที่สูงขึ้นอยู่เสมอ (สุภาพรรณ ธะยะธง, 2562)

สรุปได้ว่า คุณภาพของครูเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่ชี้วัดคุณภาพของการจัดการศึกษาและคุณภาพของคน ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครูโดยเฉพาะหน่วยงานนโยบาย และสถาบันผลิตยังคงมีความพยายามที่จะผลิตครูให้มีคุณภาพสูง โดยเฉพาะโครงการผลิตครูระบบปิด ซึ่งยังคงมีการดำเนินการนับตั้งแต่อดีตจวบจนถึงปัจจุบัน ซึ่งในแต่ละโครงการจะมีวัตถุประสงค์เป้าหมายในการพัฒนานิสิตครูที่มีความคล้ายคลึงและแตกต่างกันไป แต่ยังขาดการระบุถึงความสามารถหรือสมรรถนะและความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่ชัดเจนของนิสิตครูในโครงการผลิตครูระบบปิดที่ชัดเจน ทำให้ขาดองค์รวมของการพัฒนาร่วมกัน จึงควรทำการศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการสร้างองค์ความรู้เชิงวิชาการและเกิดประโยชน์สำหรับการนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนานิสิตครูในโครงการต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดมีองค์ประกอบอะไรบ้าง และมีลักษณะเป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด มีลักษณะอย่างไร
3. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด มีลักษณะอย่างไร มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อย่างไร
4. ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดเป็นอย่างไร
5. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จุดมุ่งหมายทั่วไป

เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

จุดมุ่งหมายเฉพาะ

1. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะ และศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
4. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. จะทำให้ได้รูปแบบ และคู่มือการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดที่ช่วยส่งเสริมการบริหารโครงการผลิตครูระบบปิด ในการกำหนดนโยบายบริหาร การจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาที่จำเป็น การส่งเสริมสนับสนุนสถาบันการศึกษาเพื่อส่งเสริมนิสิต/นักศึกษาในการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดให้บรรลุผลตามเป้าหมาย โดยนิสิต/นักศึกษาทุกคนจะได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ สามารถจัดการกับปัญหาของตนได้และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
2. คณาจารย์ที่ทำหน้าที่ดูแล และพัฒนานิสิต/นักศึกษา โครงการผลิตครูระบบปิด และนิสิต/นักศึกษาปกติ สามารถนำรูปแบบ และคู่มือการพัฒนาสมรรถนะ นำไปเป็นกิจกรรม และแนวทางส่งเสริมพัฒนานิสิต/นักศึกษาทั้งในส่วนของกิจกรรมในหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร และกิจกรรมเสริมความเป็นครู

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยตามขั้นตอนการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน รายละเอียดดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะ และศึกษาแนวทางพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาสมรรถนะครู และวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

1. แหล่งข้อมูล ประกอบด้วย 2 แหล่ง ข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่

1.1 แหล่งข้อมูลเอกสาร แบ่ง 3 ส่วน ได้แก่

1.1.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการผลิตครูระบบปิด (อดีต ปัจจุบัน) จำนวน 13 โครงการ

1.1.2 แนวคิดทฤษฎีของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของการผลิตครูระบบปิด ที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะครูของการผลิตครูระบบปิด (อนาคต) จำนวน 6 เรื่อง (อนาคต)

1.1.3 เอกสารเกี่ยวกับกรอบกฎเกณฑ์ขององค์กรทางวิชาชีพและหน่วยงานต้นสังกัดที่กำหนดสมรรถนะของนิสิตครูโครงการระบบปิด ได้แก่ คุรุสภาและกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)

1.2 แหล่งข้อมูลบุคคล แบ่งเป็น 2 กลุ่ม

1.2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (อดีต ปัจจุบัน และอนาคต) จำนวน 6 คน ที่มีคุณสมบัติครอบคลุมทั้ง ผู้กำหนดนโยบายโครงการผลิตครูระบบปิด เป็นผลผลิตของโครงการผลิตครูระบบปิด และมีบทบาทในระดับสูงในการสร้าง Impact นักวิชาการสถาบันอุดมศึกษา หรือผู้บริหารนักพัฒนาทางการศึกษา

1.2.2 นิสิตโครงการผลิตครูระบบปิด

ประชากร ได้แก่ นิสิตที่สำเร็จการศึกษาอยู่ในโครงการผลิตครูระบบปิดของเขตภาคเหนือตอนล่าง ในปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2563 จำนวน 653 คน จำนวน 9 จังหวัด ประกอบด้วย กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ และอุทัยธานี

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตที่สำเร็จการศึกษาในโครงการผลิตครูระบบปิดของเขตภาคเหนือตอนล่าง ในปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2563 จำนวน 9 จังหวัด คิดเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

องค์ประกอบของสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ขั้นที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการผลิตครูระบบปิด โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำแนกเป็น 4 กลุ่ม รวม 6 คน โดยผู้ทรงคุณวุฒิกำหนดคุณสมบัติ ครอบคลุมกลุ่มดังต่อไปนี้ ผู้กำหนดนโยบายโครงการผลิตครูระบบปิด เป็นผลผลิตของโครงการผลิตครูระบบปิด และมีบทบาทในระดับสูงในการสร้าง Impact นักวิชาการสถาบันอุดมศึกษา หรือผู้บริหารสถานศึกษา เป็นนักพัฒนาทางการศึกษา

2. ตัวแปรที่ศึกษา

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

1. การยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดที่ได้จากการศึกษาขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

1.2 ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในเบื้องต้นของรูปแบบและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ฯ

1.3 ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขจัดทำเป็นร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

2. การตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับโครงการผลิตครูระบบปิดและการบริหารโครงการผลิตครูระบบปิด ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 6 คน โดยมีคุณสมบัติเป็นนักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

2.2 ตัวแปรที่ศึกษา

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

การศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยศึกษาผลการประเมินสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดทั้งก่อนการทดลองใช้รูปแบบฯ และหลังการทดลองใช้รูปแบบฯ ดังนี้

1. แหล่งข้อมูล ประกอบด้วย 2 แหล่ง ข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่

1.1 แหล่งข้อมูลเอกสาร ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ นิสิตในโครงการผลิตครูระบบปิดเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ชั้นปีที่ 4 รหัสนิสิต 61 ที่เต็มใจเข้าร่วมการใช้รูปแบบฯ ของมหาวิทยาลัยนเรศวร ประกอบด้วย นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด จำนวนน 16 คน และนิสิตครูปกติ จำนวน 17 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด และนิสิตครูปกติที่เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบในขั้นตอนที่ 3 จำนวน 33 คน และผู้ดูแล และพัฒนานิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด จำนวน 9 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

สมมติฐานการวิจัย

นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดและนิสิตครูปกติมีคะแนนของการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะ หมายถึง องค์ประกอบของการดำเนินงาน ที่ส่งเสริมให้เกิดสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด และใช้สมรรถนะ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดกิจกรรมการสร้างสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทิศทางพัฒนา 2) แนวทางการพัฒนา และ 3) ผลการพัฒนา

2. ทิศทางพัฒนา หมายถึง ข้อมูลที่นำเข้าอันส่งผลให้เกิดแนวทางการพัฒนา สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ซึ่งประกอบด้วย 1) ความเป็นมา 2) หลักการ และ 3) วัตถุประสงค์

2.1 ความเป็นมา หมายถึง การอธิบายถึง สภาพปัจจุบันปัญหา สาเหตุของปัญหา แนวทางแก้ไขปัญหา นำไปสู่บทสรุปและความจำเป็นที่ต้องดำเนินการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

2.2 หลักการ หมายถึง แนวคิดหลักที่ใช้ในการจัดการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ได้แก่ 1) การเตรียมความพร้อมในการดูแล ติดตามนิสิตครูให้มีพัฒนาการตามเป้าหมาย 2) การหล่อหลอมจิตวิญญาณความเป็นครู ทักษะชีวิต ความเป็นนวัตกรที่สามารถคิดนวัตกรรม 3) การบูรณาการความรู้สู่สถานศึกษา ชุมชน และสถาบันผลิตครูสอดคล้องกับบริบทสภาวการณ์ในยุคปัจจุบัน และอนาคต

2.3 วัตถุประสงค์ หมายถึง ผลลัพธ์ที่คาดหวังจากรูปแบบจัดการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์ วางแผน พัฒนา และออกแบบสมรรถนะครูโดยมีการดูแล ติดตามตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในสถาบัน และทำการรายงานผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดที่เป็นอัตลักษณ์ของตนเอง

3. แนวทางการพัฒนา หมายถึง กระบวนการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครู ได้แก่ 1) ตัวแทรกแซง 2) ตัวกระทำ และ 3) ผลลัพธ์ ก่อให้เกิดสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

3.1 ตัวแทรกแซง หมายถึง กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครู ที่เชื่อมโยงสิ่งสำคัญต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การบรรลุผลการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ประกอบด้วย 1) กิจกรรมพัฒนาตามหลักคิด ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง 2) กิจกรรมจิตวิทยาพัฒนาการเรียนรู้ 3) กิจกรรมการจัดการหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้ 4) กิจกรรมวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน 5) กิจกรรมสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ และ 6) กิจกรรมครูที่เพียบพร้อมจรรยาบรรณวิชาชีพครูและการสื่อสารเพื่อเป็นครูผู้นำ

3.2 ตัวกระทำ หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยอาศัยฐานความรู้จากทฤษฎี ประสบการณ์ หรือการระดมความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3 ผลลัพธ์ หมายถึง ผลจากการจัดกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครู โดยอาศัยความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นส่วนช่วยในการพัฒนา เพื่อก่อให้เกิดสมรรถนะครูนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด ประกอบด้วย 1) สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน 2) สมรรถนะการดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล และสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ 3) สมรรถนะด้านเทคโนโลยี การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการประเมินผลการศึกษา 4) สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียน 5) สมรรถนะการสร้างเครือข่าย ความร่วมมือในการจัดการศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ 6) สมรรถนะการพัฒนาตนเอง ประพฤติตนตามจรรยาบรรณในฐานะพลเมืองที่เข้มแข็ง

4. สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด หมายถึง พฤติกรรม/การปฏิบัติ (Performance) ความสามารถของนิสิต นักศึกษาครู อันแสดงถึงการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็น ซึ่งได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู (คุรุสภา) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning out comes) ที่ระบุในมาตรฐานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (มคอ.1) ผลการสังเคราะห์โครงการผลิตครูระบบปิดในอดีต และปัจจุบัน จำนวน 13 โครงการ ผลการสังเคราะห์สมรรถนะครูในอนาคต โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ ได้แก่ 1)สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ 2) สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี 4) สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 5) สมรรถนะการสร้างเครือข่าย

จัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ 6) สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณและความเป็นพลเมือง

4.1 สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา หลักปฏิบัติ และสามารถคิดเชิงเหตุผล มีวิจารณญาณที่นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครูและออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

4.2 สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน หมายถึง การเข้าใจ ยอมรับความแตกต่าง และพัฒนาศักยภาพนักเรียน โดยใช้หลักจิตวิทยา มีกระบวนการคิดแบบ Growth mindset และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนในทุกระดับ

4.3 สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี หมายถึง ความสามารถในการฝึกฝนบทบาทและทักษะของครูในฐานะผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งสามารถฝึกฝนประสบการณ์การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) พร้อมทั้งสามารถวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ของสถานศึกษาแต่ละประเภทได้ โดยครูเป็นผู้อำนวยการเรียนรู้ คิดเชิงระบบและนักนวัตกรรม

4.4 สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หมายถึง ความสามารถในการเลือกใช้ออกแบบการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนได้ด้วยตนเองตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL และประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนสู่การเป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม

4.5 สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ความสามารถในการสื่อสาร ติดต่อประสานงาน และสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีแนวทางการออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ และการจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียน มีส่วนร่วมของชุมชนบนฐานของบริบท ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน เป็นผู้อัธยาศัยดี สามารถจุดประกายให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4.6 สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง หมายถึง ความสามารถในการฝึกฝนทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สามารถบริหารจัดการชีวิตที่สมดุลทั้งด้านต่าง ๆ ทั้งการเงิน สุขภาพ การปรับตัว คิดตัดสินใจ ติดตามและพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจมาบูรณาการข้ามศาสตร์ พร้อมกับการสร้างจิตวิญญาณความเป็นครูที่ดี มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู และเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน และแนวทางการใช้โรงเรียนและชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้

5. ผลการพัฒนารูปแบบ หมายถึง ผลที่เกิดจากการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิดในประเด็น 1) ความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะครู 2) การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการออกแบบการเรียนรู้ 3) พฤติกรรมการแสดงออกของสมาชิกในวง PLC และกระบวนการ PLC 4) ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม และ 5) ผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการอบรม

5.1 ความรู้เกี่ยวกับสมรรถนะครู หมายถึง องค์ความรู้ที่เกิดจากการเรียนรู้ ผ่านการอบรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงในประเด็น 1) ความเป็นมา “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” 2) ความหมาย องค์ประกอบหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันและการจัดการเรียนการสอน และ4) แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถนำมาประยุกต์

5.2 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการออกแบบการเรียนรู้ หมายถึง การถอดบทเรียนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาช่วยในการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน และการออกแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย กิจกรรม 1) กิจกรรมถอดบทเรียนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกันตัวเองไม่ให้ติดเชื้อ COVID-19 2) การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนให้เข้ากลับผู้เรียนในช่วงสถานการณ์ COVID-19

5.3 พฤติกรรมการแสดงออกของสมาชิกในวง PLC และกระบวนการ PLC หมายถึง กระบวนการ ทำงานของนิสิต ที่แสดงออกภายในกลุ่ม PLC ทั้งการเปิดใจ การยอมรับ การเสนอแนะ และการแลกเปลี่ยน พร้อมระดมสมองในการที่จะแก้ไขปัญหาในประเด็นต่าง ๆ ร่วมกัน ตลอดจนนำแนวทางการแก้ไขปัญหาสู่การปฏิบัติจริงในชั้นเรียนด้วยกระบวนการ PLC การสนทนาแบบ dialogue เน้นการฟังใคร่ครวญ และการสะท้อนคิด (Reflection)

5.4 ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม หมายถึง ความรู้สึกของนิสิตครูที่มีต่อการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง อันจะนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และการออกแบบการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ ในประเด็น ด้านการฝึกอบรม ด้านวิทยากร และด้านความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการฝึกอบรม

5.5 ผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการอบรม หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรมอบรมเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้นิสิตครูบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม โดยการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ 1) กิจกรรมสร้างความรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และบทบาทของคนในวง PLC 2) กิจกรรมถอดบทเรียนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกันตัวเองไม่ให้ติดเชื้อ COVID-19 3) การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนในช่วงสถานการณ์

Covid-19 และ4) กิจกรรมกลุ่ม PLC และส่งผลให้เกิดการบรรลุสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้

6. โครงการผลิตครูระบบปิด หมายถึง โครงการผลิตนิสิตครูแบบจำกัดจำนวนรับตามความต้องการใช้ครูเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการนั้น ๆ ของแต่ละปีการศึกษา

7. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครู หมายถึง วิธีการ ขั้นตอน บทบาทของผู้พัฒนา และบทบาทของผู้ถูกพัฒนา ที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

8. นิสิต หมายถึง นิสิตนักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีทางการศึกษาจากสถาบันผลิตครู

9. ระบบปิด หมายถึง การผลิตร่วมกับการใช้นิสิต อาจมีการให้ทุนการศึกษา หรือ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่นอกเหนือการศึกษาครูภาคปกติ เพื่อพัฒนานิสิตระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่และบรรจุแต่งตั้งโดยไม่ต้องสอบแข่งขัน โดยโครงการจะอยู่ในรูปของโครงการพิเศษที่มีจุดมุ่งหมายเฉพาะ

10. ความเหมาะสมของรูปแบบ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ว่ามีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ หลักวิชาที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดได้อย่างสมเหตุสมผล

11. ความเป็นไปได้ของรูปแบบ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด เมื่อเปรียบเทียบกับสถานการณ์ที่สร้างขึ้นกับหลักสูตรการผลิตครูในปัจจุบันว่ามีความเป็นไปได้ ที่จะนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

12. ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ หมายถึง ความคิดเห็นของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด นิสิตครูปกติ ผู้ดูแล และพัฒนานิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด ที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ถึงผลกระทบ/ผลลัพธ์ต่อการบริหารจัดการหลักสูตร และการพัฒนาคุณภาพของนิสิต นักศึกษา ว่าเกิดประโยชน์ในการนำไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนนี้ผู้วิจัยนำเสนอแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ แบ่งการนำเสนอออกเป็น 7 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ ตอนที่ 2 เอกสารเกี่ยวข้องกับสมรรถนะครู ตอนที่ 3 โครงการผลิตครูระบบปิดของประเทศไทย ตอนที่ 4 คุณลักษะของนิสิตครูที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ตอนที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตอนที่ 7 กรอบแนวคิดการวิจัย รายละเอียดมีดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

1. ความหมายของรูปแบบ
2. ประเภทของรูปแบบ
3. องค์ประกอบของรูปแบบ
4. การพัฒนารูปแบบ

ตอนที่ 2 เอกสารเกี่ยวข้องกับสมรรถนะครู

1. แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ
2. ความหมายของสมรรถนะ
3. ประเภทของสมรรถนะ
4. รูปแบบของสมรรถนะ
5. การกำหนดสมรรถนะ
6. การจัดกลุ่มสมรรถนะ
7. วิธีการพัฒนาสมรรถนะ
8. ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงกับการพัฒนาสมรรถนะ
9. การประเมินสมรรถนะ
10. สมรรถนะครู

ตอนที่ 3 โครงการผลิตครูระบบปิดของประเทศไทย

1. โครงการฝึกหัดครูชนบท
2. โครงการเพชรในตม
3. โครงการคุรุทายาทระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
4. โครงการคุรุทายาทระดับอุดมศึกษาสำหรับสอนในสถาบันราชภัฏ

5. โครงการคุรุทายาทชายแดนใต้

6. โครงการเร่งรัดและพัฒนาบัณฑิตระดับปริญญาตรีสาขาวิชาคณิตศาสตร์ของประเทศ (รพค.)

7. โครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (สควค.)

8. โครงการคุรุทายาทตำรวจตระเวนชายแดน

9. โครงการครูพันธุ์ใหม่

10. โครงการครูสหกิจ

11. โครงการผลิตครูมืออาชีพ

12. โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

13. โครงการทุนครูรัก(ษ์)ถิ่น

ตอนที่ 4 คุณลักษะของนิสิตครูที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี

1. มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภา

2. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี)

3. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี)

4. การวิเคราะห์สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ตอนที่ 5 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis)

1. ความหมายของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

2. วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ

3. ประโยชน์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ

4. ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์องค์ประกอบ

5. ลักษณะของข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

6. ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis)

ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 7 กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของการผลิตครูระบบปิด ผู้วิจัยได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างและการพัฒนารูปแบบเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างและพัฒนารูปแบบในการวิจัยครั้งนี้ให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น จึงขอนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบไว้ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของรูปแบบ

คำว่า“ รูปแบบ” หรือ Model เป็นคำที่ใช้เพื่อสื่อความหมายหลายอย่าง ซึ่งโดยทั่วไปแล้วรูปแบบหมายถึง สิ่งหรือวิธีการดำเนินงานที่เป็นต้นแบบอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น รูปแบบสิ่งก่อสร้าง รูปแบบในการพัฒนาชนบท เป็นต้น พจนานุกรม Contemporary English ของลองแมน (1981, p. 668) ให้ความหมายไว้ 5 ความหมายแต่โดยสรุปแล้วจะมี 3 ลักษณะคือ 1) Model หมายถึง สิ่งซึ่งเป็นแบบย่อส่วนของจริง ซึ่งเท่ากับ แบบจำลอง 2) Model หมายถึง สิ่งของ หรือคนที่นำมาใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินการบางอย่าง เช่น ครูต้นแบบ 3) Model หมายถึง รุ่นของผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ

Willer (1967, p. 15) รูปแบบ หมายถึง การสร้างมโนทัศน์เกี่ยวกับชุดของปรากฏการณ์โดยอาศัยหลักการของระบบรูปนัย ทั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อทำให้เกิดความกระจ่างชัดของนิยาม ความสัมพันธ์และประพจน์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรูปแบบที่มีความเที่ยงตรงจะพัฒนาเป็นทฤษฎีต่อไป

Good (1973, p. 113) รูปแบบ หมายถึงแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง หรือทำซ้ำเป็นตัวอย่างเพื่อการเลียนแบบเป็นแผนภูมิหรือรูปสามมิติซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลักการ หรือแนวคิดเป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันที่รวมกันเป็นตัวประกอบและเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคมตามความหมายดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่า รูปแบบ คือ แบบจำลองของสิ่งที่เป็นจารีตประเพณีค่านิยม

Keeves (1988, p. 559) รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างของความเกี่ยวข้องระหว่างชุดของปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยเข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

บุญชม ศรีสะอาด (2533, น. 19) รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่มีในปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือในระบบต่าง ๆ อาจกล่าวได้ว่า รูปแบบ หมายถึง แบบจำลองอย่างง่ายหรือย่อส่วนของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เสนอรูปแบบดังกล่าวได้ศึกษาและพัฒนาขึ้นมาเพื่อแสดงหรืออธิบายปรากฏการณ์ให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นหรือในบางกรณีอาจจะใช้ประโยชน์ในการทำนายปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนอาจใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป

ถวัลย์รัฐ วรเทพพุฒิพงษ์ (2540, น. 23) รูปแบบ หมายถึง ลักษณะที่พึงปรารถนา ซึ่งมีลักษณะเป็นอุดมคติ หรือเกิดได้ยากในโลกของความเป็นจริงโดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งที่เราอยากได้กับความสามารถที่จะหาสิ่งที่ต้องการนั้นแตกต่างกันมาก เช่น เมืองในอุดมคติ เป็นต้น

ศิริชัย กาญจนวาสี (2547, น. 80) รูปแบบ หมายถึง รูปแบบอาจเป็นเพียงของจริงหรือการจำลองของจริงหรืออาจจะมีลักษณะเป็นทฤษฎีหรืออาจเป็นการเชื่อมโยงทฤษฎีสู่รูปธรรมหรือการปฏิบัติได้

ทิศนา แขมมณี (2551, น. 1) รูปแบบ หมายถึง ตัวแทนที่สร้างขึ้นเพื่ออธิบายพฤติกรรมของลักษณะบางประการของสิ่งที่เป็นจริงอย่างหนึ่งหรือเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการหาความรู้ความเข้าใจปรากฏการณ์

เมธีศิน สมอุ่มจารย์ (2556, น. 114) รูปแบบ หมายถึง หลักการ หรือแนวคิดที่แสดงความเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่เป็นระบบย่อย และระบบใหญ่เข้าด้วยกัน แสดงให้เห็นเป็นภาพหรือข้อความอย่างง่าย เกี่ยวกับลำดับขั้นตอนการปฏิบัติเชิงแผนผัง เพื่อใช้อธิบายแนวทางในการปฏิบัติในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

พีระวัตร จันทกูล (2559, น. 90) รูปแบบ หมายถึง องค์ประกอบของสิ่งที่แสดงถึงความสัมพันธ์เชิงเหตุผลที่เชื่อมโยงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่ทำให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจเป็นแนวปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

ชูชาติ มงคลเมฆ (2561, น. 14) รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นจากหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ได้ศึกษามาของผู้สร้างเอง เพื่อถ่ายทอดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ โดยใช้สื่อที่ทำให้เข้าใจได้ง่าย และกระชับถูกต้องสามารถตรวจสอบเปรียบเทียบกับปรากฏการณ์จริงได้ เพื่อช่วยให้ตนเองและผู้อื่นสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจนขึ้น

ธัญญลักษณ์ เวชกามา (2562, น. 11) รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกันเพื่อช่วยให้เข้าใจองค์ประกอบสำคัญ ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ง่ายขึ้นสำหรับใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป

สรุป รูปแบบ หมายถึง องค์ประกอบของการดำเนินงานที่ส่งเสริมให้เกิดสมรรถนะครูและใช้สมรรถนะ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดกิจกรรมการสร้างสมรรถนะครู มีลักษณะที่สามารถเข้าใจได้ง่าย และสามารถนำเสนอเรื่องราวหรือประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างกระชับเชื่อมโยงกัน ภายใต้หลักการอย่างเป็นระบบ

2. ประเภทของรูปแบบ

นักวิชาการต่าง ๆ ได้แบ่งประเภทของรูปแบบไว้หลายลักษณะแตกต่างกันไป ดังนี้

Smith (1980, p. 641) จำแนกประเภทของรูปแบบออกเป็น ดังนี้

1. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical model)

1.1 รูปแบบคล้ายจริง (Iconic model) มีลักษณะคล้ายของจริง เช่น เครื่องบินจำลอง หุ่นไล่กา หุ่นตามร้านตัดเสื้อผ้า เป็นต้น

1.2 รูปแบบเหมือนจริง (Analog model) มีลักษณะคล้ายปรากฏการณ์จริง เช่น การทดลองเคมีในห้องปฏิบัติการก่อนที่จะทำการทดลองจริง เครื่องบินจำลองที่บินได้ เป็นต้น

2. รูปแบบเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic model) ได้แก่

2.1 รูปแบบข้อความ (Verbal model) หรือรูปแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative model) เป็นการใช้ข้อความปกติธรรมดาในการอธิบายโดยย่อ เช่น คำพรรณนาลักษณะงาน คำอธิบายรายวิชา

2.2 รูปแบบทางคณิตศาสตร์ (Mathematical model) หรือรูปแบบเชิงปริมาณ (Quantitative model) เช่น สมการ และโปรแกรมเชิงเส้น เป็นต้น

Bardo, & Hartman (1982, p. 70-72) ได้กล่าวถึง การแบ่งประเภทของรูปแบบด้วยการอธิบายลักษณะจากลักษณะของเรื่องออกเป็นรูปแบบที่อธิบายโดยลักษณะพื้นที่และรูปแบบที่อธิบายโดยลักษณะของประชากร รูปแบบที่ใช้ในการอธิบายโดยพื้นที่นั้น มีจุดมุ่งหมายในการบรรยายลักษณะของเรื่องว่ามีลักษณะเช่นไร เช่น Concentric Zone Model และ Social Area Analysis Model เป็นต้น สำหรับรูปแบบที่ใช้อธิบายคุณลักษณะของประชากร เรื่องนั้นเป็นรูปแบบที่เสนอแนวคิดในการอธิบายเกี่ยวกับลักษณะของประชากรเรื่องต่าง ๆ เช่น Residential Segregation Model เป็นต้น

Keeves (1988, p. 563) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ โดยยึดแนวทางของ แคปแลน และทัชซูโอกะ (Caplan, & Tutsuoka) และพัฒนาการใช้รูปแบบการศึกษาเป็น 5 ประเภท คือ

1. รูปแบบเชิงเทียบเคียง (Analogue model) เป็นรูปแบบการใช้อุปมาอุปมัยเทียบเคียงปรากฏการณ์ ซึ่งเป็นรูปธรรมเพื่อสร้างความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรม เช่น รูปแบบการทำนายจำนวนนักเรียนที่จะเข้าสู่ระบบโรงเรียน ซึ่งอนุมานแนวคิดมาจากการเปิดน้ำแข็งและปล่อยน้ำออกจากถัง นักเรียนที่จะเข้าสู่ระบบเปรียบเสมือนกับน้ำที่ไหลเข้าถัง นักเรียนที่จะออกจากระบบเปรียบเสมือนกับน้ำที่ไหลออกจากถัง ดังนั้น นักเรียนที่คงอยู่ในระบบจึงเท่ากับนักเรียนที่เข้าสู่ระบบด้วยนักเรียนที่ออกจากระบบ เป็นต้น จุดมุ่งหมายของรูปแบบเพื่ออธิบายการเปลี่ยนแปลงประชากรนักเรียนของโรงเรียน

2. รูปแบบเชิงข้อความ (Semantic model) เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาเป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษาแผนภูมิหรือรูปภาพ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบปรากฏการณ์นั้น ๆ และใช้ข้อความในการอธิบายเพื่อให้เกิดความกระจ่างมากขึ้น แต่จุดอ่อนประเภทนี้คือขาดความชัดเจนแน่นอนทำให้ยากแก่การทดสอบรูปแบบ แต่ก็ได้นำรูปแบบนี้มาใช้กับการศึกษาเช่นรูปแบบการเรียนรู้ในโรงเรียน

3. รูปแบบที่มีลักษณะเป็นแผนภูมิแบบแผนหรือโครงการ (Schematic model)

4. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical model) เป็นรูปแบบที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหรือตัวแปรโดยสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ปัจจุบันมีแนวโน้มว่าจะนำไปใช้ด้านพฤติกรรมศาสตร์มากขึ้นโดยเฉพาะในการวัดและประเมินผลทางการศึกษารูปแบบสัญลักษณ์นี้สามารถนำไปสู่การสร้างทฤษฎี เพราะสามารถนำไปทดสอบสมมุติฐานได้ รูปแบบทางคณิตศาสตร์ส่วนมากพัฒนามาจากรูปแบบเชิงข้อความ

5. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal model) เป็นรูปแบบที่เริ่มมาจากการนำเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) ในการศึกษาเกี่ยวกับพันธุศาสตร์รูปแบบเชิงสาเหตุสามารถทำให้สามารถศึกษารูปแบบเชิงข้อความที่มีตัวแปลสลับซับซ้อนได้ แนวคิดสำคัญของรูปแบบนี้ คือต้องสร้างขึ้นจากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องหรืองานวิจัยที่มีมาแล้ว รูปแบบจะเขียนในลักษณะสมการเส้นตรงแต่ละสมการแสดงความสัมพันธ์เชิงเหตุเชิงผลระหว่างตัวแปรจากนั้นมีการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์ที่เป็นจริง เพื่อทดสอบรูปแบบ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

5.1 รูปแบบระบบเส้นเดี่ยว (Recursive model) เป็นรูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรด้วยเส้นโยงที่มีทิศทางของการเป็นสาเหตุในทิศทางเดียวกัน โดยไม่มีความสัมพันธ์ย้อนกลับ

5.2 รูปแบบเชิงสาเหตุเส้นคู่ (Non-recursive model) คือ รูปแบบที่แสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปร โดยมีทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปรภายในตัวแปรหนึ่งอาจเป็นทั้งตัวแปรเชิงสาเหตุและเชิงผลพร้อมกันจึงมีทิศทางย้อนกลับได้ตามความคิดสเตนเนอ (Steiner) รูปแบบแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

5.2.1 รูปแบบเชิงปฏิบัติ (Practical or model-of) รูปแบบประเภทนี้เป็นแบบจำลองเชิงกายภาพ เช่น แบบจำลองรถยนต์ เครื่องบินภาพจำลอง

5.2.2 รูปแบบเชิงทฤษฎี (Theoretical model or model-for) เป็นแบบจำลองที่สร้างขึ้นจากกรอบความคิดที่มีทฤษฎีเป็นพื้นฐานตัวทฤษฎีเองไม่ใช่รูปแบบหรือแบบจำลองเป็นตัวช่วยให้เกิดรูปแบบที่มีโครงสร้างต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน

Husen, & Postlethwaite (1994, p. 3866-3872) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบไว้ 5 ประการ ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบเชิงอุปมาหรือเปรียบเหมือน (Analogue Models) เป็นรูปแบบที่ใช้หลักการคิดหาเหตุผล รูปแบบนี้นิยมใช้ในสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพ รูปแบบนี้ไม่ค่อยใช้ในสาขาสังคมและพฤติกรรมศาสตร์ตัวอย่างของรูปแบบประเภทนี้ใช้ทางการศึกษา คือ ขนาดของโรงเรียน จำนวนของนักเรียนในโรงเรียน เช่น ตามเกณฑ์อายุ ตามเขตพื้นที่ ตามการย้ายเข้ามาอยู่ของผู้ปกครอง รูปแบบนี้มีประโยชน์ในการอธิบายการเปลี่ยนแปลง และการทำนายในอนาคต ซึ่งสามารถใช้ในการวางแผนและการกำหนดนโยบายได้

2. รูปแบบเชิงภาษา (Semantic Model) เป็นรูปแบบที่แสดงออกด้วยการใช้คำพูด ภาษา ท่าทาง รูปภาพ เป็นหลัก แต่รูปแบบนี้มีจุดอ่อนที่ขาดความชัดเจนแน่นอนที่ยากต่อการทดสอบ ฉะนั้นรูปแบบนี้จึงขึ้นอยู่กับความชัดเจนของการใช้ภาษา

3. รูปแบบเชิงแบบแผน (Schematic Models) เป็นรูปแบบที่แสดงแผนที่หรือแผนภูมิที่จะพยายามเชื่อมโยงหน่วยงานและกลุ่มต่าง ๆ ให้เข้ามาสัมพันธ์กัน รูปแบบนี้นิยมใช้ในสาขาจิตวิทยา

4. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematic Model) รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์นี้มีประโยชน์ที่สามารถทำให้ข้อสันนิษฐานได้ มีการพิจารณาด้วยเชิงปริมาณและทดสอบได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์สามารถเขียนความสัมพันธ์ได้ในรูปสูตรหรือสมการทางคณิตศาสตร์ได้

5. รูปแบบเชิงเหตุผล (Causal Models) รูปแบบนี้เริ่มได้รับความสนใจในช่วงหลังปี ค.ศ. 1970 และนิยมใช้ในการวิจัยมากขึ้น เชื่อกันว่ารูปแบบนี้เริ่มใช้ในสาขาพันธุศาสตร์ ซึ่งมีการนำเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) มาใช้แนวคิดสำคัญของรูปแบบเชิงเหตุผลนี้จะเกี่ยวข้องกับการสร้างสมการโครงสร้างอย่างง่ายของสาเหตุกับตัวแปรต่าง ๆ ภายใต้การให้เหตุผลการตัดสินใจ

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ว่า รูปแบบเป็นรูปแบบที่ใช้ภาษา เป็นสื่อในการบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาด้วยภาษา แผนภูมิ เพื่อให้เห็นโครงสร้างทางความคิดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

3. องค์ประกอบของรูปแบบ

มีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบ ดังนี้

ศักดิ์จิต มาศจิตต์ (2550, น. 226-227) ได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบ กล่าวคือ 1) องค์ประกอบพื้นฐาน ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย หลักการ การมีส่วนร่วม และการกำหนดแนวทางการนำรูปแบบไปใช้ 2) องค์ประกอบ โครงสร้าง 3) องค์ประกอบกระบวนการดำเนินงาน และ 4) องค์ประกอบด้านการสนับสนุน

พิเชฐ โพธิ์ภักดี (2553, น. 159-160) ได้สรุปไว้ว่า รูปแบบ ประกอบด้วย ส่วนประกอบ 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ส่วนที่ 2 โครงสร้างและสาระสำคัญของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) ฐานะของสถานศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่วนกลาง 2) บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้อำนวยการ 3) การกระจายอำนาจภารกิจ การจัดการศึกษา 4 ด้าน 4) หน่วยงานกำกับติดตาม ตรวจสอบและส่งเสริมสนับสนุนภารกิจของโรงเรียน 5) มาตรฐานและการประกันคุณภาพผู้เรียน ส่วนที่ 3 การนำสู่การปฏิบัติและเงื่อนไข ความสำเร็จ 1) การนำไปสู่การปฏิบัติ 2) เงื่อนไขความสำเร็จในส่วนการบริหารขององค์การ

ไมตรี บุญทศ (2554, น. 149-153) สรุปองค์ประกอบของรูปแบบที่คล้ายกันไว้ว่า ควรมีองค์ประกอบหลัก คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ 3) ระบบงานและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ และ 5) แนวการประเมินรูปแบบ โดยมีคำอธิบายศัพท์เฉพาะประกอบรูปแบบ พร้อมมีเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ การจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบ โดยนำสาระขององค์ประกอบบรรจุไว้อย่างสมบูรณ์เอื้อประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษา และนำรูปแบบไปใช้

สมชัย จรรยาไพบูลย์ (2555, น. 16) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบที่คล้ายกันไว้ว่า ควรมีองค์ประกอบหลัก คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ 3) ระบบงานและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ และ 5) แนวการประเมินรูปแบบ โดยมีคำอธิบายศัพท์เฉพาะประกอบรูปแบบ พร้อมมีเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ การจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบโดยนำสาระขององค์ประกอบบรรจุไว้อย่างสมบูรณ์เอื้อประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษา และนำรูปแบบไปใช้

ณรงค์ อภัยใจ (2560, น. 119) รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา จะประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย งานบริหารสถานศึกษา ได้แก่ 1.1) งานวิชาการ 1.2) งานบุคลากร 1.3) งานงบประมาณ และ 1.4) งานบริหารทั่วไป 2) ปัจจัยด้านกระบวนการ ประกอบด้วย ขั้นตอน ได้แก่ 2.1) การวางแผน 2.2) การดำเนินงาน 2.3) การตรวจสอบติดตามผล 2.4) การปรับปรุง และการรายงานผลการดำเนินงาน ซึ่งมีกลไกลขับเคลื่อนคือการประสานงาน 3) ปัจจัยด้านผลผลิต ประกอบด้วย 3.1) ผลผลิตด้านคุณภาพของผู้เรียน 3.2) ด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และ 4) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 4.1) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา 4.2) สภาพแวดล้อมที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการศึกษา

พัฒนา พรหมณี และคณะ (2560, น. 128) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบมีหลักและวิธีการการสร้างและพัฒนารูปแบบ คือ 1) ศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐาน 2) กำหนด หลักการ เป้าหมาย และองค์ประกอบ 3) กำหนดแนวทางการนำไปใช้ 4) การประเมินรูปแบบ 5) การพัฒนาและปรับปรุงเมื่อพบข้อบกพร่อง

สกุลการ สังข์ทอง (2562, น. 147) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 4) การวัดและประเมินผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และ 5) ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

ณัฏฐ์รดา ไชยอัครพงศ์ (2563, น. 65-66) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบ มี 5 องค์ประกอบ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) สาระ 4) กระบวนการจัดประสบการณ์ดนตรี 5) การวัดและประเมินผลและผลการตรวจสอบ ความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสอดคล้อง ขององค์ประกอบของรูปแบบโดยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการวิเคราะห์ เพื่อเป็นกรอบในการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบ

องค์ประกอบของรูปแบบ	ศักดิ์จิต มาศจิตต์ (2550)	พิเชฐ โพธิ์ภักดี (2553)	ไมตรี บุญทศ (2554)	สมชัย จรรยาไพบูลย์ (2555)	ณรงค์ อภัยใจ (2560)	พัฒนา พรหมณี และคณะ (2560)	สกุลการ สังข์ทอง (2562)	ณัฏฐ์รดา ไชยอัครพงศ์ (2563)	**สรุป**
1. ความเป็นมา		/				/			**ทิศทางการพัฒนา**
2. หลักการ	/	/	/	/		/	/	/	
3. วัตถุประสงค์	/	/	/	/		/	/	/	
4. กระบวนการดำเนินงาน	/	/	/	/	/	/	/	/	**กระบวนการ**
5. ผลการดำเนินงานและนำไปใช้	/		/	/	/	/		/	
6. การสนับสนุน	/						/		**ผลการพัฒนา**
7. ผลการพัฒนา และรายงานผล		/			/	/	/	/	

โดยสรุปแล้วในการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ ไม่มีการกำหนดว่าจะประกอบด้วยอะไรบ้าง จำนวนเท่าใด มีโครงสร้างและความสัมพันธ์กันอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ที่เรากำลังศึกษาหรือจะออกแบบแนวคิดทฤษฎี และหลักการพื้นฐานในการกาหนดรูปแบบแต่ละรูปแบบนั้น ๆ เป็นหลัก และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สรุปแนวคิดที่สอดคล้องกันขององค์ประกอบของรูปแบบที่นักการศึกษาได้แบ่งองค์ประกอบไว้โดยเลือกองค์ประกอบที่ส่วนใหญ่เห็นสอดคล้องกัน สำหรับการสร้างรูปแบบการวิจัยในครั้งนี้มี 3 องค์ประกอบที่สอดคล้องกัน ได้แก่ 1) ทิศทางการพัฒนาประกอบด้วย หลักการ และวัตถุประสงค์ 2) กระบวนการ เป็นการดำเนินงานของรูปแบบและนำไปใช้ 3) ผลการพัฒนา มีการรายงานผลที่เกิดจากกระบวนการพัฒนา

4. การพัฒนารูปแบบ

การพัฒนารูปแบบมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

Joyce, & Weil (1986, pp. 19-20) ได้สรุปสาระสำคัญของการพัฒนารูปแบบไว้ 4 ประการ ได้แก่ รูปแบบควรต้องมีทฤษฎีรองรับ เช่น ทฤษฎีด้านจิตวิทยาการเรียนรู้เมื่อพัฒนารูปแบบแล้วก่อนนำไปใช้อย่างแพร่หลาย ต้องมีการวิจัยเพื่อทดสอบทฤษฎีและตรวจสอบคุณภาพในเชิงการใช้ในสถานการณ์จริง และนำจุดพกพร่องที่ค้นพบมาปรับปรุงแก้ไขอยู่เรื่อย ๆ การพัฒนารูปแบบอาจจะออกแบบให้ใช้ได้กว้างขวาง หรือเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเจาะจงอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ และการพัฒนารูปแบบจะมีจุดมุ่งหมายหลักที่ถือเป็นตัวตั้งในการพิจารณาเลือกรูปแบบไปใช้ เช่น ถ้าผู้ใช้นำรูปแบบการสอนไปใช้ตรงกับจุดมุ่งหมายหลัก จะทำให้เกิดผลสูงสุด แต่ก็สามารถนำรูปแบบนั้นไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ได้ ถ้าพิจารณาเห็นว่าเหมาะสม แต่ก็อาจทำให้ได้ผลสำเร็จลดน้อยลงไป ตัวอย่างในเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดย เลื่อน สุริหาร และคณะ (2532, น. 45) ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ การศึกษา และประมวลคุณลักษณะของบุคคลที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะของบุคคลที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การศึกษาหลักสูตรประถมศึกษาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน วิเคราะห์พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในหมู่บ้านของกลุ่มตัวอย่างแล้ว พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่สร้างเสริมคุณลักษณะของบุคคลที่เอื้อต่อการพัฒนาชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสุดท้ายเป็นการทดลองใช้รูปแบบและประเมินผล

Keeve (1988, p. 560) ได้กล่าวถึง หลักการพัฒนารูปแบบเพื่อกำกับการสร้างรูปแบบควรมีข้อกำหนด 4 ประการคือ

1. รูปแบบควรประกอบขึ้นด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (structural relationship) ระหว่างตัวแปรมากกว่าเน้นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงแบบธรรมดา (associative relationship)

อย่างไรก็ตาม ความเชื่อมโยงแบบเส้นตรงธรรมดาทั่วไปนั้นก็มีประโยชน์โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการศึกษาวิจัยในช่วงแรกของการพัฒนารูปแบบ

2. รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบได้ สามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกตและหาข้อมูลสนับสนุนได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้

3. รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึง กลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่จะศึกษา ดังนั้น นอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้แล้วยังใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย

4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่และการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายองค์ความรู้ในเรื่องที่กำลังศึกษาอยู่ด้วย

รัตนะ บัวสนธ์ (2544, น. 7) ได้เสนอแนะหลักการพัฒนารูปแบบไว้ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1. การสำรวจสังเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการในขั้นตอนนี้เป็นการดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) หรือการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยเพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับสภาพความขาดแคลนและความต้องการผลิตภัณฑ์ใด ๆ รวมทั้งลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่ต้องการให้พัฒนาส่วนใหญ่จะใช้เทคนิคการสำรวจสอบถามกลุ่มเป้าหมายและการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัย

2. การออกแบบผลิตภัณฑ์ เป็นการนำความรู้หรือผลการวิจัยที่ได้จากการสำรวจสังเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการมาพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยใช้มีลักษณะหรือรูปแบบตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ผลิตภัณฑ์ที่จะพัฒนาจะมีลักษณะอย่างไรหรือมีส่วนประกอบเป็นเช่นไรขึ้นอยู่กับชนิดของผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาจต้องใช้บุคคลที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในการสร้างผลิตภัณฑ์และเมื่อสร้างเสร็จก็ต้องนำไปตรวจสอบความเหมาะสมและประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ต่อไป

3. การทดลองใช้ผลิตภัณฑ์ภายหลังผ่านขั้นตอนที่ 2 เมื่อผลิตภัณฑ์มีประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้แล้วก็จะเป็นการนำผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มนำร่องในลักษณะของการวิจัยเชิงทดลอง

4. การประเมินผลสรุปเป็นการประเมินผลการใช้ผลิตภัณฑ์ในภาพรวมทั้งหมด ซึ่งประเมินทั้งตัวผลิตภัณฑ์กระบวนการใช้ผลิตภัณฑ์ผลที่ได้รับจากการใช้ผลิตภัณฑ์และปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ การดำเนินการในขั้นตอนนี้จะมีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงประมาณ

บุญชม ศรีสะอาด (2545, น. 104-106) ได้กล่าวถึง การวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบนั้นอาจกระทำได้ 2 ขั้นตอนดังนี้

1. สร้างหรือพัฒนารูปแบบ โดยจะมีการสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาก่อน เป็นรูปแบบตามสมมติฐานจากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิดรูปแบบที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วในเรื่องเดียวกันหรือเรื่องอื่น ๆ และผลการศึกษาหรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์สภาพการณ์ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ต่าง ๆ

ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรนั้นหรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบ ในการสร้างหรือพัฒนารูปแบบนั้นจะต้องใช้หลักเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ และการศึกษาค้นคว้าซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งผู้วิจัยอาจจะคิดโครงสร้างของรูปแบบขึ้นก่อนแล้วปรับปรุงโดยอาศัยสารสนเทศ จากการศึกษาองค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรแต่ละตัวแล้ว จึงเลือกองค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรที่สำคัญประกอบขึ้นเป็นโครงสร้างของรูปแบบก็ได้ หัวใจสำคัญของขั้นนี้อยู่ที่การเลือกองค์ประกอบในรูปแบบ (ตัวแปร/กิจกรรม) เพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสม ดังนั้น ผู้วิจัยควรกำหนดหลักการในการพัฒนารูปแบบอย่างชัดเจน เช่น เป็นรูปแบบที่ไม่ซับซ้อนสามารถนำไปปฏิบัติได้ง่ายตัวแปรในรูปแบบมีน้อยตัว แต่สามารถอธิบายผลได้มาก เป็นต้น ในการวิจัยบางเรื่องจำเป็นต้องให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม

2. ทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ หลังจากได้สร้างหรือพัฒนารูปแบบในขั้นต้นแล้วจำเป็นต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้นถึงแม้ว่าจะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวคิด รูปแบบของคนอื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมาแล้วหรือแม้กระทั่งได้รับจากการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วก็ตาม แต่ก็เป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐานซึ่งจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง หรือทำการทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริงเพื่อทดสอบดูว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ซึ่งในขั้นนี้บางครั้งใช้คำว่าการทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบ

ชูชาติ มงคลเมฆ (2561, น. 20) การพัฒนารูปแบบ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานในรูปแบบของสื่อสัญลักษณ์ในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่องค์กร ซึ่งการสร้างแบบจำลองให้ความรู้ต้องทำการศึกษาและสร้างแบบแผนการให้ความรู้ที่เหมาะสมกับสภาพสังคมขององค์กรนั้น ๆ เพื่อให้รูปแบบจำลองนั้นมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยการพัฒนารูปแบบนั้นมีสาระสำคัญ คือ รูปแบบควรต้องมีทฤษฎีรองรับเมื่อพัฒนารูปแบบแล้วก่อนนำไปใช้ต้องมีการวิจัย เพื่อทดสอบประเมินผลและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ดังนั้น การพัฒนารูปแบบ มีสาระสำคัญของการพัฒนารูปแบบไว้ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์สภาพปัญหา แนวทางการพัฒนา และองค์ประกอบของสมรรถนะครู 2) การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู 3) การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู ขั้นตอนที่ 2 เมื่อรูปแบบมีประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้แล้วก็จะเป็นการนำรูปแบบดังกล่าวไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย และ 4) การประเมินผลสรุปเป็นการประเมินผลการใช้รูปแบบในภาพรวมทั้งหมด ซึ่งประเมินทั้งตัวรูปแบบ กระบวนการใช้รูปแบบ และผลที่ได้รับจากการใช้รูปแบบ

เอกสารเกี่ยวข้องกับสมรรถนะครู

1. แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ

เมื่อกล่าวถึงสมรรถนะ (Competency) ก็มักจะอ้างถึง David C. McClelland ศาสตราจารย์ด้านจิตวิทยาจากมหาวิทยาลัย Harvard กับบทความที่มีชื่อเสียงของเขาที่ตีพิมพ์ในวารสารนักจิตวิทยาอเมริกันเรื่อง Testing for Competence Rather than for Intelligence ในปี 1973 การศึกษาทางด้านจิตวิทยามักเป็นการศึกษาต่อมาจากแนวคิดที่เคยมีผู้เสนอไว้แล้วในอดีต แนวคิดของ McClelland ก็เช่นกันกล่าวกันว่าแนวคิดของ McClelland ไม่ใช่แนวคิดใหม่เสียทีเดียว เพราะในปี 1920 Frederick Taylor บิดาของวิทยาศาสตร์การจัดการได้กล่าวถึงสิ่งที่คล้ายกันกับสมรรถนะมาก่อน Raelin, & Cooledge (1996 อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2548, น. 1) อย่างไรก็ดี McCleland ได้นำสมรรถนะมาสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในบทความเรื่อง Testing for Competence Rather than for Intelligence นั้น McCleland แสดงความเห็นต่อด้านการทดสอบความถนัดการทดสอบความรู้ในงานหรือผลการเรียนว่าไม่สามารถทำนายผลการปฏิบัติงานหรือความสำเร็จในชีวิตได้เขาจึงหาทางวิจัยเพื่อศึกษาตัวแปรด้านสมรรถนะที่เขากล่าวว่าสามารถทำนายผลการปฏิบัติงานได้และในขณะเดียวกันก็ยังมีข้อดีที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ตัวแปรสมรรถนะมักไม่แสดงผลการทดสอบที่ลำเอียงต่อเชื้อชาติเพศหรือฐานะทางสังคมเหมือนกับแบบวัดความถนัดหรือแบบวัดอื่น ๆ ในกลุ่มเดียวกัน

สรุปได้ว่า สมรรถนะเป็นคุณลักษณะพื้นฐานของบุคคลที่มีความจำเป็นและเป็นตัวทำนายผลของการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลหรือมีผลงานที่โดเด่นในการทำงานหรือสถานการณ์นั้น ๆ

2. ความหมายของสมรรถนะ

สมรรถนะมีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษว่า Competency หรือ Competence ซึ่งได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายหรือคำจำกัดความไว้แตกต่างกัน ดังนี้

Boyatzis (1982, p. 58) ได้ให้คำนิยามว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะพื้นฐาน (Underlying Characteristic) ของบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจ (Motive) อุปนิสัย (Trait) ทักษะ (Skill) จินตภาพส่วนตน (Self-Image) หรือบทบาททางสังคม (Social Role) หรือองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ซึ่งบุคคล จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลงานสูงกว่า/เหนือกว่าเกณฑ์เป้าหมายที่กำหนดไว้

Dubois, & Romwell (2004) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึงคุณลักษณะที่ทุกคนมีและใช้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อผลักดันให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ ได้แก่ ความรู้ ทักษะบุคลิกภาพ แรงจูงใจทางสังคม ลักษณะนิสัยส่วนบุคคล ตลอดจนรูปแบบความคิดและวิธีการคิด ความรู้สึกและการกระทำ

Dale, & Hes (1995, p. 80) กล่าวถึงสมรรถนะ หมายถึง การค้นหาสิ่งที่ทำให้เกิดการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Excellence) หรือการปฏิบัติงานที่เหนือกว่า (Superior performance) นอกจากนี้ ยังได้ให้ความหมายของสมรรถนะในด้านอาชีพ (Occupational Competency) ว่าหมายถึง ความสามารถ (Ability) ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในสายอาชีพเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานที่ถูกคาดหวังไว้ คำว่ามาตรฐานในที่นี้หมายถึง องค์ประกอบของความสามารถรวมกับเกณฑ์การปฏิบัติงานและคำอธิบายขอบเขตงาน

Good (1973, p. 121) ให้นิยามไว้ว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และเจตคติที่จำเป็นในอาชีพอย่างกว้าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพ

Spencer, & Spencer (1993, p. 9) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะพื้นฐาน (Underlying Characteristic) ที่มีอยู่ภายในตัวบุคคล ได้แก่ แรงจูงใจ (Motive) อุปนิสัย (Trait) อัตตมโนทัศน์ (Self-Concept) ความรู้ (Knowledge) และทักษะ (Skil) ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จะเป็นตัวผลักดันหรือมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationship) ให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือสูงกว่าเกณฑ์อ้างอิง (Criterion-Reference) หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้

กรุณา โถชารี (2560, น. 27) สมรรถนะ (Competency) หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของแต่ละบุคคลที่แสดงออกถึงความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดความสำเร็จตามมาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐานที่องค์การกำหนดเอาไว้ โดยพฤติกรรมที่แสดงออกในการปฏิบัติหน้าที่ ต้องเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดและสังเกตได้ว่า บุคคลนั้นเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่โดดเด่นในองค์การ

ชัชวลิต สรวารี (2550, น. 160-165) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะของงานหรือคุณสมบัติพึงประสงค์ของงานแบ่งออกได้ 2 ส่วน คือ สมรรถนะที่งานต้องการและสมรรถนะที่มีอยู่ในตัวคน ซึ่งเน้นการให้ความสำคัญกับทักษะและความรู้ รวมถึงลักษณะที่สามารถเห็นได้ภายนอกมากำหนดเป็นหัวใจของสมรรถนะ ในองค์กรประสบความสำเร็จ ได้แก่ 1) Social role คือ บทบาทสังคมซึ่งแสดงออกตามค่านิยมนั้นมี (คือ สิ่งที่คน ๆ นั้นคิดว่าสำคัญมาจากประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ 2) Self-image คือ ภาพที่คน ๆ นั้นมองตัวเอง 3) Traits / Personality คือ บุคลิกภาพและตัวตนที่แท้จริงของคน ๆ นั้น 4) Motive คือ แรงจูงใจที่ผลักดันให้คนมีพฤติกรรมในแบบที่คน ๆ นั้นเป็นอยู่

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2551, น. 37) สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ ในองค์กร

ดนัย เทียนพุฒ (2550, น. 53) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง การบูรณาการความรู้ ทักษะ ทัศนคติและคุณลักษณะส่วนบุคคล มาใช้ได้ดีในบทบาทนั้น ๆ จนกระทั่งเกิดผลงานที่คุณค่าสูงสุด หรือมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ธำรงค์ศักดิ์ คงคาสวัสดิ์ (2553, น. 27-29) กล่าวว่า สรรถนะ หมายถึงคุณลักษณะ เช่น ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ทักษะ ทัศนคติ ความเชื่อ ตลอดจนพฤติกรรมของบุคคลที่จะสามารถปฏิบัติงานได้ประสบความสำเร็จ

เบญจวรรณ อินต๊ะวงศ์ (2554, น. 15). สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และคุณลักษณะของบุคคล (Atributes) ซึ่งบุคคลนั้นจะแสดงออกเป็นวิธีคิดและพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลและมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้เกิดความสำเร็จตามมาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐานที่องค์การได้กำหนดเอาไว้

พิมพันธ์ เดชะคุปต์, และพรทิพย์ แข็งขัน (2551, น. 3) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง บุคลิกลักษณะที่ทำให้ปัจเจกบุคคลสามารถสร้างผลงานการปฏิบัติงานที่ดี ตามเกณฑ์ที่กำหนด และสามารถปฏิบัติงานในความรับผิดชอบได้ดีกว่าผู้อื่น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง สมรรถนะ คือ พฤติกรรมในการปฏิบัติงานซึ่งเป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถและพฤติกรรมอื่น ๆ ที่ทำให้สามารถสร้างผลงานโดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานในองค์กร

พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร (2554, น. 26-27) กล่าวว่า สรรถนะ หมายถึงกลุ่มพฤติกรรมในการทำงานของบุคคลที่เกิดจากความรู้ เจตคติ หรือคุณลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล อันเป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันให้บุคคลนั้นสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดในตำแหน่งงานนั้น ๆ

เยาวลักษณ์ มูลสระคู (2558, น. 32) สมรรถนะ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ ที่อยู่ภายในตัวบุคคล ที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

วนิดา ภูวนารถนุรักษ์ (2551, น. 17) สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถในการค้นหาวิธีการปรับพฤติกรรม ความรู้ ทักษะ ของแต่ละบุคคลในองค์กรต่าง ๆ ให้ดีขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงสุดหรือสูงกว่าที่องค์กรนั้น ๆ ต้องการตามวิสัยทัศน์และพันธกิจที่วางแผนไว้ ซึ่งนอกจากความสามารถพื้นฐานที่ทุกคนมีเหมือนกันแล้ว ยังต้องพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องให้มีความสามารถโดดเด่นนอกเหนือไปจากงานในหน้าที่ตามมาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐานที่องค์กรกำหนดไว้

วีระชัย ศรีวงษ์รัตน์ (2559, น. 18) กล่าวว่า สรรถนะ หมายถึงความสามารถที่เกิดจากการบูรณาการความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skil) ความสามารถ (Ability) เจตคติ (Attitudes) แรงจูงใจ (Motive) ส่งผลให้บุคคลนั้นสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนได้ประสบผลสำเร็จตามเกณฑ์ที่วางไว้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2551, น. 48) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึงคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ/ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ ในองค์กร กล่าวคือการที่บุคคลจะแสดงสมรรถนะใด สมรรถนะหนึ่งได้ จะต้องมีองค์ประกอบทั้งด้านความรู้ ทักษะ/ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ

สำนักการศึกษา (2551, น. 1-2) กล่าวว่า สรรถนะ หมายถึงคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานในองค์กร

อานนท์ ศักดิ์วรวิชญ์ (2547, น. 61) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะของบุคคลซึ่งได้แก่ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณสมบัติต่าง ๆ อันได้แก่ ค่านิยม จริยธรรม บุคลิกภาพ คุณลักษณะทางการภาพและอื่น ๆ ซึ่งจำเป็นและสอดคล้องกับความเหมาะสมของหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องสามารถจำแนกได้ระหว่างผู้ที่จะประสบความสำเร็จในการทำงาน ออกจากผู้ที่ไม่ประสบความสำเร็จในการทำงานได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล

ดังนั้น สมรรถนะ หมายถึง ระดับของความสามารถในการปรับและการแสดงออกมาของแต่ละบุคคล ไม่ว่าจะเป็นใช้กระบวนทัศน์ ทัศนคติ พฤติกรรม ความรู้ ความสามารถและทักษะต่าง ๆ เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงสุดหรือสูงกว่าที่องค์กรนั้น ๆ ต้องการตามวิสัยทัศน์และพันธกิจที่วางแผนไว้

3. ประเภทของสมรรถนะ

สำหรับการจัดแบ่งประเภทของสมรรถนะนั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไปตามเป้าหมายของการนำไปใช้ ดังนี้

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2551, น. 45) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะ Competencies ตามแหล่งที่มาออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal competencies) เป็นความสามารถที่มีเฉพาะตัวของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเท่านั้น เช่น ความสามารถในด้านการวาดภาพของศิลปิน การแสดงกายกรรมของนักกีฬาบางคน นักประดิษฐ์คิดค้นสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ถือเป็นความสามารถเฉพาะตัวที่ยากต่อการเรียนรู้หรือลอกเลียนแบบได้

2. สมรรถนะตามสายงาน (Job competencies) เป็นความสามารถเฉพาะบุคคลที่ตำแหน่งหรือบทบาทนั้น ๆ ต้องการเพื่อทำให้งานบรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ เช่น ความสามารถในการเป็นผู้นำทีมงานของผู้บริหารตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงาน ความสามารถในการวิเคราะห์วิจัยในตำแหน่งงานทางด้านวิชาการเป็นความสามารถที่สามารถฝึกฝนและพัฒนาได้

3. สมรรถนะขององค์การ (Organization competencies) เป็นความสามารถที่เป็นลักษณะเฉพาะขององค์การที่มีส่วนทำให้องค์การนั้นไปสู่ความสำเร็จและเป็นผู้นำในด้านนั้น ๆ ได้ เช่น โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์เป็นสถานศึกษามีความเชี่ยวชาญด้านการสอนวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

กีรติ ยศยิ่งยง (2550, น. 10) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะโดยพิจารณาจากที่มาและพัฒนาการของสมรรถนะ พบว่าองค์กรหนึ่ง ๆ จะประกอบไปด้วยสมรรถนะ 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. สมรรถนะขององค์กร คือ สิ่งที่แสดงให้เห็นว่าองค์กรมีความสามารถหลักในการดำเนินธุรกิจ หรือกิจกรรมขององค์กรอย่างไร และจะทำอย่างไร เช่น การกำหนดวิสัยทัศน์ และแผนกลยุทธ์ขององค์กร เป็นต้น

2. สมรรถนะของทรัพยากรมนุษย์ คือ พฤติกรรรมการแสดงออก การใช้องค์ความรู้ทักษะในการปฏิบัติงาน และการเรียนรู้บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กร เพื่อสนับสนุนสมรรถนะขององค์กรให้การดำเนินธุรกิจหรือกิจกรรมขององค์กรประสบความสำเร็จ

เทื้อน ทองแก้ว (2550, น. 5) กล่าวถึง ประเภทของสมรรถนะ สามารถจำแนกได้เป็น 5 ประเภท คือ

1. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competencies) หมายถึงสมรรถนะที่แต่ละคนมีเป็นความสามารถเฉพาะตัว คนอื่นไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ เช่น การต่อสู้ป้องกันตัวของ จา พนม นักแสดงชื่อดังในหนังเรื่อง “ต้มยำกุ้ง” ความสามารถของนักดนตรี นักกายกรรม และนักกีฬา เป็นต้น ลักษณะเหล่านี้ยากที่จะเลียนแบบหรือต้องมีความพยายามสูงมาก

2. สมรรถนะเฉพาะงาน (Job Competencies) หมายถึงสมรถนะของบุคคลกับการทำงานในตำแหน่ง หรือบทบาทเฉพาะตัว เช่น อาชีพนักสำรวจ ก็ต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ตัวเลข การคิดคำนวณ ความสามารถในการทำบัญชี เป็นต้น

3. สมรรถนะองค์การ (Organization Competencies) หมายถึงความสามารถพิเศษเฉพาะองค์การนั้นเท่านั้น เช่น บริษัท เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด เป็นบริษัทที่มีความสามารถในการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า หรือบริษัทฟอร์ด (มอเตอร์) จำกัด มีความสามารถในการผลิตรถยนต์ เป็นต้น หรือบริษัททีโอเอ (ประเทศไทย) จำกัด มีความสามารถในการผลิตสี เป็นต้น

4. สมรรถนะหลัก (Core Competencies) หมายถึงความสามารถสำคัญที่บุคคลต้องมีหรือต้องทำเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น พนักงานเลขานุการสำนักงาน ต้องมีสมรรถนะหลัก คือ การใช้คอมพิวเตอร์ได้ติดต่อประสานงานได้ดี เป็นต้น หรือผู้จัดการบริษัท ต้องมีสมรรถนะหลัก คือการสื่อสารการวางแผน การบริหารจัดการ และการทำงานเป็นทีม เป็นต้น

5. สมรรถนะในงาน (Functional Competencies) หมายถึงความสามารถของบุคคลที่มีตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ ตำแหน่งหน้าที่อาจเหมือน แต่ความสามารถตามหน้าที่ต่างกัน เช่น ข้าราชการตำรวจเหมือนกัน แต่มีความสามารถต่างกัน บางคนมีสมรรถนะทางการสืบสวน สอบสวน บางคนมีสมรรถนะทางปราบปราม เป็นต้น

อาภรณ์ ภู่วิทยพันธุ์ (2552, น. 28-30) จำแนกสมรรถนะออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง ความสามารถหลัก ซึ่งสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของคนที่จะช่วยสนับสนุนให้องค์การสามารถบรรลุเป้าหมายและภารกิจตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด และหมายถึง ลักษณะพฤติกรรมของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ทักษะและคุณลักษณะเฉพาะของคนในทุกระดับและทุกกลุ่มงานที่องค์การต้องการให้มี

2. สมรรถนะในการบริหารจัดการ (Managerial Competency) หมายถึง ความสามารถในการจัดการซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงทักษะในการบริหารจัดการงานต่าง ๆ และหมายถึง ความสามารถที่มีได้ทั้งในระดับผู้บริหารและระดับพนักงานโดยจะแตกต่างกันตามบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ (Role-Based)

3. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) หมายถึง ความสามารถในงานซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ทักษะและคุณลักษณะเฉพาะงานต่าง ๆ (Job-Based) หน้าที่ที่แตกต่างกันความสามารถในงานย่อมแตกต่างกันสามารถเรียก Functional Competency เป็น Job Competency หรือ Technical Competency

4. สมรรถนะส่วนบุคคล (Individual Competency) หมายถึง ความสามารถเฉพาะบุคคล ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ทักษะและคุณลักษณะเฉพาะของบุคคลที่เกิดขึ้นจริงตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายหน้าที่เหมือนกันไม่จำเป็นว่าคนที่ปฏิบัติงานในหน้าที่นั้นจะต้องมีความสามารถเหมือนกัน

พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร (2554, น. 19) สมรรถนะมีแนวทางจำแนกได้หลายแบบ แต่โดยทั่วไป จะประกอบด้วย 3 ตัว คือ

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) ซึ่งหมายถึง สมรรถนะที่ทุกคนในองค์กรจะต้องมีเพื่อช่วยสนับสนุนให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์

2. สมรรถนะประจำสายงาน (Job Countercry) คือ สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับบุคคลที่จะช่วยส่งเสริมให้สามารถสร้างผลงานในการปฏิบัติงานตำแหน่งนั้น ๆ ได้สูงกว่ามาตรฐาน

3. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competency) ซึ่งหมายถึง บุคลิกลักษณะของคนที่สะท้อนให้เห็นถึงความโดดเด่นกว่าคนทั่วไปความรู้ทักษะแรงจูงใจ/ทัศนคติอย่างโดด ๆ จะยังไม่ใช่ Competency แต่จะเป็นส่วนหนึ่งที่ก่อให้เกิด Competency

ดังนั้น สำหรับการจัดแบ่งประเภทของสมรรถนะนั้น มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไปตามเป้าหมายของการนำไปใช้ ซึ่งสามารถสังเคราะห์และสรุปได้ว่า สมรรถนะ สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) สมรรถนะหลัก (Core Competency) เป็นความสามารถสำคัญที่บุคคลต้องมี หรือต้องทำเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ 2) สมรรถนะตามสายงาน (Job competencies) หรือ (Functional Competency) เป็นความสามารถเฉพาะบุคคลตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ ตำแหน่งหน้าที่เหมือนกัน แต่ความสามารถต่างกัน 3) สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal competencies) เป็นความสามารถที่มีเฉพาะตัวของบุคคลที่สะท้อนให้เห็นถึงความโดดเด่นกว่าคนทั่วไป คนอื่นไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาประเภทของสมรรถนะแล้วจะพบว่า สมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูในโครงการระบบปิด จะเกี่ยวข้องกับสมรรถนะ 2 ประเภทผสมผสานกัน คือ สมรรถนะตามสายงาน (Job competencies) หรือ (Functional Competency และสมรรถนะส่วนบุคคล (Personal competencies)

4. รูปแบบของสมรรถนะ

Dubios et al. (2004, p. 23) กล่าวว่า รูปแบบสมรรถนะ หมายถึง การเขียนพรรณนาถึงสมรรถนะที่พึงประสงค์ที่สามารถทำให้บรรลุผลสำเร็จหรือเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานแต่ละประเภท

Hughes, Ginnett, & Curphy (2012, p. 83) กล่าวว่า รูปแบบสมรรถนะ หมายถึง กลุ่มของทักษะ ความรู้ และความสามารถหรืออื่น ๆ ที่ทำให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย

Shermon et al. (2005, p. 105) กล่าวว่า รูปแบบสมรรถนะ หมายถึง เครื่องมือในการประเมินและการตัดสินใจที่จะกำหนดคู่มือสมรรถนะสำหรับการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จหรือการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะในเขตพื้นที่นั้น ๆ โดยรูปแบบมักจะแบ่งส่วนโดยอาชีพและรวมไปถึงในส่วนของความสามารถด้านเทคนิคและการมอบอำนาจ

Spencer, & Spencer (1993, pp. 159-160) กล่าวว่า ต้นฉบับของรูปแบบสมรรถนะ หมายถึง การจัดกลุ่มสมรรถนะ 3-6 กลุ่ม โดยมีตัวสมรรถนะ 12-27 สมรรถนะ ในแต่ละสมรรถนะมี 3-7 ตัวชี้วัดพฤติกรรม (รวมถึงตัวอย่างที่ได้จากการสัมภาษณ์) การบรรยายและการอธิบาย บางขั้นตอนจะมีหลายตัวอย่างและหลายคำอธิบาย ขณะที่บางขั้นตอนอาจจะมีคำอธิบายคำบรรยายหรือตัวอย่างแค่เพียงเล็กน้อย หรือไม่มีเลยก็เป็นได้

กมลชนก ภาคภูมิ (2556, น. 92) รูปแบบสมรรถนะ หมายถึง รูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Model) โดยใช้ภาษาเป็นสื่อในการอธิบายสมรรถนะของบุคคล เพื่อให้เห็นโครงสร้างของแนวคิดและองค์ประกอบของสมรรถนะที่มีการจัดกลุ่มของสมรรถนะเป็นกลุ่มย่อย ๆ ในด้านต่าง ๆ โดยเกิดจากการนำวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) หรือแผนกลยุทธ์ (Strategic Plan) ขององค์กรมาพิจารณาในการจัดกลุ่มสมรรถนะที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานแต่ละด้าน ซึ่งแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วย สมรรถนะที่พึงประสงค์และมีตัวชี้วัดของแต่ละสมรรถนะกำกับไว้ และเมื่อบุคคลในองค์กรสามารถปฏิบัติงานด้านนั้น ๆ แล้วจะทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิผล

สงบ วงศ์กลม (2557, น. 50) รูปแบบสมรรถนะ หมายถึง การจัดกลุ่มสมรรถนะออกเป็นกลุ่ม ๆ โดยในแต่ละกลุ่มสมรรถนะจะประกอบด้วยสมรรถนะย่อย และคำอธิบายสมรรถนะ

สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ (2551, น. 29) กล่าวว่ารูปแบบสมรรถนะ หมายถึง รูปแบบการจัดกลุ่ม Competency ขององค์การหน่วยงานหนึ่ง ๆ โดยรูปแบบดังกล่าวมักเกิดจากการนำวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) คำนิยมหลัก (Core Values) หรือแผนกลยุทธ์ (Strategic Plan) ขององค์การมาพิจารณาร่วมกับงานในฝ่ายต่าง ๆ ขององค์การ รูปแบบของสมรรถนะมักจะประกอบด้วย ประเภท (Category) หรือกลุ่ม (Groups) ของสมรรถนะประมาณ 2-4 กลุ่ม ซึ่งในตำราต่าง ๆ เรียกกลุ่มดังกล่าวว่า Cluster โดยแต่ละส่วนหรือแต่ละ Cluster ก็จะประกอบด้วย สมรรถนะประมาณ 2-5 ตัว ซึ่งอาจจะมากหรือน้อยกว่านี้ก็ได้

ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า รูปแบบสมรรถนะ หมายถึง การอธิบายสมรรถนะของบุคคล เพื่อให้เห็นโครงสร้างของแนวคิดและองค์ประกอบของสมรรถนะที่มีการจัดกลุ่มของสมรรถนะเป็นกลุ่มย่อย ๆ ในด้านต่าง ๆ แต่ละกลุ่มสามารถเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานแต่ละประเภทให้ประสบความสำเร็จได้

5. การกำหนดสมรรถนะ

การได้มาซึ่งสมรรถนะมีหลายวิธี ไม่มีการกำหนดเป็นที่แน่นอน ขึ้นอยู่กับความจำเป็นของวิชาชีพนั้น ๆ โดยกำหนดให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งส่งผลให้เกิดความแตกต่างกันของสมรรถนะในแต่ละวิชาชีพ หรือแม้แต่วิชาชีพเดียวกัน แต่คนละองค์กรย่อมแตกต่างกันออกไป เนื่องจากมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะขององค์กร โดยสมรรถนะนั้นต้องสัมพันธ์สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และแผนกลยุทธ์ที่จะนำไปสู่การพัฒนาและการสร้างบุคคลที่เหมาะสมเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ในแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันในระดับของความสามารถหรือสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ซึ่งกรอบคุณสมบัติที่เป็นหลักการพิจารณาโดยใช้ความซับซ้อนในกิจกรรมของงานและระดับของความรับผิดชอบเสมือนเป็นตัวชี้วัดมากกว่าเป็นตัวกำหนด แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (Eraut, 1996)

ระดับที่ 1 สมรรถนะในการปฏิบัติงานตามขอบเขตกิจกรรมของงาน ส่วนมากเป็นงานประจำเดิม ๆ และสามารถทำนายได้

ระดับที่ 2 สมรรถนะในขอบเขตของกิจกรรมของงานที่สำคัญและหลากหลายกิจกรรมบางเรื่องซับซ้อนไม่ใช่งานประจำ สมรรถนะในระดับนี้ต้องการการเป็นสมาชิกของทีมหรือกลุ่มงาน

ระดับที่ 3 สมรรถนะในขอบเขตที่กว้างของกิจกรรมที่หลากหลาย ส่วนใหญ่ของงานที่ปฏิบัติมีความซับซ้อนและไม่ได้เป็นงานประจำ สมรรถนะในระดับนี้ต้องการนิเทศ

ระดับที่ 4 สมรรถนะในขอบเขตของกิจกรรมในงานกว้าง ซับซ้อน ต้องใช้เทคนิคหรือความเชี่ยวชาญใจวชาญในงานที่หลากหลาย ต้องรับผิดชอบในการทำงานของผู้อื่น

ระดับที่ 5 สมรรถนะในการปฏิบัติงานที่กิจกรรมของงานซับซ้อนและไม่สามารถคาดการณ์ได้ ต้องใช้เทคนิคความเชี่ยวชาญเฉพาะและพิเศษ ประกอบด้วย ส่วนประกอบของการออกแบบ (Design) การวางแผนและการแก้ปัญหา สมรรถนะในการนิเทศหรือการจัดการ (Management) เป็นสิ่งที่ต้องการในระดับนี้

6. การจัดกลุ่มสมรรถนะ

สมรรถนะบุคคลมีองค์ประกอบสำคัญ คือ พื้นฐานความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) วิธีคิด (Self-Concept) คุณลักษณะส่วนบุคคล (Trait) และแรงจูงใจ (Motive) Boyatzis (1982) ได้ศึกษาถึงสมรรถนะบุคคล ที่เกี่ยวข้องกันเป็นระดับในลักษณะของโครงสร้างทางบุคลิกภาพ (Levels of Within the Personality Structure) พบว่า โครงสร้างของระบบประสาทและฮอร์โมนของมนุษย์เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดสมรรถนะในแต่ละบุคคลสมรรถนะเป็นสิ่งที่พัฒนาได้ด้วยการให้แรงจูงใจเพื่อก่อให้เกิดแรงขับทางคุณลักษณะที่จะพัฒนาต่อไปเป็นพื้นฐานทางปรัชญา และค่านิยมของแต่ละบุคคลที่ส่งผลให้แสดงสมรรถนะออกมาในลักษณะที่รับรู้และสังเกตได้หลาย ๆ ด้านซึ่งเมื่อจัดรวมสมรรถนะแต่ละด้านที่บุคคลแสดงออกมาเข้าเป็นกลุ่มจะกลายเป็นบุคลิกลักษณะของแต่ละบุคคล ดังภาพ 1

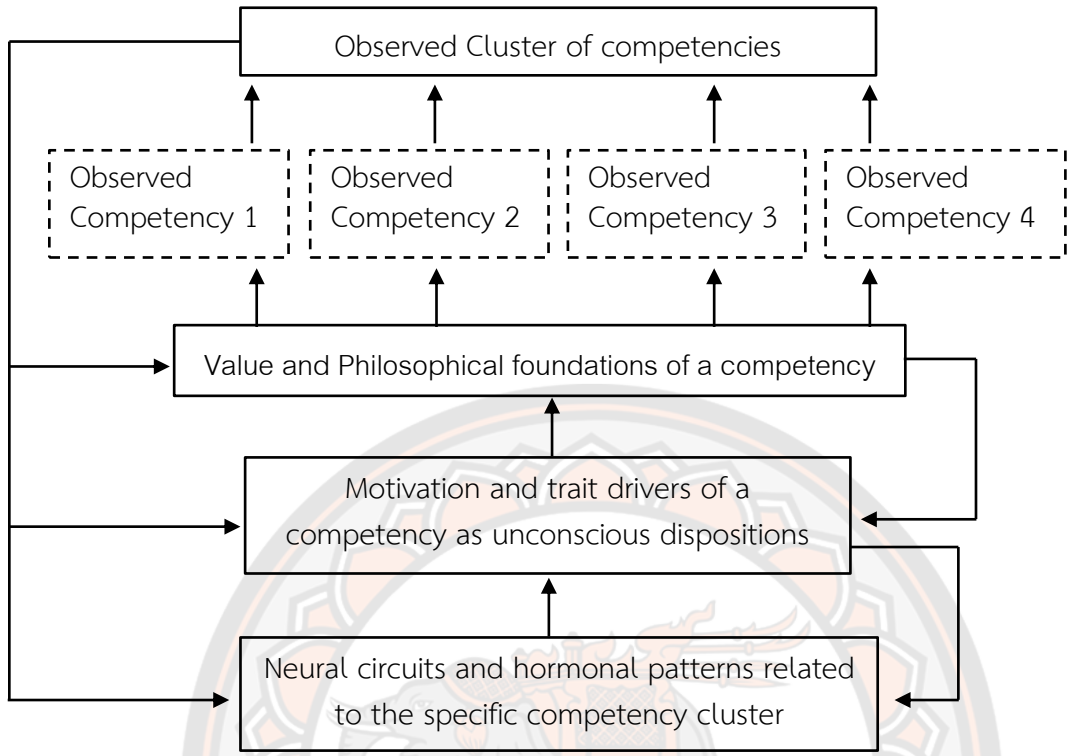

ภาพ 1 กลุ่มสมรรถนะ (Cluster of Competencies)

ที่มา: Boyatzis, 1982, p. 9

จากการศึกษาและวิจัยของ Hellriegel et al. (1979) พบว่า ผู้ที่ทำงานในตำแหน่งผู้จัดการหรือผู้บริหาร ควรมีสมรรถนะหลักของผู้บริหาร 6 ประการ คือ

1. ความสามารถในการสื่อสาร (Communication Competency) ประกอบด้วย การสื่อสารที่เป็นทางการ (Formal Communication) การสื่อสารที่ไม่เป็นการสื่อสารที่ไม่เป็นทางการ (Informal Communication) การเจรจาต่อรอง (Negotiation)

2. ความสามารถในการวางแผนและการบริหารจัดการ (Planning and Administration Competency) ประกอบด้วย การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการแก้ปัญหา (Information Gathering, Analysis and Problem Solving) การวางแผนและบริหารโครงการ (Planning and Organizing Projects) การบริหารเวลา (Time Management) การบริหารการเงิน และงบประมาณ (Budgeting and Financial Managements)

3. ความสามารถในการทำงานเป็นทีม (Teamwork Competency) ประกอบด้วย การสร้างทีมงาน (Designing Teams) การสร้างบรรยากาศในการทำงานที่เกื้อกูลกัน (Creating a Supportive Environment) การบริหารการเปลี่ยนแปลงของทีมงาน (Managing Team Dynamics)

4. ความสามารถเชิงกลยุทธ์ (Strategic Competency) ประกอบด้วย ความเข้าใจในธุรกิจ (Understanding the Industry) ความเข้าใจในองค์กร (Understanding the Organization) การดำเนินกลยุทธ์ (Taking Strategic Actions)

5. ความสามารถในการรับรู้เรื่องระหว่างประเทศ (Global Awareness Competency) ประกอบด้วย ความรู้ และความเข้าใจวัฒนธรรมที่หลากหลาย (Cultural Knowledge and Understanding) ความเปิดกว้างและความไวในการรับรู้วัฒนธรรมอื่น (Cultural Openness and Sensitivity)

6. ความสามารถในการควบคุมตนเอง (Self-Management Competency) ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์และมีจริยธรรม (Integrity and Ethical Conduct) แรงขับส่วนตัวและการตั้งสติ (Personal Drive and Resilience) การสร้างความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว (Balancing Work and Life Demands) ความเข้าใจในตนเอง และการพัฒนาตนเอง (Self-Awareness and Development)

การบริหารความสามารถเชิงสมรรถนะ (Competencies) ในความเป็นจริงแล้ว คือ เครื่องมือในการบริหารผลสัมฤทธิ์ (Performance Management) ประเภทหนึ่ง โดยมีจุดมุ่งหมาย คือ ทำอย่างไรองค์กรจึงจะสามารถดึงศักยภาพและความสามารถที่ซ่อนเร้นของบุคลากรมาใช้ในเชิงการเพิ่มผลผลิตหรือผลสัมฤทธิ์ของงานโดยมีหลักพื้นฐานที่สำคัญกล่าวคือ จะต้องเป็นผลประโยชน์เกื้อกูลกันระหว่างองค์กรและบุคลากรซึ่งหมายความว่าองค์กรได้ประโยชน์จากผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของบุคลากรในขณะเดียวกันบุคลากรก็เข้าใจกระบวนการปฏิบัติงานและรับรู้ว่าควรจะต้องพัฒนาตนเองอย่างไร เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในหน้าที่การงานและการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานด้วย

7. วิธีการพัฒนาสมรรถนะ

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2554, น. 97-98) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาและฝึกอบรมให้บุคลากรมี Competency โดยแบ่งเป็น 2 แนวทางหลัก ดังนี้

1. การฝึกอบรม (Training) หน้าที่หลักในการฝึกอบรมของผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการออกแบบหลักสูตรการฝึกอบรม ควรออกแบบหลักสูตรการฝึกอบรมที่ครอบคลุมในประเด็น ดังต่อไปนี้

1.1 หัวข้อการฝึกอบรม ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับหัวข้อการประเมินและหัวข้อที่ตอบสนองต่อพฤติกรรมที่คาดหวังไว้

1.2 รูปแบบและวิธีการในการฝึกอบรม

1.3 แนวทางการประเมินและติดตามผลการฝึกอบรม

2. การพัฒนาโดยไม่ใช่การฝึกอบรม (non-Training)

ธำรงศักดิ์ คงคาสวัสดิ์ (2553, น. 84-89) ได้เสนอวิธีการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรในสถานศึกษาไว้ 2 วิธี ประกอบด้วย

1. การพัฒนาสมรรถนะโดยการฝึกอบรม
2. การพัฒนาสมรรถนะนอกเหนือจากการฝึกอบรม ประกอบด้วย
   2.1 การสอนงานหรือการแนะนำงาน (Coaching)
   2.2 การสับเปลี่ยนหมุนเวียนงาน (Job Rotation)
   2.3 การมอบหมายงานให้ปฏิบัติ (Job Assignment)
   2.4 การมอบหมายให้ทำโครงการพิเศษ (Special Assignment)

วิทยา จันทร์ศิริ (2551) ได้เสนอแนวทางและวิธีการพัฒนาสมรรถนะไว้ 9 เทคนิควิธี คือ

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ
2. การฝึกอบรม
3. การบรรยาย
4. การจัดกิจกรรมเสริม
5. การใช้เกมบริหาร
6. การใช้กิจกรรมนันทนาการ
7. การแสดงบทบาทสมมติ
8. การระดมสมอง
9. การศึกษาดูงานนอกสถานที่

อาภรณ์ ภู่วิทยพันธุ์ (2551ก, น. 196) กล่าวถึง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะมีวิธีการมากมายที่ผู้บริหารสามารถนำมาเป็นเครื่องมือการพัฒนาและที่องค์การต่าง ๆ มักใช้กัน ได้แก่

1. การฝึกอบรมในขณะทำงาน (OJT: On the Job Training)
2. การสอนงาน (Coaching)
3. การให้คำปรึกษาแนะนำ (Consulting)
4. การหมุนเวียนงาน (Job Rotation)
5. การทำกิจกรรม (Activity)
6. การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning)
7. การให้ดูงานนอกสถานที่ (Visiting)
8. การเข้าร่วมประชุมสัมมนา (Meeting and Seminar)
9. การศึกษาต่อ (Continuous Studying)
10. การฝึกงานและทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ (Counterpart)
11. การเพิ่มคุณค่าในงาน (Job Enrichment)

12. การเพิ่มปริมาณงาน (Job Enlargement)

13. การเฝ้าติดตาม/สังเกตพฤติกรรม (Job Shadowing's)

14. การเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring)

จิรประภา อัครบวร (2547) ได้เสนอว่า Competency สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกอบรม แต่ Competency ด้านบุคลิกทางจิตวิทยา กล่าวว่ามีการหล่อหลอมมาตั้งแต่วัยเด็กและติดตัวบุคคลนั้น ๆ มาตั้งแต่เกิด ดังนั้น การพัฒนาสมรรถนะหรือคุณลักษณะส่วนบุคคลอาจต้องใช้วิธีการอื่น ๆ เช่น การมอบหมายงาน (Job Assignment) การกำหนด KPI (Key Performance Indicator) การประเมินแบบ 360 องศา การติดตามผู้ปฏิบัติงานดีในการทำงาน (Shadowing) เป็นต้น

สงบ วงศ์กลม (2557, น. 78) วิธีการพัฒนาสมรรถนะนั้นสามารถดำเนินการได้หลายรูปแบบโดยสามารถกำหนดได้เป็น 2 แนวทางหลัก คือ การฝึกอบรม และการพัฒนานอกเหนือจากการฝึกอบรม โดยเฉพาะการพัฒนานอกเหนือจากการฝึกอบรมก็มีหลายวิธีการ ซึ่งแต่ละวิธีการจะมีลักษณะเฉพาะที่เป็นความเหมาะสมเฉพาะเรื่องตามสถานการณ์ และทุกวิธีการมีกระบวนการดำเนินการเป็นขั้นตอน ส่วนจะใช้วิธีการแบบใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น ปัญหาในหน่วยงานงบประมาณพื้นฐานของบุคลากรสมรรถนะของวิทยากรและข้อจำกัดอื่น ๆ

สรุปได้ว่า วิธีการพัฒนาสมรรถนะ สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกอบรม โดยมีงานอื่น ๆ มาเสริมเพิ่มเติม เพื่อทำให้สมรรถนะพัฒนาได้ดีขึ้น เช่น การจัดกิจกรรมเสริม การศึกษาดูงานนอกสถานที่ มอบหมายงานให้ปฏิบัติ และการประเมินติดตาม เป็นต้น

8. ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงกับการพัฒนาสมรรถนะ

ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงเป็นทั้งทฤษฎีและวิธีการเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทฤษฎีนี้เน้นความสัมพันธ์ระหว่างผลลัพธ์ ผลผลิต ความสำเร็จ และเงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งผู้ที่มีส่วนเสีย เข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการเปลี่ยนแปลงแสดงความต้องการให้เกิดขึ้นเพื่อบรรลุประสงค์ระยะยาว โดยกำหนดสมมุติฐานที่ชัดเจนและพิสูจน์ได้ รวมทั้งตัวชี้วัดที่ความสำเร็จได้ในกระบวนการปฏิบัติงาน และการประเมินผล

ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงกำเนิดจาก Aspen Institute Roundtable on Community Change ในช่วงปี ค.ศ. 1992 และได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นหลังปี ค.ศ. 2000 ซึ่งเน้นการพัฒนาทฤษฎีโดยชุมชนของตนเอง ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงมีที่มาจากการประเมินผลแผนงานในช่วงปี ค.ศ. 1980 ของนักวิชาการด้านระเบียบวิธีการประเมินผล

โมเดลการเปลี่ยนแปลง (change model) เป็นการแสดงแผนผังของบล็อกที่เชื่อมโยงสิ่งที่จำเป็นต้องทำให้เกิดหรือเรียกว่าตัวแทรกแซง (intervention) เพื่อนำสู่การบรรลุเป้าหมายปลายทางที่ต้องการ (outcome) ที่กำหนด โดยมีการกำหนดตัวกระทำ (determinants) ที่เชื่อมโยงหรือคั่นกลางระหว่างตัวแทรกแซงกับผลลัพธ์ การกำหนดตัวกระทำ (determinants) เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก

ต้องอาศัยฐานความรู้จากทฤษฎี ประสบการณ์ หรือการระดมความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ การประเมินในปัจจุบันให้ความสำคัญกับความรู้ ความเข้าใจในทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากการ ประเมินที่ดีต้องสามารถอธิบายเหตุผลได้ว่าทำไมตัวแทรกแซง (intervention) ที่กำหนดขึ้น สามารถทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการข้อความรู้นี้เป็นส่วนที่ขยายความเพิ่มจากการประเมินเฉพาะความสำเร็จของการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจากตัวแทรกแซงอย่างเดียว การรู้ปัจจัยเชิงสาเหตุหรือกลไกการทำงาน (mechanism) ทำให้นักประเมินมีคำอธิบายการทำงานของโปรแกรมหรือโครงการมากขึ้น ซึ่งจะช่วยพัฒนางานให้บรรลุเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น ดังภาพ 2

ภาพ 2 ทฤษฎีโปรแกรมของเฉิน

ที่มา: สุวิมล ว่องวาณิช, 2552, น. 15

แสดงตัวอย่างของโมเดลการเปลี่ยนแปลง โดยการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแทรกแซง ตัวกำหนด และผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดจากโมเดลการเปลี่ยนแปลง (Theory of Change) จะสามารถเปรียบเทียบผลลัพธ์ (Outcomes) ของการเปลี่ยนแปลงเทียบได้กับสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด โดยความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของนิสิตครูที่จำเป็นในการสร้างสมรรถนะดังกล่าว ถือว่าเป็น “ตัวกระทำ” (Determinants) และ หลักสูตรฯ กิจกรรมในหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร และกิจกรรมนอกหลักสูตร ฯลฯ จะเป็น “ตัวแทรกแซง” (Intervention) ที่ทำให้เกิดความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ (Determinants) ที่จำเป็นต่อการสร้างสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด (Outcomes) โดยผลลัพธ์ และตัวกระทำ ได้มาจากการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องโดยมีที่มาแสดงดังภาพ 3

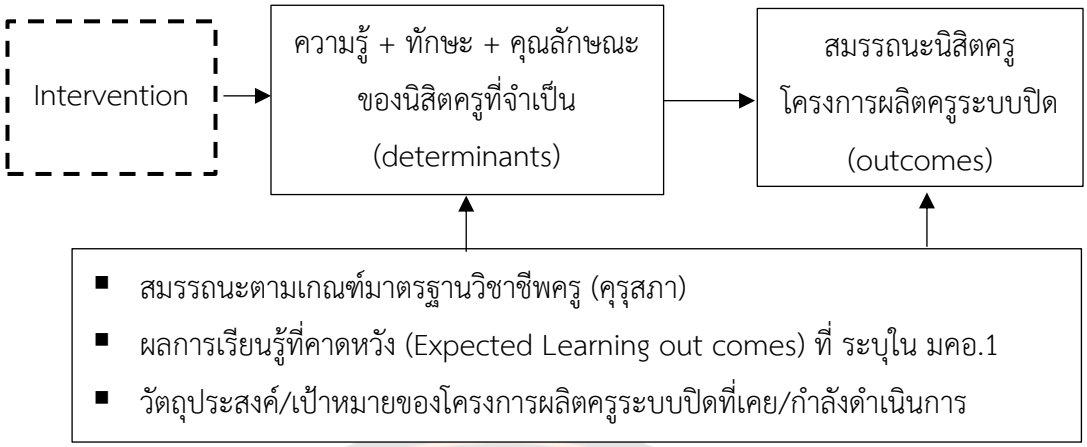

ภาพ 3 ที่มาของการกำหนดสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด และความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็น ด้วยโมเดลการเปลี่ยนแปลง

รายละเอียดขององค์ประกอบแต่ละส่วน มีดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบของโมเดลการกระทำ แสดงส่วนประกอบของทฤษฎีโปรแกรมเฉพาะส่วนของโมเดลการกระทำ มีการออกแบบตัวแทรกแซงในโปรแกรมที่อยู่ภายใต้ทรัพยากร และหลักการและเหตุผล รายละเอียดในทฤษฎีโปรแกรมนี้ จะประกอบไปด้วย องค์กรที่ปฏิบัติ ภาคีหุ้นส่วน บริบทขององค์กร ตัวแทรกแซงและกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลจากตัวแทรกแซง ผลผลิตของโมเดลการกระทำ คือ ลักษณะของตัวแปรแทรกแซง (Intervention) ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการนำไปปฏิบัติ ดังภาพ 4

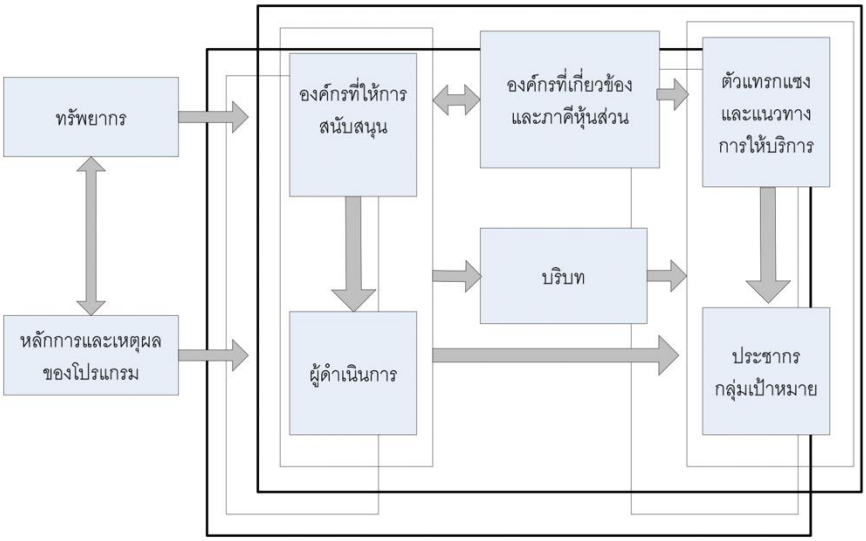

ภาพ 4 ส่วนประกอบของทฤษฎีโปรแกรมตามโมเดลการกระทำ

ที่มา: Chen, 2548

2. ตัวแทรกแซง (intervention) หมายถึง แนวคิดใหม่หรือการกระทำหรือกิจกรรมที่จัดขึ้นภายใต้แผนงาน (program) โครงการ (project) ตัวแทรกแซงอาจเป็นนโยบายใหม่ของรัฐที่จัดให้กับประชาชนอาจเป็นแผนงานสร้างเสริมสุขภาวะของ สสส. โครงการบริการสุขภาพโครงการฝึกอบรม ฯลฯ การออกแบบตัวแทรกแซงต้องกระทำโดยการวิเคราะห์ลักษณะของปัญหาที่เกิดขึ้น ความต้องการจำเป็น (needs) ที่ต้องสนองของกลุ่มเป้าหมาย (targ population) และการกำหนดผลลัพธ์ที่คาดหวัง (expected omes) ทั้งนี้ต้องวิเคราะห์ปัจจัยตัวกำหนด determinant factors) ที่คิดว่าส่งผลทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการก่อนจากนั้นจึงมีการออกแบบกลยุทธ์ (Strategies) ที่คิดว่าจะเป็นตัวทำให้เกิดปัจจัยที่ไปกำหนดผลลัพธ์ที่ต้องการจะเห็นว่าในการออกแบบแผนงานโครงการกิจกรรมหรือที่เรียกว่าตัวแทรกแซงต้องมีการกำหนดหลักการและเหตุผลซึ่งต้องอยู่ภายใต้ตรรกะความคิดที่สมเหตุสมผลและมีความเชื่อว่าทำไมต้องออกแบบกิจกรรมในลักษณะนั้นเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามที่ต้องการ

ปัจจุบันทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงได้เป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายในการบริหารจัดการโครงการตลอดจนการประเมินผลกระทบโครงการพัฒนาและโครงการวิจัยขององค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและการพัฒนาในระดับสากลอย่างหลากหลาย เช่น องค์กรด้านสาธารณสุข องค์กรด้านสิทธิมนุษยชน องค์กรด้านการพัฒนาระหว่างประเทศ องค์กรวิจัย เป็นต้น นอกจากนี้ยังถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือชี้วัดถึงประสิทธิภาพและผลสำฤทธิ์ของแผนงานหรือโครงการที่ได้รับการสนับสนุนหรือ

การลงทุนให้ดำเนินการและประเมินหาผลกระทบของโครงการรวมถึงการนำไปใช้เป็นเครื่องมือกำหนดยุทธศาสตร์ (strategy) สำหรับการบริหารจัดการโครงการวิจัยหรือโครงการพัฒนาอย่างแพร่หลาย

9. การประเมินสมรรถนะ

องค์การสมัยใหม่ทั้งภาครัฐและเอกชนในสังคมเศรษฐกิจที่เน้นองค์ความรู้ (Knowledge Economy) ถือว่าทรัพยากรบุคคลอันเป็นทรัพย์สิน (Asset) ขององค์การมีสภาพเป็นทุน (Human Capital) ซึ่งมีความสำคัญยิ่งต่อการบริหารและการสร้างคุณค่า (Value Creation) ให้กับองค์การ ผลการศึกษาในต่างประเทศระบุว่าร้อยละ 85 ของผลประกอบการขององค์การนั้นเกิดจาก “ทุนมนุษย์” มีคำสรุปว่า “หากไม่สามารถวัดประเมินทรัพยากรบุคคลได้ ก็ไม่สามารถบริหารทรัพยากรบุคคลให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์การได้” (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2548, น. 1) ดังนั้น การประเมินระบบบริหารทรัพยากรบุคคลจึงเป็นเครื่องมือสำคัญ ซึ่งจะช่วยให้องค์การทราบว่าจะใช้กำลังคนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจะต้องตั้งเป้าหมายอย่างไร

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2547, น. 77-80) กล่าวว่าการประเมิน Competency เพื่อนำไปใช้ในการประเมินผลงาน สามารถทำได้ 4 แนวทาง ดังนี้

1. การใช้ดุลยพินิจของผู้ประเมิน หมายถึง การให้ผู้ประเมินใช้ดุลยพินิจของตัวเองในการประเมินว่าผู้ถูกประเมินมี competency อยู่ในระดับใด

2. การบันทึกพฤติกรรมประกอบการประเมิน หมายถึง การให้ผู้ประเมินประเมินเพียงคนเดียว แต่ผู้ประเมินจะต้องมีหลักฐานทางพฤติกรรมที่เด่น ๆ ทั้งด้านบวก และลบของผู้ถูกประเมินมาแสดงประกอบกับระดับคะแนนที่ให้

3. การประเมินแบบหลายทิศทาง หมายถึง การประเมินโดยใช้ผู้ประเมินมากกว่าหนึ่งคน อาจจะเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงกับผู้บังบัญชาระดับเหนือขึ้นไป หรือผู้บังคับบัญชากับผู้ถูกประเมินหรือผู้บังคับบัญชากับเพื่อนร่วมงาน ฯลฯ

4. การประเมินแบบ 360 องศา หมายถึง การประเมินแบบรอบทิศทางทั้งผู้ถูกประเมินประเมินตัวเอง ผู้บังคับบัญชาโดยตรง เพื่อนร่วมงาน ลูกค้าและผู้ใต้บังคับบัญชา (ถ้ามี) การประเมิน Competency ในแต่ละแบบจะมีข้อดี ข้อจำกัด ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบข้อดี และข้อจำกัดของรูปแบบการประเมิน

รูปแบบการประเมิน	ข้อดี	ข้อจำกัด
ใช้ดุลยพินิจผู้ประเมิน	- สะดวก - ใช้เวลาประเมินน้อย	-อาจจะเกิดอคติ ลำเอียง - ชี้แจงผู้ถูกประเมินไม่ได้
แบบบันทึกพฤติกรรม แบบหลายทิศทาง 360 องศา	- มีหลักฐานหรือข้อมูลจริงประกอบ - ชี้แจงผู้ถูกประเมินได้ - เปิดโอกาสให้ผู้ถูกประเมินอภิปรายหรือชี้แจงได้ - ลดอคติ - มีข้อมูลที่วัดเป็นตัวเลขได้ - ได้ข้อมูลจากทุกด้าน - ผู้ถูกประเมินยอมรับ	- ยุ่งยากในการบันทึก อาจจะบันทึกไม่ครบถ้วน - ยากต่อการแยกแยะว่าพฤติกรรมไหนควรจะบันทึกหรือไม่บันทึก - ไม่เหมาะกับงานที่ผู้ประเมินกับผู้ถูกประเมินทำางานคนละสถานที่ - ยุ่งยากในการคัดเลือกผู้ประเมิน - ยุ่งยากในการวิเคราะห์ข้อมูล - มีค่าใช้จ่ายสูง - ยุ่งยากในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล - ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญแจ้งผลการสำรวจ

ที่มา: ณรงค์วิทย์ แสนทอง, 2547, น. 78

ตัวอย่างแบบฟอร์มการประเมินผลงาน (Performance Appraisal โดยใช้บันทึกพฤติกรรม) รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงพฤติกรรมของผู้ถูกประเมินที่เคยเกิดขึ้นจริงในรอบปีที่ผ่านมา

Competency	5 สูงกว่ามาตรฐาน	4 3 ได้มาตรฐาน	2 1 ต่ำกว่ามาตรฐาน
การแก้ปัญหา	เข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพได้ทุกครั้ง	+ - สามารถคาดการณ์แนวโน้มของปัญหาที่เกิดขึ้นได้และส่วนใหญ่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที	+ - ไม่ค่อยเข้าไปมีส่วนร่วมกับปัญหามากนักหรือไม่สามารถวาดรรชนกว่าจะเกิดใช้เอะอะไรขึ้นบ้าง
ความคิดเห็นเพิ่มเติม.....			

Competency	5 สูงกว่ามาตรฐาน	4 3 ได้มาตรฐาน	2 1 ต่ำกว่ามาตรฐาน
การให้บริการ	สามารถเข้าใจจัดลำดับความสำคัญของลูกค้าได้และสามารถตอบสนองได้ดีมาก	+ -	+ -ไม่ค่อยเข้าใจความต้องการของลูกค้า ไม่มีการแจ้งความคืบหน้าทำให้ลูกค้าเกิดความไม่พอใจ
ความคิดเห็นเพิ่มเติม.....			

ที่มา: ณรงค์วิทย์ แสนทอง, 2547, น. 79

คำอธิบายตัวอย่างแบบฟอร์มการประเมินผลการปฏิบัติงาน จากตัวอย่างแบบฟอร์มจะเห็นว่า Competency แต่ละตัวจะถูกแบบออกเป็น 5 ระดับ และมีอธิบายเพียง 3 ระดับ คือ

ระดับ 5 ดีกว่ามาตรฐานมาก (Above Standard)

ระดับ 3 เท่ากับมาตรฐาน (Moet Startiard)

ระดับ 1 ต่ำกว่ามาตรฐาน (Below Standard)

สำหรับคะแนน 2 และ 4 นั้นเป็นช่องทางสำหรับผู้ประเมินในกรณีที่พฤติกรรมบางอย่างไม่ชัดเจน และผู้ถูกประเมินมีหลักฐานทางพฤติกรรมที่สามารถนำมาแสดงได้อย่างชัดเจน เนื่องจากในบางงานผู้ประเมินไม่มีโอกาสได้ทำงานใกล้ชิดกับผู้ถูกประเมิน จึงอาจจะทำให้ไม่สามารถบันทึกพฤติกรรมได้อย่างครบถ้วน ต้องอาศัยผู้ถูกประเมินให้ประเมินตัวเอง แต่ต้องมีหลักฐานทางพฤติกรรมที่สามารถตรวจสอบได้ด้วย

อาภรณ์ ภู่วิทยพันธุ์ (2552 , น. 32) ระดับสมรรถนะหรือระดับความสามารถ (Proficiency Level) เป็นการบ่งบอกถึงพฤติกรรมที่คาดหวังหรือต้องการให้เกิดขึ้น ซึ่งจะแยกตามระดับที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ การเขียนรายละเอียดของพฤติกรรม แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. ขั้นเรียนรู้ (Basic Level)
2. ขั้นปฏิบัติ (Doing Level)
3. ขั้นพัฒนา (Developing Level)
4. ขั้นก้าวหน้า (Advanced Level)
5. ขั้นเชี่ยวชาญ (Expert Level)

สรุปได้ว่า วิธีการประเมินสมรรถนะนั้น มีหลายวิธีการประเมินสมรรถนะมีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ในการประเมินผลงานของบุคลากรในองค์กร เพื่อจะได้ทราบถึงสมรรถนะของบุคลากรในองค์กรมีระดับความสามารถ (Proficiency Level) อยู่ในระดับใด เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับงานที่บุคลากรนั้น ๆ ปฏิบัติ

10. สมรรถนะครู

การพัฒนาครูบนฐานความคิดสมรรถนะหรือสมรรถนะครูของไทย เริ่มจากกระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้มีระบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขึ้น ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2548 โดยการนำแนวคิด ทฤษฎีสมรรถนะตามที่กล่าวมาข้างต้น มาใช้ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษามากยิ่งขึ้น ภายใต้หลักความเชื่อที่ว่า เมื่อครูหรือบุคลากรขององค์การมีสมรรถนะสูงขึ้นย่อมสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุผลสำเร็จและส่งผลให้สถานศึกษาหรือองค์การมีผลการดำเนินงานที่บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายด้วย

เนื่องจากสมรรถนะครูเป็นพฤติกรรมของครูที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติที่ดี จนทำให้มีผลการปฏิบัติงานที่โดดเด่น ดังนั้นการพัฒนาครูบนฐานความคิดสมรรถนะจากแนวคิดของ McClelland นักจิตวิทยา ของมหาวิทยาลัย Harvard ที่อธิบายไว้ว่า สมรรถนะเป็นคุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Other Characteristics) และเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคลากรในองค์การปฏิบัติงานได้ผลงานที่โดดเด่นกว่าคนอื่นในสถานการณ์ที่หลากหลาย ซึ่งเกิดจากแรงผลักดันเบื้องลึก (Motives) อุปนิสัย (Traits) อัตมโนทัศน์ (Self-concept) และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคมที่แตกต่างกัน ทำให้แสดงพฤติกรรมการทำงานที่ต่างกันตามที่กล่าวมา จึงเป็นแนวคิด ทฤษฎี ที่เหมาะสมต่อการนำมาใช้ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษามากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ การนำแนวคิด ทฤษฎีสมรรถนะดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษายังสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐแนวใหม่ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนที่ส่งเสริม สนับสนุนให้ส่วนราชการบริหารทรัพยากรบุคคลตามกรอบมาตรฐาน ความสำเร็จด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (Standard for Success) เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อความสำเร็จของส่วนราชการ

สรุปได้ว่า การนำแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะซึ่งว่าด้วยคุณลักษณะของบุคคลที่เกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน อันประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะอื่นที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Other Characteristics) และเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคลากรในองค์การปฏิบัติงาน ได้ผลงานที่โดดเด่นกว่าคนอื่น เมื่อนำมาใช้ในระบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการ ศึกษาย่อมมีความเหมาะสมและอำนวยผลให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษามากยิ่งขึ้น

ความหมายของสมรรถนะครู

สุรเดช อนันตสวัสดิ์ (2554) ให้ความหมายสมรรถนะครูไว้ว่า เป็นคุณลักษณะหรือพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ที่แฝงอยู่ในตนเอง ในด้านความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ เพื่อปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ในหน้าที่ครูให้เกิดประสิทธิภาพ มีผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

ยนต์ ชุ่มจิต (2553) ให้ความหมายสมรรถนะครูไว้ว่า เป็นความสามารถของครูที่จะใช้คุณสมบัติ หรือศักยภาพต่าง ๆ ที่แฝงอยู่ในตน เพื่อปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ในหน้าที่ครูให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

ชัชรินทร์ ชวนวัน (2552) ให้ความหมายสมรรถนะครูไว้ว่า เป็นความสามารถในการผนึกความรู้ ทักษะ แรงจูงใจ ทัศนติ และคุณลักษณะส่วนตัวของบุคคลเข้าด้วยกัน แล้วแสดงออกในเชิงพฤติกรรมที่ส่งผลต่อความสาเร็จของงานในบทบาทหน้าที่อย่างโดดเด่นและมีประสิทธิภาพ

จากความหมายสมรรถนะทั่วไปของการทำงานและสมรรถนะครูสามารถสรุปความหมายของสมรรถนะครูได้ว่า เป็นคุณลักษณะของครูในการส่งเสริมและผลักดันให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยคุณลักษณะดังกล่าวประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และคุณลักษระ

องค์ประกอบสมรรถนะครู

สมรรถนะครูซึ่งเป็นคุณลักษณะเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของครู และเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้ครูมีผลการปฏิบัติงานที่โดดเด่นและมีประสิทธิภาพ ได้มีนักวิชาการของแต่ละองค์การได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของครู อันประกอบด้วย เจตคติ ค่านิยม ความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นสำหรับ การปฏิบัติงานตามภารกิจงานในสถานศึกษา จากการศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์แต่ละองค์การได้สรุปเกี่ยวกับประเภทและองค์ประกอบของสมรรถนะครู ไว้ดังนี้

สมรรถนะครูของสำนักมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2548, น. 10-15) มีรายละเอียดดังนี้

1. สมรรถนะด้านภาษา และเทคโนโลยีสำหรับครู ประกอบด้วย

1.1 สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาไทย เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

1.2 สามารถใช้ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนภาษาอังกฤษ หรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

1.3 สามารถใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐาน

2. สมรรถนะด้านการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย

2.1 สามารถวิเคราะห์หลักสูตร

2.2 สามารถปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย

2.3 สามารถประเมินหลักสูตรได้ทั้งก่อนและหลังการใช้หลักสูตร

2.4 สามารถจัดทำหลักสูตร

3. สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

3.1 สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้รายภาคและตลอดภาค

3.2 สามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

3.3 สามารถเลือกใช้ พัฒนา และสร้างสื่ออุปกรณ์ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

3.4 สามารถจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน และจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการประเมินผล

4. สมรรถนะด้านจิตวิทยาสำหรับครู ประกอบด้วย

4.1 เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน

4.2 สามารถช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพของตน

4.3 สามารถให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

4.4 สามารถส่งเสริมความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

5. สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ประกอบด้วย

5.1 สามารถวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริง

5.2 สามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและจัดการเรียนรู้และหลักสูตร

6. สมรรถนะด้านการบริหารจัดการในห้องเรียน ประกอบด้วย

6.1 มีภาวะผู้นำ

6.2 สามารถบริหารจัดการในชั้นเรียน

6.3 สามารถสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ

6.4 สามารถในการประสานประโยชน์

6.5 สามารถนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ

7. สมรรถนะด้านการวิจัยทางการศึกษา ประกอบด้วย

7.1 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

7.2 สามารถทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน

8. สมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ประกอบด้วย

8.1 สามารถเลือกใช้ ออกแบบ สร้างและปรับปรุงนวัตกรรม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี

8.2 สามารถพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี

8.3 สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

9. สมรรถนะด้านความเป็นครู ประกอบด้วย

9.1 รักเมตตา และปรารถนาดีแก่ผู้เรียน

9.2 อดทนและรับผิดชอบ

9.3 เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และเป็นผู้นำทางวิชาการ

9.4 มีวิสัยทัศน์

สมรรถนะครูของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2549, น. 100-103) มีรายละเอียดดังนี้

1. สมรรถนะหลัก ประกอบด้วย

1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ ได้แก่ ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ได้มีคุณภาพถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์และมีการพัฒนาผลงานให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

1.2 การบริการที่ดี ได้แก่ ความตั้งใจในการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนอง ความต้องการของผู้รับบริการ

1.3 การพัฒนาตนเอง ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในวงวิชาการและวิชาชีพ เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน

1.4 การทำงานเป็นทีม ได้แก่ การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือสนับสนุน เสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น หรือแสดงบทบาทผู้นำ ผู้ตามได้เหมาะสม

2. สมรรถนะประจำสายงาน ประกอบด้วย

2.1 การจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้และพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อการจัดการเรียนรู้ ความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2.2 การพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสุขภาพกาย จิตที่ดีให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน ได้แก่ การจัดบรรยากาศการเรียนการสอน การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชาและการกำกับชั้นเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มศักยภาพและสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างราบรื่น

2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ เขียน เอกสารทางวิชาการและความสามารถในการวิจัย

2.5 การสร้างความร่วมมือกับชุมชน ได้แก่ ความสามารถในการนำชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมสถานศึกษาและความสามารถ ในการร่วมกิจกรรมชุมชน

3. สมรรถนะด้านวินัย คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ประกอบด้วย

3.1 การมีวินัย ได้แก่ การควบคุมตนเอง การปฏิบัติตามกติกาของสังคม

3.2 การประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี ได้แก่ การเป็นแบบอย่างที่ดีทางกาย ทางวาจา ทางจิตใจ

3.3 การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม

3.4 ความรักศรัทธาในวิชาชีพ

3.5 ความรับผิดชอบในวิชาชีพ

สมรรถนะครูของสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (สค.บศ.) ปี 2549 มีรายละเอียด ดังนี้

1. ความสามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการแสวงหาความรู้
3. ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ในการแสวงหาความรู้
4. ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร
5. ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. ความสามารถ ในการจัดการชั้นเรียน
7. ความสามารถในการพัฒนาและการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี สารสนเทศ
8. ความสามารถในการประเมินผลการเรียนรู้
9. ความสามารถในการทำการวิจัยในชั้นเรียน
10. ความสามารถในการแนะแนวและให้คำปรึกษา
11. ความสามารถในการสร้างความร่วมมือกับชุมชน
12. ความสามารถในการปฏิบัติตนเป็นครูผู้นำ
13. การปฏิบัติตนให้มีคุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพ
14. ความสามารถในการวิเคราะห์และพัฒนาตนเอง

สมรรถนะครูของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) (2553ก, น. 26-38) มีรายละเอียด ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ ได้แก่

1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Working Achievement Motivation) หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและผลงานอย่างต่อเนื่อง

1.2 การบริการที่ดี (Service Mind) หมายถึง ความตั้งใจและความเต็มใจในการให้บริการ และการปรับปรุงระบบ บริการให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

1.3 การพัฒนาตนเอง (Self-development) หมายถึง การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ติดตาม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน

1.4 การทำงานเป็นทีม (Team Work) หมายถึง การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือสนับสนุน เสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน แสดงบทบาทการเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้อย่างเหาะสม ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อสร้างและดำรงสัมพันธภาพของสมาชิก ตลอดจนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

1.5 จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Teacher's Ethics and Integrity) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสังคม เพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู

2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ ได้แก่

2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2.2 การพัฒนาผู้เรียน (Student Development) หมายถึง ความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกายและสุขภาพจิต ความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทย การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom Management) หมายถึง การจัดบรรยากาศ การเรียนรู้ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา การกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน

2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Analysis & Synthesis & Classroom Research) หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจ แยกประเด็นเป็นส่วนย่อย รวบรวม ประมวลหาข้อสรุปอย่างมีระบบและนำไปใช้ในการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์องค์การหรืองานในภาพรวมและดำเนินการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบ

2.5 ภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยปราศจาก การใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน เพื่อการจัดการเรียนรู้ (Relationship & Collaborative-building for Learning Management) หมายถึง การประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์การอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

สมจิต สวธนไพบูลย์ และคณะ (2546, น. 5) ได้พัฒนารูปแบบการพัฒนาคณาจารย์และชุดเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพครู โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน เรียกว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพครูและการวิจัยหรือรูปแบบ พสวว. (Teaching Professional and Research Competency Development หรือ TPRCD Model) ขึ้น เพื่อใช้ในการส่งเสริมสมรรถนะในการปฏิบัติงานตามภารกิจของคณาจารย์ที่เน้นความสอดคล้องตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 โดยจำแนกสมรรถนะไว้ 10 ด้าน ได้แก่

1. สมรรถนะทางวิชาชีพครู
2. สมรรถนะด้านการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้
3. สมรรถนะด้านการพัฒนาหลักสูตรและการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. สมรรถนะด้านการพัฒนาทักษะการคิดและการจัดการ
5. สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ
6. สมรรถนะด้านการเสริมพลังการเรียนรู้
7. สมรรถนะด้านการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์
8. สมรรถนะด้านเทคนิค การใช้ การสร้างแหล่งการเรียนรู้
9. สมรรถนะด้านการออกแบบหลักสูตรการสอน รายวิชา
10. สมรรถนะด้านการวิจัยสู่การพัฒนาวิชาชีพครู

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพรทิพย์ แข็งขัน (2551) ได้ศึกษา สมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลงทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศ ผลการวิจัยสรุปได้ว่ามีการกำหนดสมรรถนะครูสอดคล้องกัน 14 ด้าน ได้แก่

1. การสื่อสารและการใช้ภาษา
2. การพัฒนาหลักสูตร
3. ความรู้ในวิชาที่สอนและวิชาที่เกี่ยวข้อง
4. การจัดกระบวนการเรียนรู้
5. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

6. การบริหารและจัดการชั้นเรียน
7. การใช้นวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยีสารสนเทศ
8. การวัดและประเมินผล
9. การวิจัยในชั้นเรียน
10. จิตวิทยาสำหรับครู
11. การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน
12. คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ
13. ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม
14. การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

สรุปองค์ประกอบของสมรรถนะครูได้ว่า เป็นการนำแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับสมรรถนะ ซึ่งว่าด้วยคุณลักษณะของบุคคลที่เกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน และเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้ครูมีผลการปฏิบัติงานที่โดดเด่นและมีประสิทธิภาพ มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยในสถานศึกษาหรือองค์การ โดยทำการศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วกำหนดเป็นสมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของครูหรือบุคลากร ได้แก่ สมรรถนะด้านภาษา และเทคโนโลยี สมรรถนะด้านการพัฒนาหลักสูตร สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ สมรรถนะการสร้างความร่วมมือกับชุมชน สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ สมรรถนะด้านการวิจัยทางการศึกษา และสมรรถนะการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เพื่ออำนวยผลให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งก่อให้เกิดสัมฤทธิผลต่อภารกิจการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือองค์การได้อย่างแท้จริง

โครงการผลิตครูระบบปิดของประเทศไทย

1. โครงการฝึกหัดครูชนบท

ความเป็นมาของโครงการฝึกหัดครูชนบท

โกเมน ธีรนรเศรษฐ์ (2521) โครงการฝึกหัดครูชนบทมีชื่อเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Thailand Unosco Rural Teacher Education Project หรือเรียกชื่อย่อว่า TURTEP โครงการนี้เริ่มขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2498 โดยผู้แทนรัฐบาลไทยได้เสนอขอความช่วยเหลือไปยังยูเนสโก และที่ประชุมของคณะกรรมการบริหารของยูเนสโกครั้งที่ 42 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2498 ได้ลงมติให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศไทย ตามที่ประเทศไทยเสนอไป และได้รับอนุมัติจากที่ประชุมสมัชชาใหญ่ในสมัยประชุมสามัญครั้งที่ 9 ในปี พ.ศ. 2499 ยูเนสโกได้ส่งผู้แทนออกไปสำรวจประเทศสมาชิกเพื่อจะทดลองโครงการฝึกหัดครูชนบทนี้ ผู้แทนยูเนสโกได้พิจารณาตกลงเห็นว่าประเทศไทย เหมาะสมที่สุดที่จะทดลองโครงการนี้ ณ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี โดยเหตุผลที่ว่าวิทยาลัยครูอุบลราชธานีเป็นสถาบัน

ฝึกหัดครูที่มีครูอาจารย์มาก มีอาณาเขตกว้างขวาง เหมาะที่จะทดลองเกษตร และอยู่ในหัวเมืองที่ใกล้กับโรงเรียนประชาบาลตามชนบท นอกจากนั้นยังอยู่ใกล้ศูนย์กลางอบรมการศึกษาผู้ใหญ่จังหวัดอุบลราชธานี (ศ.อ.ศ.อ.) ซึ่งนักเรียนฝึกหัดครูจะได้ใช้เป็นแหล่งวิทยาการได้เป็นอย่างดีวิทยาลัยครูอุบลราชธานี จึงเป็นสถาบันฝึกหัดครูที่ได้เปรียบมากกว่าสกาบันฝึกหัดครูของประเทศอื่น ๆ ที่จะได้รับความช่วยเหลือเช่นนี้ ทั้งในด้านวิชาการและอุปกรณ์ ในปี พ.ศ. 2499 โครงการฝึกหัดครูชนบทจึงได้เริ่มทำที่วิทยาลัยครูอุบลราชธานีเป็นแห่งแรก โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ตั้งคณะกรรมการวางแผนการฝึกหัดครูชนบทขึ้น มีอธิบดีกรมการฝึกหัดครูเป็นประธาน ได้ประชุมกัน เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2499 และที่ประชุมได้ลงมติให้วิทยาลัยครูอุบลราชธานีดำเนินงานนี้ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่บรรดาสถาบันฝึกหัดครูอื่น ๆ ที่จะได้จัดต่อไป เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยดี ที่ประชุมได้ลงมติให้ตั้งคณะกรรมการขึ้นอีก 2 คณะ คือ คณะกรรมการอำนวยการฝึกหัดครูชนบท โดยมีปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานดำเนินงานอยู่ที่กรุงเทพฯ และคณะกรรมการอีกคณะหนึ่งสำหรับดำเนินงานที่จังหวัดอุบลราชธานี เรียกว่า คณะกรรมการดำเนินงานฝึกหัดครูชนบท คณะกรรมการทั้งสองนี้ กระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้ง เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2499

จัด ฤทธิ์ไธสง (2508) การปฏิบัติงานตามโครงการฝึกหัดครูชนบทในระยะแรกนั้น โรงเรียนฝึกหัดครูอุบลราชธานีได้เลือกโรงเรียนในอำเภอเขื่องในรวม 13 โรง เป็นโรงเรียนฝึกสอนและฝึกงานพัฒนาชุมชนโรงเรียนเหล่านี้อยู่ใกล้ถนนใหญ่ทางไปมาสะดวก เมื่อตอนต้นภาคปลายปีการศึกษา 2499 นักเรียนฝึกหัดครูปีที่หนึ่ง ได้ออกไปสำรวจชุมชนชนบทในเขตที่มีโรงเรียนฝึกสอนซึ่งเลือกไว้แล้ว โดยสำรวจเกี่ยวกับความเป็นอยู่ของประชากรสภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติ ประวัติและขนบธรรมเนียมประเพณี แล้วทำแผนที่ของชุมชนขึ้น ต่อมานักเรียนฝึกสอนเมื่อเริ่มออกไปปฏิบัติงาน ได้พยายามแนะนำ ช่วยเหลือชาวบ้านในสิ่งที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันของเขา เช่น การทำส้วมให้ถูกสุขลักษณะแบบราคาถูก ทำล้อเลื่อนบรรทุกของ ทำเครื่องดักน้ำบ่อแบบผ่อนแรง ช่วยทำป้ายข่าวสารอย่างง่าย ๆ ให้อ่าน เพื่อช่วยให้ชาวบ้านหูตากว้างขวางในเหตุการณ์ที่ควรจะทราบและเป็นการส่งเสริมให้ชาวชนบทรู้คุณค่าของการรู้หนังสือด้วย ในกิจการนี้บางแห่งพระภิกษุได้ให้ความร่วมมือ และสนับสนุนเป็นอย่างดีจึงทำให้งานฝึกหัดครูชนบทเป็นที่นิยมของชาวบ้านมากขึ้นอย่างรวดเร็ว

เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2500 ทางโรงเรียนและจังหวัดได้จัดการประชุมอบรมครูขึ้นที่อำเภอเขื่องในเป็นเวลา 4 วัน เพื่อช่วยให้ครูที่เกี่ยวข้องเข้าใจจุดประสงค์ และเทคนิคในการจัดการศึกษาชนบทตามแนวของโครงการฝึกหักกรูชนบท ปรากฏว่าการดำเนินงานตามโครงการฝึกหัดครูชนบทที่วิทยาลัยครูอุบลราชธานีได้ผลสมความมุ่งหมายที่วางไว้ นับเป็นงานที่สามารถปรับปรุงสมรรถภาพครู และเป็นการพัฒนาชนบทที่ได้ผลดียิ่งทางหนึ่ง ต่อมากรมการฝึกหัดครูพิจารณาเห็นว่าการดำเนินงานตามโครงการฝึกหัดครูชนบท มีส่วนช่วยในการปรับปรุงและยกระดับความเป็นอยู่ของ

ประชาชนในชนบทให้ดีขึ้นได้ดีพอควรทางกรมการฝึกหัดครูจึงได้นำหลักการฝึกหักครูชนบทขยายไปยังโรงเรียนฝึกหัดครู และวิทยาลัยครูแห่งอื่นจัดทำต่อไป แต่เนื่องจากสถาบันฝึกหัดครูที่เริ่มดำเนินการขึ้นใหม่นี้ ไม่ได้รับความช่วยเหลือจากองค์การยูเนสโก เช่น ที่วิทยาลัยครูอุบลราชธานีได้รับอยู่ การขยายงานจึงต้องค่อยเป็นค่อยไปตามกำลังคนและกำลังงบประมาณ ปัจจุบันนี้ (พ.ศ. 2507) สถาบันฝึกหัดครูทั้ง 26 แห่งของกรมการฝึกครู ต่างก็ดำเนินงานตามโครงการฝึกหัดครูชนบททั้งนั้น

โครงการฝึกหัดครูชนบทที่จัดอยู่ขณะนี้มีหลักการสำคัญอยู่ที่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศ เพราะนอกจากส่งนักเรียนฝึกหัดครูออกไปฝึกสอนและช่วยปรับปรุงโรงเรียนประถมศึกษาในหมู่บ้านแล้ว ทางสถาบันฝึกหัดครูยังได้วางโครงการจัดให้นักเรียนฝึกหัดครูได้ร่วมมือกับชาวบ้าน และหน่วยราชการอื่นปรับปรุงภาวะความเป็นอยู่ของชาวบ้านให้ดีขึ้น และใช้เด็กเป็นสื่อนำวิธีการที่ได้ศึกษาที่โรงเรียนไปฝึกทำที่บ้าน เพื่อให้ผู้ปกครองได้มีโอกาสรู้เห็นวิธีการเปล่านั้นอีกด้วย วิธีการนี้นับว่าเป็นผลดี เพราะปรากฏตามรายงานของสถาบันฝึกหัดครูหลายแห่งว่าสภาพของหมู่บ้านตลอดจนภาวะความเป็นอยู่ เช่นทางเดิน รั้วบ้าน การจัดบ้านให้ถูกสุขลักษณะ การอนามัย การเกษตร การเศรษฐกิจ และสังคมของชาวบ้านดีขึ้นเรื่อย ๆ

วัตถุประสงค์ของโครงการฝึกหัดครูชนบท

โครงการฝึกหัดครูชนบทเท่าที่ดำเนินการมาแล้ว สรุปได้ดังนี้

1. อบรมนักเรียนฝึกหัดครู ป.กด. ให้มีความรู้ในหลักการและวิธีการของโรงเรียนชุมชน
2. สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างชุมชนกับโรงเรียนโดยใช้เด็กเป็นสื่อกลาง
3. ฝึกอบรมนักเรียน ฝึกหัดครู ให้เป็นผู้นำที่ดีของสังคม
4. ปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางของชุมชน เป็นตัวอย่างที่ดี และเป็นสถาบันที่จะบริการให้ความร่วมมือแก่ประชาชนหลาย ๆ ด้าน เช่น เกษตรกรรม อนามัยและหัตถกรรม เป็นต้น
5. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาวิชาที่สอนในโรงเรียนให้เกี่ยวข้องกับความต้องการและชีวิตความเป็นอยู่ของเด็กและชุมชน แนะนำประชาชนในช่วยเหลือตนเองให้มากที่สุด และสามารถใช้แหล่งทรัพยากรในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์แก่การศึกษา

หลักการดำเนินงานของโครงการฝึกหัดครูชนบท

จากวัตถุประสงค์ของโครงการฝึกหัดครูชนบทที่กล่าวมาแล้ว โครงการฝึกหัดครูชนบทยึดหลักการดำเนินงาน 2 อย่าง คือ หลักการโรงเรียนชุมชน และหลักการพัฒนาท้องถิ่น

1. หลักการโรงเรียนชุมชน โรงเรียนชุมชน นอกจากจะมีความมุ่งหมายทั่วไปเหมือนกับโรงเรียนธรรมดาแล้ว ยังมีความมุ่งหมายอื่น ๆ เพื่อความเหมาะสมกับท้องถิ่น เช่น เพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ให้สูงขึ้น โดยใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชน นอกจากนี้ก็เพื่อจะปลูกฝังทัศนคติ และสร้างทักษะอันดีให้แก่เด็ก ซึ่งจะได้นำไปใช้ในการพัฒนาชุมชนนั้น เป็นต้น

กล่าวโดยย่อแล้วโรงเรียนชุมชนมีลักษณะดังนี้

1.1 ถือว่าครูเป็นสมาชิกคนหนึ่งของชุมชน ร่วมมือกับประชาชนทุกวิถีทางที่จะนำความเจริญก้าวหน้ามาสู่ชุมชน ครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ให้ความรู้ และเป็นผู้นำของชาวบ้าน ครูต้องปลูกฝังความเชื่อถือในหมู่บ้าน การเข้าถึงชาวบ้านได้ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่ง

1.2 ยึดหลักประชาธิปไตยเป็นแนวทางในการเรียนการสอน

1.3 ยึดหลักว่าโรงเรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการศึกษาของเด็กและผู้ใหญ่ในชุมชนเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปศึกษาหาความรู้ในห้องสมุดของโรงเรียน ครูจัดสอนพิเศษให้เป็นครั้งคราวเกี่ยวกับการช่าง การทำอาหาร การสงวนอาหาร เป็นต้น

1.4 ยึดถือว่าทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำมาศึกษา หรือใช้ประกอบการเรียนการสอน รวมทั้งวิทยากรจากชุมชนด้วย ในด้านวัตถุนั้นก็พยายามใช้ของที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้น นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังนำ เอาวิธีการประกอบอาชีพที่สำคัญในท้องถิ่นมาสอนให้เด็กรู้จักดัดแปลงและปรับปรุงให้ดีขึ้น

1.5 ยึดถือว่าหลักสูตรของโรงเรียนที่จัดขึ้นต้องสนองความต้องการของชุมชนนั้นเพ่งเล็งถึงกิจกรรมในด้านอาชีพ เกษตรกรรม อนามัย เป็นต้น

1.6 ยึดถือว่าโรงเรียนจะต้องมีส่วนร่วมกับประชาชนในการปรับปรุงหมู่บ้าน เน้นให้เด็กนำสิ่งที่เรียนรู้แล้วไปใช้ในบ้าน จัดกิจกรรมบางอย่างในโรงเรียน เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ประชาชน

ตามที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่าโรงเรียนชุมชนมิใช่สถาบันการศึกษาสำหรับสอนหนังสือเด็กเท่านั้น ยังเป็นศูนย์กลางสำหรับการศึกษาของประชาชนอีกด้วย

2. หลักการพัฒนาท้องถิ่น การพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง แผนงานที่จะช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้สูงขึ้น โดยยึดหลักการช่วยตัวเองของประชาชน และความต้องการของประชาชน งานพัฒนาท้องถิ่นจะทำสำเร็จได้ด้วยความร่วมมือจากประชาชน เพื่อจะสร้างครูให้เป็นผู้นำที่ดีของชุมชน ครูจึงจำเป็นต้องเรียนรู้ถึงวิธีการต่าง ๆ ที่จะแนะนำชักจูงให้ประชาชนเห็นประโยชน์ของการกินดีอยู่ดี เช่น การเลือกรับประทานอาหารที่เหมาะสมกับสุขภาพ การปรับปรุงทางอนามัย อาชีพ การจัดบ้านให้น่าอยู่ การรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

วิธีดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นมีอยู่ 2 วิธีใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ วิธีบังคับ และวิธีชักจูง สำหรับโครงการฝึกหัดครูชนบทได้อาศัยวิธีการแบบชักจูงในการดำเนินงานพัฒนาการท้องถิ่น โดยยึดหลักว่าความคิดริเริ่ม และความสามารถของประชาชนย่อมมีอยู่บ้างแล้ว พัฒนาการเพียงแต่หาหนทางนำเอาความคิดริเริ่ม และความสามารถดังกล่าวแล้วมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาท้องถิ่น

นอกจากนั้นหลักการอื่น ๆ ที่ครูควรพิจารณานำมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น คือ

1. หลักการนำทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้น ๆ มาใช้อย่างฉลาด

2. การส่งเสริมประชาชนให้ตื่นตัวเห็นความสำคัญของการพัฒนาท้องถิ่น เช่น ครูชี้ให้เห็นปัญหาความต้องการ และการประกอบกิจการงานให้ได้ผล เพื่อแก้ปัญหาและสนองความต้องการนั้น ๆ

3. ครูแนะนำให้ประชาชนดำเนินงานต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตน เช่น การนำของใหม่ ๆ มาใช้และดัดแปลงของเก่าให้ดีขึ้น

4. ครูต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำที่ดี มิใช่ทำตนเป็นผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจสั่งในประชาชนทำตาม

5. ครูไม่ควรอย่างยิ่งที่จะเป็นผู้ทำให้ประชาชนเสียเอง โดยไม่คำนึงถึงความต้องการของประชาชนเลย แต่คำนึงเฉพาะความต้องการของทางราชการเป็นสำคัญ ถ้าครูทำเช่นนี้จะได้ประโยชน์น้อยที่สุด และได้ผลชั่วคราวไม่เป็นการถาวร

6. การเปลี่ยนแปลงทัศนคติเดิม และการปลูกฝังทัศนคติใหม่เกิดขึ้นแก่ชาวบ้านเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญไม่น้อยกว่าเรื่องอื่น ๆ

7. การปฏิบัติงานในชนบท ครูต้องคำนึงถึงนโยบายของโครงการพัฒนาท้องถิ่นแห่งชาติเสมอ โดยพยายามปฏิบัติงานให้ประสานและสอดคล้องกับเจ้าหน้าที่พัฒนาการหลายฝ่าย

8. การพัฒนาท้องถิ่น ครูต้องยึดหลักไว้ว่าต้องให้ประชาชนมีส่วนได้ส่วนเสีย โดยตรงหรือได้ร่วมงานนั้น ผลงานจึงจะคงอยู่ถาวรได้ เพราะประชาชนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ แต่ถ้าทางราชการเป็นผู้ทำให้เสียเองหมด ประชาชนจะไม่มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ และไม่คิดที่จะสงวนรักษาสิ่งสาธารณะที่ตนไม่ได้มีส่วนร่วมลงทุนลงแรงไว้ โดยตรงให้คงถาวรสืบไป

9. ครูพยายามแนะนำอบรมและฝึกให้ประชาชนเปลี่ยนทัศนคติจากการรอคอยความช่วยเหลือ หรือรอฟังคำสั่งจากทางราชการ เพียงด้านเดียวมาเป็นการมีนิสัยริเริ่ม และลงมือกระทำทันทีด้วยพรรคพวกของตนเอง

10. ครูพยายามให้ประชาชนในหมู่บ้านนั้นมีส่วนร่วมในการทำงานและการบริหารงานพัฒนาท้องถิ่น แต่มีข้อควรพิจารณาอยู่ว่าก่อนที่ทางราชการจะช่วยเหลือนั้น แต่ละคนหรือชุมชนต้องช่วยเหลือตนเองก่อนเสมอ

11. ครูนำความรู้ความชำนาญไปสู่ประชาชน และทำงานร่วมกับประชาชน และอยู่กับประชาชนอย่างใกล้ชิดสม่ำเสมอ

12. ครูต้องศึกษาหรือสืบค้นให้ทราบลักษณะพิเศษ ปัญหา และความต้องการของประชาชน เพื่อนำออกไปใช้ให้เป็นประโยชน์ เช่น กระตุ้นให้ประชาชนแสดงออกมาว่าต้องการอะไร และครูเป็นฝ่ายเสนอแนะให้ประชาชนได้ประกอบกิจกรรมที่ได้ผล ซึ่งจะสนองความต้องการนั้นโดยอาศัยความยายามของตนเอง และขอความช่วยเหลือจากทางราชการเฉพาะเท่าที่จำเป็นจริง ๆ เท่านั้น

4. วิธีดำเนินงานของโครงการฝึกหัดครูชนบท

มีคณะกรรมการดำเนินงานเป็นผู้ปฏิบัติงาน สถาบันฝึกหัดครูจะใช้เวลาการฝึกสอนของนักเรียนฝึกหัดครู ป.กศ. ปีที่ 2 เป็นเวลาปฏิบัติงานในโรงเรียนและหมู่บ้านทดลองตามโครงการก่อนจะออกไปฝึกสอนในโรงเรียนชนบท นักเรียนฝึกสอนจะได้เรียนวิชาการเตรียมการฝึกสอน และจะได้รับการปฐมนิเทศเสียก่อน เพื่อให้ทราบแนวปฏิบัติรายการสำหรับการปฐมนิเทศมีย่อ ๆ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของโครงการฝึกหัดครูชนบท
2. กิจกรรมของโครงการฝึกหัดครูชนบท
3. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
4. การทำความรู้จักกับชาวบ้าน
5. การประชุมชาวบ้าน
6. วิธีสอนวิชาต่าง ๆ ในชั้นประถม
7. การปฏิบัติในวิชาบางอย่างที่เป็นประโยชน์แก่ชาวบ้าน เช่น หัตถศึกษา การเกษตร การรักษาความสะอาด การทำส้วม การประดิษฐ์ของใช้โดยใช้วัสดุในท้องถิ่น
8. หลักการพัฒนาท้องถิ่น

เมื่อนักเรียนฝึกหักครูออกไปฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบท เขาก็จะนำวิธีสอนแบบใหม่ ๆ ที่ได้ศึกษาจากสถาบันฝึกหัดครูไปทดลองใช้ในโรงเรียนฝึกสอน จัดปรับปรุงโรงเรียนฝึกสอนให้มีสภาพดีขึ้น เพื่อเป็นแบบอย่าง ตลอดจนการติดต่อกับประชาชน เพื่อให้ความคิดเห็นและร่วมมือกันในการปรับปรุงท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ เช่น การอนามัย การเกษตร การคมนาคม การอาชีพและอื่น ๆ เพื่อที่จะทำให้สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น การดำเนินงานดังกล่าวนี้จะเห็นว่าครูจะต้องทำงานเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย เช่น เจ้าหน้าที่เกษตร เจ้าหน้าที่อนามัย และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง การติดต่อกับบุคคลเหล่านี้ ครูควรเป็นผู้นำชุมชนในละแวกที่โรงเรียนตั้งอยู่ เพื่อชี้แจงปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นให้เจ้าหน้าที่แต่ละฝ่ายเข้าใจได้เร็วขึ้น ทั้งนี้เพราะว่าครูมีโอกาสอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนตลอดเวลา ย่อมจะทราบปัญหาความต้องการ และสภาพของท้องถิ่นนั้นดียิ่งกว่านั้นครูจะต้องทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน หน้าที่ครูตามโครงการฝึกหัดครูชนบทมีนอกเหนือจากงานการสอนในโรงเรียนเช่นนี้ การฝึกฝนนักเรียนฝึกหัดครู เพื่อเตรียมออกไปทำหน้าที่จริงอาจแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ กิจกรรมในสถาบันฝึกหัดครู และการสอนในโรงเรียนชนบท

กิจกรรมในสถาบันฝึกหักครู กิจกรรมในสถาบันเฝึกหัดครูตามโครงการฝึกหัดครูชนบทมีหลายอย่าง เช่น

1. การให้ความรู้เพื่อเตรียมครูให้มีความสามารถทั้งทางวิชาการและวิชาชีพในการที่จะออกไปเป็นครูตามหลักการฝึกหัดครูชนบทต่อไป สถาบันการฝึกหัดครูจะให้ความรู้ทางทฤษฎีและปฏิบัติ

2. การปรับปรุงสถาบันฝึกหัดครูให้เป็นผู้นำและตัวอย่างที่ดีของชุมชน เช่น การจัดบริเวณอาคารสถานที่ การจัดอุปกรณ์การสอน การเผยแพร่งานการเกษตร การจัดกิจกรรมอื่น ๆ

3. การให้บริการแก่ชุมชน เช่น การอบรมครูประจำการเพื่อให้ความรู้ หรือเพื่อเลื่อนวิทยะฐานะ บริการห้องสมุด และโรงฝึกงาน เป็นต้น

4. การติดต่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างใกล้ชิดกับโรงเรียนฝึกสอน เพื่อทำความเข้าใจและร่วมมือกันปรับปรุงงานด้านโรงเรียนและหมู่บ้านในชนบท

5. การปฐมนิเทศนักเรียนฝึกหัดครูก่อนที่จะออกไปฝึกสอนในชนบท เกี่ยวกับงานที่จะออกไปปฏิบัติ เพื่อให้การทำงานได้ผลดีและถูกต้องตามหลักการที่วางไว้เกี่ยวกับโครงการฝึกหัดครูชนบท

6. การส่งนักเรียนฝึกหัดครูไปฝึกสอนในชนบท ทางสถาบันฝึกหัดครูจะต้องส่งนักเรียนออกไปฝึกสอนปีละ 3 รุ่น รุ่น ๆ ละ 1 ภาคเรียน โดยในนักเรียนฝึกหัดครูได้ไปอยู่ประจำในชนบทตลอดเวลาที่ฝึกสอนนั้น ทั้งนี้ก็เพื่อให้นักเรียนฝึกหัดครูได้มีโอกาสศึกษาดำเนินงานตามโครงการและใช้ชีวิตความเป็นอยู่ตามสภาพของชนบทอันแท้จริง

7. การติดตามผลนักเรียนฝึกหักครูที่ออกไปเห็นครูแล้ว นับเป็นกิจกรรมของสถาบันฝึกหัดครูประการหนึ่ง เพื่อทราบผลงานของโครงการที่ทำไปแล้วว่านักเรียนฝึกนักครูที่เคยได้รับการฝึกงานตามโครงการนี้ได้นำเอาวิชาการไปใช้ และเกิดประโยชน์อย่างใดหรือไม่

การฝึกสอนในโรงเรียนชนบท_การฝึกสอนในโรงเรียนชนบทมีกิจกรรมหลายอย่างเช่น

1. กิจกรรมในโรงเรียนฝึกสอน งานของนักเรียนฝึกสอนอาจจะแบ่งเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1.1 งานสอน ได้แก่การนำเอาวิธีสอนและกิจกรรมใหม่ ๆ ไปใช้และเผยแพร่ในโรงเรียนชนบท เช่น การสอนแบบหน่วย การจัดกิจกรรมร่วมหลักสูตร การใช้วิทยากรการประดิษฐ์ของใช้โดยใช้วัสดุในท้องถิ่น เกี่ยวกับวิธีสอนนั้นนักเรียนฝึกสอนและครูพี่เลี้ยงร่วมกันเตรียมบทเรียนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบทเรียนและสภาพของท้องถิ่น ชักจูงและส่งเสริมให้เด็กได้นำวิชาที่เรียนในโรงเรียนไปใช้ที่บ้านและหมู่บ้าน

1.2 งานปรับปรุงโรงเรียน ได้แก่ การปรับปรุงสภาพทั่วไปของโรงเรียน เช่น บริเวณโรงเรียน สนามเด็กเล่น ตัดถนน ปลูกต้นไม้ประดับ ฯลฯ

1.3 การประชุมสัมมนานักเรียนฝึกสอนทุก 3 สัปดาห์ นักเรียนฝึกสอนจะได้มาประชุมกัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน ช่วยกันแก้ปัญหาทั้งในด้านโรงเรียนและด้านพัฒนาการท้องถิ่น ตามปกติหัวข้อการประชุมสัมมนามักจะเป็นดังนี้

1.3.1 ปัญหาและข้อยุ่งยากในการสอนและการปรับปรุงโรงเรียน

1.3.2 ปัญหาในด้านพัฒนาท้องถิ่น

1.3.3 รายงานผลงานที่ได้ทำไปแล้ว

1.3.4 วางโครงการที่จะทำต่อไป

1.3.5 แนะนำแนวทางปฏิบัติใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียนฝึกสอน ทั้งในด้านการสอน และด้านการปฏิบัติงานหมู่บ้าน

1.4 เกษตรกรรมในโรงเรียนฝึกสอน ครูพี่เลี้ยง นักเรียนฝึกสอน และเด็กร่วมกันปรับปรุงการเกษตรในโรงเรียน ฝึกให้เด็กได้ทำงาน รู้จักทำเรือนเพาะชำรู้จักใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกไม้ดอก ตลอดจนการเลี้ยงสัตว์และอื่น ๆ

1.5 อุปกรณ์การสอน นักเรียนฝึกสอนกับครูที่เลี้ยงร่วมกันทำและจัดหาอุปกรณ์การสอนจากวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น ร่วมกันเก็บรักษาอุปกรณ์การสอนนั้น ๆ ให้ใช้ได้นาน ๆ และเกิดประโยชน์มากที่สุด นอกจากนั้นก็ฝึกให้เด็กช่วยกันจัดหามา หรือช่วยกันทำขึ้นบ้างตามสมควร

2. กิจกรรมในบ้านพักนักเรียนฝึกสอน กิจกรรมในบ้านพักนักเรียนฝึกสอนแบ่งเป็นข้อ ๆ ดังนี้

2.1 การจัดความเป็นระเบียบเรียบร้อยของที่อยู่ เช่น จัดบ้านพักให้น่าอยู่ จัดที่นอน ครัว และที่เก็บของ เป็นต้น

2.2 การจัดกานอนามัย เช่น การรักษาความสะอาด จัดให้มีตู้ยาประจำบ้าน จัดให้มีส้วม ทางระบายน้ำ และที่ทิ้งขยะมูลฝอย เป็นต้น

2.3 การเกษตร เช่น การจัดให้มีสวนครัว สวนดอกไม้ ที่เลี้ยงสัตว์ เป็นต้น

3. กิจกรรมต่าง ๆ ในหมู่บ้าน กิจกรรมในด้านนี้ถือว่ามีความสำคัญเช่นเดียวกับกิจกรรมในโรงเรียนฝึกสอน มีกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้คือ

3.1 การให้ความรู้แก่ประชาชนในหมู่บ้าน เช่น การทำหนังสือพิมพ์หมู่บ้าน บริการห้องสมุดประจำหมู่บ้าน จัดการศึกษาผู้ใหญ่ จัดศูนย์ข่าวสาร จัดหอกระจายข่าว และสถานที่ฟังวิทยุ

3.2 การจัดปรับปรุงบ้าน คือ การเลือกบ้านของประชาชนที่ยินดีจะให้ความร่วมมือในการจัดบ้านของตนให้เป็นตัวอย่างแก่บ้านอื่น ๆ เช่น เดียวกับการจัดบ้านพักนักเรียนฝึกสอน ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นเครื่องกระตุ้นให้คนอื่นเห็นดีและอยากลองจัดดูเช่นนั้นบาง โดยไม่ต้องไปขอร้องหรือบังคับแต่อย่างใด ซึ่งเป็นหลักการพัฒนาชุมชนตามแนวใหม่อีกอย่างหนึ่ง

3.3 การพัฒนาหมู่บ้าน สรุปได้สั้น ๆ ดังนี้

3.3.1 การเกษตร เช่น

1) การปรับปรุงและส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์

2) การจัดตั้งหน่วยยุวกสิกร

3) แนะนำให้รู้จักการใช้ปุ๋ยทุกชนิด เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยวิทยาศาสตร์

4) การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช

5) ส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียน พืชคลุมดิน และการเลือกพันธุ์

6) ส่งเสริมการทำสวนครัว ปลูกพืชไร่ และสวนผลไม้

3.3.2 การอนามัย เช่น

1) การรักษาความสะอาดบ้านเรือน

2) การย้ายคอกสัตว์ออกจากใต้ถุนบ้าน

3) การขุดบ่อน้ำที่ถูกสุขลักษณะ

4) การจัดประกวดบ้านหรือหมู่บ้านที่สะอาด

3.3.3 อาหาร โภชนาการ และเคหศาสตร์ เช่น

1) รู้จักกินอาหารที่มีประโยชน์

2) รู้จักการหุงต้มที่ถูกวิธีโดยไม่เสียธาตุอาหาร

3) รู้จักถนอมอาหาร

4) จัดชุมนุมการปรับปรุงหมู่บ้านขึ้น

3.3.4 การอุตสาหกรรมในครัวเรือน โดยติดต่อกับครูหัตถศึกษา หรือผู้มีความรู้ในหน่วยงานอื่น ๆ ให้มาช่วยเหลือแนะนำ ตลอดจนส่งเสริมอุตสาหกรรมอื่น ๆ ในครัวเรือน

3.3.5 การสันทนาการ เช่น

1) ร่วมในพิธีและเทศกาลต่าง ๆ เช่น ทอดกฐิน งานวันเด็ก ฯลฯ

2) จัดกีฬาและเกมส์ต่าง ๆ เช่น ตะกร้อ ฟุตบอล แบดมินตัน ให้ชาวบ้านได้เล่นในยามว่างหรือแข่งขันระหว่างหมู่บ้าน

3.3.6 งานสาธารณะต่าง ๆ เช่น

1) การซ่อมและสร้างถนน

2) การทำป้ายบ้านและซุ้มประตู

3) การทำสวนดอกไม้

4) การจัดสรรหมู่บ้านใหม่

การปฏิบัติงานทั้งหมดของนักเรียนฝึกสอนที่กล่าวมาแล้วนั้น มีหลักอยู่ว่านักเรียนฝึกสอนจะต้องปฏิบัติงานกับครูพี่เลี้ยงและชาวบ้านเสมอ ไม่ใช่นักเรียนฝึกสอนทำไปแต่ฝ่ายเดียว เพราะทางโครงการฝึกหัดครูชนบทต้องการที่จะฝึกให้ชาวบ้านรู้จักรับผิดชอบในงานของชุมชนให้เกิดความรู้สึกว่าโครงการทุกอย่างในหมู่บ้านเป็นโครงการที่มีความจำเป็นในการที่จะสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่นของตน และในขณะเดียวกันก็ส่งผลให้ความเจริญแก่ครอบครัวของตนเองด้วย

2. โครงการเพชรในตม

ความเป็นมาของโครงการเพชรในตม

นิภา ศรีไพโรจน์ (2548) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องการยับยั้งการแทรกซึมบ่อนทำลายประเทศของผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ โดยการ

ปลุกระดมราษฎรในพื้นที่แทรกซึมทั้งหมด ให้เกิดความเคลื่อนไหวในการอาสาพัฒนาและป้องกันหมู่บ้านของตนเอง ให้พ้นจากความอดอยากและพ้นจากการคุกคามของผู้ก่อการร้าย อันเป็นการสร้างความปลอดภัยและความมั่นคงถาวรทั่วทุกภาคอย่างเป็นรูปธรรม ได้พิจารณาเห็นว่า หมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) มีปัญหาในเรื่องการศึกษา เนื่องจากเป็นชนบทที่ทุรกันดารห่างไกล ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่จะเป็นผู้นำการพัฒนาด้านต่าง ๆ จึงเป็นจุดอ่อนที่ล่อแหลมต่อการแทรกซึมบ่อนทำลาย และตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของฝ่ายตรงข้ามอย่างหลีกเลี่ยงได้ยาก จึงให้โอกาสทางการศึกษาแก่เยาวชนในหมู่บ้าน อพป. โดยจัดดำเนินการโครงการเพชรในตม ร่วมกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อ พ.ศ. 2529 เพื่อพัฒนาบุคลากรในพื้นที่ให้มีความรู้ด้านต่าง ๆ จนสามารถที่จะไปเป็นครูในภูมิลำเนาเดิม และเป็นผู้นำในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง อันเป็นการเสริมสร้างระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขที่สมบูรณ์ในระดับหมู่บ้าน

วัตถุประสงค์ของโครงการเพชรในตม

1. เพื่อส่งเสริมเยาวชนและครูประจำการในพื้นที่พัฒนาเพื่อความมั่นคงที่มีการดำเนินงานตามโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) ให้เพิ่มพูนความรู้ทางการศึกษาสูงขึ้นถึงระดับปริญญา
2. เพื่อคัดเลือกบุคลากรที่มีแววของความเป็นครู ใจรักวิชาชีพครู มีความรู้ ความสามารถและความประพฤติเหมาะสมที่จะเป็นครูดีเปรียบเสมือนเพชรน้ำหนึ่งในวงการครูตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. เพื่อร่วมมือประสานงานกับโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) ในการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ อันจะช่วยให้การพัฒนาทรัพยากรอื่น ๆ บรรลุตามเป้าหมาย

งบประมาณและทรัพยากร

งบประมาณและทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินโครงการเพชรในตมได้มาจาก

1. งบประมาณประจำปี ตามโครงการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ทุนการศึกษาของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน
3. เงินอุดหนุน หรือเงินบริจาคเพื่อโครงการเพชรในตม

การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาโครงการเพชรในตม

ในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาโครงการเพชรในตม มีวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

คุณสมบัติของผู้สมัครเป็นนิสิตโครงการเพชรในตม

1. เป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้าน อพป. และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมถึงภาคต้นของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ไม่ต่ำกว่า 2.50 มีความประพฤติดี มีศรัทธาต่อวิชาชีพครู
2. เป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนที่จะเป็นนิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามประกาศของทบวงมหาวิทยาลัย

การคัดเลือก

1. ศูนย์อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง กองอำนวยการรักษาความมั่นคงจังหวัด เป็นผู้พิจารณาคัดเลือกผู้สมัครแต่ละจังหวัด

2. ทดสอบความรู้เบื้องต้น โดยใช้แบบทดสอบความถนัดทางการเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบมาตรฐานของสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. สอบสัมภาษณ์ โดยพิจารณาจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถความประพฤติดี

4. การตรวจโรค ให้เป็นไปตามระเบียบการตรวจโรคของทบวงมหาวิทยาลัย ในการสอบคัดเลือกผู้เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา

การเรียนการสอน

นิสิตตามโครงการเพชรในตมจะต้องศึกษาวิชาต่าง ๆ คือ

1. การศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. การศึกษาอบรมวิชาพิเศษเสริมหลักสูตร ได้แก่ การส่งเสริมความมั่นคงแห่งชาติ การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและจริยธรรม การบำเพ็ญประโยชน์และกิจกรรมพิเศษ การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยี การส่งเสริมอาชีพ กิจกรรมนันทนาการและกลุ่มสัมพันธ์ และการพัฒนาชุมชน

3. การฝึกปฏิบัติจริงในหมู่บ้านชนบท

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในโครงการเพชรในตมจะต้องศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

1. โครงสร้างของหลักสูตร

หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต รับนิสิตที่ผ่านการสอบคัดเลือกตามระเบียบการสอบคัดเลือกของทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อเข้าศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์ โดยทั่วไปใช้เวลาศึกษา 4 ปี

แบบที่ 1	**หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต 4 ปี**
วิชาพื้นฐานทั่วไป	30 หน่วยกิต
วิชาชีพครูไม่น้อยกว่า	38 หน่วยกิต
วิชาเอกไม่น้อยกว่า	44 หน่วยกิต
วิชาโทไม่น้อยกว่า	18 หน่วยกิต
วิชาเลือกเสรี	5-10 หน่วยกิต
รวมแล้วไม่น้อยกว่า	140 หน่วยกิต

แบบที่ 2

วิชาพื้นฐานทั่วไป	30 หน่วยกิต
วิชาชีพครูไม่น้อยกว่า	38 หน่วยกิต
วิชาเอก (เอกเดี่ยว) ไม่น้อยกว่า	55 หน่วยกิต
วิชาเลือกเสรี	5-17 หน่วยกิต
รวมแล้วไม่น้อยกว่า	140 หน่วยกิต

2. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้ที่จะเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้และทักษะที่จำเป็นทางการบริหารในการประกอบอาชีพทางการศึกษา

3. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

สำหรับหลักสูตรเสริมสำหรับนิสิตโครงการเพชรในตม มีการศึกษาอบรม 7 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการส่งเสริมความมั่นคงแห่งชาติ

3.2 ด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและจริยธรรม

3.3 ด้านการบำเพ็ญประโยชน์และกิจกรรมพิเศษ

3.4 ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยี

3.5 ด้านการส่งเสริมอาชีพ

3.6 ด้านกิจกรรมนันทนาการและกลุ่มสัมพันธ์

3.7 ด้านการพัฒนาชุมชน

การบรรจุและแต่งตั้งผู้สำเร็จการศึกษาตามโครงการเพชรในตมเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู

การสรรหาบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูนั้น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 มาตรา 38 กำหนดให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งที่ประกาศ โดยบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ซึ่งการสรรหาบุคคลโดยวิธีการนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้เข้าสอบได้ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งนี้เพื่อให้ได้คนดี มีความรู้ความสามารถเข้ารับราชการ อย่างไรก็ตามหากหน่วยงานทางการศึกษาใดมีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 มาตรา 40 กำหนดว่า ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 42 อาจคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการครูได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค. กำหนดซึ่ง ก.ค. ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศธ 1502/ว1 ลงวันที่ 14 มกราคม 2526 เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรง

ตำแหน่งข้าราชการครูในหน่วยงานทางการศึกษา โดย ก.ค. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับกรณีที่มีเหตุพิเศษ ซึ่งอาจคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูได้ โดยไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขันไว้ ดังต่อไปนี้

1. กรณีการบรรจุและแต่งตั้งผู้ได้รับทุนรัฐบาล เพื่อศึกษาวิชาในประเทศหรือต่างประเทศ
2. กรณีการบรรจุและแต่งตั้งผู้สำเร็จการศึกษาในวิชาชีพที่ขาดแคลนที่ ก.ค. เป็นผู้กำหนด
3. กรณีอื่นที่ ก.ค. อนุมัติ

ส่วนวิธีการคัดเลือกนั้น ให้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 42 พิจารณาดำเนินการโดยวิธีสัมภาษณ์ ทดลองปฏิบัติงานหรือวิธีการคัดเลือกอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างตามที่เห็นสมควร เพื่อให้ได้ผู้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะบรรจุและแต่งตั้ง แต่สำหรับกรณีตามข้อ 3 ก.ค. จะกำหนดวิธีการคัดเลือกเป็นราย ๆ

สำหรับการคัดเลือกผู้สำเร็จการศึกษาตามโครงการเพชรในตมเพื่อบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูนี้ ต้องดำเนินการตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 ประกอบกับหนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ศธ 1502 / ว1 ลงวันที่ 14 มกราคม 2526 โดยคัดเลือกได้ในกรณีผู้ได้รับทุนรัฐบาล เพราะนักศึกษาโครงการเพชรในตมได้รับการสนับสนุนจากองค์การหรือสถาบันที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ทุนการศึกษาของส่วนกิจการพลเรือน กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน
2. ทุนที่สถาบันในโครงการจัดสรรให้
3. ทุนของผู้มีจิตศรัทธา เช่น มูลนิธิกองทุนกำลังเอก (เพชรในตม) เป็นต้น

สรุปผลการประเมินโครงการเพชรในตม

การประเมินโครงการเพชรในตมในช่วงปีการศึกษา 2542 – 2547 (รุ่นที่ 11-19) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ จำนวน 8 กลุ่ม ได้แก่ นิสิตโครงการเพชรในตม บัณฑิตโครงการเพชรในตม ผู้ปกครองนิสิต/ผู้ปกครองบัณฑิตโครงการเพชรในตม อาจารย์ที่ปรึกษาอาจารย์ผู้สอน ผู้บังคับบัญชาผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนครูของครูเพชรในตมและผู้ทรงคุณวุฒิ/คณะที่ปรึกษาโครงการเพชรในตม/คณะกรรมการอำนวยการโครงการเพชรในตม/คณะกรรมการดำเนินการ โครงการเพชรในตม/คณะกรรมการดำเนินโครงการเพชรในตมฝ่ายต่าง ๆ โดยใช้แบบสอบถาม ได้ผลสรุปดังนี้

1. ผลการประเมินประสิทธิผลของโครงการเพชรในตม

การประเมินประสิทธิผลของโครงการเพชรในตม คุณภาพของนิสิตและบัณฑิตโครงการเพชรในตม

1.1 คุณภาพของนิสิตโครงการเพชรในตม

นิสิตโครงการเพชรในตม มีผลสัมฤทธิ์ทางเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง มีความสามารถตามการรับรู้ของตนเองอยู่ในระดับดี และนิสิตโครงการเพชรในตมมีคุณภาพด้าน

คุณสมบัติ/คุณลักษณะของนิสิตโครงการเพชรในตมโดยมีความเอาใจใส่รับผิดชอบในการทำงาน และขยันหมั่นเพียรในการศึกษาเล่าเรียน ปฏิบัติตามกฎระเบียบมีวินัย มีความประพฤติเรียบร้อยมีเหตุผล สามารถควบคุมอารมณ์ได้ มีมารยาทมีการแต่งกาย และบุคลิกภาพ โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.2 คุณภาพของบัณฑิตโครงการเพชรในตม ผู้ให้ข้อมูลเป็นตัวของบัณฑิตเอง ผู้ปกครองบัณฑิต ผู้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานของบัณฑิต

บัณฑิตโครงการเพชรในตม มีคุณภาพด้านคุณสมบัติ/คุณลักษณะ ในเรื่องความเอาใจใส่ รับผิดชอบในการทำงาน มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน ปฏิบัติตามกฎระเบียบมีวินัยมีความประพฤติเรียบร้อย มีเหตุผลสามารถควบคุมอารมณ์ได้ มีมารยาท มีการแต่งกายและบุคลิกภาพที่เหมาะสมในการเป็นครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และได้รับความรู้จากการศึกษาอย่างเพียงพอสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ผลสำเร็จตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทั้งงานสอน และงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานสอน นอกจากนี้บัณฑิตโครงการเพชรในตมยังมีเจตคติต่อวิชาชีพครูอยู่ในระดับสูง และมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานวิชาชีพครู สามารถผลิตผลงานทางวิชาการประเภทเอกสารที่ใช้ในการประกอบการสอนได้ มีการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการด้วยการฝึกอบรม การไปศึกษาดูงาน มีการประชุมทางวิชาการ และหาความรู้/ประสบการณ์ใหม่เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และบัณฑิตโครงการเพชรในผมยังมีความสามารถพิเศษในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านคอมพิวเตอร์ ทั้งด้านการใช้งาน สร้างสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และการซ่อม นอกจากนั้น บางคนยังมีความสามารถพิเศษด้านศิลปะการแสดง/นาฏศิลป์ การพูด/กล่าวสุนทรพจน์/พิธีกร ผู้นำกิจกรรม การผลิตสื่อ กีฬา ดนตรี และอื่น ๆ

2. การประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการดำเนินงานโครงการเพชรในตม

การประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการดำเนินงานโครงการเพชรในตม ได้ประเมินในเรื่องการบริหารจัดการโครงการ การคัดเลือกบุคคล การจัดการเรียนการสอน และปัญหาการดำเนินงานโครงการ พบว่า

2.1 การบริหารจัดการโครงการเพชรในตมนั้น มีความเหมาะสมในระดับหนึ่ง แต่ยังมีบางเรื่องที่ควรปรับปรุง เช่น การประชาสัมพันธ์โครงการยังไม่ทั่วถึง บางโรงเรียนในชนบทไม่ทราบวันเวลาในการสอบคัดเลือก

2.2 การคัดเลือกบุคคล เพื่อเข้ามาศึกษาในโครงการเพชรในตมโดยรวมแล้วมีความเหมาะสม แต่ยังมีสิ่งที่ควรปรับปรุง เช่น การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครว่ามีความถูกต้อง และมีสิทธิ์ในการสมัครหรือไม่ และการดำเนินการสอบคัดเลือกควรมีความรวดเร็ว

2.3 การจัดการเรียนการสอนสำหรับนิสิตโครงการเพชรในตมสามารถจัดได้อย่างเหมาะสม และมีความเพียงพอในด้านเนื้อหาที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติงานต่อไปในอนาคต ยกเว้น

การสอนเกี่ยวกับการปฏิบัติงานอื่นที่นอกเหนือจากงานสอน เช่น งานธุรการ งานการเงิน งานพัสดุ อาคารสถานที่ ฯลฯ ควรมีการสอนเพิ่มเติม หรือเพิ่มรายวิชาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานสอนในโรงเรียน

2.4 ปัญหาการดำเนินงานโครงการเพชรในตมยังมีปัญหาในหลายเรื่อง เช่น การบริหารจัดการโครงการที่พบว่า การปรับเปลี่ยนผู้บริหารแต่ละสมัยทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง การแก้ปัญหา การดำเนินงานไม่สอดคล้องกับปัญหาที่มี การดำเนินงานโครงการและการประชาสัมพันธ์โครงการ ไม่ทั่วถึงยังพื้นที่ห่างไกล ฯลฯ ด้านการคัดเลือกบุคคล พบว่า มีปัญหาในเรื่องของการรับนิสิตเข้าศึกษาในแต่ละปียังไม่เพียงพอกับความต้องการ นิสิตบางคนไม่เหมาะสมที่จะได้รับทุน เกณฑ์การคัดเลือกเน้นผลการเรียนเป็นสำคัญ มีนิสิตบางคนที่ทำตนไม่เหมาะสมกับการเป็นครู ไม่ปฏิบัติตามกฎของโครงการ ฯลฯ ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า มีปัญหาในเรื่อง สาขาวิชาที่เปิดให้เรียนเพียงสาขาวิชาประถมศึกษาเท่านั้น ซึ่งเรียนทุกอย่างไม่มีจุดเน้นสำคัญ วิชาเรียนที่จัดให้เรียนมีน้อยเกินไป ไม่มีวิชาเอกเฉพาะให้เรียน การสอนบางวิชาไม่เจาะลึกเท่าที่ควร การฝึกประสบการณ์สอนแต่ละวิชามีน้อย มีอาจารย์ที่สอนน้อยไป เวลาที่ใช้ในการศึกษาแต่ละกลุ่มสาระมีน้อย บางวิชาเป็นทฤษฎีมากเกินไป และไม่ค่อยมีวิชาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโรงเรียน เช่น ธุรการ การเงิน พัสดุ สาขาที่เปิดเรียนไม่ครอบคลุมตามความต้องการ ฯลฯ

3. รูปแบบในการดำเนินโครงการเพชรในตมที่เหมาะสม

ในการศึกษารูปแบบการดำเนินโครงการเพชรในตม คณะผู้ประเมินได้ทำการสังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง และการใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างนิสิตโครงการเพชรในตม บัณฑิตโครงการเพชรในตม อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์ผู้สอนนิสิตโครงการเพชรในตม และผู้บริหารโครงการเพชรในตม โดยศึกษารูปแบบการดำเนินโครงการใน 3 ด้าน และนำเสนอแนวทางเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินโครงการเพชรในตมที่เหมาะสม ดังนี้

3.1 รูปแบบการบริหารจัดการโครงการ

3.1.1 นโยบายและการวางแผนโครงการ มีแผนและโครงสร้างการบริหารจัดการที่เป็นรูปแบบชัดเจน และตรวจสอบได้ และมีหน่วยงานและบุคลากรที่ทำหน้าที่ประจำบริหารงานโครงการนี้โดยตรง

3.1.2 การบริหารโครงการ มีรูปแบบการบริหารจัดการโครงการในแนวราบเพื่อลดขั้นตอนการดำเนินงานที่ไม่จำเป็น และมีระบบการจัดสรรงบประมาณและการเบิกจ่ายที่ครบถ้วนชัดเจนและรวดเร็ว

3.1.3 การประชาสัมพันธ์ มีการประชาสัมพันธ์โครงการไปถึงโรงเรียนที่อยู่ในเขตพื้นที่ (หมู่บ้าน อพป.) ตั้งแต่ต้นปีการศึกษา

3.2 การคัดเลือกบุคคล

3.2.1 กำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครตามเกณฑ์ นโยบาย และเป้าหมายของโครงการ

3.2.2 วิธีดำเนินการคัดเลือก มีคณะกรรมการดำเนินการคัดเลือกที่ได้รับการแต่งตั้ง และมีการสอบข้อเขียนทั้งทางวิชาการ ความสามารถเฉพาะด้าน และคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสมในการเป็นครู และการสอบสัมภาษณ์

3.3 การจัดการเรียนการสอน

3.3.1 หลักสูตร ปรับหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเปิดโอกาสให้นิสิตในโครงการได้เลือกเรียนตามวิชาเอกที่หลากหลาย

3.3.2 การจัดการเรียนการสอน

1) จัดรูปแบบการเรียนการสอนในชั้นเรียนเฉพาะให้เรียนในหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาเอกเดียวกันทั้งกลุ่ม และเป็นหลักสูตรที่เอื้อต่อการเป็นครูในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีกิจกรรมเสริมร่วมกัน

2) จัดรูปแบบการเรียนการสอนกระจายผู้เรียนตามสาขาวิชาเอกที่เลือกศึกษา และมีกิจกรรมเสริมร่วมกัน

4. ข้อเสนอแนะที่มีต่อโครงการเพชรในตม

4.1 โครงการเพชรในตมควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการต่อไป ทั้งงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เนื่องจากเป็นโครงการที่ให้โอกาสคนเก่งและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ให้มาเป็นครูที่ดี สามารถพัฒนาท้องถิ่นของตนเองในหมู่บ้าน อพป. จึงจัดเป็นความต้องการจำเป็น และหมู่บ้าน อพป. บางแห่งยังขาดแคลนครูที่ดีมีความสามารถไปพัฒนาท้องถิ่น

4.2 มีนักเรียนจำนวนมากให้ความสนใจสมัครเข้าสอบคัดเลือก เพื่อเป็นนิสิตโครงการเพชรในตม และมีแนวโน้มสูงขึ้น และมีผู้สละสิทธิ์น้อยมาก ทำให้สามารถคัดเลือกคนที่มีคุณภาพดีที่สุด ดังนั้นควรเพิ่มจำนวนนิสิตที่รับในแต่ละภาค (กอ.รมน.)

โครงการเพชรในตมในปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2563) จากที่มาของโครงการเพชรในตม เริ่มต้นเมื่อปี พ.ศ. 2528 ด้วยความร่วมมือระหว่างคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และศูนย์อาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (ปัจจุบันคือกองอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน) ศูนย์กิจการพลเรือน (ปัจจุบันคือ ส่วนงานมวลชนและกิจการพิเศษ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน) โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการร่วมกัน คือ การพัฒนา

ชนบท โดยอาศัยบุคลากรของแต่ละท้องถิ่นที่ทุรกันดาร ห่างไกลความเจริญ และล่อแหลมต่อความมั่นคงของชาติมาช่วยกันพัฒนาท้องถิ่นที่ตนเองมีภูมิลำเนา

โครงการเพชรในตมเริ่มรับนิสิตรุ่นแรก เมื่อปีการศึกษา 2529 โดยคณะศึกษาศาสตร์ ได้รับความเห็นจากที่ประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำหนดจำนวนให้รับนิสิตตามโครงการได้ปีละ 30 คน แต่ในปีการศึกษา 2563 รับจำนวนทั้งสิ้น 45 คน โดยคัดเลือกนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีเรียนดี มีความประพฤติดี อุปนิสัยและทัศนคติที่เหมาะสมแก่การเป็นครู ทั้งนี้จะต้องรวบรวมถึงการมีอุดมการณ์ในการพัฒนาท้องถิ่นชนบทที่มีฐานะยากจนให้เข้ามารับการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาบัณฑิตเป็นเวลา 4 ปี นอกจากศึกษาตามหลักสูตรปกติแล้ว นิสิตตามโครงการจะต้องได้รับความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาชนบท รวมทั้งการเป็นผู้นำท้องถิ่นที่นอกเหนือไปจากการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ

อย่างไรก็ตาม นอกจากขบวนการคัดเลือกเข้าศึกษา ตามโครงการจัดหลักสูตรตามปกติเสริม ด้วยหลักสูตรพิเศษ เพื่อให้บัณฑิตตามโครงการสามารถปฏิบัติงานได้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการแล้วก็ตามแต่ วัตถุประสงค์ของโครงการในภาพรวมที่ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์คือการดำเนินโครงการให้ครบวงจร คือ นอกจากการคัดเลือกเข้าศึกษา การจัดกิจกรรม การศึกษาจนสำเร็จการศึกษาแล้วยังจะต้องจัดหาสถานที่ที่เหมาะสม สำหรับบัณฑิตตามโครงการได้ใช้ความรู้ความสามารถที่ได้รับการศึกษาอบรมไปพัฒนาชนบท สถานที่ดังกล่าวก็คือ ที่ซึ่งตนเองมีภูมิลำเนาหรือใกล้เคียง เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูที่เกิดจากการย้ายกลับภูมิลำเนาตนเอง เมื่อปฏิบัติราชการครบตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด โครงการเพชรในตมจึงได้ขอความร่วมมือจากกระทรวงศึกษาธิการซึ่งก็เห็นด้วยในหลักการ ดังนั้นคณะกรรมการโครงการเพชรในตมจึงประกอบด้วยหน่วยงานที่รับผิดชอบ 3 ฝ่ายคือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒโดยคณะศึกษาศาสตร์ ส่วนงานมวลชนและกิจการพิเศษ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในโดยกองอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน และกระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ของโครงการ ดังนี้

1. เพื่อส่งเสริมเยาวชนและครูประจำการในพื้นที่พัฒนาเพื่อความมั่นคง ที่มีการดำเนินงานตามโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) ให้เพิ่มพูนความรู้ทางการศึกษาสูงขึ้นถึงระดับปริญญา

2. เพื่อคัดเลือกบุคลากรที่มีแววของความเป็นครู ใจรักวิชาชีพครู มีความรู้ความสามารถ และความประพฤติเหมาะสมที่จะเป็นครูดี เปรียบเสมือนเพชรน้ำหนึ่งในวงการครูตามเกณฑ์ที่กำหนด

3. เพื่อร่วมมือประสานงานกับโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) ในการพัฒนาบุคคลให้ มีคุณภาพ อันจะช่วยให้การพัฒนาทรัพยากรอื่น ๆ บรรลุตามเป้าหมาย

ด้านการจัดการศึกษาตามโครงการ นิสิตจะได้รับความรู้ เพื่อเป็นครูตามหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และกิจกรรมเสริมพิเศษ ได้แก่ กิจกรรมด้านส่งเสริมวิชาการ และเทคโนโลยีด้านความมั่นคง และการปกครองด้านการพัฒนาชุมชนส่งเสริมด้านจริยธรรม และศิลปวัฒนธรรมกิจกรรมเหล่านี้จะถูกประเมิน และถือเป็นส่วนหนึ่งของการสำเร็จการศึกษา รวมทั้งใช้เป็นข้อมูลสำคัญส่วนหนึ่งในการพิจารณาบรรจุบัณฑิตเข้ามาทำงานด้วยสำหรับการบรรจุกระทรวงศึกษาธิการ โดยคณะกรรมการข้าราชการครู กพ. และสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ สปช. ได้ร่วมมือในการจัดสรรอัตราบรรจุให้ ทั้งนี้เพื่อให้บัณฑิตได้ทำงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และตามพันธะที่นิสิตมีสัญญาตกลงในเงื่อนไขนี้ด้วยประมาณปีละ 30 คน สำหรับในปีการศึกษา 2559 นี้จะรับจำนวนทั้งสิ้น 45 คน สัดส่วนตามความรับผิดชอบของ กอ.รมน. แต่ละภาค ซึ่งในส่วนของ กอ.รมน. ภาค 4 ได้ให้จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส จังหวัดละ 5 คน (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2559)

การดำเนินการสอบคัดเลือกนิสิตโครงการเพชรในตมในแต่ละปี ทางมหาวิทยาลัยจะออกประกาศของมหาวิทยาลัยในการรับสมัครเข้าเป็นนิสิตโครงการเพชรในตมคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยจะรับบุคคลเพื่อสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในชั้นปีที่ 1 หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต โครงการเพชรในตมคณะศึกษาศาสตร์ โดยกำหนดคุณวุฒิ และคุณสมบัติของผู้สมัคร ดังนี้

1. มีสัญชาติไทย และมีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี นับจนถึงวันรับสมัคร ยกเว้นอำเภอเมือง มีสำเนาทะเบียนบ้าน และหนังสือรับรองจากประธานคณะกรรมการกลางหมู่บ้าน อพป. ด้วย

2. กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือกำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) และมีคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 นับตั้งแต่ภาคต้นชั้นมัธยมปีที่ 4 จนถึงภาคต้นของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (รวม 5 ภาคเรียน) หรือภาคต้นของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จนถึงภาคต้นของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (รวม 3 ภาคเรียน) ตามโครงการ สพพ. หรือ 10 เปอร์เซ็นต์แรกของนักเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมดังกล่าวข้างต้น ไม่ต่ำกว่า 2.50 ในแต่ละสายวิชาของโรงเรียน และมีหนังสือรับรองจากหัวหน้าสถานศึกษาในปีการศึกษา 2559 มหาวิทยาลัยจะไม่รับผู้สอบเทียบได้ หรือผู้ที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้วคะแนนเฉลี่ยสะสมต้องไม่ต่ำกว่า 2.75 (รวม 5 ภาคเรียน)

3. เป็นผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ พิจารณาจากรายได้ของบิดา มารดา เป็นผู้ที่มีรายได้ต่อครอบครัวไม่เกิน 200,000 บาทต่อปี

4. เป็นผู้มีความประพฤติดี มีลักษณะเป็นผู้นำที่ดี มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีหนังสือรับรองความประพฤติดังกล่าวจากผู้บริหารสถานศึกษา

5. มีสุขภาพแข็งแรง สมประกอบ บุคลิกภาพดีเหมาะสมกับการเป็นครู

6. ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง ซึ่งเป็นโรคที่สังคมรังเกียจ หรือเป็นโรคที่จะเบียดเบียนหรือเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

สถานที่เรียนในปีการศึกษา 2559 ปีแรกให้เรียนที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก โดยพักในหอพักเดียวกัน ห้องละ 4 คน ในปีที่ 2 มาเรียนที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร เข้าพักในที่พักที่มหาวิทยาลัยและเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางคณะและมหาวิทยาลัยจัดให้จนสำเร็จการศึกษา

ข้อตกลงเบื้องต้นของโครงการนี้ เมื่อสำเร็จการศึกษา ต้องบรรจุเข้ารับราชการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามภูมิลำเนาที่สมัคร กรณีทำสัญญากับมหาวิทยาลัยแล้วไม่เรียนตามปกติจะต้องชดใช้เป็นเบี้ยปรับจำนวน 50,000 บาท

การรับนิสิตระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2563 TCAS รูปแบบที่ 2 โครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความประสงค์จะรับสมัครเพื่อคัดเลือกบุคคลเพื่อสอบคัดเลือกเข้าเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2562 TCAS รอบที่ 2 โครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเข้าศึกษาต่อสาขาวิชาการประถมศึกษา หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต ตามโครงการความร่วมมือระหว่างกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้ผลการสอบ GAT/PAT 5 และวิชาสามัญ 9 วิชา วิชาภาษาอังกฤษ ประจำปีการศึกษา 2562 ที่จัดสอบโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

โดยสอบคัดเลือกจากนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนนิสิตที่จะรับรวมทั้งสิ้น 45 คน แบ่งเป็น กอ.รมน. ภาค 1 จำนวน 7 คน, กอ.รมน. ภาค 2 จำนวน 9 คน, กอ.รมนร. ภาค 3 (จังหวัดในสังกัด ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ ตาก น่าน พะเยา พิษณุโลก แม่ฮ่องสอน อุตรดิตถ์) จำนวน 9 คนและ กอ.รมน. ภาค 4 จำนวน 19 คน ผู้สมัคร 1 คน เลือกสมัครได้ 1 สาขาวิชา/วิชาเอก เท่านั้น ผู้สมัครต้องรับผิดชอบในการตรวจสอบและรับรองตนเองว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติเฉพาะครบถ้วนทุกประการ ซึ่งเป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งโครงการเพชรในตมกำหนดคุณสมบัติเฉพาะ และข้อตกลงเบื้องต้นกับผู้สมัคร ไว้ดังนี้

1. คุณสมบัติเฉพาะของผู้มีสิทธิ์สมัคร

1.1 มีสัญชาติไทย และบิดาหรือมารดา และผู้สมัคร มีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) **ยกเว้นอำเภอเมือง** มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี นับจนถึงวันรับสมัคร หรือผู้สมัครที่เป็นบุตร/ธิดาของทหารตำรวจครูข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติหน้าที่และเสียชีวิตจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (**จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี**

และจังหวัดนราธิวาส) โดยที่บิดาหรือมารดา ต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งนี้ต้องมีเอกสารยืนยันการเสียชีวิตจากเหตุการณ์ฯ ดังกล่าวจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.2 เป็นผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ดังนี้ ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์หมายความว่าผู้ที่มีรายได้ต่อครอบครัวไม่เกิน 200,000 บาทต่อปี รายได้ต่อครอบครัวพิจารณาจากรายได้รวมของบิดามารดา ในกรณีที่บิดา-มารดาเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองหรือรายได้ของผู้ปกครองในกรณีที่ผู้ใช้อำนาจปกครองมิใช่บิดา/มารดา

1.3 กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และจะสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2562 (มหาวิทยาลัยจะไม่พิจารณาผู้ที่สอบเทียบได้หรือผู้ที่จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้ว) โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมนับตั้งแต่ภาคเรียนต้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จนถึงภาคต้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (รวม 5 ภาคเรียน) ไม่ต่ำกว่า 2.75

1.4 มีผลการสอบ GAT/PAT5 ประจำปีการศึกษา 2563 ดังนี้

รหัสและชื่อวิชา GAT / PAT5	**ค่าน้ำหนัก (%)**
รหัส 85 GAT วิชาความถนัดทั่วไป	50
รหัส 75 PAT 5 วิชาความถนัดวิชาชีพครู	50

1.5 มีผลการสอบวิชาสามัญ 9 วิชาวิชาภาษาอังกฤษ และวิชาสามัญ 9 วิชา ที่จะสมัครเข้าเรียนวิชาเอกที่ 2 (อาจมีมากกว่า 1 วิชาเพื่อโอกาสในการเข้าวิชาเอกที่ 2) ประจำปีการศึกษา 2563

1.6 เป็นผู้มีความประพฤติดีมีลักษณะเป็นผู้นำที่ดี มีความรับผิดชอบ มีวินัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีจิตอาสาเพื่อส่วนรวม โดยมีหนังสือรับรองความประพฤติดังกล่าวจากผู้บริหารสถานศึกษา

1.7 มีสุขภาพร่างกายจิตใจสมบูรณ์แข็งแรง

1.8 มีบุคลิกภาพดีที่เหมาะสมกับการเป็นครู

1.9 ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรงซึ่งเป็นโรคที่สังคมรังเกียจ และ/หรือเป็นโรคที่จะเบียดเบียน หรือมีความผิดปกติที่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาและการประกอบวิชาชีพครู

2. กำหนดการต่าง ๆ เกี่ยวกับการคัดเลือก ดังตาราง 4

ตาราง 4 กำหนดการต่าง ๆ เกี่ยวกับการคัดเลือกนิสิตโครงการเพชรในตม

วัน เดือน ปี	รายการ	หมายเหตุ
6-19 กุมภาพันธ์ 2563	รับสมัครทางอินเทอร์เน็ตพร้อมส่งหลักฐานการสมัครไปที่ กอ.รมน. จังหวัดที่สังกัด	ดูรายละเอียดคุณสมบัติเฉพาะของผู้มีสิทธิ์สมัคร
7-9 เมษายน 2563	ผู้สมัครตรวจสอบความถูกต้องของคะแนน GAT/PAT5	http://admission.swu.ac.th
10 เมษายน 2563	ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ์สอบสัมภาษณ์	
17 เมษายน 2563	**การสอบสัมภาษณ์** 08.00 - 08.30 น. รายงานตัวเข้าสอบสัมภาษณ์ 09.00 น. เป็นต้นไป สอบสัมภาษณ์	
22 เมษายน 2563	ประกาศรายชื่อผู้ผ่านการสอบสัมภาษณ์	
22-23 เมษายน 2563	ยืนยันสิทธิ์	https: //www.mytcas.com
27 เมษายน 2563	ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษา	http://admission.swu.ac.th
2 พฤษภาคม 2563	รายงานตัวเข้าเป็นนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	http://istart.swu.ac.th
จะแจ้งให้ทราบภายหลัง	รายงานตัวและทำสัญญาเข้าเป็นนิสิตโครงการเพชรในตม	

3. ข้อตกลงเบื้องต้น

3.1 การพิจารณาเกณฑ์การคัดเลือกจะต้องผ่านการสัมภาษณ์และจะพิจารณาผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนด

3.2 กรณีไม่มีผู้ผ่านการคัดเลือกตามจำนวนการรับใน กอ.รมน. ภาค 1-4 มหาวิทยาลัยสามารถปรับเปลี่ยนจำนวนการรับในแต่ละ กอ.รมน.ภาค เพื่อให้ได้จำนวนรวมทั้งสิ้น 45 คน

3.3 ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกและยืนยันการเข้าเรียนในโครงการเพชรในตมแล้วต้องทำสัญญาการเข้าเป็นนิสิตโครงการเพชรในตมในหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต (หลักสูตรเอกคู่) วิชาการประถมศึกษาคู่กับวิชาเอกที่ 2 ดังนี้

3.3.1 วิชาเอกการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย

3.3.2 วิชาเอกการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

3.3.3 วิชาเอกการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา

3.3.4 วิชาเอกการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์

3.3.5 วิชาเอกการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

3.3.6 วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย

3.3.7 วิชาเอกคอมพิวเตอร์ศึกษา

3.4 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามโครงการเพชรในตม ซึ่งมีคุณสมบัติครบตามเงื่อนไขของโครงการจะได้รับการบรรจุเข้ารับราชการในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ตามภูมิลำเนาของบิดาหรือมารดา หรือพื้นที่ใกล้เคียง ของผู้สมัครสอบ

3.5 ในกรณีที่มาทำสัญญากับมหาวิทยาลัยแล้ว เมื่อมหาวิทยาลัยเปิดภาคเรียนตามปฏิทินการศึกษาแต่ไม่มาเรียนตามปกติ จะต้องชดใช้เป็นเบี้ยปรับเป็นเงิน 62,500 บาท (หกหมื่นสองพันห้าร้อยบาทถ้วน) และถ้าในกรณีที่ไม่สำเร็จการศึกษา คือได้รับการศึกษาบ้าง แต่ศึกษาไม่ครบตามหลักสูตรโดยได้ลาออกหรือ ไม่มาลาออกแต่ยุติการศึกษากลางคัน จะต้องชดใช้เป็นเบี้ยปรับตามระยะเวลาและจำนวนเงินที่ได้ระบุไว้ในสัญญา

3.6 เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

3.7 มีบุคลิกภาพและการแต่งกายที่เหมาะสมกับการทำหน้าที่ครู

3.8 มีค่านิยมและการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

3.9 หากมีกรณีที่ไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประกาศรับสมัครฯ ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการการศึกษาระดับปริญญาตรี

3. โครงการคุรุทายาทระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

โครงการคุรุทายาทระดับประถมศึกษา

อมรรัตน์ วัฒโนกูล (2536)โครงการคุรุทายาท เป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้นเป็นแนวทางแก้ปัญหา เกี่ยวกับการฝึกหัดครูด้วยความร่วมมือกันระหว่าง สปช. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู กรมการฝึกหัดครู และสถาบันที่ผลิตบัณฑิตทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นที่จะคัดเลือกคนเก่ง คนดีเข้ามาเรียนครู ผลิตครูที่มีความรู้ ความสามารถ และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูเข้าสู่วงการครู

1. วัตถุประสงค์ของโครงการ

โครงการคุรุทายาทมีวัตถุประสงค์สำคัญ ดังนี้

1.1 เพื่อปรับปรุงการรับนักเรียนที่จะเข้าเรียนในคณะศึกษาศาสตร์ หรือครุศาสตร์และวิทยาลัยครู

1.2 เพื่อปรับปรุงระบบการจัดการศึกษาในสถาบันการผลิตครูในสอดคล้องกับความคาดหวังที่ต้องการ

1.3 เพื่อคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูเข้ามาเป็นครู

1.4 เพื่อสร้างผู้นำทางการศึกษารุ่นใหม่ให้กับประเทศชาติ

2. แนวคิดในการดำเนินงาน

โครงการคุรุทายาทมีแนวคิดที่สำคัญ คือ จะคัดเลือกบุคคลที่มีสติปัญญาดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู เข้ามาศึกษาในสถาบันการศึกษาที่ผลิตครู ในขณะศึกษาอยู่นั้น นักศึกษาผู้เข้าร่วมโครงการจะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากสถาบันการศึกษานั้น ๆ ร่วมกับ สปช. และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับการคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการครูในสังกัด สปช. หลักสำคัญของการคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการครู คือ บุคคลที่จะได้รับการคัดเลือกจะต้องเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคะแนนความประพฤติสูง

นักศึกษาของโครงการคุรุทายาทบางคน อาจได้รับทุนการศึกษาจากสถาบันศึกษาหรือสถาบันที่เกี่ยวข้อง และก่อนเข้าศึกษาทุกคนต้องทำสัญญาว่า เมื่อจบการศึกษาแล้วและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนด จะได้รับการคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการครูในสังกัด สปช. โดยไม่ต้องสอบแข่งขัน และต้องทำการสอนในโรงเรียนที่กำหนดไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่เป็นนักศึกษาของโครงการ

3. ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินงาน

โครงการคุรุทายาท มีขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 กระทรวงศึกษาธิการ ให้ความเห็นชอบในแนวคิดการปรับปรุงระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าเรียนวิชาชีพครู และบุคคลที่จะเข้ารับราชการครู

3.2 ตั้งคณะทำงาน เพื่อให้การดำเนินงานของโครงการครุทายาทเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย จึงตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วยบุคคลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ

3.2.1 ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

3.2.2 เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3.2.3 อธิบดีกรมการฝึกหัดครู

3.2.4 คณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.2.5 คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

3.2.6 คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

3.2.7 คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3.2.8 เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครู หรือผู้แทน

3.2.9 เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ หรือผู้แทน

3.2.10 ผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2.11 ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นเลขานุการ

3.3 ดำเนินการรับนักศึกษา ดำเนินการโดยการคัดเลือก ดังนี้

3.3.1 การยื่นใบสมัคร ให้ผู้สนใจยื่นใบสมัครเพื่อขอสมัครรับคัดเลือกเป็นนักศึกษาโครงการคุรุทายาทได้ที่สถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ ตามวัน เวลา และสถานที่ที่สถาบันนั้นกำหนด

3.3.2 คุณสมบัติของผู้สมัคร เข้ารับการคัดเลือก

1) เป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยสะสมรวมตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ไม่ต่ำกว่า 3.00 หรืออยู่ในตำแหน่งเปอร์เซนต์ไทล์ที่ 90 ขึ้นไปของกลุ่ม เพื่อเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี หรือเป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 หรืออยู่ในตำแหน่งเปอร์เซนต์ไทล์ที่ 90 ขึ้นไปของกลุ่ม เพื่อเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตร 2 ปี

2) เป็นผู้มีความประพฤติดี มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู โดยต้องมีใบรับรองจากหัวหน้าสถานศึกษา หรืออาจารย์แนะแนว หรืออาจารย์ที่ปรึกษาของสถาบันการศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่

3) เป็นผู้มีคุณสมบัติที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูตามมาตรา 23 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 ภายหลังสำเร็จการศึกษาแล้ว

3.3.3 วิธีการคัดเลือกนักศึกษา สถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการคุรุทายาทดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาโครงการคุรุทายาทตามวิธีที่กำหนดไว้ของแต่ละสถาบัน ทั้งนี้ ต้องยึดคุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกตามข้อ 3.3.2

3.3.4 สาขาวิชาหรือวิชาเอกที่กำหนด นักศึกษาโครงการคุรุทายาทต้องเข้าศึกษาในสาขาวิชาหรือวิชาเอก ดังต่อไปนี้

1) สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2) สาขาวิชาการอนุบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครู

3) วิชาเอกประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

4) สาขาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5) สาขาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

6) วิชาเอกการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

7) สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครู

3.4 สถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ สถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการคุรุทายาทมีทั้งหมด 37 สถาบัน ได้แก่ วิทยาลัยครู 29 แห่ง และมหาวิทยาลัย 8 แห่ง

3.5 แนวทางการจัดหลักสูตร

3.5.1 หลักสูตร นักศึกษาโครงการคุรุทายาทต้องศึกษาตามหลักสูตรของแต่ละสถาบัน แต่ทาง สปช. จะสนับสนุนทางด้านเอกสาร เช่น ชุดฝึกอบรมต่าง ๆ ที่ สปช. จัดทำขึ้นเอกสาร

โครงการต่าง ๆ เป็นต้น และในภาคฤดูร้อนจะจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานหรือดูงานที่ สปช. และหน่วยงานในสังกัด สำหรับการฝึกอบรมนั้นนักศึกษาโครงการคุรุทายาทต้องฝึกสอนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สปช.

3.5.2 การควบคุมดูแล นักศึกษาโครงการคุรุทายาทที่ศึกษาในสถาบันการศึกษาที่มีหอนักและสามารถจัดบริการให้ได้ นักศึกษาต้องพักในหอพัก โดยมีอาจารย์พี่เลี้ยงควบคุมดูแลและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด

3.5.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษาโครงการคุรุทายาทจะต้องมีคะแนนเฉลี่ยในทุกภาคเรียนไม่ต่ำกว่า 2.75 และต้องได้รับความเห็นชอบจากสถาบันการศึกษาหรือตามข้อกำหนดของแต่ละสถาบันที่ได้ทำความตกลงกับ สปช.

3.6 ทุนการศึกษา นักศึกษาโครงการคุรุทายาทอาจได้รับทุนการศึกษาจากองค์การหรือสถาบันที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.6.1 ทุนการศึกษาของ สปช.

3.6.2 ทุนที่สถาบันการศึกษาในโครงการจัดสรรให้

3.6.3 ทุนขององค์การในแต่ละท้องถิ่น เช่น สมาคมศิษย์เก่า เป็นต้น

3.7 การบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการ

สปช. จะทำความตกลงกับสำนักงาน กค. เพื่อขอบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาโครงการคุรุทายาทโดยการคัดเลือกเป็นกรณีพิเศษ สปช. จะคัดเลือกผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในส่วนกลางเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการครูในโรงเรียนที่มีอัตราว่างในภูมิภาคเดียวกับที่มหาวิทยาลัยนั้นตั้งอยู่ ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครูจะคัดเลือกเพื่อบรรจุให้ดำรงตำแหน่งภายในเขตการศึกษาเดียวกับที่วิทยาลัยครูนั้นรับผิดชอบ

เป้าหมายโครงการ

โครงการคุรุทายาทมีเป้าหมายที่สำคัญ 2 ประการ คือ การรับบุคคลเข้าเป็นนักศึกษาในโครงการและการคัดเลือกเพื่อบรรจุผู้สำเร็จการศึกษาเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูในสังกัด สปช.

การรับบุคคลเข้าเป็นนักศึกษาในโครงการ ในแต่ละปีจะมีข้าราชการครูสังกัด สปช. เกษียณอายุ ลาออก และอื่น ๆ ประมาณ 6,000 คน เพื่อให้ได้บุคคลที่มีคุณภาพ และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูมาเป็นข้าราชการในสังกัดทดแทนกับจำนวนครูดังกล่าว สปช. จึงกำหนดจำนวนผู้เป็นนักศึกษาในโครงการประมาณร้อยละ 15 ของอัตราว่างที่มีอยู่ในปีที่จะมีการบรรจุและแต่งตั้ง โดยแยกเป็นนักศึกษาปริญญาตรี หลักสูตร 2 ปี และระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สำหรับอัตราว่างที่เหลือจะบรรจุจากผู้สำเร็จการศึกษาทั่วไป

โครงการคุรุทายาทเริ่มดำเนินการทดลองนำร่องระยะ 5 ปี ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) และจะรับนักศึกษาจำนวนไม่เกินร้อยละ 15 ของอัตราว่างที่มีอยู่ในแต่ละปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการคุรุทายาท มีดังนี้

1. จะได้ผู้ที่มีสติปัญญาดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูเข้าเป็นนักศึกษาครู

2. สถาบันการผลิตครูสามารถผลิตครูได้ตรงกับความต้องการของหน่วยงานที่ใช้ครู

3. จะได้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความประพฤติดี และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูเข้ามาเป็นครู

โครงการคุรุทายาทระดับมัธยมศึกษา

ความเป็นมาของโครงการคุรุทายาทระดับมัธยมศึกษา

ชูชาติ ศุภชื่อสงวน (2541)ในปีการศึกษา 2534 (ปีงบประมาณ 2534) ทางกระทรวงศึกษาธิการได้มอบให้สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏและกรมสามัญศึกษา จัดทำโครงการคุรุทายาทของกระทรวงศึกษาธิการสำหรับผลิตครูคุรุทายาทออกไปสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความเห็นชอบของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู โดยรัฐบาลจัดสรรเงินทุนอุดหนุนการศึกษาปีละ 400 ทุน ทุนละ 15,000 บาท (เพียงปีเดียว) และให้ทุนละ 10,000 บาทในปีงบประมาณ 2535-2536 และมาปรับเพิ่มให้เป็นทุนละ 12,500 บาท ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2537 เป็นต้นไป ซึ่งถือว่าเป็นโครงการร่วมที่สำคัญยิ่งโครงการหนึ่งของกรมสามัญศึกษา

วัตถุประสงค์ของโครงการคุรุทายาทระดับมัธยมศึกษา

1. เพื่อคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ความประพฤติเรียบร้อย และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูเข้าเป็นนักศึกษาครู

2. เพื่อผลิตบัณฑิตครูที่มีความรู้ ความสามารถสูง มีคุณธรรม และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู สามารถสอนตามรายวิชาที่ต้องการในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและพร้อมที่จะไปสอนในโรงเรียนชายแดนและถิ่นทุรกันดารสำหรับผู้มีภูมิลำเนาในท้องถิ่นนั้น ๆ

3. เพื่อระดมสรรพกำลังในการพัฒนาศักยภาพครูมัธยมศึกษาให้มีคุณภาพและคุณลักษณะที่สังคมต้องการทั้งในระยะเร่งด่วนและระยะยาว

4. เพื่อปรับปรุงการรับนักเรียนที่จะเข้าศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์และสถาบันราชภัฏต่าง ๆ

5. เพื่อปรับปรุงระบบการจัดการศึกษาในสถาบันผลิตครู ให้สอดคล้องกับความคาดหวังและความต้องการ

6. เพื่อสร้างผู้นำทางการศึกษารุ่นใหม่ให้กับประเทศชาติ

หลักเกณฑ์การดำเนินงานโครงการคุรุทายาทระดับมัธยมศึกษา

สำหรับโครงการคุรุทายาทระดับมัธยมศึกษา ในส่วนความรับผิดชอบของกรมสามัญศึกษานั้น มีหลักเกณฑ์การดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. การเตรียมการทั่วไป

1.1 ประชุมระดมความคิดเห็น และเตรียมจัดทำแผนงานโครงการ โดยสำรวจข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ของกรมสามัญศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งศึกษา ความจำเป็นต้องการครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา

1.2 สรุปวิเคราะห์ความจำเป็นต้องการครูก่อนลงพื้นที่ที่ต้องการคัดเลือกบุคคลและบรรจุบุคคลเข้ารับราชการครูภายหลังสำเร็จการศึกษา

1.3 เสนอโครงการต่อกระทรวงศึกษาธิการเพื่อขออนุมัติงบประมาณดำเนินการและขออนุมัติคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการครูจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู

1.4 จัดประชุมประสานแผนงานโครงการและแสวงหาความร่วมมือจากส่วนราชการ ได้แก่ กรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู สถาบันราชภัฏ หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและประชาสัมพันธ์โดยทั่วกัน

2. การรับนักศึกษาโครงการคุรุทายาทระดับมัธยมศึกษา มีหลักเกณฑ์ดังนี้

2.1 เป็นผู้ที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ม.4-ม.5 และ ม.6 (ภาคต้น) ไม่ต่ำกว่า 3.00 หรืออยู่ในตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 90 ขึ้นไปของกลุ่ม

2.2 ผู้สมัครต้องมีความประพฤติดี โดยการรับรองของสถานศึกษาและไม่ขัดต่อมาตราที่ 23 ตามพระราชบัญญัติข้าราชการครู พ.ศ. 2533

2.3 เริ่มโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 เป็นต้นไป

2.4 วิชาเอกที่รับ ได้แก่ สาขาวิชาที่ขาดแคลนรวม 15 สาขาวิชา

2.5 นักศึกษาต้องทำสัญญากับกรมสามัญศึกษามีผลการเรียนในแต่ละปีไม่ต่ำกว่า 3.00 แต่ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่า 2.75 โดยมีเหตุผลที่ชี้แจง และต้องเข้าร่วมกิจกรรมภาคฤดูร้อน

2.6 ผู้สำเร็จการศึกษาต้องได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยไม่ต้องสอบแข่งขันทั่วไป รวมทั้งให้รับนักเรียนในโครงการแสวงหาช้างเผือกของกรมสามัญศึกษาเข้าเป็นนักศึกษาในโครงการนี้ด้วย

3. สถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการคุรุทายาทระดับมัธยมศึกษา

สถาบันการศึกษาที่ร่วมผลิตบัณฑิตตามโครงการคุรุทายาทระดับมัธยมศึกษา คือ สถาบันราชภัฏ จำนวน 36 แห่ง

4. แนวทางการจัดการศึกษาตามโครงการคุรุทายาท

4.1 สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏร่วมกับกรมสามัญศึกษาจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยนักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการจะต้องเข้าอยู่ประจำเพื่อฝึกฝนและร่วมกิจกรรมสร้างเสริมให้เกิดคุณลักษณะที่ดีต่อการประกอบวิชาชีพครู

4.2 นักศึกษาจะต้องเข้ารับการอบรมเข้มในภาคฤดูร้อน ซึ่งจัดโดยความร่วมมือระหว่างสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏกับกรมสามัญศึกษา

4.3 เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาและผ่านการประเมินผลขั้นสุดท้ายแล้ว ให้รายงานผลไปยังกรมสามัญศึกษาเป็นราย ๆ ไป ทั้งนี้เพื่อดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็น ข้าราชการครูในพื้นที่เป้าหมายตามที่ระบุไว้ในสัญญา

กระบวนการดำเนินงานโครงการกุรุทายาทระดับมัธยมศึกษา

กรมสามัญศึกษาได้มอบหมายให้สำนักงานสามัญศึกษาแต่ละจังหวัดเป็นผู้คัดเลือกนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายตามเกณฑ์การคัดเลือกนักศึกษาคุรุทายาทส่งไปเรียนยังวิทยาลัยครู โดยทำสัญญารับเงินทุนอุดหนุนการศึกษาจากสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ จำนวนนักศึกษาในโครงการคุรุทายาทส่วนที่กรมสามัญศึกษารับผิดชอบ เริ่มรับตั้งแต่ปีการศึกษา 2534-2538 (รวมเฉพาะโครงการคุรุทายาทระดับมัธยมศึกษาปกติ) ส่วนปีการศึกษา 2539 ไม่มีการรับนักศึกษาโครงการคุรุทายาทระดับมัธยมศึกษาแต่รับเฉพาะโครงการคุรุทายาทชายแดนถิ่นทุรกันดาร โครงการคุรุทายาทชายแดนภาคใต้ (เร่งรัด) และโครงการคุรุทายาทภาคใต้สอนศาสนา ดังตาราง5

ตาราง 5 จำนวนนักศึกษาคุรุทายาทระดับมัธยมศึกษา จำแนกตามสหวิทยาลัย

สหวิทยาลัย	2534	2535	2536	2537	2538	รวม
	คน	คน	คน	คน	คน	คน
ล้านนา	58	50	38	40	23	209
พุทธชินราช	60	70	60	60	29	279
อีสานเหนือ	45	70	80	40	73	308
อีสานใต้	43	40	40	40	118	281
ศรีอยุธยา	16	20	60	80	46	222
ทวารวดี	89	120	60	40	20	329
ทักษิณ	31	30	60	20	32	173
รัตนโกสินทร์	56	-	-	80	59	195
รวม	**398**	**400**	**398**	**400**	**400**	**1996**

ที่มา: กองส่งเสริมวิทยฐานะครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2540

ตาราง 6 จำนวนโปรแกรมวิชาที่เปิดรับนักศึกษาคุรุทายาทระดับมัธยมศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2534 - 2539

พ.ศ.	โปรแกรมวิชา	รวมจำนวนโปรแกรมวิชา
2534	เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ เกษตรกรรมภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ศึกษา วิทยศาสตร์ทั่วไป อุตสาหกรรมศิลป์ (เน้นช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างโลหะ ช่างไฟฟ้า และช่างอิเลคทรอนิกส์)	11
2535	เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ศึกษา อุตสาหกรรมศิลป์ ดนตรีศึกษา ดนตรีไทย อุตสาหกรรมศิลป์ (เน้นช่างยนต์ ช่างโลหะ ช่างไฟฟ้า และช่างอิเลคทรอนิกส์) วิทยาศาสตร์ทั่วไป	12
2536	เคมี ฟิสิกส์ ภาษาอังกฤษ (โทญี่ปุ่น) คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ศึกษา อุตสาหกรรมศิลปะ (เน้นช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างโลหะ ช่างอิเลคทรอนิกส์ และช่างเขียนแบบ) ธุรกิจศึกษา (เน้นการบัญชี เลขานุการและการขาย)	11
2537	เคมี ฟิสิกส์ ภาษาฝรั่งเศส (โทอังกฤษ) ภาษาอังกฤษ (โทอาหรับ) ภาษาอังกฤษ(โทญี่ปุ่น) ภาษาจีน(โทอังกฤษ) คณิตศาสตร์ คอมพิวเตอร์ศึกษา การศึกษาพิเศษ อุตสาหกรรมศิลป์ ธุรกิจศึกษา(เน้นการขายและบัญชี)	11
2538	คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ทั่วไป ฟิสิกส์ เคมี จิตวิทยาแนะแนว การศึกษาพิเศษ และอุตสาหกรรมศิลป์	7
2539	คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี วิทยาศาสตร์ทั่วไป ภาษาอังกฤษ และการศึกษาพิเศษ	6

ที่มา: กองส่งเสริมวิทยฐานะครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2540

ตาราง 7 งบประมาณโครงการคุรุทายาท ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2530 - 2539

ปีงบประมาณ	งบดำเนินการ (บาท)	งบทุนอุดหนุนการศึกษา (บาท)	รวม
2530	-	-	-
2531	-	-	-
2532	124,700	-	124,700
2533	81,400	-	81,400
2534	795,500	11,000,000	11,795,000
2535	984,400	18,500,000	19,484,400
2536	1,242,900	36,500,000	37,742,900
2537	3,739,100	54,125,000	57,864,100
2538	3,181,400	78,975,100	82,156,500
2539	2,674,500	76,250,000	78,924,500
รวม	**12,823,900**	**275,350,100**	**288,174,000**

ที่มา: กองส่งเสริมวิทยฐานะครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2540

หมายเหตุ: ทุนระดับประถมศึกษาได้ปีละ 10,000 บาท ต่อ 1 คน เริ่มปีการศึกษา 2534
ทุนระดับมัธยมศึกษาได้ปีละ 15,000 ต่อ 1 คน เริ่มมีการศึกษา 2534
ปีการศึกษา 2535 ระดับมัธยมศึกษาได้ปีละ 10,000 บาท เท่ากับระดับประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2536 ระดับประถมศึกษและระดันมัธยมศึกษาได้เพิ่มทุนเป็น 12,500 บาท ต่อคนต่อปี

ตาราง 8 จำนวนนักศึกษาคุรุทายาทระดับมัธยมศึกษา จำแนกตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนฯ จำนวนรับได้จริง จำนวนสำเร็จการศึกษา และได้รับการบรรจุเข้ารับราชการ ปีการศึกษา 2534 - 2539

ปีการศึกษา	เป้าหมาย (แผน)	รับได้จริง	สำเร็จการศึกษา	บรรจุเป็นครู	ลาออก/พ้นสภาพ	บรรจุเป็นครูปีการศึกษา
2534	400	398	398	389	9	2538
2535	400	400	400	344	56	2539
2536	400	398	393	*	-	2540
2537	400	400	*	-	-	2541
2538	400	400	*	-	-	2542
2539	-	-	-	-	-	2543
รวม	**2000**	**1996**	**1191**	**733**	**65**	

ที่มา: กองส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2540
หมายเหตุ: ยังไม่ได้รับข้อมูล

จากตาราง 2, 3 และ 4 สามารถสรุปผลการดำเนินงานโครงการคุรุทายาทระดับมัธยมศึกษาจากปีการศึกษา 2534-2537 ได้ว่ามีนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 1,191 คน ในโปรแกรมวิชาเคมี ชีววิทยา วิทยาศาสตร์ทั่วไป ฟิสิกส์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ เกษตรกรรม คอมพิวเตอร์ศึกษา ดนตรีศึกษา ดนตรีไทย ภาษาฝรั่งเศส การศึกษาพิเศษ อุตสาหกรรมศิลป์ (เน้นช่างก่อสร้างช่างยนต์ ช่างโลหะ ช่างไฟฟ้า ช่างอิเลคทอนิกส์) ธุรกิจศึกษา (เน้นการขาย การบัญชี และเลขานุการ) รวม 15 โปรแกรม บัณฑิตได้รับการบรรจุเข้ารับราชการสังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 733 คน รวมงบประมาณที่ใช้ (นับถึงปี 2539) ทั้งสิ้น 288,174,000 บาท

4. โครงการคุรุทายาทระดับอุดมศึกษาสำหรับสอนในสถาบันราชภัฏ

นวรัตน์ สมนาม (2542) สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏได้มีโครงการผลิตอาจารย์เช่นเดียวกันโดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้กรมการฝึกหัดครูดำเนินการโครงการคุรุทายาทระดับอุดมศึกษาสำหรับสอนในสถาบันราชภัฏ จากการประชุมเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2536 และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู มีมติอนุมัติให้คัดเลือกผู้สำเร็จการศึกษาตามโครงการคุรุทายาทระดับอุดมศึกษาสำหรับสอนในสถาบันราชภัฏ บรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูสังกัดสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ โดยสำนักงบประมาณได้อนุมัติจัดสรรเงินงบประมาณให้เป็นทุนอุดหนุนการศึกษา

แก่นิสิตนักศึกษาแล้วนั้น มีสาระสำคัญของโครงการฯ ประกอบด้วย การคัดเลือกบุคคลที่มีความประพฤติดีมีผลการเรียนดี มีคุณธรรม และเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพครูเข้าศึกษาในสถาบันราชภัฏและ/หรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐอื่น ๆ ในสาขาวิชาที่ขาดแคลนตามความต้องการของสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ สาระสำคัญของโครงการมี ดังนี้

วัตถุประสงค์โครงการคุรุทายาทระดับอุดมศึกษาสำหรับสอนในสถาบันราชภัฏ มีดังนี้ คือ

1. เพื่อคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถสูง ความประพฤติเรียบร้อย และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู เข้าเป็นนักศึกษาในวิทยาลัยครูหรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

2. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถสูง มีคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู มาเป็นข้าราชการครูสังกัดกรมการฝึกหัดครู

3. เพื่อระดมสรรพกำลังในการพัฒนาศักยภาพครูระดับอุดมศึกษาให้มีคุณภาพและคุณลักษณะที่สังคมต้องการ ทั้งในระยะยาวและระยะเร่งรัด (โดยร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ วิทยาลัยครู และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู)

เป้าหมายของโครงการ

1. ระยะเร่งรัด (ระดับปริญญาโท พ.ศ. 2537-2542) รับบัณฑิตจากสถาบันราชภัฏหรือสถาบันการศึกษาอื่นตามสาขาวิชาที่สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏต้องการที่มีผลการเรียนดีเด่นเกรดเฉลี่ย 2.75 ให้รับทุนเข้าเรียนต่อในระดับปริญญาโท ในมหาวิทยาลัยภายในประเทศปีละ 25 คน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2537-2540

2. ระยะยาว (ระดับปริญญาตรี – ปริญญาโท พ.ศ. 2537-2546) ในระดับปริญญาตรีรับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีผลการเรียนดีเด่นเกรดเฉลี่ย 3.00 ให้รับทุนเข้าเรียนต่อในระดับปริญญาตรีตามสาขาวิชาที่สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏต้องการเข้าศึกษาในสถาบันราชภัฏและมหาวิทยาลัยภายในประเทศปีละ 25 คน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2537 - 2540 และศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจนสำเร็จปริญญาโท

แนวคิดในการดำเนินงาน

โครงการคุรุทายาทระดับอุดมศึกษาสำหรับสอนในสถาบันราชภัฏมีแนวคิดที่สำคัญ คือ จะคัดเลือกบุคคลที่มีสติปัญญา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาที่ผลิตครู ในขณะศึกษาอยู่นั้นนักศึกษาผู้ที่ร่วมโครงการฯ จะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากสถาบันการศึกษานั้น ๆ และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับการคัดเลือกบรรจุเป็นข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ หลักสำคัญของการคัดเลือกเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการครู คือ บุคคลที่จะได้รับการคัดเลือกจะต้องเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคะแนนความประพฤติสูง นักศึกษาของโครงการคุรุทายาทระดับอุดมศึกษาสำหรับสอนในสถาบันราชภัฏ

จะได้รับทุนการศึกษาจากสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ และก่อนเข้าศึกษาทุกคน ต้องทำสัญญาว่าเมื่อจบการศึกษาแล้ว และมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดจะได้รับการคัดเลือกเพื่อบรรจุเข้าเป็นข้าราชการครูสังกัดสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ โดยไม่ต้องสอบแข่งขันและสอนในสถาบันราชภัฏไม่น้อยกว่าสองเท่าของระยะเวลาที่เป็นนักศึกษาของโครงการฯ

การบริหารงานและการดำเนินการ

1. การบริหารโครงการ กำหนดการบริหารโครงการฯ เป็น 2 ระดับ ดังนี้

1.1 ระดับหน่วยงานภายในสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ

1.1.1 กองส่งเสริมวิทยฐานะครู ทำหน้าที่ประสานงานทั่วไป/ประชาสัมพันธ์โครงการ รับผิดชอบโครงการฯ ให้ดำเนินการตามแนวทางของโครงการคุรุทายาทระดับอุดมศึกษาสำหรับสอนในสถาบันราชภัฏ-ทำคู่มือการจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน/จัดกิจกรรมเสริมภาคฤดูร้อน/ประเมินผลโครงการฯระหว่างดำเนินการติดตามประเมินผลผู้สำเร็จการศึกษา/และรายงานเลขาธิการสภาสถาบันราชภัฏ

1.1.2 กองการเจ้าหน้าที่ ทำหน้าที่จัดสรรทุน/สำรวจความต้องการอาจารย์สาขาวิชาขาดแคลนของสถาบันราชภัฏ/ประชาสัมพันธ์และประสานงานกับสถาบันราชภัฏ เพื่อสรรหาผู้รับทุน/ประสานงานกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเพื่อให้ความร่วมมือในการผลิตบัณฑิตตามความต้องการของสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ/ประสานงานการทำสัญญาให้ทุนสัญญาค้ำประกันและการจ่ายเงินทุนผ่านทางสถาบันราชภัฏ/ร่วมดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมภาคฤดูร้อน/ประเมินผลระหว่างดำเนินการด้านผลการเรียนและความประพฤติของผู้รับทุน/ประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการก่อนการบรรจุแต่งตั้งร่วมกับสำนักงาน กค./เตรียมการและดำเนินการบรรจุแต่งตั้งผู้รับทุน/พัฒนาบุคลากรด้านความรู้วิชาชีพครู

1.1.3 กองแผนงาน ทำหน้าที่ประสานงานกับกองคลังและสำนักงบประมาณเกี่ยวกับการขอตั้งงบประมาณเงินทุนอุดหนุนการศึกษาและงบประมาณดำเนินการตลอดแผนและทุกปี/กำหนดการของวดเงิน/ประสานงานกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการผลิตบัณฑิตตามความต้องการของสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ

1.1.4 กองคลัง ทำหน้าที่ประสานงานกับสำนักงบประมาณเกี่ยวกับการใช้งบประมาณของโครงการฯ/การจัดทำและตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายเงินของโครงการฯ

1.2 ระดับสถาบัน ทำหน้าที่ทำแผนวิเคราะห์ความต้องการอาจารย์สาขาวิชาขาดแคลนของสถาบันราชภัฏ เป็นแผนระยะยาว/ประชาสัมพันธ์โครงการฯถึงกลุ่มเป้าหมาย ผู้มีสิทธิ์สมัครรับทุน/ประกาศรับสมัคร คัดเลือกหรือสอบคัดเลือกผู้รับทุน/ทำสัญญาให้ทุนและสัญญาค้ำประกันติดตามดูแลผู้รับทุนในความรับผิดชอบโดยคัดเลือกอาจารย์เป็นพี่เลี้ยงผู้รับทุน/รายงานผลการคัดเลือกและ

ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับทุนให้สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏทราบ/ร่วมมือกับสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน/ประสานงานกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐประเมินผลผู้รับทุน

2. การดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว โครงการฯ ได้ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

2.1 การจัดสรรทุนอุดหนุนการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏได้รับงบประมาณเพื่อให้เป็นทุนอุดหนุนการศึกษาแก่นิสิตนักศึกษาโครงการคุรุทายาทระดับอุดมศึกษาสำหรับสอนในสถาบันราชภัฏที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปในสาขาวิชาขาดแคลนตามความต้องการของสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ ซึ่งพอจะสรุปรายละเอียดดังนี้ คือ

2.1.1 ประเภททุน

1) ทุนระยะยาวระดับปริญญาตรี-โท รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประพฤติดี มีผลการเรียนดี โดยมีเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร 3.00 ขึ้นไป หรืออยู่ในเปอร์เซ็นไทล์ที่ 90 ของแต่ละโปรแกรมในโรงเรียนของผู้ได้คะแนนเฉลี่ยสะสมสูงของนักเรียนทั้งหมดในแผนการเรียนเดียวกันให้เข้าศึกษาต่อในสถาบันราชภัฏ หรือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สาขาวิชาที่สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏบาดแคลนปีละ 25 คน และศึกษาต่อเนื่องจนสำเร็จตามหลักสูตรระดับปริญญาโท

2) ทุนระยะเร่งรัดระดับปริญญาโท รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีความประพฤติดี มีผลการเรียนดี โดยมีเกรดเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร 2.75 ขึ้นไป ให้เข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสาขาวิชาที่สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏขาดแคลนปีละ 25 คน ศึกษาจนสำเร็จตามหลักสูตรปริญญาโท

2.1.2 สาขาวิชาที่จัดสรรโครงการฯ ดำเนินการจัดสรรทุนให้เฉพาะสาขาวิชาที่ขาดแคลนตามที่ประกาศรับสมัครตามแผนการวิเคราะห์ความต้องการอาจารย์ของสถาบันราชภัฏ

2.1.3 คุณสมบัติของผู้สมัครขอรับทุน

1) มีสัญชาติไทย

2) มีความประพฤติเรียบร้อย

3) มีคุณสมบัติที่จะเข้ารับราชการครูได้ตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครูที่มีผลใช้บังคับ

4) มีผลการเรียนดี โดยมีเกรดเฉลี่ยตามกำหนดในระดับของทุนแต่ละประเภท

5) มีหนังสือรับรองคุณสมบัติจากอาจารย์ผู้สอน/หรืออาจารย์ที่ปรึกษา/หรือหัวหน้าสถานศึกษา (ตามแบบที่สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏกำหนด)

6) ไม่เป็นผู้รับทุนประเภทอื่น ซึ่งก่อให้เกิดผลผูกพันกับส่วนราชการหรือสถาบันเอกชน หรือบุคคลอื่นใดอยู่

7) ไม่เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างประจำของส่วนราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจในขณะที่รับทุนนี้

8) มีคุณสมบัติเฉพาะของแต่ละสาขาวิชา/วิชาเอก ตามที่สถาบันราชภัฏกำหนด

2.1.4 จำนวนเงินทุนอุดหนุน

1) ผู้ได้รับทุนอุดหนุนที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี ได้รับเงินอุดหนุนการศึกษาปีละ 24,000 บาท

2) ผู้ที่ได้รับทุนอุดหนุนที่ศึกษาในระดับปริญญาโท ได้รับเงินอุดหนุนการศึกษาปีละ 35,000 บาท

2.1.5 การคัดเลือกผู้รับทุน ในการรับนักศึกษาเพื่อเข้ารับทุนอุดหนุนการศึกษาดำเนินการใน 2 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ 1 การรับนักศึกษาจากผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนสุดท้ายในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อรับทุนระดับปริญญาตรี-โท และรับนักศึกษาจากผู้กำลังศึกษาอยู่ภาคเรียนสุดท้ายในระดับปริญญาตรี หรือผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเพื่อรับทุนระดับปริญญาโท

ลักษณะที่ 2 การรับนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่1 ในระดับปริญญาตรี รับทุนระดับปริญญาตรี-โท และรับนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 ในระดับปริญญาโท รับทุนระดับปริญญาโท

ขั้นตอนการดำเนินการคัดเลือก

ขั้นตอนการคัดเลือกตามวิธีการคัดเลือกลักษณะที่ 1

1) คณะกรรมการที่สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏหรือสถาบันราชภัฏแต่งตั้งขึ้น ติดต่อสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อส่งผู้ได้รับคัดเลือกให้รับทุนเข้าศึกษาต่อ

2) สถาบันราชภัฏประกาศรับสมัครผู้มีคุณสมบัติตามประกาศ และทำการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกให้ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาแล้วรายงานให้สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏทราบผลการคัดเลือก ภายในเดือนกุมภาพันธ์

3) สถาบันราชภัฏที่รับผิดชอบผู้รับทุน ติดตามสงผู้ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่ได้ทำความตกลงกันไว้แล้ว

ขั้นตอนการคัดเลือกตามวิธีการคัดเลือกลักษณะที่ 2

1) สถาบันราชภัฏประกาศรับสมัครผู้มีคุณสมบัติตามประกาศ โดยมีช่วงเวลาประกาศดังนี้

เดือนมกราคม ประกาศให้ทราบเรื่องทุนสาขาวิชาที่ต้องการ และรายละเอียดของทุนที่วิทยาลัยต้องการ

เดือนมิถุนายน-กรกฎาคม รับสมัคร คัดเลือก หรือสอบคัดเลือกและประกาศผลการคัดเลือก

2) สถาบันราชภัฏรายงานผลการคัดเลือกให้สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏภายในวันที่ 4 สิงหาคม

การจัดทำสัญญาและการจ่ายเงินทุนอุดหนุนการศึกษา

สถาบันราชภัฏที่รับผิดชอบผู้รับทุน ดำเนินการให้ผู้รับทุนทำสัญญาให้ทุนและสัญญาค้ำประกันตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยทุนอุดหนุนการศึกษาโครงการ "คุรุทายาทระดับอุดมศึกษาสำหรับสอนในสถาบันราชภัฏ พ.ศ. 2537 แล้วส่งเอกสารสัญญาถึงสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ

การจ่ายเงินอุดหนุนการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏจ่ายเงินอุดหนุนการศึกษาผ่านทางสถาบันราชภัฏที่รับผิดชอบผู้รับทุน เพื่อจ่ายให้กับผู้รับทุน หลังจากผู้รับทุนได้ทำสัญญาเรียบร้อยแล้วและสำนักงบประมาณได้อนุมัติเงินประจำงวดแล้ว

2.1.6 การจัดการเรียนการสอน และการจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

1) การจัดการเรียนการสอน

ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามปกติ เป็นไปตามหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ผู้รับทุนการศึกษาอยู่ทั้งระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโท

2) การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏโดยกองส่งเสริมวิทยฐานะครู กองการเจ้าหน้าที่ และสถาบันราชภัฏ ดำเนินการทำคู่มือหลักสูตรการจัดกิจกรรมเสริมภาคฤดูร้อนและจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนระหว่างเดือนพฤษภาคม ให้ผู้รับทุนเข้ารับการศึกษาเพื่อให้มีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ในฐานะอาจารย์สถาบันราชภัฏและเตรียมความพร้อมที่จะปฏิบัติงานในสถาบันราชภัฏ มีระยะเวลาการจัดการศึกษา ระดับปริญญาตรี ภาคเรียนละ 5 วัน/ปีระดับปริญญาโท ภาคเรียนละ 10 วัน/ปี

2.1.7 การบรรจุผู้รับทุนเข้ารับราชการ

สถาบันราชภัฏที่รับผิดชอบผู้รับทุนและกองการเจ้าหน้าที่ หลังจากได้ทราบกำหนดการสำเร็จการศึกษาของผู้รับทุนแล้ว เตรียมการบรรจุแต่งตั้งโดยผู้รับทุนจะต้องผ่าน

การประเมินผลขั้นสุดท้ายก่อนการบรรจุแต่งตั้งจากสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ และสำนักงาน กค. และบรรจุแต่งตั้งหลังจากผู้รับทุนได้รับอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาที่ผู้รับทุนการศึกษาแล้ว

2.1.8 การรับราชการชดใช้ทุน

1) เมื่อผู้รับทุนสำเร็จการศึกษาแล้วต้องไปรายงานตัวต่อสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏภายในหนึ่งเดือน เพื่อที่ผู้ให้ทุนจะได้เตรียมการบรรจุเข้ารับราชการตามที่ผู้ให้ทุนกำหนด และเมื่อผู้รับทุนได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการแล้วจะต้องรับราชการชดใช้ทุนเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสองเท่าของระยะเวลาที่รับทุน

2) ถ้าผู้รับทุนไม่ยอมเข้ารับราชการตามข้อ 1) หรือถ้าผู้รับทุนไม่สามารถเข้ารับราชการชดใช้หนี้ทุนได้ตามข้อ 1) เพราะความผิดหรือความบกพร่องของผู้รับทุนเอง ผู้รับทุนจะต้องชดใช้เงินทุนคืนแก่ผู้ให้ทุนเป็นจำนวนสี่เท่าของเงินทุนทั้งหมดที่ได้รับไป

3. บทบาทหน้าที่ของผู้รับทุน

3.1 ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จภายในกำหนดเวลาของหลักสูตร และประพฤติตนให้อยู่ในระเบียบวินัยของสถานศึกษา

3.2 ผู้รับทุนระดับปริญญาตรี ต้องมีผลการเรียนเฉลี่ยในแต่ละปีการศึกษา ไม่ต่ำกว่า 2.75 และผู้รับทุนระดับปริญญาโทต้องมีผลการเรียนเฉลี่ยแต่ละปีการศึกษาไม่ต่ำกว่า 3.25

3.3 ต้องเข้ารับการศึกษาภาคฤดูร้อนทุกปีการศึกษาตามที่สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏกำหนด

3.4 รายงานผลการเรียนให้สถาบันราชภัฏที่รับผิดชอบทุนทราบทุกภาคการศึกษา

3.5 เมื่อสำเร็จการศึกษาต้องไปรายงานตัวต่อผู้ให้ทุนภายในกำหนดเวลา 1 เดือน

3.6 พาผู้ค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญา ที่เป็นข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจระดับ 4 ขึ้นไป

4. สาขาวิชาที่โครงการคุรุทายาทระดับอุดมศึกษาสำหรับสอนในสถาบันราชภัฏให้ทุนการศึกษา

4.1 ระดับปริญญาตรี ได้แก่ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเยอรมัน ออกแบบนิเทศศิลป์ การประมวลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ คอมพิวเตอร์ศาสตร์ระบบสารสนเทศวิทยาการคอมพิวเตอร์ประยุกต์ และศาสตร์คอมพิวเตอร์ เคมีวิศวกรรม วัสดุศาสตร์ สัตวแพทยศาสตร์ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ วิทยาศาสตร์ทางทะเล วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิตทุกสาขาวิชาเอก ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิตทุกสาขาวิชาเอก อุตสาหกรรมศาสตรบัณฑิตทุกสาขาวิชาเอก สถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิตทุกสาขาวิชาเอก วิทยาศาสตร์ทาง ภาพถ่ายและเทคโนโลยีการพิมพ์ เครื่องสายไทย (จะเข้)

ออกแบบตกแต่งภายใน ออกแบบศิลปะประยุกต์ (ออกแบบตกแต่ง) ผลิตภัณฑ์ประมง วาริชศาสตร์ การจัดการประมง ชีววิทยาประมง เทคโนโลยีการถ่ายภาพและภาพยนตร์ มัณฑนศิลป์

4.2 ระดับปริญญาโท ได้แก่ การอนุบาลศึกษา การศึกษาปฐมวัย วิจัยการศึกษา ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเยอรมัน ภาษาอังกฤษ ศิลป ศิลปศึกษา ศิลปไทย จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ ออกแบบนิเทศศิลป์ เซรามิกส์หรือเครื่องปั้นดินเผา การเงินและการธนาคาร การจัดการ การจัดการทั่วไป การตลาด การท่องเที่ยว การโรงแรม บริหารธุรกิจ บริหารรัฐกิจ บัญชี เศรษฐศาสตร์ นิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์ สื่อสารมวลชน สถิติ สถิติประยุกต์ การประมวลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ คอมพิวเตอร์ศาสตร์ คอมพิวเตอร์ศึกษา ระบบสารสนเทศ วิทยาการคอมพิวเตอร์ประยุกต์ ศาสตร์คอมพิวเตอร์ การสอนเคมี เคมี เคมีเทคนิค เคมีเทคโนโลยี เคมีปฏิบัติ เคมีวิเคราะห์ เคมีวิศวกรรม เคมีอินทรีย์ หรืออินทรีย์เคมี ชีวเคมี ฟิสิกส์ อิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้ากำลังเทคโนโลยีชีวภาพหรือเทคโนโลยีทางชีวภาพ เทคโนโลยีอุตสาหกรรม วัสดุศาสตร์ คหกรรมศาสตร์ เทคโนโลยีการอาหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร วิทยาศาสตร์การอาหาร พืชไร่ สัตวบาล สัตวศาสตร์หรือการผลิตสัตว์ สัตวแพทยศาสตร์ ชีววิทยาทางทะเล เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ วิทยาศาสตร์การประมง วิทยาศาสตร์ทางทะเล อนามัยสิ่งแวดล้อม วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิตทุกสาขาวิชาเอก อุตสาหกรรมศาสตรมหาบัณฑิตทุกสาขาวิชาเอก สถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิตทุกสาขาวิชาเอก

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 สามารถผลิตบัณฑิตในสาขาที่สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏชาดแคลนเพื่อสอนในสถาบันราชภัฏต่าง ๆ ทั่วประเทศ

5.2 สามารถผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถสูง มีคุณลักษณะและเจตคติที่ดีต่อการประกอบวิชาชีพครู เข้ามาเป็นข้าราชการครูสังกัดสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ

5.3 สามารถผ่อนคลายปัญหาการขาดแคลนอาจารย์ในสาขาวิชาชีพที่สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏประสบอยู่ได้

5.5 ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา โครงการฯ ได้จัดสรรทุนการศึกษาสาขาต่าง ๆ ให้แก่ผู้รับทุนตั้งแต่ปีการศึกษา 2537 จนถึงปีการศึกษา 2540 รวมทั้งสิ้น 200 ทุน โดยผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วไปปฏิบัติงานชดใช้ทุนในสถาบันราชภัฏจำนวน 41 ราย

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม

นอกจากการดำเนินงานของโครงการฯ ดังกล่าวแล้ว สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏยังได้กำหนดให้มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมขึ้นด้วย การจัดกิจกรรมเสริมสมรรถภาพทางด้านความรู้ เทคนิควิธี และคุณลักษณะให้แก่นักศึกษาในโครงการคุรุทายาทระดับอุดมศึกษาสำหรับสอน

ในสถาบันราชภัฏ ได้มีประสบการณ์ในหน้าที่ของอาจารย์สถาบันราชภัฏ จากการจัดการศึกษาภาคฤดูร้อนระหว่างเดือนพฤษภาคม

การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมให้กับนักศึกษาในโครงการฯ จะสนองหลักการจัดกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สำคัญประการหนึ่งคือ การมุ่งจัดประสบการณ์วิชาชีพครูหลายลักษณะ เพื่อพัฒนาสมรรถภาพของนักศึกษาให้สมบูรณ์ และเตรียมความพร้อมที่จะปฏิบัติงานในสถาบันราชภัฏ มีระยะเวลาการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคเรียนละ 5 วัน/ปี ระดับปริญญาโท ภาคเรียนละ 10 วัน/ปี

วัตถุประสงค์ของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม มีดังนี้

1. เพื่อให้นักศึกษาได้เสริมประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างกว้างขวางเพิ่มขึ้น อันเป็นผลก่อให้เกิดสมรรถภาพด้านความรู้ เทคนิควิธี และด้านคุณลักษณะแก่นักศึกษา

2. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกงานในหน้าที่อาจารย์ของสถาบันราชภัฏโดยตรง อันจะส่งผลถึงการสร้างความรักศรัทธาในอาชีพครู

3. เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่อาจารย์สถาบันราชภัฏ ซึ่งเป็นเป้าหมายที่สำคัญในการผลิตอาจารย์

การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม อยู่ในความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างกองส่งเสริมวิทยฐานะครู กองการเจ้าหน้าที่ และสถาบันราชภัฏ โดยยึดสมรรถภาพด้านความรู้ด้านเทคนิควิธีและด้านคุณลักษณะเป็นหลัก จัดได้ 3 ประการ แนวทางการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม, 2538)

1. การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมสมรรถภาพด้านความรู้ เป็นการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูที่เสริมสมรรถภาพของนักศึกษาเกี่ยวกับ

1.1 ปรัชญาและความเป็นมาของสถาบันราชภัฏ

1.2 วัตถุประสงค์และภารกิจของสถาบันราชภัฏ

1.3 บทบาทและหน้าที่ของอาจารย์สถาบันราชภัฏ

1.4 โครงสร้างการบริหารงานในสถาบันราชภัฏ

1.5 วัฒนธรรมการทำงานในสถาบันราชภัฏ

1.6 หลักสูตรที่เปิดสอนในสถาบันราชภัฏ

1.7 การวัดผลประเมินผลตามข้อบังคับของสภาสถาบันราชภัฏ

1.8 กฎหมายและระเบียบปฏิบัติราชการสำหรับข้าราชการครู

2. การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมสมรรถภาพด้านเทคนิควิธี เป็นการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูที่เสริมสมรรถภาพของนักศึกษาเกี่ยวกับ

2.1 การสื่อความหมาย 1

2.2 ประสบการณ์วิชาชีพครู 1

2.3 การสื่อความหมาย 2

2.4 การศึกษาและการมีส่วนร่วมกับชุมชน

2.5 ประสบการณ์วิชาชีพครู 2

2.6 การสื่อความหมาย 3

2.7 ประสบการณ์วิชาชีพครู 3

2.8 การผลิตเอกสารประกอบการสอน

3. การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมสมรรถภาพด้านคุณลักษณะ เป็นการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูที่เสริมสมรรถภาพของนักศึกษาเกี่ยวกับ

3.1 แนะนำสถาบัน

3.2 ความก้าวหน้าของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏ

3.3 แนะนำสวัสดิการของสถาบัน

3.4 กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.5 พื้นฐานมนุษยสัมพันธ์

3.6 กิจกรรมความรักและศรัทธาในอาชีพครู

3.7 อุดมการณ์ของครู

3.8 การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์

3.9 การรู้จักตนเองและการพัฒนาคนเพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์

3.10 มนุษยสัมพันธ์ในองค์การ

3.11 การพัฒนาบุคลิกภาพ

3.12 การทำงานร่วมกับผู้อื่น

3.13 ความเป็นนักวิชาการ

3.14 กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นประชาธิปไตย

3.15 กิจกรรมความศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย

3.16 คุณธรรมสำหรับครู

3.17 วินัยและจรรยาบรรณของอาชีพครู

3.18 พระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518

จากแนวทางการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม สำหรับนักศึกษาโครงการคุรุทายาท ระดับอุดมศึกษาสำหรับสอนในสถาบันราชภัฏ จะเห็นได้ว่ามีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดรูปแบบของกิจกรรมการฝึกอบรมนักศึกษาให้เกิดสมรรถภาพด้านความรู้ ด้านเทคนิควิธีและด้านคุณลักษณะ ซึ่งเป็นสมรรถภาพที่คาดหวังให้เกิดขึ้นแก่นักศึกษาในโครงการฯ เพื่อสนองความต้องการของสังคม

และสถาบันราชภัฏ ดังนั้น การจัดกิจกรรมของการฝึกอบรม นอกจากจะมุ่งสร้างเสริมสมรรถภาพทั้งสามด้านนี้เป็นสำคัญแล้ว ยังได้เน้นการสร้างเสริมเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูอีกด้วย

ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาโครงการคุรุทายาทระดับอุดมศึกษาสำหรับสอนในสถาบันราชภัฏ แนวทางในการพัฒนาโครงการ ฯ ดังนี้

1. ด้านอัตราเงินทุนอุดหนุนการศึกษา จำนวนอัตราเงินทุนอุดหนุนการศึกษาน้อยมาก ไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่าย ดังนั้นควรมีการปรับอัตราเงินทุนอุดหนุนการศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน และเป็นแรงจูงใจให้ผู้รับทุนมาสมัครขอรับทุน

2. ด้านการจัดสรรทุน โครงการคุรุทายาทระดับอุดมศึกษาสำหรับสอนในสถาบันราชภัฏจะจัดสรรทุนในระดับปริญญาตรีศึกษาต่อเนื่องจนจบปริญญาโท และปริญญาโท แต่ในปัจจุบันสถาบันราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสามารถผลิตบัณฑิตสูงกว่าระดับปริญญาตรีได้ ดังนั้นหากโครงการคุรุทายาทระดับอุดมศึกษาสำหรับสอนในสถาบันราชภัฏจะได้พิจารณาเพิ่มจำนวนทุนให้มากขึ้น และปรับขยายโครงการฯ เป็นการจัดสรรทุนในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ก็จะเป็นการเตรียมบุคลากรในการเปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษา รวมทั้งเปิดโอกาสให้อาจารย์ในสังกัดสถาบันราชภัฏเข้าสู่โครงการได้

3. ด้านการดำเนินการของโครงการ พบว่า

3.1 การประชาสัมพันธ์ของโครงการคุรุทายาทระดับอุดมศึกษาล่าช้าและไม่ทั่วถึง ทำให้จำนวนผู้สมัครขอรับทุนมีน้อยแทบไม่ได้คัดเลือก ดังนั้นควรจะได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ต่อเนื่องทั่วถึง รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ และรุกเข้าไปยังโรงเรียนมากกว่าที่จะตั้งรับที่สถาบัน เพื่อผู้ที่สนใจและมีจิตสำนึกในความเป็นครูอย่างแท้จริง จะสมัครขอรับทุนได้มีโอกาสเตรียมตัวในการสมัครและรู้จักโครงการฯ ดีขึ้น

3.2 การบริหารโครงการฯ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏและระดับสถาบันราชภัฏ ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและรับผิดชอบงานโครงการคุรุทายาทระดับอุดมศึกษาสำหรับสอนในสถาบันราชภัฏมีจำนวนน้อย ประกอบกับมีการสับเปลี่ยนโยกย้ายบ่อยครั้ง ทำให้เกิดความล่าช้า สับสน และเสียเวลาสำหรับสถาบันราชภัฏและผู้รับทุน ดังนั้นเพื่อให้การทำสัญญาผูกพัน การเบิกเงินทุนอุดหนุนการศึกษา การติดต่อผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเข้าศึกษาต่อปริญญาโท การส่งตัวผู้สำเร็จการศึกษาไปยังสถาบันราชภัฏ ดำเนินไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ควรแต่งตั้งคณะทำงานประจำและต่อเนื่องให้มากขึ้น และไม่ควรมีการสับเปลี่ยนโยกย้ายบุคลากร

3.3 อาจารย์ที่ปรึกษาบางคนไม่รู้จักโครงการคุรุทายาทระดับอุดมศึกษาสำหรับสอนในสถาบันราชภัฏ เมื่อนักศึกษามีปัญหาหรือสอบถามข้อมูล ไม่สามารถให้รายละเอียดแก่นักศึกษาได้

ดังนั้น สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏควรมีการชี้แจงหลักเกณฑ์ ข่าวสาร และประเคนงานกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษามีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของโครงการฯ

3.4 นักศึกษาของโครงการฯ ไม่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารตลอดเวลาที่อยู่ในโครงการฯ ดังนั้น ผู้ดำเนินโครงการฯ สภาบันราชภัฏที่เป็นเจ้าของทุนควรจัดส่งข้อมูลข่าวสารตลอดจน การดำเนินการของโครงการฯให้นักศึกษาทราบเป็นระยะอาจจะเป็นรูปแบบจุลสาร ซึ่งมีการสอดแทรกบทความทางวิชาการต่าง ๆ

4. ด้านการติดตามประเมินผลโครงการฯ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาจากโครงการฯ ไม่ได้รับการติดตามผลจากโครงการคุรุทายาทระดับอุดมศึกษาสำหรับสอนในสถาบันราชภัฏ ซึ่งในการปฏิบัติงานโครงการฯ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานเอกชนหรือราชการ จะต้องประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 3 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน และการประเมินผลโครงการ (วีระพล สุวรรณนันต์, 2531) โดยเฉพาะขั้นตอนที่สามคือ การประเมินผลโครงการนับว่าเป็นกระบวนการที่จะขาดเสียไม่ได้ ดังนั้น สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏควรจะได้มีการประเมินโครงการคุรุทายาทระดับอุดมศึกษาสำหรับสอนในสถาบันราชภัฏเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง

5. โครงการคุรุทายาทชายแดนใต้

เป็นโครงการเร่งด่วนเฉพาะกิจ 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537-2539 เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูและการโยกย้ายครูระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส สตูล และสงขลา โดยร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา และคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

คุณสมบัติผู้เข้าร่วมโครงการ

1. กำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2. มีความประพฤติดี มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู โดยมีใบรับรองจากผู้บริหารสถานศึกษา สาขาวิชาที่ผลิต ได้แก่ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคม ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ การจัดการเรียนการสอนแบบเนื้อหาและปฏิบัติ มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามปกติ นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับทุนการศึกษาคนละ 12,500 บาทต่อคนต่อปี

เงื่อนไขการบรรจุ

ผลการเรียนเฉลี่ยแต่ละปีเกรดเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.50 สำหรับหลักสูตร 4 ปี และบรรจุเป็นข้าราชการครูในสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา และคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (ศักดิ์ชาย เพชรช่วย, 2558)

ผลที่มีต่อโครงการคุรุทายาทชายแดนใต้

1. ผลกระทบต่อการบริหารงานของส่วนราชการ

1.1 แผนพัฒนาการศึกษาชายแดนภาคใต้ สามารถแก้ไขปัญหาทางการศึกษาในพื้นที่ได้ตรงตามความต้องการของท้องถิ่นในระดับปานกลาง เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ มีความรู้เกี่ยวกับแผนฯ ในระดับปานกลาง เนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี และมีบางส่วนยังไม่เคยศึกษา รายละเอียดของแผนฯ เลย อย่างไรก็ตามแผนฯได้มีส่วนทำให้หน่วยงานสามารถปฏิบัติงานได้คล่องตัวขึ้น โดยได้มีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน สามารถลดการทำงานที่ซ้ำซ้อนกันได้ในระดับปานกลาง อีกทั้งทำให้ครูสามารถปฏิบัติงานในสถานศึกษาเพิ่มขึ้น และสามารถลดปัญหาการโอนย้ายได้ในระดับปานกลาง ส่งผลให้มีการพัฒนาการศึกษาในภาพรวมได้ค่อนข้างมาก

1.2 ผลกระทบต่อสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม นักเรียนในท้องถิ่นมีความต้องการที่จะศึกษาให้สูงขึ้นเป็นจำนวนมาก มีการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาค่อนข้างมาก ประชาชนในท้องถิ่นมีอัตราการอ่านออกเขียนได้เพิ่มขึ้น แต่เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการอ่านออกเขียนได้ของทั่วประเทศแล้ว พบว่า ยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ การคุกคามต่อทรัพย์สินของโรงเรียนในท้องถิ่นมีจำนวนลดน้อยลงในระดับปานกลาง การที่นักเรียนมีความต้องการศึกษาให้สูงขึ้น มีส่วนทำให้ครอบครัวประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานในครัวเรือนในระดับปานกลาง แต่นักเรียนส่วนใหญ่มีบ้านพักห่างจากโรงเรียนไม่เกิน 3 กิโลเมตร จึงทำให้มีเวลาพอที่จะช่วยเหลืองานของครอบครัวได้ในระดับหนึ่ง

2. ผลกระทบต่อตัวนักเรียน

2.1 ผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียน สถานศึกษาได้มีการปรับปรุงบำรุงรักษาอาคารเรียนให้มีสภาพที่ดี มีการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัยในระดับมาก ทำให้นักเรียนรู้สึกอยากไปโรงเรียนและเรียนหนังสือได้ดีขึ้นในระดับมาก และการรวมโรงเรียนขนาดเล็กเข้าด้วยกัน ส่งผลให้นักเรียนเดินทางไปโรงเรียนลำบากขึ้นในระดับปานกลาง

2.2 ผลกระทบต่อครอบครัวและสิ่งแวดล้อม การที่นักเรียนได้เรียนสูงขึ้น ไม่มีส่วนทำให้เกิดปัญหาครอบครัว แต่จะมีผลทำให้ผู้ปกครองต้องเดือดร้อนในเรื่องค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นและขาดแรงงานที่จะช่วยเหลืองานของครอบครัวในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามผู้ปกครองจะมีความภูมิใจในระดับมากที่สุด ที่บุตรหลานได้มีการศึกษาสูงขึ้น

3. ผลกระทบต่อผู้ปกครอง

3.1 ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ประชาชนมีอัตราการอ่านออกเขียนได้เพิ่มขึ้น มีการศึกษาด้านอาชีพเพิ่มขึ้น ซึ่งได้ส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น มีความสามัคคีและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนเพิ่มขึ้น

3.2 ผลกระทบด้านศาสนาและวัฒนธรรม ประชาชนส่วนใหญ่ยังยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมในศาสนา ประกอบกับได้มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีดีขึ้น

6. โครงการเร่งรัดและพัฒนาบัณฑิตระดับปริญญาตรีสาขาวิชาคณิตศาสตร์ของประเทศ (รพค.)

สุขุมาล ต่อฑีฆะ (2544) ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมาหน่วยงานของรัฐและเอกชนในประเทศไทย มีความต้องการบุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก จนทำให้ทศวรรษที่ผ่านมาเกิดภาวะขาดแคลนบุคลากรด้านนี้เป็นอย่างมาก รัฐบาลจึงได้กำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วนเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาขาดแคลนบุคลากรดังกล่าว ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้กำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานเพื่อเพิ่มการผลิตและพัฒนาการจัดการศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วในวาระการประชุม เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2536 มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

เป้าหมายการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาคณิตศาสตร์

1. เป้าหมายด้านปริมาณ ในปีงบประมาณ 2537-2544 กำหนดเป้าหมายการผลิตครูอาจารย์สาขาคณิตศาสตร์ทั้งในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาเพิ่มขึ้นประมาณ 5,600 คน

2. เป้าหมายด้านคุณภาพ มุ่งเน้นให้นิสิตมีความรู้ความสามารถในทางวิชาการและวิชาชีพที่ทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงทางด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี พัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู และมาตรฐานบุคคลากรทางการศึกษาให้เป็นวิชาชีพอย่างแท้จริง

มาตรการเร่งด่วนในการพัฒนาการจัดการศึกษาและการเพิ่มการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาคณิตศาสตร์

1. ให้เพิ่มการรับนักศึกษาจากแผนปกติเพื่อผลิตบัณฑิตให้เพียงพอกับความต้องการของประเทศโดยเร็ว โดยเฉพาะการผลิตครูอาจารย์ เพื่อลดอัตราการสูญเสียกำลังคนทางด้านคณิตศาสตร์ด้วย

2. ให้กำหนดมาตรการในการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนที่เรียนดีได้สนใจเลือกสมัครเข้าเรียนทางด้านสาขาวิชาคณิตศาสตร์และคณิตศาสตร์ศึกษา โดยการจัดสรรทุนการศึกษาให้ผู้เรียน รวมทั้งกำหนดวิธีการในการสอบคัดเลือกเข้าเรียนให้เหมาะสม

3. ให้จัดทำโครงการพัฒนาอาจารย์สาขาวิชาคณิตศาสตร์และคณิตศาสตร์ศึกษาแล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติต่อไป

4. ให้คณะกรรมการมหาวิทยาลัย (ก.ม.) และคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) จัดสรรอัตรากำลังอาจารย์ให้สถาบันที่เพิ่มการรับนักศึกษาเพื่อให้ได้สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาตาม

เกณฑ์มาตรฐานที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด และให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณตามกรอบอัตรากำลังที่ได้รับอนุมัติด้วย

5. ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณสนับสนุนแผนการเพิ่มรับนักศึกษาและทรัพยากร ให้สนับสนุนสถาบันฝ่ายผลิตให้สามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามเกณฑ์มาตรฐานที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด

6. ให้กระทรวงการคลังปรับปรุงระเบียบเกี่ยวกับการเช็กด่าสอนที่เศษและการจ่ายเงินสมนาคุณสำหรับอาจารย์ในสาขาวิชาที่ขาดแคลน โดยเพิ่มสาขาวิชาคณิตศาสตร์และสาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษาไว้ในระเบียบดังกล่าวด้วย

7. ให้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนสมาคมคณิตศาสตร์แห่งประเทศไทยให้สามารถพัฒนาบทบาทจากปัจจุบันให้เด่นในด้านการปรับปรุงหลักสูตรและส่งเสริมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์และวิชาชีพมากขึ้น

จากมาตรการเร่งด่วนที่กำหนดให้สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนที่เรียนดีให้สนใจเลือกเรียนทางด้านคณิตศาสตร์ศึกษา โดยการจัดทุนการศึกษาให้ผู้เรียน รวมทั้งการกำหนดวิธีการในการสอบคัดเลือกเข้าเรียนให้เหมาะสมนั้น จึงได้มีการจัดทำเป็นโครงการเร่งรัดและพัฒนาบัณฑิตระดับปริญญาตรีสาขาคณิตศาสตร์ของประเทศ (โครงการ รพค.) ขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้มีความรู้ความสามารถในการเรียนทางด้านคณิตศาสตร์ได้เลือกเรียนทางด้านคณิตศาสตร์ในระดับปริญญาตรีเพิ่มมากขึ้นและจะสนับสนุนให้ศึกษาต่อระดับปริญญาโท-เอกด้วย

2. เพื่อเร่งรัดและพัฒนานักวิจัยและนักวิชาการทางด้านคณิตศาสตร์สำหรับการศึกษาวิจัยประดิษฐ์คิดค้นวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศในระยะยาว

3. เพื่อเร่งรัดผลิตและพัฒนาครูอาจารย์ในสาขาวิชาทางด้านคณิตศาสตร์สำหรับการสอนทุกระดับตั้งแต่ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และจุดมศึกษา ให้มีปริมาณและคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน

ระยะเวลาของโครงการ

ปีงบประมาณพ. ศ. 2538-2544 โดยเริ่มรับนักศึกษารุ่นแรกในปีการศึกษา 2539

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ทบวงมหาวิทยาลัยและกระทรวงศึกษาธิการ

งบประมาณ

งบประมาณสำหรับเพิ่มการรับนักศึกษาตามมติคณะรัฐมนตรีตั้งแต่ พ.ศ. 2538-2548 เป็นเงิน 504 ล้านบาท และงบประมาณค่าใช้จ่ายสำหรับทุนการศึกษาจำนวน 1,030.40 ล้านบาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เมื่อสิ้นแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมการศึกษาฉบับที่ 8 จะสามารถผลิตครูอาจารย์วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้นประมาณ 5, 600 คน

2. สามารถสร้างนักคณิตศาสตร์และนักวิจัยให้สามารถตอบสนองความต้องการของประเทศได้เพิ่มขึ้น

3. สามารถพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา อันเป็นการสร้างรากฐานที่สำคัญต่อการเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพเพิ่มมากขึ้น

คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าโครงการ

สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา (ในคณะครุศาสตร์ / ศึกษาศาสตร์)

1. เป็นผู้กำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ในระบบโรงเรียน)

2. เป็นผู้ที่เรียนในสายคณิต-วิทย์ หรือสายคณิต-ศิลป์ (ยกเว้นคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น รับเฉพาะในสายคณิต-วิทย์ เท่านั้น) ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้สมัครจะต้องลงทะเบียนเรียนครบทุกวิชา และเป็นผู้มีผลการเรียนดี คือ

2.1 ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมรวมทุกวิชา ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5 รวมกันไม่ต่ำกว่า 2.50 ในกรณีที่ผู้สมัครสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะต้องได้คะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.75

2.2 ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมรวมวิชาคณิตศาสตร์ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5 รวมกันไม่ต่ำกว่า 2.50 ในกรณีที่ผู้สมัครสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จะต้องได้คะแนนเฉลี่ยรวมวิชาคณิตศาสตร์ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5-6 รวมกันไม่ต่ำกว่า 2.50

3. เป็นผู้มีสัญชาติไทย

4. เป็นผู้ที่ไม่มีโรคติดต่อหรือโรคร้ายแรง ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

5. เป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียร มีความประพฤติดี มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม

เงื่อนไขสำหรับผู้ที่ได้รับการคัดเลือกแล้ว

1. ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกแล้วจะต้องไม่สมัครสอบเข้าศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาอื่นใดทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการโครงการเร่งรัดและพัฒนาบัณฑิตสาขาวิชาคณิตศาสตร์ มิฉะนั้น จะถูกถอนสิทธิ์จากการรับเข้าในโครงการ และจะถูกแจ้งชื่อเพื่อไม่ให้ได้รับการพิจารณาในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันนั้น ๆ เว้นแต่จะได้ขอลาออกจากโครงการ รพค. เป็นลายลักษณ์อักษรก่อน

2. จะต้องเรียนสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (ในระบบโรงเรียน) จึงจะรับเข้าเป็นนิสิตนักศึกษาในโครงการ รพค. ระดับปริญญาตรี

3. จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อผูกพันที่โครงการ รพค. กำหนด

ทุนการศึกษา

1. ผู้ที่ได้รับคัดเลือกเข้าเป็นนิสิต นักศึกษาในโครงการ รพค. ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคณิตศาสตร์และสาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา จะได้รับทุนการศึกษาเดือนละ 3,000 บาท นอกจากนี้จะได้รับการยกเว้นค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมในแต่ละปีการศึกษาตามหลักสูตรไม่เกิน 10,000 บาทต่อปี

2. ผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องปฏิบัติราชการในสถานศึกษา ที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดเท่ากับระยะเวลาที่ขอรับทุน มิฉะนั้น จะต้องชดใช้ทุนเป็นเงินจำนวน 2 เท่าของเงินทุนที่ได้รับ

3. เงินทุนที่ได้รับ คือทุนการศึกษาเดือนละ 3,000 บาท ค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมในแต่ละปีการศึกษาตลอดหลักสูตร

มหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมโครงการ รพค. สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา และเป้าหมายจำนวนนักศึกษาที่จะรับเข้าโครงการ

1. คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รับปีละประมาณ 80 คน
2. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รับปีละประมาณ 40-80 คน
3. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น รับปีละประมาณ 80 คน
4. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ รับปีละประมาณ 40-90 คน
5. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รับปีละประมาณ 50 คน
6. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รับปีละประมาณ 40-120 คน
7. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา รับปีละประมาณ 80-100 คน
8. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร รับปีละประมาณ 80 คน

ผลสรุปโครงการเร่งรัดและพัฒนาบัณฑิตระดับปริญญาตรีสาขาวิชาคณิตศาสตร์ของประเทศ (รพค.)

ผลสรุปโครงการเร่งรัดและพัฒนาบัณฑิตระดับปริญญาตรีสาขาวิชาคณิตศาสตร์ของประเทศ (รพค.) ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาวิชาคณิตศาสตร์ของประเทศ ปีการศึกษา 2540 ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 รวมทั้งสิ้น 118 คน พบว่า

1. สภาพของนิสิตโครงการ รพค. ด้านสถานภาพของนิสิตส่วนใหญ่มีลักษณะดังนี้ ผลการเรียนโดยเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ของนิสิตอยู่ในช่วง 1.50-2.49 ผลการเรียนโดยเฉลี่ยทุกวิชา (GPAX.) อยู่ในช่วง 2.00-2.99 นอกจากนี้นิสิตได้เข้าร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัย ซึ่งกิจกรรมที่เข้าร่วมเป็นกิจกรรมภายนอกคณะครุศาสตร์ คือ กิจกรรมของหอพักในมหาวิทยาลัย ทางด้านครอบครัวของ

นิสิตนิสิตมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการเงินของนิสิต เมื่อนิสิตได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาจากโครงการ รพค. แล้วนิสิตยังได้รับค่าใช้จ่ายในการเรียนเพิ่มเติมจากทางบ้านเป็นอันดับแรก รองลงมาคือได้รับทุนจากผู้อุปการะ ส่วนการทำงานนิสิตนั้นนิสิตไม่ได้ทำงานพิเศษ เรื่องการใช้จ่ายของนิสิตในปัจจุบันพบว่ามีความเพียงพอกับเงินที่ได้รับและสภาพของนิสิตโครงการ รพค. ด้านเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์และเจตคติต่อวิชาชีพครูโดยเฉลี่ยนิสิตมีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูอยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาของนิสิตโครงการ รพค. ในเรื่องปัญหาความสัมพันธ์กับผู้อื่นนิสิตส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาความสัมพันธ์ภายในครอบครัว แต่นิสิตมีปัญหาการปรับตัวในมหาวิทยาลัยทางด้านปัญหาการเงินของนิสิตโครงการ รพค. นิสิตส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาด้านค่าใช้จ่าย ในด้านการเรียนของนิสิตโครงการ รพค. ในรายวิชาในหมวดวิชาต่าง ๆ ที่นิสิตได้ลงทะเบียนเรียนแล้วนั้นนิสิตส่วนใหญ่มีปัญหารายวิชาภาษาอังกฤษ และในหมวดวิชาเฉพาะวิชาเอกคณิตศาสตร์ (สุวันเพ็ญ สิริทรัพย์ไพบูลย์, 2540)

7. โครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (สควค.)

วัชรินทร์ โตขาว (2548) โครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2539-2545) มีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

นโยบาย ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ได้กำหนดให้เร่งรัดการผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกลางและระดับสูง ทั้งปริมาณและคุณภาพในสาขาวิชาที่ขาดแคลน และให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเร่งการขยายผลิตแพทย์ เภสัชกร วิศวกร สถาปนิก นักวิทยาศาสตร์ นักเทคโนโลยี และช่างเทคนิค รวมทั้งให้เร่งรัดการผลิตและฝึกอบรมครูอาจารย์ในสาขาวิชาที่ขาดแคลน โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พร้อมกับกำหนดมาตรการในการผลิตและพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรมควบคู่กันไปด้วย นอกจากนี้รัฐบาลปัจจุบันได้กำหนดนโยบายด้านการศึกษาให้พัฒนาคุณภาพด้านการศึกษาทุกระดับทุกประเภท ทั้งในด้านเนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอันเป็นฐานสำคัญต่อการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ที่จำเป็นและเหมาะสมต่อการพัฒนาประเทศพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู และมาตรฐานบุคลากรด้านการศึกษาให้เป็นวิชาชีพอย่างแท้จริง โดยการปรับการผลิต และการใช้ตลอดจนการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

หลักการและเหตุผล ปัจจุบันประเทศไทยมีความต้องการกำลังคนที่มีความรู้ความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากขึ้น เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในด้านอุตสาหกรรมซึ่งกำลังขยายตัวอย่างกว้างขวาง และจากนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้มีการเร่งรัดการผลิตกำลังคนในด้านสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อสนองตอบความ

ต้องการในการขยายตัวดังกล่าวทำให้มีความจำเป็นในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น การขาดแคลนครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ที่มีความรู้ ความสามารถ และในปริมาณหรืออัตราส่วนที่เหมาะสมก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ในระยะยาว ซึ่งอัตราครูต่อนักเรียนที่เหมาะสมคือ 30:1 ดังนั้น การแก้ปัญหาการขาดแคลนครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ที่มีความรู้ ความสามารถสูง และให้มีอัตราส่วนที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องดำเนินการโดยด่วน

จากการศึกษารายละเอียดของกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า จำนวนผู้จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีทางสาขาครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ และสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบันลดลง โดยเฉลี่ยเหลือเพียงร้อยละ 2.87 ของของจำนวนผู้จบการศึกษาทุกสาขาในแต่ละปีการศึกษา และในระหว่างปีการศึกษา 2531-2535 จำนวนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.1 ในขณะที่จำนวนครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ไม่เพิ่มขึ้น ดังจะเห็นได้จากอัตราส่วนของนักเรียนต่อครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์จากเดิม 72:1 เปลี่ยนเป็น 82:1 นอกจากนี้ ในปีการศึกษา 2540 กระทรวงศึกษาธิการมีแผนขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานจาก 6 ปี เป็น 9 ปี ซึ่งทำให้มีความต้องการครูที่มีความรู้ ความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างมาก

จากข้อมูลของทบวงมหาวิทยาลัย ที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ความต้องการกำลังคนทางวิทยาศาสตร์ของประเทศในระยะยาว พ.ศ. 2533-2550 เพื่อวางแผนการรับนักศึกษาและผลิตบัณฑิตทางวิทยาศาสตร์ พบว่า เกิดการขาดแคลนครูทางด้านวิทยาศาสตร์ทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพ ตลอดจนขาดแคลนเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ที่ทันสมัย และการผลิตบัณฑิตทางวิทยาศาสตร์ต่ำกว่าเป้าหมายทบวงมหาวิทยาลัยได้เสนอมาตราการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนปัญหาตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยเสนอมาเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2537 ให้เร่งรัดการผลิตบัณฑิตและพัฒนาอาจารย์ผู้สอนวิทยาศาสตร์ทุกระบบ จัดหาวัสดุเครื่องมือ อุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้เพียงพอกับภาระงานและปฏิบัติงานด้านการสอนวิทยาศาสตร์ ให้ทบวงมหาวิทยาลัยและสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่เป็นฝ่ายผลิตกำลังคนศึกษา และวิเคราะห์รายละเอียด และการวางแผนปฏิบัติงานการเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลงกำลังคนดังกล่าว

กระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย จึงร่วมกันจัดทำโครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ขึ้น เพื่อผลิตครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ที่มีความสามารถ มีคุณภาพสูง และเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาการขาดแคลนครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ โดยหาวิธีจูงใจให้ผู้มีความรู้ ความสามารถทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ สนใจมาเรียนครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ให้มากขึ้น อาทิเช่น สวัสดิการต่าง ๆ

เพื่อให้อาชีพครูมีเกียรติและศักดิ์ศรี โดยคาดหวังว่าครูที่เป็นผลผลิตของโครงการนี้จะกระจายไปอยู่ทั่วประเทศ เป็นครูตัวอย่างที่จะทำให้มีผู้สนใจเรียนเป็นครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์เพิ่มมากขึ้น และเป็นกำลังสำคัญในการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนและพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ที่มีความรู้ ความสามารถพิเศษ และมีความศรัทธาในอาชีพครู เป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาการขาดแคลนครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ

2. เพื่อพัฒนากำลังคนทางด้านวิทยาศาสตร์ ซึ่งถือได้ว่าเป็นสำคัญในการพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้า

3. เพื่อยกระดับมาฐานการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์ของประเทศให้สูงขึ้น

เป้าหมาย

เพื่อผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ปีละ 800 คน รวม 7,028 คน

ระยะเวลาดำเนินงาน ในช่วงประมาณ 2539-2545

การดำเนินงาน

1. องค์กรที่รับผิดชอบ โครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์มีหน่วยงานหลายหน่วยร่วมรับผิดชอบการดำเนินงานดังนี้

1.1 กระทรวงศึกษาธิการ

1.1.1 กำหนดศูนย์โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโครงการฯ

1.1.2 คัดเลือกนักเรียนเข้าโครงการฯ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.1.3 จัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้แก่นักเรียนในโครงการฯ

1.1.4 ดำเนินการบรรจุผู้สำเร็จศึกษาเข้าปฏิบัติงานในสถานศึกษา

1.2 ทบวงมาหาวิทยาลัยและสำนักงานสถาบันราชภัฏ

1.2.1 กำหนดศูนย์ระดับอุดมศึกษาในโครงการฯ

1.2.2 กำหนดหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู

1.2.3 คัดเลือกนักเรียนเข้าโครงการฯระดับอุดมศึกษาและรับนักเรียนต่อเนื่องจากระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา

1.2.4 จัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้แก่นิสิต นักศึกษาในโครงการฯ

1.3 สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1.3.1 เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการกำหนดนโยบายการดำเนินงาน

1.3.2 พัฒนาและส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

1.3.3 จัดโปรแกรมเสริมและกิจกรรมพิเศษสำหรับนักเรียนในโครงการฯ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.3.4 จัดตั้งระบบเงินทุนการศึกษาและงบประมาณดำเนินการ

1.3.5 ประสานงานกับหน่วยงานหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มี

1) ความเข้าใจในวัตถุประสงค์เป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานของโครงการฯ

2) อัตรารับรองในการบรรจุเมื่อผู้รับทุนสำเร็จการศึกษา

3) ทุนศึกษาต่อปริญญาโทและปริญญาเอกทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

4) การรับรองคุณวุฒิประกาศนิบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูกำหนดอัตราเงินเดือนของผู้รับทุนและให้มีเงินเพิ่มพิเศษสำหรับวิชาชีพที่ขาดแคลน

2. การคัดเลือกบุคคลเข้ารับทุนโครงการฯ โครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์จะสอบคัดเลือกนักเรียนเข้ารับทุนโครงการฯ 2 ระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับปริญญาตรี มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สอบคัดเลือกนักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนปีละ 400 คน จากผู้สมัครทั่วประเทศ นักเรียนที่สอบคัดเลือกได้จะต้องศึกษา ณ โรงเรียนที่เป็นศูนย์ระดับมัธยมศึกษาของโครงการฯ ที่ผู้สมัครเลือกไว้และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จะต้องเข้าศึกษาต่อในคณะวิทยาศาสตร์หรือคณะวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และคณะครุศาสตร์หรือคณะศึกษาศาสตร์ หรือคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมของมหาวิทยาลัย หรือสถาบันราชภัฏที่เป็นศูนย์ระดับอุดมศึกษาของโครงการฯ ที่ผู้สมัครเลือกไว้ในการสมัครสอบเข้ารับทุนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การให้ทุนระดับนี้จะเริ่มขึ้นปีการศึกษา 2540 เป็นรุ่นแรกจนถึงปีการศึกษา 2545

2.2 ระดับปริญญาตรีการคัดเลือกแบ่งเป็น 2 ลักษณะ

ปีการศึกษา 2539 ประกาศรับสมัครให้ทุนแก่นิสิตนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ชั้นปีที่ 1-4 ในสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นศูนย์ของโครงการฯ ชั้นปีละ 257 ทุนรวม 1,028 ทุน โดยแต่ละศูนย์ฯ เป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาที่มีศักยภาพสูง เช่น มีผลการเรียนที่ได้ระดับคะแนนเฉลี่ยรวมในชั้นปีการศึกษาก่อนรับทุนไม่ต่ำกว่า 2.80 (ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการคัดเลือกของศูนย์ระดับอุดมศึกษาแต่ละศูนย์)

ปีการศึกษา 2540 - 2545 สอบคัดเลือกนักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในแต่ละปีจำนวน 800 คน จากผู้สมัครทั่วประเทศเพื่อเข้าศึกษาที่คณะวิทยาศาสตร์หรือ

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะครุศาสตร์ หรือคณะศึกษาศาสตร์ หรือคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ของมหาวิทยาลัย หรือสถาบันราชภัฏที่เป็นศูนย์ระดับอุดมศึกษาของโครงการ

3. สาขาวิชาที่กำหนดให้ศึกษา โครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามาพิเศษทางวิทยาศาสตร์ กำหนดให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาในโครงการฯ ศึกษาในสาขาวิชาดังนี้

3.1 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายศึกษาในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์

3.2 ระดับปริญญาตรีให้ศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์หรือในสาขาวิชาที่คณะวิทยาศาสตร์เปิดสอน ทั้งนี้ต้องอยู่ในความเห็นชอบของคณะอนุกรรมการฯ ที่รับผิดชอบ

3.3 ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู 24-26 หน่วยกิต ในคณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์หรือครุศาสตร์อุตสาหกรรม

4. การจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา ในโครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ นักเรียน นิสิต นักศึกษาของโครงการฯ จะต้องศึกษาวิชาต่าง ๆ ให้ครบตามหลักสูตรปกติ โดยเพิ่มโปรแกรมเสริม พร้อมทั้ง กิจกรรมพิเศษเสริมให้ตามความเหมาะสมในระดับต่าง ๆ ดังนี้

4.1 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโครงการฯ กำหนดให้เรียนโปรแกรมเสริมวิชาวิทยาศาสตร์ (เคมี ชีววิทยา และฟิสิกส์) คณิตศาสตร์และคอมพิวเตอร์ นอกจากนี้มีการจัดกิจกรรมพิเศษค่ายวิทยาศาสตร์ภาคฤดูร้อน เพื่อให้นักเรียนไปเยี่ยมชมศึกษาดูงาน ณ หน่วยงานต่าง ๆ ฟังการบรรยายทางวิชาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และฝึกทำงานวิจัยร่วมกับนักวิจัยนักวิทยาศาสตร์ตลอดจนจัดประชุมวิชาการสำหรับให้นักเรียนฝึกเสนอโครงงานวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

4.2 ระดับปริญญาตรี นิสิตนักศึกษา ระดับปริญญาตรี โครงการฯ กำหนดให้ร่วมในกิจกรรมเสริมตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาระดับอุดมศึกษาของแต่ละสถาบัน นอกจากนี้ มีการจัดค่ายภาคฤดูร้อน เพื่อให้นิสิต นักศึกษา ได้ร่วมกันทำกิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษาวิจัย และการเรียนการสอนทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฝึกเสนองานตลอดจนฟังบรรยายทางวิชาการ และเยี่ยมชมศึกษาดูงาน ณ หน่วยงานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสถานศึกษาต่าง ๆ เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์และรวมทั้งเป็นการช่วยปลุกฝังคุณลักษณะความเป็นครูให้เกิดขึ้น

5. ทุนการศึกษานักเรียน นิสิต นักศึกษา จะได้รับทุนการศึกษาตลอดระยะเวลาที่อยู่ในโครงการฯ ดังตาราง 9

ตาราง 9 รายละเอียดทุนการศึกษาตลอดระยะเวลาที่อยู่ในโครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

ระดับ	ค่าใช้จ่ายส่วนตัว (บาท)	ค่าหนังสืออ่านประกอบ (บาท)	ค่าเล่าเรียน (บาท)
มัธยมศึกษาตอนปลาย	42,000	2,000*	ตามที่จ่ายจริง
ปริญญาตรี	48,000	3,000*	ตามที่จ่ายจริง

หมายเหตุ: * ตามที่จ่ายจริงไม่เกินวงเงินที่กำหนด

6. การจัดเตรียมอัตราตำแหน่ง โครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ จะได้จัดเตรียมอัตราตำแหน่งที่จะปฏิบัติงานไว้ สำหรับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรที่กำหนด ในสถานศึกษากระทรวงศึกษาธิการ

สิทธิประโยชน์ของผู้รับทุนของโครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์หลังการศึกษา

1. ได้รับการบรรจุเข้าปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาการทันทีเมื่อสำเร็จการศึกษา

2. มีสิทธิสมัครคัดเลือกเพื่อรับทุนการศึกษาต่อระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอกทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศของโครงการฯ ถ้าได้รับอนุญาตจากต้นสังกัด

3. ได้รับเงินเดือนสูงกว่าวุฒิปริญญาตรี

4. มีโอกาสได้รับเงินเพิ่มพิเศษสำหรับวิชาชีพที่ขาดแคลนตามที่ราชการกำหนด

5. มิสิทธิกู้เงินจากกองทุนหมุนเวียนของโครงการฯ ซึ่งได้จากงบประมาณรัฐบาลเป็นสวัสดิการในอัตราดอกเบี้ยต่ำ

เงื่อนไขและข้อผูกพันนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกเข้าโครงการฯ ควรตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของตนเองที่มีต่อประเทศชาติ จึงควรมีความขยันหมั่นเพียรและมุ่งมั่นที่จะศึกษาในแขนงวิชาที่ประเทศชาติต้องการไปจนสำเร็จการศึกษา การขอลาออกจากโครงการฯ หรือการต้องพ้นสภาพจากการเป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษาในโครงการฯ กลางคันย่อมก่อให้เกิดการสูญเสียทั้งทางด้านเศรษฐกิจตลอดจนกำลังกาย และกำลังสมองของผู้ร่วมดำเนินงานโครงการฯ นี้อย่างมากดังนั้นก่อนสมัครสอบคัดเลือกผู้สมัครควรได้ศึกษารายละเอียดต่าง ๆ ของโครงการฯ ตลอดจนเงื่อนไขและข้อผูกพันในการเป็นนักเรียนนิสิตนักศึกษาในโครงการฯ โดยละเอียดและควรปรึกษาบิดามารดาผู้ปกครองครูอาจารย์และผู้ใกล้ชิดคนอื่น ๆ ประกอบการตัดสินใจด้วย

1. นักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ได้รับคัดเลือกเข้าโครงการฯ จะต้องทำสัญญากับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อรับทุนการศึกษาของโครงการฯ และยืนยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อผูกพันที่โครงการฯกำหนดไว้ในการนี้ บิดา มารดาสามารถเป็นผู้ประกันการทำสัญญาดังกล่าวได้ โดยไม่จำเป็นต้องแสดงหลักทรัพย์หากเป็นบุคคลอื่นจำเป็นต้องแสดงหลักทรัพย์

2. เงื่อนไขและข้อผูกพันในการเป็นนักเรียนในโครงการฯ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและหวังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1 นักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าโครงการฯ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จะยังคงสภาพเป็นนักเรียนในโครงการ ๆ ต่อไปในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้นั้นจะต้องมีผลการเรียนและมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

2.1.1 เป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน และมีความประพฤติดี

2.1.2 มีผลการเรียนวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรปกติและโปรแกรมเสริมในแต่ละปีการศึกษา เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ

1) หลักสูตรปกติ

1.1) ระดับคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาไม่ต่ำกว่า 2.50

1.2) ระดับคะแนนเฉลี่ยรวมวิชาวิทยาศาสตร์กับวิชาคณิตศาสตร์ไม่ต่ำกว่า 2.50 โปรแกรมเสริม

1.3) ระดับคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์แต่ละกลุ่มวิชาไม่ต่ำกว่า 2.50 การยกเว้นผลการเรียนอาจทำได้ถ้าได้รับอนุมัติจากคณะอนุกรรมการส่งเสริมการผลิตครูฯ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.2 เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะต้องเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีในคณะวิทยาศาสตร์ หรือคณะวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีและคณะครุศาสตร์ หรือคณะศึกษาศาสตร์ หรือครุศาสตร์อุตสาหกรรมของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันราชภัฏที่เป็นศูนย์ซึ่งนักเรียนได้เลือกไว้ในการสมัครเข้ารับทุนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. เงื่อนไขและข้อผูกพันในการเป็นนิสิต นักศึกษาโครงการฯ ระดับอุดมศึกษา และหลังการสำเร็จการศึกษา

3.1 ผู้ได้รับคัดเลือกเข้าโครงการฯในระดับปริญญาตรี จะต้องมีผลการเรียนและมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

3.1.1 ผ่านเงื่อนไขการเป็นนักเรียนในโครงการฯ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.1.2 มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนด และผ่านการสอบคัดเลือกของคณะกรรมการคัดเลือกของศูนย์ระดับอุดมศึกษาแต่ละศูนย์ในโครงการฯ

3.1.3 เป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียนและมีความประพฤติดี

3.1.4 ต้องมีผลการเรียนดี

1) ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1-4 แต่ละปีจะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาไม่ต่ำกว่า 2.50

2) ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู จะต้องได้รับคะแนนเฉลี่ยรวมทุกวิชาไม่ต่ำกว่า 2.50

ทั้งนี้ ต้องลงทะเบียนเรียนด้วยจำนวนหน่วยกิตปกติ การยกเว้นเงื่อนไขนี้อาจทำได้ ถ้าได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะวิทยาศาสตร์ หรือคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะครุศาสตร์หรือคณะศึกษาศาสตร์หรือคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมของแต่ละศูนย์และต้องได้รับการอนุมัติจากคณะอนุกรรมการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ระดับอุดมศึกษา

3.2 ในขณะศึกษา และเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเงื่อนไขและข้อผูกพันคือ

3.2.1 ระดับปริญญาตรี จะต้องเลือกศึกษาในวิชาวิทยาศาสตร์สาขาใดสาขาหนึ่งต่อไปนี้ คือ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ และคอมพิวเตอร์สำหรับสาขาวิชาอื่นใด นอกเหนือจากนี้ต้องได้รับการอนุมัติจากคณะอนุกรรมการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ระดับอุดมศึกษา

3.2.2 เมื่อสำเร็จการศึกษาจะต้องทำงานชดใช้ทุนในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้เป็นระยะเวลา 1 เท่าของระยะเวลาที่ได้รับทุนทั้งนี้นับเวลาชดใช้ทุนการศึกษาตั้งแต่การเรียนระดับปริญญาตรีขึ้นไป

การพ้นสภาพการเป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษาในโครงการฯ เงื่อนไขในการพ้นสภาพการเป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษาในโครงการ

1. นักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ได้รับคัดเลือกเข้าโครงการฯ และหรือกำลังศึกษาอยู่ ณ ศูนย์ของโครงการฯ จะต้องไม่ไปสมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นใดทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยไม่ได้รับความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการส่งเสริมการผลิตครูฯ ระดับมัธยมศึกษา หรืออุดมศึกษา มิฉะนั้นจะถูกถอนสิทธิ์หรือให้พ้นสภาพจากการเป็นนักเรียนนิสิต นักศึกษาในโครงการฯ และจะถูกแจ้งชื่อเพื่อไม่ให้ได้รับการพิจารณาในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันนั้น ๆ เว้นแต่จะขอลาออกจากโครงการฯ เป็นลายลักษณ์อักษรและได้รับอนุมัติจากคณะอนุกรรมการฯ ดังกล่าว

2. นักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขและ/หรือมีคุณสมบัติไม่ครบตามที่ระบุไว้ จะต้องพ้นสภาพจากการเป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษาในโครงการฯ ทั้งนี้โดยความเห็นชอบจาก

คณะอนุกรรมการฯ แต่ยังคงให้ศึกษาต่อในศูนย์ของโครงการฯนั้น ๆ ไปจนกว่าจะเรียนสำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับนักเรียน นิสิต นักศึกษา ในโครงการฯ ที่พ้นสภาพตามความเห็นชอบของคณะอนุกรรมการฯ จะต้องชดใช้หรือได้รับการยกเว้นการชดใช้เงินทุนการศึกษา ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะอนุกรรมการฯ

3. นักเรียน นิสิต นักศึกษาที่ประสงค์จะขอลาออกจากโครงการฯ โดยมีเหตุผลจำเป็นบางประการจะต้องผ่านการพิจารณา ของคณะอนุกรรมการฯ ถ้าได้รับความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการฯ ไม่ต้องชดใช้เงินทุนการศึกษา

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการเพิ่มขึ้นทุกปีปีละประมาณ 800 คน ซึ่งเป็นไปตามความต้องการของประเทศ

2. ยกระดับสถานภาพ และศักดิ์ศรีของวิชาชีพครู จูงใจให้ผู้ที่มีความถนัด และศักยภาพที่จะเป็นครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ สมัครใจที่จะประกอบอาชีพครู

3. ครูที่เป็นผลผลิตของโครงการฯ นี้ จะเป็นกำลังสำคัญในการแก้ปัญหาการขาดแคลนครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ

ผลการดำเนินงานของโครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (สควค.)

โครงการ สควค. เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีพ. ศ. 2539 จนถึงปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ 15 พฤศจิกายน 2547) มีผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 1,104 คน โดยรุ่นที่ 1 สำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2541 มีจำนวน 78 คน รุ่นที่มี 76 คน รุ่นที่ 3 มี 81 คน รุ่นที่ 4 มี 61 คน รุ่นที่ 5 มี 325 คน รุ่นที่ 6 มี 311 คน รุ่นที่ 7 มี 172 คน ในส่วนของรุ่นที่ 6 ได้บรรจุในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการจำนวน 258 คน รุ่นที่ 7 ได้บรรจุในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการจำนวน 135 คน และในรุ่นที่ 6 มีผู้สำเร็จการศึกษาขอชะลอบรรจุ จำนวน 8 คน ซึ่งได้บรรจุพร้อมรุ่นที่ 7 ในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการทำให้มีผู้สำเร็จการศึกษาในรุ่นที่ 6 และรุ่นที่ 7 ได้บรรจุในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ รวม 401 คน (สสวท., 2547, สสวท., 2548 อ้างถึงใน วัชรินทร์ โตขาว, 2548)

ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 หมวด 4 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการบรรจุและการแต่งตั้งข้าราชการครูไว้ในมาตรา 36-58 มีสาระสำคัญ ดังนี้ (ราชกิจจานุเบกษา, 2523 อ้างถึงใน วัชรินทร์ โตขาว, 2548)

การบรรจุบุคคลเป็นข้าราชการครู ให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งนั้น โดยบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ โดยมีเหตุยกเว้นสำหรับ หน่วยงานทางการศึกษาใดมีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตาม อาจคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการครูได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค. กำหนด

เมื่อพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ประกาศใช้ได้ยกเลิก พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 หมวด 4 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการบรรจุแต่งตั้งข้าราชการครูไว้ในมาตรา 45-71 มีสาระสำคัญ ดังนี้ (ราชกิจจานุเบกษา, 2547 อ้างถึงใน วัชรินทร์ โตขาว, 2548)

การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้สำหรับตำแหน่งนั้น โดยบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ โดยให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาเป็นผู้ดำเนินการสอบแข่งขันและแต่งตั้ง โดยมีข้อยกเว้น ในกรณีที่มีความจำเป็นหรือมีเหตุพิเศษที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาไม่สามารถดำเนินการสอบแข่งขันได้ หรือการสอบแข่งขันอาจทำให้ไม่ได้บุคคลต้องตามประสงค์ของทางราชการ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาอาจคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยวิธีอื่นได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด (วัชรินทร์ โตขาว, 2548)

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาโครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (สควค.)

สสวท. (2545, 48-51 อ้างถึงใน วัชรินทร์ โตขาว, 2548) ได้ศึกษาเพื่อติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาโครงการ สควค. ที่บรรจุเข้ารับราชการครูในสังกัดต่าง ๆ ปีการศึกษา 2543 และปีการศึกษา 2544 พบว่า

1. สภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการครู สควค.

1.1 การบรรจุข้าราชการครู สควค. ในปีการศึกษา 2543 และ 2544 ส่วนใหญ่ร้อยละ 55.9 บรรจุในสังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดกลาง ใหญ่ และเล็ก คิดเป็นร้อยละ 69.7 15.15 และ 12.12 ตามลำดับ อีกร้อยละ 40.2 บรรจุในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.) ส่วนที่เหลือเข้ารับการบรรจุในสังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ และสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตามลำดับ

1.2 รายวิชาที่สอนครู สควค. ส่วนใหญ่ร้อยละ 33.1 ได้รับมอบหมายให้สอนในสายวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ทั้งที่ตรงและไม่ตรงวิชาเอก และให้สอนในรายวิชาอื่น ๆ เช่น ภาษาอังกฤษด้วย สอนตรงวิชาเอกร้อยละ 30.6 สอนแต่สายวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ทั้งที่ตรงและไม่ตรงวิชาเอก

ร้อยละ 21 อีกร้อยละ 7.3 สอนในสายวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์แต่ไม่ตรงวิชาเอก และมีร้อยละ 8.1 ที่สอนในสายอื่น ๆ

1.3 ระดับที่สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 41.1 สอนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย และมีการกระจายไปสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษา อนุบาล และระดับ ปวส. ปวช. ถึงระดับปริญญาตรี ตามลำดับ

1.4 ครู สควค. ทุกคนจะได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานพิเศษอื่น ๆ ที่ไม่ใช่งานสอน อย่างน้อยคนละ 1 งาน อย่างมากสุด 7 งาน งานพิเศษที่ครู สควค. ได้รับมอบหมายมากที่สุด 10 อันดับแรกเรียงตามลำดับ ได้แก่ 1) ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษาโครงการต่าง ๆ 2) งานทะเบียนวัดผล/GPA 3) งานสารสนเทศ 4) งานวิชาการ 5) พัสดุ 6) งานธุรการ/สารบรรณ 7) งานสหกรณ์ 8) การเงินบัญชี 9) แผนงานและงบประมาณ 10) แนะแนว

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู สควค.

2.1 ค้นความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าหมวดวิชามีความเห็นตรงกันว่า มีความสามารถวางแผนการสอน และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สามารถวัดและผลประเมินผลได้ตามหลักประเมินผลของหลักสูตร มีความรู้และประสบการณ์ตรงตามงานที่กำหนด และตามบทบาทหน้าที่อยู่ในระดับมาก สามารถผลิต เลือกใช้ และพัฒนาสื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้ สามารถนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับครู สควค. มีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอนของตนเอง ปานกลางทุกด้าน

2.2 ด้านคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และครู สควค. มีความเห็นตรงกันว่า ครูมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา อุทิศตนและเวลาในการพัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติตนเหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดี มีความซื่อสัตย์และยุติธรรม และมีความเป็นประชาธิปไตยมีความรักเอื้ออาทรเอาใจใส่ดูแลนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีมนุษยสัมพันธ์และสุขภาพจิตดี มีความพร้อมจะแนะนำและร่วมแก้ปัญหาของผู้เรียนมีความสามารถในการแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ที่

3. ข้อเปรียบเทียบครูสควค. กับครูวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์ในหมวดเดียวกัน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวกมีความคิดเห็นตรงกันว่าครู สควค. มีความรู้ในเนื้อหา ความสามารถและความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอน คุณธรรมจริยธรรม และลักษณะความเป็นครูโดดเด่นกว่าครูในหมวดเดียวกัน

4. ความพึงพอใจโรงเรียนที่ตนบรรจุและความต้องการย้าย เมื่อสอบถามความพึงพอใจโรงเรียนที่บรรจุพบว่า ครู สควค. ร้อยละ 66.4 พอใจในโรงเรียนที่ตนบรรจุ เหตุผลที่พอใจ คือ ใกล้ภูมิลำเนา/เดินทางสะดวก โรงเรียนขนาดพอเหมาะ โรงเรียนมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ สภาพแวดล้อม ได้ทำงานเต็มความสามารถ ใกล้แหล่งวิทยากร ครู อาจารย์ให้ความช่วยเหลือดูแลเป็นอย่างดี ผู้บริหารให้ความสำคัญ และครู สควค. ร้อยละ 33.6 ไม่พอใจโรงเรียนที่บรรจุ เหตุผลที่ไม่พอใจ คือ ไกลภูมิลำเนา/เดินทางลำบาก โรงเรียนไม่เน้นวิชาการ ไม่ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร ขาดแคลนงบประมาณและอุปกรณ์การสอน โรงเรียนขนาดเล็ก ไม่มีระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ห่างไกลแหล่งเรียนรู้ ระบบบริหารไม่โปร่งใส มีการแบ่งพรรคพวก นอกจากนี้ ครู สควค. ร้อยละ 87.1 มีความประสงค์ขอย้ายไปสอนโรงเรียนอื่น เหตุผลที่ต้องการย้าย คือ ต้องการไปดูแลพ่อแม่ ต้องการย้ายไปพัฒนาโรงเรียนในภูมิลำเนา ต้องการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อความก้าวหน้าและประสบการณ์ใหม่ ร้อยละ 12.9 ไม่ประสงค์ที่จะย้าย เหตุผลที่ไม่ต้องการย้าย คือ อยู่ใกล้บ้านเดินทางสะดวก เพื่อนร่วมงานเป็นกันเอง ต้องการพัฒนาโรงเรียนให้ดีขึ้น และได้บรรจุในโรงเรียนที่เหมาะสมแล้ว

5. การพัฒนาตนเองและศึกษาอบรมเพิ่มเติม ครู สควค. ร้อยละ 22.05 ในระหว่างรับราชการได้สร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการดีเด่นและประดิษฐ์สื่อการเรียนการสอนเป็นที่ยอมรับครู สควค. ร้อยละ 70.08 ได้ฝึกอบรมเพิ่มเติมเรื่องการจัดการเรียนการสอนจากหน่วยงานต่าง ๆ และร้อยละ 6.3 ได้ศึกษาต่อระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท

6. ปัญหาที่ครู สควค. ประสบในระหว่างการบรรจุเข้ารับราชการ ได้แก่

6.1 บรรจุในโรงเรียนที่ขาดแคลนครู ทำให้ต้องรับงานหลายหน้าที่ ไม่มีเวลาในการจัดการเรียนการสอนให้ดีได้ ครูบางคนต้องเข้าเวรกลางคืนเดือนละหลายครั้ง

6.2 สอนไม่ตรงสาขาวิชาเอกทำให้ต้องศึกษาวิชาที่สอนใหม่ทั้งหมดและรู้สึกว่าไม่ประสบความสำเร็จในงานสอนหลายวิชาและหลายระดับชั้นทำให้เตรียมการสอนไม่ทัน

6.3 มิงานพิเศษที่ต้องรับผิดชอบหลายอย่าง ทำให้เตรียมการสอนไม่เต็มที่ และเกิดความเครียด

6.4 ไม่มีครูที่เป็นแบบอย่างในการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

6.5 ภาระงานหนักทำให้ไม่มีเวลาศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม รวมทั้งไม่มีแหล่งวิทยาการใกล้โรงเรียน

6.6 งานพิเศษที่ได้รับมอบหมายไม่มีความรู้มาก่อน และเป็นงานที่ต้องยึดถือระเบียบและกฎเกณฑ์ จึงทำให้เสียเวลากับงานเหล่านี้มาก มีผลกระทบต่อการสอนวิชาต่าง ๆ

สสวท. (2544) ได้จัดสรรทุนวิจัยให้ ผู้ช่วยศาสตาจารย์ ดร. ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์ และคณะ ทำการประเมินโครงการ สควค. ระยะ 4 ปีแรก เพื่อประเมินผลการดำเนินงานระหว่าง พ.ศ. 2539-2542 สำหรับผลการวิจัยบางส่วนที่เกี่ยวกับครู สควค. ที่ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการแล้ว พบว่า

1. เจตคติทางวิทยาศาสตร์ของผู้รับทุนจะอยู่ในระดับสูงสุด เมื่อสำเร็จการศึกษาและเข้ารับราชการแล้ว เมื่อเทียบกับชั้นปีอื่น ๆ

2. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานวิชาชีพครูหลังสำเร็จของผู้รับทุน ผลการประเมินด้านความพึงพอใจในการปฏิบัติงานวิชาชีพครูของผู้สำเร็จเป็นการประมวลที่เกิดจาก 4 ด้าน คือ แรงจูงใจ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การปฏิบัติงานทั่วไป และการประกอบวิชาชีพครูต่อไป พบว่า ผู้รับทุนมีความพึงพอใจมากในการประกอบวิชาชีพครู ผู้รับทุนมีความพึงพอใจต่อสภาพงานครูวิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์ทั้ง 4 ด้าน แรงจูงใจ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การปฏิบัติงานทั่วไป และการประกอบวิชาชีพครูต่อไป แต่มีความพึงพอใจในระดับปานกลางในด้านการปฏิบัติงาน และพบว่าผู้รับทุนมีความพึงพอใจสูง คือ ครูที่สอนโรงเรียนขนาดกลาง สอนในระดับมัธยมปลาย และได้สอนในวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์หรือสอนตรงวิชาเอกที่จบ

3. มีจุดอ่อนของโครงการคือ ยังมีผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้ครูบางส่วนไม่เข้าใจนโยบายของโครงการและไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควรในการพัฒนาบัณฑิตให้เป็นครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์อย่างต่อเนื่อง

สสวท. (2547ก) ได้จัดสรรทุนวิจัยให้ รองศาสตราจารย์นิภา ศรีไพโรจน์ และคณะทำการประเมินโครงการ สควค. ระยะ 4 ปีหลัง เพื่อประเมินผลการดำเนินงานระหว่าง พ.ศ. 2543-2546 สำหรับผลการวิจัยบางส่วนที่เกี่ยวกับครู สควค. ที่ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการแล้ว พบว่า

1. คุณภาพของบัณฑิตในโครงการ สควค. บัณฑิตในโครงการ สควค. มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู มีเจตคติทางวิทยาศาสตร์ และมีสมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับที่เหมือนกับระยะ 4 ปีแรก โดยระยะ 4 ปีหลัง บัณฑิตร้อยละ 86.36 สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุผลสำเร็จตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

2. จุดแข็งของโครงการ คือ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาได้รับการยอมรับจากหน่วยงาน เพื่อนร่วมงาน และผู้บริหารในด้านความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะความเป็นครู สามารถสร้างผลงานให้เป็นที่ประจักษ์

3. มีจุดอ่อนของโครงการ คือ มีบัณฑิตในโครงการที่ได้รับการบรรจุ ไม่ได้สอนในวิชาและระดับชั้นที่ควรจะเป็นตามสาขาที่สำเร็จ จึงไม่สามารถใช้วิชาที่ตนเองจบมาได้อย่างเต็มที่บัณฑิต สควค. บางคนมีความกดดันในการทำงาน เนื่องจากคนรอบข้างคาดหวังว่าข้าราชการครู สควค. ต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถสูงจากผลงานวิจัยเกี่ยวกับครู สควค. สรุปได้ว่า ครู สควค. เป็นครูที่มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรมคุณลักษณะความเป็นครู เป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานแต่ยังมีครู สควค. บางส่วนที่ยังไม่สามารถใช้ความรู้ความสามารถที่ตนมีอยู่ได้อย่างเต็มที่เนื่องจากไม่ได้สอนในวิชา หรือระดับชั้นที่ควรจะเป็น บางคนได้รับภาระงานที่ไม่ถนัด และบางคนได้รับภาระงานมากเกินไป

8. โครงการคุรุทายาทตำรวจตระเวนชายแดน

เหตุผลและความจำเป็น

จุรีพร ปานแก้ว (2552) สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารพระราชทานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และศูนย์ฝึกอาชีพนักเรียนเก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทรงมีเป้าหมายสูงสุดให้เป็นคนดี ประกอบอาชีพอยู่ในท้องถิ่นเดิม

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนได้ถวายงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้ผลในระดับหนึ่ง แต่ยังไม่ครบวงจรโดยเฉพาะโครงการนักเรียนทุนในพระราชานุเคราะห์ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วไม่มีงานรองรับ และมีปัญหาการละทิ้งภูมิลำเนาเดิม

เพื่อสนองงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และงานโครงการตามพระราชดำริในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จึงควรพัฒนาคนรวมถึงพัฒนาชุมชนและสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาคน และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในท้องถิ่นสำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงเปิดโอกาสแก่กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนในการสรรหาและสร้างบุคลากร เพื่อทำหน้าที่ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน อันเป็นการเสริมศักยภาพของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนให้มีบทบาทในการเสริมสร้างชุมชนในพื้นที่ชายแดนให้เข้มแข็ง

เป้าหมายในการผลิตครู

1. ผลิตครูจากนักเรียนเก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จากภูมิลำเนาเดิมในโรงเรียนนำร่อง ปีละ 80 คนเป็นเวลา 5 ปี

2. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในโครงการ มีโครงสร้างบุคลากร ดังนี้ บุคลากรเก่าจำนวน 4 นาย ประกอบด้วย ครูใหญ่ 1 นาย ครูวิชาการ 1 นาย ครูเกษตร 1 นาย และครูพยาบาล 1 นาย บุคลากรใหม่จำนวน 10 นาย ประกอบด้วย ครูชั้นอนุบาล 2 คน เป็นครูประจำชั้น ครูชั้น ป.1-3 จำนวน 3 คน เป็นครูประจำชั้นและครูชั้น ป. 4-6 จำนวน 5 คน สอนวิชา สปช. สลน. และวิชาทักษะ (ภาษาไทย, ภาษาอังกฤษ และคณิตศาสตร์)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นการถวายพระเกียรติ โดยสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจนมีประสิทธิผลอย่างครบวงจร

2. เพื่อจัดหาอาชีพรองรับในท้องถิ่น อันเป็นการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ครอบครัว

3. เพื่อพัฒนาคุณภาพการสอนให้แก่ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน อันเนื่องมาจากได้คนที่มีความสมัครใจ

4. เพื่อพัฒนาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ให้เป็นศูนย์การพัฒนาชุมชนชนบท

5. เพื่อทดแทนกำลังคนที่ทำหน้าที่ครู แต่ไม่มีความพร้อมเนื่องจากมิได้สมัครใจ และไม่ได้ผลิตให้เป็นครูโดยตรง

การดำเนินงาน

1. คือเลือกโรงเรียนนำร่องจาก บก.ตชด. ภาค 1-4 จำนวน 40 โรงเรียน โดยพิจารณาจากการเปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล-ประถมศึกษาปีที่ 6 มีศักยภาพที่จะเปิดทำการสอนอย่างต่อเนื่อง ไม่มีแนวโน้มว่าจะมีการมอบโอนในระยะเวลา 5 ปี และมีศักยภาพที่จะเกื้อกูลการดำเนินการโครงการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

2. การคัดเลือกนักเรียนที่เป็นศิษย์เก่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่สำเร็จการศึกษาปีที่ 6 ทั้งชาย-หญิง เข้ารับราชการในสังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อบรรจุเข้ารับราชการในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่สำเร็จการศึกษาหรือภูมิลำเนา ด้วยวิธีพิจารณาความเหมาะสม เป็นระยะเวลา 5 ปี ดังนี้ ปี 2541-2542 จำนวน 80 คน ทำหน้าที่ครูชั้นอนุบาลปี 2542 - 2543 จำนวน 80 คน ทำหน้าที่ครูชั้น ป.1-ป.2 ปี 2543 - 2544 จำนวน 80 คน ทำหน้าที่ครูชั้น ป.3-ป.4 ปี 2544 - 2545 จำนวน 80 คน ทำหน้าที่ครู ชั้น ป.5 - ป.6 และปี 2545 - 2546 จำนวน 80 คน ทำหน้าที่ครูชั้น ป.5 - ป.6 การพิจารณาความเหมาะสม พิจารณาจาก การสอบข้อเขียน การสอบสัมภาษณ์ แบบทดสอบความถนัดในการเป็นครู และจดหมายรับรองความประพฤติจากภูมิลำเนา

3. การฝึกอบรมสถานที่ฝึก กก.2 บก.กฝ.อ. แปลงนายาว จังหวัดฉะเชิงเทรา หลักสูตร กอป. (หลักสูตรการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจและบุคคลที่บรรจุหรือโอนมาเป็นข้าราชการตำรวจระดับชั้นประทวนและชั้นพลตำรวจ) ระยะเวลา 3 เดือน (กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนเป็นผู้ฝึกอบรมเอง) ส่วนหลักสูตรเตรียมความพร้อมความเป็นครู ระยะเวลา 6 เดือน ประสานความร่วมมือจากสถาบันราชภัฏและภาคเอกชนที่สนับสนุน

ระยะเวลาการดำเนินงาน

ปีการศึกษา 2541-2546 โดยมีรายละเอียดดังนี้ขั้นตอนการคัดเลือก ตั้งแต่เดือน ม.ค. - มิ.ย. ขั้นตอนการบรรจุแต่งตั้ง 1 ก.ค. ขั้นตอนในการฝึกอบรมหลักสูตร กอป. ระยะเวลา 3 เดือน ก.ค. - ก.ย. หลักสูตรเตรียมความพร้อมความเป็นครู ระยะเวลา 6 เดือน ต.ค. - เม.ย.

งบประมาณ

1. หลักสูตร กอป. ระยะเวลา 3 เดือน ประกอบด้วยค่าอาหาร 60 บาท/คน/วัน รวม 90 วัน จำนวน 80 คน เป็นเงิน 432,000 บาท ค่าวิทยากรภายนอกประมาณ 50 ชั่วโมง/หลักสูตร เป็นเงิน 30,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งหมด 462,000 บาท

2. หลักสูตรเตรียมความพร้อมความเป็นครู ระยะเวลา 6 เดือน ประกอบด้วยค่าอาหาร 60 บาท/คน/วัน รวม 180 วัน จำนวน 80 คนเป็นเงิน 864,000 บาท ค่าวิทยากรภายนอก

ประมาณ 600 ชั่วโมง/หลักสูตร เป็นเงิน 360,000 บาท ค่าวัสดุอุปกรณ์การจัดทำสื่อการสอน 1,500 บาท/คน จำนวน 80 คน เป็นเงิน 120,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 2,022,000 บาท/หลักสูตร

การบริหารโครงการ

กรมตำรวจโดยกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ร่วมกับสำนักงานโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สถาบันราชภัฏและภาคเอกชน

แนวทางในการรับราชการ

1. บรรจุเป็นพลสำรองพิเศษ ทำหน้าที่ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอย่างน้อย 8 ปี
2. ส่งเสริมให้ศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์ เมื่อทำหน้าที่ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนครบ 2 ปี
3. จะได้รับการเสริมทักษะในการสอนเพิ่มเติม อย่างน้อยปีละ 15 วัน
4. ได้รับสิทธิประโยชน์ เช่นเดียวกับตำรวจตระเวนชายแดนที่ปฏิบัติงานในสนาม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

กรมตำรวจได้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์แบบยั่งยืน โดยพัฒนาให้ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเป็นศูนย์การป้องกันอาชญากรรมในชุมชนรอบข้างอย่างเป็นรูปธรรม โดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือ นอกจากนี้ยังสามารถลดการอพยพแรงงานหนุ่มสาวเข้าเมือง ทำให้คนรักถิ่นฐานและใช้ความรู้ พัฒนาท้องถิ่น และขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

9. โครงการครูพันธุ์ใหม่

เทื้อน ทองแก้วและคณะ (2551, อ้างอิงในศักดิ์ชาย เพชรช่วย, 2558) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้ให้ความสำคัญกับเป้าหมายการจัดการศึกษาว่าจะต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมทั้งต้องมีกระบวนการปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้อง รู้จักรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และประเทศชาติสังคม จึงคาดหวังว่าครูจะเป็นหัวใจสำคัญ ในการดำเนินพันธกิจเหล่านี้ให้ลุล่วงได้และการที่ครูจะพัฒนาศักยภาพให้มีความรับผิดชอบ ภารกิจอันใหญ่หลวงนี้ได้ จำเป็นต้องมีกระบวนการส่งเสริมให้เกิดระบบการผลิตครูให้มีคุณภาพ และมีปริมาณที่เพียงพอ และได้มาตรฐานโดยการคัดเลือกคนดี คนเก่ง และมีความศรัทธาต่อวิชาชีพครู เข้ามาเรียนครู เพื่อให้วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยแท้จริงกระทรวงศึกษาธิการจึงจัดให้มีโครงการผลิตครู การศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี) ขึ้นตามแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547-2556

สุภาพร อาจเดช (2555) การดำเนินงานโครงการอาศัยหลักการสร้างระบบการผลิตครูแนวใหม่โดยจูงใจนักเรียนที่ดี เก่ง และมีความศรัทธาต่อวิชาชีพครูให้เข้าศึกษา โดยจัดให้มีระบบให้ทุนการศึกษาระหว่างศึกษามีระบบการประกันการมีงานทำ ตลอดจนหลักการมีส่วนร่วมระหว่างสถาบันอุดมศึกษาผลิตครูหน่วยงานผู้ใช้ครู สถานศึกษาและชุมชนในการคัดเลือกและจัดการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตครูมืออาชีพที่มีความรู้ทางวิชาการ เชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และมีอุดมการณ์ในวิชาชีพครูด้วยหลักสูตรและการสร้างกระบวนการเรียนรู้ และการฝึกปฏิบัติที่เข้มข้น

2. เพื่อผลิตครูในสาขาที่ขาดแคลนและจำเป็นต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

เป้าหมาย

1. เป้าหมายเชิงปริมาณ ผลิตครูสาขาวิชาขาดแคลน 8 สาขาวิชา โดยเน้นกลุ่มวิชาที่กำหนดในสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และให้มีจำนวนนักศึกษาตามประมาณการจัดสรรอัตราว่างของข้าราชการครูที่สามารถจะรับได้ ในแต่ละปีตามแผนการผลิต 3 ปีต่อเนื่อง (พ.ศ. 2547-2549) ปีละ 2,500 คน รวม 7,500 คน

2. เป้าหมายเชิงคุณภาพ

2.1 ได้ครูที่มีคุณภาพตามมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพ

2.2 ได้ครูที่มีคุณลักษณะตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู ประกอบด้วย จรรยาบรรณต่อตนเอง จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และจรรยาบรรณต่อสังคม

คุณสมบัติของผู้สมัครเข้าร่วมโครงการ

เป็นผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่ามาแล้วไม่เกิน 1 ปี ที่มีผลการเรียนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.75 และผลการเรียนเฉลี่ยในสาขาวิชาเอกที่สมัครไม่ต่ำกว่า 3.00 ตลอดหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า มีความประพฤติดี โดยการรับรองจากสถานศึกษา มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู มีคุณลักษณะเหมาะสมที่สามารถจะได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพทางวิชาการ และวิชาชีพได้ ตามต้องการเกณฑ์การคัดเลือกพิจารณาจากผลคะแนนสอบวิชาหลักและวิชาเฉพาะในภาคปฏิบัติ (ถ้ามี) ร้อยละ 50 วัดแววความเป็นครูร้อยละ 20 และสอบสัมภาษณ์ร้อยละ 30

หลักสูตร

หลักสูตรที่ใช้ในการผลิตครูทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี) จำนวนหน่วยกิตโดยรวมไม่ต่ำกว่า 160 หน่วยกิต ในหลักสูตรจะต้องจัดให้มีการฝึกประสบการณ์

วิชาชีพครู และปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ปี การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ควรมีแนวดำเนินการดังนี้

1. ควรกำหนดให้มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นระยะต่อเนื่องกันตลอดหลักสูตร

2. ควรจัดหาแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้มีจำนวน และคุณภาพที่เหมาะสม ควรนิเทศติดตามผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

3. ควรมีการสัมมนาระหว่างฝึกประสบการณ์และภายหลังฝึกอย่างเป็นระบบ ควรร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและ/หรือเขตพื้นที่การศึกษาจัดตั้งโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพ

กิจกรรมพัฒนาทักษะทางวิชาการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดกิจกรรมพัฒนานิสิต/นักศึกษา เพื่อให้เกิดทักษะและคุณลักษณ์ที่พึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ เช่น ทักษะการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ทักษะทางภาษาและการสื่อสารทักษะกระบวนการคิดทักษะการใช้เทคโนโลยี เพื่อการเรียนรู้ คุณธรรมและจริยธรรมการเป็นผู้ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เป็นต้น โดยสถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาในแต่ละชั้นปี

ในการกำหนดทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมทั้งกิจกรรมเพื่อการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งควรพิจารณาให้สอนคล้องกับสภาพของผู้เรียน โดยคำนึงถึงผลลัพธ์ที่ต้องการ (คุณลักษณะของบัณฑิต) ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

ลักษณะการดำเนินการพัฒนา สามารถดำเนินการใน 2 ลักษณะคือ

1. จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะทางวิชาการและทักษะชีวิตทั้งในระหว่างภาคเรียนต้นและ/หรือภาคเรียนปลายและภาคเรียนฤดูร้อนของทุกปีการศึกษา โดยกิจกรรมที่จัดจะต้องเป็นกิจกรรมที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตรตลอดโปรแกรมการศึกษา ระยะเวลาเรียน 5 ปี

2. จัดให้นิสิต/นักศึกษาตามโครงการได้เข้าพักในหอพักของสถาบันอุดมศึกษา แต่ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถจัดให้พักหอพักของสถาบันอุดมศึกษาได้หรือไม่มีหอพักให้จัดกิจกรรมทดแทนที่ช่วยพัฒนานิสิต/นักศึกษาให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ทั้งนี้นิสิต/นักศึกษา จะต้องผ่านกิจกรรมตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด โดยสถาบันอุดมศึกษาจะต้องบันทึกและออกหลักฐานในลักษณะของแบบบันทึกการเข้าร่วมกิจกรรมให้กับนิสิต/นักศึกษาไว้เป็นหลักฐาน

เงื่อนไขและข้อผูกพัน

เงื่อนไขและข้อผูกพันให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยทุนการศึกษาของนักศึกษาโครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี) พ.ศ. 2547

นิสิต/นักศึกษาในโครงการที่มีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์ที่กำหนด ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยทุนการศึกษาของนักศึกษา โครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี) พ.ศ. 2547 จะได้รับทุนการศึกษาตามหลักสูตร 69,000 บาท/คน/ ปี เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับค่าธรรมเนียมการศึกษาค่าใช้จ่ายเกี่ยวเนื่องกับการศึกษาค่าใช้จ่ายส่วนตัวค่าหอพักและอื่น ๆ

ในการจ่ายเงินทุนการศึกษานั้น ให้สถาบันอุดมศึกษาหักเงินค่าลงทะเบียนค่าหอพักค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามประกาศของสถาบันอุดมศึกษา เงินทุนที่เหลือหลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้ว ให้จ่ายแก่นิสิต/นักศึกษาเป็นค่าใช้จ่ายตามแนวทางที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด

การคัดเลือกสถาบันผลิตครูนำร่อง โครงการครูพันธุ์ใหม่ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, และเพชรา พิพัฒน์สันติกุล, 2554 อ้างถึงใน ศักดิ์ชาย เพชรช่วย, 2558)

1. เกณฑ์คุณสมบัติของสถาบันฝ่ายผลิต มีดังนี้

1.1 เป็นสถาบันฝ่ายผลิตที่มีการจัดการเรียนการสอนสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์อุสาหกรรมในหลักสูตรที่โครงการกำหนด

1.2 เสนอข้อมูลศักยภาพการผลิตครูส่งให้กับ สกอ.

1.3 ได้รับรองมาตรฐานคุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ระดับคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์

1.4 หลักสูตรที่เสนอต้องได้รับรองมาตรฐานหลักสูตรจากคุรุสภา และสกอ. รับทราบหลักสูตรแล้ว

2. สถาบันผลิตครูประเมินตนเองโดยเสนอรับนักศึกษาเข้าศึกษาในสาขาวิชาเอกไม่เกิน 3 สาขาวิชา ทั้งนี้ ให้ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะด้วย และจะดำเนินการประเมินโดยคณะกรรมการคัดเลือกสถาบันฝ่ายผลิต

3. เกณฑ์การพิจารณา

3.1 คุณภาพของอาจารย์ประจำหลักสูตร (ร้อยละ 40)

3.2 คุณภาพของอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร (ร้อยละ 30)

3.3 การบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพ (ร้อยละ 30)

สถาบันผลิตครูที่ผ่านการคัดเลือกจะต้องได้คะแนนรวมไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50

4. คัดเลือกสถาบันการผลิตครูที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 50 ในข้อ 3 โดยเปรียบเทียบคะแนนแบบอิงกลุ่มแล้วจัดสรรทุนให้นิสิต นักศึกษาตามที่ต้องการตามลำดับคะแนน

5. เมื่อสถาบันผลิตครูได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ ต้องดำเนินตามเงื่อนไขของโครงการ

10. โครงการครูสหกิจ

ประชุมคณะรัฐมนตรี (2550) คณะรัฐมนตรีอนุมัติตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 2 ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม เป็นประธานกรรมการ ที่เห็นชอบหลักการโครงการครูสหกิจ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ และให้รับความเห็นและข้อสังเกตของกระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ และคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐไปพิจารณาประกอบการดำเนินการด้วย สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการฯ ให้กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) เสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามความจำเป็นและความเหมาะสมต่อไป ตามความเห็นของสำนักงบประมาณ ทั้งนี้ ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาดำเนินการประเมินผลโครงการฯ ในสิ้นปีที่ 3 เพื่อนำผลการประเมินที่ได้มาประกอบการพิจารณาความเหมาะสม ความคุ้มค่าในการดำเนินการพัฒนา ปรับปรุง ขยาย หรือยุติโครงการฯ นี้ ต่อไป

กระทรวงศึกษาธิการ รายงานว่า

1. การศึกษาของประเทศไทยประสบกับภาวะวิกฤตอย่างรุนแรง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานเกือบทุกวิชา ปัญหาดังกล่าวส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการขาดแคลนครูทั้งเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ อันเป็นผลมาจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ และนโยบายจำกัดอัตรากำลังคนภาครัฐที่ทำให้กระทรวงศึกษาธิการถูกยุบอัตรากำลังจากการเกษียณอายุราชการตั้งแต่ปี 2543-2547 จำนวน 51,169 อัตรา แม้กระทรวงศึกษาธิการได้พยายามแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู คณาจารย์อย่างต่อเนื่อง แต่การแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการบริหารจัดการเพียงด้านเดียวยังมิอาจแก้ปัญหาสภาวะการขาดแคลนครู คณาจารย์ได้

2. กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายแก้ไขปัญหาขาดแคลนครู ในสถานศึกษาในระยะเร่งด่วน โดยจัดทำ “โครงการครูสหกิจ” ซึ่งเป็นการนำรูปแบบสหกิจศึกษามาใช้กับการผลิตครูหลักสูตรที่ต้องมีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างน้อย 1 ปีการศึกษา โดยการให้นักศึกษาครูไปฝึกสอนในโรงเรียนที่ขาดแคลนครู เพื่อให้นักศึกษาครูเรียนรู้ประสบการณ์จริงในโรงเรียน และมีการนิเทศการสอนเป็นระยะ ๆ รวมทั้งในโรงเรียนดังกล่าวจะมีครูอาวุโสเป็นครูพี่เลี้ยงให้คำแนะนำประสบการณ์ทั้งการสอนและการทำงานในโรงเรียนโดยมีค่าใช้จ่ายในส่วนของนักศึกษาและอาจารย์นิเทศการสอน ทั้งนี้ โครงการผลิตครูสหกิจดังกล่าว มีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤตการณ์ขาดแคลนครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และวิทยาลัยอาชีวศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สกศ.) และสามารถผลิตครูได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้

2. เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและเพิ่มเติมประสบการณ์ด้านวิชาชีพครู และการพัฒนาตนเองแก่นักศึกษา และบัณฑิตในรูปแบบที่มีคุณค่ามากขึ้นกว่าการฝึกงาน

3. เพื่อเป็นการส่งเสริม และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตครูกับสถานศึกษา โดยผ่านนักศึกษาครูที่ไปปฏิบัติงาน ณ สถานศึกษานั้น

4. เพื่อให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา พัฒนาศักยภาพและเตรียมความพร้อมของนิสิตนักศึกษาที่จะสำเร็จเป็นบัณฑิตเพื่อประกอบวิชาชีพครูในสังคมต่อไป

เป้าหมาย

1. เชิงปริมาณ นักศึกษาครูในคณะ/สาขาวิชาด้านครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ที่ต้องฝึกปฏิบัติการสอน 1 ปี ไปปฏิบัติการสอนในโรงเรียนที่ขาดแคลนครู 5,000 คนต่อภาคการศึกษา

2. คุณภาพ ได้นักศึกษาครูที่มีความรู้ในวิชาการ และเชี่ยวชาญในวิชาชีพโดยผ่านการเรียนรู้ประสบการณ์จริงในโรงเรียน และทำให้โรงเรียนที่ขาดแคลนครูมีการจัดการเรียนการสอนที่ดีขึ้น

ระยะเวลาดำเนินการ

ใช้เวลา 3 ปี (ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551-2553)

ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สพฐ. สกศ. และคุรุสภา

แนวทางการดำเนินงาน

1. เป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย/วิทยาลัยที่เป็นฝ่ายผลิตครู โรงเรียนที่มีความขาดแคลนครู และคุรุสภาซึ่งเป็นองค์กรดูแล กำกับ วิชาชีพครู

2. ดำเนินการในภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งฝ่ายผู้ผลิต (ได้แก่ มหาวิทยาลัยในสังกัด สกอ. วิทยาลัยในสังกัด สกศ.) และฝ่ายผู้ใช้ (โรงเรียนในสังกัด สพฐ. และวิทยาลัยใน สกศ.)

3. การฝึกประสบการณ์จริงของนักศึกษาครูในโรงเรียนที่ขาดแคลนครู ให้เป็นไปตามความสมัครใจของนักศึกษา โดยมีค่าตอบแทนการปฏิบัติงานของนักศึกษาขณะที่ฝึกสอนในโรงเรียน ทั้งนี้ ค่าตอบแทนต้องไม่สูงกว่าอัตราเงินเดือนแรกเข้าของผู้ที่บรรจุเข้ารับราชการครู

4. นักศึกษาครูที่จะเข้าร่วมโครงการ ได้แก่

4.1 นักศึกษาครูหลักสูตร 5 ปี ซึ่งขณะนี้กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 แบ่ง เป็น นักศึกษาที่ได้รับทุนการศึกษาในโครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 2,048 คน และนักศึกษาครูหลักสูตร 5 ปี ที่ไม่ได้รับทุนการศึกษา

4.2 นักศึกษาครูหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต (หลักสูตร 4+1)

4.3 นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคโนโลยีชั้นสูง (ปทส.)

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกสอนของนักศึกษา ได้แก่ ภาคเรียนที่ 2 ของชั้นปีการศึกษาที่ 4 และภาคเรียนที่ 1 ของชั้นปีการศึกษาที่ 5

6. การนิเทศการสอนของนักศึกษา เป็นการดำเนินงานร่วมกัน 3 ฝ่าย ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน ศึกษานิเทศก์ในพื้นที่ และครูพี่เลี้ยงในโรงเรียน

7. การกำหนดให้นักศึกษาไปฝึกสอนในโรงเรียนขาดแคลนครู กำหนดตามเขตพื้นที่ (Area based) ของเครือข่ายสภาคณบดีคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์แห่งประเทศไทยเป็นหลัก

การดำเนินงานโครงการครูสหกิจที่ผ่านมาพบว่ามีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการดังนี้

1. หลักการเข้าร่วมโครงการยึดถือความสมัครใจของสถาบันฝ่ายผลิตครู และนักศึกษาครูเป็นหลักการคัดเลือกนักศึกษาครูเข้าร่วมโครงการ การเลือกโรงเรียนที่นักศึกษาครูจะไปปฏิบัติการสอนเป็นสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยที่จะพิจารณา เพื่อคงไว้ซึ่งคุณภาพมาตรฐานทั้งวิชาการและวิชาชีพ

2. การนิเทศการสอนของนักศึกษาครูที่โครงการกำหนด 2 ครั้งต่อเดือน ส่งผลให้สถาบันฝ่ายผลิตครูบางแห่งมีการกำหนดเกณฑ์เลือกสถานศึกษาที่จะส่งนักศึกษาไปปฏิบัติการสอนประกอบกับมีภาระงานสอนมากสถาบันฝ่ายผลิตจึงมีนักศึกษาครูเข้าร่วมโครงการน้อย

3. นโยบายของสถาบันการศึกษาบางแห่ง กำหนดให้นักศึกษาครูไปปฏิบัติการสอนในโรงเรียนเครือข่ายที่ไม่ได้อยู่ในโครงการครูสหกิจเพื่อคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดีกับโรงเรียนเหล่านั้น

4. การส่งนักศึกษาครูไปโรงเรียนที่ขาดแคลนครูซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลต้องคำนึงถึงครูพี่เลี้ยงที่ต้องสอนตรง/สันพันธ์กับสาขาวิชาเอกของนักศึกษาครู หากไม่มีครูพี่เลี้ยงไม่สามารถส่งนักศึกษาไปปฏิบัติการสอนได้ และอีกประการหนึ่ง ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของนักศึกษาเป็นสำคัญทั้งเรื่องการเดินทางและที่พัก

11. โครงการผลิตครูมืออาชีพ

สุภาพร อาจเดช (2555ก) ศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ธาดาธำรงเวช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานการประชุม คณะกรรมการบริหารโครงการผลิตครูมืออาชีพ ครั้งที่ 1/2555 เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2555 ณ ห้องประชุมราชวัลลภ

รมว.ศธ.กล่าวว่า ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม 2555 ที่ได้เห็นชอบให้เปลี่ยนชื่อ โครงการผลิตครูพันธุ์ใหม่ เป็น “โครงการผลิตครูมืออาชีพ” และแต่งตั้งคณะกรรมการทำหน้าที่บริหาร โครงการครูมืออาชีพ จำนวน 2 ชุด คือ คณะกรรมการบริหารโครงการผลิตครูมืออาชีพ และคณะกรรมการคัดเลือกสถาบันฝ่ายผลิตและนักศึกษาทุนโครงการผลิตครูมืออาชีพ จึงได้จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อมอบนโยบายและกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินงานในภาพรวม ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตครูในสาขาและพื้นที่ที่ขาดแคลนและจำเป็นต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ

2. เพื่อผลิตครูมืออาชีพ ที่มีความรู้ทางวิชาการ เชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และมีอุดมการณ์ในวิชาชีพครู ด้วยหลักสูตรและกระบวนการที่เน้นการปฏิบัติและการฝึกอบรมที่เข้มข้น

หลักเกณฑ์การเข้าร่วมโครงการ

รับสมัครนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จากทุกคณะ ทุกสถาบันการศึกษาที่สนใจจะมาเป็นครู ที่มีผลการเรียน 3.00 ขึ้นไป สอบแข่งขันเพื่อเข้ารับบรรจุเป็นข้าราชการครู ในสัดส่วนของสาขาที่เป็นความต้องการของประเทศ ซึ่งคณะกรรมการคัดเลือกสถาบันฝ่ายผลิตและนักศึกษาทุนโครงการผลิตครูมืออาชีพจะเป็นผู้ดูแลในการออกข้อสอบ

สัดส่วนการรับครู

ได้ทำความตกลงระหว่าง สกอ. สพฐ. และคุรุสภาเกี่ยวกับจำนวนครูที่จะรับในแต่ละปี ซึ่ง ศธ. จะประกาศล่วงหน้าทั้งในส่วนของ สพฐ. และ สอศ. โดยได้กำหนดสัดส่วนในการรับครู ดังนี้

1. ครูอัตราจ้างที่กำลังสอน 20 % ของจำนวนครูที่จะรับทั้งหมด
2. นักศึกษาโครงการครูมืออาชีพ 30 %
3. นักเรียนทุนอื่น 5 % ของจำนวนครูที่จะรับทั้งหมด และ
4. สอบแข่งขันเพื่อบรรจุเป็นครู 40 % ของจำนวนครูที่จะรับทั้งหมด

โครงการครูมืออาชีพ ขึ้นอยู่กับความสามารถของบุคคล ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษาที่ศึกษาอยู่ ซึ่งเดิมหลักเกณฑ์กำหนดให้เลือกสถาบันฝ่ายผลิตและมอบงบประมาณไปยังสถาบันเพื่อให้สถาบันคัดเลือก นักศึกษาและจัดสรรเป็นทุนการศึกษาให้กับนักศึกษา ซึ่ง รมว.ศธ.ไม่เห็นด้วยกับหลักเกณฑ์นี้ เพราะไม่ยุติธรรม สำหรับนักศึกษาที่ดี มีความสามารถ แต่ไม่อยู่ในสถาบันที่ได้รับคัดเลือก ทำให้เสียสิทธิ์อันชอบธรรม อีกทั้งยังเป็นการเลือกปฏิบัติด้วย นอกจากนี้ ยังมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดโควตาของสถาบันฝ่ายผลิตและเฉลี่ยทุนการศึกษาโดยไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่วางไว้ ที่ประชุม ได้หารือเกี่ยวกับการผลักดันให้ครูที่สอนอยู่ใน ปัจจุบันกว่า 500,000 คน ให้ได้มีโอกาสเป็นครูมืออาชีพด้วย โดยมอบหมายให้ สกอ.พิจารณาร่างหลักเกณฑ์ ว่าควรจะใช้วิธีใด เช่น การแสดงผลงาน การพิจารณาจากคะแนนสอบ O-Net ของนักเรียนในชั้นเรียน หรือเกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการผลิตครูมืออาชีพ ปีการศึกษา 2554 รูปแบบการประกันการมีงานทำการทดสอบ แต่ขอให้งดการสัมภาษณ์ เพราะไม่ต้องการให้เกิดการฉ้อฉลรีดเลือดกับครู หรือเกิดเหตุการณ์ “ครูกินครู” อย่างไรก็ตาม มีนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่ผ่านการคัดเลือกรุ่นปีการศึกษา 2555 จำนวน 742 คน จากผู้สมัคร 1,000 คน ซึ่งการดำเนินการขั้นตอนต่อไป ศธ. จะดูแลนักศึกษาที่สอบสัมภาษณ์ไม่ผ่านถูกคัดออกจำนวน 258 คน ให้มาแสดงความจำนงเพื่อเข้ารับการทดสอบตามที่คณะกรรมการกำหนด

อีกครั้ง และยืนยันว่าจะเดินหน้าคัดเลือกนักศึกษาเข้าร่วมโครงการในปี 2555 ให้ครบ 1,500 คน โดยเร็ว

สำหรับบัณฑิตด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) กว่า 500 คน ที่ต้องการเป็นครู แต่ติดขัดเรื่องการเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพครูนั้น รมว.ศธ.ได้มอบหมายให้เลขาธิการคุรุสภาเร่งจัดประชุมพิจารณาปรับหลักเกณฑ์วิธีการเพื่อรองรับครูจำนวนนี้ ภายใน 2 สัปดาห์ เพื่อให้ครูที่มีความสามารถ มีศักยภาพตรงกับความต้องการของประเทศได้เข้ามาเป็นครู และพัฒนาอนาคตของชาติต่อไป

เกณฑ์คุณสมบัติผลิตครูมืออาชีพ

1. มีสัญชาติไทย และมีบัตรประจำตัวประชาชนไทย มีคุณสมบัติ มีบุคลิกภาพดี คุณธรรม จริยธรรม

2. ความประพฤติเหมาะสมที่จะเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษา ทั้งนี้ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547

3. เป็นนิสิตนักศึกษาครูหลักสูตรระดับปริญญาตรี 5 ปี ที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2554 ในสาขาวิชาที่โครงการฯ กำหนดจากความต้องการของหน่วยงานผู้ใช้ครูในแต่ละปี

เกณฑ์การคัดเลือกผลิตครูมืออาชีพ

1. มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมทุกวิชา (GPAX) 3 ปีการศึกษา (ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 - 3) ตามข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษา ไม่ต่ำกว่า 3.00

2. มีผลการเรียนในวิชาเอกสะสม (GPAX) 3 ปีการศึกษา (ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 - 3) ตามข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษา ไม่ต่ำกว่า 3.00

3. มีผลการเรียนในวิชาชีพครูสะสม (GPAX) 3 ปีการศึกษา (ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 - 3) ตามข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษา ไม่ต่ำกว่า 3.00

4. ปฏิบัติตามเงื่อนไขของโครงการผลิตครูมืออาชีพ รูปแบบการประกันการมีงานทำ ดังนี้

4.1 นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการผลิตครูมืออาชีพ รูปแบบการประกันการมีงานทำรัฐจะไม่จัดสรรเงินทุนการศึกษาให้

4.2 เมื่อสำเร็จการศึกษาต้องมีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมทุกวิชา (GPAX) ผลการเรียนในวิชาเอกสะสม (GPAX) และผลการเรียนในวิชาชีพครูสะสม (GPAX) ตามข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัด ไม่ต่ำกว่า 3.00 หากได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ก็จะถูกตัดสิทธิ์การได้รับการบรรจุเข้ารับราชการ

4.3 เมื่อสำเร็จการศึกษาต้องพร้อมทันทีที่จะรับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่โครงการฯ กำหนด

4.4 หากยกเลิกไม่เข้าร่วมโครงการฯ ต้องแจ้งให้คณะกรรมการฯ ทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 15 วัน

5. ในกรณีที่จำนวนผู้สมัครเข้าร่วมโครงการฯ เกินกว่าจำนวนที่โครงการฯ ประกาศรับสมัคร คณะกรรมการฯ จะดำเนินการคัดเลือก ซึ่งจะประกาศให้ทราบวิธีและแนวทางการคัดเลือกต่อไป

6. กรณีที่เกิดปัญหา หรือมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถดำเนินการตามประกาศนี้ได้ ให้คณะกรรมการบริหารโครงการผลิตครูมืออาชีพพิจารณาดำเนินการอื่น ๆ ได้ตามควรแก่กรณี

7. การวินิจฉัยของคณะกรรมการบริหารโครงการผลิตครูมืออาชีพให้ถือเป็นที่สิ้นสุด (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2555)

คณะกรรมการบริหารโครงการผลิตครูมืออาชีพ

มีองค์ประกอบ ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ เลขาธิการ คณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการ ประกอบด้วย ศาตราจารย์บุญทัน ดอกไธสง รองศาสตราจารย์สุขุม เฉลยทรัพย์ นางพรนิภา ลิมปพยอม นายดิเรก พรสีมา นางสาวศรีญาดา ปาลิมาพันธ์ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการ คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เลขาธิการคุรุสภา ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการ สอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด โดยมีผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ เจ้าหน้าที่สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน 2 คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

1. กำหนดนโยบาย กรอบและทิศทางการดำเนินงานของโครงการผลิตครูมืออาชีพ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการมีการดำเนินงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. กำกับ ดูแล บริหารโครงการ และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้โครงการดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานโครงการต่อกระทรวงศึกษาธิการ คณะรัฐมนตรี และสาธารณชน แต่งตั้งคณะทำงานได้ตามความเหมาะสม

คณะกรรมการคัดเลือกสถาบันฝ่ายผลิตและนักศึกษาทุนโครงการผลิตครูมืออาชีพ

มีองค์ประกอบ ได้แก่ นางสาวศรีญาดา ปาลิมาพันธ์ เป็นประธานกรรมการ นางพรนิภา ลิมปพยอม และผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์ เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการประกอบด้วย รองศาสตราจารย์สมบัติ นพรัก รองศาสตราจารย์สุขุม เฉลยทรัพย์ รองศาสตราจารย์วรพล พรหมิกบุตร นางเบญจวรรณ นรีโชติช่วงนิรันดร์ ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เลขาธิการคุรุสภา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา โดยมีผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา เป็นกรรมการ และเลขานุการ เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน 2 คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

1. จัดทำเกณฑ์และคัดเลือกสถาบันฝ่ายผลิตเข้าร่วมโครงการ
2. จัดทำเกณฑ์และดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาทุนเข้าร่วมโครงการ
3. จัดทำประชาสัมพันธ์โครงการ
4. รายงานผลการดำเนินงานต่อกระทรวงศึกษาธิการ คณะรัฐมนตรี และสาธารณชน
5. แต่งตั้งคณะทำงานได้ตามความเหมาะสม

12. โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

หลักการและเหตุผล

คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2559 ซึ่งโครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อคัดเลือกคนดี คนเก่ง เข้ามาศึกษาวิชาชีพครู ในสถาบันฝ่ายผลิตที่มีคุณภาพ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับการบรรจุเข้ารับราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในภูมิลำเนาของตนเอง โดยกำหนดเป้าหมายดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. 2559-2570 เพื่อส่งมอบครูใหม่ที่มีคุณภาพให้แก่องค์กรผู้ใช้ครู จำนวน 47,390 คน โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นจึงเป็นการลงทุนจากทางภาครัฐ ที่มุ่งหวังว่าโครงการดังกล่าวจะเป็นโครงการนำร่องในการปฏิรูประบบการผลิตครู ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษา เพื่อสร้างครูคุณภาพสูง ช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ นำไปสู่การจัดการเรียนรู้ของเด็กไทยให้ได้มาตรฐานสากลโดยมีตัวชี้วัด ได้แก่ คะแนนผลสอบ O-NET และ PISA ที่เพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 และรองรับประเทศไทย 4.0 จึงมีความคาดหวังว่าครูเหล่านี้จะเป็นผู้นำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาของประเทศที่จะเห็นผลได้อย่างชัดเจน

การดำเนินงานโครงการฯ จะเน้นพื้นที่เป็นหลัก ส่งผลต่อสถาบันฝ่ายผลิตครูในพื้นที่ที่ต้องทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย (Consortium) ปรับบทบาทและวิธีการผลิตและพัฒนาครูเพื่อให้สอดรับการปฏิรูปการศึกษาร่วมกันยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ (Area-Based Education) แสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในสถาบันฝ่ายผลิตครูด้วยกันเอง และหน่วยงานผู้ใช้ครูในท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการผลิตและพัฒนาครู ร่วมรับผิดชอบต่อผลผลิตของตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีการพัฒนาและติดตามเป็นพี่เลี้ยงให้กับครูจากโครงการนี้ ดังนั้น โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น จะเป็นกลไกที่สำคัญและเป็นโครงการนำร่องที่จะทำให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือการผลิตและพัฒนาครูในเชิงพื้นที่ สถาบันฝ่ายผลิตจึงต้องร่วมมือกับหน่วยงานผู้ใช้ครูพื้นที่กำหนดความต้องการครู (Demand) ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อให้สถาบันฝ่ายผลิตกำหนดวิธีการและกระบวนการในการผลิต (Supply) ให้สอดคล้องกับความต้องการ

ตามเงื่อนไขข้อตกลงในการผลิตครูในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น สถาบันผลิตครูต้องดูแลนิสิตนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ โดยการหล่อหลอมจิตวิญญาณความเป็นครู พัฒนาให้มีสมรรถนะตามเป้าหมายครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นตลอดระยะเวลาการศึกษาในสถาบัน โดยร่วมมือกับสถาบันเครือข่ายในแต่ละภูมิภาคเพื่อความเข้มแข็งในการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นที่มีคุณภาพต่อไป

จากหลักการดังกล่าวข้างต้น สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ผู้รับผิดชอบโครงการ จึงกำหนดให้สถาบันผลิตครู เครือข่ายสถาบันฝ่ายผลิตครูเชิงพื้นที่ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละจังหวัด แต่ละภูมิภาคต้องทำงานร่วมมือกันในลักษณะเบญจภาคี ประกอบด้วย 1) สถาบันผลิตครู 2) เครือข่ายสถาบันผลิตครูในแต่ละภูมิภาค 3) ศึกษาธิการภาคศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 4) สถานศึกษาและ 5) ชุมชนที่ร่วมกันออกแบบกำหนดวิธีการในการพัฒนานิสิตนักศึกษาผู้ที่รับทุนตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในสถาบันผลิตครูเป็นการสร้างครูที่มีคุณภาพ โดยสถาบันผลิตครูจะต้องออกแบบกิจกรรมที่จะหล่อหลอมจิตวิญญาณความเป็นครูให้แก่นิสิตนักศึกษา โดยมีทั้งกิจกรรมในสถาบันผลิตครูทั้งในและนอกชั้นเรียน กิจกรรมร่วมกันในเครือข่าย ซึ่งกระบวนการผลิตครูครูแนวใหม่นี้จะต้องเป็นการส่งเสริมศักยภาพเชิงวิชาการและวิชาชีพ สร้างสรรค์ชุมชนวิชาชีพนิสิตนักศึกษาครูเพื่อการเรียนรู้ (PLC) ตั้งแต่ในระหว่างศึกษา และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางสังคมของกลุ่มนิสิตนักศึกษาครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นฐานกำลังเชิงวิชาการที่มีคุณภาพต่อไป (คณะทำงานยกร่างกิจกรรมเสริมหลักสูตรพัฒนาครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น, 2562)

นิสิตนักศึกษาครูที่สถาบันต้องพัฒนา

การพัฒนานิสิตนักศึกษาที่สถาบันผลิตครูและเครือข่ายทำการพัฒนานิสิตนักศึกษารุ่นที่เข้าศึกษาในปี พ.ศ. 2560 และปี พ.ศ. 2561 ทุกชั้นปี ดังตาราง 10

ตาราง 10 จำนวนนิสิตนักศึกษาครูโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น รุ่นที่เข้าศึกษาในปี พ.ศ. 2560 และปี พ.ศ. 2561

ปี	ชั้นปีที่ศึกษา	จำนวน (คน)
1 / 60 (รหัส 60)	กำลังศึกษาชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 62	2,166 คน
	จะศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 63	
	จะศึกษาชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 64	
2 / 60 (รหัส 59)	กำลังศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 62	3,286 คน
	จะศึกษาชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 63	
3 / 60 (รหัส 58)	กำลังศึกษาชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 62	4,108 คน
4 / 60 (รหัส 57)	สำเร็จการศึกษาแล้ว	
5 / 60 (รหัส 56)	สำเร็จการศึกษาแล้ว	
1 / 61 (รหัส 61)	กำลังศึกษาชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 62	2,712 คน
	จะศึกษาชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 63	
	จะศึกษาชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 64	
	จะศึกษาชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 65	

หมายเหตุ: ครม. อนุมัติโครงการระยะที่ 1 ปี พ.ศ. 2559-2561

หลักการ

1. การเตรียมความพร้อมทุก ๆ ด้านที่เป็นสมรรถนะของความเป็นครู ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในสถาบันผลิตครู

2. การดูแล ติดตามให้มีพัฒนาการมีสมรรถนะตามเป้าหมายสำหรับครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

3. การหล่อหลอม และพัฒนาด้านการมีจิตวิญญาณความเป็นครู ตลอดระยะเวลาการศึกษา

4. การได้มีการเรียนรู้แบบบูรณาการในพื้นที่จริงในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

5. การมีทักษะชีวิต เป็นพลเมืองดี มีความเป็นสากล เป็นพลังสำคัญในการสร้างคนคุณภาพสู่สังคม

6. การทำงานแบบมีส่วนร่วมของเบญจภาคีที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา ประกอบด้วย 1) สถาบันผลิตครู 2) เครือข่ายสถาบันผลิตครูในแต่ละภูมิภาค 3) ศึกษาธิการภาคศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 4) สถานศึกษาและ 5) ชุมชนรวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

7. การสร้างครูรุ่นใหม่ที่เป็นนักนวัตกรที่สามารถคิด ออกแบบ และสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาหรือนวัตกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เกิดจากกระบวนการฝึกฝนสร้างประสบการณ์ในสถานศึกษา แหล่งฝึกประสบการณ์ในระหว่างเรียนรู้ในสถาบันอุดมศึกษาทั้งระดับสถาบันอุดมศึกษาและระดับเครือข่ายในภูมิภาคและข้ามภูมิภาค

8. การสร้างครูรุ่นใหม่ที่มีความเป็นครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นมืออาชีพ ทันสมัย สมสมัย มีอัตลักษณ์ที่สอดคล้องกับบริบท สภาวการณ์ในยุคปัจจุบันและเตรียมพร้อมในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลิตครูระบบจำกัดรับในสาขาและพื้นที่ที่ขาดแคลนและจำเป็นต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษาของประเทศไทย โดยมีงานวิจัยเป็นพื้นฐานรองรับการดำเนินงาน

2. เพื่อผลิตครูที่มีความรู้ทางวิชาการ เชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และมีอุดมการณ์ในวิชาชีพครูด้วยหลักสูตรและกระบวนการที่เน้นการปฏิบัติและการฝึกอบรมที่เข้มข้น

3. เพื่อพัฒนาสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) กรุงเทพมหานคร (กทม.) และสำนักส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) โดยผ่านกระบวนการฝึกปฏิบัติการสอนวิชาชีพครูในลักษณะเครือข่ายระหว่างคณะครุศาสตร์ / ศึกษาศาสตร์กับสถานศึกษา

สมรรถนะของนิสิตนักศึกษาครูที่รับทุนในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

สมรรถนะของนิสิตนักศึกษาครูที่รับทุนในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นนี้ เป็นการกำหนดผลลัพธ์ที่เป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Learning Outcomes) ที่เป็นแนวทางสำหรับสถาบันผลิตครูได้นำไปออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่นิสิตนักศึกษาครูผู้รับทุนในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น และเป็นแนวทางสำหรับสถาบันผลิตครูและเครือข่ายสถาบันผลิตครูในทุกภูมิภาคได้นำไปกำหนดเป็นเป้าหมายการออกแบบหลักสูตร และ/หรือออกแบบกิจกรรมการพัฒนาที่สอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กำหนดไว้มี 3 ด้าน ดังนี้

สมรรถนะ		**ระดับความสำคัญ**
ด้านที่ 1	ด้านคุณลักษณะ (Core Attributes)	ร้อยละ 50
ด้านที่ 2	ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน (Community Engagement)	ร้อยละ 30
ด้านที่ 3	ด้านอัตลักษณ์เชิงพื้นที่ (Area Identity)	ร้อยละ 20

มีรายละเอียดดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านคุณลักษณะ (Core Attributes)

หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติตน วิธีคิด วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการเป็นครูที่ดีของนิสิตนักศึกษาครูผู้รับทุนในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้เข้ากับบริบทของความเป็นวิชาชีพครูทั้งในสถาบันผลิตครูในสถานศึกษาและชุมชน ได้แก่ การปรับตัว การมีบุคลิกภาพมีวินัยมีจิตวิญญาณความเป็นครูมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูมีจิตอาสามีวุฒิภาวะมีความใฝ่รู้ทางวิชาชีพครูเป็นนักคิดเชิงระบบมีภาวะผู้นำรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสามารถออกแบบนวัตกรรมและจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะที่สอดคล้องกับบริบทศตวรรษที่ 21 สามารถบูรณาการภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ในสาระวิชา (TPCK, CLIL) และสามารถบูรณาการความรู้และทักษะด้านวิทยาการคำนวณในสาระวิชา อันประกอบด้วย 1) Problem Solving Thinking 2) Data Science และ 3) Digital Literacy

กลยุทธ์การพัฒนา

1. เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง (Action-based) ในสถานศึกษาทุกระดับและหรือแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง

2. เรียนรู้ในรูปแบบโครงงาน (Project-based) และหรือการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ความรู้

3. เรียนรู้ในรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community)

4. เรียนรู้ในรูปแบบการบูรณาการการเรียนรู้จากการทำงาน (Work Integration-based)

5. เรียนรู้และฝึกประสบการณ์การบูรณาการภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนรู้ในสาระวิชา Content and Language Integrated Learning) ทั้งวิชาเอกและ / หรือวิชาชีพครู

6. เรียนรู้จากกระบวนการวิจัยเป็นฐาน (Research-based)

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. ผลงานนวัตกรรมเชิงประจักษ์ที่นิสิตนักศึกษาครูผู้รับทุนในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นได้ฝึกประสบการณ์ในการออกแบบนวัตกรรมทั้งในและนอกชั้นเรียน

2. การประเมินพัฒนาการการเปลี่ยนแปลง (Development Transformative) ในตัวนิสิตนักศึกษาครูผู้รับทุนในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นก่อน ตลอดระยะเวลาการศึกษาในสถาบันผลิตครูจากอาจารย์วิชาเอก วิชาชีพครู ครูในสถานศึกษา นักเรียนตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องในเครือข่ายสถาบันผลิตครูในแต่ละภูมิภาค

3. ความสามารถบูรณาการองค์ความรู้สู่การปฏิบัติการจัดการเรียนรู้

ด้านที่ 2 ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน (Community Engagement)

หมายถึง การมีเจตคติที่ดีต่อชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง การเคารพในความแตกต่างหลากหลายทางสังคม ความสามารถในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความเป็นครูมืออาชีพ ทั้งในและนอกสถาบันผลิตครู ชุมชน สามารถวิเคราะห์ ออกแบบดำเนินการ และประเมินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาชุมชน และมีกระบวนการแก้ปัญหาและพัฒนาชั้นเรียน สถานศึกษาและชุมชน สามารถทำงานร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์การพัฒนา

1. มีการศึกษาเชิงพื้นที่ในรูปแบบโครงงาน (Project-based) โดยใช้วิจัยเป็นฐาน โดยการบูรณาการในรายวิชาหรือในกิจกรรมนอกชั้นเรียน
2. ฝึกการทำงานแบบมีส่วนร่วมกับทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
3. จัดกิจกรรมที่เสริมสร้างความเป็นครูทั้งในและนอกสถาบันผลิตครู

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. โครงงานที่นิสิตนักศึกษาได้เรียนรู้ทั้งในรูปแบบการบูรณาการในรายวิชาหรือกิจกรรมนอกชั้นเรียน
2. ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน
3. พัฒนาการของนิสิตนักศึกษาในการร่วมงานกับเครือข่าย สถานศึกษาและชุมชน

ด้านที่ 3 ด้านอัตลักษณ์เชิงพื้นที่ (Area Identity)

หมายถึง คุณลักษณะที่จำเป็นของนิสิตนักศึกษาครูผู้รับทุนในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นในแต่ละสถาบันผลิตครูและในแต่ละเครือข่ายภูมิภาค ที่มีความเฉพาะเจาะจงเชิงพื้นที่ เป็นคุณลักษณะที่แต่ละสถาบันและเครือข่ายภูมิภาคกำหนดตามบริบท มีทั้งอัตลักษณ์ในสถาบันผลิตครูแต่ละแห่ง และอัตลักษณ์ในภาพรวมของสถาบันเครือข่ายผลิตครูในแต่ละภูมิภาค โดยคุณลักษณะที่เป็นอัตลักษณ์นี้เป็นลักษณะภายในที่จะส่งผลถึงการแสดงออกถึงพฤติกรรมความเป็นครูมืออาชีพ

กลยุทธ์การพัฒนา

1. การสร้างแรงบันดาลใจ
2. การปลูกจิตสำนึกความเป็นครู
3. การแสดงพฤติกรรมการมีส่วนร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้เรียน เพื่อนครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และคนในชุมชนที่เกี่ยวข้อง
4. การจัดสถานการณ์ร่วมกับชุมชนเพื่อเรียนรู้บทบาทตามอัตลักษณ์
5. การใช้วิธีการชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC)

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. การประเมินพัฒนาการการเปลี่ยนแปลง (Development Transformative) ด้านอัตลักษณ์ตามตัวชี้วัดที่สถาบันและ/หรือเครือข่ายกำหนดให้นิสิตนักศึกษาครูผู้รับทุนในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นมีสมรรถนะตามที่สถาบันผลิตครูและเครือข่ายต้องการ ตลอดระยะเวลาการศึกษาในสถาบันผลิตครู โดยประเมินจากอาจารย์วิชาเอก วิชาชีพครู ครูในสถานศึกษา นักเรียนตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องในเครือข่ายสถาบันผลิตครูในแต่ละภูมิภาค
2. ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในสถาบันผลิตครูในสถานศึกษาและในชุมชน
3. โครงงานที่เกิดจากการบูรณาการในรายวิชาและหรือกิจกรรมนอกชั้นเรียน
4. นวัตกรรมที่เกิดจากกระบวนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพครู

สมรรถนะ ผลลัพธ์ และตัวชี้วัดตามชั้นปี

สมรรถนะ ผลลัพธ์ และตัวชี้วัดของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่นิสิตนักศึกษาครูผู้รับทุนในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ได้กำหนดขึ้นจากการบูรณาการสมรรถนะวิชาชีพครูตามเกณฑ์คุรุสภา มาตรฐานครูอาเซียน และมาตรฐานการผลิตครูของประเทศฟินแลนด์ ซึ่งได้กำหนดสมรรถนะและตัวชี้วัด ของนิสิตนักศึกษาครูผู้รับทุนในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เป็นรายปี ดังตาราง 11

ตาราง 11 สมรรถนะ ผลลัพธ์ และตัวชี้วัดตามชั้นปี โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

ชั้นปี	สมรรถนะ	ผลลัพธ์ (Results) ที่นิสิตนักศึกษาครูพึงมี
1	ด้านคุณลักษณะ	- ทักษะชีวิตในการปรับตัวสู่วิชาชีพครู - เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู - ทักษะภาษาไทยและภาษาอังกฤษ - ทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล - ความรู้พื้นฐานด้านวิทยาการคำนวณ (Computing Science)
	ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	- ความสุขหรือความพึงพอใจในการทำงานร่วมกับชุมชน
	ด้านอัตลักษณ์	- ที่สอดคล้องกับพื้นที่ของแต่ละสถาบัน (ให้สถาบันกำหนดเอง)
2	ด้านคุณลักษณะ	- ทักษะชีวิตด้านกระบวนการคิดวิเคราะห์ - เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู - รู้และเข้าใจบทบาท หน้าที่ครู - ทักษะภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ชั้นปี	สมรรถนะ	ผลลัพธ์ (Results) ที่นิสิตนักศึกษาครูพึงมี
		- ทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ - ทักษะพื้นฐานด้านวิทยาการคำนวณ (Computing Science)
	ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	- การยอมรับและเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล - เข้าใจบทบาทครูกับการพัฒนาชุมชน
	ด้านอัตลักษณ์	- ที่สอดคล้องกับพื้นที่ของแต่ละสถาบัน (ให้สถาบันกำหนดเอง)
3	ด้านคุณลักษณะ	- ทักษะชีวิตด้านการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ - เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู - แรงบันดาลใจในการเป็นครูที่ดี - วิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและบทบาทหน้าที่ครู - ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานการณ์จำลอง (Micro Teaching) - ร่วมออกแบบการจัดการเรียนรู้และร่วมปฏิบัติการจัดการเรียนรู้กับครูในสถานศึกษา - ทักษะภาษาไทยและภาษาอังกฤษ - ร่วมออกแบบและจัดการเรียนรู้ในลักษณะการบูรณาการศาสตร์การสอนและเนื้อหาสาระ (PC) และวิทยาการคำนวณ (Computing Science)
	ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	- วิเคราะห์ชุมชน เข้าใจปัญหา - ร่วมออกแบบและทำงานกับบุคคลที่เกี่ยวข้องได้
	ด้านอัตลักษณ์	- ที่สอดคล้องกับพื้นที่ของแต่ละสถาบัน (ให้สถาบันกำหนดเอง)
4	ด้านคุณลักษณะ	- ทักษะชีวิตทุกด้าน (การคิด สังคม คุณธรรมจริยธรรมในการอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม) - ภาคภูมิใจในวิชาชีพครู - เป็นแบบอย่างให้นิสิตนักศึกษาครูในสถาบันผลิตครูและหรือเครือข่าย - สร้างแรงบันดาลใจ - เป็นผู้นำกิจกรรม - ออกแบบและจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา - ออกแบบและจัดการเรียนรู้ในลักษณะการบูรณาการเทคโนโลยีและศาสตร์การสอนและเนื้อหาสาระ (TPCK) และจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะวิทยาการคำนวณ (Computing Science) และสอนแบบ CLIL ในสถานการณ์จำลอง

ชั้นปี	สมรรถนะ	ผลลัพธ์ (Results) ที่นิสิตนักศึกษาครูพึงมี
		- ความรู้ด้านการเงิน (Financial Literacy) - การดูแลสุขภาพตนเอง (Health Literacy) - ทักษะภาษาอังกฤษทางวิชาการระดับ B2
	ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	- เป็นผู้นำในการออกแบบ ดำเนินการจัดกิจกรรมประเมินผลและแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาและชุมชน
	ด้านอัตลักษณ์	- ที่สอดคล้องกับพื้นที่ของแต่ละสถาบัน (ให้สถาบันกำหนดเอง)
5	ด้านคุณลักษณะ	- ทักษะชีวิตทุกด้าน (การคิด สังคม คุณธรรมจริยธรรมในการอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม) - ภาคภูมิใจในวิชาชีพครู - เป็นแบบอย่างความเป็นครูให้บุคคลรอบข้าง - สร้างแรงบันดาลใจให้บุคคลอื่นเห็นความสำคัญของด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนด้านอัตลักษณ์ด้านคุณลักษณะวิชาชีพครู - เป็นผู้นำกิจกรรม - ออกแบบและจัดการเรียนรู้ในลักษณะการบูรณาการเทคโนโลยีและศาสตร์การสอนและเนื้อหาสาระ (TPCK) และจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะวิทยาการคำนวณ(Computing Science) และสอนแบบ CLIL ในสถานศึกษา - ความรู้ด้านการเงิน (Financial Literacy) - การดูแลสุขภาพตนเอง (Health Literacy) - ทักษะภาษาอังกฤษระดับ B2
	ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	เป็นผู้นำในการออกแบบ ดำเนินการจัดกิจกรรมประเมินผลและแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาและชุมชน
	ด้านอัตลักษณ์	- ที่สอดคล้องกับพื้นที่ของแต่ละสถาบัน (ให้สถาบันกำหนดเอง)

โดยมีรายละเอียดตัวบ่งชี้รายปี ดังตาราง 12 ต่อไปนี้

ตาราง 12 รายละเอียดตัวบ่งชี้

สมรรถนะ / ตัวบ่งชี้ตามชั้นปี	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4	ชั้นปี 5
ด้านที่ 1 ด้าน คุณลักษณะ	- ความมีวินัย - การมีเจตคติต่อวิชาชีพครู - การปรับตัวในการศึกษาในสถาบันผลิตครู - ความตั้งใจ มุ่งมั่นการเรียนรู้ เพื่อเป็นครูที่ดี-ความใฝ่รู้ - ความสามารถด้านการใช้ภาษาไทยและอังกฤษเพื่อการสื่อสาร - ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	- ความมีวินัย - การมีเจตคติต่อวิชาชีพครู - ความตั้งใจมุ่งมั่นการเรียนรู้เพื่อเป็นครูที่ดี - ความใฝ่รู้ - ความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร - การวิเคราะห์บทบาทครู - การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ - ความรู้และ	- ความมีวินัย - การมีเจตคติต่อวิชาชีพครู - ความตั้งใจมุ่งมั่นการเรียนรู้เพื่อเป็นครูที่ดี - ความใฝ่รู้ - ความสามารถด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและแบบเป็นทางการฟังพูดเขียนทางวิชาการ - ความมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ - การรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง - การมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับครูในสถานศึกษาในลักษณะ PCK	- ความมีวินัย - การมีเจตคติต่อวิชาชีพครู - การเตรียมความพร้อมในการเป็นครูที่ดี - ความตั้งใจ มุ่งมั่น การเรียนรู้เพื่อเป็นครูที่ดี - ความใฝ่รู้ - ความมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ - การรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงการรู้คิดตัดสินใจ - ความรู้และทักษะด้านวิทยาการคำนวณ - ความรู้ด้านการเงิน (Financial Literacy) - การดูแลสุขภาพตนเอง (Health Literacy) - ความสามารถในการสื่อสาร	- ความมีวินัย - การมีเจตคติต่อวิชาชีพครู - การเตรียมความพร้อมในการเป็นครูมืออาชีพ - ความตั้งใจ มุ่งมั่น การเรียนรู้เพื่อเป็นครูที่ดี - ความใฝ่รู้ - ความมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ - การรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง - ความรู้ด้านการเงิน | (Financial Literacy) - การดูแลสุขภาพตนเอง (Health Literacy) - ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษแบบเป็นทางการฟังพูด เขียนทางวิชาการระดับ B - สามารถจัดการเรียนรู้ใน

สมรรถนะ / ตัวบ่งชี้ตามชั้นปี	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4	ชั้นปี 5
	- ความรู้และทักษะด้านวิทยาการคำนวณ	ทักษะด้านวิทยาการคำนวณ	- การออกแบบสื่อการเรียนรู้ทั้งแบบใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อทำมือ - ความรู้และทักษะด้านวิทยาการคำนวณ	ภาษาอังกฤษแบบเป็นทางการ ฟัง พูดและเขียนทางวิชาการระดับ B2 (ตามแนว CEFR) - ออกแบบและจัดการเรียนรู้ในลักษณะการบูรณาการเทคโนโลยีและศาสตร์การสอนและเนื้อหาสาระ (TPCK) และสอนแบบ CLIL ในสถานการณ์จำลอง	ลักษณะการบูรณาการเทคโนโลยีและศาสตร์การสอนและเนื้อหาสาระ (TPCK) และสอนแบบ CLIL ในสถานศึกษา - พฤติกรรม บุคลิกภาพความเป็นครูมืออาชีพเป็นแบบอย่างให้แก่บุคคลรอบข้าง - การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน - ความรู้และทักษะด้านวิทยาการคำนวณ
ด้านที่ 2 ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	- การมีเจตคติต่อชุมชนที่เกี่ยวกับวิชาชีพครู - ความพึงพอใจที่ได้เรียนรู้ในชุมชนที่เกี่ยวข้อง	- การมีเจตคติต่อชุมชนที่เกี่ยวกับวิชาชีพครู - ความพึงพอใจที่ได้เรียนรู้ในชุมชนที่เกี่ยวข้อง - การยอมรับและเคารพในความ	- การมีเจตคติต่อชุมชนที่เกี่ยวกับวิชาชีพครู - ความพึงพอใจที่ได้เรียนรู้ในชุมชนที่เกี่ยวข้อง - การยอมรับและเคารพในความหลากหลายทางสังคมโดย * การเข้าร่วมกิจกรรม	- การมีเจตคติต่อชุมชนที่เกี่ยวกับวิชาชีพครู - ความพึงพอใจที่ได้เรียนรู้ในชุมชนที่เกี่ยวข้อง - การยอมรับและเคารพในความหลากหลายทางสังคมโดย * การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นครูในสถาบันผลิตครู	- การมีเจตคติต่อชุมชนที่เกี่ยวกับวิชาชีพครู - ความพึงพอใจที่ได้เรียนรู้ในชุมชนที่เกี่ยวข้อง - การยอมรับและเคารพในความหลากหลายทางสังคมโดย * การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นครูในสถาบันผลิตครู

สมรรถนะ / ตัวบ่งชี้ตามชั้นปี	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4	ชั้นปี 5
		หลากหลายทางสังคมโดย * การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นครูในสถาบันผลิตครู * การเข้าร่วมกิจกรรมในสถานศึกษา	เสริมสร้างความเป็นครูในสถาบันผลิตครู * การเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน - การเป็นผู้นำกิจกรรมในสถาบันผลิตครู	* การเข้าร่วมกิจกรรมในสถานศึกษา * การเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน - การเป็นผู้นำกิจกรรม *ในสถาบันผลิตครู *ในสถานศึกษา - การวิเคราะห์ออกแบบประเมินกิจกรรมเพื่อการศึกษาในชุมชน	* การเข้าร่วมกิจกรรมในสถานศึกษา * การเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน-การเป็นผู้นำกิจกรรม *ในสถาบันผลิตครู *ในสถานศึกษา *ในชุมชน - การวิเคราะห์ออกแบบประเมินกิจกรรมเพื่อการศึกษาในชุมชน -มีกระบวนการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนในสถานศึกษา/ชุมชนจริงโดยใช้วิจัยเป็นฐาน
ด้านที่ 3 ด้านอัตลักษณ์	(ให้สถาบันผลิตครูกำหนดได้เองโดยอิสระ)				

กรอบแนวคิดการพัฒนานิสิตนักศึกษาครูที่รับทุนครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

หมายถึง หลักการ ความเชื่อพื้นฐานที่ใช้ในการออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่นิสิตนักศึกษาครูผู้รับทุนที่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ กำหนดไว้เพื่อที่สถาบันผลิตครูและเครือข่ายสถาบันพัฒนาครูในแต่ละภูมิภาคได้นำไปสู่การปฏิบัติการออกแบบ หลักสูตร กิจกรรมการพัฒนาการประเมินติดตามครูผู้รับทุนทุกรุ่นตามแผนระยะยาวที่กำหนด 10 ปี (พ.ศ. 2559–2568)

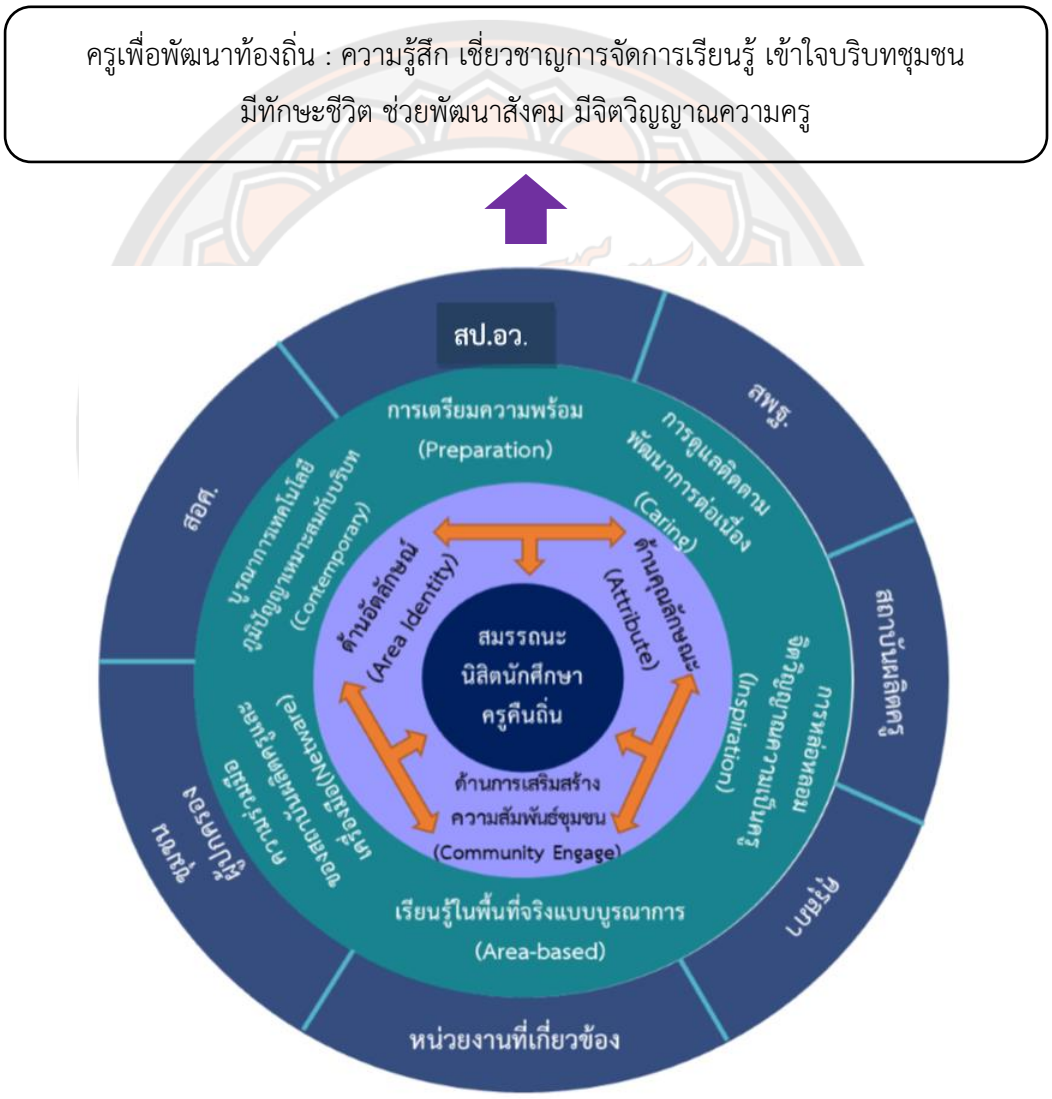

ภาพ 5 กรอบแนวคิดการพัฒนานิสิตนักศึกษาครูที่รับทุนครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

รูปแบบการพัฒนานิสิตนักศึกษาผู้รับทุน

การพัฒนานิสิตนักศึกษาครูผู้รับทุนในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น มีรูปแบบการพัฒนา 3 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 พัฒนาโดย สป.อว.

ศึกษาบทเรียนภาษาอังกฤษออนไลน์ (ECHO English)

ศึกษาบทเรียนคุณธรรมจรรยาบรรณวิชาชีพแบบออนไลน์ ปีละ 1 บทเรียน

รูปแบบที่ 2 การพัฒนาในสถาบันผลิตครู

การจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร

รูปแบบที่ 3 การพัฒนาในรูปแบบความร่วมมือภายในเครือข่ายสถาบันผลิตครูของแต่ละภูมิภาค (Connection)

การจัดกิจกรรมค่ายครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (Summer Camp)

หมายเหตุ: การจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้สถาบันผลิตครูออกแบบได้ตามอิสระ โดยให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นตามสมรรถนะ ผลลัพธ์ และตัวบ่งชี้ ที่ สป.อว. กำหนด โดยกิจกรรมที่ออกแบบ 1 กิจกรรมอาจตอบโจทย์สมรรถนะได้ครบทุกด้าน

การกำหนดจำนวนชั่วโมงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของสถาบันผลิตครู (ไม่น้อยกว่าปีละ 50 ชั่วโมง)

สมรรถนะ	น้ำหนัก	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมในสถาบัน: เครือข่าย
ด้านที่ 1 คุณลักษณะ	50	25	15 : 10
ด้านที่ 2 การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	30	15	6 : 9
ด้านที่ 3 อัตลักษณ์	20	10	5 : 5

ผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในการพัฒนา

1. ศึกษาบทเรียนออนไลน์ ภาษาอังกฤษ และคุณธรรมจรรยาบรรณวิชาชีพครบตามที่ สป.อว. กำหนด
2. กิจกรรม/นวัตกรรมการออกแบบการเรียนรู้ในสถานศึกษา
3. กิจกรรม/นวัตกรรมการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในชุมชน
4. มีความรู้และทักษะด้านวิทยาการคำนวณ (Computing Science) อันประกอบด้วย 1) Problem Solving Thinking 2) Data Science และ 3) Digital Literacy
5. มีทักษะการบูรณาการการสอนภาษาอังกฤษในแต่ละกลุ่มสาระ (CLIL)

งบประมาณ ปีละ 5,000 บาท/คน/ปี โดย สป.อว.จะโอนเงินงบประมาณไปที่สถาบันผลิตครูเป็นปีงบประมาณ ไปตามจำนวนนิสิตนักศึกษาทุนของแต่ละสถาบัน โดยจะเป็นงบประมาณในการดำเนินงานในสถาบันผลิตครูแต่ละแห่ง ส่วนการดำเนินงานในลักษณะความร่วมมือในรูปแบบเบญจภาคี ของแต่ละสถาบันเครือข่ายภูมิภาค ให้สถาบันเครือข่ายแต่ละภูมิภาคบริหารจัดการจากงบประมาณนี้ ขึ้นอยู่กับข้อตกลงในการร่วมลงทุนงบประมาณของแต่ละเครือข่ายภูมิภาค

แผนภาพกรอบความคิดการดำเนินงานในการพัฒนานิสิตนักศึกษาครู
ในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

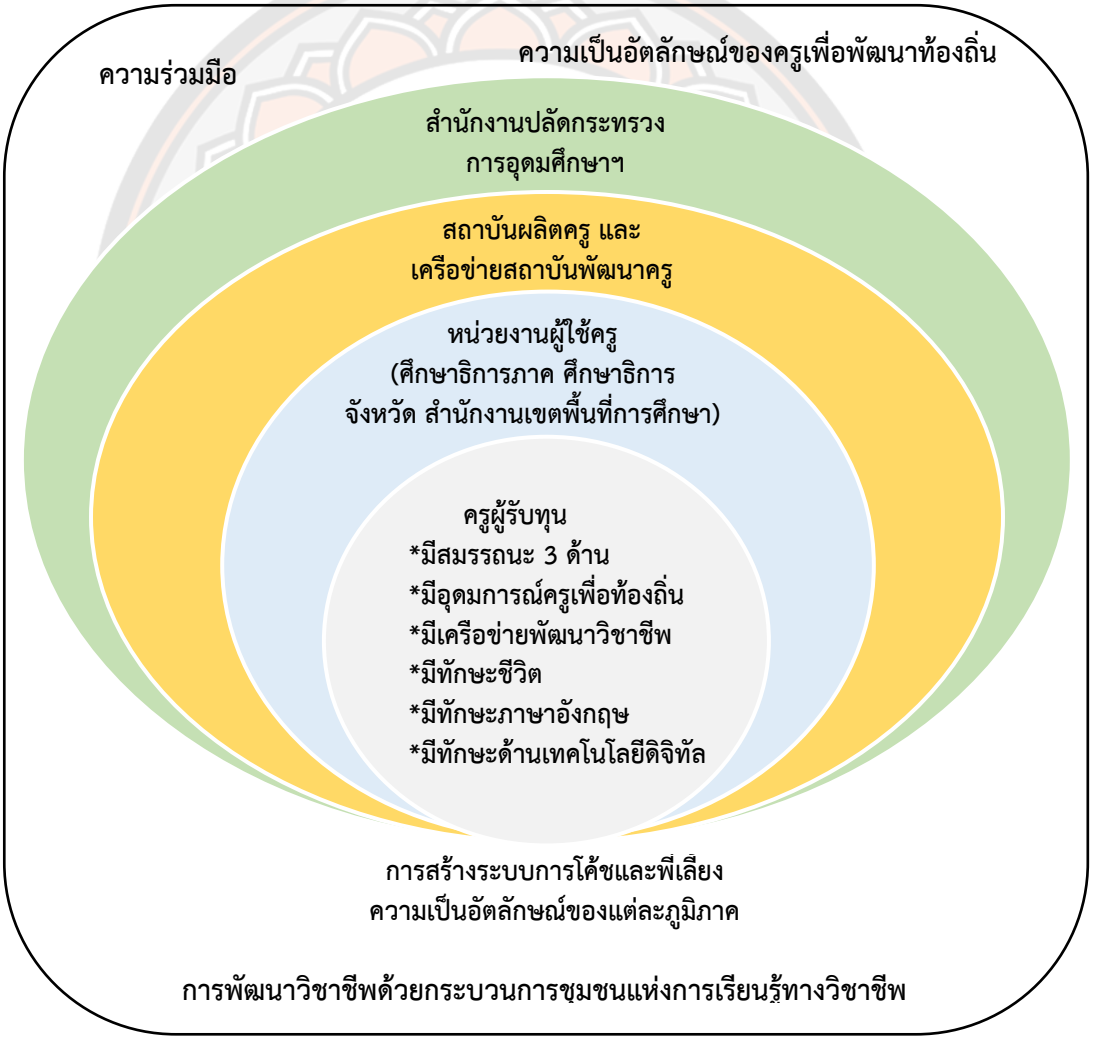

ภาพ 6 กรอบความคิดการดำเนินงานในการพัฒนานิสิตนักศึกษาครูในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

ขั้นตอนการดำเนินงานของสถาบันผลิตครูและเครือข่ายสถาบันผลิตครู

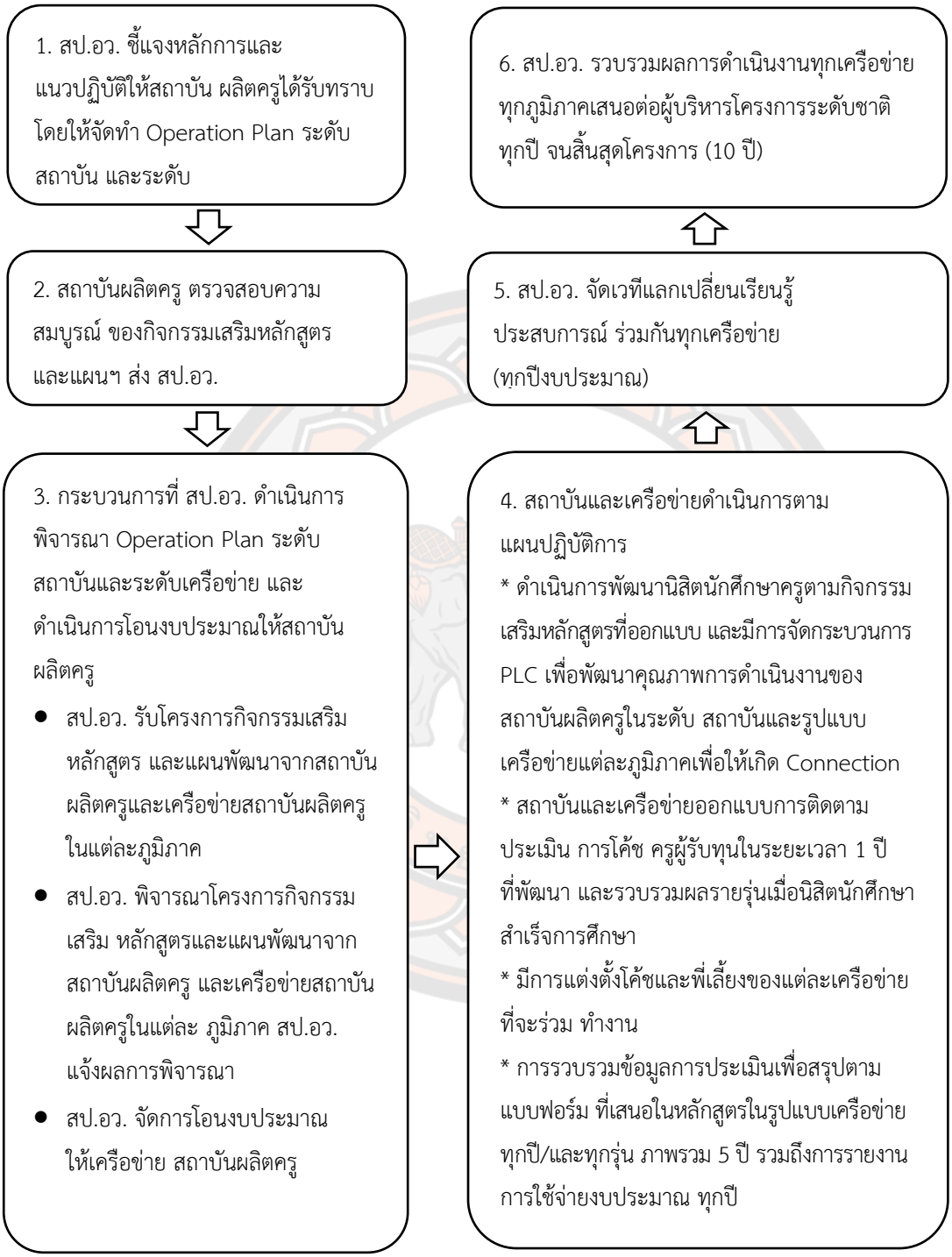

ภาพ 7 ขั้นตอนการดำเนินงานของสถาบันผลิตครูและเครือข่ายสถาบันผลิตครู

ระบบการติดตาม และประเมินผลโครงการ

จากหลักการและแนวคิดในการพัฒนานิสิตนักศึกษาครูของโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ที่ให้สถาบันผลิตครูและเครือข่ายสถาบันฝ่ายผลิตครูเชิงพื้นที่ได้ร่วมมือในรูปแบบของเครือข่ายในแต่ละภูมิภาค โดยร่วมกันกำหนดวิธีการใน**การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร**เพื่อพัฒนานิสิตครูของโครงการตลอดระยะเวลา การศึกษาในสถาบันผลิตครู เป็นเวลา 5 ปี ดังนั้น เพื่อให้เกิดการสร้างครูคุณภาพสูง เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ในระบบการศึกษาของประเทศที่จะเห็นผลได้อย่างชัดเจนและยั่งยืน สถาบันผลิตครูและเครือข่ายที่รับผิดชอบใน แต่ละพื้นที่ต้องร่วมมือกันติดตามและประเมินผลด้วยตนเองอย่างจริงจัง เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้และนำมา ปรับกระบวนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันตนเอง นอกจากนี้สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการต้องทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลด้วยเช่นกัน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ใช้เป็นแนวทาง ปรับปรุงและทบทวนมาตรการ นโยบาย การจัดทำแผนงาน/โครงการ ในภาพรวม ให้สามารถตอบโจทย์ของประเทศ ยกระดับการศึกษาในพื้นที่ให้สูงขึ้นตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

ระบบและกลไกการคุณภาพการดำเนินงานและติดตามประเมินโครงการ

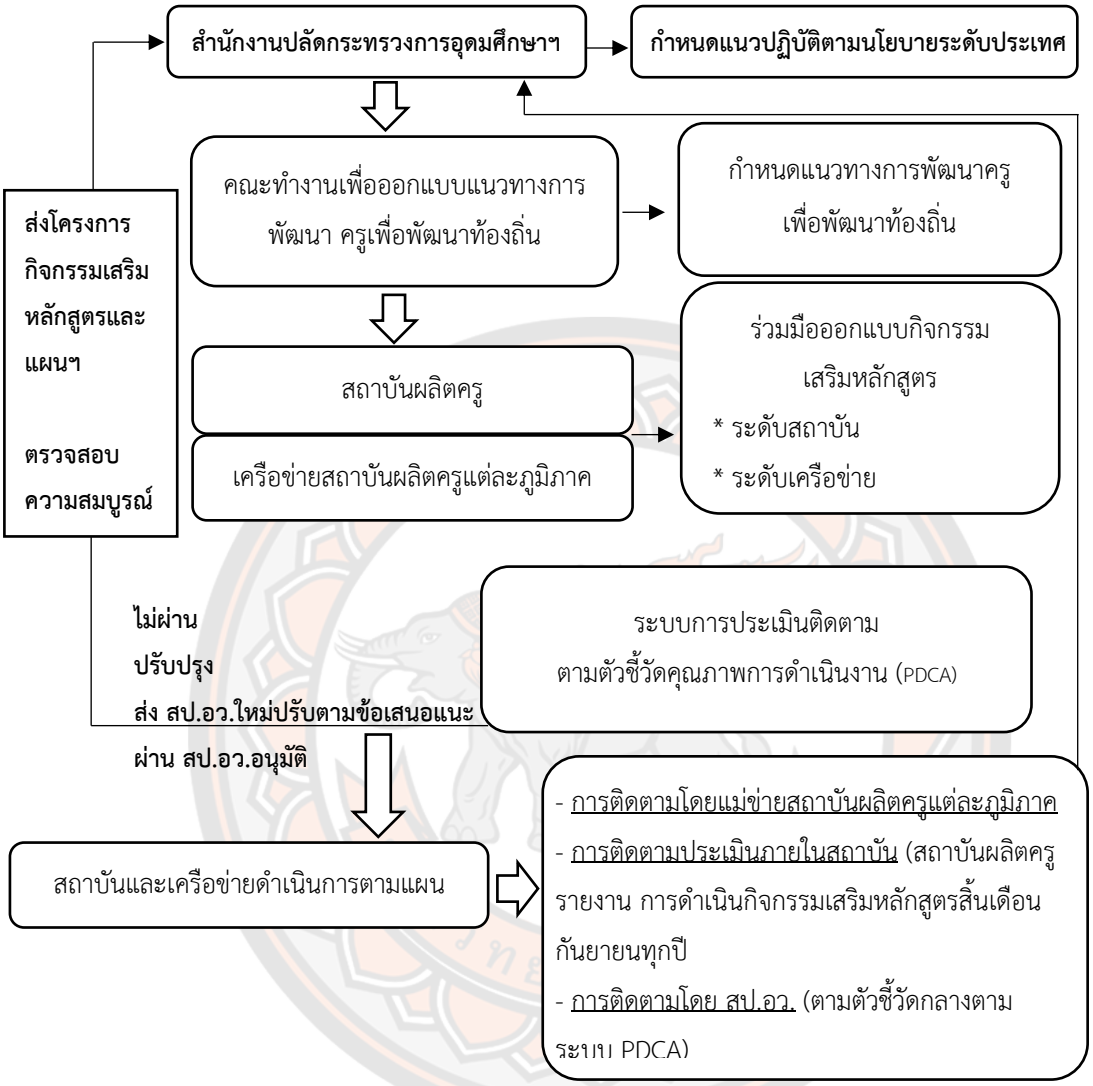

ภาพ 8 ระบบและกลไกการคุณภาพการดำเนินงานและติดตามประเมินโครงการ

แนวทางการติดตามและประเมินผลโครงการ

1. การรายงานการติดตามและประเมินผลจะรายงานผลเป็นรายปี **ณ สิ้นเดือนกันยายนของทุกปี** ทั้งในมิติของผลการดำเนินงาน การใช้จ่ายงบประมาณ ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ และผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินการ

2. การกำหนดหน้าที่การติดตามและประเมินโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ

2.1 หน้าที่สถาบันผลิตครูและเครือข่ายสถาบันผลิตครูในแต่ละภูมิภาคที่รับผิดชอบพัฒนานิสิตนักศึกษาครูในแต่ละสถาบันและแต่ละพื้นที่ทุกขั้นปีที่เริ่มรับทุนปี พ.ศ. 2560 และ 2561 ทุกปีการศึกษา

2.1.1 ประเมินผลก่อนการดำเนินงานหรือก่อนเริ่มโครงการ ประเมินบริบทก่อนการดำเนินการ

2.1.2 ประเมินผลระหว่างดำเนินการ เป็นการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าในการดำเนินการ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ

2.1.3 รายงานค่าใช้จ่าย/งบประมาณในการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ

2.1.4 รายงานผลการติดตามและประเมินผลทุกมิติต่อสถาบันแม่ข่ายเครือข่ายเพื่อรวบรวมและสรุปผลการดำเนินการ ปัญหาอุปสรรคในภาพรวมของเครือข่าย

2.1.5 สร้างโมเดลการผลิตครูที่เป็นอัตลักษณ์ของสถาบันโดยใช้วิจัยเป็นฐาน

2.2 หน้าที่สถาบันแม่ข่ายเครือข่าย

2.2.1 สร้างระบบและกลไกความร่วมมือของสถาบันผลิตครูในเครือข่ายรวมทั้งวางระบบการติดตาม ประเมิน การโค้ชครูผู้รับทุนในระยะเวลา 1 ปีที่พัฒนา และออกแบบระบบการติดตามการพัฒนานิสิตนักศึกษาครูของโครงการในระยะยาว เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.2.2 กระตุ้นให้เกิดการสร้างเครือข่ายของนิสิตนักศึกษาต่างสถาบัน

2.2.3 ประสานงาน/ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินการของสถาบันผลิตครูในเครือข่าย

2.2.4 จัดประชุม/จัดเวที เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วมแก้ปัญหาการดำเนินงานของสถาบันผลิตครูที่รับผิดชอบในแต่ละพื้นที่

2.2.5 สรุป/รวบรวม/วิเคราะห์/สังเคราะห์ ข้อมูลการประเมินผลการดำเนินงาน การใช้จ่ายงบประมาณ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ โดยจัดทำรายงานในภาพรวมของเครือข่ายเพื่อนำเสนอสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ

2.2.6 สร้างโมเดลการผลิตครูที่เป็นอัตลักษณ์ของแต่ละภูมิภาคโดยใช้วิจัยเป็นฐาน

2.3 สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ

2.3.1 สป.อว. จะแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลโครงการเพื่อติดตามความก้าวหน้าและประเมินผลการดำเนินงานในแต่ละเครือข่ายเป็นรายปี และเมื่อสิ้นสุดโครงการ

2.3.2 วางระบบการติดตามและประเมินผลในภาพรวมของโครงการ

2.3.3 จัดประชุม/จัดเวทีเพื่อให้เครือข่าย สถาบันผลิตครู และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินการ

2.3.4 สรุป/รวบรวม/วิเคราะห์/สังเคราะห์ ข้อมูลการประเมินผลการดำเนินงาน การใช้จ่ายงบประมาณ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในภาพรวมของโครงการ

2.3.5 ประเมินผลในภาพรวมของโครงการทั้งในระดับผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ เพื่อสรุปว่ามีความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดมากน้อยเพียงใด วิเคราะห์ผลผลิต ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ตลอดจนผลกระทบต่าง ๆ

2.3.6 จัดทำการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

2.3.7 นำเสนอผลการติดตามและประเมินผลให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ

2.3.8 นำผลลัพธ์ที่ได้จากการประเมิน ไปใช้เป็นข้อมูลปรับปรุงและทบทวน มาตรการ นโยบายการจัดทำแผนงาน/โครงการ ในภาพรวม ให้สามารถตอบโจทย์คุณภาพครูของประเทศ

3. ตัวชี้วัดการดำเนินงานการกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาครูของสถาบันผลิตครูและเครือข่ายสถาบันผลิตครูแต่ละภูมิภาค

ด้านการบริหารจัดการ

ระดับ	ประเด็น	ตัวชี้วัด	ร่องรอย / หลักฐาน
*สถาบันผลิตครู	* การวางแผน	มีคณะกรรมการดำเนินงานที่มีองค์คณะเบญจภาคี	คำสั่งการแต่งตั้งคณะทำงาน
		มีการร่วมวางแผนออกแบบหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทสถาบัน	หลักสูตร / กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษาที่รับทุนรายรุ่น
		มีการร่วมออกแบบแผนพัฒนาคุณภาพการดำเนินงาน (Business Plan)	แผนพัฒนาคุณภาพของสถาบัน
	* การดำเนินงาน	เป็นไปตามหลักสูตรและแผนที่กำหนด	- รายงานสรุปผลการ พัฒนารายรุ่นทุกปีงบประมาณ - คำสั่งแต่งตั้งฯ
		- มีทีมจากเบญจภาคีมาร่วมการดำเนินงานในการพัฒนานิสิตนักศึกษาทุนทั้ง 2 รูปแบบการพัฒนา 1) ในสถาบันผลิตศรู 2) ในเครือข่ายสถาบันผลิตครูแต่ละภูมิภาค	
		ความพึงพอใจของนิสิตนักศึกษาและเครือข่ายเบญจภาคี	แบบสรุปมีความพึงพอใจของนิสิตนักศึกษาและเครือข่ายเบญจภาคี

ระดับ	ประเด็น	ตัวชี้วัด	ร่องรอย / หลักฐาน
	* การประเมินติดตาม	มีการประเมินพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาที่รับทุนตามมรรถนะและตัวชี้วัดรายรุ่นที่กำหนดในหลักสูตรและแผนที่สอดคล้องกับมาตรฐานการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (ในคู่มือ) ทุกปีงบประมาณ	แบบสรุปผลการติดตาม พัฒนานิสิตนักศึกษาครูผู้รับทุนรายรุ่นทุกปีงบประมาณ
		มีทีมจากเบญขภาก็มารวมการประเมินติดตาม	คำสั่งแต่งตั้งฯ
	* การปรับปรุงพัฒนา	มีการสะท้อนผลการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรและแผน ตลอดจนมีการปรับปรุงพัฒนากระบวนการพัฒนาตลอดระยะเวลาในสถาบันการศึกษาอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	รายงานการประชุมคณะทำงานฯ
		มีทีมจากเบญจภาคีมาร่วมสะท้อนคิดถอดบทเรียน และปรับปรุงการดำเนินงานอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง	มีประเด็นการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม
*เครือข่ายสถาบันผลิตครูแต่ละภูมิภาค	* การวางแผน	มีคณะกรรมการระดับเครือข่ายที่มีองค์คณะเบญจภาคี	คำสั่งแต่งตั้งฯ
		มีแผนพัฒนาคุณภาพระดับเครือข่ายที่เกิดจากการร่วมมือจากเบญจภาคี	แผนพัฒนาคุณภาพระดับเครือข่าย
		มีการกำหนดกิจกรรมพัฒนานิสิตนักศึกษาร่วมกัน ตามจำนวนชั่วโมงที่ สป.อว. กำหนด	รายละเอียดกิจกรรมของเครือข่าย
	* การดำเนินงาน	มีทีมจากเบญจภาคีมาร่วมการดำเนินงานในการพัฒนานิสิตนักศึกษาทุนในรูปแบบกิจกรรมร่วมในเครือข่ายสถาบันผลิตครูแต่ละภูมิภาค	รายงานสรุปผลการพัฒนารายรุ่นทุกปีงบประมาณ
		ดำเนินกิจกรรมตามแผนที่กำหนด	
	* การประเมินติดตาม	มีทีมจากเบญจภาคีมาร่วมการประเมินติดตาม	
		การประเมินที่ติดตามกิจกรรมร่วมของเครือข่ายภูมิภาค อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	
	* การปรับปรุงพัฒนา	มีการสะท้อนผลการจัดกิจกรรมตามแผนตลอดจนมีการปรับปรุงพัฒนากระบวนการพัฒนาตลอดระยะเวลาในสถาบันการศึกษาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	รายงานการประชุมคณะทำงานฯ และประเด็นการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม

ด้านนวัตกรรม

ระดับ	ประเด็น	ตัวชี้วัด	ร่องรอย / หลักฐาน
* สถาบันผลิตครู	กระบวนการพัฒนา	เกิดนวัตกรรมกระบวนการที่เป็นอัตลักษณ์การผลิตครูของสถาบัน	รายละเอียดการพัฒนาและเกิดเป็นนวัตกรรมที่เป็นรูปแบบที่เป็นอัตลักษณ์ของสถาบัน
		กระบวนการมีฐานจากการวิจัยสถาบัน	วิจัยสถาบัน
* เครือข่ายสถาบันผลิตครูแต่ละภูมิภาค	กระบวนการทำงานภายใต้ความร่วมมือของเครือข่าย	เกิดระบบและกลไกการทำงานที่เข้มแข็งของเครือข่ายสถาบันผลิตครูในแต่ละภูมิภาค	รายละเอียดระบบและกลไกการทำงานของเครือข่าย

13. โครงการทุนครูรัก(ษ์)ถิ่น

ด้วยกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ได้จัดทำโครงการสร้างโอกาสทางการศึกษา สำหรับนักเรียนในพื้นที่ห่างไกลเป็นครูรุ่นใหม่เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนของชุมชน ตามวัตถุประสงค์ของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) เพื่อสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน สามารถพัฒนาเด็กและเยาวชนตามพื้นฐานและศักยภาพที่แตกต่างกัน

อาศัยอำนาจตามความใน ข้อ 7 และข้อ 8 ของระเบียบกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบข้อมูลและการช่วยเหลือเด็กปฐมวัย เด็กและเยาวชนซึ่งขาดแคลนทุนทรัพย์ หรือด้อยโอกาส ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ ผู้ด้อยโอกาส ครอบครัวที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ และครู พ.ศ.2561 ประกอบมติคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ในการประชุมครั้งที่ 8/2561 เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2561 ผู้จัดการจึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้ (กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา, 2562)

ในประกาศนี้

1. สถาบันการศึกษา หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐหรือเอกชนที่เปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์หรือคณะศึกษาศาสตร์ สาขาประถมศึกษาหรือปฐมวัย และตั้งอยู่ในจังหวัดที่มีอัตราบรรจุครูในปี พ.ศ. 2567 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้สำหรับโครงการ

2. นักเรียนยากจน หมายถึง นักเรียนที่อยู่ในครัวเรือนที่สมาชิกมีรายได้เฉลี่ยต่อคนไม่เกิน 3,000 บาทต่อเดือน (กรณีที่สมาชิกในครัวเรือนมีรายได้ที่ได้รับจากสมาชิกที่ไปทำงานที่อื่นให้นับรวมด้วย) ทั้งนี้ กองทุน เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) จะใช้เกณฑ์การคัดกรอง

ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์จากระบบปัจจัยพื้นฐาน นักเรียนยากจนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) (Proxy Means Test: PMT) ประกอบการพิจารณาร่วมด้วย

หลักการสำคัญของโครงการ

โครงการนี้ตั้งอยู่บนหลักการสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. ส่งเสริมให้นักเรียนยากจนที่มีศักยภาพและมีจิตวิญญาณความเป็นครูได้เรียนครูจนจบปริญญาตรีอย่างมีคุณภาพ และกลับไปเป็นครูในโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลซึ่งเป็นท้องถิ่นของตน โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

2. สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกลที่จำเป็นต้องยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ร่วมกันของครูและผู้เรียนตั้งแต่เริ่มโครงการ

3. สนับสนุนการปรับกระบวนการเรียนการสอนในสถาบันผลิตและพัฒนาครู ซึ่งผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจะสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงในเชิงระบบการศึกษาของประเทศ

เป้าประสงค์ของโครงการ

การดำเนินงานโครงการตามประกาศนี้ มีเป้าประสงค์เพื่อสร้างโอกาสให้กับนักเรียนยากจน ที่มีศักยภาพ มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี และมีจิตวิญญาณความเป็นครู ได้เรียนครูจนจบปริญญาตรีอย่างมี คุณภาพ มีทักษะความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นครูรุ่นใหม่ใน โรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกลระดับตำบลประมาณ 1,500 แห่ง ภายในระยะเวลา 10 ปี อันจะเป็นการลด ความเหลื่อมล้ำและเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น และจะทำให้มีครูเพียงพอต่อความ ต้องการแก้ปัญหาครูไม่ครบชั้นและโยกย้ายบ่อย พร้อมกับการสนับสนุนให้สถาบันผลิตและพัฒนาครูมีการ ออกแบบระบบการจัดการเรียนรู้ใหม่ จัดการเรียนการสอนที่นำไปสู่การปรับเปลี่ยนบทบาทของครูในอนาคต และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาให้สามารถผลิตและพัฒนาครูได้สอดคล้องกับบริบทในแต่ละพื้นที่ และความต้องการโดยรวมของประเทศ ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นตามเป้าประสงค์นี้จะสามารถนำไปสู่การยกระดับคุณภาพและระบบการศึกษาของประเทศได้

วัตถุประสงค์ของโครงการ

การดำเนินงานโครงการตามประกาศนี้ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อสนับสนุนให้เกิดการผลิตและพัฒนาครูรุ่นใหม่ที่มีคุณลักษณะตรงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และบรรจุครูในพื้นที่ได้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน ในชุมชนพื้นที่ห่างไกล จำนวน 5 รุ่น ๆ ละ 300 คน รวม 1,500 คน

2. เพื่อประสานให้เกิดความร่วมมือในการทำงานร่วมกันของหน่วยงานหลักในการผลิตและพัฒนาครูกับหน่วยงานที่ใช้ครู ตั้งแต่กระบวนการคัดเลือก การจัดการเรียนการสอน กิจกรรมการพัฒนาทักษะ วิชาชีพครู และการฝึกปฏิบัติงานในโรงเรียนและชุมชนตั้งแต่ต้นทางไปพร้อมกัน

3. เพื่อปรับระบบการผลิตและพัฒนาครู ให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถาบันและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการปรับกิจกรรมสร้างเสริมทักษะวิชาชีพและ ทักษะที่จำเป็นให้ตรงกับลักษณะงาน มีความสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและชุมชนในพื้นที่ห่างไกล

ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการ

การดำเนินงานโครงการมี 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 การสื่อสารประชาสัมพันธ์โครงการ และเชิญชวนสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชนยื่นข้อเสนอโครงการ (Proposal)

2. ขั้นตอนที่ 2 คัดเลือกสถาบันการศึกษาเข้าร่วมโครงการ โดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามเกณฑ์คุณภาพ 7 ประเด็นหลัก ทั้งนี้ จะพิจารณาจากเอกสารข้อเสนอโครงการและการลงพื้นที่ศึกษาข้อมูลเชิงลึก

3. ขั้นตอนที่ 3 สถาบันการศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ ดำเนินการจัดทำข้อมูลร่วมกับโรงเรียนในระดับพื้นที่ เพื่อค้นหานักเรียนกลุ่มเป้าหมาย คัดกรอง และคัดเลือกนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่าร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นผู้รับทุนในโครงการและเข้าศึกษาใน สถาบันการศึกษา

4. ขั้นตอนที่ 4 สถาบันการศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ เตรียมความพร้อมทั้งด้านวิชาการและสังคมให้แก่ผู้รับทุนก่อนเริ่มเข้าศึกษา และจัดการเรียนการสอนตามรายละเอียดที่เตรียมไว้ สำหรับผู้รับทุนได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ

5. ขั้นตอนที่ 5 การจัดให้มีกิจกรรมเสริมคุณภาพให้แก่ผู้รับทุน โดยความร่วมมือระหว่าง กสศ. และกับสถาบันการศึกษา เช่น การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ ๆ การจัดกิจกรรมเสริมทักษะด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการทำงานในอนาคต การดูแลชีวิตความเป็นอยู่ของผู้รับทุน และการจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญหรือพี่เลี้ยงทางวิชาการ

6. ขั้นตอนที่ 6 การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ

คุณสมบัติของสถาบันการศึกษาที่จะส่งข้อเสนอโครงการเพื่อเข้าร่วมโครงการ

สถาบันการศึกษาที่จะส่งข้อเสนอโครงการเพื่อเข้าร่วมโครงการต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐหรือเอกชนที่เปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรีด้านการศึกษา คณะครุศาสตร์ หรือคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาประถมศึกษาหรือปฐมวัย

2. มีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และอาจารย์ผู้สอนที่มีคุณวุฒิ ประสบการณ์การทำงาน มีผลงานวิจัยตามเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา และมีจำนวนเพียงพอสำหรับการจัดกลุ่มเรียนสูงสุด 30 คน/สาขาวิชา/ชั้นปี

3. มีที่ตั้งอยู่ในจังหวัด ซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียนพื้นที่ห่างไกล (Protected schools) ที่ผู้รับทุน จะไปบรรจุและแต่งตั้งหลังสำเร็จการศึกษาในปี พ.ศ. 2567 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กำหนดไว้สำหรับโครงการ

4. มีอาคารสถานที่ ห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ได้มาตรฐานและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้รับทุนได้อย่างมีคุณภาพ

5. มีหอพักสำหรับผู้รับทุนอย่างเพียงพอ มีระบบการดูแลที่ดี และเอื้อต่อการเรียนรู้

6. มีโรงเรียนเครือข่ายสำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ตามเกณฑ์มาตรฐานระบบประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลเป็นเครือข่ายสำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ โดยผู้บริหารและครูพี่เลี้ยงต้องมีความพร้อมให้ความดูแลช่วยเหลือนักศึกษาผู้รับทุน

การเข้าร่วมโครงการ

สถาบันการศึกษาที่มีคุณสมบัติตามข้อ 6 และมีความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการ ให้ยื่นข้อเสนอโครงการ (Proposal) ผ่านระบบออนไลน์ที่ www.EEF.or.th ภายในวันที่ 26 กรกฎาคม 2562

ข้อเสนอโครงการ ต้องแสดงแนวคิดและวิธีการดำเนินงานที่ชัดเจนตามหัวข้อสำคัญตามเกณฑ์คุณภาพ 7 ประเด็นหลัก โดยมีข้อมูลและหลักฐานที่เชื่อถือได้ ในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ความพร้อมและความน่าเชื่อถือของสถาบัน

สถาบันการศึกษาต้องแสดงให้เห็นถึงความพร้อมด้านหลักสูตร ความเชี่ยวชาญของบุคลากรผู้สอนที่ตรงตามสาขาวิชา ความเชี่ยวชาญในการทำวิจัย การมีแหล่งเรียนรู้สำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การทำงานร่วมกับชุมชนท้องถิ่น มีเครือข่ายการทำงานกับหน่วยงานต่าง ๆ บัณฑิตครูที่สำเร็จการศึกษา เป็นที่ยอมรับและเป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตและชุมชนท้องถิ่น รวมถึงความพร้อมในการบริหารจัดการ โครงการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์ของโครงการ

2. การประชาสัมพันธ์ ค้นหา คัดกรอง และคัดเลือกนักเรียนเพื่อรับทุน

สถาบันการศึกษาต้องแสดงให้เห็นถึง แนวทางการประชาสัมพันธ์ การสร้างความรู้ความเข้าใจเชิงรุกเกี่ยวกับโครงการ การศึกษาต่อในวิชาชีพครู การสร้างแรงจูงใจในการเข้าศึกษาตามหลักสูตรครูที่โครงการสนับสนุนทุนการศึกษา โดยมุ่งสื่อสารกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย โรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชนในจังหวัดเขตพื้นที่บริการของสถาบันการศึกษา รวมทั้งต้องแสดงให้เห็นถึง

กระบวนการ วิธีการ ในการค้นหาและคัดกรองนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่มีคุณสมบัติ เพื่อให้สามารถคัดเลือกผู้รับทุนได้ตามเป้าหมายของโครงการ โดยกระบวนการค้นหา คัดกรอง และคัดเลือกนักเรียนเพื่อรับทุนดังกล่าว ต้องยึดหลักการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และต้องแสดงให้เห็นมาตรการในการให้ความเป็นธรรม กรณีมีข้อทักท้วงเกี่ยวกับการค้นหา คัดกรอง และคัดเลือกนักเรียนเพื่อรับทุน

3. การเตรียมความพร้อมแก่นักเรียนก่อนเข้าศึกษา

สถาบันการศึกษาต้องแสดงให้เห็นถึง แนวทางการเตรียมความพร้อมให้แก่นักเรียนก่อนเข้าศึกษาใน 2 ระยะ ดังนี้

3.1 ระยะที่ 1 สถาบันการศึกษาต้องเสนอแนวทางการเตรียมความพร้อมให้แก่นักเรียน กลุ่มเป้าหมายก่อนสอบเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษา ตั้งแต่การแนะแนว การประชาสัมพันธ์ การสื่อสารกับ นักเรียน โรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนในจังหวัดที่เป็นพื้นที่เป้าหมาย/เขตพื้นที่บริการวิชาการของสถาบันการศึกษา รวมถึงการจัดให้มีการเสริมทักษะที่จำเป็น การปรับพื้นความรู้ก่อนสอบคัดเลือก และการสร้างแรงบันดาลใจความเป็นครู

3.2 ระยะที่ 2 สถาบันการศึกษาต้องเสนอแนวทางการเตรียมความพร้อมให้แก่นักเรียน ผู้รับทุนก่อนเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษา เพื่อปรับพื้นฐานด้านวิชาการที่จำเป็น เช่น ทักษะทางภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และคอมพิวเตอร์ รวมถึงการเสริมทักษะจำเป็นในการปรับตัว ทัศนคติ และการใช้ชีวิตอยู่ในสถาบันการศึกษาหรือสังคมแห่งใหม่ การทำงานเป็นทีม ความเข้าใจต่อวิชาชีพครู การสร้างแรงบันดาล ใจและมุ่งมั่นในความเป็นครูผ่านการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเข้าค่ายฟังบรรยายจากบุคคลต้นแบบ การจำลองสถานการณ์ หรือการอบรมเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น

4. หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียน

สถาบันการศึกษาต้องแสดงให้เห็นถึง ความพร้อมในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนที่ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน มีคุณภาพตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพสูง และสามารถผลิตบัณฑิตครูที่มีคุณลักษณะ ดังนี้

4.1 มีสมรรถนะพื้นฐานของวิชาชีพครู รวมถึงความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ได้หลากหลาย การสอนแบบผสมผสานหรือคละชั้นเรียน (Multi – grade classroom) การพัฒนานักเรียนที่มี ศักยภาพแตกต่างกัน มีสมรรถนะทางวิชาการ จิตวิญญาณความเป็นครู และคุณธรรมจริยธรรม

4.2 มีสมรรถนะทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) ที่เหมาะสม เช่น การคิดวิเคราะห์ การคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน การปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น (Collaboration) การสื่อสาร (Communication) การคิดสร้างสรรค์ (Creativity) การใช้เทคโนโลยี การพัฒนาทักษะที่เชื่อมโยงกับการทำงาน และการเรียนรู้พหุวัฒนธรรม

4.3 มีเจตคติและสมรรถนะเฉพาะ สำหรับการกลับไปปฏิบัติงานในโรงเรียนในชุมชนพื้นที่ห่างไกล เช่น ความมุ่งมั่นในการพัฒนาชุมชน ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ความอดทนต่อสภาพยากลำบาก การใช้ชีวิตพอเพียง และการปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นต้น รวมถึงมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้จากการเชื่อมโยงความรู้เชิงทฤษฎีสู่การปฏิบัติจริง เพื่อใช้ประโยชน์ในโรงเรียนที่จะไปบรรจุ และแต่งตั้งหลังสำเร็จการศึกษาและชุมชนบ้านเกิดของตนเอง

ทั้งนี้ การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน สถาบันการศึกษาต้องแสดงให้เห็นว่าสามารถดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน ดังนี้

4.4 ขนาดกลุ่มเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามมาตรฐานที่คุรุสภากำหนดไว้ ประมาณห้องละ 25 - 30 คน

4.5 มีกระบวนการหรือกิจกรรมเสริมที่มากกว่าหลักสูตรปกติ และวางแนวทาง (guideline) ไว้สำหรับนักศึกษาแต่ละชั้นปีอย่างชัดเจน

4.6 มีการเน้นวิธีการสอนแบบบูรณาการหรือการสอนแบบคละชั้น (Multi-grade classroom)

4.7 มีอาจารย์ที่ปรึกษาคอยดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา ให้การสนับสนุนอย่างทันท่วงที และมีประสิทธิภาพ

4.8 มีกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและการนิเทศติดตามนักศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานปริญญาทางการศึกษาจากคุรุสภา

4.9 มีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับสาขาวิชาที่เรียน

4.10 มีแนวทางและกลไกในการติดตามนักศึกษาผู้รับทุนหลังสำเร็จการศึกษา เพื่อสร้างความต่อเนื่องทางวิชาการ และเพิ่มพูนทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานให้แก่ครูรุ่นใหม่ที่เริ่มปฏิบัติหน้าที่ไปแล้วอีก 6 ปีอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ สถาบันการศึกษา ต้องแสดงให้เห็นศักยภาพและความพร้อมที่จะสร้างกลไกการทำงานร่วมกับชุมชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยเป็นการทำงานร่วมกับหน่วยงานยุทธศาสตร์สำคัญ ทั้งในส่วนกลางและท้องถิ่นในลักษณะของการเรียนรู้ร่วมกันกับพันธมิตรที่เป็นเจ้าของเรื่องให้มากที่สุด

5. การจัดระบบดูแลนักศึกษาผู้รับทุน

สถาบันการศึกษาต้องแสดงให้เห็นถึง แนวทางและกลไกในการดูแลความเป็นอยู่และสวัสดิภาพของนักศึกษาผู้รับทุน โดยครอบคลุมทั้งด้านสภาพแวดล้อม ความเป็นอยู่ สวัสดิภาพด้านกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม รวมถึงการจัดระบบหอพัก ระบบอาจารย์พี่เลี้ยง ระบบการให้คำปรึกษา การสื่อสารอย่างใกล้ชิดกับพ่อแม่ผู้ปกครองตลอดระยะเวลาของการศึกษา การพัฒนาทักษะการเรียนรู้

ทักษะชีวิต ทักษะสังคม และการกำหนดมาตรการในการดูแลและป้องกันปัญหาที่อาจส่งผลให้ผู้รับทุนเรียนไม่จบตามหลักสูตร รวมถึง ปัญหาในมิติอื่น ๆ ด้วย

6. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ (Enrichment program)

สถาบันการศึกษาต้องแสดงให้เห็นถึง แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เช่นการ มีระบบฝึกปฏิบัติการจรงิในบริบทพื้นที่ห่างไกลอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้นักศึกษาผู้รับทุนมีโอกาสฝึกปฏิบัติงานสอน ร่วมกับครูพี่เลี้ยง การเพิ่มเติมรายวิชาจำเป็นนอกเหนือจากสาขาวิชาเอก การปฏิบัติงานเป็นทีม และกิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ในพื้นที่ การอบรมด้านภาษาต่างประเทศ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือการศึกษาดูงาน เป็นต้น รวมถึงการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ต่าง ๆ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเพื่อนนักศึกษาต่างสถาบัน และการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษาผู้รับทุนรักถิ่นฐานบ้านเกิดของตนเอง และมีทักษะในการพัฒนาชุมชน เช่น การร่วมกิจกรรมของชุมชนในพื้นที่และคิดโจทย์การศึกษาวิจัยชุมชนในช่วงปิดภาคเรียน เป็นต้น ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ควรจัดขึ้นระหว่างการศึกษาทุกปีการศึกษา

7. การจัดทำข้อมูลและการเข้าร่วมพัฒนาทางวิชาการ

สถาบันการศึกษาต้องแสดงให้เห็นถึง แนวทางการจัดทำฐานข้อมูลนักศึกษาผู้รับทุน ฐานข้อมูล เพื่อการบริหารจัดการฐานข้อมูลเพื่อการติดตามประเมินผู้รับทุน ทั้งด้านการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ และด้านพฤติกรรมเป็นรายบุคคล เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และใช้ประโยชน์ร่วมกัน รวมถึงแนวทางการวิจัยและประเมินโครงการ การพัฒนากระบวนการทำงานในอนาคตร่วมกันระหว่างคณะทำงานของ สถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการในรูปแบบต่าง ๆ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาเครือข่ายหรือ กระบวนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพร่วมกัน (Professional Learning Community: PLC)

การพิจารณาข้อเสนอโครงการ

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) จะแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่พิจารณาคัดเลือกข้อเสนอโครงการที่สถาบันการศึกษาเสนอ โดยพิจารณาคุณภาพตามประเด็นในข้อ 7

นอกจากการพิจารณาเอกสารข้อเสนอโครงการแล้ว คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอาจสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม และลงพื้นที่เพื่อรับฟังการนำเสนอแนวทางการดำเนินงานโครงการและเยี่ยมชมสถานที่จริง เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินคัดเลือกสถาบันการศึกษาเข้าร่วมโครงการ

ทั้งนี้ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) จะได้มีการพิจารณาเปรียบเทียบคุณภาพ ข้อเสนอโครงการ และคัดเลือกข้อเสนอโครงการของสถาบันการศึกษาที่มีคุณภาพสูงสุด (ประมาณ 10 สถาบัน) ภายใต้วงเงินงบประมาณที่สามารถสนับสนุนได้

การพิจารณาของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) แต่งตั้งถือเป็นที่สุด

คุณสมบัติของผู้ขอรับทุน

ผู้ขอรับทุนต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีสัญชาติไทย
2. เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่าในปีการศึกษา 2562
3. เป็นผู้ที่เป็นนักเรียนยากจนตามความหมายในประกาศนี้
4. เป็นผู้ที่บิดา หรือมารดา หรือผู้ปกครองและผู้ขอรับทุน มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตตำบลซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียนพื้นที่ห่างไกลที่ผู้รับทุนจะไปบรรจุและแต่งตั้งหลังสำเร็จการศึกษา ตามบัญชีรายชื่อท้าย ประกาศนี้ ไม่น้อยกว่า 3 ปีติดต่อกันจนถึงวันสมัคร
5. เป็นผู้ที่มีผลการเรียนสะสม (เกรดเฉลี่ยสะสม) 5 ภาคการศึกษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่ต่ำกว่า 2.50
6. เป็นผู้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู และมีความประสงค์จะเป็นครูในพื้นที่ห่างไกลซึ่งเป็น ท้องถิ่นของตน
7. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อส่วนรวม
8. เป็นผู้ที่ไม่มีความประพฤติที่ส่อว่าจะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาในระหว่างรับทุน
9. เป็นผู้ที่ไม่มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

การคัดเลือกผู้รับทุน

ให้สถาบันการศึกษาที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ เป็นผู้รับผิดชอบในการคัดเลือกผู้รับทุนที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อ 9 ดังนี้

1. กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) จะส่งข้อมูลดังต่อไปนี้ให้กับสถาบันการศึกษาที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ

1.1 ข้อมูลโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลที่ผู้รับทุนจะไปบรรจุและแต่งตั้งหลังสำเร็จการศึกษาตามบัญชีรายชื่อท้ายประกาศนี้ เพื่อประกอบการวางแผนคัดเลือกผู้รับทุน

1.2 บัญชีรายชื่อโรงเรียนที่มีนักเรียนยากจนตามเกณฑ์ ที่ตั้งอยู่ในเขตตำบลซึ่งเป็นที่ตั้งของโรงเรียนที่ผู้รับทุนจะไปบรรจุและแต่งตั้งหลังสำเร็จการศึกษา

2. การคัดเลือกผู้รับทุนจะต้องดำเนินการด้วยความรอบคอบทุกขั้นตอน โดยยึดหลักความถูกต้อง ความเป็นธรรม การมีส่วนร่วม และความโปร่งใสอย่างเคร่งครัด โดยสถาบันการศึกษา ต้องจัดให้มี คณะทำงานและบุคลากรรับผิดชอบโดยตรง เพื่อประสานงาน จัดทำข้อมูลโรงเรียนและนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนวางแผนและคัดเลือกผู้รับทุนร่วมกับหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง

3. ให้สถาบันการศึกษาจัดเก็บข้อมูลผู้ได้รับการคัดเลือกให้พร้อมรับการตรวจสอบ โดย จะต้องมีผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับรองรายได้ของครอบครัว ทั้งนี้ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) จะแจ้งเกณฑ์การคัดกรองระบบปัจจัยพื้นฐานนักเรียน ยากจนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ให้กับสถาบันการศึกษาเมื่อได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการแล้ว

4. เมื่อคัดเลือกผู้รับทุนแล้วให้แต่ละสถาบันการศึกษา ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกให้ทราบเป็นการทั่วไปแล้วจัดให้มีการรับฟังข้อทักท้วงผลการคัดเลือก ในกรณีที่มีการทักท้วงใด ๆ เกี่ยวกับการคัดเลือกผู้รับทุน สถาบันการศึกษาผู้คัดเลือกต้องเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยข้อทักท้วงนั้นด้วยกระบวนการที่เป็นธรรมแล้วแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

5. เมื่อดำเนินการตาม 1 - 4 แล้ว ให้สถาบันการศึกษาส่งรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือกไปยังกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ในการนี้ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) อาจมีการสุ่มตรวจคุณสมบัติที่เหมาะสมของผู้ที่ได้รับการคัดเลือก

เงื่อนไขการรับทุน

เมื่อผู้รับทุนสำเร็จการศึกษาตามโครงการแล้ว จะต้องไปปฏิบัติหน้าที่ครูในโรงเรียนพื้นที่ห่างไกลซึ่งเป็นท้องถิ่นที่เป็นภูมิลำเนาของตน ตามความต้องการของทางราชการเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 6 ปี

ในกรณีที่ผู้รับทุนยุติการเรียน หรือเรียนไม่จบตามหลักสูตร หรือเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วไม่ไป ปฏิบัติหน้าที่ครูในโรงเรียนพื้นที่ห่างไกลครบตามกำหนดเวลาข้างต้น โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ผู้รับทุนต้องชดใช้เงินทุนการศึกษาตามจำนวนที่รับไปทั้งหมด โดยปรับลดสัดส่วนลงตามระยะเวลาที่ปฏิบัติราชการไปแล้ว ทั้งนี้ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) จะกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวไว้ในสัญญาผู้รับทุนต่อไป

การสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) จะให้การสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ ดังนี้

1. สนับสนุนงบประมาณสำหรับสถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ ดังนี้

1.1 การจัดทำฐานข้อมูลและกระบวนการคัดกรอง/คัดเลือกนักเรียนในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อให้ได้ผู้รับทุน จำนวน 30 คน โดยสำรองรายชื่อผู้รับทุนไว้ร้อยละ 50 ของจำนวนผู้รับทุนในอัตรา 4,000 บาทต่อผู้รับทุน 1 คน

1.2 การเตรียมความพร้อมนักเรียนกลุ่มเป้าหมายก่อนสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษา

1.3 การเตรียมความพร้อมและปรับพื้นฐานวิชาการให้กับนักศึกษาผู้รับทุนก่อนเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษา

1.4 การจัดโครงการพัฒนาระบบการดูแลและให้คำปรึกษานักศึกษาผู้รับทุน

1.5 การจัดโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพนักศึกษาผู้รับทุน

1.6 การจัดโครงการพัฒนาการทำงานร่วมกับแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพและครู พี่เลี้ยงในพื้นที่

ทั้งนี้ การสนับสนุนงบประมาณตามข้อ 2 - 6 กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) จะแจ้งให้ทราบเมื่อสถาบันการศึกษาได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการแล้ว

2. สนับสนุนงบประมาณให้กับสถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการเพื่อดำเนินการเบิกจ่าย ให้กับผู้รับทุน ดังนี้

2.1 ค่าธรรมเนียมการศึกษา จำนวน 40,000 บาท/คน/ปี

2.2 ค่าที่พัก จำนวน 2,000 บาท/คน/เดือน

2.3 ค่าครองชีพรายวัน จำนวน 6,000 บาท/คน/เดือน

2.4 ค่าตำราและอุปกรณ์การเรียนที่จำเป็น จำนวน 2,000 บาท/คน/เดือน

3. สนับสนุนการปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนหลักสูตร การจัดเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ โดยมุ่งหวังให้ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงในเชิงระบบการศึกษาของประเทศได้

4. สนับสนุนให้มีผู้เชี่ยวชาญเป็นพี่เลี้ยงทางวิชาการ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในระดับพื้นที่และระดับชาติ จัดกิจกรรมเสริมคุณภาพให้แก่ผู้รับทุน จัดให้มีการประชุมติดตามความก้าวหน้าโดยคณะอนุกรรมการกำกับทิศทาง และการติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการเป็นระยะในแต่ละปีการศึกษา

5. สนับสนุนให้นักศึกษาผู้รับทุนที่มีศักยภาพสูงเข้าร่วมเวทีทางวิชาการ ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

6. สนับสนุนการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางไกลจากต่างประเทศที่มีบริบทหรือสภาพปัญหาคล้ายกันมาเป็นแนวทางการศึกษาใหม่ ๆ โดยอาจจัดโปรแกรมแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันกับประเทศที่น่าสนใจ เช่น การสอนในโรงเรียนขนาดเล็กของฟินแลนด์ หรือนิวซีแลนด์ เป็นต้น

7. จัดระบบการสนับสนุน ติดตาม ประเมินผล และวิจัยเพื่อให้ได้องค์ความรู้และหนุนเสริมการทำงานของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น

7.1 การติดตามความก้าวหน้าโดยคณะอนุกรรมการกำกับทิศทาง

7.2 การสนับสนุนการทำงานทางวิชาการของอาจารย์ในสถาบันการศึกษาที่เข้าร่วมโครงการอย่างต่อเนื่อง

7.3 การวิจัยประเมินผลความสำเร็จการดำเนินงานโครงการทุกปีการศึกษา

กำหนดเวลาการคัดเลือกสถาบันการศึกษาเข้าร่วมโครงการ

1. เปิดรับข้อเสนอโครงการ ตั้งแต่วันที่ 8 – 26 กรกฎาคม 2562

2. พิจารณาข้อเสนอโครงการโดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2562 ถึงเดือนสิงหาคม 2562

3. ประกาศผลการพิจารณาสถาบันการศึกษาที่ผ่านการคัดเลือก และลงนามข้อตกลงระหว่างสถาบันการศึกษาที่ผ่านการคัดเลือก กับกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) เดือนกันยายน 2562

4. ประชุมเชิงปฏิบัติการเตรียมความพร้อมสถาบันการศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ เดือนกันยายน 2562

ข้อเสนอโครงการ (Proposal) ของสถาบันการศึกษาให้ใช้แบบท้ายประกาศนี้ โดยยื่นผ่านระบบออนไลน์ที่เวบไซต์ www.EEF.or.th ในส่วนของเอกสารสำหรับผู้ขอรับทุนจะประกาศต่อไป

ในกรณีมีปัญหาหรือการเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ขอสงวนสิทธิ์เป็นผู้วินิจฉัย ชี้ขาด และคำวินิจฉัยนั้นถือเป็นที่สุด

คุณลักษะของนิสิตครูที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี

1. มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (คุรุสภา, 2563)

คณะกรรมการคุรุสภาจึงออกประกาศคณะกรรมการคุรุสภากำหนดรายละเอียดสาระความรู้ และ สมรรถนะตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรฐานด้านความรู้

1. การเปลี่ยนแปลงบริบททของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.1 สาระความรู้

1.1.1 การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลกและสังคม

1.1.2 แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 สมรรถนะ

1.2.1 รอบรู้บริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทั้งภายใน และภายนอกประเทศที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษา

1.2.2 ประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้

2. จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพครอบคลุม

2.1 สาระความรู้

จิตวิทยาเพื่อการวิเคราะห์ และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

2.1.1 จิตวิทยาพัฒนาการ

2.1.2 จิตวิทยาการศึกษา

2.1.3 จิตวิทยาให้คำปรึกษา

2.2 สมรรถนะ

2.2.1 เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน

2.2.2 ช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มตาม

2.2.3 ให้คำแนะนาช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้

3. เนื้อหาวิชาที่สอน หลักสูตร ศาสตร์การสอน และเทคโนโลยีดิจิทัล

3.1 สาระความรู้

3.1.1 เนื้อหาวิชาเอก

3.1.2 หลักสูตร

3.1.3 ศาสตร์การสอน

3.1.4 เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

3.2 สมรรถนะ

3.2.1 รอบรู้ในเนื้อหาของสาขาวิชาเอกที่สอน และบูรณาการองค์ความรู้ในวิชาเอกสำหรับการเรียนการสอนได้

3.2.2 วิเคราะห์ จัดทำ ใช้ ประเมิน และพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้

3.2.3 จัดทำแผนการเรียนรู้ และนำแผนการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติ ให้เกิดผลจริงได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน

3.2.4 บริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้

3.2.5 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารได้

3.2.6 แสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้แก่ผู้เรียนได้

3.2.7 ประยุกต์ใช้ หรือพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

4. การวัด ประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียน

4.1 สาระความรู้

4.1.1 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

4.1.2 การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

4.2 สมรรถนะ

4.2.1 วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้

4.2.2 เลือกใช้ผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้

4.2.3 ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียนได้

5. การใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

5.1 สาระความรู้

5.1.1 การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

5.1.2 การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

5.1.3 การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

5.2 สมรรถนะ

ใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาไทย และภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องในการเรียนการสอน หรือที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

6. การออกแบบ และการดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา

6.1 สาระความรู้

การประกันคุณภาพการศึกษา

6.2 สมรรถนะ

จัดการคุณภาพ พัฒนา และประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้

มาตรฐานการปฏิบัติงาน

ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังนี้

1. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน
2. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

สาระการฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ และสมรรถนะ ประกอบด้วย

2.1 การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพครู สาระการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

2.1.1 การจัดการเรียนรู้

2.1.2 ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

2.1.3 การปฏิบัติหน้าที่ครู

2.2 สมรรถนะ

ตาราง 13 กรอบสมรรถนะหลัก สมรรถนะย่อย และพฤติกรรมบ่งชี้สำหรับการประเมินของมาตรฐานการปฏิบัติงาน

สมรรถนะหลัก	สมรรถนะย่อย	พฤติกรรมบ่งชี้
1. ด้านการจัดการเรียนรู้	1.1 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ สื่อ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	1.1.1 สามารถวิเคราะห์ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้กับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษา 1.1.2 สามารถวิเคราะห์ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญารู้คิดและมีความเป็นนวัตกร
	1.2 บูรณาการความรู้และศาสตร์การสอนในการวางแผนและจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญารู้คิด และมีความเป็นนวัตกร	1.2.1 สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญารู้คิดและมีความเป็นนวัตกร 1.2.2 สามารถจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญารู้คิด และมีความเป็นนวัตกร
	1.3 จัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน โดยตระหนักถึงสุขภาวะของผู้เรียน	1.3.1 สามารถจัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน 1.3.2 จัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนโดยตระหนักถึงสุขภาวะของผู้เรียน
	1.4 ดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ	1.4.1 สามารถดูแลช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ 1.4.2 สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ

สมรรถนะหลัก	สมรรถนะย่อย	พฤติกรรมบ่งชี้
	1.5 วิจัย สร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	1.5.1 สามารถทำวิจัยที่สอดคล้องกับปัญหาของผู้เรียน 1.5.2 สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ เช่น CAI, google classroom, Kahoot เป็นต้น
	1.6 ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาชีพ	1.6.1 สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ 1.6.2 มีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพ
2. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและผู้ปกครอง	2.1 ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนา และแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์	2.1.1 ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา 2.1.2 ร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา
	2.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน	2.2.1 สามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน 2.2.2 สามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน หน่วยงานปกครองของท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน
	2.3 ศึกษา เข้าถึงบริบทของชุมชนและสามารถอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม	2.3.1 สามารถรายงานการศึกษาสภาพแวดล้อมของชุมชน โดยเลือกประเด็นศึกษา ได้แก่ 1) วิทยากรในชุมชน 2) ปราชญ์ชาวบ้านในชุมชน 3) แหล่งเรียนรู้ในชุมชน 4) วัฒนธรรมของชุมชุน 5) เศรษฐกิจของชุมชน 2.3.2 สามารถปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างเหมาะสม
	2.4 ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.4.1 สามารถรายงานการศึกษาวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น โดยเลือกศึกษาตามประเด็น ได้แก่

สมรรถนะหลัก	สมรรถนะย่อย	พฤติกรรมบ่งชี้
		1) วิทยากรด้านวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น 2) ปราชญ์ชาวบ้านด้านวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น 3) แหล่งเรียนรู้ในชุมชนด้านวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น 4) การอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น 2.4.2 สามารถนำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น มาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ ในชั้นเรียนตามประเด็น ได้แก่ 1) องค์ความรู้ของวิทยากรด้านวัฒนธรรมของชุมชน และภูมิปัญญาในท้องถิ่น 2) องค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านด้านวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น 3) องค์ความรู้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนด้านวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น
3. การปฏิบัติหน้าที่ครู	3.1 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู	3.1.1 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ และคุณลักษณะที่ดีงามอย่างเต็มความสามารถด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับระดับความสามารถและช่วงวัย 3.1.2 รักเมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสมด้วยความบริสุทธิ์ใจ
	3.2 ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล	3.2.1 ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วยความเอาใจใส่ 3.2.2 การยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และระดับการเรียนรู้
	3.3 สร้างแรงบันดาลใจผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม	3.3.1 กระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้แก่ผู้เรียนโดยใช้การเสริมแรงทางบวก 3.3.2 ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความสามารถและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างเต็มศักยภาพ

สมรรถนะหลัก	สมรรถนะย่อย	พฤติกรรมบ่งชี้
	3.4 พัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลง	3.4.1 ติดตามข้อมูลข่าวสารการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสามารถนำมาปรับใช้/เชื่อมโยงกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3.4.2 นำแนวคิด เทคนิควิธีการ หรือความรู้ใหม่ ๆ ที่น่าสนใจมาประยุกต์ใช้เป็นส่วนหนึ่งในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม
	3.5 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง	3.5.1 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจา และจิตใจมีคุณธรรมจริยธรรม 3.5.2 ปฏิบัติตนโดยยึดหลักความเป็นธรรม เท่าเทียม และมีส่วนช่วยให้คนในองค์กรอยู่ร่วมกันอย่างสันติ

มาตรฐานการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

1. สาระการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการปฏิบัติการสอน จรรยาบรรณของวิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา
2. สมรรถนะประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

ตาราง 14 กรอบสมรรถนะหลัก สมรรถนะย่อย และพฤติกรรมบ่งชี้สำหรับการประเมินของมาตรฐานการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

สมรรถนะหลัก	สมรรถนะย่อย	พฤติกรรมบ่งชี้
ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู	1. จรรยาบรรณต่อตนเอง	1.1 ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎ กติกาของโรงเรียนด้วยความสมัครใจ ทั้งในด้านการ ปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติหน้าที่อื่นในโรงเรียน 1.2 ติดตามข้อมูลและปรับเปลี่ยน ตนเองให้สอดคล้องการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง
	2. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	2.1 ศรัทธา ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบต่อวิชาชีพครู 2.2 เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กร วิชาชีพ

สมรรถนะหลัก	สมรรถนะย่อย	พฤติกรรมบ่งชี้
	3. จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ	3.1 ให้บริการด้วยความจริงใจ และเสมอภาค 3.2 ไม่เรียกรับหรือยอมรับ ผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ
	4. จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ	4.1 อุทิศตนเพื่อช่วยเหลือเพื่อน ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพภายใต้หลักการที่ถูกต้อง 4.2 สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ
	5. จรรยาบรรณต่อสังคม	5.1 ริเริ่ม วางแผน หรือ เป็นผู้นำ ในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม ศาสนาศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา หรือสิ่งแวดล้อมโดยคำนึงถึง ผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ 5.2 ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ ของสังคมภายใต้ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอย่างเคร่งครัด

2. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. 2562 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

ชื่อสาขา สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์

สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ มีหลายกลุ่มสาขาวิชา ซึ่งแต่ละกลุ่มสาขาวิชายังมีสาขาวิชา (วิชาเอก วิชาโท) อีกหลายสาขาวิชามากน้อยเป็นไปตามขอบข่ายของศาสตร์แต่ละกลุ่มสาขาวิชาและหลักสูตร การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับการศึกษาอาชีวศึกษารวมถึงการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย ซึ่งสถาบันการศึกษาสามารถจัดทำรายละเอียดหลักสูตรและมาตรฐานผลการเรียนรู้ ตลอดจนจัดการศึกษาเป็นสาขาวิชา (วิชาเอก วิชาโท) ได้อย่างอิสระ สอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ใน มคอ.๑ ตามบริบทและศักยภาพของสถาบัน กลุ่มสาขาวิชาต่าง ๆ มีดังต่อไปนี้

1. กลุ่มสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
2. กลุ่มสาขาวิชาการประถมศึกษา
3. กลุ่มสาขาวิชาภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ
4. กลุ่มสาขาวิชาคณิตศาสตร์
5. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
6. กลุ่มสาขาวิชาสังคมศึกษา
7. กลุ่มสาขาวิชาสุขศึกษา พลศึกษา และนันทนาการ
8. กลุ่มสาขาวิชาศิลปศึกษา ดนตรีศึกษา และนาฏศิลป์ศึกษา

9. กลุ่มสาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

10. กลุ่มสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

11. กลุ่มสาขาวิชาการวัดและประเมินทางการศึกษา

12. กลุ่มสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

13. กลุ่มสาขาวิชาการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษาเพื่อชุมชน

14. กลุ่มสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศึกษา

15. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาการอาชีพ

16. กลุ่มสาขาวิชาทางการศึกษาอื่น ๆ ที่อาจมีการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิวิชาเอกอื่น ๆ เพิ่มเติมในอนาคต

ชื่อปริญญาและวิชาเอก

การระบุชื่อปริญญาให้เป็นไปตาม "ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. 2559 ข้อ 3 สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อ สำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมิได้ กำหนดชื่อไว้ในพระราชกฤษฎีกาหรือสถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญา ในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา พ.ศ. 2559

ลักษณะของสาขา

สาขาครุศาสตร์ / ศึกษาศาสตร์เป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยการเตรียมความพร้อมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาก่อนประจำการและส่งเสริมการพัฒนาครูประจำการและนอกประจำการให้มีความรู้และมีสมรรถนะทางวิชาชีพ เป็นผู้ยึดมั่นในค่านิยม อุดมการณ์ มีจิตวิญญาณความเป็นครูและสมรรถนะทางวิชาชีพครูประกอบกับรัฐได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี โดยเน้นเป้าหมายการสร้างกำลังคนที่มีคุณภาพ เป็นคนเก่ง และคนดี มีขีดความสามารถในการแข่งขันและความสามารถในการสร้างนวัตกรรม การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ในเอกสารฉบับนี้จึงมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการผลิตบัณฑิตครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงมีบทบาทในการสร้างครูที่มีคุณภาพที่นำไปสู่การสร้างกำลังคนที่มีคุณภาพและตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ

ด้วยการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัต และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลซึ่งกระทบต่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของมนุษย์ ตลอดจนพัฒนาการของวิทยาการใหม่ที่เป็นศาสตร์บูรณาการ และข้ามวัฒนธรรม เป้าหมายของการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ครั้งนี้จึงมุ่งเน้นที่การสร้างหลักสูตรให้มีความทันสมัย ตอบสนองยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล ลักษณะของหลักสูตรครุศาสตร์ / ศึกษาศาสตร์ (มคอ. 1) ฉบับนี้ จึงจัดทำขึ้นโดยอิงงานวิจัยในอดีตที่พบว่ามีความซ้ำซ้อนของโครงสร้างรายวิชา รวมทั้งอิงงานวิจัยจากบทเรียน

การผลิตครูของประเทศต่าง ๆ ในสากลที่มีความก้าวหน้าในการผลิตบัณฑิตวิชาชีพครู ตลอดจนการระดมความคิดและประสบการณ์ของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ การจัดทำหลักสูตรวิชาชีพครู (มคอ. 1) นี้ อยู่ภายใต้หลักการสำคัญหลายประการ ได้แก่ 1) แนวคิดของการจัดทำหลักสูตรวิชาชีพครูเป็นหลักสูตรบูรณาการ และเป็นหลักสูตรอิงสมรรถนะมากกว่าหลักสูตรอิงเนื้อหา เน้นสมรรถนะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมการพัฒนาผู้เรียน 2) การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรมีความยืดหยุ่น และตอบสนองความต้องการของการใช้ครูในโลกปัจจุบันและอนาคตรวมทั้งความต้องการของผู้เรียน 3) การกำหนดโครงสร้างหลักสูตร ได้ให้สถาบันผลิตครูมีอิสระในการสร้างหลักสูตรผลิตครูที่เหมาะสมกับอัตลักษณ์และสภาพบริบทเชิงพื้นที่ของสถานศึกษา โดยยึดผลลัพธ์การเรียนรู้ซึ่งกำหนดขึ้นสำหรับแต่ละกลุ่มสาขาเป็นเป้าหมายร่วม ตลอดจนกำหนดโครงสร้างหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นและสะท้อนอัตลักษณ์ของผู้เรียน 4) การส่งเสริมการจัดทำหลักสูตรรายวิชาที่ทันสมัยตามสากล มีการจัดการเรียนการสอนที่ใช้สื่อเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล 5) การส่งเสริมการบริหารจัดการหลักสูตร การเรียนการสอน การปฏิบัติการสอนที่ทำให้ผู้เรียนมีสมรรถนะทางวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณและอุดมการณ์ความเป็นครู และคุณสมบัติที่สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครู และ 6) การส่งเสริมการวางระบบการประกันคุณภาพหลักสูตรที่เข้มข้นเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามเป้าหมายของหลักสูตร

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

1. มีค่านิยมร่วม ตระหนักและยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการทำงานของครูการพัฒนาความรู้สึกถึงตัวตนความเป็นครูและมีเจตคติต่อวิชาชีพครูที่เข้มแข็ง มีจิตบริการต่อวิชาชีพครูและชุมชน

2. เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณครูและยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพครู ปฏิบัติหน้าที่ตามอุดมการณ์ความเป็นครูด้วยความรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ อุทิศตนและทุ่มเทในการเอาใจใส่ สร้างแรงบันดาลใจ พัฒนาการเรียนรู้และผลประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน มีความพอเพียงและประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ

3. เป็นผู้เรียนรู้และฉลาดรู้ และมีปัญญา เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์การคิดขั้นสูง มีความรอบรู้ด้านการเงิน สุขภาพ สุนทรียภาพ วัฒนธรรม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก การสร้างสัมมาชีพและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม มีความเพียร มุ่งมั่น มานะ บากบั่น ใฝ่เรียนรู้ มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่เรียนรู้และรอบรู้ ทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

4. เป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เป็นผู้มีทักษะศตวรรษที่ 21 มีความสามารถคิดวิเคราะห์ การคิดขั้นสูง มีความฉลาดดิจิทัล ทักษะการทำงานเป็นทีม มีทักษะข้ามวัฒนธรรม รู้เท่าทันสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ การเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก มีส่วนร่วมในการพัฒนาความก้าวหน้าให้กับวิชาชีพครู สามารถแสวงหาความรู้ พัฒนาความรู้ งานวิจัย และสร้างนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียน ให้เต็มตามศักยภาพตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

5. เป็นผู้มีความสามารถสูงในการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้มีความสามารถในการจัดเนื้อหาสาระ ออกแบบกิจกรรม วางแผนและจัดการเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้ สร้างแรงบันดาลใจและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความสุขในการเรียน โดยใช้ศาสตร์การสอน รวมถึงวิธีการใช้เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย สื่อ แหล่งเรียนรู้ ชุมชน ภูมิปัญญาในชุมชนที่เหมาะสมกับสาระวิชาและผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน สามารถบูรณาการความรู้ข้ามศาสตร์ ข้ามวัฒนธรรม และการวิจัย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการศาสตร์การสอน ความรู้ เนื้อหาสาระ และเทคโนโลยี (TPCK) เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา พัฒนาตนเอง ผู้เรียนและสังคม

6. เป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง และใส่ใจสังคม มีความรักชาติ รักท้องถิ่น มีจิตสำนึกไทยและจิตสำนึกสากล รู้คุณค่าและมีส่วนร่วมในการพัฒนา อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยและท้องถิ่น มีจิตอาสา และดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย มีความยุติธรรมและมีความกล้าหาญทางจริยธรรม ยึดมั่นในความถูกต้อง รู้ถูก รู้ผิด รู้ชอบ ชั่ว ดี กล้าปฏิเสธและต่อต้านการกระทำที่ไม่ถูกต้อง เคารพสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีจิตสำนึกเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลกรวมทั้งมีคุณลักษณะเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพครูตามที่คุรุสภากำหนด

มาตรฐานผลการเรียนรู้

1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม

1.1 รัก ศรัทธาและภูมิใจในวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณและอุดมการณ์ความเป็นครูและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู

1.2 มีจิตอาสา จิตสาธารณะ อดทนอดกลั้น มีความเสียสละ รับผิดชอบและซื่อสัตย์ต่องานที่ได้รับมอบหมายทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ และสามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ และเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.3 มีค่านิยมและคุณลักษณะเป็นประชาธิปไตย คือ การเคารพสิทธิ และให้เกียรติคนอื่นมีความสามัคคีและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ใช้เหตุผลและปัญญาในการดำเนินชีวิตและการตัดสินใจ

1.4 มีความกล้าหาญและแสดงออกทางคุณธรรมจริยธรรม สามารถวินิจฉัย จัดการและคิดแก้ปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมด้วยความถูกต้องเหมาะสมกับสังคม การทำงานและสภาพแวดล้อมโดยอาศัยหลักการ เหตุผลและใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคม ความรู้สึกของผู้อื่นและประโยชน์ของสังคมส่วนรวม มีจิตสำนึกในการสำรงความโปร่งใสของสังคมและประเทศชาติ ต่อต้านการทุจริตคอรัปชั่นและความไม่ถูกต้อง ไม่ใช้ข้อมูลบิดเบือน หรือการลอกเลียนผลงาน

2. ด้านความรู้

2.1 มีความรอบรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาสาระด้านวิชาชีพของครู อาทิ ค่านิยมของครู คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ จิตวิญญาณครู ปรัชญาความเป็นครู จิตวิทยาสำหรับครู จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนรู้และช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนหลักสูตรและวิทยาการการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารการศึกษาและการเรียนรู้ การวัดประเมินการศึกษาและการเรียนรู้ การวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนและภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครู ทักษะการนิเทศและการสอนงาน ทักษะเทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะการทำงานวิจัยและวัดประเมิน ทักษะการร่วมมือสร้างสรรค์ และทักษะศตวรรษที่ 21 มีความรู้ ความเข้าใจ ในการบูรณาการความรู้กับการปฏิบัติจริง และการบูรณาการข้ามศาสตร์ อาทิ การบูรณาการการสอน (Technological Pedagogical Content Knowledge: TPCK) การสอนแบบบูรณาการความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี กระบวนการทางวิศวกรรมและคณิตศาสตร์ (Science Technology Engineering and Mathematics Education: STEM Education) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC) และมีความรู้ในการประยุกต์ใช้

2.2 มีความรอบรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาวิชาที่สอน สามารถวิเคราะห์ความรู้และเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้ง สามารถติดตามความก้าวหน้าด้านวิทยาการและนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้เรียน โดยมีผลลัพธ์การเรียนรู้และเนื้อหาสาระด้านมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านความรู้ของแต่ละสาขาวิชาตามเอกสารแนบท้าย

2.3 มีความรู้ เข้าใจชีวิต เข้าใจชุมชน เข้าใจโลกและการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม สามารถเผชิญและเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสามารถนำแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและพัฒนาตน พัฒนางาน และพัฒนาผู้เรียน

2.4 มีความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามมาตรฐาน

2.5 ตระหนักรู้ เห็นคุณค่าและความสำคัญของศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตน พัฒนาผู้เรียน พัฒนางานและพัฒนาชุมชน

3. ด้านทักษะทางปัญญา

3.1 คิด ค้นหา วิเคราะห์ข้อเท็จจริง และประเมินข้อมูล สื่อ สารสนเทศจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายอย่างรู้เท่าทัน เป็นพลเมืองตื่นรู้ มีสำนึกสากล สามารถเผชิญและก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคดิจิทัล เทคโนโลยีข้ามแพลทฟอร์ม (Platform) และโลกอนาคต นำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและวินิจฉัยแก้ปัญหาและพัฒนางานได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความรู้ หลักการทางทฤษฎี ประสบการณ์ภาคปฏิบัติ ค่านิยม แนวคิด นโยบายและยุทธศาสตร์ชาติ บรรทัดฐานทางสังคมและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

3.2 สามารถคิดริเริ่มและพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์

3.3 สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัยและสร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม รวมทั้งการถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนและสังคม

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 เข้าใจและใส่ใจอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น มีความคิดเชิงบวก มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และทางสังคม

4.2 ทำงานร่วมกับผู้อื่น ทำงานเป็นทีม เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้ปกครองและคนในชุมชน มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม

4.3 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อตนเอง ต่อผู้เรียน ต่อผู้ร่วมงาน และต่อส่วนรวม สามารถช่วยเหลือและแก้ปัญหาตนเอง กลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์

4.4 มีภาวะผู้นำทางวิชาการและวิชาชีพ มีความเข้มแข็งและกล้าหาญทางจริยธรรม สามารถชี้นำและถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี

5.1 มีทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ การสังเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อเข้าใจองค์ความรู้ หรือประเด็นปัญหาทางการศึกษาได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

5.2 สื่อสารกับผู้เรียน พ่อแม่ผู้ปกครอง บุคคลในชุมชนและสังคม และผู้เกี่ยวข้องกลุ่มต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยสามารถเลือกใช้การสื่อสารทางวาจา การเขียน หรือการนำเสนอด้วยรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้เทคโนโลยีการสื่อสารหรือนวัตกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสม

5.3 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลหรือความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ การจัด

การเรียนรู้ การทำงานการประชุม การจัดการและสืบค้นข้อมูลและสารสนเทศ รับและส่งข้อมูลและสารสนเทศโดยใช้ดุลยพินิจที่ดีในการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศ อีกทั้งตระหนักถึงการละเมิดลิขสิทธิ์และการลอกเลียนผลงาน

6. ด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

6.1 สามารถเลือกใช้ปรัชญาตามความเชื่อในการสร้างหลักสูตรรายวิชา การออกแบบเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อและเทคโนโลยีการสื่อสาร การวัดและประเมินผู้เรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดการเรียนโดยใช้แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน แหล่งการเรียนรู้แบบเปิดได้อย่างเหมาะสมกับสภาพบริบทที่ต่างกันของผู้เรียนและพื้นที่

6.2 สามารถในการนำความรู้ทางจิตวิทยาไปใช้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลออกแบบกิจกรรม การจัดเนื้อหาสาระ การบริหารจัดการ และกลไกการช่วยเหลือ แก้ไขและส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนที่ตอบสนองความต้องการ ความสนใจ ความถนัด และศักยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งผู้เรียนปกติและผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ หรือผู้เรียนที่มีข้อ จำกัดทางกาย

6.3 จัดกิจกรรมและออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติและการทำงานในสถานการณ์จริง ส่งเสริมการพัฒนาการคิด การทำงาน การจัดการการเผชิญสถานการณ์ ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น โดยบูรณาการการทำงานกับการเรียนรู้และคุณธรรมจริยธรรม สามารถประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน แก้ไขปัญหา และพัฒนาด้วยความความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัยและรับผิดชอบต่อผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนสำคัญที่สุด

6.4 สร้างบรรยากาศ และจัดสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน แหล่งวิทยาการ เทคโนโลยีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้ มีความสามารถในการประสานงานและสร้างความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่ออำนวยความสะดวกและร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้ มีปัญญารู้คิดและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องให้เต็มตามศักยภาพ

6.5 สามารถจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนมีทักษะศตวรรษที่ 21 เช่น ทักษะการเรียนรู้ ทักษะการรู้เรื่อง ทักษะการคิด ทักษะชีวิต ทักษะการทำงานแบบร่วมมือ ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ทักษะเทคโนโลยี และการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำทักษะเหล่านี้มาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน และการพัฒนาตนเอง

3. มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

ชื่อสาขา ครุศาสตร์ / ศึกษาศาสตร์

วิชาเอกเดี่ยว*

1. การศึกษาปฐมวัย
2. การประถมศึกษา
3. ภาษาไทย
4. คณิตศาสตร์
5. วิทยาศาสตร์ทั่วไป
6. ฟิสิกส์
7. เคมี
8. ชีววิทยา
9. สังคมศึกษา
10. สุขศึกษา
11. พลศึกษา
12. ศิลปศึกษา
13. ดนตรีศึกษา
14. นาฏศิลป์
15. คอมพิวเตอร์
16. ภาษาต่างประเทศ **
17. ธุรกิจศึกษา

วิชาเอกคู่*

1. ภาษาไทย
2. คณิตศาสตร์
3. วิทยาศาสตร์ทั่วไป
4. ฟิสิกส์
5. เคมี
6. ชีววิทยา
7. สังคมศึกษา
8. สุขศึกษา
9. พลศึกษา

10. ศิลปศึกษา

11. ดนตรีศึกษา

12. นาฏศิลป์ติ

13. คอมพิวเตอร์

14. ภาษาต่างประเทศ **

15. ธุรกิจศึกษา

16. การศึกษาพิเศษ **

17. การศึกษานอกระบบ หรือ การศึกษาผู้ใหญ่***

18. จิตวิทยาการปรึกษาและแนะแนว หรือ จิตวิทยาโรงเรียน ***

19. เทคโนโลยีการศึกษา ***

20. การวัดและประเมินผลการศึกษา ***

* สถาบันสามารถใช้ชื่อวิชาเอกในแต่ละวิชาเอกที่แตกต่างจากนี้ได้ และจะมีการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิวิชาเอกอื่น ๆ เพิ่มเติมในอนาคต

วิชาเอกเดี่ยว หมายถึง วิชาเอกที่นิสิต / นักศึกษาจะเรียนวิชาเอกวิชาเดียวและสามารถสอนได้ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับวิชาเอกการศึกษาปฐมวัยจะสอนได้เฉพาะระดับการศึกษาปฐมวัย และวิชาเอกประถมศึกษาจะสอนได้เฉพาะระดับประถมศึกษา

วิชาเอกคู่ หมายถึง วิชาเอกที่นิสิต / นักศึกษาจะเรียนวิชาเอกได้ 2 วิชาเอกและสอนได้ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

** ให้ระบุชื่อภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ฯลฯ

***วิชาเอกที่ไม่สามารถคู่กันเองได้ เนื่องจากไม่ได้เป็นวิชาเอกที่เกี่ยวข้องกับการสอนในชั้นเรียนโดยตรง จึงต้องเลือกวิชาเอกคู่กับวิชาเอกที่มีการสอนในชั้นเรียนโดยตรงอีกวิชาเอกหนึ่ง

ชื่อปริญญาและวิชาเอก

ภาษาไทย ครุศาสตรบัณฑิต (*.....)

ค.บ. (*.....) หรือ

ศึกษาศาสตรบัณฑิต (*.....)

ศษ.บ. (*.....) หรือ

การศึกษาบัณฑิต (*.....)

กศ.บ. (*.....)

ภาษาอังกฤษ Bachelor of Education (*.....)

B.Ed. (*.....)

* ให้ระบุวิชาเอก

ลักษณะของสาขา

สาขาครุศาสตร์ / ศึกษาศาสตร์ เป็นศาสตร์เกี่ยวกับศิลปะและจิตวิทยาการสอนหรือการจัดการเรียนรู้ การผลิตครูใหม่หรือการเตรียมครู และบุคลากรทางการศึกษาก่อนประจำการ รวมทั้งการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ สำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยหรือการเรียนรู้ที่ไม่เป็นทางการ การจัดการศึกษาในสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ประกอบด้วยวิชาครูและวิชาเอกที่จะสอน ทั้งในด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ สาขาครุศาสตร์ / ศึกษาศาสตร์ จึงมีลักษณะเป็นสหวิทยาการซึ่งเชื่อมโยงและบูรณาการกับสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาคนทั้งในวัยเรียนและนอกวัยเรียนให้มีคุณภาพ สามารถพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืน

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

1. มีคุณธรรม มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู และมีความรับผิดชอบสูงต่อวิชาการวิชาชีพ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

2. มีความอดทน ใจกว้างและมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการทำงานร่วมกันกับผู้เรียนและผู้ร่วมงานทุกกลุ่ม

3. มีความรอบรู้และมีความสามารถประยุกต์ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎี และระเบียบวิธีการศึกษาวิจัย เพื่อสร้างความรู้ใหม่

4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหา และข้อโต้แย้งโดยการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมและปฏิบัติได้

5. มีความสามารถในการพิจารณาแสวงหา และเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการ วิชาชีพและสังคมอย่างมีเหตุผลที่สมเหตุสมผล โดยการบูรณาการศาสตร์แบบสหวิทยาการและพหุวิทยาการเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน

6. มีความสามารถในการติดตามพัฒนาการของศาสตร์ทั้งหลาย และมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาสมรรถนะของตนอยู่เสมอ

มาตรฐานผลการเรียนรู้

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1.1 แสดงออกซึ่งพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีคุณธรรมที่เสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความเข้าใจผู้อื่น เข้าใจโลก มีจิตสาธารณะ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดี

1.2 สามารถจัดการและคิดแก้ปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครูเชิงสัมพัทธ์โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น และประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

2. ด้านความรู้

2.1 มีความรอบรู้ในด้านความรู้ทั่วไป วิชาชีพครู และวิชาที่จะสอน อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้ง และเป็นระบบ

2.2 มีความตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการทั้งการบูรณาการข้ามศาสตร์ และการบูรณาการกับโลกแห่งความเป็นจริง

2.3 มีความเข้าใจความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชาที่จะสอนอย่างลึกซึ้งตระหนักถึงความสำคัญของงานวิจัยและการวิจัยในการต่อยอดความรู้

2.4 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าองค์ความรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านทักษะทางปัญญา

3.1 สามารถคิดค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลสารสนเทศและแนวคิดจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน การวินิจฉัย แก้ปัญหา และทำการวิจัยเพื่อพัฒนางานและพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

3.2 สามารถคิดแก้ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน เสนอทางออก และนำไปสู่การแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ

3.3 มีความเป็นผู้นำทางปัญญาในการคิดพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์และการพัฒนาศาสตร์ทางครุศาสตร์ / ศึกษาศาสตร์ รวมทั้งการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีนวัตกรรม

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 มีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น มีมุมมองเชิงบวก มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และทางสังคม

4.2 มีความเอาใจใส่ช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์

4.3 มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 มีความไวในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารทั้งที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติ หรือคณิตศาสตร์ ภาษาพูด และภาษาเขียน อันมีผลให้สามารถเข้าใจองค์ความรู้ หรือประเด็นปัญหาได้อย่างรวดเร็ว

5.2 มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย และเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

5.3 มีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การเขียน และนำเสนอด้วยรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับบุคคลและกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน

6. ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

6.1 มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ (Formal) รูปแบบกึ่งทางการ (Non-formal) และรูปแบบไม่เป็นทางการ (Informal) อย่างสร้างสรรค์

6.2 มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย ทั้งผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ผู้เรียนที่มีความสามารถปานกลาง และผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีนวัตกรรม

6.3 มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกที่จะสอนอย่างบูรณาการ

4. การวิเคราะห์สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

จากการศึกษาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู (คุรุสภา) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning out comes) ที่ระบุในมาตรฐานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (มคอ.1) ผลการสังเคราะห์โครงการผลิตครูระบบปิดในอดีต และปัจจุบัน จำนวน 13 โครงการ และผลการสังเคราะห์สมรรถนะครูในอนาคต ดังตาราง 15

ตาราง 15 การวิเคราะห์สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
สมรรถนะที่ 2 : ประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้	- นำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ในชีวิตพัฒนาตน งาน และผู้เรียน - เน้นความสำคัญของศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน - การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง - มีความพอเพียง		ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง - การใช้ชีวิตพอเพียง		1. สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้	**1. สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้**
สมรรถนะที่ 2 : ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และ	- ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างระหว่าง	- ความเชี่ยวชาญการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายกับ	ทักษะครูเอื้ออำนวยการเรียนรู้ - การพัฒนานักเรียน	การมีมุมมองต่อการพัฒนาผู้เรียนแบบ Growth	2.สมรรถนะความเข้าใจ และยอมรับความแตกต่างของ	**2. สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน**

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
ยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล - ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วยความเอาใจใส่ - การยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และระดับการเรียนรู้	บุคคล ทั้งผู้เรียนปกติและความต้องการพิเศษ หรือข้อจำกัดทางกาย - เคารพสิทธิเสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษปานกลาง และความต้องการพิเศษ	ที่มีศักยภาพแตกต่างกัน	mindset - ผู้เรียนมีศักยภาพแตกต่างกันแต่สามารถสร้างการเรียนรู้และพัฒนาได้ - ครูมีความจำเป็นที่ต้องรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลและสามารถสร้างการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจของผู้เรียน	ผู้เรียนแต่ะบุคคลและสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้	
สมรรถนะที่ 3 : สร้างแรงบันดาลใจผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม	- กระตุ้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ - เสริมสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน	- สร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหาให้กับผู้เรียน - ส่งเสริมการคิด	จิตวิทยาเชิงบวก - การ empower ให้กับผู้เรียนที่มีศักยภาพต่างกัน - การสร้างแรงบันดาล	จิตวิทยาเชิงบวก - การสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง		

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
- กระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้แก่ผู้เรียนโดยใช้การเสริมแรงทางบวก - ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความสามารถและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างเต็มศักยภาพ	- เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถคิดริเริ่มและพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์	แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียน - ส่งเสริมการคิดพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียน	ใจให้กับผู้เรียนมีวุฒิภาวะของความเป็นครู - สามารถควบคุมชั้นเรียนเมื่อพบสภาวะทางอารมณ์และพฤติกรรมของนักเรียนที่ไม่พึงประสงค์ ครูผู้นำการเรียนรู้ - การเตรียมความพร้อมในการเป็นครูมืออาชีพ	- เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้		
(2) จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์	- เข้าใจและใส่ใจอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น	- เข้าใจผู้อื่น - มีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น				

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ สมรรถนะที่ 3 : เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน - สามารถอธิบายและวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนโดยใช้หลักจิตวิทยา						
สมรรถนะที่ 4 : ช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้				จิตสาธารณะ - ทักษะการเป็นผู้ช่วยเหลือ	3.สมรรถนะการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเต็มตามศักยภาพ	
สมรรถนะที่ 5 : ให้คำแนะนำ	- ช่วยเหลือแก้ปัญหา ส่งเสริม					

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
ช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้	และพัฒนาผู้เรียน					
สมรรถนะที่ 4 : ดูแล ช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ - สามารถดูแลช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ	- สามารถนำความรู้ทางจิตวิทยาไปใช้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีกลไกการช่วยเหลือ แก้ไข และส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนที่ตอบสนองความต้องการ ความสนใจ ถนัด และศักยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล		ครูผู้นำการเรียนรู้ - ผู้นำในการจัดการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพของผู้เรียน (ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการศึกษาทำหน้าที่การควบคุม นำพาผู้เรียน รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน องค์กร มาร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์มี	ครูผู้นำการเรียนรู้ - ผู้นำในการจัดการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพของผู้เรียน		

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
- สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ			ประสิทธิภาพและประสิทธิผล)			
(3) เนื้อหาวิชาที่สอน หลักสูตรศาสตร์การสอนและเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ สมรรถนะที่ 6 : รอบรู้ในเนื้อหาของสาขาวิชาเอกที่สอนและบูรณาการองค์ความรู้ในวิชาเอกสำหรับการเรียนการสอนได้	- ความสามารถในการจัดเนื้อหาสาระนำเนื้อหามาพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน - รอบรู้เนื้อหาวิชาที่สอน สามารถวิเคราะห์เนื้อหาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ่ง	- มีความเชี่ยวชาญในจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกที่จะสอนอย่างบูรณาการ - มีความรอบรู้ในวิชาที่สอน - มีความเข้าใจความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชาที่จะสอนอย่างลึกซึ้ง	ครูผู้นำการเรียนรู้ - มีความรู้ความสามารถที่ตรงกับวิชาเอก - สามารถสอนตามรายวิชา - ความเชี่ยวชาญในสาขาเฉพาะรายวิชา	- มีความรู้ความสามารถที่ตรงกับวิชาเอก -ความเชี่ยวชาญในสาขาเฉพาะรายวิชา	4. สมรรถนะความรอบรู้ในเนื้อหาแสวงหาแหล่งเรียนรู้และบูรณาการองค์ความรู้ในวิชาเอก	**3. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี**

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
สมรรถนะที่ 11 : แสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้แก่ผู้เรียนได้	- ใช้แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสาระวิชา - ใช้ดุลพินิจที่ดีในการประมวลผลแปลความหมาย	- มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย				
มาตรฐานการปฏิบัติงาน (1) สมรรถนะหลักด้านการจัดการเรียนรู้ สมรรถนะที่ 1 : พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาการจัดการเรียนรู้สื่อ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	- มีความรอบรู้ในหลักการด้านวิทยาการการจัดการเรียนรู้ - วิธีการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมที่หลากหลาย สื่อที่เหมาะสม - ให้ความร่วมมือในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	- การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีนวัตกรรม	ทักษะทางสังคมและการปรับตัวครูผู้นำการเรียนรู้ - ออกแบบกิจกรรมวางแผนการจัดการเรียนรู้ นำวิธีการเทคนิคมาใช้ให้เหมาะสม	ครูผู้นำการเรียนรู้ - มีความสามารถในการวัดและประเมินผลการศึกษา - การบริหารและพัฒนาหลักสูตร	5. สมรรถนะการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาการจัดการเรียนรู้และประเมินผลเพื่อส่งเสริมความเป็นนวัตกรของผู้เรียน	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
- สามารถวิเคราะห์ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้กับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา - สามารถวิเคราะห์ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญารู้คิดและมีความเป็นนวัตกร - สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การเลือกใช้สื่อ และ						

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
การวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา						
สมรรถนะที่ 7 : วิเคราะห์ จัดทำ ใช้ประเมิน และพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้	- การสร้างหลักสูตรรายวิชา - มีความรอบรู้ในหลักสูตร			ครูผู้นำการเรียนรู้ - ความสามารถในการบริหารและพัฒนาหลักสูตร		
สมรรถนะที่ 8 : จัดทำแผนการเรียนรู้และนำแผนการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติ			ครูผู้นำการเรียนรู้ - สามารถการออกแบบและการจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับบริบท	ครูผู้นำการเรียนรู้ - สามารถการออกแบบและการจัดการเรียนรู้ได้		

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
ให้เกิดผลจริงได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน			ของท้องถิ่น	สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น		
- สมรรถนะที่ 2 : บูรณาการความรู้และศาสตร์การสอนในการวางแผนและจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญารู้คิด และมีความเป็นนวัตกร - สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญารู้คิดและมีความเป็น		- มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีนวัตกรรม - มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้	ครูผู้นำการเรียนรู้ - ครูนักคิดเชิงระบบนักนวัตกรรม ครูผู้เอื้ออำนวยการเรียนรู้ - การสร้างความพร้อมให้กับผู้เรียน - ทักษะการตั้งคำถามกระตุ้นคิด - ทักษะการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และกิจกรรมแบบ Active Learning - ทักษะการให้ Feed			

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
นวัตกร - สามารถจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญา รู้คิด และมีความเป็นนวัตกร			back			
- สมรรถนะที่ 3 : จัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน โดยตระหนักถึงสุขภาวะของผู้เรียน - สามารถจัด	- สร้างบรรยากาศและจัดสภาพแวดล้อม - ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความสุขในการเรียนโดยใช้ศาสตร์การสอน			การใช้จิตวิทยาเชิงบวก/วินัยเชิงบวก - มีความเข้าใจหลักการทำงานของ self และสมองส่วน amygdala - ครูเปลี่ยนแปลงโดยใช้น้ำเสียงโทนต่ำ ควบคุมตนเองได้		

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
กิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน - จัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนโดยตระหนักถึงสุขภาวะของผู้เรียน				- ลดการ bully นักเรียน - ลดการเปรียบเทียบตัดสินค่า ชี้ผิดชี้โทษ - สามารถ empower นักเรียนได้ทุกโอกาส - รับฟังผู้เรียนมากขึ้น - เข้าใจนักเรียนที่แตกต่างกันตามธรรมชาติและศักยภาพของเด็ก - สามารถจัดการอารมณ์ ควบคุมตัวเองและหา		

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
				solution ที่เหมาะสมเมื่อเผชิญกับสภาวะของนักเรียนที่มีปัญหา/ไม่พึงประสงค์		
สมรรถนะที่ 9 : บริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ - มีความรอบรู้และสามารถประยุกต์ใช้หลักการและวิธีการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	- การบริหารจัดการชั้นเรียน			ครูผู้นำการเรียนรู้ - การจัดการชั้นเรียน		
(6) การออกแบบและการดำเนินการ		- มีความสามารถในการประเมินค่า	ครูผู้นำการเรียนรู้ - เป็นนักพัฒนา			

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
เกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา สมรรถนะที่ 17 : จัดการคุณภาพพัฒนาและประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้		องค์ความรู้	สามารถวิเคราะห์ออกแบบดำเนินการพัฒนาและประเมินชั้นเรียน สถานศึกษา และชุมชน			
(4) การวัดประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียน สมรรถนะที่ 13 : วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำผล	- สามารถเลือกใช้การวัดประเมินผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน - มีความรอบรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎีของการวัดประเมินการศึกษาและการเรียนรู้	- มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าองค์ความรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ	ครูผู้นำการเรียนรู้ - สามารถออกแบบดำเนินการจัดกิจกรรมประเมินผลและแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา			

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
การประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้ - มีความรอบรู้เรื่องหลักการและวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนได้						
- สมรรถนะที่ 5 : วิจัย สร้างนวัตกรรมและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	- สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การทำงานประชุม การจัดการและสืบค้นข้อมูล		ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิตอล - สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิตอลเพื่อการเรียนรู้ - ความรู้พื้นฐานด้านวิทยาการคำนวณ ครูผู้นำการเรียนรู้	ครูผู้นำการเรียนรู้ - มีความสามารถในการวัดและประเมินผลการศึกษาทักษะทางเทคโนโลยีดิจิตอล	6. สมรรถนะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
- สามารถทำวิจัยที่สอดคล้องกับปัญหาของผู้เรียน - สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ เช่น CAI, google classroom, Kahoot เป็นต้น	และสารสนเทศ - เลือกใช้เทคโนโลยีการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม		- ออกแบบสื่อการเรียนรู้ทั้งแบบใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อทำมือ	- สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิตอลเพื่อการเรียนรู้		
สมรรถนะที่ 12 : ประยุกต์ใช้ หรือพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้	- รู้เท่าทันสื่อ - ใช้สื่อเหมาะสมกับสาระวิชา - การพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน - ร่วมสร้างนวัตกรรม		ครูผู้นำการเรียนรู้ - สามารถพัฒนานวัตกรรมให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ	ครูผู้นำการเรียนรู้ - สามารถพัฒนานวัตกรรมให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ		

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
	เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียนเป็นผู้สร้างนวัตกรรม - สร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาตนเองผู้เรียนตามความแตกต่าง					
(5) การใช้ภาษาไทยภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา สมรรถนะที่ 16 : ใช้ทักษะการฟัง	- มีความฉลาดทางดิจิทัล - สื่อสารกับผู้เรียน พ่อแม่ ชุมชนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการสื่อสารทางวาจา การเขียน หรือ	- มีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การเขียน และนำเสนอด้วยรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับบุคคลและกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน	ทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล -การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ ทักษะการสื่อสาร - ทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ - การสื่อสาร	ทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล - การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ ทักษะการสื่อสาร - ทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ		

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
การพูด การอ่านและการเขียนภาษาไทย และภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องในการเรียนการสอน หรือที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา	นำเสนอด้วยรูปแบบต่าง ๆ - มีความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามมาตรฐาน - ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมาจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนตนเอง - ทักษะเทคโนโลยีและดิจิทัล - ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ	- ความไวในการพูดและภาษาเขียน ทำให้เข้าใจองค์ความรู้หรือประเด็นปัญหาได้อย่างรวดเร็ว	(กระบวนการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ประกอบด้วย ฟัง พูด อ่าน เขียน และส่งกลับด้วยท่าทาง สีหน้า แววตา สะท้อนความคิด ความรู้สึก เป็นต้น)	- การสื่อสาร		

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
	สื่อสารการศึกษาภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครูได้					
สมรรถนะที่ 10 : ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารได้	- ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่เหมาะสม - ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลหรือความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ - สามารถเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีการสื่อสาร	- มีการเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง	ทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล - สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิตอลเพื่อการเรียนรู้	ทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล - สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิตอลเพื่อการเรียนรู้		
สมรรถนะที่ 5 : วิจัย สร้างนวัตกรรมและประยุกต์ใช้	- สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัยและ	- ตระหนักถึงความสำคัญของงานวิจัยและการ			7. สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนา	**4. สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน**

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน - สามารถทำวิจัยที่สอดคล้องกับปัญหาของผู้เรียน - สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ เช่น CAI, google classroom, Kahoot เป็นต้น	สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม - วิจัยมาประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน	วิจัยในการต่อยอดความรู้ - ทำวิจัยเพื่อพัฒนางานและพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง			ผู้เรียน	
สมรรถนะที่ 14 : เลือกใช้ผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการ	- สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัย	- รอบรู้ระเบียบวิธีการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างความรู้ใหม่				

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
เรียนรู้ได้	- สามารถแสวงหาความรู้จากงานวิจัย					
สมรรถนะที่ 15 : ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนได้ - มีความรอบรู้เรื่องหลักการและวิธีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนได้	- มีทักษะการทำงานวิจัย (การกำหนดปัญหาและวัตถุประสงค์การวิจัย การออกแบบการวิจัย ด้านประชากรกลุ่มตัวอย่าง ด้านวิธีการวิจัย ด้านเครื่องมือวัดตัวแปร และด้านการวิเคราะห์ข้อมูล การสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหา/พัฒนาผู้เรียน และการเขียนรายงาน	- ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาตน องค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง	ครูผู้นำการเรียนรู้ - มีกระบวนการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนในสถานศึกษา ชุมชน โดยใช้วิจัยเป็นฐาน	ครูผู้นำการเรียนรู้ - การวิจัยทางการศึกษา (ฝึกปฏิบัติการวิจัยตามความรู้ทฤษฎีการวิจัย ออกแบบวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นงานวิจัย)		

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
	การวิจัย) - สร้างวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน					
- สมรรถนะที่ 6 : ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาชีพ - สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ - มีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพ	- ทักษะการทำงานเป็นทีม - ทักษะการทำงานแบบร่วมมือ - การทำงานร่วมกับผู้อื่น ทำงานเป็นทีม - มีทักษะการร่วมมือสร้างสรรค์	- สามารถทำงานร่วมกันกับผู้เรียนและผู้ร่วมงานทุกกลุ่ม - มีความเอาใจใส่ช่วยเหลือ และเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์	ทักษะทางสังคมและการปรับตัว - การปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น - มีความสามารถในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	ทักษะทางสังคมและการปรับตัว - การทำงานเป็นทีม การสร้างเครือข่ายทางการศึกษา - มีความสามารถในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	8. สมรรถนะการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคม	**5. สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษาและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น**
สมรรถนะที่ 9 : จรรยาบรรณ	- เป็นผู้อุทิศตน - มีความสามัคคี	- มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมประกอบ	ทักษะทางสังคมและการปรับตัว	จิตสาธารณะ - ทักษะการเป็น		

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
ต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ - อุทิศตนเพื่อช่วยเหลือเพื่อนผู้ร่วมประกอบวิชาชีพภายใต้หลักการที่ถูกต้อง - สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ	และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ - อำนวยความสะดวกและร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียน	วิชาชีพ - มีความเอาใจใส่ช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์	- ร่วมออกแบบและทำงานกับบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ - มีทักษะการเรียนรู้และร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง	ผู้ช่วยเหลือทักษะครูเอื้ออำนวยการเรียนรู้ - เป็นผู้อำนวยความสะดวกและแนะแนวทาง - ครูโค้ช (coach) ครูผู้เอื้ออำนวยการเรียนรู้ (Facilitator) ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง - มุ่งเรียนเป็นพลโลกและเพื่ออนาคต		
(2) สมรรถนะหลักด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและผู้ปกครอง	- มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง - มีความสามารถในการประสานงาน				9. สมรรถนะการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
สมรรถนะที่ 1 : ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ - ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา - ร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ	และสร้างความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ				และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
ที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา						
สมรรถนะที่ 2 : สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน - สามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน - สามารถสร้าง	- มีความสามารถในการประสานงานและสร้างความร่วมมือกับบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ		การสร้างเครือข่ายทางการศึกษา - สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างชุมชนกับโรงเรียน ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง - เป็นผู้จุดประกายและเป็นข้อต่อ (Coordinator) ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยผ่านการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน			

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
เครือข่ายความร่วมมือกับชุมชน เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน หน่วยงานปกครองของท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน						
- สมรรถนะที่ 3 : ศึกษา เข้าถึงบริบทของชุมชน และสามารถอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม - สามารถรายงานการศึกษา สภาพ	- สร้างสัมมาชีพและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของชุมชนได้ - มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น - เข้าใจชุมชนและการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความ		ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง - การเรียนรู้พหุวัฒนธรรม - ความมุ่งมั่นในการพัฒนาชุมชน - มีความพึงพอใจที่ได้เรียนรู้ในชุมชนที่เกี่ยวข้อง	ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง - การเรียนรู้พหุวัฒนธรรม		

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
แวดล้อมของชุมชน โดยเลือกประเด็นศึกษา ได้แก่ 1) วิทยากรในชุมชน 2) ปราชญ์ชาวบ้านในชุมชน 3) แหล่งเรียนรู้ในชุมชน 4) วัฒนธรรมของชุมชน 5) เศรษฐกิจของชุมชน - สามารถปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างเหมาะสม	แตกต่างทางวัฒนธรรม		- มีเจตคติต่อชุมชนที่เกี่ยวกับวิชาชีพครู ทักษะทางสังคมและการปรับตัว - การปรับตัวเข้ากับท้องถิ่นที่เป็นชนบท - ความสุขหรือความพึงพอใจในการทำงานร่วมกับชุมชน ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและชุมชน - การวิเคราะห์ออกแบบประเมินกิจกรรมเพื่อการศึกษาในชุมชน			

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
- สมรรถนะที่ 4 : ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น - สามารถรายงานการศึกษาวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น โดยเลือกศึกษาตามประเด็น ได้แก่ 1) วิทยากรด้านวัฒนธรรมของชุมชน และภูมิปัญญาในท้องถิ่น 2) ปราชญ์ชาวบ้านด้านวัฒนธรรมของ	- มีความรู้ด้านวัฒนธรรม - ถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนและสังคม - มีทักษะข้ามวัฒนธรรม - สามารถบูรณาการความรู้ข้ามวัฒนธรรม - สามารถชี้นำและถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์		ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง - การเรียนรู้พหุวัฒนธรรม - สามารถกลับไปสอนในภูมิลำเนา ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและชุมชน - ความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น เช่น ภาษา ประเพณี ความเชื่อของชนเผ่า - สามารถใช้ค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี	ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง - การเรียนรู้พหุวัฒนธรรม		

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
ชุมชน และภูมิปัญญาในท้องถิ่น 3) แหล่งเรียนรู้ในชุมชนด้านวัฒนธรรมของชุมชน และภูมิปัญญาในท้องถิ่น 4) การอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น - สามารถนำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตาม			วัฒนธรรมในท้องถิ่นมาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ทั้งในชั้นเรียน			

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
ประเด็น ได้แก่ 1) องค์ความรู้ของวิทยากรด้านวัฒนธรรมของชุมชน และภูมิปัญญาในท้องถิ่น 2) องค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านด้านวัฒนธรรมของชุมชน และภูมิปัญญาในท้องถิ่น 3) องค์ความรู้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนด้านวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น						

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
สมรรถนะที่ 5 : ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง - ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ มีคุณธรรมจริยธรรม - ปฏิบัติตนโดยยึดหลักความเป็นธรรม เท่าเทียม และมีส่วนช่วยให้คนในองค์กรอยู่ร่วมกันอย่างสันติ	- มีความยุติธรรม - แสดงออกทางคุณธรรมจริยธรรม - มีคุณธรรมจริยธรรม - มีความกล้าหาญทางจริยธรรม ยึดมั่นในความถูกต้อง รู้ถูกรู้ผิด รู้ชอบ ชั่ว ดี กล้าปฏิเสธต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้อง - มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู	- มีคุณธรรม - แสดงออกซึ่งพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี - มีความกล้าหาญทางจริยธรรม	มีวุฒิภาวะของความเป็นครู - คุณธรรมและจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพครู - เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู - ตั้งใจมุ่งมั่นการเรียนรู้เพื่อเป็นครูที่ดี	มีวุฒิภาวะของความเป็นครู - คุณธรรมและจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพครู ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง - มุ่งสร้างความเท่าเทียม - มุ่งเรียนเป็นพลโลก และเพื่ออนาคต	10. สมรรถนะการเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง	**6. สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณและความเป็นพลเมือง**

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
มาตรฐานการปฏิบัติตนสมรรถนะที่ 6 : จรรยาบรรณต่อตนเอง - ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎ กติกาของโรงเรียนด้วยความสมัครใจ ทั้งในด้านการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติหน้าที่อื่นในโรงเรียน - ติดตามข้อมูลและปรับเปลี่ยนตนเองให้สอดคล้องการเปลี่ยนแปลงทาง	- มีความรู้ด้านการเงิน สุขภาพ สุนทรียภาพ - พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน - การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติและการทำงานในสถานการณ์จริง สามารถประยุกต์ใช้เพื่อป้องกันแก้ปัญหา และพัฒนาได้ - การปฏิบัติงานและการแก้ปัญหา	- มีความอดทนใจกว้าง - วุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม - สามารถติดตามพัฒนาการของศาสตร์ทั้งหลายและพัฒนาสมรรถนะอยู่เสมอ (ปรับตัวเท่า เปรียนเปลี่ยนจรรยาบรรณตนเอง)	ทักษะการจัดการชีวิต - ความอดทนต่อสภาพยากลำบาก - ทักษะชีวิตด้านกระบวนการคิดวิเคราะห์และด้านอื่น ๆ - ทักษะชีวิตในการปรับตัวสู่วิชาชีพ ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง - มีปัญญามีวุฒิภาวะของความเป็นครู - ความมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ การสร้างเครือข่ายทางการศึกษา - เป็นแบบอย่างให้นิสิตนักศึกษาครูในสถาบัน	มีวุฒิภาวะของความเป็นครู - อุดมการณ์ในการจัดการเรียนรู้ในวิชาชีพครู (รู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ครู) ทักษะทางสังคมและการปรับตัว - การปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ - เรียนรู้ ปรับตัวและพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมือง		

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
วิชาชีพ วิทยาการเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	คำนึงถึงความรู้หลักทางทฤษฎี ประสบการณ์ภาคปฏิบัติ ค่านิยม แนวคิด นโยบาย และยุทธศาสตร์ชาติ บรรทัดฐานทางสังคมและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น - ปฏิบัติหน้าที่ตามอุดมการณ์ความเป็นครู - อุดมการณ์ความเป็นครู - มีความเพียรมุ่งมั่น มานะ บากบั่น - มีความอดทน		ผลิตครูและหรือเครือข่าย มีวุฒิภาวะของความเป็นครู - อุดมการณ์ในการจัดการเรียนรู้ในวิชาชีพครูและพัฒนาท้องถิ่น (รู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ครู, วิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและบทบาทหน้าที่, ภาคภูมิใจในวิชาชีพครู) ทักษะทางสังคมและการปรับตัว - การปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ ครูผู้นำการเรียนรู้ - มีสมรรถนะ			

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
	อดกลั้น เสียสละ - วุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม		ทางวิชาการ			
สมรรถนะที่ 4 : พัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ทันสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลง - ติดตามข้อมูลข่าวสารการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสามารถนำมาปรับใช้/เชื่อมโยงกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ได้อย่าง	- มีความรู้ เข้าใจโลกเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม - รอบรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาสาระด้านวิชาชีพของครู อาทิ ปรัชญาความเป็นครู จิตวิทยาสำหรับครู ทักษะการนิเทศและการสอนงาน การบูรณาการข้ามศาสตร์ เช่น TPCK,	- เข้าใจโลกเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม - คิดค้นข้อเท็จจริง เข้าใจ และประเมินสารสนเทศที่หลากหลาย - รอบรู้และความสามารถประยุกต์ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎี - ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง	ทักษะทางสังคมและการปรับตัว - รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง การรู้คิด ตัดสินใจ ทักษะการสื่อสาร - การสอนแบบผสมผสานหรือคละชั้นเรียน การสร้างเครือข่ายทางการศึกษา - การพัฒนาทักษะที่เชื่อมโยงกับการทำงาน ทักษะการจัดการชีวิต - ความรู้ด้านการเงิน	ทักษะการจัดการชีวิต - การดูแลตนเองและสิ่งแวดล้อม ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง - มีกระบวนการคิดขั้นสูง - การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ - ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต - ทักษะการสังเกตและการตั้งคำถาม		

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
มีประสิทธิภาพ - นำแนวคิด เทคนิค วิธีการ หรือ ความรู้ใหม่ ๆ ที่น่าสนใจมาประยุกต์ใช้เป็นส่วนหนึ่ง ในการออกแบบการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	STEM Education, PLC เป็นต้น - ออกแบบเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน และผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ - มีการรับส่งข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศ - มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ขั้นสูง - พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่เรียนรู้และรอบรู้ ทันสมัย	อย่างบูรณาการทั้งข้ามศาสตร์และโลกความจริง - ความรู้ทฤษฎีประสบการณ์มาแก้ปัญหาที่สลับซับซ้อน เสนอทางออก - ความไวในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารทั้งที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติ หรือคณิตศาสตร์	- การดูแลตนเองและสิ่งแวดล้อม	- ทักษะการแสวงหาความรู้ - ทักษะการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ - ทักษะการปฏิบัติ - ทักษะการสะท้อนผล - ทักษะการนำเสนอทักษะการสื่อสาร - การสอนแบบผสมผสานหรือคละชั้นเรียน การสร้างเครือข่ายทางการศึกษา - มีเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกันและ		

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
	ทันต่อการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา - ออกแบบกิจกรรมวางแผนการจัดการเรียนรู้ นำวิธีการใช้เทคนิคมาใช้ให้เหมาะสม - มีความรอบรู้ด้านการเงินสุขภาพ สุนทรียภาพ			สัมพันธ์เชื่อมโยงกันทั้งในระดับนโยบายถึงปฏิบัติการ		
(3) สมรรถนะหลักด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู และจรรยาบรรณของวิชาชีพ สมรรถนะที่ 1 :	- มีจิตวิญญาณครูปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรัก ทุ่มเทในการเอาใจใส่พัฒนาการเรียนรู้แก่ผู้เรียน	- มีความเอาใจใส่ช่วยเหลืออย่างสร้างสรรค์ - แนะแนวทางการแก้ปัญหาทางวิชาการ วิชาชีพ		มีวุฒิภาวะของความเป็นครู - จิตวิญญาณความเป็นครู	11. สมรรถนะการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในกิจกรรมวิชาชีพ	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู - มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัติและคุณลักษณะที่ดีงาม อย่างเต็มความสามารถด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับระดับความสามารถและช่วงวัย - รักเมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสมด้วยความบริสุทธิ์ใจ	- มีจิตวิญญาณความเป็นครู - มีความรอบรู้ในหลักการ แนวคิดจิตวิญญาณความเป็นครู	และสังคมอย่างมีเหตุผล				

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
สมรรถนะที่ 7 : จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ - ศรัทธา ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบต่อวิชาชีพครู - เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ	- มีทักษะชีวิต - ศรัทธา ซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ - รัก ศรัทธาในวิชาชีพครู - รับผิดชอบและซื่อสัตย์ต่องานที่ได้รับมอบหมายทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ครอบครัว	- มีความรับผิดชอบสูงต่อวิชาการ วิชาชีพ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม - รับผิดชอบต่อส่วนรวม ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม	ความรับผิดชอบ - ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีวุฒิภาวะของความเป็นครู - มีความประพฤติที่ดีต่อความเป็นครู - ความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู - รู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ครู - วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและบทบาทหน้าที่ครู ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและชุมชน	ความรับผิดชอบ - มีความรับผิดชอบต่อผู้เรียน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม - มีแนวทางการจัดการและระบบรับผิดชอบที่สะท้อนผลลัพธ์ที่ผู้เรียน (กลไกรับผิดชอบที่ระบบการศึกษาคุณภาพสูงใช้เป็นกลไกเชิงซ้อนที่ใช้ข้อมูลและโปร่งใส) ครูผู้นำการเรียนรู้ - มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ	12. สมรรถนะจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ สังคม และผู้รับบริการ	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
	สังคมและประเทศชาติ - มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม - มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อตนเอง ต่อผู้เรียน ต่อผู้ร่วมงาน และต่อส่วนร่วม		- ยอมรับ และเคารพในความหลากหลายทางสังคม โดยการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นครูในสถาบันผลิตครู สถานศึกษา และชุมชน ทักษะการจัดการชีวิต - ทักษะชีวิตในการปรับตัวสู่วิชาชีพ - ทักษะชีวิตด้านกระบวนการคิดวิเคราะห์ และด้านอื่น ๆ ครูผู้นำการเรียนรู้ - การเตรียมความพร้อมในการเป็นครูมืออาชีพ	จิตวิทยาเชิงบวก - จิตวิทยาสำหรับครูมีวุฒิภาวะของความเป็นครู - รู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ครู		

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
			- มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ - จิตวิทยาเชิงบวก - จิตวิทยาสำหรับครู			
สมรรถนะที่ 8 : จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ - ให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค - ไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ	- ความซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบต่อผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด - มีจิตบริการต่อวิชาชีพครูและชุมชน - ต่อต้านการทุจริตคอรัปชั่นและความไม่ถูกต้อง ไม่ใช้ข้อมูลบิดเบือนหรือการลอกเลียนผลงาน - ตระหนักและ	- จิตสาธารณะเสียสละ	มีวุฒิภาวะของความเป็นครู - ภาคภูมิใจในวิชาชีพครู	จิตสาธารณะ - จิตสาธารณะจิตอาสา		

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
	ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน - จิตอาสาจิตสาธารณะ					
สมรรถนะที่ 10 : จรรยาบรรณต่อสังคม - ริเริ่ม วางแผน หรือ เป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา หรือ	- ดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย - มีค่านิยมและคุณลักษณะเป็นประชาธิปไตย - ทำงานและสภาพแวดล้อมโดยอาศัยหลักการเหตุผลและใช้ดุลยพินิจทางค่านิยมบรรทัดฐานทางสังคม ความรู้สึก	- การแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมและปฏิบัติได้ - มีภาวะผู้นำ	ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง - มีความเป็นผู้นำท้องถิ่นที่ดี ครูผู้นำการเรียนรู้ - ความเป็นผู้นำทางการศึกษา ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและชุมชน - การเป็นผู้นำในการสร้างการเรียนรู้ให้กับ	ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง - มุ่งเรียนเป็นพลโลกและเพื่ออนาคต		

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
สิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ - ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ ของสังคมภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุขอย่างเคร่งครัด	ของผู้อื่นและประโยชน์ของสังคมส่วนรวม - รักชาติ รักท้องถิ่น มีจิตสำนึกไทย สากล อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย และจิตสำนึกเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก		สถานศึกษา และชุมชน โดยใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษา ทักษะทางสังคมและการปรับตัว - ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับบริบทในสถานศึกษาและชุมชน			
มาตรฐานด้านความรู้ (1) การเปลี่ยนแปลงบริบททของโลก สังคม และแนวคิด	- รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก - สามารถเผชิญและเท่าทันกับการ	- มีความรอบรู้ในด้านความรู้ทั่วไป		ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง - ผู้ที่มีความรอบรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ รวมทั้งมี		

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (12 สมรรถนะ)	สรุปสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (จากการสัมภาษณ์เป็นมติจากผู้ทรงคุณวุฒิ)
ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สมรรถนะที่ 1 : รอบรู้บริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษา	เปลี่ยนแปลงของสังคม			ความสามารถในการบูรณาการความรู้ได้		

แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis)

แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะครูของการผลิตครูระบบปิด ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความหมายของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis: CFA) เป็นเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) ประเภทหนึ่งในสองประเภท ซึ่งการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) เป็นการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวแปร โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเป็นเทคนิคหนึ่งเพื่อสรุปรายละเอียดของตัวแปรหลายตัวหรือเป็นเทคนิคที่ใช้ในการลดจำนวนตัวแปรด้วยวิธีการศึกษาถึงโครงสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปร และสร้างตัวแปรใหม่เรียกว่า องค์ประกอบ ซึ่งองค์ประกอบที่สร้างขึ้นเป็นการนำตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันหรือมีความร่วมกันสูงมารวมกันเป็นองค์ประกอบเดียวกัน ส่วนตัวแปรที่อยู่คนละองค์ประกอบจะมีความร่วมกันน้อยหรือไม่มีความสัมพันธ์กันเลย (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2551) การวิเคราะห์องค์ประกอบมี 2 ประเภท ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) เทคนิคทางสถิติในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจประเภทนี้ จะใช้ในกรณีที่ผู้วิจัยไม่มีความรู้หรือมีความรู้น้อยมากเกี่ยวกับจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่บ่งบอกถึงโครงสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยประโยชน์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจนั้นเพื่อศึกษาโครงสร้างของตัวแปรและลดจำนวนตัวแปรที่มีอยู่เดิมให้มีการรวมกันได้

1.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) เทคนิคทางสถิติในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันประเภทนี้ จะใช้กรณีที่ผู้วิจัยทราบโครงสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรหรือ คาดว่าโครงสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรควรจะเป็นรูปแบบใดหรือคาดว่าตัวแปรใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กันมากและควรอยู่ในองค์ประกอบเดียวกันหรือคาดว่ามีตัวแปรใดที่ไม่มีความสัมพันธ์กัน ควรจะอยู่ต่างองค์ประกอบกัน จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่าผู้วิจัยมีความรู้มากพอที่จะทราบโครงสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปร หรือคาดไว้ว่าโครงสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรเป็นอย่างไรและใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันมาตรวจสอบหรือยืนยันความสัมพันธ์ว่าเป็นอย่างที่คาดไว้

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) เป็นเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบที่ช่วยลดข้อจำกัดของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ เนื่องจากโดยทั่วไปการวิเคราะห์องค์ประกอบ ซึ่งเป็นเครื่องมือการวัดตัวแปรที่ประกอบด้วยตัวแปรแฝง และเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรว่าตัวแปรที่ผู้วิจัยสนใจมีโครงสร้างตามนิยามเชิงทฤษฎีหรือไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงอย่างไร วัตถุประสงค์หลักของการวิเคราะห์องค์ประกอบ คือ การสำรวจและระบบองค์ประกอบที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์

ระหว่างตัวแปร ผลที่ได้จากการวิเคราะห์จะทำให้ได้ตัวแปรน้อยลงและได้องค์ประกอบร่วม การวิเคราะห์ลักษณะนี้ก็คือการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (exploratory factor analysis) ซึ่งจะมีข้อจำกัดทำให้ผลการวิเคราะห์ไม่ตรงตามสภาพความเป็นจริง เนื่องจากไปกำหนดให้ทุกตัวแปรเป็นผลมาจากองค์ประกอบร่วมทุกตัวและส่วนที่เป็นความคลาดเคลื่อนของตัวแปรที่ศึกษาไม่สัมพันธ์กัน ดังนั้นการวิเคราะห์องค์ประกอบจึงพัฒนาการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อใช้ตรวจสอบองค์ประกอบสมมติฐานที่มีทฤษฎีรองรับ และลดข้อจำกัดจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

โดยสรุป การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) เป็นวิธีการพัฒนาขึ้นมาโดยอาศัยหลักการของโมเดลสมการโครงสร้าง การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันผู้วิจัยต้องทบทวนทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อมาสร้างโมเดลทฤษฎีการวัด และต้องการทดสอบสมมุติฐานว่าโมเดลที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่ ซึ่งรายละเอียดความแตกต่างระหว่างการวิเคราะห์องค์ประกอบทั้งสองประเภท สามารถสรุปได้ดังตาราง 16

ตาราง 16 การเปรียบเทียบการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันและการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน	การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ
- กรอบแนวคิดการวิจัยชัดเจน มีทฤษฎีหนักแน่นเข้มแข็ง หรือมีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ชัดเจนอยู่เบื้องหลัง - จำนวนองค์ประกอบจะถูกกำหนดเป็นสมมติฐานอยู่ก่อนการวิเคราะห์ - ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบกับตัวแปรสังเกตได้ถูกกำหนดไว้ก่อนการวิเคราะห์ - ตัวแปรสังเกตได้สัมพันธ์กับบางตัวประกอบเท่านั้น	- ตัวแปรในการวิจัยยังไม่มีทฤษฎีหรือมีหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ชัดเจนอยู่เบื้องหลังที่ชัดเจนหนักแน่น โดยส่วนใหญ่จะเป็นตัวแปรใหม่ - ยังไม่มีจำนวนองค์ประกอบที่ชัดเจนต้องการหาว่าองค์ประกอบมีจำนวนเท่าใด - ค้นหาแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างตัวประกอบกับตัวแปรสังเกตได้ - ตัวแปรสังเกตได้สามารถสามารถสัมพันธ์กับตัวประกอบใดก็ได้

ที่มา: Steven, 2009

2. วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ

การวิเคราะห์องค์ประกอบมีวัตถุประสงค์สำคัญ 2 ประการ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ เพื่อหารูปแบบการรวมกลุ่มของตัวแปรภายใต้ความสัมพันธ์ของตัวแปร ผลที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบทำให้ตัวแปรลดลง และแปลความหมายได้สะดวก

2.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเพื่อทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับแบบแผนและโครงสร้างความสัมพันธ์ของข้อมูล เนื่องจากนักวิจัยต้องมีสมมติฐาน แล้วตรวจสอบว่าข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างไร

3. ประโยชน์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ

กัลยา วานิชบัญชา (2551) กล่าวถึง ประโยชน์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ ดังนี้

3.1 ลดจำนวนตัวแปร โดยการรวมตัวแปรหลายตัวแปรให้อยู่ในองค์ประกอบเดียวกัน องค์ประกอบที่ได้ถือเป็นตัวแปรใหม่ที่สามารถหาค่าข้อมูลขององค์ประกอบที่สร้างขึ้นได้ เรียกว่า Factor Score จึงสามารถนำองค์ประกอบดังกล่าวไปเป็นตัวแปรสำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

3.2 การแก้ปัญหาอันเนื่องมาจากการที่ตัวแปรอิสระของเทคนิคการวิเคราะห์สมการความถดถอยมีความสัมพันธ์กัน (multicollinearity) ซึ่งวิธีการอย่างหนึ่งในการแก้ปัญหา คือ การรวมตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์ไว้ด้วยกัน โดยการสร้างเป็นตัวแปรใหม่หรือเรียกว่าองค์ประกอบ โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ แล้วนำองค์ประกอบดังกล่าวไปเป็นตัวแปรอิสระในการวิเคราะห์ความถดถอยต่อไป

3.3 ทำให้เห็นโครงสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา การวิเคราะห์องค์ประกอบจะได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation) ของตัวแปรทีละคู่ แล้วรวมตัวแปรที่สัมพันธ์กันมากไว้ในองค์ประกอบเดียวกันจึงสามารถวิเคราะห์โครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่อยู่ในองค์ประกอบเดียวกันได้ ทำให้สามารถอธิบายความหมายของแต่ละองค์ประกอบตามความหมายของตัวแปรที่อยู่ในองค์ประกอบนั้น

4. ข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์องค์ประกอบ

การวิเคราะห์องค์ประกอบเป็นวิธีทางสถิติเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้และตัวแปรแฝงที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น โดยการวัดคุณลักษณะจากการสังเกตพฤติกรรม การเก็บข้อมูลจะได้ตัวแปรสังเกตได้หลายตัว ซึ่งการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจมีข้อตกลงเบื้องต้นที่สำคัญอยู่ 3 ประการ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) ดังนี้

4.1 ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุขององค์ประกอบของตัวแปรแต่ละตัวมีความแปรผันกันเนื่องมาจากการมีองค์ประกอบร่วม และองค์ประกอบเฉพาะ โดยความแปรปรวนที่สังเกตได้เกิดจากตัวแปรสาเหตุ ตัวแปรเหล่านั้น มีองค์ประกอบร่วมตัวเดียวกัน

4.2 ความเป็นอิสระระหว่างแต่ละองค์ประกอบ องค์ประกอบร่วมและองค์ประกอบเฉพาะของตัวแปรสังเกตได้แต่ละตัวเป็นอิสระต่อกัน หรือความแปรปรวนร่วมระหว่างองค์ประกอบเป็นศูนย์

4.3 คุณสมบัติด้านการบวกของความแปรปรวนในองค์ประกอบ จะวิเคราะห์ความแปรปรวนในตัวแปรสังเกตได้ออกเป็นผลบวกขององค์ประกอบเฉพาะและความแปรปรวนขององค์ประกอบร่วมตัวแปรสังเกตได้ ในรูปคะแนนมาตรฐานมีค่าเฉลี่ยเป็นศูนย์และความแปรปรวนเป็นหนึ่ง

5. ลักษณะของข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันต้องการข้อมูลที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

5.1 ข้อมูลควรวัดเป็นความต่อเนื่อง (continuous) และมีลักษณะการแจกแจงเป็นแบบปกติแต่ปัจจุบันมีการพัฒนาเรื่องระดับของตัวแปรในเรื่องนี้ โดยการพัฒนาโปรแกรมลิสเรล 8.50 ที่มีวิธีประมาณค่า พารามิเตอร์ และการสร้างมาตรให้สมารถวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกประเภท (categorical data) ได้รวมทั้งพัฒนาวิธีประมาณ ค่าพารามิเตอร์แบบพิเศษที่มีความแกร่ง (robustness) ต่อการฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้นเรื่องลักษณะการแจกแจงข้อมูลเป็นแบบปกติ

5.2 ควรใช้ข้อมูลจำนวนมาก การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) ต้องการข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่พอสมควร เนื่องจากส่วนใหญ่จะใช้วิธีการประมาณค่าความเป็นไปได้สูงสุด (maximum likelihood: ML)

6. ขั้นตอนการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis)

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้นคือ 1) การกำหนดข้อมูลจำเพาะของข้อมูล 2) การระบุความเป็นไปได้เพียงค่าเดียวของโมเดล 3) การประมาณค่าพารามิเตอร์ และ 4) การประเมินความสอดคล้องของโมเดล ซึ่งรายละเอียดของแต่ละขั้นมีดังต่อไปนี้

6.1 การกำหนดข้อมูลจำเพาะของโมเดล (model specification) ขั้นตอนนี้เป็นการกำหนดความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างตัวแปร ซึ่งจะเป็นการกำหนดโมเดลการวัดตามทฤษฎีที่คาดการณ์ไว้ว่าตัวแปรแฝงแต่ละตัวประกอบด้วยตัวแปร สังเกตได้หรือตัวชี้วัดตัวใดบ้าง ซึ่งการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ตัวแปรสังเกตได้ แต่ละตัวต้องถูกอธิบายด้วยตัวแปรแฝงเพียงตัวเดียว (unidimensional measures) หรือค่า cross-loading มีค่าเท่ากับ 0 ต่างจากการวิเคราะห์

องค์ประกอบเชิงสำรวจที่ตัวแปรสังเกตได้ถูกอธิบายด้วยตัวแปรแฝงทุกตัว การที่ตัวแปรสังเกต 1 ตัว มีความสัมพันธ์กับตัวแปรแฝงมากกว่า 1 ตัว

6.2 การระบุความเป็นไปได้เพียงค่าเดียวของโมเดล (model identification) การประมาณค่าพารามิเตอร์จะทำได้เมื่อโมเดลที่สร้างสามารถระบุความเป็นไปได้ ของพารามิเตอร์เพียงค่าเดียวการระบุความเป็นไปได้ค่าเดียวของโมเดลอาศัยกฎของ t คือโมเดลที่ระบุได้พอดี ต้องมีจำนวนพารามิเตอร์ที่ต้องประมาณค่าน้อยกว่าจำนวนสมาชิกในเมทริกซ์ความแปรปรวน - ความแปรปรวนร่วม (variance-covariance matrix) ของตัวแปรสังเกตได้หรือสามารถคำนวณได้จากสูตร $t \leq (p)(p+1)/2$ โดยค่า t คือ จำนวนพารามิเตอร์ที่ไม่ทราบค่า p เป็นจำนวนตัวแปรที่สังเกตได้ของโมเดล หากพารามิเตอร์ที่ไม่ทราบค่ามีจำนวนมากกว่าจำนวนสมาชิกในเมทริกซ์ความแปรปรวน ความแปรปรวนร่วมของตัวแปรสังเกตได้ โมเดลที่สร้างจะไม่สามารถประมาณค่าพารามิเตอร์ได้ ซึ่งโมเดลชนิดนี้เรียกว่าโมเดลระบุไม่พอดี (under identified mode!) หากจำนวนสมาชิกในเมทริกซ์ความแปรปรวน – ความแปรปรวนร่วมของตัวแปรสังเกตได้มีจำนวนเท่ากับ จำนวนพารามิเตอร์ที่ไม่ทราบค่าจะเรียกโมเดลนี้ว่าโมเดลที่ระบุพอดี (over identified model) โมเดลชนิดนี้จะมี degree of freedom เท่ากับ 0 ส่งผลให้ค่า goodness of fit เท่ากับ 0 เช่นกัน จึงไม่สามารถใช้ทดสอบทฤษฎีได้ และหากจำนวนสมาชิกในเมทริกซ์ความแปรปรวน ความแปรปรวนร่วม ของตัวแปรสังเกตได้มีมากกว่าพารามิเตอร์ที่ไม่ทราบค่าโมเดลชนิดนี้จะเรียกว่าโมเดลระบุเกินพอดี (over identified model) ซึ่งมีข้อมูลเพียงพอที่จะไปคำนวณหาค่าพารามิเตอร์ได้ ซึ่งเงื่อนไขที่กล่าวมา เรียกว่า order condition

6.3 การประมาณค่าพารามิเตอร์ (parameter estimation) เป็นการนำข้อมูลจากตัวแปรสังเกตมาประมาณค่าพารามิเตอร์ เช่น ค่านำหนักองค์ประกอบ ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบค่าเศษเหลือในการประมาณค่าพารามิเตอร์จะมีลักษณะเป็นการทวนซ้ำ (iteration) โดยการประมาณค่า population covariance matrix (Σ) ให้มีความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุดเมื่อนำมาเทียบกับ sample covariance matrix(S) ซึ่งได้จากข้อมูลเชิงประจักษ์จากกลุ่มตัวอย่าง วิธีการประมาณค่าพารามิเตอร์นั้น มีการประมาณหลายแบบที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เช่น Maximum likelihood (ML), Generalized least square (GLS), Weight least square (WLS) ซึ่งมีลักษณะเหมาะสมกับข้อมูลที่แตกต่างกันออกไป เช่น Maximum likelihood และ GLS มีลักษณะคล้ายกัน คือ เหมาะกับข้อมูลที่มีการแจกแจง multi normal distribution และมีกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ ส่วนวิธีการ Weight least square (WLS) ต้องการกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่แต่เหมาะกับข้อมูลที่ไม่ได้แจกแจงเป็น multi normal distribution (Schumacker, & Lomax, 2010)

อย่างไรก็ตามในการประมาณค่าพารามิเตอร์นั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อการประมาณค่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่น้อยเกินไปจะส่งผลให้ค่าพารามิเตอร์ที่ประมาณได้ไม่มีความคงเส้นคงวาจำนวนตัวอย่างในการวิเคราะห์ที่เหมาะสมมีหลายแนวคิด เช่นควรจะมีกลุ่มตัวอย่าง อย่างน้อย 200 คน (HAIR, BLACK, BABIN, & ANDERSON, 2010) อีกมุมเสนอว่าให้พิจารณาขนาดของกลุ่มตัวอย่างให้เหมาะสมกับขนาดของโมเดล เช่น ตัวอย่างตั้งแต่ 200 คนขึ้นไปเหมาะสมกับโมเดลขนาดกลาง (Tabachnick, & Fidell, 2001) ส่วน Costello, & Osborne (2005 as cited in Schumacker, & Lomax, 2010) ว่ากลุ่มตัวอย่างควรมีจำนวน 20 เท่าของตัวแปรสังเกตได้ เป็นต้น

6.4 การประเมินความสอดคล้องของโมเดล (assessing measurement model validity) การประเมินความสอดคล้องกันของโมเดล มีจุดเริ่มต้นตรวจสอบว่าค่าพารามิเตอร์ที่ได้มีความสมเหตุสมผลหรือไม่ เมื่อตรวจสอบค่าพารามิเตอร์ที่ได้แล้วจึง ตรวจสอบค่าความสอดคล้องของโมเดล ในการตรวจสอบความสอดคล้องกันของโมเดลจะทำ 2 ส่วน คือ การประเมินความสอดคล้องของทั้งโมเดล (over all goodness of fit) และความสอดคล้องในรายตัวแปร (path estimation)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศักดิ์ชาย เพชรช่วย (2558) ผู้วิจัยต้องการ 1) เพื่อวิเคราะห์ระบบและแนวปฏิบัติของการผลิตครูในประเทศไทยและเพื่อนำเสนออนาคตภาพการผลิตครูของสถาบันอุดมศึกษาในทศวรรษหน้า ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเอกสารวิธีการวิจัยเชิงสำรวจและวิธีการสนทนากลุ่มเฉพาะแหล่งข้อมูลจากเอกสารและผู้ให้ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 1) คณบดีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ จำนวน 67 คน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 435 คนและ 3) ผู้ทรงคุณวุฒิทางครุศึกษา จำนวน 18 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบวิเคราะห์เนื้อหาสาระแบบสอบถามแบบสัมภาษณ์และแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพื้นฐานและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ผลการวิเคราะห์ระบบและแนวปฏิบัติของการผลิตครูในประเทศไทย 1.1) วิวัฒนาการของการฝึกหัดครูไทยแบ่งเป็น 4 ช่วงคือ 1) ช่วงก่อนการจัดตั้งสถาบันผลิตครูอย่างเป็นระบบแบ่งเป็นระยะการศึกษาตามอัธยาศัยและการศึกษาในระบบโรงเรียน 2) ช่วงการจัดตั้งสถาบันผลิตครูอย่างเป็นระบบแบ่งเป็นระยะการวางรากฐานสถาบันผลิตครูระยะส่งเสริมพัฒนาอาชีพท้องถิ่นและระยะสร้างระบบบริหารครุศึกษาไทย 3) ช่วงหลังวิกฤตสงครามสู่ความท้าทายเป็นระยะขยายอาณาเขตของสถาบันผลิตครู และ 4) ช่วงปฏิรูปการศึกษาพัฒนาครูไทยเป็นระยะสร้างนวัตกรรมการผลิตครูสู่สังคม 1.2 แนวปฏิบัติของการผลิตครูจากโครงการผลิตครูในประเทศไทยประกอบด้วย 1) การคัดเลือกคนเก่งที่มีผลการเรียนดีมีศรัทธาในวิชาชีพครูมาเรียนครูโดยให้ทุนการศึกษาระหว่างเรียนและมีการรับรองการบรรจุเข้าทำงานเป็นครูตามภูมิลำเนา 2) มีการคัดเลือกสาขาวิชาที่ขาดแคลนครูตามความต้องการการใช้ครูของประเทศมีการจัดหลักสูตรที่เหมาะสมในแต่ละสาขาวิชาและมีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่เข้มข้น

และ 3) มีการบรรจุครูดีครูเก่งที่มีความศรัทธาในวิชาชีพครูเข้าทำงานเป็นครูในพื้นที่ภูมิลำเนา 2) อนาคตภาพของการผลิตครูของสถาบันอุดมศึกษาในทศวรรษหน้า 2.1) สถาบันผลิตครูมีระบบการผลิตครูที่ประกันการมีงานทำและมีความเป็นครูมืออาชีพมีความพร้อมในกระบวนการผลิตครู มีแผนการผลิตครูที่ชัดเจนมีความต่อเนื่องและสร้างความเข้มแข็งของการผลิตบัณฑิตครูเพื่อไปรับใช้สังคมและท้องถิ่น 2.2) สถาบันผลิตครูมีหลักสูตรผลิตครูที่ยึดคุณลักษณะและสมรรถนะที่พึงประสงค์ได้ตรงความต้องการของประเทศและท้องถิ่น 2.3) สถาบันผลิตครูมีคณาจารย์ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลและมาตรฐานครูมีผลงานทางวิชาการและงานวิจัยที่สร้างองค์ความรู้ทางครุศึกษาต่อเนื่องทุกปี 2.4) สถาบันผลิตครูมีนักศึกษาครูที่มีแววความเป็นครูเป็นบัณฑิตครูที่มีคุณภาพทางวิชาการมีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูมืออาชีพและพร้อมจะเป็นครูดีของแผ่นดินสามารถแก้ปัญหาในการทำงานได้ดีเป็นครูนักจัดการความรู้มีความคิดวิเคราะห์มีภาวะผู้นำเข้าใจระบบประชาธิปไตยชุมชนท้องถิ่นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงานได้ 2.5) สถาบันผลิตครูมีโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่มีความเป็นมาตรฐานและมีครูพี่เลี้ยงได้รับการขึ้นทะเบียนอย่างเป็นระบบ

ฉัตรชัย หวังมีจงมี (2560) ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบัน 2) เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะของครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยใช้แนวทางการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับสมรรถนะของครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 รวม 6 คน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกันว่าโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานบางคน ยังไม่สามารถก้าวทันความเปลี่ยนแปลง ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์แบบอุปนัยข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ปัญหาของครูผู้สอนในปัจจุบัน มี 2 ประการ คือ 1.ครูยังคงใช้รูปแบบการสอนแบบดั้งเดิม และ 2) ครูผู้สอนขาดจิตวิญญาณในความเป็นครู สำหรับสมรรถนะของครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 มี 7 สมรรถนะ คือ 1) สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง 2) สมรรถนะด้านการวัดประเมินผลเพื่อการพัฒนาและคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายระหว่างบุคคล 3) สมรรถนะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีและการรู้เท่าทันสื่อ 4) สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ 5) สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน 6) สมรรถนะด้านการข้ามวัฒนธรรม 7) สมรรถนะด้านการเป็นผู้อำนวยความสะดวกและแนะแนวทาง ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะนำไปใช้ในการวางแผนการผลิตและพัฒนาครูผู้สอนเพื่อให้ครูผู้สอนมีสมรรถนะที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 ต่อไป

วิไลลักษณ์ ลังกา (2559) การวิจัยนี้เป็นการศึกษาอนาคตภาพของคุณลักษณะครูไทยในทศวรรษหน้า โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะครูไทยและครูในประเทศที่ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษา (ประเทศสิงคโปร์และฟินแลนด์) 2) เพื่อศึกษาอนาคตภาพของคุณลักษณะครูไทยในทศวรรษหน้าและ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาครูไทยตามคุณลักษณะครูไทยในทศวรรษหน้าโดยผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินงานวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้ งานวิจัยระยะที่ 1: งานวิจัยระยะที่หนึ่งการสังเคราะห์องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับคุณลักษณะครูไทยโดยวิธีสังเคราะห์งานวิจัยแบบปริทัศน์พรรณนาจากจำนวนงานวิจัย 103 เรื่อง ช่วงปี พ.ศ. 2542-2558 และการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของครูในประเทศสิงคโปร์และประเทศฟินแลนด์จากการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์และการสอบถามกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในประเด็นคุณลักษณะครูไทย จำนวน 250 คน งานวิจัยระยะที่ 2: งานวิจัยระยะที่สองเป็นการศึกษาแนวโน้มและอนาคตภาพของคุณลักษณะครูไทยในทศวรรษหน้าด้วยเทคนิควิธี EFR (Ethnographic Futures Research) กับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ในประเด็นของคุณลักษณะครูไทยในทศวรรษหน้า พบว่า ผลการศึกษาภาพอนาคตของคุณลักษณะครูไทยที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดในอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2560-2569) พบว่า คุณลักษณะครูไทยที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดในอีก 10 ปีข้างหน้า ครูต้องมีหลักของการดำเนินชีวิตบนฐานหลักไตรสิขาคือศีล สมาธิ ปัญญา โดยยึดถือแนวปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง คือ “พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน” บนเงื่อนไข“ ความรู้” และ “คุณธรรม” โดยคุณลักษณะครูที่มีความเป็นไปได้มากที่สุดใน 10 ปีข้างหน้า ในด้านการรู้คิด ครูจะต้องมีความรู้ รอบรู้ รู้ลึก มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาเป็นพื้นฐานบวกกับการมีปัญญา มีการรู้เท่าทัน มีความสามารถในการคิดขั้นสูงและมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและการตัดสินใจ ในส่วนด้านจิตใจ นอกจากจะมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณความเป็นครู จิตวิญญาณความเป็นครู เป็นพื้นฐานแล้ว ครูจะมีจิตสาธารณะ จิตอาสา มีความเข้าใจในความแตกต่างทางวัฒนธรรม และมีความรับผิดชอบต่อผู้เรียน ชุมชน และสังคม ในส่วนของทักษะ ครูจะต้องมีทักษะการสอน ทักษะการสื่อสาร ทักษะการใช้เทคโนโลยี ทักษะการเป็นผู้ช่วยเหลือ และทักษะการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้และสังคมงานวิจัยระยะที่ 3: งานวิจัยระยะที่สามเป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะครูไทยในทศวรรษหน้าโดยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณลักษณะครูทั้งในและต่างประเทศที่สอดคล้องกับคุณลักษณะครูไทย ที่ได้มาจากงานวิจัยระยะที่ 2 การสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 15 คน เพื่อสร้างข้อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะครูไทยในทศวรรษหน้าการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

กัญญาพัชญ์ กานต์ภูวนันต์ (2562) การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากำหนดและประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและตัวแทนครู โรงเรียนละ 1 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่

พิเศษในประเทศไทย จำนวน 290 โรงเรียน รวมทั้งหมด 580 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบประเมินรูปแบบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สมการถดถอย ผลการวิจัย พบว่า 1) ระบบสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านมาตรฐานและการประเมิน และด้านการพัฒนาวิชาชีพครู ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ด้านภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครูด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านจิตวิทยาสำหรับครู ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษาด้านการบริหารจัดการในห้องเรียน ด้านการวิจัยทางการศึกษา ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และด้านความเป็นครู 2) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ประกอบด้วย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการ และการประเมิน และ 3) รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความถูกต้อง ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

ประกิต สิงห์ทอง (2560) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) สร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยการวิเคราะห์เอกสารและสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 2) สกัดตัวบ่งชี้ที่ไม่สำคัญโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 และ 3) ทดสอบความสอดคล้องของโมเดลตัวบ่งชี้สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ที่พัฒนาขึ้น กับข้อมูลเชิงประจักษ์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้ 1) ผลการสร้างและพัฒนาร่างตัวบ่งชี้สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 พบว่า มีองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1.1) สมรรถนะพื้นฐาน มีองค์ประกอบย่อย 6 องค์ประกอบ มีตัวบ่งชี้ 27 ตัว 1.2) สมรรถนะวิชาชีพ มีองค์ประกอบย่อย 5 องค์ประกอบ มีตัวบ่งชี้ 25 ตัว และ 1.3) สมรรถนะทางสังคม มีองค์ประกอบย่อย 8 องค์ประกอบ มีตัวบ่งชี้ 36 ตัว 2) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ พบว่า มีองค์ประกอบ 12 องค์ประกอบ ดังนี้ 2.1) การทำงานเป็นทีม 2.2) การมีทักษะทางเทคโนโลยี 2.3) การดูแลตนเองและสิ่งแวดล้อม 2.4) การมีคุณธรรมจริยธรรม 2.5) การจัดการเรียนรู้ 2.6) การมีทักษะและกระบวนการคิด 2.7) การมีทักษะทางสังคม 2.8) การมีความรู้ความสามารถ 2.9) การบริหารหลักสูตร 2.10) การจัดการชั้นเรียน 2.11) การวิจัยทางการศึกษา และ 2.12) การมีภาวะผู้นำครู มีตัวบ่งชี้ทั้งหมด 87 ตัว 3) ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลตัวบ่งชี้สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน มีค่าสถิติดังนี้ χ^2=3,094.137, df = 2,968 , p = 0.0522, CFI = 0.997, TLI = 0.996, RMSEA = 0.009, SRMR= 0.038 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

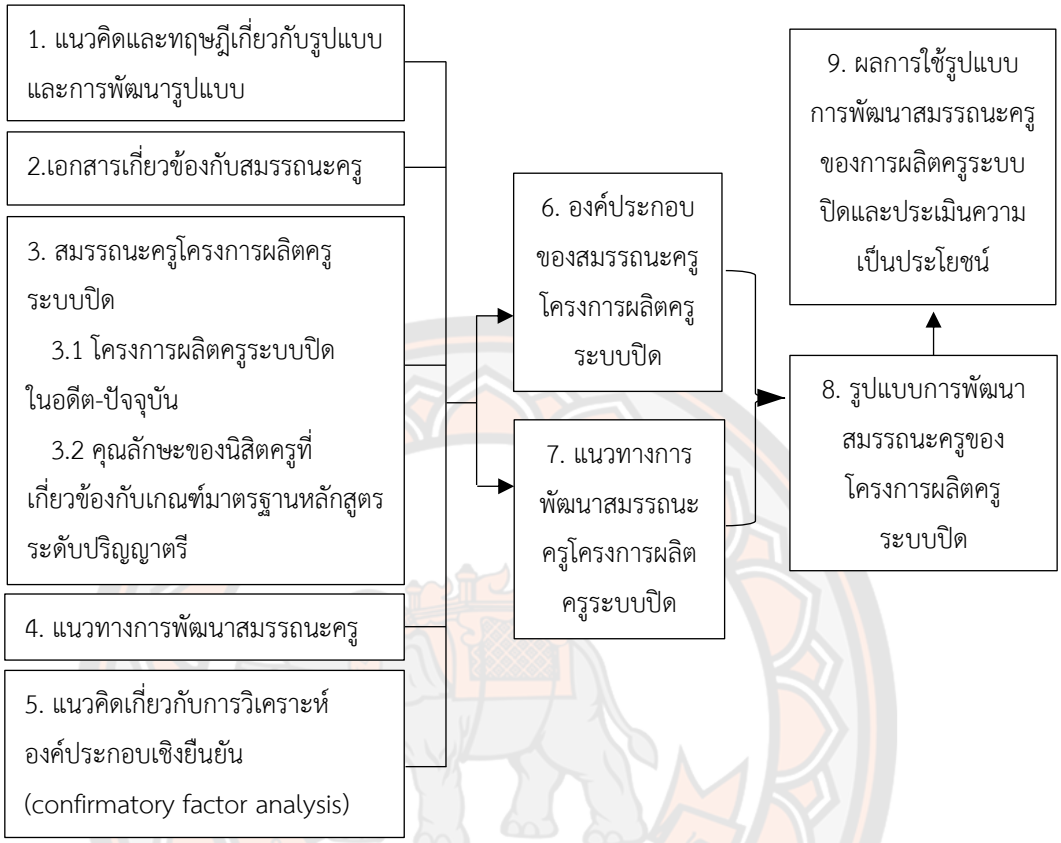

ภาพ 9 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากภาพ 9 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษา 1) แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ บ่งบอกถึงแนวคิดและทฤษฎีที่จำเป็นต่อการพัฒนารูปแบบของสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด โดยนำ 2) เอกสารเกี่ยวข้องกับสมรรถนะครู เป็นพื้นฐานสำคัญในการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาสรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง โดยนำหลักทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงกับการพัฒนาสมรรถนะไปประยุกต์ใช้ร่วมกับการพัฒนา และมี 3) สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด ประกอบด้วย 3.1) โครงการผลิตครูระบบปิดในอดีต-ปัจจุบัน อธิบายถึงความเป็นมา กระบวนการพัฒนา และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นของโครงการผลิตครูระบบปิด ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จำนวน 13 โครงการ ร่วมกับ 3.2) คุณลักษะของนิสิตครูที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี อธิบายถึงเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู (คุรุสภา) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning out comes) ที่ระบุในมาตรฐานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (มคอ.1) โดยนำข้อมูลดังกล่าวมาหา 4) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครู ได้แนวทาง

การพัฒนาจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้องกับโครงการผลิตครูระบบปิด ทั้งผู้กำหนดนโยบายโครงการผลิตครูระบบปิด ผลผลิตของโครงการผลิตครูระบบปิด และมีบทบาทในระดับสูง นักวิชาการสถาบันอุดมศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา และนำ 5) แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (confirmatory factor analysis) ช่วยให้ทราบถึงโครงสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปร หรือคาดไว้ว่าโครงสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรเป็นอย่างไร และจะใช้เทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันมาตรวจสอบ หรือยืนยันความสัมพันธ์ว่าเป็นอย่างที่คาดไว้หรือไม่ โดยการวิเคราะห์หาความตรงเชิงโครงสร้าง เพื่อนำมาสู่การกำหนดตัวแปร 6) องค์ประกอบของสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด และ 7) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด และกำหนดเป็น 8) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด และนำไปสู่ 9) ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของการผลิตครูระบบปิดและประเมินความเป็นประโยชน์ โดยผ่านกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development)

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด เป็นวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย รวม 4 ขั้นตอน ดังนี้

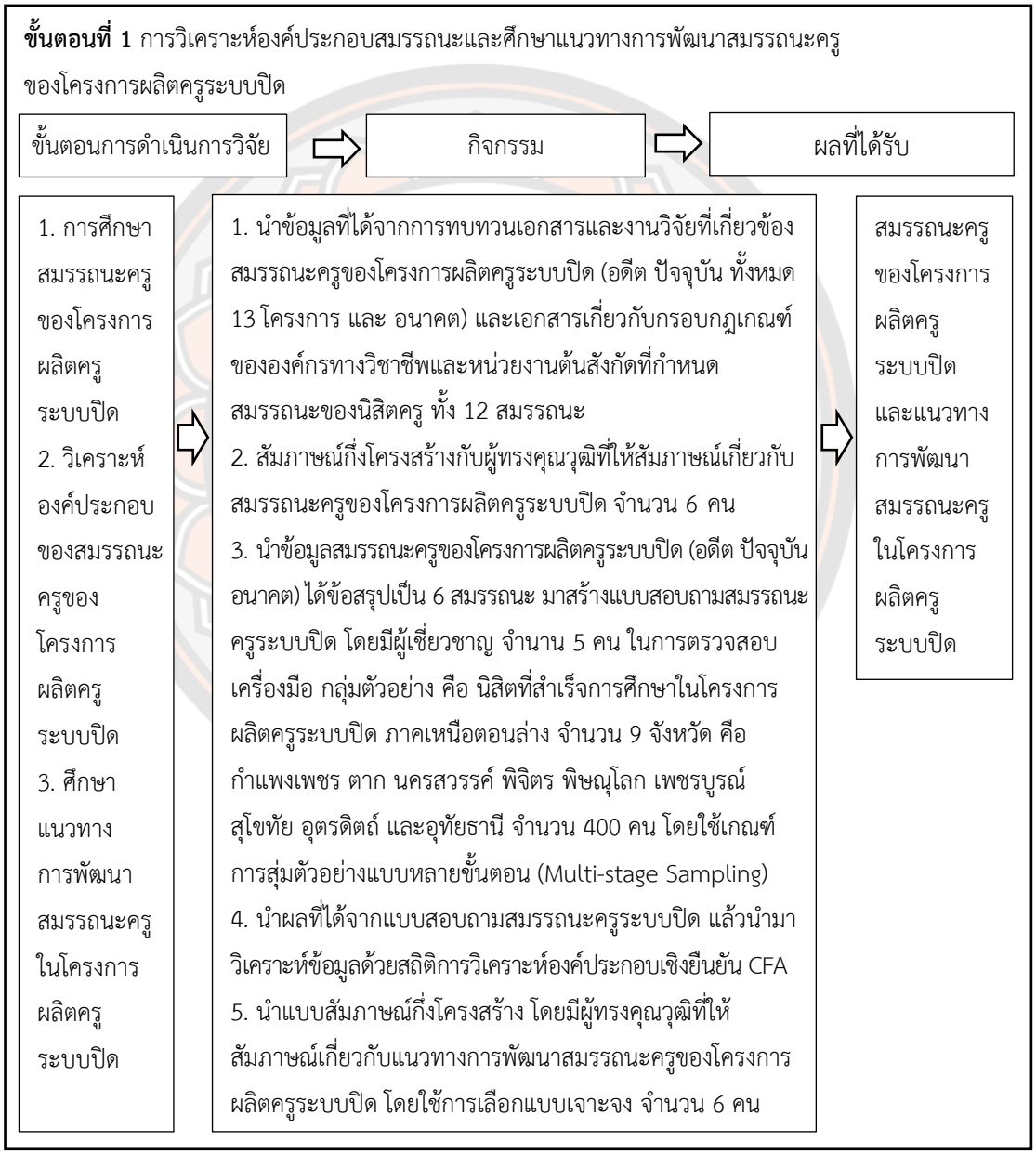

ภาพ 10 แผนภูมิแสดงขั้นตอนวิธีในการดำเนินการวิจัย

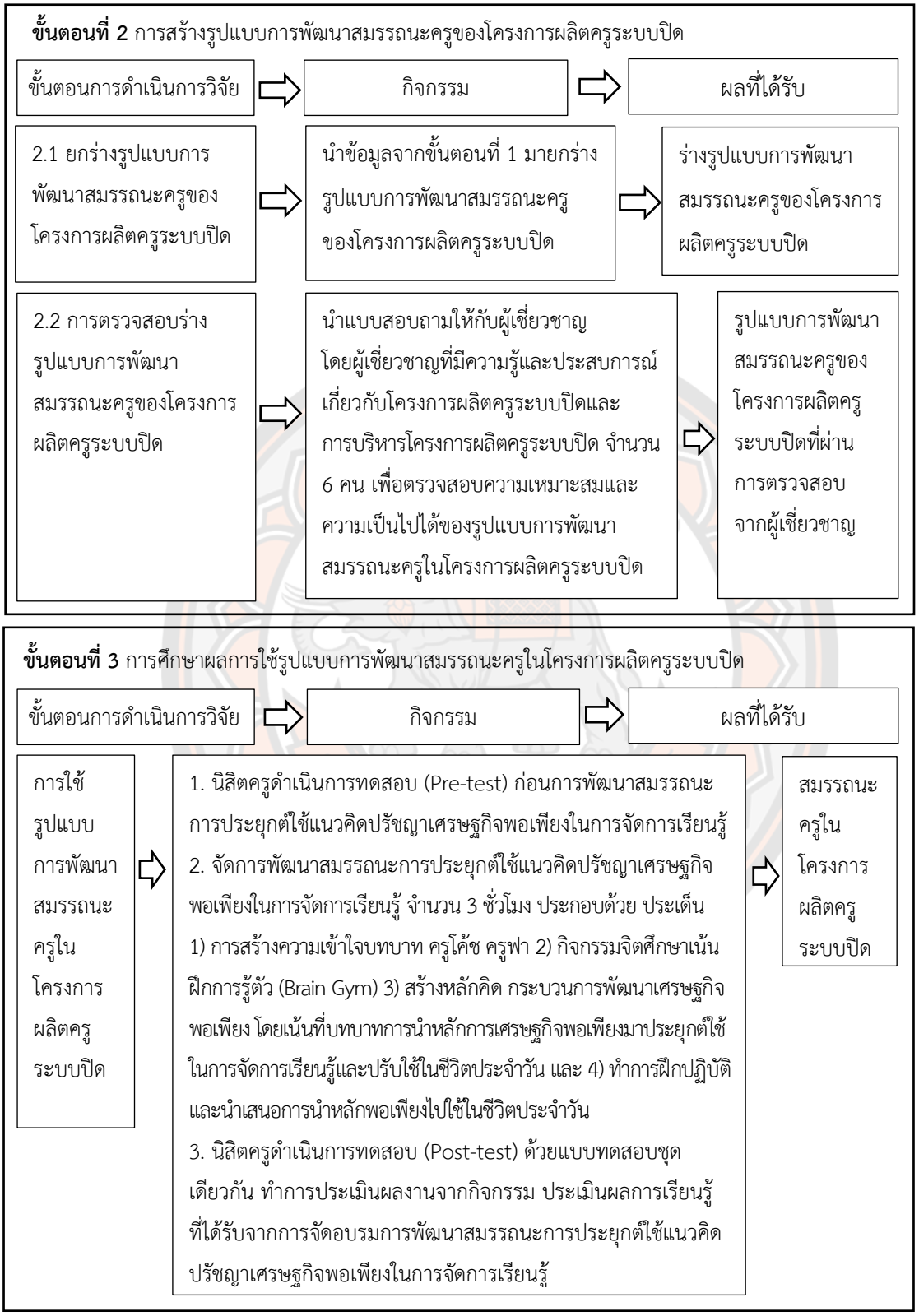
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
กิจกรรม
ผลที่ได้รับ
2.1 ยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
นำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
ร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
นำแบบสอบถามให้กับผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับโครงการผลิตครูระบบปิดและการบริหารโครงการผลิตครูระบบปิด จำนวน 6 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในโครงการผลิตครูระบบปิด
รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ
ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในโครงการผลิตครูระบบปิด
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
กิจกรรม
ผลที่ได้รับ
การใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในโครงการผลิตครูระบบปิด
1. นิสิตครูดำเนินการทดสอบ (Pre-test) ก่อนการพัฒนาสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้
2. จัดการพัฒนาสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 ชั่วโมง ประกอบด้วย ประเด็น 1) การสร้างความเข้าใจบทบาท ครูโค้ช ครูฟา 2) กิจกรรมจิตศึกษาเน้นฝึกการรู้ตัว (Brain Gym) 3) สร้างหลักคิด กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นที่บทบาทการนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้และปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และ 4) ทำการฝึกปฏิบัติและนำเสนอการนำหลักพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน
3. นิสิตครูดำเนินการทดสอบ (Post-test) ด้วยแบบทดสอบชุดเดียวกัน ทำการประเมินผลงานจากกิจกรรม ประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้
สมรรถนะครูในโครงการผลิตครูระบบปิด

ภาพ 10 (ต่อ)

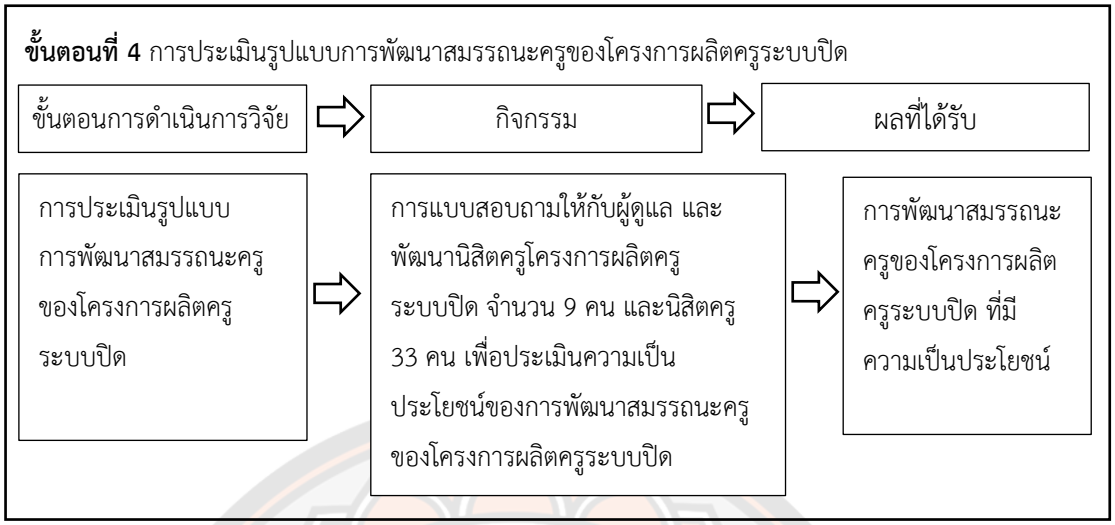

ภาพ 10 (ต่อ)

จากภาพผู้วิจัยสามารถนำเสนอเป็นขั้นตอนสำหรับการวิจัย ได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะและศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

การศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

1. แหล่งข้อมูล ได้แก่

1.1 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (อดีต ปัจจุบัน และอนาคต) จำแนกเป็น 4 กลุ่ม รวม 6 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิไว้ ดังนี้

1.1.1 กลุ่มผู้กำหนดนโยบายโครงการผลิตครูระบบปิด จำนวน 1 คน ได้แก่ ดร.ศุภโชค ปิยะสันต์ ประธานชมรมครุทายาทแห่งประเทศไทย

1.1.2 กลุ่มผลผลิตของโครงการผลิตครูระบบปิด และมีบทบาทในระดับสูงในการสร้าง Impact จำนวน 1 คน ได้แก่ ดร.วีระ แข็งกสิการ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

1.1.3 กลุ่มนักวิชาการสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 2 คน ประกอบด้วย

1) ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

2) รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิกร อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.1.4 กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา เป็นนักพัฒนาทางการศึกษา จำนวน 2 คน ได้แก่ 1) ดร.พิทยา แสงสว่าง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านผานกเค้า จังหวัดเลย 2) ดร.สมศักดิ์ ประสาร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปะทาย จังหวัดศรีสะเกษ โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

1) ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก ด้านการบริหารการศึกษา

2) มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือมีผลงานและประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะครูระบบปิด

1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ประชากร ได้แก่ นิสิตที่สำเร็จการศึกษาอยู่ในโครงการผลิตครูระบบปิด ของเขตภาคเหนือตอนล่าง ในปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2563 จำนวน 653 คน จำนวน 9 จังหวัด ประกอบด้วย กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ และอุทัยธานี

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตที่สำเร็จการศึกษาอยู่ในโครงการผลิตครูระบบปิด ของเขตภาคเหนือตอนล่าง ในปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2563 จำนวน 653 คน จำนวน 9 จังหวัด โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) การกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ผู้วิจัยต้องใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างไม่ต่ำกว่า 100 คน และมีสัดส่วนจำนวนเท่าของขนาดตัวอย่างต่อจำนวนพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่าเป็น 10-12 ตัวอย่างต่อ 1 พารามิเตอร์ (Hair, J. et al., 2010) การวิจัยครั้งนี้มีพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่า 35 ตัว ผู้วิจัยจึงใช้อัตราส่วนประมาณ 10 ตัวอย่างต่อพารามิเตอร์ 1 ตัว ได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 350 คน เพื่อให้ความคลาดเคลื่อนมีค่าลดลง ผู้วิจัยจึงเพิ่มขนาดตัวอย่างเป็น จำนวน 400 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

ขั้นที่ 1 สำรวจจำนวนสถาบันอุดมศึกษาเครือข่ายของแต่ละภูมิภาคของนิสิตที่อยู่ในโครงการผลิตครูระบบปิด จำนวน 10 ภูมิภาค ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ภาคกลางตอนบน ภาคกลางตอนล่าง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ภาคใต้ตอนบน ภาคใต้ตอนล่าง ภาคเหนือตอนบน และภาคเหนือตอนล่าง ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 1 ภูมิภาค คือ ภาคเหนือตอนล่าง

ขั้นที่ 2 สำรวจจำนวนสถาบันของนิสิตที่อยู่ในโครงการผลิตครูระบบปิดในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง มีทั้งหมด 9 จังหวัด ทั้งสิ้น 44 สถาบัน ดังนี้ จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 10 สถาบัน จังหวัดตาก จำนวน 12 สถาบัน จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 22 สถาบัน จังหวัดพิจิตร

จำนวน 13 สถาบัน จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 15 สถาบัน จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 19 สถาบัน จังหวัดสุโขทัย จำนวน 15 สถาบัน จังหวัดอุตรดิตถ์ จำนวน 12 สถาบัน และจังหวัดอุทัยธานี จำนวน 18 สถาบัน ทั้งหมด 5 รุ่น ประกอบด้วย รุ่นปีการศึกษา 2559 ถึง ปีการศึกษา 2563 ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 2 ปีการศึกษา คือ ปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2563

ขั้นที่ 3 สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) มีขั้นตอน ดังนี้

1. สำรวจจำนวนประชากรในการวิจัย ซึ่งเป็นนิสิตที่สำเร็จการศึกษาอยู่ในโครงการผลิตครูระบบปิดในเขตภาคเหนือตอนล่าง (ปีการศึกษา 2561 และ ปีการศึกษา 2563) จำนวน 653 คน จำแนกเป็น 9 จังหวัด จำนวน 44 สถาบันการศึกษา

2. คำนวณสัดส่วนระหว่างจำนวนประชากร 653 คน ต่อ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน คิดเป็นร้อยละ 61.26 โดยประมาณ

3. สุ่มกลุ่มตัวอย่างอีกครั้ง ตามสัดส่วนที่คำนวณได้ ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังตาราง 17

ตาราง 17 สุ่มกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วน

จังหวัด	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กำแพงเพชร	64	36
ตาก	38	23
นครสวรรค์	112	70
พิจิตร	54	34
พิษณุโลก	91	58
เพชรบูรณ์	90	55
สุโขทัย	97	60
อุตรดิตถ์	59	35
อุทัยธานี	48	30
รวม	**653**	**400**

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อศึกษาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (อดีต ปัจจุบัน และอนาคต) และกรอบกฎเกณฑ์ขององค์กรทางวิชาชีพและหน่วยงานต้นสังกัดที่กำหนดสมรรถนะของนิสิตครูโครงการระบบปิด เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structure Interview) โดยมีวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (อดีต ปัจจุบัน และอนาคต) และกรอบกฎเกณฑ์ขององค์กรทางวิชาชีพและหน่วยงานต้นสังกัดที่กำหนดสมรรถนะของนิสิตครูโครงการระบบปิด เพื่อกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์

2.1.2 กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์เพื่อศึกษาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยมีประเด็นที่สัมภาษณ์สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ประเด็นหลัก คือ 1) ความรู้ (Knowledge) ที่จำเป็นต่อสมรรถนะครู 2) ทักษะ (Skills) ที่จำเป็นต่อสมรรถนะครู 3) คุณลักษณะ (Attributes) ที่จำเป็นต่อสมรรถนะครู ทั้งหมด 12 สมรรถนะ

2.1.3 นำร่างแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อศึกษาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้ภาษา

2.1.4 นำข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไข แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อศึกษาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ฉบับสมบูรณ์ (รายละเอียดแบบสัมภาษณ์ ภาคผนวก ค) ได้ผลสรุปของสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดเป็น 6 สมรรถนะ

2.2 ในการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บข้อมูลกับนิสิตครูที่สำเร็จการศึกษาในโครงการผลิตครูระบบปิด ปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2563 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ (รายละเอียดแบบสอบถาม ภาคผนวก ค)

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดที่ครูควรมี แบ่งออกเป็น 6 สมรรถนะ ได้แก่

1. สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน (ให้ความสำคัญของศาสตร์พระราชาในการจัดการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ข้อ 1-3 และปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู และการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ ข้อ 4-7)

2. สมรรถนะการดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล และสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ (มีมุมมองต่อการพัฒนาผู้เรียนแบบ Growth mindset ข้อ 8-11, สามารถวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนและปัจจัยสาเหตุได้เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักจิตวิทยาและนำเสนอแนวทางพัฒนาที่เหมาะสมและเป็นไปได้ ข้อ 12-15, สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ ข้อ 16-18, เข้าใจและยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน ข้อ 19-21, กระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้แก่ผู้เรียน ข้อ 22-24, สามารถสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับต่าง ๆ และมีความต้องการพิเศษได้อย่างเหมาะสม ข้อ 25-27 และสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน โดยใช้การเสริมแรงทางบวก ข้อ 28-30)

3. สมรรถนะด้านเทคโนโลยี การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการประเมินผลการศึกษา (สามารถใช้ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่จำเป็น และใช้เทคโนโลยีพัฒนาตน พัฒนางาน พัฒนาหลักสูตร สื่อ การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล ข้อ 31-34, สามารถออกแบบกิจกรรม วางแผน เลือกใช้สื่อ ใช้เทคนิคที่เหมาะสม มีการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น ข้อ 35-38, สามารถบริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ และมีความสุขในการเรียน โดยใช้ศาสตร์การสอน คำนึงถึงสุขภาวะของผู้เรียน ข้อ 39-41, สามารถสร้างนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียนตามความแตกต่าง ให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ตลอดจนประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้ ข้อ 42-45, สามารถวิเคราะห์ จัดทำ ใช้ ประเมินความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้ ข้อ 46-48 และสามารถจัดทำแผน และนำแผนการจัดเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) พร้อมทั้งสามารถวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของพื้นที่และครอบคลุมตามที่หลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนด ข้อ 49-51)

4. สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียน (สามารถเลือกใช้ หาความรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้จากงานวิจัยในการจัดการเรียนรู้ ข้อ 52-54, สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียน และจัดการเรียนการสอนมาสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง ข้อ 55-57, สามารถสร้าง และประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ข้อ 58-60 และสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม ข้อ 61-64)

5. สมรรถนะการสร้างเครือข่าย ความร่วมมือในการจัดการศึกษาอย่างสร้างสรรค์และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น (สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้ปกครอง และชุมชนกับโรงเรียน ข้อ 65-67, สามารถสร้างเครือข่าย ความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน ข้อ 68-71, ร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียน

ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา ข้อ 72-74, สามารถถ่ายทอด และชี้นำความรู้ของตนเอง และปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์ ข้อ 75-77, สามารถนำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น และสภาพแวดล้อมของชุมชนมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน และบูรณาการความรู้ข้ามวัฒนธรรม ข้อ 78-81 และสร้างสัมมาชีพและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของชุมชนได้ ข้อ 82-84)

6. สมรรถนะการพัฒนาตนเอง ประพฤติตนตามจรรยาบรรณ ในฐานะพลเมืองที่เข้มแข็ง (สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การพัฒนาตนและพัฒนางาน ข้อ 85-87, ติดตามข้อมูลข่าวสารการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสามารถนำมาปรับใช้เชื่อมโยงกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ และประเมินสารสนเทศที่หลากหลาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อ 88-90, สามารถเรียนรู้ ปรับตัว คิดตัดสินใจและพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ และศาสตร์ทั้งหลาย ตลอดจนเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน ข้อ 91-94, ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการทั้งข้ามศาสตร์และโลกความจริง ข้อ 95-97, สามารถใช้ดุลพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย และรับส่งข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศ ข้อ 98-100, ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ผู้ร่วมงาน ครอบครัว สังคมและประเทศ ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน ข้อ 101-104, รัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพที่สะท้อนผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน ข้อ 105-107, ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกาของโรงเรียนด้วยความสมัครใจ ทั้งในด้านการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติหน้าที่อื่นในโรงเรียน ข้อ 108-110, ปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนด้วยความยุติธรรมและเท่าเทียมกัน ไม่คำนึงถึงฐานะทางครอบครัว ปัญหาหรือความสามารถของผู้เรียน ข้อ 111-113 และมีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ เป็นผู้นำ และแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ เพื่อสร้างการเรียนรู้ให้กับสถานศึกษา และชุมชน โดยใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ข้อ 114-116)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (อดีต ปัจจุบัน อนาคต) และกรอบกฎเกณฑ์ขององค์กรทางวิชาชีพและหน่วยงานต้นสังกัดที่กำหนดสมรรถนะของนิสิตครู

2. กำหนดประเด็นในการสร้างแบบสอบถามตามพฤติกรรมตัวบ่งชี้สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

3. ร่างข้อคำถามตามประเด็นที่กำหนดไว้ในข้อ 2) แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

4. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

5. ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามดังนี้

5.1 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยที่เกณฑ์ในการพิจารณาค่าความสอดคล้อง มีดังนี้

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่ารายการในแบบประเมินมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ารายการในแบบประเมินมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

- 1 หมายถึง แน่ใจว่าว่ารายการในแบบประเมินไม่มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญที่ทำหน้าที่ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอธิชัย ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษาและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2. ดร.ศิธาชัย ศรีอุดม ตำแหน่ง อาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพิษณุโลก

3. ดร.ณัฐกานต์ ประจันบาน ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

4. ดร.วรรณกร พรประเสริฐ ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาวัดและประเมินผลการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

5. นางบำรุงรัตน์ เจนนาวิน ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย

5.2 นำผลที่ได้จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งเกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา ดังนี้ ถ้า IOC > 0.50 ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา ถ้า IOC $\leq$ 0.50 ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

5.3 ได้ค่า IOC ของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 0.60- 1.00 จากนั้นปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมตามค่า IOC แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง

5.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนิสิตนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในโครงการผลิตครูระบบปิด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แบบสอบถามสมรรถนะของครูโครงการผลิตครูระบบปิด จำนวน 116 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.262-0.791 และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการ

ของ Cronbach (1990 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, น. 125-126) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.984 และค่าความเชื่อมั่นของแต่ละด้านมีดังนี้ สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 0.533 สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจและการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เท่ากับ 0.807 สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี เท่ากับ 0.612 สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เท่ากับ 0.672 สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เท่ากับ 0.806 และสมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง เท่ากับ 0.807

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว มาตรวจสอบปรับปรุงอีกครั้งหนึ่งแล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ไปใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

3.1.1 ผู้วิจัยติดต่อประสานผู้ทรงคุณวุฒิ โดยกำหนดขั้นตอนในการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย การจัดเตรียมอุปกรณ์ เช่น เทปบันทึกเสียง สมุดบันทึก การติดต่อนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ วิธีการที่จะให้สัมภาษณ์ ตามระยะเวลา ความต้องการช่องผู้ให้สัมภาษณ์ และจัดส่งประเด็นที่สัมภาษณ์ล่วงหน้า

3.1.2 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ในการทำหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอสัมภาษณ์

3.1.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ ตามวัน เวลา สถานที่ที่แสดงดังตาราง 18

3.1.4 ทำการขออนุญาตผู้ทรงคุณวุฒิในการบันทึกเสียงการให้สัมภาษณ์ และจดบันทึกการสัมภาษณ์

ตาราง 18 แสดงเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (อดีต ปัจจุบัน และอนาคต) จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อ - สกุล	วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์	เวลาที่สัมภาษณ์	สถานที่สัมภาษณ์
ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	14 มิถุนายน 2564	10.30 - 12.45 น.	วิดีโอคอลทาง LINE
รศ. ดร.มนตรี แย้มกสิกร	14 มิถุนายน 2564	15.40 - 17.10 น.	วิดีโอคอลทาง ZOOM
ดร. วีระ แข็งกสิการ	21 มิถุนายน 2564	14.00 – 15.25 น.	สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์
ดร. ศุภโชค ปิยะสันต์	22 มิถุนายน 2564	13.10 – 14.00 น.	สัมภาษณ์ทาง LINE
ดร. สมศักดิ์ ประสาร	7 กรกฎาคม 2564	18.00 – 19.42 น.	สัมภาษณ์ทาง LINE
ดร. พิทยา แสงสว่าง	14 กรกฎาคม 2564	15.00 – 16.12 น.	สัมภาษณ์ทาง LINE

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล จากการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล ดังนี้

3.2.1 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.2 ส่งแบบสอบถามแบบ google form พร้อมกับหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลไปยังอาจารย์ผู้ดูแลนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แบบสอบถามกลับคืนมาครบ 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.2.3 รวบรวมแบบสอบถาม เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ผู้วิจัยนำผลการสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการถอดเทปถ้อยคำการให้สัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิทุกคน แล้วทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามประเด็นการสัมภาษณ์

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ดังนี้

4.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

4.2.2 ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูลนำมาจะมีความเหมาะสมในการวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยใช้สถิติ Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) มีเกณฑ์พิจารณา ดังนี้ (สุภมาส อังศุโชติ และคณะ, 2552, น. 97)

ค่า KMO 0.80 ขึ้นไป เหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบมากที่สุด
ค่า KMO 0.70 - 0.79 เหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบมาก
ค่า KMO 0.60 - 0.69 เหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบปานกลาง
ค่า KMO 0.50 - 0.59 เหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบน้อย
ค่า KMO น้อยกว่า 0.50 ไม่เหมาะสมที่จะวิเคราะห์องค์ประกอบ

และทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ โดยใช้สถิติ Bartlett’s test of Sphericity มีสมมติฐาน ดังนี้

H_0 : ตัวแปรต่าง ๆ ไม่มีความสัมพันธ์กัน

H_1 : ตัวแปรต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กัน

การวิเคราะห์ Bartlett’s test of Sphericity ถ้าพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติจะยอมรับสมมติฐาน H_1 นั้น คือ ตัวแปรต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันสามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบได้ (ยุทธ ไกยวรรณ์, 2556 : 74) นอกจากนี้ Bartlett’s test นั้นเป็นตรวจสอบเมตริกสหสัมพันธ์ของประชากรว่าเป็นเมตริกเอกลักษณ์หรือไม่ (identity matrix : คือเมตริกที่แนวทแยง

มีค่าเป็น 1 และเหนือและต่ำกว่าแนวทแยงมีค่าเป็น 0) ถ้าเมตริกสหสัมพันธ์ของประชากรเป็นเมตริกเอกลักษณ์แล้ว หมายความว่า ตัวแปรแต่ละตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน (ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมีค่าเข้าใกล้ 0) ถ้าเป็นเมตริกเอกลักษณ์แล้วหมายความว่าตัวแปรแต่ละตัวมีความเป็นอิสระจากกันอย่างสมบูรณ์ ดังนั้นการจัดกลุ่มของตัวแปรเพื่อให้เกิดองค์ประกอบจะไม่เกิดขึ้น จึงไม่ควรวิเคราะห์องค์ประกอบต่อ ดังนั้นค่าสถิติ Bartlett's test ควรจะมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig < 0.05) หมายความว่าเมตริกสหสัมพันธ์ไม่เป็นเมตริกเอกลักษณ์

4.3 วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของแบบสอบถามสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลกรอบแนวคิดเบื้องต้นองค์ประกอบของสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิดกับข้อมูลเชิงประจักษ์ด้วยโปรแกรม Mplus โดยใช้สถิติในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ 1) การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) 2) ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-total Correlation) 3) ค่าความเชื่อมั่น และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานดังนี้

4.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างเพื่อทราบลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและลักษณะแจกแจงของตัวแปร โดยใช้สถิตพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4.3.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ได้แบ่งการวิเคราะห์ ดังนี้

1) วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โมเดลองค์ประกอบของสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันด้วยโปรแกรม SPSS เพื่อนำมาวิเคราะห์ Mplus

2) วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อวิเคราะห์ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรสังเกตได้ในแต่ละองค์ประกอบของสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิดนิสิตนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาอยู่ในโครงการผลิตครูระบบปิด

สำหรับค่าสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ (สุภมาส อังศุโชติ และคณะ, 2551, น. 21-27)

1) ค่าสถิติไค-สแควส์ (Chi-Square Statistic: χ^2) ค่าสถิติไค-สแควส์เป็นค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานทางสถิติว่าฟังก์ชันความกลมกลืนมีค่าเป็นศูนย์ ค่าสถิติไค-สแควส์มีค่าต่ำมากยิ่งมีค่าใกล้ศูนย์มากเท่าไรหรือค่าใกล้เคียงกับจำนวนองศาแห่งความอิสระ (Degree of Freedom) แสดงว่าโมเดลทางทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2) ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness – of Fit Index: GFI) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1. 00 ถ้าดัชนี GFI มากกว่า 0.90 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องเชิงประจักษ์

3) ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว (Adjust Goodness-of Fit Index: AGF) ค่าดัชนี AGFI เป็นค่าที่ได้จากการปรับแก้ดัชนี GFI โดยคำนึงถึงขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตัวแปร และขนาดขององศาอิสระ (df) ค่าดัชนี AGFI มีคุณสมบัติเหมือนค่าดัชนี GFI ถ้ามีค่ามากกว่า 0.90 แสดงว่าโมเดลทางทฤษฎีมีความสอดคล้องเชิงประจักษ์

4) ดัชนีวัดความสอดคล้องเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index: CFI) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1.00 ถ้าดัชนี CFI มากกว่า 0.95 แสดงว่าโมเดลทางทฤษฎีมีความสอดคล้องเชิงประจักษ์

5) ค่าไค-สแควส์สัมพัทธ์ (Chi-Square Statistic: χ^2 / df) เป็นค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบระดับความกลมกลืนระหว่างโมเดลที่มีองศาอิสระไม่เท่ากัน โดยมีค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ไม่เกิน 2

6) ค่าดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standardized Root Mean Squared Residual: Standardized RMR) เป็นดัชนีที่ใช้เปรียบเทียบระดับความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของโมเดล 2 เฉพาะกรณีที่เป็นการเปรียบเทียบ โดยใช้ข้อมูลชุดเดียวค่า SRMR มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ถ้าค่า SRMR มีค่าต่ำกว่า 0. 08 แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

7) ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดนประมาณค่าความคลาดเคลื่อนในประมาณพารามิเตอร์ (Root Mean Square of Error approximation: RMSEA.) ค่า RMSEA มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ถ้าค่า RMSEA มีค่าต่ำกว่า 0.06 แสดงว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ขั้นที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการผลิตครูระบบปิด โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำแนกเป็น 4 กลุ่ม รวม 6 คน โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิไว้ ดังนี้

1.1 กลุ่มผู้กำหนดนโยบายโครงการผลิตครูระบบปิด จำนวน 1 คน ได้แก่ ดร.ศุภโชค ปิยะสันต์ ประธานชมรมคุรุทายาทแห่งประเทศไทย

1.2 กลุ่มผลผลิตของโครงการผลิตครูระบบปิด และมีบทบาทในระดับสูงในการสร้าง Impact จำนวน 1 คน ได้แก่ ดร.วีระ แข็งกสิการ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

1.3 กลุ่มนักวิชาการสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 2 คน ประกอบด้วย

1.3.1 ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

1.3.2 รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิกร อาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.4 กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา เป็นนักพัฒนาทางการศึกษา จำนวน 2 คน ได้แก่ 1) ดร.พิทยา แสงสว่าง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านผานกเค้า จังหวัดเลย 2) ดร.สมศักดิ์ ประสาร ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปะทาย จังหวัดศรีสะเกษ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) โดยสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยมีประเด็นหลักสำคัญ 4 ประเด็น ได้แก่ 1) วิธีการพัฒนานิสิตครูให้เกิดสมรรถนะด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ 2) ขั้นตอนการพัฒนานิสิตครูให้เกิดสมรรถนะด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ 3) บทบาทของผู้พัฒนานิสิตครูให้เกิดสมรรถนะด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ และ 4) บทบาทของนิสิตครูให้เกิดสมรรถนะด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1.2 การศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด มากำหนดเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์

2.2.2 เขียนประเด็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดใน 4 ด้าน ได้แก่ 2.1) วิธีการพัฒนานิสิตครูให้เกิดสมรรถนะด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ 2.2) ขั้นตอนการพัฒนานิสิตครูให้เกิดสมรรถนะด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ 2.3) บทบาทของผู้พัฒนานิสิตครูให้เกิดสมรรถนะด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ และ 2.4) บทบาทของนิสิตครูให้เกิดสมรรถนะด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ

2.2.3 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ไปปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลดังนี้

3.1 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการผลิตครูระบบปิด จำนวน 6 ท่าน ดังตาราง 19

3.2 ผู้วิจัยติดต่อนัดหมายกับทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่านเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้สัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนัดวันเวลาในการสัมภาษณ์

3.3 ดำเนินการสัมภาษณ์

ตาราง 19 แสดงการเก็บรวบรวมข้อมูลในการหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ชื่อ - สกุล	วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์	เวลาที่สัมภาษณ์	สถานที่สัมภาษณ์
ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	14 สิงหาคม 2564	10.00 - 11.35 น.	วิดีโอคอลทาง LINE
รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	14 สิงหาคม 2564	15.20 - 16.30 น.	วิดีโอคอลทาง ZOOM
ดร.วีระ แข็งกสิการ	21 สิงหาคม 2564	13.00 – 14.20 น.	สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์
ดร.ศุภโชค ปิยะสันต์	22 สิงหาคม 2564	13.00 – 13.50 น.	สัมภาษณ์ทาง LINE
ดร.สมศักดิ์ ประสาร	11 กันยาคม 2564	18.00 – 18.42 น.	สัมภาษณ์ทาง LINE
ดร.พิทยา แสงสว่าง	18 กันยาคม 2564	15.00 – 16.00 น.	สัมภาษณ์ทาง LINE

3.4 วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัดกระทำกับข้อมูลและสรุปข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ในขั้นตอนของการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1.1 การยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1.1.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ขั้นตอนที่ 1 และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดที่ได้จากการศึกษาขั้นตอนที่ 2 มายกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

1.1.2 ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในเบื้องต้นของรูปแบบและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ฯ

1.1.3 ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขจัดทำเป็นร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

1.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ดำเนินการ ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับโครงการผลิตครูระบบปิดและการบริหารโครงการผลิตครูระบบปิด ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 6 คน โดยมีคุณสมบัติเป็นนักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด จำนวน 6 คน ได้แก่

1.2.1 ดร.อาทร นกแก้ว อาจารย์ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

1.2.2 ดร.พิทยา แสงสว่าง อาจารย์ภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

1.2.3 ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

1.2.4 อาจารย์สุภารัตน์ เชื้อโชติ อาจารย์ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

1.2.5 นางสาวสาวิตรี พูลสุโข นักวิชาการอิสระ

1.2.6 นางสาววลีรัตน์ มิ่งศูนย์ ผู้จัดการโครงการมูลนิธิสยามกัมมาจล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ประเด็นแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 จัดทำกรอบแนวคิดในการวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

2.2.2 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด การวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด เพื่อสรุปเป็นประเด็นการสัมภาษณ์

2.2.3 สรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด เพื่อสรุปเป็นประเด็นการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

2.2.4 นำข้อมูลทั้งหมดนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.5 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.6 นำแบบสัมภาษณ์ไปปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ในการทำหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ และคู่มือการใช้รูปแบบฯ

3.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้ทรงคุณวุฒิทางอีเมลพร้อมกับแนบ 1) โครงร่างวิทยานิพนธ์ 2) ร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด 3) คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด 4) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ

3.3 ผู้วิจัยประสานผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อแจ้งและยืนยันการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ อีกครั้งทางโทรศัพท์

3.4 การตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดด้วยทำแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ ในการนี้มีผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิมีการให้ข้อเสนอแนะตลอดจนความคิดเห็นเพิ่มเติมในการวิจัยด้วย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากแบบประเมิน มาจัดกระทำกับข้อมูลและสรุปข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) อีกทั้งนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาหาฉันทามติ (Consensus) และปรับปรุงแก้ไขร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

การศึกษาในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้นำรูปแบบไปทดลองใช้ และศึกษาผลการผลการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยเปรียบเทียบสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดก่อนกับหลังใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยพิจารณาจากผลที่เกิดกับนิสิตครูระบบปิด ได้แก่ 1) แบบวัดความรู้สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด 2) แบบประเมินผลงานกิจกรรมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน 3) แบบสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC สังเกตพฤติกรรมของการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด 4) การประเมินความพึงพอใจต่อการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน (สำหรับนิสิตครู) 5) การประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยมีรายละเอียดการดำเนินการแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ นิสิตในโครงการผลิตครูระบบปิด เพื่อพัฒนาท้องถิ่น ชั้นปีที่ 4 รหัสนิสิต 61 ที่เต็มใจเข้าร่วมการใช้รูปแบบฯ ของมหาวิทยาลัยนเรศวร ประกอบด้วยนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด 16 คน และนิสิตครูปกติ 17 คน

2. แบบแผนการทดลอง One Group Pre-test Post-test Design

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design (ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2538, น. 216) ดังตาราง 20

ตาราง 20 แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design

กลุ่ม	Pre - test	Treatment	Post-test
ทดลอง	T_1	X	T_2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการศึกษาค้นคว้า

T_1 หมายถึง การทดสอบก่อนการจัดกิจกรรม

X หมายถึง การจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้

T_2 หมายถึง การทดสอบหลังการจัดกิจกรรม

3. ขั้นตอนการดำเนินการ

3.1 ประสานกับอาจารย์ผู้ดูแลโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เพื่อเลือกนิสิตครูในโครงการที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบฯ

3.2 ประเมินสมรรถนะนิสิตครูก่อนทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

3.3 นำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดไปทดลองใช้ (โดยพิจารณาสมรรถนะที่ต้องการพัฒนา และรูปแบบ/กิจกรรมที่ใช้พัฒนา) ในขณะเดียวกันสังเกตนิสิตครูเป็นระยะ ๆ

3.4 ประเมินสมรรถนะครูหลังทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ 1) แบบวัดความรู้สมรรถนะครู 2) แบบประเมินผลงานกิจกรรมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน 3) แบบสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC 4) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดอบรมการพัฒนา (สำหรับนิสิตครู) 5) แบบประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรม โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ลักษณะของแบบวัดความรู้สมรรถนะครู แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ (ภาคผนวก จ)

ตอนที่ 1 เป็นแบบทดสอบมีทั้งหมด 5 ข้อ ให้นิสิตเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบในการเลือกข้อความใส่เครื่องหมายในช่องหลังของแต่ละข้อ (5 ข้อ ๆ ละ 1 คะแนน)

ตอนที่ 3 เป็นแบบทดสอบในการใส่เครื่องหมาย X ที่ตรงกับข้อความที่กำหนดตอบได้มากกว่า 1 ข้อ (10 ข้อ ๆ ละ 1 คะแนน)

4.2 แบบประเมินผลงานกิจกรรมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ (ภาคผนวก จ)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลรายชื่อสมาชิกกลุ่ม

ส่วนที่ 2 เป็นข้อคำถามในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ 1. คุณสมบัติพื้นฐาน ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) และคุณธรรม (Virtues) 2.หลักแห่งการตัดสินใจ ประกอบด้วย พอประมาณ (Moderation) มีเหตุมีผล (Reasonableness) และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี (Prudence) 3. การวิเคราะห์ผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากการวางแผน ว่าจะส่งผลให้ชีวิตของตนเองและบุคคลที่เกี่ยวข้อง/หน่วยงาน/

ชุมชน เกิดความสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติอย่างไร เพื่อพัฒนาอย่างสมดุลให้ก้าวหน้าอย่างมั่นคง ประกอบด้วย เศรษฐกิจ (Economy) สังคม (Society) สิ่งแวดล้อม (Environment) และวัฒนธรรม (Culture)

4.3 แบบสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ (ภาคผนวก จ)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมินแบบสังเกต ได้แก่ ชื่อกลุ่มที่ฝึกปฏิบัติ วัน เวลา จำนวนชั่วโมงที่สังเกต

ตอนที่ 2 เป็นแบบสังเกตเกี่ยวกับกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC การสนทนาแบบ dialogue เน้นการฟังใคร่ครวญ และการสะท้อนคิด (Reflection) จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4.4 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดอบรมการพัฒนา (สำหรับนิสิตครู) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ (ภาคผนวก ค)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และ อายุ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ด้านการฝึกอบรม ด้านวิทยากร และด้านความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการฝึกอบรม จำนวน 13 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4.5 แบบประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ (ภาคผนวก ค)

ตอนที่ 1 ประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) กิจกรรมสร้างความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันและบทบาทของคนในวง PLC 2) กิจกรรมถอดบทเรียนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกันตัวเองไม่ให้ติดเชื้อ COVID-19 3) การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนในช่วงสถานการณ์ Covid-19 และ4. กิจกรรมกลุ่ม PLC ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม และสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

5. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

5.1 แบบวัดความรู้สมรรถนะครู ผู้วิจัยสร้างแบบวัดความรู้ในการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ โดยดำเนินการ ดังนี้

5.1.1 ศึกษาแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม

5.1.2 ทำการวิเคราะห์เนื้อหาของแบบวัดความรู้สมรรถนะครู แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ แบบเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แบบเลือกข้อความใส่เครื่องหมายในช่องหลังของแต่ละข้อ และแบบใส่เครื่องหมาย X ที่ตรงกับข้อความที่กำหนด ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ จำนวน 20 ข้อ

5.1.3 นำแบบวัดสมรรถนะครู ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำแก้ไขในส่วนที่ยังบกพร่อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5.2 แบบประเมินผลงานกิจกรรมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินผลงานกิจกรรม โดยดำเนินการ ดังนี้

5.2.1 ศึกษาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีประเด็น ดังนี้ 1) ความเป็นมา “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” 2) ความหมาย และองค์ประกอบหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3) การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันและการจัดการเรียนการสอน และ4) แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.2.2 ทำการวิเคราะห์เนื้อหาของแบบประเมินผลงานกิจกรรม เป็นข้อคำถามในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ 1) คุณสมบัติพื้นฐาน ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) และคุณธรรม (Virtues) 2) หลักแห่งการตัดสินใจ ประกอบด้วย พอประมาณ (Moderation) มีเหตุมีผล (Reasonableness) และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี (Prudence) 3) การวิเคราะห์ผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากการวางแผน ว่าจะส่งผลให้ชีวิตของตนเองและบุคคลที่เกี่ยวข้อง/หน่วยงาน/ชุมชน เกิดความสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติอย่างไร เพื่อพัฒนาอย่างสมดุลให้ก้าวหน้าอย่างมั่นคง ประกอบด้วย เศรษฐกิจ (Economy) สังคม (Society) สิ่งแวดล้อม (Environment) และวัฒนธรรม (Culture)

5.2.3 นำแบบประเมินผลงานกิจกรรมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำแก้ไขในส่วนที่ยังบกพร่อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5.3 แบบสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC ผู้เรียน ผู้วิจัยสร้างแบบสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC ผู้เรียน โดยดำเนินการ ดังนี้

5.3.1 ศึกษากระบวนการ PLC และการแสดงบทบาทในวง PLC เป็นข้อมูลพื้นฐานในการบูรณาในกระบวนการทำงานกลุ่ม

5.3.2 ทำการวิเคราะห์เนื้อหาของแบบสังเกตเกี่ยวกับกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC การสนทนาแบบ dialogue เน้นการฟังใคร่ครวญ และการสะท้อนคิด (Reflection) จำนวน 20 ข้อ

5.3.3 นำแบบสังเกตเกี่ยวกับกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำแก้ไขในส่วนที่ยังบกพร่อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5.4 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดอบรมการพัฒนา (สำหรับนิสิตครู) การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดอบรมการพัฒนา ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

5.4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับความพึงต่อการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้

5.4.2 กำหนดโครงสร้างขอบเขตของความพึงพอใจต่อการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยด้านการฝึกอบรม ด้านวิทยากร และด้านความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการฝึกอบรม

5.4.3 สร้างแบบสอบถามความพึงต่อการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 13 ข้อ โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้ คือ

พึงพอใจมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
พึงพอใจมาก	ให้ 4 คะแนน
พึงพอใจพอใช้	ให้ 3 คะแนน
พึงพอใจน้อย	ให้ 2 คะแนน
พึงพอใจน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

5.4.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจ แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะ

5.5 แบบประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ การสร้างแบบประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

5.5.1 ศึกษาประเด็นกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมดของการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งผลให้เกิดสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้

5.5.2 กำหนดโครงสร้างขอบเขตของผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย 1) กิจกรรมสร้างความรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และบทบาทของคนในวง PLC 2) กิจกรรมถอดบทเรียนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกันตัวเองไม่ให้ติดเชื้อ COVID-19 3) การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนในช่วงสถานการณ์ Covid-19 และ 4) กิจกรรมกลุ่ม PLC ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม และสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้

5.5.3 สร้างแบบประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 3 วัตถประสงค์ และ 1 สมรรถนะ โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้ คือ

มีการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ให้ 5 คะแนน
มีการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมอยู่ใน ระดับมาก ให้ 4 คะแนน
มีการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมอยู่ใน ระดับพอใช้ ให้ 3 คะแนน
มีการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมอยู่ใน ระดับน้อย ให้ 2 คะแนน
มีการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมอยู่ใน ระดับน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

5.5.4 นำแบบประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบ ความเหมาะสมของแบบสอบถามความพึงพอใจ แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะ

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pretest Posttest Design โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

6.1 นำกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ไปทดสอบกับนิสิตครูที่เข้ารับการทดลองใช้รูปแบบฯ ก่อนทดลองใช้รูปแบบ

6.2 เริ่มนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ในส่วนของสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้ มีกระบวนการ ดังนี้ 1) การจัดกิจกรรมการสร้างความเข้าใจบทบาท ครูโค้ช ครูฟา ให้นิสิตครูที่เข้ารับการทดลองเข้าใจผ่านกระบวนการ PLC ด้วยการทำงานกลุ่ม และทำการจัด 2) กิจกรรมจิตศึกษาเน้นฝึกการรู้ตัว (Brain Gym) จะเป็นการช่วยให้นิสิตพร้อมที่เรียนรู้ในเนื้อหาการอบรม หลังจากนั้นจัดการบรรยายในหัวข้อ 3) สร้างหลักคิด กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นที่บทบาทการนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้และปรับใช้ในชีวิตประจำวัน หลังจากนั้นนิสิตแยกย้ายไปตามห้องย่อย เพื่อทำการ 4) ฝึกปฏิบัติการนำหลักพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน และนำเรื่องดังกล่าวมา5) นำเสนอการนำหลักพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน และอภิปรายบทสรุปร่วมกัน

6.3 ในขณะที่ทดลองใช้รูปแบบฯ มีการสังเกตพฤติกรรมการประเมินผลการทำงานกลุ่มของนิสิตครูต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด เป็นระยะ ๆ ทีละคน

6.4 เมื่อสิ้นสุดการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด นำแบบประเมินสมรรถนะครูฉบับเดิมสอบนิสิตครูกลุ่มเดิมอีกครั้ง

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

การเปรียบเทียบคะแนนจากแบบประเมินสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ก่อนและหลังใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนน โดยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำคะแนนสอบมาเปรียบเทียบวิเคราะห์ด้วยสถิติ t- test โดยเป็นการทดสอบค่าเฉลี่ย ของกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม (Two-sample test on means) และ มีเกณฑ์การประเมินสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ดังนี้

เกณฑ์การประเมินแบบวัดความรู้สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ร้อยละ 80 - 100 หมายถึง ดีเยี่ยม

ร้อยละ 60 - 79 หมายถึง มาก

ร้อยละ 40 - 59 หมายถึง ปานกลาง

ร้อยละ 20 - 39 หมายถึง น้อย

ร้อยละ 0 - 19 หมายถึง ปรับปรุง

ตาราง 21 เกณฑ์การประเมินผลงานกิจกรรมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

ระดับคะแนน	ลักษณะของงาน
3 (ดี)	เขียนได้ตรงประเด็น และชัดเจน เนื้อหาสะท้อนให้เห็นถึงการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ได้อย่างชัดเจน ตัวสะกด และไวยากรณ์มีความถูกต้องสมบูรณ์ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายมีแนวคิด ที่น่าสนใจ มีเหตุผลใช้ภาษาสละสลวย
2 (ผ่าน)	เขียนได้ตรงประเด็นตามที่กำหนดไว้ เนื้อหาสะท้อนให้เห็นถึงการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ได้บางส่วน และภาษาที่ใช้ ทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน เหตุผลยังไม่ค่อยสอดคล้องกัน
1 (ต้องปรับปรุง)	เขียนไม่ตรงประเด็น ไม่มีการจัดระบบการเขียน เช่น เนื้อหา และภาษาที่ใช้ทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน ขาดเหตุผลสนับสนุน ใช้ศัพท์ที่เหมาะสม
0	ไม่มีผลงาน

เกณฑ์แปลผล

คะแนนระหว่าง 2.50 – 3.00 หมายถึง ลักษณะงานอยู่ในระดับดี

คะแนนระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง ลักษณะงานอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนระหว่าง 0.00 – 1.49 หมายถึง ลักษณะงานอยู่ในระดับไม่ดี

เกณฑ์การประเมินแบบสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC สังเกตพฤติกรรมของการใช้รูปแบบฯ

ตาราง 22 เกณฑ์การประเมินแบบสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC สังเกตพฤติกรรมของการใช้รูปแบบฯ

ระดับคะแนน	ลักษณะของงาน
3 (ปฏิบัติเป็นประจำ)	ปฏิบัติงานได้ตรงประเด็น และชัดเจน สะท้อนให้เห็นถึงการนำกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC มาใช้ได้อย่างความถูกต้องสมบูรณ์ ทำให้ผู้สังเกตเห็นกระบวนการทำงานกลุ่มที่น่าสนใจ และการแสดงบทบาทที่ได้รับอย่างโดดเด่น
2 (ปฏิบัติบ่อยครั้ง)	ปฏิบัติงานได้ตรงประเด็นตามที่กำหนดไว้ สะท้อนให้เห็นถึงการนำกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC มาใช้ได้บางส่วน และทำให้ผู้สังเกตเกิดความสับสน บทบาทและกระบวนการ PLC ยังไม่ค่อยสอดคล้องกัน
1 (ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง)	ปฏิบัติงานไม่ตรงประเด็น ไม่มีกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC มาใช้ในส่วนใดเลย และทำให้ผู้สังเกตเกิดความสับสน บทบาทและกระบวนการ PLC
0 (ไม่เคยปฏิบัติ)	ไม่มีปฏิบัติงาน

เกณฑ์แปลผล

คะแนนระหว่าง 2.50 – 3.00 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับดี

คะแนนระหว่าง 1.50 – 2.49 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนระหว่าง 0.00 – 1.49 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับไม่ดี

เกณฑ์การประเมินความพึงพอใจต่อการจัดอบรม (สำหรับนิสิตครู) และการประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543)

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

4.51 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มาก

2.51 – 3.50 หมายถึง พอใช้

1.51 – 2.50 หมายถึง น้อย

ต่ำกว่า 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

เกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 121)

เกณฑ์ในการแปลความหมาย

4.51 – 5.00 หมายถึง การเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมอยู่ใน ระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง การเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมอยู่ใน ระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง การเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมอยู่ใน ระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง การเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมอยู่ใน ระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง การเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมอยู่ใน ระดับน้อยที่สุด

8. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเป็นหลัก และนำผลมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อให้เห็นพฤติกรรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนขณะใช้รูปแบบฯ

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

การดำเนินการในขั้นตอนนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ประกอบด้วย นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด และนิสิตครูปกติ ที่เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบในขั้นตอนที่ 3 จำนวน 33 คนและผู้ดูแล และพัฒนานิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด จำนวน 9 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ลักษณะของแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

5 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำรายละเอียดของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด มากำหนดเป็นประเด็นข้อคำถามเพื่อประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษาและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ (เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล อยู่ในภาคผนวก ค)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมลูผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความร่วมมือจากนิสิตครูระบบเปิด-ปิด และผู้ดูแล และพัฒนานิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด ที่เป็นเป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมโดยใช้บริการทางไปรษณีย์และระบบออนไลน์ (Google Form) และโทรติดตาม ได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ100 เป้าหมายในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการ ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 121)

4.51 – 5.00 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นประโยชน์อยู่ใน ระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นประโยชน์อยู่ใน ระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นประโยชน์อยู่ใน ระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นประโยชน์อยู่ใน ระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง รูปแบบมีความเป็นประโยชน์อยู่ใน ระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การตัดสินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดมีความเป็นประโยชน์ โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าไม่เกิน 1.00 ถือว่าผ่านการประเมิน

บทที่ 4
ผลการวิจัย

ในการนำเสนอผลการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ผู้วิจัยนำเสนอเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะ และศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ตอนที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

รายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละตอน เป็นดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะ และศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

1. ผลการศึกษาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดจากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการศึกษาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู (คุรุสภา) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning out comes) ที่ระบุในมาตรฐานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (มคอ.1) ผลการสังเคราะห์โครงการผลิตครูระบบปิดในอดีต และปัจจุบัน จำนวน 13 โครงการ ผลการสังเคราะห์สมรรถนะครูในอนาคตได้ทั้งสิ้น 12 สมรรถนะ และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นดังนี้ (รายละเอียดตาราง หลักเกณฑ์แสดงในภาคผนวก ฉ) เมื่อผ่านการสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเห็นชอบให้รวมสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิดเป็น 6 สมรรถนะ แสดงดังตาราง 23

ตาราง 23 ที่มาของสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด 6 สมรรถนะ

สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (การสังเคราะห์เอกสาร)	ข้อสรุปของสมรรถนะโครงการผลิตครูระบบปิด
สมรรถนะที่ 1 : การเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง สมรรถนะที่ 8 : การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในกิจกรรมวิชาชีพ สมรรถนะที่ 9 : จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ สังคม และผู้รับบริการ	สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง
สมรรถนะที่ 2 : ความเข้าใจ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ะบุคคล และสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ สมรรถนะที่ 3 : การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเต็มตามศักยภาพ	สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจและการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
สมรรถนะที่ 4 : ความรอบรู้ในเนื้อหา แสวงหาแหล่งเรียนรู้และบูรณาการองค์ความรู้ในวิชาเอก สมรรถนะที่ 5 : การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ และประเมินผล เพื่อส่งเสริมความเป็นนวัตกรของผู้เรียน สมรรถนะที่ 6 : การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร พัฒนาสื่อนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี
สมรรถนะที่ 7 : การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน	สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
สมรรถนะที่ 10 : การพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคม สมรรถนะที่ 11 : การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษาและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
สมรรถนะที่ 12 : การประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้	สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้

โดยผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด สามารถนำมาจำแนกออกเป็นความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการสร้างสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด ซึ่งสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดเป็นผลลัพธ์ (outcomes) ส่วนความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการสร้างสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดเป็นตัวกำหนด (determinants) ดังนั้นผู้วิจัยสามารถสรุปสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดได้ 6 สมรรถนะ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้

นิยาม ความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล และมีวิจารณญาณที่นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครูได้

พฤติกรรมชี้วัด

1. ให้ความสำคัญของศาสตร์พระราชาในการจัดการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
2. ปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู และการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้

ความรู้ที่จำเป็น

มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชาและหลักปฏิบัติของของศาสตร์พระราชา และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันและการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

ทักษะที่จำเป็น

การคิดเชิงเหตุผล และมีวิจารณญาณ

คุณลักษณะที่จำเป็น

ใช้ชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง

2. สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

นิยาม ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ และความไว้วางใจกับผู้เรียนและผู้ปกครอง วางแผน เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล สามารถเลือกใช้คำพูด และวิธีการที่เหมาะสมในการเสริมแรงและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน มีความเข้าใจ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน เคารพสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้เรียน

พฤติกรรมชี้วัด

1. มีมุมมองต่อการพัฒนาผู้เรียนแบบ Growth mindset
2. สามารถวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนและปัจจัยสาเหตุได้เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักจิตวิทยา และนำเสนอแนวทางพัฒนาที่เหมาะสมและเป็นไปได้

3. สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ

4. เข้าใจและยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน

5. กระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้แก่ผู้เรียน

6. สามารถสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับต่าง ๆ และมีความต้องการพิเศษได้อย่างเหมาะสม

7. สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน โดยใช้การเสริมแรงทางบวก

ความรู้ที่จำเป็น

มีความรู้ ความเข้าใจพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย สามารถอธิบาย และวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน โดยใช้หลักจิตวิทยา และนำความรู้ทางจิตวิทยาไปใช้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แนวทางการศึกษาและการแก้ไขปัญหาและการสร้างนวัตกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล และเทคนิคการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

ทักษะที่จำเป็น

การสร้างความสัมพันธ์และความไว้วางใจกับผู้เรียนและผู้ปกครอง การวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล การเลือกใช้คำพูดและวิธีการที่เหมาะสมในการเสริมแรงและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน

คุณลักษณะที่จำเป็น

เข้าใจและยอมรับในธรรมชาติ ความรู้สึกและความแตกต่างทางทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน เคารพสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้เรียน

3. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี

นิยาม ความสามารถในการฝึกฝนบทบาทและทักษะของครูในฐานะผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งสามารถฝึกฝนประสบการณ์การออกแบบ และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) พร้อมทั้งสามารถวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ของสถานศึกษาแต่ละประเภทได้ โดยครูเป็นผู้อำนวยการเรียนรู้ คิดเชิงระบบและนักนวัตกรรม

พฤติกรรมชี้วัด

1. สามารถใช้ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่จำ และใช้เทคโนโลยีพัฒนาตน พัฒนางาน พัฒนาหลักสูตร สื่อ การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล

2. สามารถออกแบบกิจกรรม วางแผน เลือกใช้สื่อ ใช้เทคนิคที่เหมาะสม มีการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

3. สามารถบริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ และมีความสุขในการเรียนโดยใช้ศาสตร์การสอน คำนึงถึงสุขภาวะของผู้เรียน

4. สามารถสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียนตามความแตกต่างให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ตลอดจนประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้

5. สามารถวิเคราะห์ จัดทำ ใช้ ประเมินความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้

6. สามารถจัดทำแผน และนำแผนการจัดเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) พร้อมทั้งสามารถวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของพื้นที่ และครอบคลุมตามที่หลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนด

ความรู้ที่จำเป็น

ความรอบรู้เนื้อหาสาระรายวิชาเอกและรายวิชาชีพครูที่จำเป็นต่อการทำหน้าที่ครูอย่างสมบูรณ์ การใช้เทคโนโลยีพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล แนวทางการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นเครื่องมือพัฒนาครู แนวคิด หลักการและวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ แนวทางการออกแบบและการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) และวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นหรือรวมชั้น แนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของผู้เรียน การสร้างนวัตกรรมด้านหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลผู้เรียน

ทักษะที่จำเป็น

การฝึกฝนบทบาทและทักษะของครูในฐานะผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ การฝึกฝนประสบการณ์การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) และวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ของสถานศึกษาแต่ละประเภท

คุณลักษณะที่จำเป็น

ครูผู้เอื้ออำนวยการเรียนรู้ ครูนักคิดเชิงระบบและนักนวัตกรรม

4. สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

นิยาม ความสามารถในการเลือกใช้ จัดทำ สืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร สังเกตและวินิจฉัยผู้เรียน วิเคราะห์ ประเมินคุณภาพงานวิจัย และประยุกต์ใช้ความรู้จากงานวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ฝึกทำวิจัยในชั้นเรียน และการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL

พฤติกรรมชี้วัด

1. สามารถเลือกใช้ หาความรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้จากงานวิจัยในการจัดการเรียนรู้

2. สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียน และจัดการเรียนการสอนมาสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง

3. สามารถสร้าง และประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม

ความรู้ที่จำเป็น

มีความรอบรู้เกี่ยวกับการขั้นตอนการวิจัย (การกำหนดปัญหา การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง) การออกแบบการวิจัย (ประชากรกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือ การวัดประเมินผล การวิเคราะห์ข้อมูล) การเขียนรายงานการวิจัย ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และการออกแบบ การสร้างนวัตกรรมนวัตกรรมการเรียนรู้ แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL

ทักษะที่จำเป็น

การสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร การสังเกตและการวินิจฉัยผู้เรียน การวิเคราะห์ ประเมินคุณภาพงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การฝึกทำวิจัยในชั้นเรียน การจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL

คุณลักษณะที่จำเป็น

ความใฝ่รู้ การคิดนอกกรอบ จิตวิทยาศาสตร์

5. สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

นิยาม ความสามารถในการสื่อสาร ติดต่อประสานงาน และสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีแนวทางการออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ และการจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียน มีส่วนร่วมของชุมชนบนฐานของบริบท ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน เป็นผู้อัธยาศัยดี สามารถจุดประกายให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้

พฤติกรรมชี้วัด

1. สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้ปกครอง และชุมชนกับโรงเรียน

2. สามารถสร้างเครือข่าย ความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน

3. ร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา

4. สามารถถ่ายทอด และชี้นำความรู้ของตนเอง และปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์

5. สามารถนำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น และสภาพแวดล้อมของชุมชนมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน และบูรณาการความรู้ข้ามวัฒนธรรม

6. สร้างสัมมาชีพและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของชุมชนได้

ความรู้ที่จำเป็น

มีความรู้และความเข้าใจบริบทของชุมชน เกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น เช่น ภาษา ประเพณี ความเชื่อของชนเผ่าและการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม และพหุวัฒนธรรม แนวทางการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน

ทักษะที่จำเป็น

การสื่อสาร การติดต่อประสานงานและการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ และการจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบนฐานของบริบทประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน

คุณลักษณะที่จำเป็น

เป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรี มีความอ่อนน้อม มีสัมมาคารวะ เป็นผู้จุดประกายและเป็นข้อต่อ (Coordinator) ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยผ่านการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน

6. สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง

นิยาม ความสามารถในการฝึกฝนทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สามารถบริหารจัดการชีวิตที่สมดุลทั้งด้านต่าง ๆ รู้เท่าทันสื่อสารสนเทศ นำเครื่องมือมาวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ฝึกฝนการพูด สื่อสารและการเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาหรือสิ่งแวดล้อม มีความมุ่งมั่นในการทำหน้าที่ครูที่สมบูรณ์ ปฏิบัติตามระเบียบวินัยและจรรยาบรรณของนิสิตครู ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่และใช้ผู้เรียนเป็นเครื่องมือในการหาผลประโยชน์ส่วนตน

พฤติกรรมชี้วัด

1. สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การพัฒนาตนและพัฒนางาน

2. ติดตามข้อมูลข่าวสารการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสามารถนำมาปรับใช้เชื่อมโยงกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ และประเมินสารสนเทศที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สามารถเรียนรู้ ปรับตัว คิดตัดสินใจและพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ และศาสตร์ทั้งหลาย ตลอดจนเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน

4. ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการทั้งข้ามศาสตร์และโลกความจริง

5. สามารถใช้ดุลพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย และรับส่งข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศ

6. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ผู้ร่วมงาน ครอบครัว สังคมและประเทศทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน

7. รัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพที่สะท้อนผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน

8. ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกาของโรงเรียนด้วยความสมัครใจ ทั้งในด้านการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติหน้าที่อื่นในโรงเรียน

9. ปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนด้วยความยุติธรรมและเท่าเทียมกัน ไม่คำนึงถึงฐานะทางครอบครัว ปัญหาหรือความสามารถของผู้เรียน

10. มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ เป็นผู้นำ และแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ เพื่อสร้างการเรียนรู้ให้กับสถานศึกษา และชุมชน โดยใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

ความรู้ที่จำเป็น

ความรอบรู้เกี่ยวกับการเงิน สุขภาพ สุนทรียภาพ การเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ มีความรู้เกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีด้านจิตวิทยาการเสริมสร้างจิตวิญญาณความเป็นครู การเป็นสมาชิกที่ดีของวิชาชีพครู มาตรฐานวิชาชีพ สมรรถนะและจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีความเข้าใจสภาพ บริบท และวัฒนธรรมของโรงเรียนที่แตกต่างกัน และแนวทางการใช้โรงเรียนและชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้

ทักษะที่จำเป็น

การฝึกฝนทักษะการฟังพูด อ่าน และเขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การบริหารจัดการชีวิตที่สมดุลทั้งด้านสุขภาพ การเรียน และการเงิน การรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศ การใช้เครื่องมือวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ฝึกฝนการพูด สื่อสารและการเป็นผู้นำ

ในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา หรือสิ่งแวดล้อม

คุณลักษณะ

ความเป็นนักเรียนรู้ ความใฝ่รู้ ตั้งคำถามและหาคำตอบ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม เข้าใจตนเองและมุ่งมั่นในการทำหน้าที่ครูที่สมบูรณ์ด้วยความภูมิใจ ปฏิบัติตามระเบียบวินัยและจรรยาบรรณของนิสิตครู ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่และใช้ผู้เรียนเป็นเครื่องมือในการหาผลประโยชน์ส่วนตน มีความเป็นผู้นำทางการเรียนรู้และชุมชน กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง และปฏิเสธสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n แทน จำนวนลุ่มตัวอย่าง

$\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

K1 แทน สมรรถนะของนิสิตครูในโครงการผลิตครูระบบปิด

E1 แทน สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้

E2 แทน สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

E3 แทน สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี

E4 แทน สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

E5 แทน สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

E6 แทน สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง

Y1 แทน ให้ความสำคัญของศาสตร์พระราชา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

Y2 แทน ปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ในชีวิตประจำวัน และการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้

Y3 แทน มีมุมมองต่อการพัฒนาผู้เรียนแบบ Growth mindset

Y4 แทน สามารถวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนและปัจจัยสาเหตุได้เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักจิตวิทยา และนำเสนอแนวทางพัฒนาที่เหมาะสมและเป็นไปได้

Y5 แทน สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ

Y6 แทน เข้าใจและยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน

Y7 แทน กระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้แก่ผู้เรียน

Y8 แทน สามารถสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับต่าง ๆ และมีความต้องการพิเศษได้อย่างเหมาะสม

Y9 แทน สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน โดยใช้การเสริมแรงทางบวก

Y10 แทน สามารถใช้ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่จำเป็น และใช้เทคโนโลยีพัฒนาตน พัฒนางาน พัฒนาหลักสูตร สื่อ การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล

Y11 แทน สามารถออกแบบกิจกรรม วางแผน เลือกใช้สื่อ ใช้เทคนิคที่เหมาะสมมีการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

Y12 แทน สามารถบริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ และมีความสุขในการเรียน โดยใช้ศาสตร์การสอน คำนึงถึงสุขภาวะของผู้เรียน

Y13 แทน สามารถสร้างนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียนตามความแตกต่างให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ตลอดจนประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

Y14 แทน สามารถวิเคราะห์ จัดทำ ใช้ ประเมินความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้เพื่อพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้

Y15 แทน สามารถจัดทำแผน และนำแผนการจัดเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) พร้อมทั้งสามารถวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของพื้นที่ และครอบคลุมตามที่หลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนด

Y16 แทน สามารถเลือกใช้ หาความรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้จากงานวิจัยในการจัดการเรียนรู้

Y17 แทน สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียน และจัดการเรียนการสอนมาสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง

Y18 แทน สามารถสร้าง และประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

Y19 แทน สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม

Y20 แทน สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้ปกครอง และชุมชนกับโรงเรียน

Y21 แทน สามารถสร้างเครือข่าย ความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน

Y22 แทน ร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา

Y23 แทน สามารถถ่ายทอด และชี้นำความรู้ของตนเอง และปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์

Y24 แทน สามารถนำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น และสภาพแวดล้อมของชุมชนมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน และบูรณาการความรู้ข้ามวัฒนธรรม

Y25 แทน สร้างสัมมาชีพและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของชุมชนได้

Y26 แทน สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การพัฒนาตนและพัฒนางาน

Y27 แทน ติดตามข้อมูลข่าวสารการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสามารถนำมาปรับใช้เชื่อมโยงกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ และประเมินสารสนเทศที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Y28 แทน สามารถเรียนรู้ ปรับตัว คิดตัดสินใจและพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ และศาสตร์ทั้งหลาย ตลอดจนเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน

Y29 แทน ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการทั้งข้ามศาสตร์และโลกความจริง

Y30 แทน สามารถใช้ดุลพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย และรับส่งข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศ

Y31 แทน ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ผู้ร่วมงาน ครอบครัว สังคมและประเทศ ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน

Y32 แทน รัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพที่สะท้อนผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน

Y33 แทน ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกาของโรงเรียนด้วยความสมัครใจ ทั้งในด้านการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติหน้าที่อื่นในโรงเรียน

Y34 แทน ปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนด้วยความยุติธรรมและเท่าเทียมกัน ไม่คำนึงถึงฐานะทางครอบครัว ปัญหาหรือความสามารถของผู้เรียน

Y35 แทน มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ เป็นผู้นำ และแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ เพื่อสร้างการเรียนรู้ให้กับสถานศึกษา และชุมชน โดยใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

b แทน ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ

χ^2 แทน ค่าสถิติ ไค-สแควร์

p แทน ความน่าจะเป็นทางสถิติ

df แทน ค่าองศาอิสระ

GFI แทน ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน

AGFI แทน ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่แก้ไขแล้ว

SRMR แทน ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ

RMSEA แทน ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์

CFI แทน ดัชนีความสอดคล้องเปรียบเทียบ

C.V. แทน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย

R^2 แทน ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์

Sk แทน ค่าความเบ้

Ku แทน ค่าความโด่ง

2.1 ผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานขององค์ประกอบของสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด ผลการวิเคราะห์ลักษณะการแจกแจงของตัวแปรสังเกตได้ แสดงดังตาราง 24 ดังนี้

ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) ของตัวแปรที่สังเกตได้

ตัวแปร	Mean	S.D.	Skewness	Kurtosis
ตัวแปรแฝงที่ 1 สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ (E1)				
ให้ความสำคัญของศาสตร์พระราชาในการจัดการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Y1)	4.18	0.76	-1.28	2.57
ปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู และการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ (Y2)	4.13	0.67	-1.06	2.36
ตัวแปรแฝงที่ 2 สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน (E2)				
มีมุมมองต่อการพัฒนาผู้เรียนแบบ Growth mindset (Y3)	4.54	0.40	-0.53	-0.28
วิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนและปัจจัยสาเหตุได้เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักจิตวิทยา และนำเสนอแนวทางพัฒนาที่เหมาะสมและเป็นไปได้ (Y4)	4.42	0.50	-0.29	-0.84
รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ (Y5)	4.31	0.56	-0.38	-0.32
เข้าใจและยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน (Y6)	4.37	0.53	-0.41	-0.41
กระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้แก่ผู้เรียน (Y7)	4.53	0.47	-0.69	-0.11

ตัวแปร	Mean	S.D.	Skewness	Kurtosis
สร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับต่าง ๆ และมีความต้องการพิเศษได้อย่างเหมาะสม (Y8)	4.44	0.49	-0.41	-0.58
สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียนโดยใช้การเสริมแรงทางบวก (Y9)	4.57	0.49	-0.74	-0.44
ตัวแปรแฝงที่ 3 สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี (E3)				
ใช้ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่จำ และใช้เทคโนโลยีพัฒนาตน พัฒนางาน พัฒนาหลักสูตร สื่อ การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล (Y10)	4.47	0.50	-0.40	-0.92
ออกแบบกิจกรรม วางแผน เลือกใช้สื่อ ใช้เทคนิคที่เหมาะสม มีการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น (Y11)	4.39	0.52	-0.31	-0.71
บริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ และมีความสุขในการเรียน โดยใช้ศาสตร์การสอน คำนึงถึงสุขภาวะของผู้เรียน (Y12)	4.46	0.52	-0.38	-0.88
สร้างนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียนตามความแตกต่างให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ตลอดจนประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้ (Y13)	4.37	0.52	-0.29	-0.69
วิเคราะห์ จัดทำ ใช้ ประเมินความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้ (Y14)	4.44	0.53	-0.50	-0.60
จัดทำแผน และนำแผนการจัดเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) พร้อมทั้งสามารถวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของพื้นที่ และครอบคลุมตามที่หลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนด (Y15)	4.41	0.56	-0.41	-0.64
ตัวแปรแฝงที่ 4 สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน (E4)				
เลือกใช้ หาความรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้จากงานวิจัยในการจัดการเรียนรู้ (Y16)	4.30	0.57	-0.31	-0.49
ทำวิจัยเพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียน และจัดการเรียนการสอนมาสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง (Y17)	4.30	0.54	-0.26	-0.65
สร้าง และประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Y18)	4.39	0.54	-0.35	-0.72
พัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม (Y19)	4.33	0.53	-0.31	-0.45

ตัวแปร	Mean	S.D.	Skewness	Kurtosis
ตัวแปรแฝงที่ 5 สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น (E5)				
สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้ปกครอง และชุมชนกับโรงเรียน (Y20)	4.54	0.49	-0.57	-0.76
สร้างเครือข่าย ความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน (Y21)	4.45	0.52	-0.67	-0.05
ร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา (Y22)	4.46	0.57	-1.01	2.53
ถ่ายทอด และชี้นำความรู้ของตนเอง และปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์ (Y23)	4.39	0.59	-0.84	1.95
นำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น และสภาพแวดล้อมของชุมชนมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ ในชั้นเรียน และบูรณาการความรู้ข้ามวัฒนธรรม (Y24)	4.38	0.53	-0.41	-0.45
สร้างสัมมาชีพและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของชุมชนได้ (Y25)	4.32	0.60	-0.63	0.83
ตัวแปรแฝงที่ 6 สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง (E6)				
ใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การพัฒนาตน และพัฒนางาน (Y26)	4.30	0.60	-0.48	-0.40
ติดตามข้อมูลข่าวสารการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสามารถนำมาปรับใช้เชื่อมโยงกับเนื้อหา ในการจัดการเรียนรู้ และประเมินสารสนเทศที่หลากหลาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Y27)	4.39	0.51	-0.35	-0.23
เรียนรู้ ปรับตัว คิดตัดสินใจและพัฒนาตนเองให้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ และศาสตร์ทั้งหลาย ตลอดจนเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Y28)	4.40	0.52	-0.30	-0.78
ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง อย่างบูรณาการทั้งข้ามศาสตร์และโลกความจริง (Y29)	4.31	0.59	-0.38	-0.27
ใช้ดุลพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย และรับส่ง ข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศ (Y30)	4.37	0.55	-0.39	-0.32
ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ผู้ร่วมงาน ครอบครัว สังคมและประเทศ ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน (Y31)	4.54	0.50	-0.67	-0.42
รัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพที่สะท้อนผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน (Y32)	4.64	0.49	-1.01	0.03

ตัวแปร	Mean	S.D.	Skewness	Kurtosis
ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกาของโรงเรียนด้วยความสมัครใจ ทั้งในด้านการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติหน้าที่อื่นใน โรงเรียน (Y33)	4.63	0.51	-1.20	1.35
ปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนด้วยความยุติธรรมและเท่าเทียมกัน ไม่คำนึงถึงฐานะทางครอบครัว ปัญหาหรือความสามารถของ ผู้เรียน (Y34)	4.67	0.48	-1.05	-0.09
มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ เป็นผู้นำ และแสดงออกซึ่งภาวะ ผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ เพื่อสร้างการเรียนรู้ให้กับ สถานศึกษา และชุมชน โดยใช้เครื่องมือและกิจกรรมทาง การศึกษาได้อย่างเหมาะสม (Y35)	4.37	0.57	-0.45	-0.46

จากตาราง 24 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้ในกลุ่มตัวแปรแฝงสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ (E1) พบว่าให้ความสำคัญของศาสตร์พระราชาในการจัดการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Y1) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 รองลงมา ปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู และการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ (Y2) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ตามลำดับ โดยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และความโด่ง ของตัวแปรแต่ละตัวแตกต่างกัน โดยตัวแปรสังเกตได้ที่มีความเบ้ต่ำสุด คือ ปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู และการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ (Y2) (-1.06) ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าความโด่งต่ำสุด คือ ปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู และการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ (Y2) (2.36)

กลุ่มตัวแปรแฝงสมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน (E2) พบว่า สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน โดยใช้การเสริมแรงทางบวก (Y9) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 รองลงมา ได้แก่ มีมุมมองต่อการพัฒนาผู้เรียนแบบ Growth mindset (Y3), กระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้แก่ผู้เรียน (Y7), สร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับต่าง ๆ และมีความต้องการพิเศษได้อย่างเหมาะสม (Y8), วิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนและปัจจัยสาเหตุได้เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักจิตวิทยา และนำเสนอแนวทางพัฒนาที่เหมาะสมและเป็นไปได้ (Y4), เข้าใจและยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน (Y6) และรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ (Y5) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54, 4.53, 4.44, 4.42, 4.37 และ4.31 ตามลำดับ โดยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง ของตัวแปรแต่ละตัวแตกต่างกัน โดยตัวแปรสังเกตได้ที่มีความเบ้ต่ำสุด คือ

วิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนและปัจจัยสาเหตุได้เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักจิตวิทยา และนำเสนอแนวทางพัฒนาที่เหมาะสมและเป็นไปได้ (Y4) (-0.29) ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าความโด่งต่ำสุด คือ กระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้แก่ผู้เรียน (Y7) (-0.11)

กลุ่มตัวแปรแฝงสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี (E3) พบว่า ใช้ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่จำ และใช้เทคโนโลยีพัฒนาตน พัฒนางาน พัฒนาหลักสูตร สื่อการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล (Y10) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 รองลงมาได้แก่ บริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ และมีความสุขในการเรียน โดยใช้ศาสตร์การสอน คำนึงถึงสุขภาวะของผู้เรียน (Y12), วิเคราะห์ จัดทำ ใช้ ประเมินความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้ (Y14), จัดทำแผน และนำแผนการจัดเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) พร้อมทั้งสามารถวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของพื้นที่ และครอบคลุมตามที่หลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนด (Y15), ออกแบบกิจกรรม วางแผน เลือกใช้สื่อ ใช้เทคนิคที่เหมาะสม มีการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น (Y11) และสร้างนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียนตามความแตกต่าง ให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศตลอดจนประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้ (Y13) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46, 4.44, 4.41, 4.39 และ4.37 ตามลำดับ โดยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง ของตัวแปรแต่ละตัวแตกต่างกัน โดยตัวแปรสังเกตได้ที่มีความเบ้ต่ำสุด คือ สร้างนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียนตามความแตกต่าง ให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ตลอดจนประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้ (Y13) (-0.29) ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าความโด่งต่ำสุด คือ วิเคราะห์ จัดทำ ใช้ ประเมินความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้ (Y14) (-0.60)

กลุ่มตัวแปรแฝงสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน (E4) พบว่า สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Y18) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 รองลงมา ได้แก่ พัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม (Y19), ทำวิจัยเพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียน และจัดการเรียนการสอนมาสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง (Y17) และเลือกใช้ หาความรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้จากงานวิจัยในการจัดการเรียนรู้ (Y16) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33, 4.30 และ4.30 ตามลำดับ โดยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของตัวแปรแต่ละตัวแตกต่างกัน โดยตัวแปรสังเกตได้ที่มีความเบ้ต่ำสุด คือ ทำวิจัยเพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียน และจัดการเรียนการสอนมาสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง (Y17) (-0.26) ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าความโด่งต่ำสุด คือ พัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม (Y19) (-0.45)

กลุ่มตัวแปรแฝงสมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น (E5) พบว่า สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้ปกครอง และชุมชนกับโรงเรียน (Y20) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 รองลงมา ได้แก่ ร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา (Y22), สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน (Y21), ถ่ายทอดและชี้นำความรู้ของตนเอง และปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์ (Y23), นำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น และสภาพแวดล้อมของชุมชนมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน และบูรณาการความรู้ข้ามวัฒนธรรม (Y24) และสร้างสัมมาชีพและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของชุมชนได้ (Y25) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46, 4.45, 4.39, 4.38 และ 4.32 ตามลำดับ โดยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง ของตัวแปรแต่ละตัวแตกต่างกัน โดยตัวแปรสังเกตได้ที่มีความเบ้ต่ำสุด คือ นำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น และสภาพแวดล้อมของชุมชนมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน และบูรณาการความรู้ข้ามวัฒนธรรม (Y24) (-0.41) ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าความโด่งต่ำสุด คือ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน (Y21) (-0.05)

กลุ่มตัวแปรแฝงสมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง (E6) พบว่า ปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนด้วยความยุติธรรมและเท่าเทียมกัน ไม่คำนึงถึงฐานะทางครอบครัว ปัญหาหรือความสามารถของผู้เรียน (Y34) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 รองลงมา ได้แก่ รัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพที่สะท้อนผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน (Y32), ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกาของโรงเรียนด้วยความสมัครใจ ทั้งในด้านการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติหน้าที่อื่นในโรงเรียน (Y33), ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ผู้ร่วมงาน ครอบครัว สังคมและประเทศ ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน (Y31), เรียนรู้ ปรับตัว คิดตัดสินใจและพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ และศาสตร์ทั้งหลาย ตลอดจนเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Y28), ติดตามข้อมูลข่าวสารการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสามารถนำมาปรับใช้เชื่อมโยงกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ และประเมินสารสนเทศที่หลากหลาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Y27), ใช้ดุลพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย และรับส่งข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศ (Y30), มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ เป็นผู้นำ และแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่เพื่อสร้างการเรียนรู้ให้กับสถานศึกษา และชุมชน โดยใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม (Y35), ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการทั้งข้ามศาสตร์และโลกความจริง (Y29) และใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การพัฒนาตนและพัฒนางาน (Y26) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64, 4.63, 4.54, 4.40, 4.39, 4.37, 4.37, 4.31 และ 4.30 ตามลำดับ

โดยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง ของตัวแปรแต่ละตัวแตกต่างกัน โดยตัวแปรสังเกตได้ที่มีความเบ้ต่ำสุด คือ เรียนรู้ ปรับตัว คิดตัดสินใจและพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ และศาสตร์ทั้งหลาย ตลอดจนเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Y28) (-0.30) ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าความโด่งต่ำสุด คือ รัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพที่สะท้อนผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน (Y32) (0.03)

2.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด แสดงดังตาราง 25 ดังนี้

ตาราง 25 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด

ตัวแปร	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	Y16	Y17	Y18
Y1	1.000																	
Y2	.822**	1.000																
Y3	.311**	.410**	1.000															
Y4	.304**	.442**	.651**	1.000														
Y5	.374**	.492**	.595**	.723**	1.000													
Y6	.381**	.476**	.629**	.686**	.847**	1.000												
Y7	.274**	.364**	.756**	.649**	.613**	.685**	1.000											
Y8	.305**	.410**	.676**	.666**	.726**	.752**	.762**	1.000										
Y9	.245**	.295**	.611**	.531**	.533**	.587**	.714**	.661**	1.000									
Y10	.186**	.328**	.580**	.542**	.614**	.623**	.640**	.656**	.540**	1.000								
Y11	.279**	.410**	.574**	.559**	.688**	.660**	.607**	.680**	.552**	.780**	1.000							
Y12	.218**	.345**	.573**	.541**	.592**	.622**	.621**	.620**	.567**	.691**	.750**	1.000						
Y13	.237**	.377**	.568**	.595**	.685**	.682**	.586**	.715**	.487**	.758**	.779**	.728**	1.000					
Y14	.245**	.377**	.574**	.553**	.619**	.632**	.617**	.661**	.546**	.707**	.739**	.673**	.767**	1.000				
Y15	.180**	.340**	.551**	.555**	.636**	.621**	.574**	.654**	.497**	.696**	.753**	.664**	.767**	.771**	1.000			
Y16	.322**	.418**	.555**	.543**	.624**	.635**	.557**	.645**	.467**	.588**	.634**	.565**	.620**	.610**	.609**	1.000		
Y17	.292**	.428**	.598**	.630**	.648**	.645**	.616**	.671**	.483**	.615**	.645**	.602**	.652**	.615**	.623**	.758**	1.000	
Y18	.231**	.374**	.596**	.569**	.579**	.608**	.614**	.630**	.503**	.592**	.579**	.577**	.620**	.622**	.581**	.705**	.793**	1.000

ตัวแปร	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	Y16	Y17	Y18
Y19	.284**	.394**	.566**	.584**	.624**	.634**	.607**	.681**	.518**	.601**	.672**	.619**	.709**	.684**	.692**	.727**	.786**	.786**
Y20	.353**	.374**	.554**	.450**	.460**	.522**	.572**	.546**	.512**	.475**	.538**	.526**	.527**	.551**	.515**	.490**	.479**	.478**
Y21	.377**	.450**	.527**	.530**	.559**	.576**	.535**	.565**	.460**	.528**	.609**	.536**	.615**	.590**	.612**	.497**	.548**	.527**
Y22	.378**	.426**	.506**	.496**	.558**	.601**	.528**	.562**	.446**	.492**	.573**	.586**	.580**	.544**	.556**	.507**	.554**	.533**
Y23	.409**	.473**	.487**	.526**	.591**	.589**	.528**	.592**	.383**	.515**	.586**	.522**	.635**	.578**	.573**	.507**	.573**	.519**
Y24	.418**	.499**	.524**	.529**	.603**	.640**	.574**	.608**	.454**	.577**	.675**	.598**	.662**	.597**	.624**	.572**	.623**	.569**
Y25	.431**	.486**	.451**	.506**	.582**	.568**	.494**	.556**	.382**	.532**	.613**	.537**	.633**	.499**	.541**	.474**	.574**	.473**
Y26	.191**	.342**	.440**	.494**	.514**	.525**	.429**	.511**	.372**	.519**	.550**	.530**	.611**	.590**	.573**	.504**	.577**	.542**
Y27	.190**	.337**	.538**	.546**	.589**	.627**	.562**	.597**	.494**	.636**	.668**	.570**	.646**	.645**	.647**	.562**	.594**	.637**
Y28	.251**	.376**	.581**	.606**	.631**	.653**	.613**	.638**	.481**	.649**	.661**	.610**	.661**	.646**	.643**	.611**	.691**	.672**
Y29	.222**	.344**	.486**	.570**	.590**	.578**	.520**	.580**	.371**	.587**	.587**	.517**	.657**	.536**	.565**	.577**	.624**	.602**
Y30	.175**	.327**	.530**	.580**	.566**	.559**	.570**	.571**	.474**	.640**	.610**	.556**	.639**	.602**	.586**	.578**	.640**	.655**
Y31	.252**	.329**	.558**	.471**	.459**	.521**	.602**	.535**	.556**	.557**	.547**	.546**	.509**	.581**	.523**	.499**	.552**	.579**
Y32	.195**	.237**	.508**	.399**	.357**	.420**	.534**	.475**	.522**	.489**	.458**	.449**	.411**	.517**	.446**	.409**	.441**	.489**
Y33	.268**	.296**	.460**	.375**	.355**	.401**	.492**	.456**	.477**	.476**	.446**	.439**	.421**	.475**	.432**	.382**	.405**	.431**
Y34	.201**	.205**	.497**	.367**	.316**	.373**	.521**	.421**	.491**	.443**	.405**	.408**	.368**	.449**	.377**	.408**	.424**	.451**
Y35	.276**	.394**	.478**	.548**	.592**	.566**	.476**	.522**	.362**	.529**	.573**	.451**	.579**	.542**	.555**	.503**	.548**	.522**

ตัวแปร	Y19	Y20	Y21	Y22	Y23	Y24	Y25	Y26	Y27	Y28	Y29	Y30	Y31	Y32	Y33	Y34	Y35
Y19	1.000																
Y20	.533**	1.000															
Y21	.600**	.781**	1.000														
Y22	.566**	.716**	.776**	1.000													
Y23	.600**	.625**	.764**	.796**	1.000												
Y24	.655**	.671**	.773**	.786**	.794**	1.000											
Y25	.583**	.591**	.737**	.708**	.767**	.811**	1.000										
Y26	.572**	.440**	.555**	.533**	.580**	.581**	.566**	1.000									
Y27	.649**	.526**	.608**	.599**	.626**	.652**	.589**	.702**	1.000								
Y28	.688**	.550**	.602**	.616**	.617**	.640**	.616**	.700**	.798**	1.000							
Y29	.610**	.477**	.548**	.546**	.574**	.617**	.624**	.690**	.679**	.770**	1.000						
Y30	.604**	.482**	.575**	.523**	.567**	.583**	.509**	.678**	.749**	.760**	.765**	1.000					
Y31	.546**	.552**	.581**	.524**	.526**	.534**	.502**	.503**	.641**	.689**	.576**	.680**	1.000				
Y32	.474**	.496**	.461**	.417**	.375**	.406**	.360**	.416**	.524**	.582**	.465**	.558**	.809**	1.000			
Y33	.425**	.501**	.502**	.413**	.387**	.424**	.422**	.365**	.465**	.514**	.425**	.497**	.734**	.831**	1.000		
Y34	.414**	.469**	.456**	.425**	.372**	.377**	.330**	.337**	.454**	.519**	.422**	.528**	.724**	.801**	.757**	1.000	
Y35	.581**	.449**	.585**	.485**	.566**	.582**	.619**	.598**	.593**	.658**	.663**	.620**	.586**	.514**	.550**	.498**	1.000
Bartlett's Test of Sphericity = 1818.423, df = 15, p = .00																	
KMO = 0.895																	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 25 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปรองค์ประกอบของสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 35 ตัว มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรสังเกตได้ที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด คือ สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ (Y5) และเข้าใจและยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน (Y6) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .847 ส่วนตัวแปรสังเกตได้ที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ ให้ความสำคัญของศาสตร์พระราชาในการจัดการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Y1) และใช้ดุลพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย และรับส่งข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศ (Y30) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .175 และมีผลการทดสอบ Bartlett’s test มีนัยสำคัญ แสดงว่า ข้อมูลไม่เป็นเมกทริกซ์เอกลักษณ์ และค่า KMO เข้าใกล้ 1 แสดงว่าข้อมูลมีเหมาะสมที่จะใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไป

องค์ประกอบของสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้จำนวน 2 ตัว ได้แก่ ให้ความสำคัญของศาสตร์พระราชาในการจัดการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Y1) และปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู และการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ (Y2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .822

องค์ประกอบของสมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้จำนวน 7 ตัว มีความสัมพันธ์ภายในกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด คือ สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ (Y5) และเข้าใจและยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน (Y6) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .847 ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ สามารถวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนและปัจจัยสาเหตุได้เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักจิตวิทยาและนำเสนอแนวทางพัฒนาที่เหมาะสมและเป็นไปได้ (Y4) และสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียนโดยใช้การเสริมแรงทางบวก (Y9) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .531

องค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้จำนวน 6 ตัว มีความสัมพันธ์ภายในกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด คือ สามารถใช้ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่จำ และใช้เทคโนโลยีพัฒนาตน พัฒนางาน พัฒนาหลักสูตร สื่อการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล (Y10) และสามารถออกแบบกิจกรรม วางแผน เลือกใช้สื่อใช้เทคนิคที่เหมาะสม มีการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น (Y11) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .780 ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ สามารถบริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ และมีความสุขในการเรียน โดยใช้ศาสตร์การสอน คำนึงถึง

สุขภาวะของผู้เรียน (Y12) และสามารถจัดทำแผน และนำแผนการจัดเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) พร้อมทั้งสามารถวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของพื้นที่ และครอบคลุมตามที่หลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนด (Y15) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .664

องค์ประกอบของสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้จำนวน 4 ตัว มีความสัมพันธ์ภายในกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด คือ สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียน และจัดการเรียนการสอนมาสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง (Y17) และสามารถสร้าง และประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Y18) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .793 ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ สามารถเลือกใช้ หาความรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้จากงานวิจัยในการจัดการเรียนรู้ (Y16) และสามารถสร้าง และประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Y18) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .705

องค์ประกอบของสมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้จำนวน 6 ตัว มีความสัมพันธ์ภายในกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุดคือ สามารถนำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น และสภาพแวดล้อมของชุมชนมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน และบูรณาการความรู้ข้ามวัฒนธรรม (Y24) และสร้างสัมมาชีพและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของชุมชนได้ (Y25) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .811 ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้ปกครองและชุมชนกับโรงเรียน (Y20) และสร้างสัมมาชีพและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของชุมชนได้ (Y25) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .591

องค์ประกอบของสมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง ซึ่งประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้จำนวน 10 ตัว มีความสัมพันธ์ภายในกลุ่มที่มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด คือ รัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพที่สะท้อนผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน (Y32) และปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกาของโรงเรียนด้วยความสมัครใจ ทั้งในด้านการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติหน้าที่อื่นในโรงเรียน (Y33) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .831 ส่วนคู่ที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การพัฒนาตนและพัฒนางาน (Y26) และปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนด้วยความยุติธรรมและเท่าเทียมกัน ไม่คำนึงถึงฐานะทางครอบครัว ปัญหาหรือความสามารถของผู้เรียน (Y34) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .337

2.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด นำเสนอตาราง 26 ต่อไปนี้

ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะครู โครงการผลิตครูระบบปิด

ตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้	Factor Loading	SE	R^2	e
ตัวแปรแฝงที่ 1 สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ (E1)	0.492**	0.044	0.242	
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 1.1 ให้ความสำคัญของศาสตร์พระราชาในการจัดการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (Y1)	0.618**	0.034	0.678	0.023
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 1.2 ปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู และการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ (Y2)	0.671**	0.029	0.992	0.023
ตัวแปรแฝงที่ 2 สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน (E2)	0.934**	0.013	0.873	
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 2.1 มีมุมมองต่อการพัฒนาผู้เรียนแบบ Growth mindset (Y3)	0.305**	0.017	0.577	0.005
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 2.2 สามารถวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนและปัจจัยสาเหตุได้เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักจิตวิทยา และนำเสนอแนวทางพัฒนาที่เหมาะสมและเป็นไปได้ (Y4)	0.379**	0.022	0.577	0.008
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 2.3 สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ (Y5)	0.469**	0.023	0.689	0.009
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 2.4 เข้าใจและยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน (Y6)	0.452**	0.022	0.729	0.007
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 2.5 กระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้แก่ผู้เรียน (Y7)	0.378**	0.019	0.664	0.006
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 2.6 สามารถสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับต่าง ๆ และมีความต้องการพิเศษได้อย่างเหมาะสม (Y8)	0.427**	0.020	0.765	0.005
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 2.7 สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน โดยใช้การเสริมแรงทางบวก (Y9)	0.339**	0.022	0.480	0.010
ตัวแปรแฝงที่ 3 สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี (E3)	0.949**	0.012	0.900	
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 3.1 สามารถใช้ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่จำและใช้เทคโนโลยีพัฒนาตน พัฒนางาน พัฒนาหลักสูตร สื่อการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล (Y10)	0.418**	0.020	0.706	0.006

ตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้	Factor Loading	SE	R^2	e
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 3.2 สามารถออกแบบกิจกรรม วางแผน เลือกใช้สื่อ ใช้เทคนิคที่เหมาะสม มีการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น (Y11)	0.453**	0.020	0.781	0.006
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 3.3 สามารถบริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ และมีความสุขในการเรียน โดยใช้ศาสตร์การสอนคำนึงถึงสุขภาวะของผู้เรียน (Y12)	0.423**	0.021	0.660	0.007
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 3.4 สามารถสร้างนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเองผู้เรียนตามความแตกต่าง ให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศตลอดจนประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้ (Y13)	0.473**	0.020	0.817	0.005
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 3.5 สามารถวิเคราะห์ จัดทำ ใช้ ประเมินความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้ (Y14)	0.451**	0.021	0.718	0.006
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 3.6 สามารถจัดทำแผน และนำแผนการจัดเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) พร้อมทั้งสามารถวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของพื้นที่ และครอบคลุมตามที่หลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนด (Y15)	0.466**	0.023	0.702	0.007
ตัวแปรแฝงที่ 4 สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน (E4)	0.905**	0.017	0.819	
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 4.1 สามารถเลือกใช้ หาความรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้จากงานวิจัยในการจัดการเรียนรู้ (Y16)	0.474**	0.024	0.687	0.009
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 4.2 สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียนและจัดการเรียนการสอนมาสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง (Y17)	0.488**	0.021	0.829	0.006
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 4.3 สามารถสร้าง และประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Y18)	0.467**	0.022	0.745	0.006
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 4.4 สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม (Y19)	0.481**	0.021	0.826	0.006
ตัวแปรแฝงที่ 5 สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษาและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น (E5)	0.822**	0.020	0.675	
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 5.1 สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้ปกครอง และชุมชนกับโรงเรียน (Y20)	0.356**	0.021	0.522	0.008

ตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้	Factor Loading	SE	R^2	e
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 5.2 สามารถสร้างเครือข่าย ความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน (Y21)	0.441**	0.021	0.735	0.006
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 5.3 ร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา (Y22)	0.478**	0.023	0.708	0.008
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 5.4 สามารถถ่ายทอด และชี้นำความรู้ของตนเองและปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์ (Y23)	0.517**	0.023	0.781	0.007
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 5.5 สามารถนำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น และสภาพแวดล้อมของชุมชนมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน และบูรณาการความรู้ข้ามวัฒนธรรม (Y24)	0.494**	0.020	0.864	0.005
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 5.6 สร้างสัมมาชีพและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของชุมชนได้ (Y25)	0.514**	0.023	0.747	0.007
ตัวแปรแฝงที่ 6 สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง (E6)	0.854**	0.017	0.730	
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 6.1 สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การพัฒนาตนและพัฒนางาน (Y26)	0.473**	0.025	0.627	0.010
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 6.2 ติดตามข้อมูลข่าวสารการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสามารถนำมาปรับใช้เชื่อมโยงกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ และประเมินสารสนเทศที่หลากหลาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Y27)	0.444**	0.020	0.758	0.005
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 6.3 สามารถเรียนรู้ ปรับตัว คิดตัดสินใจ และพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ และศาสตร์ทั้งหลาย ตลอดจนเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Y28)	0.478**	0.020	0.847	0.005
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 6.4 ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการทั้งข้ามศาสตร์และโลกความจริง (Y29)	0.499**	0.024	0.703	0.008
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 6.5 สามารถใช้ดุลพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย และรับส่งข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศ (Y30)	0.469**	0.022	0.732	0.007

ตัวแปรแฝงและตัวแปรสังเกตได้	Factor Loading	SE	R^2	e
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 6.6 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ผู้ร่วมงาน ครอบครัว สังคมและประเทศ ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน (Y31)	0.374**	0.021	0.571	0.008
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 6.7 รัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพที่สะท้อนผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน (Y32)	0.300**	0.022	0.389	0.010
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 6.8 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกาของโรงเรียนด้วยความสมัครใจ ทั้งในด้านการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติหน้าที่อื่นในโรงเรียน (Y33)	0.287**	0.024	0.317	0.012
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 6.9 ปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนด้วยความยุติธรรมและเท่าเทียมกัน ไม่คำนึงถึงฐานะทางครอบครัว ปัญหาหรือความสามารถของผู้เรียน (Y34)	0.267**	0.022	0.328	0.010
ตัวแปรสังเกตได้ที่ 6.10 มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ เป็นผู้นำและแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ เพื่อสร้างการเรียนรู้ให้กับสถานศึกษา และชุมชน โดยใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม (Y35)	0.438**	0.024	0.599	0.010

Chi-Square = 444.949, df = 399 , P = 0.0558, CFI = 0.997, TLI = 0.995, RMSEA = 0.017, SRMR = 0.034

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 26 สามารถสร้างโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด ดังภาพ 11

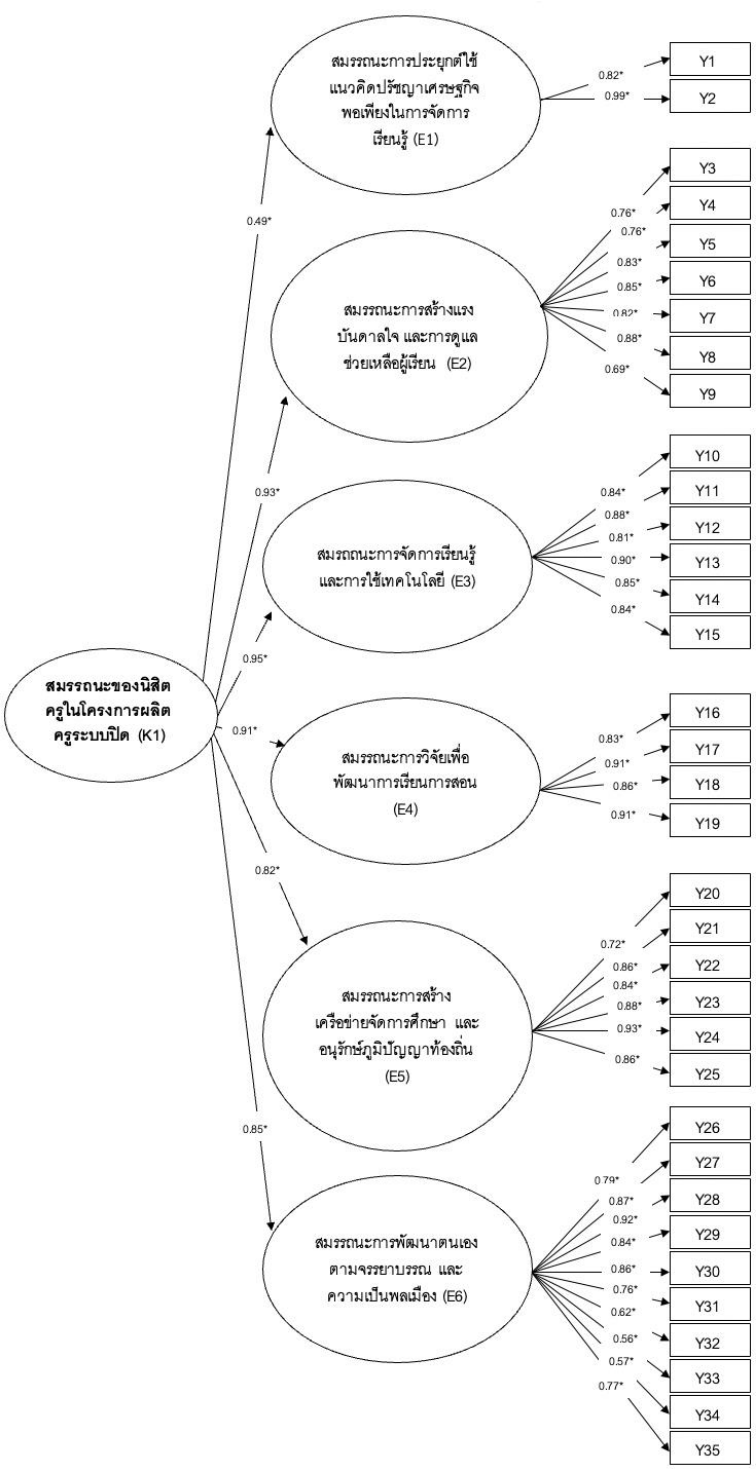

Chi-Square = 444.949, df = 399, P = 0.0558, CFI = 0.997, TLI = 0.995,
RMSEA = 0.017, SRMR = 0.034

ภาพ 11 โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด

จากตาราง 26 และภาพ 11 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด พบว่า เมื่อปรับโมเดลให้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์แล้ว ได้ค่าสถิติไค-สแควร์ เท่ากับ 444.949 ที่มีองศาความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ 399 ค่าความน่าจะเป็น (p-value) เท่ากับ 0.0558 ดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยความคาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ 0.017 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.997 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบของ Tucker และ Lewis (TLI) เท่ากับ 0.995 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดในโมเดลตามตาราง 25 และภาพ 11 พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบย่อยทั้ง 6 องค์ประกอบ มีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกองค์ประกอบ โดยมีค่าระหว่าง 0.492 - 0.949 และน้ำหนักองค์ประกอบของตัวชี้วัดทั้ง 35 ตัว มีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัว มีค่าระหว่าง 0.267 - 0.671 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิดมีความตรงเชิงโครงสร้าง

3. ผลศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วทำการสังเคราะห์ออกมาเป็นแนวทางทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (รายละเอียดที่เป็นผลการสังเคราะห์แสดงในภาคผนวก ง) จำแนกเป็น 4 ประการ ได้แก่ วิธีการพัฒนา ขั้นตอน บทบาทของผู้พัฒนา และบทบาทของผู้ถูกพัฒนาเกี่ยวกับสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด รายละเอียดดังตาราง 27

ตาราง 27 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด	วิธีการพัฒนา	ขั้นตอน	บทบาทของผู้พัฒนา	บทบาทของผู้ถูกพัฒนา
1. สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้	กลุ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ - การเรียนรู้จากการปฏิบัติ - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC - การปฏิบัติใช้โรงเรียนเป็นฐาน - ใช้ Project Approach - การถอดบทเรียน	1. การปูพื้นฐานของศาสตร์พระราชา 2. การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ทำ Project Approach ใช้การทำโครงงาน นำไปประยุกต์ใช้ได้จริง 3. ทำการถอดบทเรียน จากตัวนิสิต ครอบครัว ชุมชน มาอภิปรายในห้องเรียนร่วมกัน และนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC 4. จัดมีการศึกษาดูงาน โรงเรียนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง 5. บทบาทของอาจารย์เป็นผู้ให้คำปรึกษา หรือพี่เลี้ยงที่เข้มแข็ง 6. นิสิตลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เขาเห็นภาพเกิดขึ้นจริง อาจนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการแก้ปัญหาชีวิต ทั้งแนวคิดเชิงทฤษฎี และภาคปฏิบัติ	1. เปลี่ยน mindset ของเพื่อนร่วมงานลงไปคลุกคลีกับครูที่โรงเรียนก่อนส่งนิสิตไปปฏิบัติงานจริงที่โรงเรียน 2. บทบาทการเป็นครูฟา 3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มที่ ไม่ตัดสินผลงานว่าดีหรือไม่ดี	1. รู้จักการใช้ชีวิตในโรงเรียน เน้นการปฏิบัติ ถ้าเกิดปัญหาให้สะท้อนปัญหากลับมา มีการเรียนรู้จากโรงเรียนโดยตรง 2. เป็นผู้รู้จักประยุกต์ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของตนเอง
2. สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และ	กลุ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ - กรณีศึกษา	1. สร้างความเข้าใจแนวคิด การสร้างวัฒนธรรมในการเรียนรู้ที่เคารพคนอื่น ๆ และมีองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่ต้องมีความต้องการพิเศษ หรือ	1. มีศิลปะการใช้ Growth mindset กับผู้เรียน 2. เข้าใจแนวคิด การสร้าง	1. ความไวในการรับรู้ต่อการเปลี่ยนแปลง 2. เป็นผู้ที่ช่างสังเกต

สมรรถนะครู โครงการผลิตครู ระบบปิด	วิธีการพัฒนา	ขั้นตอน	บทบาทของผู้พัฒนา	บทบาทของผู้ถูกพัฒนา
การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	- ถอดบทเรียน - การฝึกจิตกลุ่มการเรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ - การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง - การจัดอบรมกลุ่มอื่น ๆ - เข้าใจความแตกต่างของบุคคล	กลุ่มด้อยโอกาสอื่น ๆ 2. การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ได้แก่ กิจกรรมยกระดับจิตใจ เช่น เข้าค่ายลูกเสือ เข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมเรียนรู้สภาพจริง เช่น การเยี่ยมบ้าน กิจกรรมการฝึกจิตให้ลดความเห็นแก่ตัว มีการนั่งวิปัสสนากรรมฐาน โดยการจัดการอบรม 3. นิสิตเข้าไปใช้ชีวิตสัมผัสชุมชน ท้องถิ่น และบ้านนักเรียน 4. ถอดบทเรียนจากสภาพปัญหาของผู้เรียน พร้อมทั้งค้นหาวิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ในทุกปีการศึกษาให้นิสิตศึกษา Case Study นักเรียนเป็นรายบุคคล	วัฒนธรรมในการเรียนรู้ที่เคารพคนอื่น ๆ 3. มีความรู้ที่เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 4. สามารถสังเกตผู้เรียนที่มีความต่างกันได้ เพื่อนำมาออกแบบ และการช่วยเหลือผู้เรียน ก่อนนำนิสิตเข้าฝึกสอนควรมีการเตรียมความพร้อมก่อน	3. เรียนรู้ไปกับประสบการณ์ เปิดใจพร้อมที่รับข้อมูลใหม่ ๆ เข้ามาตลอดเวลา เข้ามาเชื่อมกับตัวเอง 4. ผู้ที่มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตัวเองตลอดเวลา
3. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้และการใช้เทคโนโลยี	กลุ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ - สร้างระบบทดสอบความรู้ - การสร้างสื่อ - การฝึกนำเสนองาน - การแบ่งปันความรู้	1. กำหนดนโยบาย กรอบและทิศทางการดำเนินงานของโครงการผลิตครูมืออาชีพ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาที่เข้าร่วมมีการทำงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน 2. กำกับดูแล บริหารโครงการ และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้โครงการดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้	1. ผู้ที่ไม่ล้าสมัย เป็นนักซักถามและตั้งข้อสังเกต สงสัยสิ่งต่าง ๆ เปิดใจกว้าง เตรียมตัว เพื่อเปิดรับความเป็นไปได้ของนักศึกษา คือ 1) เริ่มจากการที่อาจารย์ต้องลดบทบาทของตัว	1. มีความสามารถด้านภาษาอย่างน้อย 3 ภาษา กล้าคิดกล้าแสดงออก 2. สามารถจัดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

สมรรถนะครู โครงการผลิตครูระบบปิด	วิธีการพัฒนา	ขั้นตอน	บทบาทของผู้พัฒนา	บทบาทของผู้ถูกพัฒนา
	- จัดกระบวนการ PLC - การสร้างนวัตกรรม - การสร้างสถานการณ์ - การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning - จัดการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดการเรียนรู้เป็นแบบโครงการ (PBL: Project Based Learning) ผู้เรียนออกแบบโครงการด้วยตนเอง - Case Study - การมีส่วนร่วม - Mind Map กลุ่มการเรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ - การเข้า และจัดการอบรมกลุ่มอื่น ๆ	3. ประชาสัมพันธ์ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานโครงการต่อสถาบันผลิตครูครู อีกทั้งแต่งตั้งคณะทำงานได้ตามความเหมาะสม 4. จัดทำเกณฑ์และคัดเลือกสถาบันผลิตครู และคัดเลือกนิสิตครูเข้าร่วมโครงการ 5. ผู้สอนต้องมีความรู้ในวิชาเอกอย่างลึกซึ้ง สร้างระบบการทดสอบความรู้ในวิชาเอก คำนึงถึงการประเมินตามสภาพจริง วิธีการและเครื่องมือสอดคล้องกัน นำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายระหว่างบุคคล และนำผลจากการวัดประเมินผลไปออกแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้เอื้ออำนวยกับผู้เรียน สร้างสถานการณ์ในการฝึกนิสิตให้เหมาะสมกับการใช้เทคโนโลยีมาบูรณาการกับวิชาอื่น ๆ มอบหมายงานให้ไปปฏิบัติจริง เช่น การนำเสนอ เขียนรายงาน การสื่อสาร สร้างนวัตกรรม เป็นต้น 6. จัดอบรมให้กับผู้สอน เช่น การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ที่ใช้การเรียนรู้ของผู้เรียน	เราเองว่าไม่ใช่ผู้สอน เป็นเพียงผู้อำนวย และเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียน 2) ให้โอกาสที่ไม่มีวันสิ้นสุดกับนิสิต 2. มีกระบวนการในการที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาตัวเองเสมอ 3. เตรียมการหรือหาเทคนิคในการที่จะทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่เรียนรู้ตลอดชีวิต 4. สามารถจัดการเรียนรู้เชิงระบบ และฝึกให้นิสิตครูได้ใช้กระบวนการ PLC บูรณาการทักษะต่าง ๆ และหาองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาบูรณาการแนวคิดในการสรุปหาองค์ความรู้แบบวิทยาศาสตร์ ไปในทุกวิชา	และมีความคิดเป็นระบบ 3. สามารถในการสื่อสารแบบต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้อื่นเข้าใจได้

สมรรถนะครู โครงการผลิตครู ระบบปิด	วิธีการพัฒนา	ขั้นตอน	บทบาทของผู้พัฒนา	บทบาทของผู้ถูกพัฒนา
	- การจัดการเชิงระบบ - การฝึกปฏิบัติ - การประเมินตนเอง	7. สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษาเพื่อให้เกิดทักษะและคุณลักษณ์ที่พึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ - ทักษะการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ - ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร - ทักษะกระบวนการคิด - ทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้คุณธรรมและจริยธรรม การเป็นผู้ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม 8. การจัดการ วางระบบ การวิเคราะห์เชิงระบบ เล็งเห็นเป้าหมายในการจัดการศึกษา และสร้างเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ Mind Map หรือเทคนิคต่าง ๆ ที่ช่วยในการจัดการ และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง และแบ่งปัน และแชร์ความรู้ในรูปแบบของการพูด สื่อสาร Power Point คลิป วีดีโอ มานำเสนอให้คนอื่นเข้าใจ 9. การจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 ควบคู่ไปการเรียนการสอนตามปกติ สร้างชุมชนการเรียนรู้โดยให้ฝึกการเรียนรู้ PLC ใช้กรณีศึกษา เรื่อง Case		

สมรรถนะครู โครงการผลิตครูระบบปิด	วิธีการพัฒนา	ขั้นตอน	บทบาทของผู้พัฒนา	บทบาทของผู้ถูกพัฒนา
		Study มีระบบการจัดการเรียนการสอนที่เป็น Active Learning พร้อมส่งเสริมการทำสื่อการเรียนรู้ เช่น จัดประกวดแข่งขัน เป็นต้น หาแหล่งเรียนรู้จากข้างนอก โดยการศึกษาจากทางออนไลน์เพิ่มเติม 10. ฝึกให้นิสิตสร้างหลักสูตร สร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง สร้างสถานการณ์ในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ โดยให้นิสิตทำแบบประเมินในการประเมินตนเอง โดยไม่นำผลไปเปรียบเทียบกับคนอื่น ๆ		
4. สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	กลุ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ - การเรียนรู้จากการปฏิบัติ - กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ - การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC - กรณีศึกษา กลุ่มการเรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ	1. ผู้สอนทำการศึกษาในแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องงานวิจัย สามารถอ่านงานวิจัย และแสวงหาความรู้จากงานวิจัยมาแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของตัวเอง 2. ยกกรณีศึกษาจากปัญหาของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมาเป็นฐานของการทำวิจัยในชั้นเรียน 3. พัฒนานิสิตครูมีความรอบรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัย 4. สังเกตนิสิตในการเก็บข้อมูลจากงานวิจัย มีการทำความเข้าใจการหาองค์ความรู้ตามแนวทางวิทยาศาสตร์	1. สามารถปรับเปลี่ยนตัวเอง เปิดโอกาสผู้เรียนสะท้อนจุดอ่อนของผู้สอนได้ 2. สามารถที่จะเล่าวิธีการสอนของตนเอง 3. มีความเข้าใจในหลักการทำวิจัยได้อย่างแท้จริง	1. สามารถสร้างโครงงานที่เป็นนวัตกรรมออกมาได้ 2. นักคิดสร้างสรรค์งานวิจัยที่สามารถแก้ปัญหาได้จริง

สมรรถนะครู โครงการผลิตครูระบบปิด	วิธีการพัฒนา	ขั้นตอน	บทบาทของผู้พัฒนา	บทบาทของผู้ถูกพัฒนา
	- จัดให้มีการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้	5. นำวิจัยมาสร้างแนวคิด สร้างองค์ความรู้ของการแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์		
5. สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	กลุ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ - จำลองสถานการณ์จริง - การนำเสนอ - กระบวนการ PLC - จัดมีการอบรม - การสร้างความร่วมมือกับชุมชนกลุ่มการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ - เข้าค่ายจิตอาสาค่ายพัฒนาต่าง ๆ - กรณีศึกษาโรงเรียนตัวอย่าง - เข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียนกลุ่มอื่น ๆ - สร้างผู้นำ นักพัฒนา	1. สถาบันผลิตครูชี้แจงหลักการและแนวปฏิบัติให้คณะครูผู้ผลิตนิสิตได้รับทราบ โดยให้จัดทำ Operation Plan ระดับสถาบัน 2. สถาบันผลิตครู ตรวจสอบความสมบูรณ์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตร และแผนฯ 3. กระบวนการที่สถาบันผลิตครูดำเนินการพิจารณา Operation Plan ระดับสถาบัน และดำเนินการโอนงบประมาณให้สถาบันผลิตครู 4. สถาบันผลิตครูดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ * ดำเนินการพัฒนานิสิตนักศึกษาครูตามกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ออกแบบ และมีการจัดกระบวนการ PLC เพื่อพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานของสถาบันผลิตครูเพื่อให้เกิด Connection * สถาบันผลิตครูออกแบบการติดตาม ประเมินการโค้ชนิสิตครูในโครงการผลิตครูระบบปิดระยะเวลา 1 ปี ที่พัฒนา และรวบรวมผลรายรุ่นเมื่อนิสิตนักศึกษา	1. เป็นผู้ที่เปลี่ยนแปลงสังคมชุมชน ผ่านห้องเรียนสมมุติ 2. กล้าชี้ประเด็นใหม่ ๆ 3. ผู้ที่สามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาในสังคมได้ว่ามีปัญหาอย่างไร 4. ต้องเข้าใจตัวเอง หรือมีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมของชุมชน ไม่ปิดตัวเองที่จะไปเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ มีการดำเนินชีวิตที่หลากหลายมิติ 5. พาให้นิสิตเข้าไปซึมซับถึงภูมิปัญญา และเข้าใจความหมายการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนนั้น ๆ	1. มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นผู้ร่วมงานทุกกลุ่ม และผู้ที่เกี่ยวข้อง 2. เปิดกว้าง และเปิดโอกาสให้ตนเองเป็นผู้เรียนรู้ และเป็นนักเรียนรู้ตลอดชีวิต

สมรรถนะครู โครงการผลิตครู ระบบปิด	วิธีการพัฒนา	ขั้นตอน	บทบาทของผู้พัฒนา	บทบาทของผู้ถูกพัฒนา
	- การชี้แนะจากวิทยากร	สำเร็จการศึกษา * มีการแต่งตั้งโค้ชและพี่เลี้ยงของแต่ละสถาบันผลิตครูที่จะร่วมทำงาน * การรวบรวมข้อมูลการประเมิน เพื่อสรุปตามแบบฟอร์ม ที่เสนอในหลักสูตรกับสถาบันผลิตครูทุกปี/และทุกรุ่น ภาพรวม รวมถึงการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณทุกปี 5. ผู้สอนพัฒนาความรู้ เข้าใจต่อโลกร่วมมือกับครูในประเทศอื่น ที่สนใจ การเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น มีการเรียนรู้เรื่องวิถีชีวิตชุมชน ผ่านการสังเกต พูดคุย ทบทวนข้อดี ข้อด้อยของตนเอง เพื่อแก้ไขและพัฒนาตนเอง มีการปรับ mindset นิสิตในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติงานจริงหรือ จำลองสถานการณ์กับการทำงานร่วมกับผู้ปกครองชุมชน ท้องถิ่น 6. จำลองสถานการณ์หรือปฏิบัติจริงกับนิสิตในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 7. จัดอบรมที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมคนอื่น ๆ		

สมรรถนะครู โครงการผลิตครู ระบบปิด	วิธีการพัฒนา	ขั้นตอน	บทบาทของผู้พัฒนา	บทบาทของผู้ถูกพัฒนา
		8. เชิญวิทยากรท้องถิ่นให้ความรู้ อาจมีการจัดผู้ปกครองเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนการสอนร่วมด้วย 9. สถาบันผลิตครูจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ร่วมกันทุกสถาบัน สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC มีการร่วมมือกันของครู ผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ไปที่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ผ่านการวางแผน การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันจนเกิดเป็นวัฒนธรรมหรือชุมชนของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโรงเรียน หรือต่างโรงเรียนกัน 10. สถาบันผลิตครูรวบรวมผลการดำเนินงานทุกส่วนเสนอต่อผู้บริหารสถาบันผลิตครูต้นสังกัดทุกปีจนสิ้นสุดโครงการ 11. การจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้รับทุน โดยความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา ได้แก่ - การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ ๆ - การจัดกิจกรรมเสริมทักษะด้านต่าง ๆ ที่จำเป็น		

สมรรถนะครู โครงการผลิตครูระบบปิด	วิธีการพัฒนา	ขั้นตอน	บทบาทของผู้พัฒนา	บทบาทของผู้ถูกพัฒนา
		ต่อการทำงานในอนาคต - การจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญหรือพี่เลี้ยงทางวิชาการ - กิจกรรม PLC ในการร่วมกันคิด การนำเสนอ การฟัง การตั้งคำถาม การแบ่งปันความรู้และเก็บประเด็นสำคัญ - กิจกรรมจิตอาสา เพื่อพัฒนาชุมชน - กิจกรรมทางสถานศึกษา เช่น ประชุมผู้ปกครอง กิจกรรมช่วยเหลือนักเรียน - กิจกรรมศึกษาดูงานโรงเรียนตัวอย่าง เพื่อนำมาปรับใช้ - กิจกรรมในบ้านพักนิสิตครู เช่น รักษาความสะอาด จัดทำสวนครัว จัดบ้านพักให้น่าอยู่ - กิจกรรมในหมู่บ้าน เช่น ให้ความรู้ และพัฒนาหมู่บ้านในด้านการเกษตร อนามัย และอาหาร การสันทนาการ คือ ร่วมพิธีและเทศกาลต่าง ๆ ตลอดจนแข่งขันกีฬาระหว่างหมู่บ้าน 12. การนิเทศการสอนของนักศึกษา เป็นการดำเนินงาน		

สมรรถนะครู โครงการผลิตครูระบบปิด	วิธีการพัฒนา	ขั้นตอน	บทบาทของผู้พัฒนา	บทบาทของผู้ถูกพัฒนา
		ร่วมกัน 3 ฝ่าย ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน ศึกษานิเทศก์ ในพื้นที่ และครูพี่เลี้ยงในโรงเรียน 13. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ		
6. สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง	กลุ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ - กิจกรรมเพื่อสังคม - กิจกรรมค้นหาตัวตน - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC กลุ่มการเรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ - การเรียนรู้จากการปฏิบัติ - การเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ - การเรียนรู้กฎ ระเบียบของเทคโนโลยี - การเรียนรู้จากเรื่องสถานการณ์จริง - การเรียนรู้งานฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน	1. สถาบันทำคู่มือหลักสูตรการจัดกิจกรรมเสริมภาคฤดูร้อนและสนับสนุนทางด้านเอกสาร เช่น ชุดฝึกอบรมต่าง ๆ เป็นต้น และในภาคฤดูร้อนจะจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานหรือดูงานที่หน่วยงานในสังกัดสำหรับการฝึกอบรมนั้น 2. นำหลักสูตรฐานสมรรถนะมาบูรณาการการเรียนการสอน 3. เชิญวิทยากรให้ความรู้ 4. ยกกรณีศึกษาจากสถานการณ์ปัจจุบัน 5. ผู้สอนมีการวางแผนการสอนให้นิสิตฝึกการเรียนรู้งานฝ่ายต่าง ๆ ในสถานศึกษา รู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยี ให้รู้บทบาทหน้าที่งานของตนเอง มีทักษะการฟัง คิดที่สะท้อนผลการเรียนรู้ ยอมรับด้านดี เสียของตนเอง ส่วนแนวคิดแบบอิคิไก ในกระบวนการทำงาน มีจรรยาบรรณจิตวิญญาณความเป็นครู และอุทิศเวลา	1. มีความรู้ และทักษะในการปรับตัวให้เข้ากับทุกวัฒนธรรม 2. มีความสามารถในการฝึกให้ผู้เรียน ฟัง อภิปรายและสนทนาร่วมกัน พร้อมทั้งมีไอเดียใหม่ในการพัฒนาผู้เรียน 3. มีความสามารถการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning) 4. เป็นบุคคลของการเรียนรู้และสามารถวิเคราะห์ ตัดสินข้อมูลให้อย่างถูกต้อง 5. ปฏิบัติตนสอดรับกับบรรทัดฐานของสังคมและวิชาชีพ 6. เป็นผู้มีจริยธรรม จรรยาบรรณ	1. มีทักษะในการปรับตัว 2. เป็นผู้สะท้อนการอภิปราย และฝึกฝนไปตามกิจกรรม 3. สามารถใช้แนวคิดทฤษฎี วิธีการในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในพิจารณาปัญหาต่าง ๆ

สมรรถนะครู โครงการผลิตครูระบบปิด	วิธีการพัฒนา	ขั้นตอน	บทบาทของผู้พัฒนา	บทบาทของผู้ถูกพัฒนา
	- สร้างนวัตกรรมการเรียนรู้กลุ่มแนวคิด - การสร้างจิตวิญญาณความเป็นครู - ปรัชญาการดำเนินชีวิต - ยึดหลัก อิคิไก ในการทำงานกลุ่มอื่น ๆ - สร้างโมเดลตัวอย่างการทำงาน - กรณีศึกษา - หลักสูตรฐานสมรรถนะ	ให้ลูกศิษย์ทั้งในและนอกเวลาราชการ 6. การศึกษาอบรมวิชาพิเศษเสริมหลักสูตร ได้แก่ 1.1 การส่งเสริมความมั่นคงแห่งชาติ 1.2 การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและจริยธรรม 1.3 การบำเพ็ญประโยชน์และกิจกรรมพิเศษ 1.4 การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยี 1.5 การส่งเสริมอาชีพ 1.6 กิจกรรมนันทนาการและกลุ่มสัมพันธ์ 1.7 การพัฒนาชุมชน 1.8 กิจกรรมถอดบทเรียนจากผู้ประสบความสำเร็จ 1.9 กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC 7. นิสิตต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อหาทางแก้ไข 8. การฝึกปฏิบัติจริงในหมู่บ้านชนบท	เป็นแบบอย่างที่ดี และแบ่งปันในสิ่งที่ทำให้กับเพื่อนร่วมวิชาชีพท่านอื่น ๆ 7. ผู้ที่รับฟังข้อมูลได้อย่างหลากหลาย และสังเคราะห์วิเคราะห์ข้อมูลเข้ากับการทำงานของตัวเอง 8. ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ 9. ตระหนักรู้ถึงความรับผิดชอบต่อสังคม	

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ส่วนที่ 2.1 ผลการยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ผู้วิจัยได้สรุปแนวคิดที่สอดคล้องกันขององค์ประกอบของรูปแบบ ที่นักการศึกษาได้แบ่งองค์ประกอบไว้ โดยเลือกองค์ประกอบที่ส่วนใหญ่เห็นสอดคล้องกัน สำหรับร่างรูปแบบการวิจัยในครั้งนี้มีขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดองค์ประกอบหลักของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด มี 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ทิศทางการพัฒนา ประกอบด้วย หลักการ และวัตถุประสงค์ 2) กระบวนการ เป็นการดำเนินงานของรูปแบบและนำไปใช้ และ3) ผลการพัฒนา มีการรายงานผลที่เกิดจากกระบวนการพัฒนา

2. การกำหนดรายละเอียดขององค์ประกอบหลักใช้แนวคิด ทฤษฎี หรือผลการวิจัยจากขั้นตอนที่ 1 ดังนี้

2.1 องค์ประกอบที่ 1 ทิศทางของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด ประกอบด้วย หลักการ และวัตถุประสงค์ของรูปแบบ ใช้ข้อมูลจากการทบทวนเอกสาร วรรณกรรม จากการสังเคราะห์หลักการ และวัตถุประสงค์ของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยเฉพาะโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น และโครงการครูรักษ์ถิ่น

2.2 องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการและการนำไปใช้ ใช้กรอบแนวคิด ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง (Theory of Change) ผลการศึกษา แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (ขั้นที่ 2) และผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (ขั้นที่ 1)

2.3 องค์ประกอบที่ 3 ผลการพัฒนา ใช้ข้อมูลจากการทบทวนเอกสาร วรรณกรรม จากการสังเคราะห์การกำหนด ติดตาม และการรายงานผลการพัฒนาของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยเฉพาะโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น และโครงการครูรักษ์ถิ่น

ดังนั้น ข้อมูลในการยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ทิศทางพัฒนา (Input)

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ (Process)

องค์ประกอบที่ 3 ผลการพัฒนา (Output)

(ร่าง) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดดังแสดงในภาพ 12

ภาพ 12 (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

จากภาพ 12 (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ มีรายละเอียด ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ทิศทางพัฒนา (Input)

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อวิเคราะห์ วางแผน พัฒนา และออกแบบสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด

1.2 เพื่อการดูแล ติดตาม และรายงานผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดที่เป็นอัตลักษณ์ของตนเอง

2. หลักการ

2.1 การเตรียมความพร้อมในการดูแล ติดตามนิสิตครูให้มีพัฒนาการตามเป้าหมาย

2.2 การหล่อหลอมจิตวิญญาณความเป็นครู ทักษะชีวิต ความเป็นนวัตกร

2.3 การบูรณาการความรู้สู่สถานศึกษา ชุมชน และสถาบันผลิตครูสอดคล้องกับบริบทสภาวการณ์ในยุคปัจจุบัน และอนาคต

ประเด็นที่ 2 กระบวนการ (Process)

1. ตัวแทรกแซง (Intervention) ประกอบด้วย กิจกรรมพัฒนาสมรรถนิสิตครู 6 กิจกรรม ดังนี้

1.1 พัฒนาตามหลักคิด ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง

1.2 จิตวิทยาพัฒนาการเรียนรู้

1.3 ครูที่เพียบพร้อมจรรยาบรรณวิชาชีพครูและการสื่อสารเพื่อเป็นครูผู้นำ

1.4 การจัดการหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้

1.5 วิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน

1.6 สร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้

2. ตัวกระทำ (Determinants) ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการสร้างสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนิสิตครูทั้ง 6 กิจกรรมพัฒนาสมรรถนิสิตครู

ประเด็นที่ 3 ผลการพัฒนา (Output)

1. ผลลัพธ์ (Outcomes)

1.1 สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้

1.2 สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

1.3 สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี

1.4 สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

1.5 สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.6 สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง

2. รายงานผลการพัฒนาและนำไปใช้

2.1 การรายงานการติดตามและประเมินผลเป็นรายปีทุกปี

2.2 กำหนดหน้าที่การติดตามและประเมินโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ

2.3 กำหนดตัวชี้วัดการดำเนินงานการกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนานิสิตครูของสถาบันผลิตครู

ส่วนที่ 2.2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ผู้วิจัยได้นำ (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยการใช้แบบสอบถามให้กับผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาวิเคราะห์ในแต่ละประเด็น หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด สรุปจากข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญว่ามีความเหมาะสม ดังแสดงตาราง 28

ตาราง 28 ประเด็นการสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ	
	มีความเหมาะสม (คงเดิม)	ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มีความเหมาะสม
องค์ประกอบที่ 1 ทิศทางพัฒนา (Input)	เหมาะสม	
1.1 วัตถุประสงค์	เหมาะสม	
1. เพื่อวิเคราะห์ วางแผน พัฒนา และออกแบบสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด 2. การดูแล ติดตาม และรายงานผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดที่เป็นอัตลักษณ์ของตนเอง	เหมาะสม	แก้ไขเป็น 1. เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด
1.2 หลักการ	เหมาะสม	

ร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู ของโครงการผลิตครูระบบปิด	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ	
	มีความเหมาะสม (คงเดิม)	**ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มีความเหมาะสม**
1. การเตรียมความพร้อมในการดูแล ติดตามนิสิตครูให้มีพัฒนาการตามเป้าหมาย 2. การหล่อหลอมจิตวิญญาณความเป็นครู ทักษะชีวิต ความเป็นนวัตกร 3. การบูรณาการความรู้สู่สถานศึกษา ชุมชน และสถาบันผลิตครูสอดคล้องกับบริบทสภาวการณ์ในยุคปัจจุบันและอนาคต	เหมาะสม	แก้ไขเป็น 1. การจัดกิจกรรมต้องมีความสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นของแต่ละสมรรถนะ 2. การเตรียมความพร้อมเพื่อการส่งเสริมการรับรู้ที่สมบูรณ์ เป็นสิ่งที่ควรดำเนินการทุกครั้งที่ทำกิจกรรม 3. สัดส่วนของกิจกรรมจะเป็นจุดเน้นของการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมมากกว่าการให้ความรู้โดยตรง 4. การเชื่อมโยงแหล่งเรียนรู้และเครือข่ายชุมชน/องค์กรทางการศึกษา มาใช้ในการพัฒนานิสิตครู
ประเด็นที่ 2 กระบวนการ (Process)	เหมาะสม	แก้ไขเป็น แนวทางการพัฒนา (Transformation)
ตัวแทรกแซง (Intervention) **กิจกรรมพัฒนาสมรรถนิสิตครู** 1. พัฒนาตามหลักคิด ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง 2. จิตวิทยาพัฒนาการเรียนรู้ 3. ครูที่เพียบพร้อมจรรยาบรรณวิชาชีพครูและการสื่อสารเพื่อเป็นครูผู้นำ 4. การจัดการหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้ 5. วิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน 6. สร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้	เหมาะสม	เพิ่มเติม ชื่อกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูดังกล่าวส่งผลให้เกิดสมรรถนะ และระบุรายละเอียดกิจกรรมให้ชัดเจน
ตัวกระทำ (Determinants)	เหมาะสม	เพิ่มเติม

ร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู ของโครงการผลิตครูระบบปิด	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ	
	มีความเหมาะสม (คงเดิม)	**ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มีความเหมาะสม**
ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็น		ขยายความ KSA ที่จำเป็นของแต่ละสมรรถนะ
ประเด็นที่ 3 ผลการพัฒนา (Output) **ผลลัพธ์ (Outcomes)** 1. สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ 2. สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี 4. สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 5. สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น 6. สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง	เหมาะสม	แก้ไขเป็น ผลการพัฒนา (Output / Results)
รายงานผลการพัฒนาและนำไปใช้ 1. การรายงานการติดตามและประเมินผลเป็นรายปีทุกปี 2. กำหนดหน้าที่การติดตามและประเมินโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ 3. กำหนดตัวชี้วัดการดำเนินงานการกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนานิสิตครูของสถาบันผลิตครู	เหมาะสม	แก้ไขเป็น Feedback การสะท้อนผลการพัฒนา

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี โปรดระบุ)

1. องค์ประกอบของทิศทางพัฒนา ควรมีการระบุถึงความเป็นมาเพิ่มเติม เพื่อจะได้เห็นความสำคัญของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดได้ชัดเจนมากขึ้น

2. ปรับรูปลักษณ์ของรูปแบบให้มีความสอดคล้องและน่าสนใจมากขึ้น

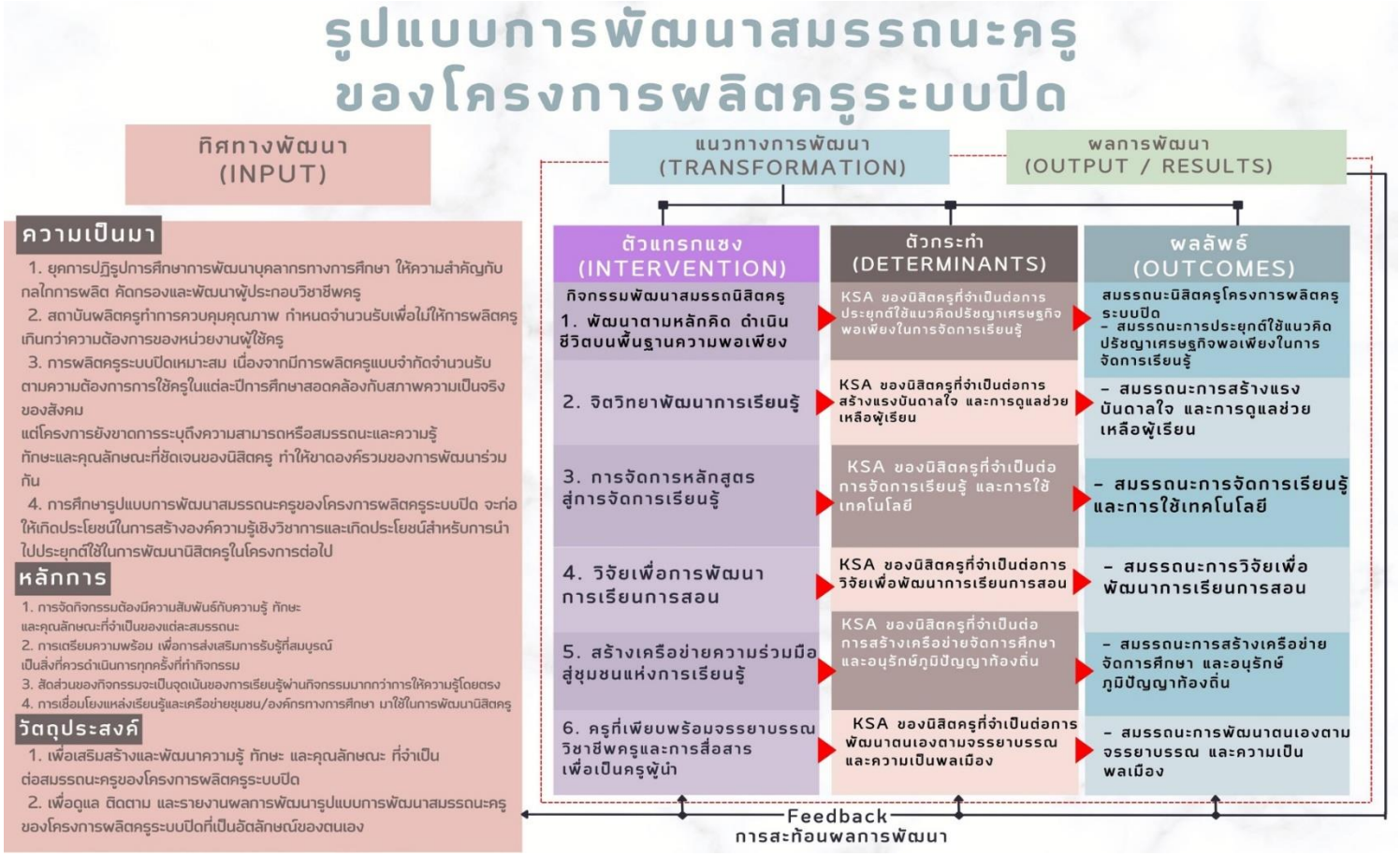

ภาพ 13 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

จากภาพ 13 แสดงรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ องค์ประกอบที่ 1 ทิศทางพัฒนา (Input) องค์ประกอบที่ 2 แนวทางการพัฒนา (Transformation) และองค์ประกอบที่ 3 ผลการพัฒนา (Output/Results) มีรายละเอียด ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ทิศทางพัฒนา (Input)

1. ความเป็นมา : ในยุคของการปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ทักษะในการปฏิบัติงาน นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องกระทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยเฉพาะการมีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครู และอาจารย์ ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง เนื่องจากครูเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในห้องเรียน และสำคัญต่อคุณภาพการศึกษา ดังนั้นสถาบันผลิตครูจำเป็นต้องควบคุมคุณภาพรวมถึงจรรยาบรรณของความเป็นครู มีการกำหนดจำนวนรับเพื่อไม่ให้การผลิตครูเกินกว่าความต้องการของหน่วยงานผู้ใช้ครูจำนวนมาก เพราะฉะนั้นการผลิตครูระบบปิดจึงเหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เนื่องจากเป็นการผลิตครูแบบจำกัดจำนวนรับ ตามความต้องการการใช้ครูในแต่ละปีการศึกษาสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคม แต่โครงการผลิตครูระบบปิดยังขาดการระบุถึงความสามารถหรือสมรรถนะและความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่ชัดเจนของนิสิตครูในโครงการผลิตครูระบบปิดที่ชัดเจน ทำให้ขาดองค์รวมของการพัฒนาร่วมกัน จึงควรทำการศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด เพื่อช่วยให้เกิดประโยชน์ในการสร้างองค์ความรู้เชิงวิชาการ และการนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนานิสิตครูในโครงการต่อไป

2. หลักการ : การจัดกิจกรรมต้องมีความสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นของแต่ละสมรรถนะ มีการเตรียมความพร้อม เพื่อการส่งเสริมการรับรู้ที่สมบูรณ์ เป็นสิ่งที่ควรดำเนินการทุกครั้งที่ทำกิจกรรม โดยสัดส่วนของกิจกรรมจะเป็นจุดเน้นของการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมมากกว่าการให้ความรู้โดยตรง ที่สามารถเชื่อมโยงแหล่งเรียนรู้และเครือข่ายชุมชน/องค์กรทางการศึกษา มาใช้ในการพัฒนานิสิตครู

3. วัตถุประสงค์ : เพื่อเสริมสร้างและพัฒนา ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด โดยมีการดูแล ติดตามตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในสถาบัน และทำการรายงานผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดที่เป็นอัตลักษณ์ของตนเอง

องค์ประกอบที่ 2 แนวทางการพัฒนา (Transformation)

1. ตัวแทรกแซง (Intervention) ประกอบด้วย กิจกรรมพัฒนาสมรรถนิสิตครู 6 กิจกรรม ดังนี้

1.1 กิจกรรมพัฒนาตามหลักคิด ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อเสริมสร้างการรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

2. เพื่อส่งเสริมการคิดเชิงเหตุผล มีวิจารณญาณในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู

3. เพื่อส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

สาระการพัฒนา :

1. การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

2. กิจกรรมถอดบทเรียนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกันตัวเองไม่ให้ติดเชื้อ COVID-19

3. การเรียนรู้การคิดเชิงเหตุผล มีวิจารณญาณในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู

4. การสร้างชุมชนการเรียนรู้ (PLC)

ขั้นตอน :

1. กำหนดบทบาทของอาจารย์เป็นผู้ให้คำปรึกษา หรือพี่เลี้ยงที่เข้มแข็ง

2. ปูพื้นฐานของศาสตร์พระราชา

3. จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ทำ Project Approach ใช้การทำโครงงานนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง

4. ทำการถอดบทเรียน จากตัวนิสิต ครอบครัว ชุมชน มาอภิปรายในห้องเรียนร่วมกัน และนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC

5. จัดมีการศึกษาดูงาน โรงเรียนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง

6. นิสิตลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพเกิดขึ้นจริง อาจนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการแก้ปัญหาชีวิต ทั้งแนวคิดเชิงทฤษฎี และภาคปฏิบัติ

บทบาทของผู้พัฒนา :

1. เปลี่ยน mindset ของเพื่อนร่วมงานลงไปคลุกคลีกับครูที่โรงเรียนก่อนส่งนิสิตไปปฏิบัติงานจริงที่โรงเรียน

2. บทบาทการเป็นครู FA ผู้นำในวงสนทนาในกระบวนการ PLC

3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มที่ ไม่ตัดสินผลงานว่าดีหรือไม่ดี

บทบาทของผู้ถูกพัฒนา :

1. รู้จักการใช้ชีวิตในโรงเรียน เน้นการปฏิบัติ ถ้าเกิดปัญหาให้สะท้อนปัญหากลับมามีการเรียนรู้จากโรงเรียนโดยตรง

2. ผู้เรียนรู้ประยุกต์ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของตนเอง

1.2 กิจกรรมจิตวิทยาพัฒนาการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อเสริมสร้างการเข้าใจ ยอมรับความแตกต่าง และพัฒนาศักยภาพนักเรียนโดยใช้หลักจิตวิทยา

2. เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดแบบ Growth mindset

3. เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนในทุกระดับ

สาระการพัฒนา :

1. การสร้างความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพนักเรียนแต่ละคน โดยใช้หลักจิตวิทยา

2. สร้างความสัมพันธ์ ไว้วางใจ กระตุ้นจูงใจผู้เรียนและผู้ปกครอง

3. การเรียนรู้กระบวนการคิดแบบ Growth mindset

ขั้นตอน :

1. สร้างความเข้าใจแนวคิด การสร้างวัฒนธรรมในการเรียนรู้ที่เคารพคนอื่น ๆ และมีองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่ต้องมีความต้องการพิเศษ หรือกลุ่มด้อยโอกาสอื่น ๆ

2. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย ได้แก่ กิจกรรมยกระดับจิตใจ เช่น เข้าค่ายลูกเสือ เข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมเรียนรู้สภาพจริง เช่น การเยี่ยมบ้าน กิจกรรมการฝึกจิตให้ลดความเห็นแก่ตัว มีการนั่งวิปัสสนากรรมฐาน โดยการจัดการอบรม

3. ใช้ชีวิตสัมผัสชุมชน ท้องถิ่น และบ้านนักเรียน

4. ถอดบทเรียนจากสภาพปัญหาของผู้เรียน พร้อมทั้งค้นหาวิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ในทุกปีการศึกษาให้นิสิตศึกษา Case Study นักเรียนเป็นรายบุคคล

บทบาทของผู้พัฒนา :

1. มีศิลปะการใช้ Growth mindset กับผู้เรียน

2. เข้าใจแนวคิด การสร้างวัฒนธรรมในการเรียนรู้ที่เคารพคนอื่น ๆ

3. มีความรู้ที่เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

4. สามารถสังเกตผู้เรียนที่มีความต่างกันได้ เพื่อนำมาออกแบบ และการช่วยเหลือผู้เรียน ก่อนนำนิสิตเข้าฝึกสอนควรมีการเตรียมความพร้อมก่อน

บทบาทของผู้ถูกพัฒนา :

1. มีความไวในการรับรู้ต่อการเปลี่ยนแปลง

2. เป็นผู้ที่ช่างสังเกต

3. เรียนรู้ไปกับประสบการณ์ เปิดใจพร้อมที่รับข้อมูลใหม่ ๆ เข้ามาตลอดเวลา เข้ามาเชื่อมกับตัวเอง

4. มุ่งมั่นที่จะพัฒนาตัวเองตลอดเวลา

1.3 กิจกรรมครูที่เพียบพร้อมจรรยาบรรณวิชาชีพครูและการสื่อสารเพื่อเป็นครูผู้นำ

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อส่งเสริมความรู้ทางการเงิน สุขภาพ การปรับตัว คิดตัดสินใจ ติดตามและพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจมาบูรณาการข้ามศาสตร์

2. เพื่อส่งเสริมการสร้างจิตวิญญาณความเป็นครู มีวุฒิภาวะทางอารมณ์เป็นสมาชิกที่ดีของวิชาชีพครู มาตรฐานวิชาชีพ สมรรถนะและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

3. เพื่อส่งเสริมการพูด สื่อสารและการเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน และแนวทางการใช้โรงเรียนและชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้

สาระการพัฒนา :

1. การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเงิน สุขภาพ การปรับตัว คิดตัดสินใจ ติดตามและพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจมาบูรณาการข้ามศาสตร์

2. กิจกรรม “การพัฒนาโมเดลก้างปลาสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน”

3. การสร้างความพร้อมที่จะเป็นครูยอดเยี่ยม

ขั้นตอน :

1. สถาบันทำคู่มือหลักสูตรการจัดกิจกรรมเสริมภาคฤดูร้อนและสนับสนุนทางด้านเอกสาร เช่น ชุดฝึกอบรมต่าง ๆ เป็นต้น และในภาคฤดูร้อนจะจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานหรือดูงานที่หน่วยงานในสังกัดสำหรับการฝึกอบรมนั้น

2. นำหลักสูตรฐานสมรรถนะมาบูรณาการการเรียนการสอน

3. เชิญวิทยากรให้ความรู้

4. ยกกรณีศึกษาจากสถานการณ์ปัจจุบัน

5. ผู้สอนมีการวางแผนการสอนให้นักศึกษาฝึกการเรียนรู้งานฝ่ายต่าง ๆ ในสถานศึกษา รู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยี ให้รู้บทบาทหน้าที่งานของตนเอง มีทักษะการฟัง คิดที่สะท้อนผลการเรียนรู้ ยอมรับด้านดี เสียของตนเอง ส่วนแนวคิดแบบอิคิไก ในกระบวนการทำงาน มีจรรยาบรรณจิตวิญญาณความเป็นครู และอุทิศเวลาให้ลูกศิษย์ทั้งในและนอกเวลาราชการ

6. ศึกษาการอบรมวิชาพิเศษเสริมหลักสูตร ได้แก่

6.1 การส่งเสริมความมั่นคงแห่งชาติ

6.2 การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและจริยธรรม

6.3 การบำเพ็ญประโยชน์และกิจกรรมพิเศษ

6.4 การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยี

6.5 การส่งเสริมอาชีพ

6.6 กิจกรรมนันทนาการและกลุ่มสัมพันธ์

6.7 การพัฒนาชุมชน

6.8 กิจกรรมถอดบทเรียนจากผู้ประสบความสำเร็จ

6.9 กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC

7. นักศึกษาต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อหาทางแก้ไข

8. ฝึกปฏิบัติจริงในหมู่บ้านชนบท

บทบาทของผู้พัฒนา :

1. มีความรู้ และทักษะในการปรับตัวให้เข้ากับทุกวัฒนธรรม

2. มีความสามารถในการฝึกให้ผู้เรียน ฟัง อภิปรายและสนทนาร่วมกัน พร้อมทั้งมีไอเดียใหม่ในการพัฒนาผู้เรียน

3. มีความสามารถการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning)

4. เป็นบุคคลของการเรียนรู้ และสามารถวิเคราะห์ ตัดสินข้อมูลให้อย่างถูกต้อง

5. ปฏิบัติตนสอดรับกับบรรทัดฐานของสังคมและวิชาชีพ

6. เป็นผู้มีจริยธรรม จรรยาบรรณ เป็นแบบอย่างที่ดี และแบ่งปันในสิ่งที่ทำให้กับเพื่อนร่วมวิชาชีพท่านอื่น ๆ

7. รับฟังข้อมูลได้อย่างหลากหลาย และสังเคราะห์ วิเคราะห์ข้อมูลเข้ากับการทำงานของตัวเอง

8. ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

9. ตระหนักรู้ถึงความรับผิดชอบต่อสังคม

บทบาทของผู้ถูกพัฒนา :

1. มีทักษะในการปรับตัว

2. เป็นผู้สะท้อนการอภิปราย และฝึกฝนไปตามกิจกรรม

3. สามารถใช้แนวคิด ทฤษฎี วิธีการในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในพิจารณาปัญหาต่าง ๆ

1.4 กิจกรรมการจัดการหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อส่งเสริมเนื้อหาสาระรายวิชาเอกและรายวิชาชีพครูที่จำเป็นต่อการทำหน้าที่ครูอย่างสมบูรณ์ ใช้เทคโนโลยีพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล

2. เพื่อส่งเสริมการออกแบบ วางแผนเลือกใช้สื่อ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) และวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นหรือรวมชั้น แนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของผู้เรียน

3. เพื่อส่งเสริมครูในฐานะผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

สาระการพัฒนา :

1. การสร้างความเข้าใจวิชาเอกและรายวิชาชีพครูที่จำเป็นต่อการทำหน้าที่ครูอย่างสมบูรณ์ ใช้เทคโนโลยีพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล

2. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning)

3. การบริหารจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของผู้เรียน

ขั้นตอน :

1. กำหนดนโยบาย กรอบและทิศทางการดำเนินงานของโครงการผลิตครูมืออาชีพเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาที่เข้าร่วมมีการทำงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. กำกับดูแล บริหารโครงการ และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้โครงการดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. ประชาสัมพันธ์ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานโครงการต่อสถาบันผลิตครูครู อีกทั้งแต่งตั้งคณะทำงานได้ตามความเหมาะสม

4. จัดทำเกณฑ์และคัดเลือกสถาบันผลิตครู และคัดเลือกนิสิตครูเข้าร่วมโครงการ

5. ผู้สอนต้องมีความรู้ในวิชาเอกอย่างลึกซึ้ง สร้างระบบการทดสอบความรู้ในวิชาเอก คำนึงถึงการประเมินตามสภาพจริง วิธีการและเครื่องมือสอดคล้องกัน นำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายระหว่างบุคคล และนำผลจากการวัดประเมินผลไปออกแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้เอื้ออำนวยกับผู้เรียน สร้างสถานการณ์ในการฝึกนิสิต

ให้เหมาะสมกับการใช้เทคโนโลยีมาบูรณาการกับวิชาอื่น ๆ มอบหมายงานให้ไปปฏิบัติจริง เช่น การนำเสนอ เขียนรายงาน การสื่อสาร สร้างนวัตกรรม เป็นต้น

6. จัดอบรมให้กับผู้สอน เช่น การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ที่ใช้การเรียนรู้ของผู้เรียน

7. สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา เพื่อให้เกิดทักษะและคุณลักษณ์ที่พึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่

7.1 ทักษะการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ

7.2 ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร

7.3 ทักษะกระบวนการคิด

7.4 ทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้คุณธรรมและจริยธรรม การเป็นผู้ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

8. จัดการ วางระบบ การวิเคราะห์เชิงระบบ เล็งเห็นเป้าหมายในการจัดการศึกษา และสร้างเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ Mind Map หรือเทคนิคต่าง ๆ ที่ช่วยในการจัดการและสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง และแบ่งปัน และแชร์ความรู้ในรูปแบบของการพูด สื่อสาร Power Point คลิป วีดีโอ มานำเสนอให้คนอื่นเข้าใจ

9. จัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 ควบคู่ไปการเรียนการสอนตามปกติ สร้างชุมชนการเรียนรู้ โดยให้ฝึกการเรียนรู้ PLC ใช้กรณีศึกษาเรื่อง Case Study มีระบบการจัดการเรียนการสอนที่เป็น Active Learning พร้อมส่งเสริมการทำสื่อการเรียนรู้ เช่น จัดประกวดแข่งขัน เป็นต้น หาแหล่งเรียนรู้จากข้างนอก โดยการศึกษาจากทางออนไลน์เพิ่มเติม

10. ฝึกให้นิสิตสร้างหลักสูตร สร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง สร้างสถานการณ์ในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ โดยให้นิสิตทำแบบประเมินในการประเมินตนเอง โดยไม่นำผลไปเปรียบเทียบกับคนอื่น ๆ

บทบาทของผู้พัฒนา :

1. ผู้ที่ไม่ล้าสมัย เป็นนักซักถาม และตั้งข้อสังเกต สงสัยสิ่งต่าง ๆ เปิดใจกว้าง เตรียมตัว เพื่อเปิดรับความเป็นไปได้ของนักศึกษา คือ 1) เริ่มจากการที่อาจารย์ต้องลดบทบาทของตัวเราเองว่าไม่ใช่ผู้สอน เป็นเพียงผู้อำนวย และเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียน 2) ให้โอกาสที่ไม่มีวันสิ้นสุดกับนิสิต

2. มีกระบวนการในการที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาตัวเองเสมอ

3. เตรียมการหรือหาเทคนิคในการที่จะทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่เรียนรู้ตลอดชีวิต

4. จัดการเรียนรู้เชิงระบบ และฝึกให้นิสิตครูได้ใช้กระบวนการ PLC บูรณาการทักษะต่าง ๆ และหาองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาบูรณาการแนวคิดในการสรุปหาองค์ความรู้แบบวิทยาศาสตร์ ไปในทุกวิชา

บทบาทของผู้ถูกพัฒนา :

1. มีความสามารถด้านภาษาอย่างน้อย 3 ภาษา กล้าคิดกล้า แสดงออก
2. สามารถจัดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และมีความคิดเป็นระบบ
3. สามารถในการสื่อสารแบบต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้อื่นเข้าใจได้

1.5 กิจกรรมวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL

2. เพื่อส่งเสริมออกแบบ การจัดทำวิจัยในชั้นเรียนได้ด้วยตนเองตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL และประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. เพื่อส่งเสริมครูนักพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม

สาระการพัฒนา :

1. การสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL

2. การจัดทำวิจัยในชั้นเรียนด้วยแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL

3. การรับมือกับปัญหาในชั้นเรียนด้วยการทำวิจัยในชั้นเรียน พร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่น และส่งเสริมครูนักพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม

ขั้นตอน :

1. ผู้สอนทำการศึกษาในแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องงานวิจัย สามารถอ่านงานวิจัย และแสวงหาความรู้จากงานวิจัยมาแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของตัวเอง

2. ยกกรณีศึกษาจากปัญหาของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมาเป็นฐานของการทำวิจัยในชั้นเรียน

3. พัฒนาผู้เรียนมีความรอบรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัย

4. สังเกตนิสิตในการเก็บข้อมูลจากงานวิจัย มีการทำความเข้าใจการหาองค์ความรู้ตามแนวทางวิทยาศาสตร์

5. นำวิจัยมาสร้างแนวคิด สร้างองค์ความรู้ของการแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์

บทบาทของผู้พัฒนา :

1. สามารถปรับเปลี่ยนตัวเอง เปิดโอกาสผู้เรียนสะท้อนจุดอ่อนของผู้สอนได้

2. สามารถที่จะเล่าวิธีการสอนของตนเอง

3. เข้าใจในหลักการทำวิจัยได้อย่างแท้จริง

บทบาทของผู้ถูกพัฒนา :

1. สามารถสร้างโครงงานที่เป็นนวัตกรรมออกมาได้

2. นักคิดสร้างสรรค์งานวิจัยที่สามารถแก้ปัญหาได้จริง

1.6 กิจกรรมสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ :

1. เพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจบริบทของชุมชน เกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น และแนวทางการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน

2. เพื่อส่งเสริมการสื่อสาร การติดต่อประสานงานและการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ และการจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบนฐานของบริบทประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน

3. เพื่อสร้างเครือข่าย ความสัมพันธ์อันดี และความร่วมมือกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้ปกครอง และชุมชนกับโรงเรียนในการแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา

สาระการพัฒนา :

1. การสร้างความความรู้ และความเข้าใจบริบทของชุมชน เกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น และแนวทางการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน

2. การจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียนโดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้

3. การเป็นผู้จุดประกายและเป็นข้อต่อให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยผ่านการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน

ขั้นตอน :

1. สถาบันผลิตครูชี้แจงหลักการและแนวปฏิบัติให้คณะครูผู้ผลิตนิสิตได้รับทราบ โดยให้จัดทำ Operation Plan ระดับสถาบัน

2. สถาบันผลิตครู ตรวจสอบความสมบูรณ์ ของกิจกรรมเสริมหลักสูตร และแผนฯ

3. กระบวนการที่สถาบันผลิตครูดำเนินการพิจารณา Operation Plan ระดับสถาบัน และดำเนินการโอนงบประมาณให้สถาบันผลิตครู

4. สถาบันผลิตครูดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

4.1 ดำเนินการพัฒนานิสิตนักศึกษาครูตามกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ออกแบบและมีการจัดกระบวนการ PLC เพื่อพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานของสถาบันผลิตครู เพื่อให้เกิด Connection

4.2 สถาบันผลิตครูออกแบบการติดตาม ประเมินการโค้ช นิสิตครูในโครงการผลิตครูระบบปิดระยะเวลา 1 ปีที่พัฒนา และรวบรวมผลรายรุ่นเมื่อนิสิตนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

4.3 มีการแต่งตั้งโค้ชและพี่เลี้ยงของแต่ละสถาบันผลิตครูที่จะร่วมทำงาน

4.4 การรวบรวมข้อมูลการประเมิน เพื่อสรุปตามแบบฟอร์มที่เสนอในหลักสูตรกับสถาบันผลิตครูทุกปี / และทุกรุ่น ภาพรวม รวมถึงการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณทุกปี

5. ผู้สอนพัฒนาความรู้เข้าใจต่อโลกร่วมมือกับครูในประเทศอื่นที่สนใจการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น มีการเรียนรู้เรื่องวิถีชีวิตชุมชน ผ่านการสังเกต พูดคุย ทบทวนข้อดี ข้อด้อยของตนเอง เพื่อแก้ไขและพัฒนาตนเอง มีการปรับ mindset นิสิตในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติงานจริงหรือ จำลองสถานการณ์กับการทำงานร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น

6. จำลองสถานการณ์หรือปฏิบัติจริงกับนิสิตในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

7. จัดอบรมที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมคนอื่น ๆ

8. เชิญวิทยากรท้องถิ่นให้ความรู้ อาจมีการจัดผู้ปกครองเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนการสอนร่วมด้วย

9. สถาบันผลิตครูจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ร่วมกันทุกสถาบัน สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC มีการร่วมมือกันของครู ผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ไปที่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองผ่านการวางแผน การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันจนเกิดเป็นวัฒนธรรมหรือชุมชนของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโรงเรียน หรือต่างโรงเรียนกัน

10. สถาบันผลิตครูรวบรวมผลการดำเนินงานทุกส่วน เสนอต่อผู้บริหารสถาบันผลิตครูต้นสังกัดทุกปีจนสิ้นสุดโครงการ

11. จัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้รับทุน โดยความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา ได้แก่

11.1 การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ ๆ

11.2 การจัดกิจกรรมเสริมทักษะด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการทำงานในอนาคต

11.3 การจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญหรือพี่เลี้ยงทางวิชาการ

11.4 กิจกรรม PLC ในการร่วมกันคิด การนำเสนอ การฟัง การตั้งคำถาม การแบ่งปันความรู้ และเก็บประเด็นสำคัญ

11.5 กิจกรรมจิตอาสา เพื่อพัฒนาชุมชน

11.6 กิจกรรมทางสถานศึกษา เช่น ประชุมผู้ปกครอง กิจกรรมช่วยเหลือนักเรียน

11.7 กิจกรรมศึกษาดูงานโรงเรียนตัวอย่าง เพื่อนำมาปรับใช้

11.8 กิจกรรมในบ้านพักนิสิตครู เช่น รักษาความสะอาด จัดทำสวนครัว จัดบ้านพักให้น่าอยู่

11.9 กิจกรรมในหมู่บ้าน เช่น ให้ความรู้ และพัฒนาหมู่บ้านในด้านการเกษตร อนามัย และอาหาร การสันทนาการ คือ ร่วมพิธีและเทศกาลต่าง ๆ ตลอดจนแข่งขันกีฬาระหว่างหมู่บ้าน

12. นิเทศการสอนของนักศึกษา เป็นการดำเนินงานร่วมกัน 3 ฝ่าย ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนศึกษานิเทศก์ในพื้นที่ และครูพี่เลี้ยงในโรงเรียน

13. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ

บทบาทของผู้พัฒนา :

1. เป็นผู้ที่เปลี่ยนแปลงสังคม ชุมชน ผ่านห้องเรียนสมมุติ

2. กล้าชี้ประเด็นใหม่ ๆ

3. ผู้ที่สามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาในสังคมได้ว่ามีปัญหาอย่างไร

4. ต้องเข้าใจตัวเอง หรือมีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมของชุมชน ไม่ปิดตัวเองที่จะไปเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ มีการดำเนินชีวิตที่หลากหลายมิติ

5. พาให้นิสิตเข้าไปซึมซับถึงภูมิปัญญา และเข้าใจความหมายการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนนั้น ๆ

บทบาทของผู้ถูกพัฒนา :

1. มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ผู้ร่วมงานทุกกลุ่ม และผู้ที่เกี่ยวข้อง

2. เปิดกว้าง และเปิดโอกาสให้ตนเองเป็นผู้เรียนรู้ และเป็นนักเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. ตัวกระทำ (Determinants) ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการสร้างสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด สามารถสรุปได้ดัง ตาราง 29

ตาราง 29 ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการสร้างสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด

กิจกรรม	ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็น	สมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด
1. พัฒนาตามหลักคิดดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง	**ความรู้ที่จำเป็น** 1. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชาและหลักปฏิบัติของของศาสตร์พระราชา และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2. มีแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันและการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน **ทักษะที่จำเป็น** 1. การคิดเชิงเหตุผล และมีวิจารณญาณ 2. ปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครูและจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ **คุณลักษณะที่จำเป็น** 1. ใช้ชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง	สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้
2. จิตวิทยาพัฒนาการเรียนรู้	**ความรู้ที่จำเป็น** 1. มีความรู้ ความเข้าใจพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย 2. สามารถอธิบาย และวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน โดยใช้หลักจิตวิทยา 3. นำความรู้ทางจิตวิทยาไปใช้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล 4. แนวทางการศึกษาและการแก้ไขปัญหาและการสร้างนวัตกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล 5. เทคนิคการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ **ทักษะที่จำเป็น** 1. การสร้างความสัมพันธ์และความไว้วางใจกับผู้เรียนและผู้ปกครอง 2. กระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้แก่ผู้เรียน 3. สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน โดยใช้การเสริมแรงทางบวก 4. การวางแผน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล	สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

กิจกรรม	ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็น	สมรรถนะนิสิตครู โครงการผลิตครูระบบปิด
	5. การเลือกใช้คำพูดและวิธีการที่เหมาะสมในการเสริมแรงและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน 6. นำเสนอแนวทางพัฒนาศักยภาพผู้เรียนและปัจจัยสาเหตุได้เป็นรายบุคคลที่เหมาะสมและเป็นไปได้ 7. สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ 8. สามารถสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับต่าง ๆ และมีความต้องการพิเศษได้อย่างเหมาะสม **คุณลักษณะที่จำเป็น** 1. เข้าใจและยอมรับในธรรมชาติ ความรู้สึกและความแตกต่างทางทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน เคารพสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้เรียน 2. มีมุมมองต่อการพัฒนาผู้เรียนแบบ Growth mindset	
3. การจัดการหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้	**ความรู้ที่จำเป็น** 1. ความรอบรู้เนื้อหาสาระรายวิชาเอกและรายวิชาชีพครูที่จำเป็นต่อการทำหน้าที่ครูอย่างสมบูรณ์ 2. การใช้เทคโนโลยีพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล 3. แนวทางการออกแบบและการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) 4. วัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) 5. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นหรือรวมชั้น 6. แนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของผู้เรียน 7. การสร้างนวัตกรรมด้านหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลผู้เรียน 8. แนวทางการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นเครื่องมือพัฒนาครู แนวคิด หลักการและวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ **ทักษะที่จำเป็น**	สมรรถนะการจัดการเรียนรู้และการใช้เทคโนโลยี

กิจกรรม	ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็น	สมรรถนะนิสิตครู โครงการผลิตครูระบบปิด
	1. การฝึกฝนบทบาทและทักษะของครูในฐานะผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ 2. การฝึกฝนประสบการณ์การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) และวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ของสถานศึกษาแต่ละประเภท **คุณลักษณะที่จำเป็น** 1. ครูผู้เอื้ออำนวยการเรียนรู้ ครูนักคิดเชิงระบบ 2. นักนวัตกรรม	
4. วิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน	**ความรู้ที่จำเป็น** 1. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้และการออกแบบ 2. การสร้างนวัตกรรมนวัตกรรมการเรียนรู้ 3. แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL 4. มีความรอบรู้เกี่ยวกับการขั้นตอนการวิจัย (การกำหนดปัญหา การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง) การออกแบบการวิจัย (ประชากรกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือ การวัดประเมินผล การวิเคราะห์ข้อมูล) การเขียนรายงานการวิจัย 5. ประยุกต์ใช้ความรู้จากงานวิจัยในการจัดการเรียนรู้ **ทักษะที่จำเป็น** 1. สามารถจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL 2. การสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร 3. การสังเกตและการวินิจฉัยผู้เรียน 4. การวิเคราะห์ ประเมินคุณภาพงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การฝึกทำวิจัยในชั้นเรียน 5. สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างและร่วมสร้างนวัตกรรม **คุณลักษณะที่จำเป็น** 1. ความใฝ่รู้ 2. การคิดนอกกรอบ จิตวิทยาศาสตร์	สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
5. สร้าง	**ความรู้ที่จำเป็น**	สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา

กิจกรรม	ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็น	สมรรถนะนิสิตครู โครงการผลิตครูระบบปิด
เครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้	1. มีความรู้และความเข้าใจบริบทของชุมชน เกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น เช่น ภาษา ประเพณี ความเชื่อของชนเผ่าและการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม และพหุวัฒนธรรม 2. แนวทางการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน **ทักษะที่จำเป็น** 1. การสื่อสาร การติดต่อประสานงานและการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2. สามารถถ่ายทอด และชี้นำความรู้ของตนเอง และปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์ 3. การออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ 4. การจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบนฐานของบริบทประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน 5. สร้างสัมมาชีพและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของชุมชน **คุณลักษณะที่จำเป็น** 1. เป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรี มีความอ่อนน้อม มีสัมมาคารวะ 2. เป็นผู้จุดประกายและเป็นข้อต่อ (Coordinator) ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยผ่านการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน	และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
6. ครูที่เพียบพร้อมจรรยาบรรณวิชาชีพครูและการสื่อสารเพื่อเป็นครูผู้นำ	**ความรู้ที่จำเป็น** 1. ความรอบรู้เกี่ยวกับการเงิน สุขภาพ สุนทรียภาพ การเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ 2. มีความรู้เกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีด้านจิตวิทยา 3. การเสริมสร้างจิตวิญญาณความเป็นครู การเป็นสมาชิกที่ดีของวิชาชีพครู มาตรฐานวิชาชีพ สมรรถนะและจรรยาบรรณวิชาชีพครู 4. มีความเข้าใจสภาพ บริบท และวัฒนธรรมของโรงเรียนที่แตกต่างกัน และแนวทางการใช้โรงเรียนและชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ 5. การรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศ **ทักษะที่จำเป็น**	สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง

กิจกรรม	ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็น	สมรรถนะนิสิตครู โครงการผลิตครูระบบปิด
	1. การบริหารจัดการชีวิตที่สมดุลทั้งด้านสุขภาพ การเรียน และการเงิน 2. ฝึกฝนการพูด สื่อสารและการเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา หรือสิ่งแวดล้อม 3. การใช้เครื่องมือวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม 4. สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร พัฒนาตนและพัฒนางาน 5. การฝึกฝนทักษะการฟังพูด อ่าน และเขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระดับ B2 (ตามแนว CEFR) 6. การรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศ **คุณลักษณะ** 1. ความเป็นนักเรียนรู้ ความใฝ่รู้ ตั้งคำถามและหาคำตอบ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม 2. เข้าใจตนเองและมุ่งมั่นในการทำหน้าที่ครูที่สมบูรณ์ด้วยความภูมิใจ ปฏิบัติตามระเบียบวินัยและจรรยาบรรณของนิสิตครู ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่และใช้ผู้เรียนเป็นเครื่องมือในการหาผลประโยชน์ส่วนตน 3. มีความเป็นผู้นำทางการเรียนรู้และชุมชน กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้องและปฏิเสธสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	

องค์ประกอบที่ 3 ผลการพัฒนา (Output / Results)

1. ผลลัพธ์ (Outcomes) ประกอบด้วย สมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด 6 สมรรถนะ ดังนี้

1.1 สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้

นิยาม ความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล และมีวิจารณญาณที่นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครูได้

พฤติกรรมชี้วัด

1. ให้ความสำคัญของศาสตร์พระราชาในการจัดการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

2. ปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู และการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้

1.2 สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

นิยาม ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ และความไว้วางใจกับผู้เรียนและผู้ปกครอง วางแผน เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล สามารถเลือกใช้คำพูด และวิธีการที่เหมาะสมในการเสริมแรงและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน มีความเข้าใจ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน เคารพสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้เรียน

พฤติกรรมชี้วัด

1. มีมุมมองต่อการพัฒนาผู้เรียนแบบ Growth mindset

2. สามารถวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนและปัจจัยสาเหตุได้เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักจิตวิทยา และนำเสนอแนวทางพัฒนาที่เหมาะสมและเป็นไปได้

3. สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ

4. เข้าใจและยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน

5. กระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้แก่ผู้เรียน

6. สามารถสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับต่าง ๆ และมีความต้องการพิเศษได้อย่างเหมาะสม

7. สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน โดยใช้การเสริมแรงทางบวก

1.3 สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี

นิยาม ความสามารถในการฝึกฝนบทบาทและทักษะของครูในฐานะผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งสามารถฝึกฝนประสบการณ์การออกแบบ และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) พร้อมทั้งสามารถวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ของสถานศึกษาแต่ละประเภทได้ โดยครูเป็นผู้อำนวยการเรียนรู้ คิดเชิงระบบและนักนวัตกรรม

พฤติกรรมชี้วัด

1. สามารถใช้ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่จำ และใช้เทคโนโลยีพัฒนาตน พัฒนางาน พัฒนาหลักสูตร สื่อ การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล

2. สามารถออกแบบกิจกรรม วางแผน เลือกใช้สื่อ ใช้เทคนิคที่เหมาะสม มีการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

3. สามารถบริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ และมีความสุขในการเรียน โดยใช้ศาสตร์การสอน คำนึงถึงสุขภาวะของผู้เรียน

4. สามารถสร้างนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียนตามความแตกต่าง ให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ตลอดจนประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้

5. สามารถวิเคราะห์ จัดทำ ใช้ ประเมินความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้เพื่อพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้

6. สามารถจัดทำแผน และนำแผนการจัดเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) พร้อมทั้งสามารถวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของพื้นที่ และครอบคลุมตามที่หลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนด

1.4 สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

นิยาม ความสามารถในการเลือกใช้ จัดทำ สืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร สังเกตและวินิจฉัยผู้เรียน วิเคราะห์ ประเมินคุณภาพงานวิจัย และประยุกต์ใช้ความรู้จากงานวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ฝึกทำวิจัยในชั้นเรียน และการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL

พฤติกรรมชี้วัด

1. สามารถเลือกใช้ หาความรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้จากงานวิจัยในการจัดการเรียนรู้

2. สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียน และจัดการเรียนการสอนมาสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง

3. สามารถสร้าง และประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม

1.5 สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นนิยาม ความสามารถในการสื่อสาร ติดต่อประสานงาน และสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีแนวทางการออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ และการจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียน มีส่วนร่วมของชุมชนบนฐานของบริบท ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน เป็นผู้อัธยาศัยดี สามารถจุดประกายให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้

พฤติกรรมชี้วัด

1. สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้ปกครอง และชุมชนกับโรงเรียน

2. สามารถสร้างเครือข่าย ความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน

3. ร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา

4. สามารถถ่ายทอด และชี้นำความรู้ของตนเอง และปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์

5. สามารถนำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น และสภาพแวดล้อมของชุมชนมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน และบูรณาการความรู้ข้ามวัฒนธรรม

6. สร้างสัมมาชีพและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของชุมชนได้

1.6 สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง

นิยาม ความสามารถในการฝึกฝนทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สามารถบริหารจัดการชีวิตที่สมดุลทั้งด้านต่าง ๆ รู้เท่าทันสื่อสารสนเทศ นำเครื่องมือมาวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ฝึกฝนการพูด สื่อสารและการเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาหรือสิ่งแวดล้อม มีความมุ่งมั่นในการทำหน้าที่ครูที่สมบูรณ์ ปฏิบัติตามระเบียบวินัยและจรรยาบรรณของนิสิตครู ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่และใช้ผู้เรียนเป็นเครื่องมือในการหาผลประโยชน์ส่วนตน

พฤติกรรมชี้วัด

1. สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การพัฒนาตนและพัฒนางาน

2. ติดตามข้อมูลข่าวสารการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสามารถนำมาปรับใช้เชื่อมโยงกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ และประเมินสารสนเทศที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สามารถเรียนรู้ ปรับตัว คิดตัดสินใจและพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ และศาสตร์ทั้งหลาย ตลอดจนเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน

4. ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการทั้งข้ามศาสตร์และโลกความจริง

5. สามารถใช้ดุลพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย และรับส่งข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศ

6. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ผู้ร่วมงาน ครอบครัว สังคมและประเทศทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน

7. รัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพที่สะท้อนผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน

8. ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกาของโรงเรียนด้วยความสมัครใจ ทั้งในด้านการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติหน้าที่อื่นในโรงเรียน

9. ปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนด้วยความยุติธรรมและเท่าเทียมกัน ไม่คำนึงถึงฐานะทางครอบครัว ปัญหาหรือความสามารถของผู้เรียน

10. มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ เป็นผู้นำ และแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ เพื่อสร้างการเรียนรู้ให้กับสถานศึกษา และชุมชน โดยใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

2. การสะท้อนผลการพัฒนา

2.1 การรายงานการติดตามและสะท้อนผลเป็นรายปีทุกปี ทั้งในมิติของผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ และผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินการ

2.2 การกำหนดติดตามแนวทางการพัฒนาทั้งการพัฒนาตัวแทรกแซง ตัวกระทำ และผลลัพธ์ที่ เกิดขึ้น รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการแนวทางการพัฒนาทำการรายงานผลการติดตามและประเมินผลทุก มิติกับสถาบันการศึกษาและสร้างโมเดลการผลิตครูที่เป็นอัตลักษณ์ของสถาบัน

2.3 การกำหนดทิศทางการพัฒนา (input) ที่ตอบโจทย์สมรรถนะครบทุกด้านหรือออกแบบตาม ดุลยพินิจของสถาบันผลิตครู

ทั้งนี้หลังจากผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ได้นำรูปแบบ ฯ และคู่มือ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คน ประเมินความเหมาะสม โดยปรากฏผลการประเมินดังตาราง 30

ตาราง 30 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 1 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ที่	รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ความเป็นมาของโครงการผลิตครูระบบปิด							
1.1	หลักการและเหตุผล	4.17	0.41	มาก	4.17	0.41	มาก
1.2	ภาระงานหลักของสถาบันผลิตครู	4.33	0.82	มาก	4.33	0.52	มาก
2. หลักการ วัตถุประสงค์ของสมรรถนะ							
2.1	หลักการ	4.67	0.82	มากที่สุด	4.67	0.52	มากที่สุด
2.2	วัตถุประสงค์	4.50	0.84	มาก	4.67	0.52	มากที่สุด
3. กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูของโครงการผลิตครูระบบปิด							
3.1	วัตถุประสงค์ของสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด	4.17	0.98	มาก	4.33	0.82	มาก
3.2	สาระการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด	4.00	1.10	มาก	4.17	0.93	มาก
3.3	ขั้นตอนในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด	3.83	0.98	มาก	4.17	0.98	มาก
3.4	บทบาทของผู้พัฒนา	4.33	0.82	มาก	4.33	0.82	มาก
3.5	บทบาทของผู้ถูกพัฒนา	4.00	0.89	มาก	4.00	0.89	มาก
4. ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด							
4.1	ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นแต่ละสมรรถนะนิสิตครู	4.17	0.75	มาก	4.17	0.75	มาก
5. สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด							
5.1	ชื่อสมรรถนะของนิสิตครูในโครงการผลิตครูระบบปิด	4.33	0.82	มาก	4.33	0.82	มาก
5.2	นิยาม และพฤติกรรมชี้วัดของแต่ละสมรรถนะ	3.67	0.82	มาก	3.83	0.98	มาก
6. การสะท้อนผลการพัฒนา							
6.1	แนวทางการติดตามและประเมินผล	3.83	0.75	มาก	4.00	0.89	มาก
	รวม	**4.15**	**0.83**	**มาก**	**4.24**	**0.76**	**มาก**

จากตาราง 30 ตอนที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยของการประเมินด้านความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.15) แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด มีความเหมาะสม เมื่อนำค่าความเหมาะสมไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด มีคุณภาพระดับมาก

ค่าเฉลี่ยของการประเมินความเป็นไปได้โดยผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่ามีความเป็นไปได้ ในภาพรวมระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.24) แสดงให้เห็นว่ารูปแบบมีความเป็นไปได้

ตาราง 31 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\overline{X}$	S.D.	ระดับ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
ส่วนนำ							
รายละเอียดของแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด							
1	ความเป็นมาของโครงการผลิตครูระบบปิด	4.50	0.84	มาก	4.67	0.52	มากที่สุด
2	หลักการ วัตถุประสงค์ สมรรถนะ ผลลัพธ์และตัวชี้วัดตามชั้นปีของนิสิตนักศึกษาครูโครงการผลิตครูระบบปิด	4.50	0.84	มาก	4.67	0.52	มากที่สุด
3	กรอบแนวคิดและแนวทางการออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรสำหรับสถาบันผลิตครู	4.17	0.98	มาก	4.33	0.82	มาก
4	ขั้นตอนการดำเนินงานและการออกแบบกิจกรรมของการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด	4.33	0.82	มาก	4.33	0.82	มาก
5	กรอบระยะเวลาการดำเนินงานของการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดสำหรับสถาบันผลิตครู	3.83	0.98	มาก	4.00	0.89	มาก
6	การติดตาม และประเมินผลโครงการ	3.83	0.75	มาก	4.00	0.89	มาก
ส่วนเนื้อหา							
1. ขั้นตอนเตรียมความพร้อม							
1.1	ครู Coach ครู Fa ต้องมีทักษะการสร้างความพร้อม (ตั้งสติก่อนสตาร์ท)	4.33	0.52	มาก	4.50	0.55	มาก

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.2	แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (โรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา)	4.33	0.52	มาก	4.33	0.52	มาก
2. รายละเอียดการพัฒนาของแต่ละสมรรถนะ							
2.1	เนื้อหาสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้	4.17	0.75	มาก	4.33	0.52	มาก
2.2	เนื้อหาสมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจและการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	4.33	0.52	มาก	4.50	0.55	มาก
2.3	เนื้อหาสมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง	4.33	0.82	มาก	4.33	0.82	มาก
2.4	เนื้อหาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี	4.00	0.89	มาก	4.17	0.75	มาก
2.5	เนื้อหาสมรรถนะด้านวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน	4.17	0.75	มาก	4.17	0.75	มาก
2.6	เนื้อหาสมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.17	0.98	มาก	4.17	1.17	มาก
ส่วนสรุป และประเมินผล							
1	การวัดและประเมินผลสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้	4.67	0.82	มากที่สุด	4.67	0.52	มากที่สุด
2	การวัดและประเมินผลสมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	4.17	0.98	มาก	4.67	0.52	มากที่สุด
3	การวัดและประเมินผลสมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง	4.33	0.82	มาก	4.33	0.82	มาก
4	การวัดและประเมินผลสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี	4.67	0.82	มากที่สุด	4.67	0.52	มากที่สุด
5	การวัดและประเมินผลสมรรถนะด้านวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน	4.17	0.75	มาก	4.50	0.55	มาก
6	การวัดและประเมินผลสมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.00	0.89	มาก	4.17	1.17	มาก
	รวม	**4.25**	**0.80**	**มาก**	**4.38**	**0.71**	**มาก**

จากตาราง 31 พบว่า ค่าเฉลี่ยของการประเมินด้านความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.25) แสดงให้เห็นว่าคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด มีความเหมาะสม เมื่อนำค่าความเหมาะสมไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด มีคุณภาพระดับมาก

ค่าเฉลี่ยของการประเมินความเป็นไปได้โดยผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่ามีความเป็นไปได้ ในภาพรวมระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.38) แสดงให้เห็นว่าคู่มือการใช้รูปแบบมีความเป็นไปได้

ผลจากการยกร่างรูปแบบและประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ทำให้ได้รูปแบบฯ และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (ดังแสดงในภาคผนวก จ)

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ขั้นตอนนี้เป็นการนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้น เพื่อทดลองใช้ในการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดกับนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด จำนวน 16 คน และนิสิตครูปกติ จำนวน 17 คน โดยเลือกนิสิตที่สมัครเข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบ ผู้วิจัยศึกษาความเปลี่ยนแปลงอันเกิดขึ้นกับนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดและนิสิตครูปกติ ที่ร่วมทดลองในเรื่องการพัฒนาสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างการรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน สามารถคิดเชิงเหตุผล มีวิจารณญาณในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู และนำมาออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่งแสดงผลการทดลองเรื่องการพัฒนาสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ โดยมีผลการทดลองในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ผลการใช้แบบทดสอบวัดความรู้ เรื่อง สมรรถนะด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ โดยประเมินก่อน และหลังการใช้รูปแบบฯ ของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดและนิสิตครูปกติ

2. ผลการแบบประเมินผลงานกิจกรรมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน จากการถอดบทเรียน 2 กิจกรรม ได้แก่ การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกันตัวเองไม่ให้ติดเชื้อ COVID-19 และการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนในช่วงสถานการณ์ COVID-19

3. ผลการสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC การสนทนาแบบ dialogue เน้นการฟังใคร่ครวญ และการสะท้อนคิด (Reflection) ที่แสดงถึงการคิดที่มีเหตุผล มีวิจารณญาณ

ในการใช้ชีวิตบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านกระบวนการทำงานกลุ่มของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดและนิสิตครูปกติ

4. ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ (สำหรับนิสิตครู) หลังจากผ่านการอบรมการพัฒนาสมรรถนะแล้ว

5. ผลการประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ (สำหรับนิสิตครู) ว่านิสิตครูบรรลุวัตถุประสงค์ของการอบรมดังกล่าว อันจะส่งผลให้นิสิตครูเกิดสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้

โดยมีการสรุปเนื้อหาที่ใช้ในการจัดอบรมการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ดังภาคผนวก ช และมีผลการใช้รูปแบบฯ ดังตาราง 32-37

ตาราง 32 ผลคะแนนของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด และระบบปกติ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบวัดความรู้ เรื่อง สมรรถนะด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ โดยประเมินก่อน และหลังการใช้รูปแบบฯ

กลุ่ม	คนที่	ทดสอบก่อนอบรม (pre-test) (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	ทดสอบหลังอบรม (post-test) (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)
โครงการผลิตครูระบบปิด	1	9	13
	2	8	14
	3	8	13
	4	7	15
	5	10	15
	6	7	13
	7	7	14
	8	10	16
	9	11	16
	10	9	15
	11	9	15
	12	7	13

กลุ่ม	คนที่	ทดสอบก่อนอบรม (pre-test) (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)	ทดสอบหลังอบรม (post-test) (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)
	13	8	13
	14	8	13
	15	10	15
	16	9	15
นิสิตครูปกติ	17	10	15
	18	7	11
	19	6	10
	20	5	10
	21	8	13
	22	9	12
	23	9	11
	24	9	12
	25	7	9
	26	7	14
	27	9	11
	28	11	12
	29	10	13
	30	10	12
	31	7	9
	32	5	8
	33	12	15
รวมโครงการผลิตครูระบบปิด	**$\bar{X}$**	**8.563**	**14.125**
	S.D.	**1.263**	**1.147**
รวมระบบปกติ	**$\bar{X}$**	**8.294**	**11.588**
	S.D.	**2.023**	**2.032**

จากตาราง 32 พบว่า นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดมีความรู้ของสมรรถนะด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ก่อนทดลองใช้รูปแบบมีคะแนน

($\overline{X}$=8.563) และมีความรู้ของสมรรถนะด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้หลังทดลองใช้รูปแบบมีคะแนน ($\overline{X}$=14.125)

นิสิตครูปกติมีความรู้ของสมรรถนะด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ก่อนทดลองใช้รูปแบบมีคะแนน ($\overline{X}$=8.294) และมีความรู้ของสมรรถนะด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้หลังทดลองใช้รูปแบบมีคะแนน ($\overline{X}$=11.588)

ตาราง 33 ผลการเปรียบเทียบระดับของการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ก่อน-หลังการทดลองใช้รูปแบบฯ ของกลุ่มนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดและกลุ่มนิสิตครูปกติ

สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด	กลุ่มที่เข้าร่วม	การจัดอบรม				t	Sig
		ก่อนทดลอง		หลังทดลอง			
		$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้	นิสิตครูโครงการผลิตครูปิด (16 คน)	8.563	1.263	14.125	1.147	-19.299*	.000
	นิสิตครูปกติ (17 คน)	8.294	2.023	11.588	2.032	-8.868*	.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 33 พบว่า กลุ่มนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดมีระดับคะแนนของการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้หลังการทดลองใช้รูปแบบฯ สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กลุ่มนิสิตครูปกติมีระดับคะแนนของการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้หลังการทดลองใช้รูปแบบฯ สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 34 ผลประเมินผลงานกิจกรรมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

ข้อที่	กลุ่ม	รายงาน	คะแนนการประเมิน			คะแนนรวมเฉลี่ย	แปลผล
			วิทยากรหลัก (n=1)	วิทยากรประจำกลุ่ม (n=6)	นิสิตครู (n=33)		
ใบงานที่ 1 ถอดบทเรียนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกันตัวเองไม่ให้ติดเชื้อ COVID-19							
1. คุณสมบัติพื้นฐาน (เงื่อนไขคุณภาพ)							
1.1	นิสิตครูโครงการ	ความรู้ (Knowledge)	3.00	3.00	2.81	2.94	ดี
	นิสิตครูปกติ		3.00	3.00	2.88	2.96	ดี
1.2	นิสิตครูโครงการ	คุณธรรม (Virtues)	3.00	3.00	2.69	2.90	ดี
	นิสิตครูปกติ		3.00	2.67	2.71	2.79	ดี
2. หลักการพอเพียง							
2.1	นิสิตครูโครงการ	พอประมาณ (Moderation)	2.67	3.00	2.75	2.81	ดี
	นิสิตครูปกติ		2.67	2.67	2.94	2.76	ดี
2.2	นิสิตครูโครงการ	มีเหตุมีผล (Reasonableness)	3.00	2.67	2.81	2.83	ดี
	นิสิตครูปกติ		3.00	2.67	2.59	2.75	ดี
2.3	นิสิตครูโครงการ	การมีภูมิคุ้มกันที่ดี (Prudence)	3.00	2.67	2.81	2.83	ดี
	นิสิตครูปกติ		3.00	2.67	2.94	2.87	ดี
3. เป้าหมายเพื่อพัฒนาอย่างสมดุล และก้าวหน้าอย่างมั่นคง							
3.1	นิสิตครูโครงการ	วัตถุ/เศรษฐกิจ (Economy)	2.67	2.67	2.63	2.66	ดี
	นิสิตครูปกติ		2.67	2.67	2.76	2.70	ดี
3.2	นิสิตครูโครงการ	สังคม (Society)	3.00	3.00	2.75	2.92	ดี
	นิสิตครูปกติ		2.67	2.33	2.88	2.63	ดี
3.3	นิสิตครู	สิ่งแวดล้อม	3.00	2.67	2.75	2.81	ดี

ข้อที่	กลุ่ม	รายงาน	คะแนนการประเมิน			คะแนนรวมเฉลี่ย	แปลผล
			วิทยากรหลัก (n=1)	วิทยากรประจำกลุ่ม (n=6)	นิสิตครู (n=33)		
	โครงการ	(Environment)					
	นิสิตครูปกติ		3.00	3.00	2.71	2.90	ดี
3.4	นิสิตครูโครงการ	วัฒนธรรม (Culture)	2.67	2.67	2.69	2.68	ดี
	นิสิตครูปกติ		3.00	2.67	2.71	2.79	ดี
รวมเฉลี่ย		**โครงการผลิตครูระบบปิด**	**2.89**	**2.82**	**2.74**	**2.82**	**ดี**
		ระบบปกติ	**2.89**	**2.71**	**2.79**	**2.80**	**ดี**
ใบงานที่ 2 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนในช่วงสถานการณ์ Covid-19							
1. คุณสมบัติพื้นฐาน (เงื่อนไขคุณภาพ)							
1.1	นิสิตครูโครงการ	ความรู้ (Knowledge)	3.00	3.00	2.94	2.98	ดี
	นิสิตครูปกติ		3.00	3.00	2.76	2.92	ดี
1.2	นิสิตครูโครงการ	คุณธรรม (Virtues)	2.67	3.00	2.94	2.87	ดี
	นิสิตครูปกติ		2.67	2.67	2.65	2.66	ดี
2. หลักการพอเพียง							
2.1	นิสิตครูโครงการ	พอประมาณ (Moderation)	3.00	2.67	2.75	2.81	ดี
	นิสิตครูปกติ		3.00	3.00	2.71	2.90	ดี
2.2	นิสิตครูโครงการ	มีเหตุมีผล (Reasonableness)	3.00	2.67	2.88	2.85	ดี
	นิสิตครูปกติ		3.00	3.00	2.76	2.92	ดี
2.3	นิสิตครูโครงการ	การมีภูมิคุ้มกันที่ดี (Prudence)	3.00	3.00	2.88	2.96	ดี
	นิสิตครูปกติ		3.00	3.00	2.76	2.92	ดี
3. เป้าหมายเพื่อพัฒนาอย่างสมดุล และก้าวหน้าอย่างมั่นคง							
3.1	นิสิตครู	วัตถุ/เศรษฐกิจ	3.00	3.00	2.75	2.92	ดี

ข้อที่	กลุ่ม	รายงาน	คะแนนการประเมิน			คะแนนรวมเฉลี่ย	แปลผล
			วิทยากรหลัก (n=1)	วิทยากรประจำกลุ่ม (n=6)	นิสิตครู (n=33)		
	โครงการ	(Economy)					
	นิสิตครูปกติ		3.00	2.33	2.88	2.74	ดี
3.2	นิสิตครูโครงการ	สังคม (Society)	3.00	3.00	2.81	2.94	ดี
	นิสิตครูปกติ		3.00	2.33	2.82	2.72	ดี
3.3	นิสิตครูโครงการ	สิ่งแวดล้อม (Environment)	3.00	3.00	2.88	2.96	ดี
	นิสิตครูปกติ		3.00	2.67	2.71	2.79	ดี
3.4	นิสิตครูโครงการ	วัฒนธรรม (Culture)	2.67	2.67	2.94	2.76	ดี
	นิสิตครูปกติ		3.00	2.67	2.82	2.83	ดี
รวมเฉลี่ย		**โครงการผลิตครูระบบปิด**	**2.93**	**2.89**	**2.86**	**2.89**	**ดี**
		ระบบปกติ	**2.96**	**2.74**	**2.76**	**2.82**	**ดี**

จากตาราง 34 พบว่า นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด และนิสิตครูปกติ มีค่าเฉลี่ยระดับผลการประเมินผลงานกิจกรรมถอดบทเรียนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกันตัวเองไม่ให้ติดเชื้อ COVID-19 ในภาพรวม 2.82 และ 2.80 ตามลำดับ อยู่ในระดับดี และมีค่าเฉลี่ยระดับผลการประเมินผลงานกิจกรรมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนในช่วงสถานการณ์ COVID-19 ในภาพรวม 2.89 และ 2.82 ตามลำดับ อยู่ในระดับดี

สรุปได้ว่านิสิตครูทั้งโครงการผลิตครูระบบปิด และระบบปกติ มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากผลสรุปด้านคุณภาพในภาพรวมอยู่ในระดับดี

ตาราง 35 ผลการสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC การสนทนาแบบ dialogue เน้นการฟังใคร่ครวญ และการสะท้อนคิด (Reflection) ที่แสดงถึงการคิดที่มีเหตุผล มีวิจารณญาณในการใช้ชีวิตบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อที่	รายการติดตาม	คะแนนการปฏิบัติ			
		นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด (n=16)		นิสิตครูปกติ (n=17)	
		ค่าเฉลี่ย	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1	การเปิดใจและเชื่อมั่นในการเรียนรู้ร่วมกัน	3.00	ดี	3.00	ดี
2	ยอมรับวิธีการสอนและการปฏิบัติงานที่มีผลต่อการเรียนรู้	3.00	ดี	3.00	ดี
3	เสนอประเด็นปัญหาที่พบจากการเรียนรู้	3.00	ดี	3.00	ดี
4	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน	3.00	ดี	3.00	ดี
5	มีจุดประสงค์ร่วมกันในการพัฒนาการเรียนรู้	3.00	ดี	3.00	ดี
6	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่นด้วยทัศนคติเชิงบวก	3.00	ดี	3.00	ดี
7	ร่วมกันคัดเลือกประเด็นปัญหา	3.00	ดี	3.00	ดี
8	ระดมสมองนำเสนอวิธีแก้ปัญหาจากประสบการณ์	3.00	ดี	3.00	ดี
9	หาข้อมูลความรู้เพิ่มเติม	3.00	ดี	3.00	ดี
10	อภิปรายสรุปและเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม	3.00	ดี	3.00	ดี
11	นำแนวทางการแก้ไขปัญหาสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน	3.00	ดี	3.00	ดี
12	การให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.00	ดี	3.00	ดี
13	การเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องระหว่างการปฏิบัติงาน	3.00	ดี	3.00	ดี
14	การทำงานร่วมกันด้วยความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน	3.00	ดี	3.00	ดี
15	การนำสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนตามบริบทของสถานศึกษา	3.00	ดี	2.65	ดี
16	สรุปผลวิธีการแก้ปัญหาที่ได้ผลดีต่อการเรียนรู้	3.00	ดี	3.00	ดี
17	บันทึกทุกขั้นตอนการทำงานกลุ่ม	3.00	ดี	2.65	ดี
18	สมาชิกร่วมสังเกตและเก็บข้อมูล	3.00	ดี	2.65	ดี
19	แบ่งปันประสบการณ์	3.00	ดี	3.00	ดี
20	การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน	3.00	ดี	2.65	ดี
	รวม	**3.00**	**ดี**	**2.93**	**ดี**

จากตาราง 35 พบว่า นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติงานผ่านกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.00 อยู่ในระดับปฏิบัติดี และนิสิตครูปกติ มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติงานผ่านกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 2.93 อยู่ในระดับปฏิบัติดี

สรุปได้ว่านิสิตครูทั้งโครงการผลิตครูระบบปิด และระบบปกติ มีการปฏิบัติงานผ่านกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากผลสรุปด้านคุณภาพในภาพรวมอยู่ในระดับปฏิบัติดี

ตาราง 36 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ (สำหรับนิสิตครู)

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด (n=16)			ระดับความพึงพอใจ นิสิตครูปกติ (n=17)		
	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการฝึกอบรม						
1. เนื้อหาในการฝึกอบรมตรงกับวัตถุประสงค์	4.69	0.60	มากที่สุด	4.47	0.51	มาก
2. ระยะเวลาในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม	4.19	0.83	มาก	4.24	0.56	มาก
3. รูปแบบและวิธีการฝึกอบรมมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน	4.56	0.51	มากที่สุด	4.47	0.51	มาก
4. คุณภาพของเอกสารประกอบการฝึกอบรม	4.13	1.02	มาก	4.12	0.70	มาก
5. หลักสูตรเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของท่าน	4.19	0.98	มาก	3.94	0.83	มาก
6. ท่านสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากอบรมนี้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน	3.88	1.26	มาก	4.53	0.62	มากที่สุด
ด้านวิทยากร						
1. ความสามารถในการถ่ายทอด/สื่อสาร/ความเข้าใจ	4.31	0.70	มาก	4.47	0.62	มาก
2. การเรียงลำดับบรรยายเนื้อหาได้ครบถ้วน	4.44	0.63	มาก	4.35	0.79	มาก
3. การเปิดโอกาสให้ซักถามและแสดงความคิดเห็น	5.00	0.00	มากที่สุด	4.59	0.51	มากที่สุด
4. การตอบคำถามได้ตรงประเด็นและชัดเจน	4.50	0.73	มาก	4.41	0.62	มาก
5. ใช้เวลาเหมาะสมมาก/น้อย เพียงใด	4.25	1.00	มาก	4.41	0.51	มาก

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด (n=16)			ระดับความพึงพอใจ นิสิตครูปกติ (n=17)		
	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการฝึกอบรม						
1. ความรู้ก่อนฝึกอบรม	3.56	1.09	มาก	3.71	0.92	มาก
2. ความรู้หลังการฝึกอบรม	4.50	0.73	มาก	4.65	0.49	มากที่สุด
รวม	**4.32**	**0.32**	**มาก**	**4.33**	**0.14**	มาก

จากตาราง 36 พบว่า ค่าเฉลี่ยของการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ (สำหรับนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.32) แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการพัฒนาตามหลักคิด ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดมีความพึงพอใจ เมื่อนำค่าความพึงพอใจไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการพัฒนาตามหลักคิด ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง มีคุณภาพระดับมาก

ค่าเฉลี่ยของการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ (สำหรับนิสิตครูปกติ) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.33) แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการพัฒนาตามหลักคิด ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง นิสิตครูปกติมีความพึงพอใจ เมื่อนำค่าความพึงพอใจไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า นิสิตครูปกติมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการพัฒนาตามหลักคิด ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง มีคุณภาพระดับมาก

ตาราง 37 ผลการประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงฯ

รายการกิจกรรม	กลุ่มนิสิตครู	ระดับการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม									ระดับการบรรลุสมรรถนะครู		
		เสริมสร้างการรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน			ส่งเสริมการคิดเชิงเหตุผล มีวิจารณญาณในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู			ส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน			สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้		
		$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. กิจกรรมสร้างความรู้ และเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิดหลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และบทบาทของคนในวง PLC	โครงการผลิตครูระบบปิด (n=16)	4.38	0.89	มาก	4.19	0.91	มาก	4.31	0.79	มาก	4.31	0.95	มาก
	ปกติ (n=17)	4.53	0.51	มากที่สุด	4.35	0.61	มาก	4.35	0.61	มาก	4.35	0.49	มาก
2. กิจกรรมถอดบทเรียนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกันตัวเองไม่ให้ติดเชื้อ COVID-19	โครงการผลิตครูระบบปิด (n=16)	4.56	0.63	มากที่สุด	4.25	0.77	มาก	4.63	0.62	มากที่สุด	4.31	0.95	มาก
	ปกติ (n=17)	4.53	0.51	มากที่สุด	4.59	0.51	มากที่สุด	4.35	0.49	มาก	4.29	0.59	มาก
3. การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนในช่วงสถานการณ์ Covid-19	โครงการผลิตครูระบบปิด (n=16)	4.38	0.72	มาก	4.50	0.73	มาก	4.44	0.73	มาก	4.44	0.73	มาก
	ปกติ (n=17)	4.47	0.51	มาก	4.53	0.51	มาก	4.41	0.51	มาก	4.41	0.62	มาก

รายการกิจกรรม	กลุ่มนิสิตครู	ระดับการบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม									ระดับการบรรลุสมรรถนะครู		
		เสริมสร้างการรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน			ส่งเสริมการคิดเชิงเหตุผล มีวิจารณญาณในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู			ส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน			สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้		
		$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
							ที่สุด						
4. กิจกรรมกลุ่ม PLC	โครงการผลิตครูระบบปิด(n=16)	4.38	0.81	มาก	4.50	0.82	มาก	4.50	0.73	มาก	4.31	0.79	มาก
	ปกติ (n=17)	4.29	0.47	มาก	4.35	0.61	มาก	4.18	0.53	มาก	4.35	0.49	มาก
รวม	**โครงการผลิตครูระบบปิด (n=16)**	**4.43**	**0.76**	**มาก**	**4.36**	**0.81**	**มาก**	**4.47**	**0.72**	**มาก**	**4.34**	**0.86**	**มาก**
	ปกติ (n=17)	**4.46**	**0.50**	**มาก**	**4.46**	**0.56**	**มาก**	**4.32**	**0.54**	**มาก**	**4.35**	**0.55**	**มาก**

จากตาราง 37 พบว่า ค่าเฉลี่ยการประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ สำหรับนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด เห็นว่าในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ 1) การเสริมสร้างการรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.43) 2) ส่งเสริมการคิดเชิงเหตุผล มีวิจารณญาณในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.36) 3) ส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.47) และบรรลุสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.34)

ค่าเฉลี่ยการประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ สำหรับนิสิตครูปกติ เห็นว่าในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ 1) การเสริมสร้างการรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.46) 2) ส่งเสริมการคิดเชิงเหตุผล มีวิจารณญาณในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.46) 3) ส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.32) และบรรลุสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.35)

ตอนที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ผู้วิจัยดำเนินการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ได้แก่ ด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นของผู้ดูแล และพัฒนานิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด จำนวน 9 คน และผู้ทดลองรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด จากนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด จำนวน 16 คน และนิสิตครูปกติ จำนวน 17 คน ซึ่งผลการประเมินเป็น ดังนี้

ตาราง 38 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (สำหรับนิสิตครู)

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเป็นประโยชน์					
		นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด (n=16)			นิสิตครูปกติ (n=17)		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน		**4.36**	**0.82**	**มาก**	**4.24**	**0.72**	**มาก**
1	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	4.44	0.73	มาก	4.35	0.49	มาก
2	ท่านมีเจตคติที่ดีต่อการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในทุก ๆ สถานการณ์	4.25	0.93	มาก	4.24	0.75	มาก
3	ท่านเห็นถึงความสำคัญของการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	4.38	0.81	มาก	4.12	0.93	มาก
ประโยชน์ต่อการเรียนของนิสิต		**4.17**	**0.74**	**มาก**	**4.18**	**0.69**	**มาก**
1	สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในทุก ๆ สถานการณ์	4.19	0.66	มาก	4.35	0.49	มาก
2	ท่านตระหนักถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน	4.19	0.66	มาก	4.24	0.56	มาก
3	ท่านนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองอยู่เสมอ	4.13	0.89	มาก	3.94	1.03	มาก
ประโยชน์ต่อวิชาเรียน/การทำหน้าที่ครู		**4.38**	**0.86**	**มาก**	**4.41**	**0.58**	**มาก**
1	ท่านมีความคิดเชิงเหตุผลเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปประยุกต์กับวิชาชีพครู	4.31	0.95	มาก	4.41	0.51	มาก
2	ท่านมีวิจารณญาณในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู	4.44	0.81	มาก	4.47	0.62	มาก
3	ท่านสามารถบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับศาสตร์อื่น ๆ	4.38	0.81	มาก	4.35	0.61	มาก

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความเป็นประโยชน์					
		นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด (n=16)			นิสิตครูปกติ (n=17)		
		$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
ประโยชน์ต่อสังคม/ประเทศ		**4.25**	**0.98**	**มาก**	**4.26**	**0.67**	**มาก**
1	ท่านสามารถนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสังคม	4.31	0.95	มาก	4.29	0.59	มาก
2	ท่านมีความเป็นผู้นำในการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู	4.25	0.93	มาก	4.24	0.75	มาก
3	ท่านสามารถนำความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงลงสู่ชุมชน และโรงเรียน	4.19	1.05	มาก	4.24	0.66	มาก
ประโยชน์ต่อผู้รับบริการ		**4.40**	**0.77**	**มาก**	**4.29**	**0.55**	**มาก**
1	ท่านสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประพฤติปฏิบัติตนเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน	4.50	0.89	มาก	4.29	0.47	มาก
2	ท่านสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ และลักษณะนิสัยที่ดีของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้กับผู้เรียน	4.38	0.72	มาก	4.24	0.56	มาก
3	ท่านส่งเสริมให้กำลังแก่ผู้เรียนในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.31	0.70	มาก	4.35	0.61	มาก
ประโยชน์ต่อผู้ร่วมวิชาชีพ		**4.31**	**0.70**	**มาก**	**4.31**	**0.51**	**มาก**
1	ท่านสามารถถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ	4.31	0.60	มาก	4.18	0.53	มาก
2	ท่านสามารถนำผลงานที่ผ่านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเผยแพร่กับเพื่อนร่วมวิชาชีพ	4.38	0.72	มาก	4.35	0.49	มาก
3	ท่านสามารถอธิบายและให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมวิชาชีพในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาช่วยแก้ไขปัญหาต่อชีวิตประจำวัน	4.25	0.77	มาก	4.41	0.51	มาก
รวม		**4.31**	**0.81**	**มาก**	**4.28**	**0.62**	**มาก**

จากตาราง 38 พบว่า ค่าเฉลี่ยของการประเมินความเป็นประโยชน์โดยนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด จำนวน 16 คน ในภาพรวมนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดมีความคิดเห็นว่ามีประโยชน์ในภาพรวมระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.31) ในด้านประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.36) ด้านประโยชน์ต่อการเรียนของนิสิต มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.17) ด้านประโยชน์ต่อวิชาเรียน/การทำหน้าที่ครู มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.38) ด้านประโยชน์ต่อสังคม/ประเทศ มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.25) ด้านประโยชน์ต่อผู้รับบริการ มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.40) ด้านประโยชน์ต่อผู้ร่วมวิชาชีพ มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.31) และค่าเฉลี่ยของการประเมินความเป็นประโยชน์โดยนิสิตครูปกติ จำนวน 17 คน ในภาพรวม นิสิตครูปกติมีความคิดเห็นว่ามีประโยชน์ ในภาพรวมระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.28) ในด้านประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.24) ด้านประโยชน์ต่อการเรียนของนิสิต มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.18) ด้านประโยชน์ต่อวิชาเรียน/การทำหน้าที่ครู มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.41) ด้านประโยชน์ต่อสังคม/ประเทศ มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.26) ด้านประโยชน์ต่อผู้รับบริการ มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.29) ด้านประโยชน์ต่อผู้ร่วมวิชาชีพ มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.31)

ตาราง 39 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (สำหรับผู้ดูแล และพัฒนานิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด)

ที่	รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์ (n=9)		
		$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด				
1. ทิศทางการพัฒนา (Input)		**4.45**	**0.50**	**มาก**
1.1	ความเป็นมามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด	4.22	0.44	มาก
1.2	หลักการมีความชัดเจน และเหมาะสมกับการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด	4.56	0.53	มากที่สุด
1.3	วัตถุประสงค์มีความชัดเจน และเหมาะสมกับการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด	4.56	0.53	มากที่สุด
2. แนวทางการพัฒนา (transformation)		**4.62**	**0.48**	**มากที่สุด**
2.1 ตัวแทรกแซง (Intervention)		**4.55**	**0.47**	**มากที่สุด**
2.1.1	กิจกรรมพัฒนาตามหลักคิด ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง	4.33	0.50	มาก
	1. วัตถุประสงค์	4.56	0.53	มากที่สุด
	2. สาระการพัฒนา	4.56	0.73	มากที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์ (n=9)		
		$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
	3. ขั้นตอน	4.22	0.44	มาก
	4. บทบาทของผู้พัฒนา	4.44	0.53	มาก
	5. บทบาทของผู้ถูกพัฒนา	4.22	0.67	มาก
2.1.2	กิจกรรมจิตวิทยาพัฒนาการเรียนรู้	4.44	0.53	มาก
	1. วัตถุประสงค์	4.56	0.53	มากที่สุด
	2. สาระการพัฒนา	4.56	0.53	มากที่สุด
	3. ขั้นตอน	4.33	0.71	มาก
	4. บทบาทของผู้พัฒนา	4.33	0.50	มาก
	5. บทบาทของผู้ถูกพัฒนา	4.44	0.53	มาก
2.1.3	กิจกรรมครูที่เพียบพร้อมจรรยาบรรณวิชาชีพครูและการสื่อสารเพื่อเป็นครูผู้นำ	4.78	0.44	มากที่สุด
	1. วัตถุประสงค์	4.56	0.53	มากที่สุด
	2. สาระการพัฒนา	4.33	0.50	มาก
	3. ขั้นตอน	4.89	0.33	มากที่สุด
	4. บทบาทของผู้พัฒนา	4.44	0.53	มาก
	5. บทบาทของผู้ถูกพัฒนา	4.89	0.33	มากที่สุด
2.1.4	กิจกรรมการจัดการหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้	4.78	0.44	มากที่สุด
	1. วัตถุประสงค์	4.56	0.53	มากที่สุด
	2. สาระการพัฒนา	4.44	0.53	มาก
	3. ขั้นตอน	4.33	0.50	มาก
	4. บทบาทของผู้พัฒนา	4.44	0.53	มาก
	5. บทบาทของผู้ถูกพัฒนา	4.44	0.53	มาก
2.1.5	กิจกรรมวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน	4.44	0.53	มาก
	1. วัตถุประสงค์	4.22	0.44	มาก
	2. สาระการพัฒนา	4.22	0.67	มาก
	3. ขั้นตอน	4.67	0.50	มากที่สุด
	4. บทบาทของผู้พัฒนา	4.67	0.50	มากที่สุด
	5. บทบาทของผู้ถูกพัฒนา	4.56	0.53	มากที่สุด
2.1.6	กิจกรรมสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้	4.56	0.53	มากที่สุด
	1. วัตถุประสงค์	4.56	0.53	มากที่สุด
	2. สาระการพัฒนา			มากที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์ (n=9)		
		$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
	3. ขั้นตอน	4.89	0.33	มากที่สุด
	4. บทบาทของผู้พัฒนา	5.00	0.00	มากที่สุด
	5. บทบาทของผู้ถูกพัฒนา	5.00	0.00	มากที่สุด
		5.00	0.00	
2.2 ตัวกระทำ (Determinants)		**4.69**	**0.48**	**มากที่สุด**
2.2.1	กิจกรรมพัฒนาตามหลักคิด ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียงมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน	4.78	0.44	มากที่สุด
2.2.2	กิจกรรมจิตวิทยาพัฒนาการเรียนรู้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะการดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคลและสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ	4.78	0.44	มากที่สุด
2.2.3	กิจกรรมครูที่เพียบพร้อมจรรยาบรรณวิชาชีพครูและการสื่อสารเพื่อเป็นครูผู้นำมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะการพัฒนาตนเอง ประพฤติตนตามจรรยาบรรณ ในฐานะพลเมืองที่เข้มแข็ง	4.56	0.53	มากที่สุด
2.2.4	กิจกรรมการจัดการหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยี การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการประเมินผลการศึกษา	4.56	0.53	มากที่สุด
2.2.5	กิจกรรมวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียน	4.78	0.44	มากที่สุด
2.2.6	กิจกรรมสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะการสร้างเครือข่าย ความร่วมมือในการจัดการศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.67	0.50	มากที่สุด
3. ผลการพัฒนา (Output / Results)		**4.56**	**0.50**	**มากที่สุด**
3.1 ผลลัพธ์ (Outcomes)		**4.67**	**0.47**	**มากที่สุด**
3.1.1	นิยาม และพฤติกรรมชี้วัดของสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสม	4.89	0.33	มากที่สุด
3.1.2	นิยาม และพฤติกรรมชี้วัดของสมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มีความเหมาะสม	4.67	0.50	มากที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์ (n=9)		
		$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
3.1.3	นิยาม และพฤติกรรมชี้วัดของสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี มีความเหมาะสม	4.44	0.53	มาก
3.1.4	นิยาม และพฤติกรรมชี้วัดของสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีความเหมาะสม	4.56	0.53	มากที่สุด
3.1.5	นิยาม และพฤติกรรมชี้วัดของสมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความเหมาะสม	4.78	0.44	มากที่สุด
3.1.6	นิยาม และพฤติกรรมชี้วัดของสมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง มีความเหมาะสม	4.67	0.50	มากที่สุด
3.2 การสะท้อนผลการพัฒนา		**4.45**	**0.52**	**มาก**
3.1	รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิดสะท้อนให้เห็นถึงสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดอย่างครอบคลุมครบถ้วน	4.56	0.53	มากที่สุด
3.2	รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิดสะท้อนความรู้ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการพัฒนาสรรถนะได้ครบถ้วน	4.56	0.53	มากที่สุด
3.3	กิจกรรมพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูมีการสะท้อนให้เห็นผลการพัฒนาสมรรถนะนิสิตรครูโครงการผลิตครูระบบปิด	4.33	0.50	มาก
3.4	ทิศทางการพัฒนาสะท้อนให้เห็นถึงผลการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด	4.33	0.50	มาก
	รวม	**4.56**	**0.14**	**มากที่สุด**

จากตาราง 39 พบว่า ค่าเฉลี่ยของการประเมินความเป็นประโยชน์ ด้านรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยผู้ดูแล และพัฒนานิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด จำนวน 9 คน ในภาพรวมมีความคิดเห็นว่ามีประโยชน์ ในภาพรวมระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.56) ในด้านทิศทางการพัฒนา (Input) มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.45) ด้านแนวทางการพัฒนา (transformation) มีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.62) ประกอบด้วย ตัวแทรกแซง (Intervention) มีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.55) ด้านตัวกระทำ (Determinants) มีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.69) ผลการพัฒนา (Output / Results) มีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.56) ประกอบด้วย ผลลัพธ์ (Outcomes) มีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.67) และการสะท้อนผลการพัฒนา มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.45)

ตาราง 40 ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของคู่มือการออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (สำหรับผู้ดูแล และพัฒนานิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด)

ที่	รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์ (n=9)		
		$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
ส่วนนำ : รายละเอียดของแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด		**4.48**	**0.56**	**มาก**
1	ความเป็นมาของโครงการผลิตครูระบบปิดบอกถึงหลักการเหตุผลและภาระงานหลักของสถาบันผลิตครูไว้ชัดเจน	4.56	0.53	มากที่สุด
2	หลักการมีความชัดเจน และเหมาะสมกับการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด	4.78	0.44	มากที่สุด
3	วัตถุประสงค์มีความชัดเจน ครอบคลุมการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด	4.78	0.44	มากที่สุด
4	ที่มาของการกำหนดสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดมีความน่าเชื่อถือ และเหมาะสม	4.56	0.53	มากที่สุด
5	ตัวชี้วัดทุกชั้นปีของนิสิตครูมีความสอดคล้องกับการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด	4.44	0.53	มาก
6	กรอบคิดของการสร้างสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดและแนวคิดพื้นฐานในการออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีหลักการที่เหมาะสมและน่าเชื่อถือ	4.56	0.53	มากที่สุด
7	แนวทางการออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีวิธีการพัฒนา ขั้นตอน บทบาทหน้าที่ทั้งผู้พัฒนาและถูกพัฒนาที่มีความเหมาะสมกับสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด	4.33	0.71	มาก
8	การกำหนดจำนวนชั่วโมงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของสถาบันผลิตครู มีความชัดเจนและเหมาะสม	4.11	0.60	มาก
9	การกำหนดจำนวนชั่วโมงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของสถาบันผลิตครู มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด	4.11	0.60	มาก
10	ขั้นตอนการดำเนินงานการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดอธิบายไว้ชัดเจน	4.44	0.53	มาก
11	การออกแบบกิจกรรมของการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ประกอบด้วย	4.56	0.53	มากที่สุด
	1. พัฒนาตามหลักคิด ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง	4.67	0.50	มากที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์ (n=9)		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	2. จิตวิทยาพัฒนาการเรียนรู้	4.33	0.71	มาก
	3. การจัดการหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้	4.78	0.44	มากที่สุด
	4. วิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน	4.67	0.71	มากที่สุด
	5. สร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้	4.44	0.73	มาก
	6. ครูที่เพียบพร้อมจรรยาบรรณวิชาชีพครูและการสื่อสารเพื่อเป็นครูผู้นำมีความชัดเจน และเหมาะสมกับการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด	4.56	0.53	มากที่สุด
12	กรอบระยะเวลาการดำเนินงานของการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดมีความเหมาะสม	4.22	0.67	มาก
13	แนวทางการติดตามและการวัดประเมินผลทุกกิจกรรมมีความครบถ้วนสอดคล้องกับกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด	4.22	0.44	มาก
ส่วนเนื้อหา : ขั้นเตรียมความพร้อม และรายละเอียดการพัฒนาของแต่ละสมรรถนะ		**4.46**	**0.58**	**มาก**
14	รายละเอียดของแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด และเอกสารประกอบฯ มีความเหมาะสม และครบถ้วน	4.44	0.53	มาก
	1. ขั้นเตรียมความพร้อมของกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะครูทุกกิจกรรม	4.44	0.53	มาก
	2. รายละเอียดการพัฒนากิจกรรมพัฒนาตามหลักคิด ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง	4.44	0.53	มาก
	3. รายละเอียดการพัฒนากิจกรรมจิตวิทยาพัฒนาการเรียนรู้	4.33	0.71	มาก
	4. รายละเอียดการพัฒนากิจกรรมครูที่เพียบพร้อมจรรยาบรรณวิชาชีพครูและการสื่อสารเพื่อเป็นครูผู้นำ	4.56	0.53	มากที่สุด
	5. รายละเอียดการพัฒนากิจกรรมการจัดการหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้	4.44	0.53	มาก
	6. กิจกรรมวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน	4.44	0.73	มาก
	7. รายละเอียดการพัฒนากิจกรรมสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้	4.56	0.53	มากที่สุด
ส่วนสรุป และประเมินผล		**4.52**	**0.60**	**มากที่สุด**
15	การวัดและประเมินผลของการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด มีความเหมาะสม และครบถ้วน	4.56	0.53	มากที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์ (n=9)		
		$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
	1. การวัดและประเมินผลของกิจกรรมพัฒนาตามหลักคิดดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง	4.56	0.53	มากที่สุด
	2. การวัดและประเมินผลของการพัฒนากิจกรรมจิตวิทยาพัฒนาการเรียนรู้	4.33	0.71	มาก
	3. การวัดและประเมินผลของการพัฒนากิจกรรมครูที่เพียบพร้อมจรรยาบรรณวิชาชีพครูและการสื่อสารเพื่อเป็นครูผู้นำ	4.56	0.53	มากที่สุด
	4. การวัดและประเมินผลของการพัฒนากิจกรรมการจัดการหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้	4.78	0.44	มากที่สุด
	5. การวัดและประเมินผลของกิจกรรมวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน	4.44	0.73	มาก
	6. การวัดและประเมินผลของการพัฒนากิจกรรมสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้	4.44	0.73	มาก
	รวม	**4.49**	**0.58**	**มาก**

จากตาราง 40 พบว่า ค่าเฉลี่ยของการประเมินความเป็นประโยชน์ ของคู่มือการออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยผู้ดูแล และพัฒนานิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด จำนวน 9 คน ในภาพรวมมีความคิดเห็นว่ามีประโยชน์ ในภาพรวมระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.49) ในส่วนนำ มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.48) ส่วนเนื้อหา มีค่าอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.46) และส่วนสรุปและประเมินผล มีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.52)

บทที่ 5
บทสรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด มีวิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะ และศึกษาแนวทางพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ในการศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1.1 การศึกษาสมรรถนะครู และวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยแหล่งข้อมูล ประกอบด้วย 2 แหล่ง ข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ 1) การสังเคราะห์เอกสาร ได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการผลิตครูระบบปิด (อดีต ปัจจุบัน) จำนวน 13 โครงการ แนวคิดทฤษฎีของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของการผลิตครูระบบปิดที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะครูของการผลิตครูระบบปิด (อนาคต) จำนวน 6 เรื่อง (อนาคต) และเอกสารเกี่ยวกับกรอบกฎเกณฑ์ขององค์กรทางวิชาชีพและหน่วยงานต้นสังกัดที่กำหนดสมรรถนะของนิสิตครูโครงการระบบปิด ได้แก่ คุรุสภาและกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) 2) แหล่งข้อมูลบุคคล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่กำหนดนโยบายโครงการผลิตครูระบบปิด เป็นผลผลิตของโครงการผลิตครูระบบปิด และมีบทบาทในระดับสูงในการสร้าง Impact นักวิชาการสถาบันอุดมศึกษา หรือผู้บริหาร นักพัฒนาทางการศึกษา จำนวน 6 คน และนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด ในเขตภาคเหนือตอนล่าง จำนวน 9 จังหวัด คือ กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ และอุทัยธานี จำนวน 400 คน โดยใช้เกณฑ์การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างกับผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และแบบสอบถามสมรรถนะครูระบบปิด แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน CFA

ขั้นที่ 1.2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่กำหนดนโยบายโครงการผลิตครูระบบปิด เป็นผลผลิตของโครงการผลิตครูระบบปิด และมีบทบาทในระดับสูงในการสร้าง Impact นักวิชาการสถาบันอุดมศึกษา หรือผู้บริหารสถานศึกษา เป็นนักพัฒนาทางการศึกษาได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-

Structure Interview)ของแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ในการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด แบ่งออกเป็น 2 ขั้นย่อย โดยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดที่ได้จากการศึกษาขั้นตอนที่ 1 มายกร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาความเหมาะสมในเบื้องต้นของรูปแบบและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ฯ และผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขจัดทำเป็นร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ขั้นที่ 2.2 การตรวจสอบร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ในการตรวจสอบร่างรูปแบบมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับโครงการผลิตครูระบบปิดและการบริหารโครงการผลิตครูระบบปิด ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 6 คน โดยมีคุณสมบัติเป็นนักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ในการศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยศึกษาผลการประเมินสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดทั้งก่อนการทดลองใช้รูปแบบฯ และหลังการทดลองใช้รูปแบบฯ มีแหล่งข้อมูล ประกอบด้วย 2 แหล่ง ได้แก่ ข้อมูลเอกสาร คือ รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ นิสิตในโครงการผลิตครูระบบปิด เพื่อพัฒนาท้องถิ่น ชั้นปีที่ 4 รหัสนิสิต 61 ที่เต็มใจเข้าร่วมการใช้รูปแบบฯ ของมหาวิทยาลัยนเรศวร ประกอบด้วย นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด 16 คน และนิสิตครูปกติ 17 คน โดยมีแบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ 1) แบบวัดความรู้สมรรถนะครู มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบคะแนน โดยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำคะแนนสอบมาเปรียบเทียบวิเคราะห์ด้วยสถิติ t- test โดยเป็นการทดสอบค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม (Two-sample test on means)

2) แบบประเมินผลงานกิจกรรมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย 3) แบบสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย 4) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดอบรมการพัฒนา (สำหรับนิสิตครู) มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5) แบบประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรม มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ในการดำเนินการในขั้นตอนนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด และนิสิตครูปกติ ที่เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบในขั้นตอนที่ 3 จำนวน 33 คน และผู้ดูแล และพัฒนานิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการ ประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมโดยใช้บริการทางไปรษณีย์ ระบบออนไลน์ (Google Form) และโทรติดตามได้รับคืนคิดเป็นร้อยละ 100 และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะ และศึกษาแนวทางพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด จะพบว่า สมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดได้ 6 สมรรถนะ ได้แก่ 1) สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ 2) สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน 3) สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี 4) สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 5) สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ 6) สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง เมื่อปรับโมเดลให้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์แล้ว ได้ค่าสถิติไค-สแควร์ เท่ากับ 444.949 ที่มีองศาความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ 399 ค่าความน่าจะเป็น (p-value) เท่ากับ 0.0558 ดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยความคาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ 0.017 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.997 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบของ Tucker และ Lewis (TLI) เท่ากับ 0.995 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีผลการทดสอบ Bartlett’s test มีนัยสำคัญ แสดงว่า ข้อมูลไม่เป็นเมกทริกซ์เอกลักษณ์ และค่า KMO เข้าใกล้ 1 แสดงว่าข้อมูลมีเหมาะสมที่จะใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไป และ

มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบย่อยทั้ง 6 องค์ประกอบ มีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกองค์ประกอบ โดยมีค่าระหว่าง 0.492 - 0.949 และน้ำหนักองค์ประกอบของตัวชี้วัดทั้ง 35 ตัวมีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัว มีค่าระหว่าง 0.267 - 0.671 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิดมีความตรงเชิงโครงสร้าง

ส่วนที่ 2 ผลศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ประกอบไปด้วยแนวทางการพัฒนาทั้ง 6 สมรรถนะ ดังนี้

1. สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ จำแนกเป็น 4 ประการ คือ 1) วิธีการพัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย กลุ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ขั้นตอนการพัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ 2.1) ขั้นการปูพื้นฐานเนื้อหา 2.2) ขั้นการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย นำไปประยุกต์ใช้ได้จริง 2.3) ขั้นถอดบทเรียน นำมาสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC 2.4) ขั้นศึกษาดูงาน 2.5) ขั้นที่อาจารย์มีหน้าที่เป็นที่ปรึกษา พี่เลี้ยงที่เข้มแข็ง และ 2.6) ขั้นลงมือปฏิบัติจริง 3) บทบาทของผู้พัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 3.1) ปรับเปลี่ยน mindset 3.2) บทบาทการเป็นครูฟา 3.3) เปิดโอกาสให้เรียนรู้อย่างเต็มที่ และ 4) บทบาทของผู้ถูกพัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ 4.1) รู้และเข้าใจบทบาทการทำงานในโรงเรียนพร้อมสะท้อนปัญหา 4.2) ผู้รู้จักประยุกต์ความรู้เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน

2. สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน จำแนกเป็น 4 ประการ คือ 1) วิธีการพัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย 3 กลุ่ม คือ 1.1) กลุ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1.2) กลุ่มการเรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ และ 1.3) กลุ่มอื่น ๆ 2) ขั้นตอนการพัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 2.1) ขั้นสร้างความเข้าใจแนวคิด 2.2) ขั้นการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายผ่านการจัดอบรม 2.3) ขั้นเข้าไปใช้ชีวิตในสถานที่จริง และ 2.4) ขั้นถอดบทเรียนจากสภาพปัญหาของผู้เรียน 3) บทบาทของผู้พัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 3.1) มีศิลปะการใช้ Growth mindset 3.2) เข้าใจการสร้างวัฒนธรรมในการเคารพคนอื่น 3.3) มีความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และ 3.4) สังเกตผู้เรียนที่มีความต่างกัน เพื่อนำมาออกแบบ และการช่วยเหลือ และ 4) บทบาทของผู้ถูกพัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 4.1) ความไวในการรับรู้ต่อการเปลี่ยนแปลง 4.2) ช่างสังเกต 4.3) เรียนรู้กับประสบการณ์ เปิดใจพร้อมที่รับข้อมูลใหม่ ๆ และ 4.4) พัฒนาตัวเองตลอดเวลา

3. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี จำแนกเป็น 4 ประการ คือ 1) วิธีการพัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย 3 กลุ่ม คือ 1.1) กลุ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1.2) กลุ่มการเรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ และ 1.3) กลุ่มอื่น ๆ 2) ขั้นตอนการพัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย 10 ขั้นตอน

คือ 2.1) ขั้นกำหนดนโยบาย กรอบและทิศทางการดำเนินงาน 2.2) ขั้นกำกับดูแล บริหารโครงการและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2.3) ขั้นประชาสัมพันธ์ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงาน 2.4) ขั้นจัดทำเกณฑ์และคัดเลือก 2.5) ขั้นผู้สอนเข้าใจวิชาของตนเองอย่างลึกซึ้ง 2.6) ขั้นจัดอบรมให้กับผู้สอน 2.7) ขั้นจัดกิจกรรมพัฒนาให้นิสิต 2.8) ขั้นวางระบบ การวิเคราะห์เชิงระบบ เล็งเห็นเป้าหมายในการจัดการศึกษา และสร้างเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้ 2.9) ขั้นพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 ควบคู่ไปการเรียนการสอนตามปกติ และ 2.10) ขั้นฝึกให้นิสิตสร้างหลักสูตรและสร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง 3) บทบาทของผู้พัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 3.1) ผู้ที่ทันสมัย สังเกต และสงสัยสิ่งต่าง ๆ 3.2) การเรียนรู้ด้วยตนเองพร้อมพัฒนาตนเอง 3.3) มีเทคนิคการสร้างนิสิตให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และ 3.4) จัดการเรียนรู้เชิงระบบ โดยการใช้กระบวนการ PLC และ 4) บทบาทของผู้ถูกพัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 4.1) มีความสามารถด้านภาษา กล้าคิด กล้าแสดงออก 4.2) มีความคิดเป็นระบบ เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และ 4.3) มีความสามารถในการสื่อการ

4. สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน จำแนกเป็น 4 ประการ คือ 1) วิธีการพัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย กลุ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2) ขั้นตอนการพัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 2.1) ขั้นศึกษาความรู้เบื้องต้นจากแหล่งต่าง ๆ 2.2) ขั้นยกกรณีศึกษา 2.3) ขั้นการพัฒนานิสิตครู 2.4) ขั้นสังเกตนิสิตครู และ 2.5) ขั้นที่มานำผลที่ได้มาสร้างแนวคิดองค์ความรู้ในการแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์ 3) บทบาทของผู้พัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 3.1) ปรับเปลี่ยนตัวเอง เปิดโอกาสผู้เรียนสะท้อนจุดอ่อน 3.2) การเล่าวิธีการสอนกับผู้อื่น 3.3) มีความรู้ในเรื่องนั้นอย่างแท้จริง และ 4) บทบาทของผู้ถูกพัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ 4.1) สามารถสร้างโครงงานที่เป็นนวัตกรรม และ 4.2) นักคิดสร้างสรรค์งานวิจัย

5. สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น จำแนกเป็น 4 ประการ คือ 1) วิธีการพัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย 3 กลุ่ม คือ 1.1) กลุ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1.2) กลุ่มการเรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ และ 1.3) กลุ่มอื่น ๆ 2) ขั้นตอนการพัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย 13 ขั้นตอน คือ 2.1) ขั้นชี้แจงหลักการและแนวปฏิบัติ โดยให้จัดทำ Operation Plan ระดับสถาบัน 2.2) ขั้นตรวจสอบความสมบูรณ์ ของกิจกรรมเสริมหลักสูตร และแผนฯ 2.3) ขั้นดำเนินการพิจารณา Operation Plan ระดับสถาบัน และโอนงบประมาณ 2.4) ขั้นดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ 2.5) ขั้นพัฒนาความรู้ เข้าใจต่อโลกร่วมมือกับครูในประเทศอื่น 2.6) ขั้นจำลองสถานการณ์หรือปฏิบัติจริงกับนิสิตในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 2.7) ขั้นการจัดอบรม 2.8) ขั้นเชิญวิทยากรท้องถิ่นให้ความรู้ 2.9) ขั้นจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ร่วมกัน 2.10) ขั้นรวบรวมผลการดำเนินงานทุกส่วน เสนอต่อผู้บริหาร 2.11) ขั้นจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร 2.12) ขั้นนิเทศการสอน และ 2.13) ขั้นติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน 3) บทบาทของผู้พัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย

5 ขั้นตอน คือ 3.1) ผู้ที่เปลี่ยนแปลง 3.2) กล้าชี้ประเด็นใหม่ ๆ 3.3) นักวิเคราะห์สภาพปัญหาในสังคม 3.4) เข้าใจตัวเอง ไม่ปิดตัวเองที่จะไปเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ และ 3.5) เข้าใจการดำเนินชีวิตคนในชุมชนพร้อมเข้าไปซึมซับ และ 4) บทบาทของผู้ถูกพัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ 4.1) การทำงานร่วมกับผู้อื่น 4.2) เปิดกว้าง เปิดโอกาสให้ตนเองเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

6. สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง จำแนกเป็น 4 ประการ คือ 1) วิธีการพัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย 4 กลุ่ม คือ 1.1) กลุ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 1.2) กลุ่มการเรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ 1.3) กลุ่มแนวคิด และ 1.4) กลุ่มอื่น ๆ 2) ขั้นตอนการพัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย 8 ขั้นตอน คือ 2.1) ขั้นทำคู่มือหลักสูตรการจัดกิจกรรมเสริมภาคฤดูร้อน และเตรียมเอกสาร 2.2) ขั้นนำหลักสูตรฐานสมรรถนะมาบูรณาการการเรียนการสอน 2.3) ขั้นเชิญวิทยากรให้ความรู้ 2.4) ขั้นยกกรณีศึกษา 2.5) ขั้นวางแผนการสอนให้นิสิตได้เรียนรู้งานฝ่ายต่าง ๆ ในสถานศึกษา2.6) ขั้นส่งเสริมการอบรมวิชาพิเศษเสริมหลักสูตร 2.7) ขั้นวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อหาทางแก้ไข และ 2.8) ขั้นฝึกปฏิบัติจริงในหมู่บ้านชนบท 3) บทบาทของผู้พัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย 9 ขั้นตอน คือ 3.1) มีความรู้ และทักษะในการปรับตัวให้เข้ากับทุกวัฒนธรรม 3.2) ฝึกให้ผู้เรียน ฟัง อภิปรายและสนทนาร่วมกัน 3.3) สามารถการเรียนรู้ด้วยตนเอง 3.4) เป็นบุคคลของการเรียนรู้ และสามารถวิเคราะห์ ตัดสินข้อมูลให้อย่างถูกต้อง 3.5) ปฏิบัติตนสอดรับกับบรรทัดฐานของสังคมและวิชาชีพ 3.6) เป็นผู้มีจริยธรรม จรรยาบรรณ เป็นแบบอย่างที่ดี 3.7) รับฟังข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลเข้ากับการทำงานของตัวเอง 3.8) ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และ 3.9) ตระหนักรู้ถึงความรับผิดชอบต่อสังคม และ 4) บทบาทของผู้ถูกพัฒนาสมรรถนะฯ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 4.1) ทักษะในการปรับตัว 4.2) ผู้สะท้อนการอภิปราย และฝึกฝนไปตามกิจกรรม และ 4.3) ผู้ใช้แนวคิด ทฤษฎี วิธีการในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแก้ปัญหาต่าง ๆ

2. ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ทิศทางพัฒนา (Input)

1. ความเป็นมา: ในยุคของการปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ทักษะในการปฏิบัติงาน นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องกระทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยเฉพาะการมีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครู และอาจารย์ ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง เนื่องจากครูเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด

ในห้องเรียน และสำคัญต่อคุณภาพการศึกษา ดังนั้น สถาบันผลิตครูจำเป็นต้องควบคุมคุณภาพรวมถึงจรรยาบรรณของความเป็นครู มีการกำหนดจำนวนรับเพื่อไม่ให้การผลิตครูเกินกว่าความต้องการของหน่วยงานผู้ใช้ครูจำนวนมาก เพราะฉะนั้นการผลิตครูระบบปิดจึงเหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เนื่องจากเป็นการผลิตครูแบบจำกัดจำนวนรับ ตามความต้องการการใช้ครูในแต่ละปีการศึกษาสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคม แต่โครงการผลิตครูระบบปิดยังขาดการระบุถึงความสามารถหรือสมรรถนะและความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่ชัดเจนของนิสิตครูในโครงการผลิตครูระบบปิดที่ชัดเจน ทำให้ขาดองค์รวมของการพัฒนาร่วมกัน จึงควรทำการศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด เพื่อช่วยให้เกิดประโยชน์ในการสร้างองค์ความรู้เชิงวิชาการ และการนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนานิสิตครูในโครงการต่อไป

2. หลักการ: การจัดกิจกรรมต้องมีความสัมพันธ์กับความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นของแต่ละสมรรถนะ มีการเตรียมความพร้อม เพื่อการส่งเสริมการรับรู้ที่สมบูรณ์ เป็นสิ่งที่ควรดำเนินการทุกครั้งที่ทำกิจกรรม โดยสัดส่วนของกิจกรรมจะเป็นจุดเน้นของการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมมากกว่าการให้ความรู้โดยตรง ที่สามารถเชื่อมโยงแหล่งเรียนรู้และเครือข่ายชุมชน/องค์กรทางการศึกษา มาใช้ในการพัฒนานิสิตครู

3. วัตถุประสงค์: เพื่อเสริมสร้างและพัฒนา ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด โดยมีการดูแล ติดตามตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในสถาบัน และทำการรายงานผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดที่เป็นอัตลักษณ์ของตนเอง

องค์ประกอบที่ 2 แนวทางการพัฒนา (Transformation)

1. ตัวแทรกแซง (Intervention) ประกอบด้วย กิจกรรมพัฒนาสมรรถนิสิตครู 6 กิจกรรม ดังนี้

1.1 กิจกรรมพัฒนาตามหลักคิด ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง

1.2 กิจกรรมจิตวิทยาพัฒนาการเรียนรู้

1.3 กิจกรรมครูที่เพียบพร้อมจรรยาบรรณวิชาชีพครูและการสื่อสารเพื่อเป็นครู

1.4 กิจกรรมการจัดการหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้

1.5 กิจกรรมวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน

1.6 กิจกรรมสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้

2. ตัวกระทำ (Determinants) ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการสร้างสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด ดังนี้

2.1 KSA ของนิสิตครูที่จำเป็นต่อการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้

2.2 KSA ของนิสิตครูที่จำเป็นต่อการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

2.3 KSA ของนิสิตครูที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี

2.4 KSA ของนิสิตครูที่จำเป็นต่อการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

2.5 KSA ของนิสิตครูที่จำเป็นต่อการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.6 KSA ของนิสิตครูที่จำเป็นต่อการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง

องค์ประกอบที่ 3 ผลการพัฒนา (Output / Results)

1. ผลลัพธ์ (Outcomes) ประกอบด้วย สมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด 6 สมรรรถนะ ดังนี้

1.1 สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้

1.2 สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

1.3 สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี

1.4 สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

1.5 สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

1.6 สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง

2. การสะท้อนผลการพัฒนา

2.1 การรายงานการติดตามและสะท้อนผลเป็นรายปีทุกปี ทั้งในมิติของผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ และผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินการ

2.2 การกำหนดติดตามแนวทางการพัฒนาทั้งการพัฒนาตัวแทรกแซง ตัวกระทำและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการแนวทางการพัฒนาทำการรายงานผลการติดตามและประเมินผลทุก มิติกับสถาบันการศึกษาและสร้างโมเดลการผลิตครูที่เป็นอัตลักษณ์ของสถาบัน

2.3 การกำหนดทิศทางการพัฒนา (input) ที่ตอบโจทย์สมรรถนะครบทุกด้านหรือออกแบบตาม ดุลยพินิจของสถาบันผลิตครู

ตอนที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ และคู่มือการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยผู้เชี่ยวชาญ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด พบว่า ค่าเฉลี่ยของการประเมินด้านความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครู

ระบบปิด มีความเหมาะสม เมื่อนำค่าความเหมาะสมไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด มีคุณภาพระดับมาก และค่าเฉลี่ยของการประเมินความเป็นไปได้ โดยผู้เชี่ยวชาญ ภาพรวมผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่ามีความเป็นไปได้ ในภาพรวมระดับมาก แสดงให้เห็นว่ารูปแบบมีความเป็นไปได้

2. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด พบว่า ค่าเฉลี่ยของการประเมินด้านความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด มีความเหมาะสม เมื่อนำค่าความเหมาะสมไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด มีคุณภาพระดับมาก และค่าเฉลี่ยของการประเมินความเป็นไปได้โดยผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่ามีความเป็นไปได้ ในภาพรวมระดับมาก แสดงให้เห็นว่าคู่มือการใช้รูปแบบมีความเป็นไปได้

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

เนื่องจากการทดลองผู้วิจัยได้นำมาสมรรถนะด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้มาทดลอง ซึ่งมีผลการทดลอง ดังนี้

3.1 แบบวัดความรู้ ความเข้าใจ เรื่อง สมรรถนะด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ โดยประเมินก่อน และหลังการใช้รูปแบบฯ พบว่า นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดมีความรู้ของสมรรถนะด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ก่อนทดลองใช้รูปแบบมีคะแนน และมีความรู้ของสมรรถนะด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้หลังทดลองใช้รูปแบบมีคะแนน และนิสิตครูปกติมีความรู้ของสมรรถนะด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ก่อนทดลองใช้รูปแบบมีคะแนน และมีความรู้ของสมรรถนะด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้หลังทดลองใช้รูปแบบมีคะแนน ผลการเปรียบเทียบระดับของการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ ก่อน-หลังการทดลองใช้รูปแบบฯ ของกลุ่มนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด และนิสิตครูปกติ มีระดับคะแนนของการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้หลังการทดลองใช้รูปแบบฯ สูงกว่าก่อนการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 การประเมินผลงานกิจกรรมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน พบว่า นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด และนิสิตครูปกติ มีค่าเฉลี่ยระดับผลการประเมินผลงานกิจกรรมถอดบทเรียนปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกันตัวเองไม่ให้ติดเชื้อ COVID-19 ในภาพรวมอยู่ในระดับดี และมีค่าเฉลี่ยระดับผลการประเมินผลงานกิจกรรมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนในช่วงสถานการณ์ COVID-19 ในภาพรวมอยู่ในระดับดี ดังนั้นนิสิตครูทั้งโครงการผลิตครูระบบปิด และระบบปกติ มีการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากผลสรุปด้านคุณภาพในภาพรวมอยู่ในระดับดี

3.3 การสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC การสนทนาแบบ dialogue เน้นการฟังใคร่ครวญ และการสะท้อนคิด (Reflection) ที่แสดงถึงการคิดที่มีเหตุผล มีวิจารณญาณในการใช้ชีวิตบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติงานผ่านกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC ในภาพรวมอยู่ในระดับปฏิบัติดี และนิสิตครูปกติ มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติงานผ่านกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC ในภาพรวมอยู่ในระดับปฏิบัติดี ดังนั้น นิสิตครูทั้งโครงการผลิตครูระบบปิดและระบบปกติมีการปฏิบัติงานผ่านกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากผลสรุปด้านคุณภาพในภาพรวมอยู่ในระดับปฏิบัติดี

3.4 การประเมินความพึงพอใจต่อการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ (สำหรับนิสิตครู) พบว่า ค่าเฉลี่ยของการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ (สำหรับนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการพัฒนาตามหลักคิด ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดมีความพึงพอใจ เมื่อนำค่าความพึงพอใจไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการพัฒนาตามหลักคิด ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง มีคุณภาพระดับมาก และค่าเฉลี่ยของการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ (สำหรับนิสิตครูปกติ) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการพัฒนาตามหลักคิด ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง นิสิตครูปกติมีความพึงพอใจ เมื่อนำค่าความพึงพอใจไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่า นิสิตครูปกติมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการพัฒนาตามหลักคิด ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง มีคุณภาพระดับมาก

3.5 การประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน พบว่า ค่าเฉลี่ยการประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิด

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ สำหรับนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด เห็นว่าในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ 1) การเสริมสร้างการรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่งเสริมการคิดเชิงเหตุผล มีวิจารณญาณในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และบรรลุสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยการประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ สำหรับนิสิตครูปกติ เห็นว่าในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ 1) การเสริมสร้างการรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ส่งเสริมการคิดเชิงเหตุผล มีวิจารณญาณในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และบรรลุสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

4.1 การประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (สำหรับนิสิตครู) พบว่า ค่าเฉลี่ยของการประเมินความเป็นประโยชน์โดยนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด จำนวน 16 คน ในภาพรวมนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดมีความคิดเห็นว่ามีประโยชน์ ในภาพรวมระดับมาก ในด้านประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน มีค่าอยู่ในระดับมาก ด้านประโยชน์ต่อการเรียนของนิสิต มีค่าอยู่ในระดับมาก ด้านประโยชน์ต่อวิชาเรียน/การทำหน้าที่ครู มีค่าอยู่ในระดับมาก ด้านประโยชน์ต่อสังคม/ประเทศ มีค่าอยู่ในระดับมาก ด้านประโยชน์ต่อผู้รับบริการ มีค่าอยู่ในระดับมาก ด้านประโยชน์ต่อผู้ร่วมวิชาชีพ มีค่าอยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยของการประเมินความเป็นประโยชน์โดยนิสิตครูปกติ จำนวน 17 คน ในภาพรวมนิสิตครูปกติมีความคิดเห็นว่ามีประโยชน์ ในภาพรวมระดับมาก ในด้านประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน มีค่าอยู่ในระดับมาก ด้านประโยชน์ต่อการเรียนของนิสิต มีค่าอยู่ในระดับมาก ด้านประโยชน์ต่อวิชาเรียน/การทำหน้าที่ครู มีค่าอยู่ในระดับมาก ด้านประโยชน์ต่อสังคม/ประเทศ มีค่าอยู่ในระดับมาก ด้านประโยชน์ต่อผู้รับบริการ มีค่าอยู่ในระดับมาก ด้านประโยชน์ต่อผู้ร่วมวิชาชีพ มีค่าอยู่ในระดับมาก และการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (ผู้ดูแล และพัฒนานิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด) พบว่า ค่าเฉลี่ยของการประเมินความเป็นประโยชน์ด้านรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ในภาพรวมมีความคิดเห็นว่า

มีประโยชน์ ในภาพรวมระดับมากที่สุด ในด้านทิศทางการพัฒนา (Input) มีค่าอยู่ในระดับมาก ด้านแนวทางการพัฒนา (transformation) มีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย ตัวแทรกแซง (Intervention) มีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านตัวกระทำ (Determinants) มีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการพัฒนา (Output/Results) มีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย ผลลัพธ์ (Outcomes) มีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด และการสะท้อนผลการพัฒนา มีค่าอยู่ในระดับมาก

4.2 การประเมินความเป็นประโยชน์ของคู่มือการออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (สำหรับผู้ดูแล และพัฒนานิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด) พบว่า ค่าเฉลี่ยของการประเมินความเป็นประโยชน์ ของคู่มือการออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยผู้ดูแล และพัฒนานิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด จำนวน 9 คน ในภาพรวมมีความคิดเห็นว่ามีประโยชน์ ในภาพรวมระดับมาก ในส่วนนำมีค่าอยู่ในระดับมาก ส่วนเนื้อหามีค่าอยู่ในระดับมาก และส่วนสรุปและประเมินผลมีค่าอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัย มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. สมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู (คุรุสภา) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning out comes) ที่ระบุในมาตรฐานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (มคอ.1) ผลการสังเคราะห์โครงการผลิตครูระบบปิดในอดีต และปัจจุบัน จำนวน 13 โครงการ ผลการสังเคราะห์สมรรถนะครูในอนาคต และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิโดยผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์สมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด สามารถนำมาจำแนกออกเป็นความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการสร้างสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด ซึ่งสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดเป็นผลลัพธ์ (outcomes) ส่วนความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการสร้างสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดเป็นตัวกำหนด (determinants) ดังนั้นผู้วิจัยสามารถสรุปสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดได้ 6 สมรรถนะ มีประเด็นอธิบาย ดังนี้

1.1 สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ เป็นความสามารถของนิสิตครูในการรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา หลักปฏิบัติ และสามารถคิดเชิงเหตุผล มีวิจารณญาณที่นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครูและออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเริงวิชญ์ นิลโคตร (2563, น. 26) กล่าวว่า สถานการณ์ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่เป็นไปอย่างรวดเร็วตามบริบทโลก

ผู้ประกอบอาชีพครูเป็นผู้ที่สังคมไทยให้การยกย่อง และมีความคาดหวังในการพัฒนาการศึกษาแก่เยาวชนให้เป็นทรัพยากรที่ดีของประเทศ จึงควรน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นคุณลักษณะทางสายกลางมาประยุกต์ใช้ ในบริบทของการประกอบวิชาชีพ ทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านการปฏิบัติตน เพื่อสร้างความสมดุลต่อการดำเนินชีวิตมีเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ

1.2 สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เป็นความสามารถของนิสิตครูในการเข้าใจ ยอมรับความแตกต่าง และพัฒนาศักยภาพนักเรียน โดยใช้หลักจิตวิทยามีกระบวนการคิดแบบ Growth mindset และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนในทุกระดับ ซึ่งสอดคล้องกับโครงการผู้นำแห่งอนาคต (2565) กล่าวว่า ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีเป้าหมายที่จะจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะที่จำเป็น ปรับแนวคิดและมุมมองในการออกแบบและจัดการเรียนรู้จากการเน้นที่เนื้อหาสาระมาเน้นสมรรถนะ จะช่วยให้มองเห็นการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นองค์รวม โดยครูผู้สอนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้แก่ 1) การเป็นผู้มีกรอบความคิดแบบเติบโต (Growth Mindset) 2) ความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาฐานสมรรถนะ 3) การสอนที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล 4) การบูรณาการความรู้ข้ามศาสตร์ 5) การจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และ 6) ด้านทักษะการเป็นผู้ชี้แนะ (Coach) และการเป็นผู้อำนวยการการเรียนรู้ (Learning Facilitator)

1.3 สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถของนิสิตครูในการฝึกฝนบทบาทและทักษะของครูในฐานะผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งสามารถฝึกฝนประสบการณ์การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) พร้อมทั้งสามารถวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ของสถานศึกษาแต่ละประเภทได้ โดยครูเป็นผู้อำนวยการเรียนรู้ คิดเชิงระบบและนักนวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภัทรศักดิ์ คำสามารถ และคณะ (2562; เพียงฤทัย พุฒิคุณเกษม, และชนากร ปรีชา, 2564) กล่าวว่า ครูผู้สอนควรมีการพัฒนาตนเองให้มีทักษะความสามารถในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อเชื่อมโยงให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และฝึกทักษะผ่านการใช้สื่อเทคโนโลยีในการกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียนให้พร้อมเปิดรับการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ มากกว่ากรอบเนื้อหาที่กำหนดไว้ในบทเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของนัทธีรัตน์ พีระพันธุ์ (2565) กล่าวว่า ครูจึงถือเป็นบุคคลที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อม มีสมรรถนะ และมีทักษะที่จำเป็นในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพก้าวทันโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพื่อให้สามารถเสริมสร้างทักษะความรู้ต่าง ๆ ที่จำเป็นให้กับผู้เรียน

1.4 สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เป็นความสามารถของนิสิตครูในการเลือกใช้ ออกแบบการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนได้ด้วยตนเองตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL และประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนสู่การเป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอริสา นพคุณ และคณะ (2561, น. 239) การให้ครูศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และสามารถนำมาใช้ได้อย่างแท้จริงกับการปฏิบัติหน้าที่ของครูที่มีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา จะช่วยให้ครูมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของภณิดา ชูช่วยสุวรรณ (2562, น. 95) กล่าวว่า ครูมีความต้องการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยครูมีความต้องการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ สามารถใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้เหมาะสมกับงานวิจัยในชั้นเรียน และมีความต้องการพัฒนาด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จากการที่ได้ทำวิจัยในชั้นเรียน

1.5 สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นความสามารถของนิสิตครูในการสื่อสาร ติดต่อประสานงาน และสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีแนวทางการออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ และการจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียน มีส่วนร่วมของชุมชนบนฐานของบริบท ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน เป็นผู้อัธยาศัยดี สามารถจุดประกายให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 1-2) กล่าวว่า การสร้างเครือข่ายและโรงเรียนร่วมพัฒนา เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการระดม สรรพกำลังเพื่อสร้างความร่วมมือกับองค์กรและเครือข่าย ให้ร่วมกันขับเคลื่อน มุ่งไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล ซึ่งโรงเรียนทุกโรงเรียนจำเป็นต้องมีการวางแผนและจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนร่วมพัฒนาหรือเครือข่ายร่วมพัฒนาและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

1.6 สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง เป็นความสามารถของนิสิตครูในการฝึกฝนทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร สามารถบริหารจัดการชีวิตที่สมดุลทั้งด้านต่าง ๆ ทั้งการเงิน สุขภาพ การปรับตัว คิดตัดสินใจ ติดตามและพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจมาบูรณาการข้ามศาสตร์ พร้อมกับการสร้างจิตวิญญาณความเป็นครูที่ดี มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู และเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์พัฒนาเศรษฐกิจสังคม ชุมชน และแนวทางการใช้โรงเรียนและชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (2561, หน้า 7) กล่าวว่า คุณลักษณะของคนไทย 4.0 ที่ตอบสนองวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยคนไทย 4.0 จะต้องธำรงความเป็นไทย

และแข่งขันได้ในเวทีโลก นั่นคือ เป็น คนดี มีคุณธรรม ยึดค่านิยมร่วมของสังคมเป็นฐานในการพัฒนาตนให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง โดยเป็นผู้มีความรักชาติ รักท้องถิ่น รู้ถูกผิด มีจิตสำนึกเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก มีจิตอาสา มีอุดมการณ์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชาติบนหลักการประชาธิปไตย ความยุติธรรม ความเท่าเทียมเสมอภาค เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และการอยู่ร่วมกันในสังคมและประชาคมโลกอย่างสันติ

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด พบว่า เมื่อปรับโมเดลให้สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์แล้ว ได้ค่าสถิติไค-สแควร์ เท่ากับ 444.949 ที่มีองศาความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ 399 ค่าความน่าจะเป็น (p-value) เท่ากับ 0.0558 ดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยความคาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) เท่ากับ 0.017 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.997 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบของ Tucker และ Lewis (TLI) เท่ากับ 0.995 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีผลการทดสอบ Bartlett’s test มีนัยสำคัญ แสดงว่า ข้อมูลไม่เป็นเมกทริกซ์เอกลักษณ์ และค่า KMO เข้าใกล้ 1 แสดงว่าข้อมูลมีเหมาะสมที่จะใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไป และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบขององค์ประกอบย่อยทั้ง 6 องค์ประกอบ มีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกองค์ประกอบ โดยมีค่าระหว่าง 0.492 - 0.949 และน้ำหนักองค์ประกอบของตัวชี้วัดทั้ง 35 ตัวมีค่าเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัว มีค่าระหว่าง 0.267 - 0.671 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันขององค์ประกอบและตัวชี้วัดของสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิดมีความตรงเชิงโครงสร้าง ซึ่งมีค่า Factor Loading จำแนก 3 กลุ่ม 1) มี 3 องค์ประกอบ มีค่า Factor Loading ประมาณ 0.9 2) มี 2 องค์ประกอบ มีค่า Factor Loading ประมาณ 0.8 และ 3) มี 1 องค์ประกอบ มีค่า Factor Loading ประมาณ 0.4 จะเห็นว่ามีตัวองค์ประกอบที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิดมากที่สุด คือ สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี สอดคล้องกับงานวิจัยของพีระวัตร จันทกูล (2560, น. 227) กล่าวว่า สมรรถนะที่สำคัญที่ต้องค้นหาและพัฒนาในยุคศตวรรษที่ 21 คือ สมรรถนะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นสิ่งที่สามารถเสริมสร้างขึ้นได้โดยผ่านการส่งเสริม ฝึกอบรม และพัฒนาตามหลักการสมรรถนะ จึงเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นผลลัพธ์เป็นสำคัญและเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถให้กับผู้ที่ต้องการส่งเสริมให้แสดงพฤติกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ เฉพาะที่จะสามารถปฏิบัติงานหรือกิจกรรมนั้น ๆ ให้ประสบผลสำเร็จตามมาตรฐานหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิดน้อยที่สุด โดยผู้วิจัยได้เลือกสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้มาทดลองใช้ในการพัฒนา เพราะเศรษฐกิจพอเพียงเป็นสิ่งที่สำคัญเป็นเงื่อนไข

พื้นฐานที่ทำให้เราสามารถพึ่งตนเอง และดำเนินชีวิตไปได้อย่างมีศักดิ์ศรี ภายใต้อำนาจ และความมีอิสระในการกำหนดชะตาชีวิตของตนเอง สามารถควบคุมและจัดการเพื่อให้ตนเองได้รับการสนองตอบต่อความต้องการต่าง ๆ รวมทั้งความสามารถในการจัดการปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ซึ่งทั้งหมดนี้ถือว่าเป็นศักยภาพพื้นฐานที่บุคคล และสังคมควรมีเมื่อเกิดวิกฤตปัญหาใด สมรรถนะนี้ล้วนแต่เป็นข้อพิสูจน์และยืนยันปรากฏการณ์ที่ช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550, น. 1) พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจากวารสารชัยพัฒนา ฉบับประจำเดือนสิงหาคม 2542 กล่าวว่า “... เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเสมือนรากฐานของชีวิต รากฐานความมั่นคงของแผ่นดิน เปรียบเสมือนเสาเข็ม ที่ถูกตอกรองรับบ้านเรือนตัวอาคารไว้นั่นเอง สิ่งก่อสร้างจะมั่นคงได้ก็อยู่ที่เสาเข็ม แต่คนส่วนมากมองไม่เห็นเสาเข็มและลืมเสาเข็มเสียด้วยซ้ำไป...” และสอดคล้องกับงานวิจัยของตรี บุญเจือ (2559) กล่าวถึงแนวทางการแก้ไขให้ประชาชาชนสามารถดำรงชีวิตของตนอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้การพัฒนาของเทคโนโลยี และการแผ่ขยายของระบบทุนนิยมในการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยไม่ต่อต้าน แต่มุ่งให้ทุกภาคส่วนต่าง ๆ ส่งเสริมการเข้าถึงความเข้าใจ “หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” โดยให้นำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ทั้ง 6 สมรรถนะ จำแนกเป็น 4 ประการ คือ 1) วิธีการพัฒนาสมรรถนะฯ 2) ขั้นตอนการพัฒนาสมรรถนะฯ 3) บทบาทของผู้พัฒนาสมรรถนะฯ และ4) บทบาทของผู้ถูกพัฒนาสมรรถนะฯ ทำการศึกษาจากโครงการผลิตครูระบบปิดของไทยทั้ง 13 โครงการ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ร่วมกับการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะของครูที่จำเป็นต่ออนาคต และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในประเด็นแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูที่พึงมี เพื่อสร้างบุคลากรทางการศึกษาที่ดี มีคุณภาพ และพร้อมกับการเป็นครูมืออาชีพ ในประเด็นทั้ง 4 ประการดังกล่าว เพื่อได้มาซึ่ง 1) วิธีการพัฒนาเหมาะสม ได้แก่ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC การถอดบทเรียน การจัดอบรม และการสร้างนวัตกรรม เป็นต้น โดยนำวิธีการต่าง ๆ มา 2) การจัดการบริหารขั้นตอนการพัฒนาสมรรถนะให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ การประชุมร่วมในคณะทีมงาน การทำงานเป็นกลุ่ม การเก็บรวบรวมข้อมูล การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจร่วมกัน เป็นต้น ขับเคลื่อนโดย 3) บทบาทของผู้พัฒนาเป็นบทบาทสำคัญมาก สำหรับการดำเนินงานภายใต้สิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง และมีการแข่งขันที่สูงขึ้น ถ้าผู้พัฒนามีคุณภาพที่ดีจะส่งผลให้ 4) บทบาทของผู้ถูกพัฒนา เกิดผลลัพธ์ที่ดีด้วย ดังนั้นทุกกระบวนการจะต้องถูกพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูที่ดี และมีเหมาะกับการพัฒนาทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรัตน์ วัฒโนกูล (2536) มีการวางแนวทางในการพัฒนาครูโครงการคุรุทายาท โดยมีการกำหนดบทบาทของผู้ถูกพัฒนาต้องเป็นคนเก่ง คนดี มีความรู้ ความสามารถ และ

เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ด้วยการคัดเลือกบุคคลที่มีสติปัญญาดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู โดยผู้เข้าร่วมโครงการจะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากสถาบันการศึกษานั้น ๆ ร่วมกับ สปช. โดยผ่านการเห็นชอบจากกระทรวงศึกษาธิการ ทำการตั้งคณะทำงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีบทบาทต่อการพัฒนานิสิตครูในโครงการ ซึ่งมีขั้นตอนการกำหนดการคัดเลือกนิสิตครูเพื่อเข้าร่วมโครงการ และศึกษาในสถาบันผลิตครูด้วยกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรกำหนด เมื่อนิสิตครูสำเร็จการศึกษาบรรจุเข้ารับราชการในโรงเรียนที่มีอัตราว่างในภูมิภาคเดียวกับที่มหาวิทยาลัยนั้นตั้งอยู่ทันที และสอดคล้องกับงานของคณะทำงานยกร่างกิจกรรมเสริมหลักสูตรพัฒนาครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (2562) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้ 1) วิธีการผลิตและพัฒนาครูต้องสอดรับการปฏิรูปการศึกษาต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ แสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในสถาบันฝ่ายผลิตครูด้วยกันเอง และหน่วยงานผู้ใช้ครูในท้องถิ่น 2) ขั้นตอนการพัฒนา โดย สป.อว. ชี้แจงหลักการและแนวปฏิบัติให้สถาบันผลิตครูรับทราบ ทำ Operation Plan ระดับสถาบัน และระดับเครือข่าย ซึ่งสถาบันผลิตครูตรวจสอบความสมบูรณ์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตร และแผนฯ ส่ง สป.อว. พิจารณา ต่อมาสถาบันและเครือข่ายดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ซึ่งสป.อว. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ร่วมกันทุกเครือข่าย (ทุกปีงบประมาณ) พร้อมรวบรวมผลการดำเนินงานทุกเครือข่าย ทุกภูมิภาคเสนอต่อผู้บริหารโครงการระดับชาติทุกปี จนสิ้นสุดโครงการ 3) บทบาทของผู้พัฒนาด้วยสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ผู้รับผิดชอบโครงการ จึงกำหนดให้สถาบันผลิตครู เครือข่ายสถาบันฝ่ายผลิตครูเชิงพื้นที่ ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละจังหวัด แต่ละภูมิภาคต้องทำงานร่วมมือกันในลักษณะเบญจภาคีที่ร่วมกันออกแบบกำหนดวิธีการในการพัฒนานิสิตนักศึกษาผู้ที่รับทุนตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในสถาบันผลิตครูเป็นการสร้างครูที่มีคุณภาพ โดยสถาบันผลิตครูจะต้องออกแบบกิจกรรมที่จะหล่อหลอมจิตวิญญาณความเป็นครูให้แก่นิสิตนักศึกษา โดยมีทั้งกิจกรรมในสถาบันผลิตครูทั้งในและนอกชั้นเรียน กิจกรรมร่วมกันในเครือข่าย ซึ่งกระบวนการผลิตครูครูแนวใหม่นี้จะต้องเป็นการส่งเสริมศักยภาพเชิงวิชาการและวิชาชีพ สร้างสรรค์ชุมชนวิชาชีพนิสิตนักศึกษาครูเพื่อการเรียนรู้ (PLC) ตั้งแต่ในระหว่างศึกษา และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางสังคมของกลุ่มนิสิตนักศึกษาครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นฐานกำลังเชิงวิชาการที่มีคุณภาพ 4) นิสิตครูในโครงการต้องมีสมรรถนะทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะ ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และด้านคุณลักษณะ ในทุก ๆ ชั้นปี มีอุดมการณ์ครูเพื่อท้องถิ่น มีเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพ มีทักษะชีวิต มีทักษะภาษาอังกฤษ และมีทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

2. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด มีองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน มีความเกี่ยวข้องและสอดคล้องกันอย่างมีระบบ โดยทุกองค์ประกอบมีระดับความเป็นไปได้ และระดับความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก โดยรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของ

โครงการผลิตครูระบบปิดที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีลักษณะเป็นแบบโครงสร้างแสดงแผนภาพนำเสนอส่วนประกอบที่ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 ทิศทางพัฒนา องค์ประกอบที่ 2 แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย ตัวแทรกแซง ตัวกระทำ และองค์ประกอบที่ 3 ผลการพัฒนา ประกอบด้วย ผลลัพธ์ และการสะท้อนผลการพัฒนา โดยรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดที่เกิดขึ้น มาจากการวิเคราะห์ความสอดคล้องขององค์ประกอบของรูปแบบมี 3 องค์ประกอบที่สอดคล้องกัน ได้แก่ 1) ทิศทางการพัฒนา ประกอบด้วย หลักการ และวัตถุประสงค์ 2) กระบวนการ เป็นการดำเนินงานของรูปแบบและนำไปใช้ 3) ผลการพัฒนา มีการรายงานผลที่เกิดจากกระบวนการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมชัย จรรยาไพบูลย์ (2555, น. 16) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่า ควรมีองค์ประกอบหลัก คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ 3) ระบบงานและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ และ 5) แนวการประเมินรูปแบบ โดยมีคำอธิบายศัพท์เฉพาะประกอบรูปแบบ พร้อมมีเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ การจัดทำคู่มือการใช้ รูปแบบโดยนำสาระขององค์ประกอบบรรจุไว้อย่างสมบูรณ์เอื้อประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษา และนำรูปแบบไปใช้ จนกระทั่งกลายมาเป็นรูปแบบฯ และได้มีการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิในประเด็น กระบวนการ และผลการพัฒนาที่ยังไม่ชัดเจน ครบถ้วนในประเด็นดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัฒนา พรหมณี และคณะ (2560, น. 128; พิเชฐ โพธิ์ภักดี, 2553, น. 159-160) ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบมีหลักและวิธีการการสร้างและพัฒนารูปแบบ คือ 1) ศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐาน 2) กำหนด หลักการ เป้าหมาย และองค์ประกอบ 3) กำหนดแนวทางการนำไปใช้ 4) การประเมินรูปแบบ และ5) การพัฒนาและปรับปรุงเมื่อพบข้อบกพร่อง ทำได้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดที่สมบูรณ์มากขึ้น และผู้วิจัยได้มีการนำโมเดลการเปลี่ยนแปลงกับการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูมาขับเคลื่อนในองค์ประกอบที่ 2 แนวทางการพัฒนา (Transformation) ประกอบด้วย ตัวแทรกแซง (Intervention) ตัวกระทำ (Determinants) ส่งผลให้เกิดสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด ได้นำรูปแบบฯ ไปประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในภาพรวมระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิมล ว่องวาณิช (2552, น. 13-16; Chen, H.T., 2005, pp. 29-32) เสนอองค์ประกอบของโมเดลการเปลี่ยนแปลง (change model) เป็นการประยุกต์ทฤษฎีโปรแกรมของเฉิน ซึ่งโมเดลการเปลี่ยนแปลงเป็นการแสดงแผนผังของบล็อกที่เชื่อมโยงสิ่งที่จำเป็นต้องทำให้เกิดหรือเรียกว่า ตัวแทรกแซง (intervention) เพื่อนำสู่การบรรลุเป้าหมายปลายทางที่ต้องการ (outcome) ที่กำหนด โดยมีการกำหนดตัวกระทำ (determinants) ที่เชื่อมโยงหรือคั่นกลางระหว่างตัวแทรกแซงกับผลลัพธ์ การกำหนดตัวกระทำ (determinants) เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก ต้องอาศัยฐานความรู้จากทฤษฎีประสบการณ์ หรือการระดมความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ การประเมินในปัจจุบันให้ความสำคัญกับความรู้ ความเข้าใจในทฤษฎี

การเปลี่ยนแปลง เนื่องจากการ ประเมินที่ดีต้องสามารถอธิบายเหตุผลได้ว่าทำไมตัวแทรกแซง (intervention) ที่กำหนดขึ้นสามารถทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการ ข้อความรู้นี้เป็นส่วนที่ขยายความเพิ่มจากการประเมินเฉพาะความสำเร็จของการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจากตัวแทรกแซงอย่างเดียว การรู้ปัจจัยเชิงสาเหตุหรือกลไกการทำงาน (mechanism) ทำให้นักประเมินมีคำอธิบายการทำงานของโปรแกรมหรือโครงการมากขึ้น ซึ่งจะช่วยพัฒนางานให้บรรลุเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบฯ เพื่อให้งานต่อการนำรูปแบบฯ ไปใช้ เนื่องจากคู่มือจะอธิบายรายละเอียดของการพัฒนาสมรรถนะครูในโครงการผลิตครูระบบปิด ได้แก่ ส่วนการนำเข้าเนื้อหาของกิจกรรม ส่วนแนวทางของการจัดกิจกรรม และส่วนวัดและประเมินผล ซึ่งคู่มือมีผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในภาพรวมระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของไมตรี บุญทศ (2554, น. 149-153) กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบที่เป็นองค์ประกอบหลัก คือ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ ระบบงานและกลไกของรูปแบบ วิธีดำเนินงานของรูปแบบ และแนวการประเมินรูปแบบ โดยมีคำอธิบายศัพท์เฉพาะประกอบรูปแบบ พร้อมมีเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ การจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบ โดยนำสาระขององค์ประกอบบรรจุไว้อย่างสมบูรณ์เอื้อประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษา และนำรูปแบบไปใช้

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยผู้วิจัยเลือกสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้มาทดลอง เนื่องจากสมรรถนะด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้มีค่า Factor Loading ที่น้อยที่สุด ผู้วิจัยจึงเลือกที่นำสมรรถนะดังกล่าวมาทดลองพัฒนา ผู้วิจัยมองเห็นว่าถึงแม้ว่าสมรรถนะจะมีความสำคัญที่น้อยกว่าสมรรถนะอื่น แต่สมรรถนะปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นรายวิชาเฉพาะด้านวิชาชีพครู (วิชาชีพครูบังคับ) ที่นิสิตครูทุกคนจำเป็นต้องเรียน คือ รายวิชาความเป็นครู ที่จะเน้นให้นิสิตครูมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมตามหลักปรัชญาการศึกษาและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จรรยาบรรณวิชาชีพครู การสร้างจิตวิญญาณความเป็นครูและความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งในโลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยรายวิชาความเป็นครูเป็นพื้นฐานหลักในการต่อยอดในรายวิชาชีพครูอื่น ๆ ต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำสมรรถนะด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้มาพัฒนา พบว่า การเปรียบเทียบนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดและนิสิตครูปกติ มีความรู้ ความเข้าใจ และมีสมรรถนะด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว หลังการทดลองใช้รูปแบบฯ เพิ่มขึ้นจากก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากกลุ่มตัวอย่างทั้งนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดและนิสิตครูปกติ มีผลไม่แตกต่างกัน เนื่องมาจากนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดเป็นส่วนหนึ่งของนิสิตครูปกติ ยังไม่สามารถแยกกันได้ มีการเรียนรู้กิจกรรมในหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุณี บุญพิทักษ์ (2557, น. 8-9) ผลการทดลองรูปแบบ

การพัฒนาศักยภาพครูทำวิจัยพัฒนาการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการทดลองโปรแกรมฝึกอบรมด้านความรู้ พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองมีความสามารถใช้วิจัยในชั้นเรียนจัดการเรียนการสอนส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เห็นความสำคัญของการทำวิจัยพัฒนาการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนรู้ เข้าใจ นำไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของเริงวิชญ์ นิลโคตร (2563, น. 26) ในส่วนของบริบทผู้ประกอบวิชาชีพครูในภาพรวมการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านการครองตน ครองคน ครองงาน ซึ่งในด้านการครองตนจะเป็นแบบแผนที่ดีในการสร้างวินัยให้ตนเองในการดำเนินชีวิตตามทางสายกลาง การสร้างสมดุลการดำเนินชีวิตให้ราบรื่น สำหรับการครองคนนั้นปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปฏิบัติที่จะเชื่อมโยง และสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัวชุมชนและเป็นฐานที่ดีให้กับสังคมในภาพรวม ด้านการครองงานนั้นจะเป็นไปเพื่อการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นหลักคุณธรรมที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการทำงานให้บรรลุเป้าหมายได้

ผลการประเมินผลงานกิจกรรมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน และการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ประกอบด้วย ผู้ประเมิน 3 ส่วน ได้แก่ วิทยากรหลัก วิทยากรประจำกลุ่ม และตัวนิสิตประเมินตนเอง เป็นการรวบรวมคะแนนแต่ละส่วนมาเฉลี่ย เพื่อไม่ให้คะแนนเกิดความลำเอียงภายในการประเมิน โดยใช้ผู้ประเมินที่หลากหลายมาลดปัญหาดังกล่าว พบว่า นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด และนิสิตครูปกติ มีค่าเฉลี่ยระดับผลการประเมินผลงานกิจกรรมถอดบทเรียนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกันตัวเองไม่ให้ติดเชื้อ COVID-19 ในภาพรวมอยู่ในระดับดี และมีค่าเฉลี่ยระดับผลการประเมินผลงานกิจกรรมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนในช่วงสถานการณ์ COVID-19 ในภาพรวมอยู่ในระดับดีผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของหัทยา เข็มเพ็ชร (2565) กล่าวว่าถึง การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโดยการถอดบทเรียนที่เชื่อมโยงกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากโรงเรียนจัดอาคารสถานที่ จัดสภาพแวดล้อมสำหรับการเรียนรู้อย่างเหมาะสม สะอาดและปลอดภัย มีศูนย์รวมข้อมูลในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมแผนผังแสดงแหล่งเรียนรู้ มีผู้รับผิดชอบการใช้ ปรับปรุงดูแลรักษาอาคารสถานที่และจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจน รองลงมาได้แก่ ด้านภูมิคุ้มกันในตัว ด้านวัฒนธรรม ด้านความมีเหตุผล ด้านสังคม ด้านความพอประมาณ ด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ ด้านความรู้ และด้านคุณธรรม ตามลำดับ

ผลการแสดงบทบาท และปฏิบัติงานผ่านกระบวนการ PLC พบว่า นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด และนิสิตครูปกติ มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติงานผ่านกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC ในภาพรวมมีอยู่ในระดับปฏิบัติดี โดยในประเด็นของ 1) การนำสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนตามบริบทของสถานศึกษา 2) บันทึกทุกขั้นตอนการทำงานกลุ่ม และ3) สมาชิกร่วมสังเกตและเก็บข้อมูล จากประเด็นทั้ง 3 พบว่านิสิตครูระบบปกติมีคะแนนการประเมินที่น้อยกว่านิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด เนื่องจากนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดในขณะดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอย่างต่อเนื่อง นำสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาบูรณาการกับกิจกรรม ทุกคนมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ และกระบวนการทำงานกลุ่ม PLC ที่ชัดเจน นิสิตทุกคนร่วมกันสังเกต และร่วมกันเสนอวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลาย ส่งผลให้ตลอดการจัดกิจกรรมมีการบันทึกผลทำงานได้อย่างละเอียดทุกขั้นตอนไว้ชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของวิชัย วงษ์ใหญ่, และมารุต พัฒผล (2562; ชัยวัฒน์ แก้วบัวทอง, 2560) กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีความสำคัญมาก ทำให้ผู้สอนมีความรู้ในสิ่งที่สอน ได้รับการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนสมรรถนะอื่น ๆ เมื่อผู้สอน ได้รับการพัฒนาก็จะส่งผลไปยังคุณภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ความคิดมีเหตุผล มีวิจารณญาณ พฤติกรรม ทักษะ และสมรรถนะด้านต่าง ๆ ซึ่งกระบวนการ PLC สามารถพัฒนาครูได้ทันที ลงทุนน้อย ไม่ต้องทิ้งนักเรียนไปอบรมทีละหลาย ๆ วัน เพราะ PLC ใช้ห้องเรียนเป็นหน้างาน ทำแล้วพัฒนาและแก้ปัญหาเด็กได้ตรงประเด็น ใช้ปัญหาของเด็กเป็นตัวตั้งในการทำงานของครู PLC เป็นการรวมตัวกันของครูร่วมกันทำแผนการสอน ร่วมกันสังเกตการสอน และร่วมกันวิพากษ์ ทำซ้ำจนเกิดนวัตกรรมการเรียนรู้เมื่อมีนวัตกรรมเกิดขึ้น ส่งผลให้นักเรียนเกิดการพัฒนาศักยภาพต่อไป

ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ สำหรับนิสิตครูปกติ และครูปกติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ หาญวงค์ (2557) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะครูให้สำเร็จได้นั้นครูต้องเต็มใจให้ความร่วมมือพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง มีแรงจูงใจและเห็นคุณค่าของการเข้าร่วมโครงการพัฒนาตนเอง มีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาตนที่ชัดเจน วางแผนงานอย่างมีระบบการจัดตารางเวลา การพัฒนาตนเองร่วมกับเพื่อนครู และมีการปฏิบัติตามแผนอย่างเป็นระบบ

ผลการประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ พบว่า ค่าเฉลี่ยการประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ 1) การเสริมสร้างการรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน สำหรับนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด และนิสิตครู

ปกติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ส่งเสริมการคิดเชิงเหตุผล มีวิจารณญาณในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่งผลให้บรรลุสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุลีกร สายเกียรติวัติ (2560) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมมโนทัศน์ในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงในวิถีอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา พบว่า การจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความสุข มีความมั่นใจ กล้าคิด กล้าแสดงออกสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันปัญหาของสังคมไทย มีประโยชน์ต่อนักเรียนทำให้นักเรียนได้เข้าใจการมีมโนทัศน์ในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงได้เป็นอย่างดี รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของตนเองได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

4. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด พบว่า นิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด นิสิตครูปกติ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด ในภาพรวมมีความคิดเห็นว่ามีประโยชน์ ในภาพรวมระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิษณุ ขวัญเพชร (2564, น. 1-2) ได้ศึกษาการพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านน้ำราดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า ครูผู้สอนของโรงเรียนบ้านน้ำราดมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอพันตรี พูลพุทธา (2560) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กรณีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาและครูพี่เลี้ยงมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาสมรรถนะ อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรมีการนำรูปแบบฯ และคู่มือการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ไปส่งเสริมการบริหารโครงการผลิตครูระบบปิด ในการกำหนดนโยบายบริหาร การจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาที่จำเป็น การส่งเสริมสนับสนุนสถาบันการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้นิสิตสามารถพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดให้บรรลุผลตามเป้าหมาย สามารถจัดการกับปัญหาของตนได้ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1.2 อาจารย์ผู้ดูแล และพัฒนาโครงการผลิตครูระบบปิด ควรมีการนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด และคู่มือการพัฒนาสมรรถนะไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตครู และเป็นแนวทางส่งเสริมพัฒนานิสิตครู ทั้งในส่วนของกิจกรรมในหลักสูตร โดยบูรณาการเข้าไปในเนื้อหาของหลักสูตรที่สถาบันกำหนด กิจกรรมเสริมหลักสูตร สามารถนำมาพัฒนาช่วง summer และกิจกรรมเสริมความเป็นครู โดยนำไปปรับใช้ให้เข้ากับบริบทความแตกต่างของสถาบันได้ตามความเหมาะสม และนำคู่มือการออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดไปทดลองใช้ในสมรรถนะอื่น ๆ อีก 5 สมรรถนะ

1.3 อาจารย์ผู้พิจารณารับนิสิตครูใหม่ ควรมีการนำสมรรถนะของนิสิตครูที่จำเป็นต่อการพัฒนาโครงการผลิตครูระบบปิดนี้ ไปช่วยในกระบวนการคัดสรร เพื่อรับนิสิตครูที่จะสอบเข้าโครงการผลิตครูระบบปิดต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการดูแล และติดตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดอย่างต่อเนื่อง

2.2 ควรมีการจัดทำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของนักเรียนในห้องเรียนพิเศษกับนักเรียนปกติในบริบทประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมลชนก ภาคภูมิ. (2556). *การพัฒนารูปแบบสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน* (ปริญญานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี).* สืบค้น 26 กรกฎาคม 2564, จาก https://shorturl.asia/dKyEF

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. 2562.* สืบค้น 26 กรกฎาคม 2564, จาก https://shorturl.asia/x0GTw

กรุณา โถชารี. (2560). *รูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* (ปริญญานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

กองการเจ้าหน้าที่ กรมการปกครอง. (2563). *สมรรถนะทำไม ทำไมต้องสมรรถนะ.* สืบค้น 16 กันยายน 2563, จาก www.competency.mju.ac.th/doc/24760.doc

กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. (2562). *ประกาศสำนักงานกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา เรื่อง โครงการสร้างโอกาสทางการศึกษาสำหรับนักเรียนในพื้นที่ห่างไกลเป็นครูรุ่นใหม่เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนของชุมชน (โครงการครูรัก(ษ์)ถิ่น) ปีการศึกษา 2563.* กรุงเทพฯ: กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา.

กัญภร เอี่ยมพญา. (2561). *การพัฒนาวิชาชีพครู.* นนทบุรี: 21 เซ็นจูรี่.

กัญญา รัศมีธรรมโชติ. (2551). *การจักการทรัพยากรมนุษย์ด้วย Competency Based HRM* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

กัญญาพัชญ์ กานต์ภูวนันต์. (2562). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.*วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 47*(1), 1-17.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2551). *การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Windows.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กีรติ ยศยิ่งยง. (2550). *การบริหารสังคม: แนวคิดและกระบวนการ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มิสเตอร์ก๊อปปี้.

โกเมน ธีรนรเศรษฐ์. (2521). *ปัญหาการฝึกสอนในโครงการฝึกหัดครูชนบทของวิทยาลัยครูในภาคเหนือของประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย.

คณะทำงานยกร่างกิจกรรมเสริมหลักสูตรพัฒนาครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น. (ธันวาคม 2562). *แนวทางการออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่นิสิตนักศึกษาครูในโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (Enrichment Program) ปี พ.ศ. 2562.* ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

คุรุสภา. (2560). *รายชื่อสถาบันที่เปิดสอนหลักสูตรทางการศึกษาทั่วประเทศไทย.* สืบค้น 26 กรกฎาคม 2564, จาก https://krustation.com/293-2/

คุรุสภา. (2563). *รายละเอียดของมาตรฐานความรู้ และประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562.* สืบค้น 26 กรกฎาคม 2564, จาก https://shorturl.asia/jE782

โครงการผู้นำแห่งอนาคต. (2565). *ครูเตรียมพร้อมอย่างไร...เมื่อการศึกษาไทยก้าวสู่ฐานสมรรถนะ.* สืบค้น 27 เมษายน 2565, จาก https://www.leadershipforfuture.com/teacherxcbc/

จัด ฤทธิ์ไธสง. (2508). *การสำรวจทัศนคติของนักเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาที่มีการฝึกสอนตามโครงการฝึกหัดครูชนบท* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยวิชาการศึกษา.

จิรประภา อัครบวร. (2547). *โครงการบัณฑิตศึกษาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์: Competency pitfalls.* กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

จุรีพร ปานแก้ว. (2552). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของโครงการครุทายาทตำรวจตระเวนชายแดน* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย.

ฉัตรชัย หวังมีจงมี. (2560). สมรรถนะของครูไทยในศตวรรษที่ 21: ปรับการเรียน เปลี่ยนสมรรถนะ. *วารสารสถาบันเสริมศึกษาและทรัพยากรมนุษย์, 12*(2), 47-63.

ชัชรินทร์ ชวนวัน. (2552). *รูปแบบสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

ชัชวลิต สรวารี. (2550). *การบริหารคนกับองค์กร.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชัยวัฒน์ แก้วบัวทอง. (2560). *PLC วิถีไทย: นานาทัศนะ โครงการติดตามสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้โครงการพัฒนาระบบกลไกและแนวทางการหนุนเสริมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาผู้เรียน.* สืบค้น 15 พฤษภาคม 2565, จาก http://www.kalasin3.go.th/news_file/p81298521638.pdf

ชุลีกร สายเกียรติวัติ. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมมโนทัศน์ในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงในวิถีอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 19*(1), 219-230.

ชูชาติ มงคลเมฆ. (2561). *การพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3* (ปริญญานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

ชูชาติ ศุภซื่อสงวน. (2541). *การศึกษาสภาพการปฏิบัติงานและเจตคติต่อวิชาชีพของครูโครงการคุรุทายาท สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ณรงค์ อภัยใจ. (2560). *รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมอาชีพสำหรับเด็กด้อยโอกาสโรงเรียนในโครงการตามพระราชดำริ* (ปริญญานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2547). *มารู้จัก Competency กันเถอะ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เอส อาร์ เซ็นเตอร์.

ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2551). *การบริหารผลงานเชิงกลยุทธ์.* กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2554). *การบริหารคน "ไม่อยากอย่างที่คิด".* กรุงเทพฯ: เอส อาร์ เซ็นเตอร์.

ณัฏฐ์รดา ไชยอัครพงศ์. (2563). การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการจัดประสบการณ์ดนตรีที่ส่งเสริมทักษะการคิดเพื่อจัดการชีวิตสู่ความสำเร็จในเด็กปฐมวัย. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 14*(3), 65-76.

ดนัย เทียนพุฒ. (2550). *ความสามารถในทรรศนะ ดร.ดนัย เทียนพุฒ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เอ.อาร์.อินฟอร์ เมชั่น แอน พับลิเคชั่น.

ดิเรก พรสีมา. (2554). *แนวทางการพัฒนาวิชาชีพครู.* ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

ตรี บุญเจือ. (2559). *ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับความท้าทายใหม่ของการคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและโทรทัศน์: วิเคราะห์ ประเมิน และพัฒนา.* กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ.

ถวัลย์รัฐ วรเทพพุฒิพงษ์. (2540). *การกำหนดและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ: ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้.* กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.

ทิศนา แขมมณี. (2551). *รูปแบบการเรียนการสอน.* กรุงเทพฯ: สุทธาการพิมพ์.

เทื้อน ทองแก้ว. (2550). *สมรรถนะ: หลักการและแนวปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

ธัญญลักษณ์ เวชกามา. (2562). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง* (ปริญญานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

ธำรงศักดิ์ คงคาสวัสดิ์. (2553). *หัวหน้างานกับการบริหารงานบุคคล* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย - ญี่ปุ่น).

นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *โมเดลลิสเรลสถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นวรัตน์ สมนาม. (2542). *การศึกษาโครงการคุรุทายาทระดับอุดมศึกษาสำหรับสอนในสถาบันราชภัฏ* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย.

นัทธีรัตน์ พีระพันธุ์. (2565). *การพัฒนาเครื่องมือส่งเสริมทักษะเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษาของครูตามแนวคิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.* สืบค้น 11 เมษายน 2565, จาก https://shorturl.asia/FbfKy

นิภา ศรีไพโรจน์. (2548). *การประเมินโครงการเพชรในตม ในช่วงปีการศึกษา 2542-2547 (รุ่นที่ 11-19).* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บุญชม ศรีสะอาด. (2533). *รายงานการวิจัยเรื่องรูปแบบการควบคุมวิทยานิพนธ์.* มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญชม ศรีสะอาด.(2554). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุษยมาศ แสงเงิน. (2552). *สมรรถนะด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์.* สืบค้น 10 พฤศจิกายน 2564, จาก http://www.gotoknow.org.blogs/post/437017

เบญจวรรณ อินต๊ะวงศ์. (2554). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสายผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2* (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญามหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ประกิต สิงห์ทอง. (2560). การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 13*(1), 67-76.

ประชุมคณะรัฐมนตรี. (18 เมษายน 2550). *โครงการครูสหกิจ.* สืบค้น 1 เมษายน 2563, จาก https://www.ryt9.com/s/cabt/95345

พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร.(2554). ความต้องการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 30*(4), 125-136.

พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562. (2562). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่ม 136 (ตอนที่ 57 ก), น. 4.

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ. (14 มิถุนายน 2547). *ราชกิจจานุเบกษา.* เล่ม 121 (ตอนพิเศษ 23 ก).

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พศิน แตงจวง. (2554). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: ดวงกมลพับลิชชิ่ง.

พัฒนา พรหมณี และคณะ. (2560). แนวคิดการสร้างและพัฒนารูปแบบเพื่อใช้ในการดำเนินงานด้านการสาธารณสุขสำหรับนักสาธารณสุข. *สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 6*(2), 128-135.

พิมพันธ์ เดชะคุปต์, และพรทิพย์ แข็งขัน. (2551). *สมรรถนะครูและแนวทางการพัฒนาครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลง.* กรุงเทพฯ: สำนักงานแลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

พิเชฐ โพธิ์ภักดี. (2553). *การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนนิติบุคคล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* (ปริญญานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พีระวัตร จันทกูล. (2559). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21* (ปริญญานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

เพียงฤทัย พุฒิคุณเกษม และชนากร ปรีชา. (2564).สมรรถนะสำคัญสำหรับผู้สอนออนไลน์ในการจัดการศึกษาทางไกล. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น, 7*(8), 373-384.

ภณิดา ชูช่วยสุวรรณ. (2562). *แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา: การประเมินความต้องการจำเป็นสมบูรณ์* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ภรณี กีร์ติบุตร. (2529). *การประเมินประสิทธิผลขององค์การ.* กรุงเทพฯ: โอเดียนสไตร์.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (13 พฤษภาคม 2559). *ประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่อง การรับสมัครคัดเลือกเข้าเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี (รับตรง) ประจำปีการศึกษา 2559 โครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (รอบที่ 2).* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2563). *ประกาศมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรื่อง การรับสมัครคัดเลือกเข้าเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2563 TCAS รูปแบบที่ 2 โครงการเพชรในตม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เมธีศิน สมอุ่มจารย์. (2556). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูช่างอุตสาหกรรมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา* (ปริญญานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ไมตรี บุญทศ. (2554). *การพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อการประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อคุณภาพโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* (ปริญญานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ยนต์ ชุ่มจิต. (2553). *วิชาชีพครู.* กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ยุทธ ไกยวรรณ์. (2556). *การวิเคราะห์สถิติหลายตัวแปรสำหรับงานวิจัย.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เยาวลักษณ์ มูลสระคู. (2558). *การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด* (วิทยานิพนธ์ปริญญานิพนธ์). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

รัตนะ บัวสนธ์. (2544). *การประเมินผลโครงการวิจัยเชิงประเมิน.* กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.

เรชา ชูสุวรรณ. (2550). *รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของสมรรถนะบุคคลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้* (ปริญญานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เริงวิชญ์ นิลโคตร. (2563). การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในบริบทผู้ประกอบวิชาชีพครู. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, 16*(1), 15-27.

ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วนิดา ภูวนารถนุรักษ์. (2551). สมรรถนะของครูไทย. *วารสารรามคำแหง, 26*(1), 17-18.

วรากรณ์ สามโกเศศ และคณะ. (2553). *ข้อเสนอแนะทางเลือกระบบการศึกษาที่เหมาะสมกับสุขภาวะคนไทย.* กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

วัชรินทร์ โตขาว. (2548). *โอกาสในการปฏิบัติงานให้เต็มศักยภาพของครูในโครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (สควค.)* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิชัย วงษ์ใหญ่, และมารุต พัฒผล. (2562). *การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ.* กรุงเทพฯ: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตร และการเรียนรู้.

วิทยา จันทร์ศิริ. (2551). *การพัฒนาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสายสนับสนุนในมหาวิทยาลัยของรัฐ* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วิไลลักษณ์ ลังกา. (2559). *โครงการอนาคตภาพของคุณลักษณะครูไทยในทศวรรษหน้า* (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วีระชัย ศรีวงษ์รัตน์. (2559). *แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ศักดิ์จิต มาศจิตต์. (2550). *การพัฒนารูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตตรวจราชการที่ 11* (ปริญญานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

ศักดิ์ชาย เพชรช่วย. (2558). *อนาคตภาพการผลิตครูของสถาบันอุดมศึกษาไทย* (ปริญญานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2547). *ทฤษฎีการประเมิน* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สกุลการ สังข์ทอง. (2562). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ MECCA เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย* (ปริญญานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สงบ วงศ์กลม. (2557). *การพัฒนาสมรรถนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียนที่มีโรงเรียนขนาดเล็กมาควบรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา* (ปริญญานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สมจิต สวธนไพบูลย์. (2546). *รายงานการวิจัยและพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยกิจกรรมหลากหลาย.* กรุงเทพฯ: ศูนย์วิทยาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สมชัย จรรยาไพบูลย์. (2555). *รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29* (ปริญญานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ. (2555). *การวิจัยพัฒนาเพื่อส่งเสริมสถาบันผลิตครูสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ: กรอบการจัดกลุ่มคุณภาพสถาบันผลิตครูสำหรับประเทศไทย.* กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์. (2 ธันวาคม 2561). *สถานการณ์การศึกษาไทย ในหัวข้อ '3 ปัญหาเก่า' และ '2 ความท้าทายใหม่' โจทย์ที่ระบบการศึกษาไทยต้องเผชิญ".* สืบค้น 10 กันยายน 2563, จาก https://tdri.or.th/2018/11/white-paper-political-parties-talk/

สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). *ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.* กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา และส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน.* กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553ก). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553.* กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2549). *รายงานประจำปี 2549.* กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2548). *คู่มือสมรรถนะราชการพลเรือนไทย.* กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2551). *โครงการวางระบบมาตรฐานดำเนินการพัฒนาข้าราชการก่อนปฏิบัติราชการ: รายงานฉบับสมบูรณ์ เล่มที่ 1.* กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2548). *มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2558). *สถานภาพการผลิตและพัฒนาครูในประเทศไทย.* กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *ระบบและรูปแบบการพัฒนาครูที่เหมาะสมกับสังคมไทยและความเป็นสากล.* กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560ก). *แนวทางการผลิตครูระบบปิดในประเทศไทย.* กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561.* กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สุขุมาล ต่อฑีฆะ. (2544). *การเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นและประสิทธิภาพในการผลิตบัณฑิตคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างโปรแกรมการศึกษาแบบปกติและโครงการเร่งรัดการผลิตและพัฒนาบัณฑิต ระดับปริญญาตรี สาขาคณิตศาสตร์ของประเทศ: การประยุกต์ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ต้นทุนและผลที่ตามมา* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย.

สุณี บุญพิทักษ์. (2557). รูปแบบการพัฒนาศักยภาพครูทำวิจัยพัฒนาการเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *สักทอง: วารสารมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์, 20*(1), 1-11.

สุภมาส อังศุโชติ และคณะ. (2551). *สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์: เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL.* กรุงเทพฯ: มิสชั่น มีเดีย.

สุภมาส อังศุโชติ, สมถวิล วิจิตวรรณา, และรัชนีกูล ภิญโญภานุวัฒน์. (2552). *สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมการศาสตร์ เทคนิคการใช้โปรแกรม Lisrel* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.

สุภัทรศักดิ์ คำสามารถ และคณะ. (2562). การเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้, 2*(1), 55-68.

สุภาพร อาจเดช. (21 มีนาคม 2555). *เอกสารประกอบการพิจารณา เรื่อง ครูพันธุ์ใหม่ คณะกรรมาธิการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 24.* ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

สุภาพร อาจเดช. (13 มิถุนายน 2555ก). *เอกสารประกอบการพิจารณา เรื่อง โครงการครูมืออาชีพ คณะกรรมาธิการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 24.* ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

สุภาพรรณ ธะยะธง.(2562). *การศึกษาสมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2* (การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญามหาบัณฑิต). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.

สุรเดช อนันตสวัสดิ์. (2554). *โมเดลเชิงสาเหตุและผลของสมรรถนะของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย.

สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์, และสหชัย สาสวน. (2561). การปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาศักยภาพครูบรรจุใหม่ ในการจัดการเรียนการสอน โดยการ Coaching และ Mentoring. *วารสารวิชาการ, 2*1(4), 24-31.

สุวันเพ็ญ สิริทรัพย์ไพบูลย์. (2540). *สภาพและปัญหาของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในโครงการเร่งรัดการผลิตและพัฒนาบัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคณิตศาสตร์ของประเทศ* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2552). การออกแบบและประเมินโครงการโดยใช้ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: สมาคมวิจัยสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.

หัทยา เข็มเพ็ชร. (2565). *การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโดยการถอดบทเรียนที่เชื่อมโยงกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.* สืบค้น 15 พฤษภาคม 2565, จาก https://www.kroobannok.com/board_view.php?b_id=181143&bcat_id=16

อพันตรี พูลพุทธา. (2560). *การพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู: กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม* (ปริญญานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

อมรรัตน์ วัฒโนกูล. (2536). *สมรรถภาพการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษาในโครงการคุรุทายาท* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อริสา นพคุณ และคณะ. (2561). การพัฒนาสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา. *วารสารชุมชนวิจัย, 12*(3), 232-244.

อานนท์ ศักดิ์วรวิชญ์. (2547). แนวความคิด เรื่อง สมรรถนะเรื่องเก่าที่เราหลงทาง. *จุฬาลงกรณ์วารสาร, 16*(64), 57-78.

อาภรณ์ ภู่วิทยพันธุ์. (2551ก). *พจนานุกรมพฤติกรรมความสามารถ.* กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.

อาภรณ์ ภู่วิทยพันธุ์. (2552). *พจนานุกรมสมรรถนะ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์.

อุไรวรรณ หาญวงค์. (2557). การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู. *วารสารมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, 8*(1), 104-120.

Bardo, J.W., & Hartman, J.J. (1982). *Urban sociology: A systematic introduction.* U.S.A. F.E. Peacock.

Boyatzis, R.E. (1982). *The competent manager: A model for effective performance.* New York: John Wiley & Son.

Chen, H.T. (2005). *Practical program evaluation.* Thousand Oaks: CA: Sage.

Dales, M., & Hes, K. (1995). *Creating training miracles.* Sydney: Prentice Hall.

Dubois, D.D., Rothwell, J.W. (2004). *Competency-based human resource management.* Amberst, MA: Human Resource Development.

Good, C.V. (1973). Dictionary of education (3rd ed.). New York: Mcgraw-Hill Book.

Hair, J.F., BLACK, W.C., BABIN, B.J., & ANDERSON, R.E. (2010). *Multivariate data analysis: A global perspective.* New Jersey, USA.: Pearson Prentice Hall.

Hellriegel, D., & Slocum, J.W. (1979). *Organizational behavior* (2nd ed.). Paul: West.

Hughes, R.L., Ginnett, R.C., & Curphy, G.J. (2012). *Leadership: Enhancing the lessons of experiences* (7th ed.). New York: McGraw-Hill.

Husen, T., & Postlethwaite, N.T. (1994). *The international encyclopedia of education* (2nd ed.). New York: Pergawon.

Joyce, B., & Weil, M. (1986). *Model of teaching (3rd ed.).* London: Prentice-Hall.

Keeves, P.J. (1988). *Educational research methodology and measurement: An international handbook.* Oxford, England: Pergamon.

Longman. (1981). *Longman dictionary of contemporary English.* England: Clays.

Schumacker, R.E., & Lomax, R.G. (2010). *A beginner's duide to structural equation modeling.* New York: Routledge.

Smith, R.H. (1980). *Management: Making organizations perform.* New York: Macmillan.

Shermon, G. (2005). *Competency based HRM: A strategic resource for competency mapping assessment and development centers.* New York: Tata McGraw-Hill.

Spencer, L.M., & Spencer, S.M. (1993). *Competency at work: Models for superior performance.* New York: John Wiley & Sons.

Steven, J.P. (2009). *Applied multivariate statistics for the social sciences.* New York: Routledge.

Tabachnick, B., & Fadel, C. (2009). *Learning and innovation skills: 21st century skills learning for life in our times.* San Francisco: Jossey-Bass.

Willer, R.H. (1967). *Leader and leadership process.* Boston: Irwin/McGraw-Hil.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1. ดร.ศุภโชค ปิยะสันต์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยไร่สามัคคี
2. รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิกร ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบรูพา
3. ดร.วีระ แข็งกสิการ ตำแหน่ง รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
4. ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ ตำแหน่ง อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
5. ดร.พิทยา แสงสว่าง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านผานกเค้า จังหวัดเลย
6. ดร.สมศักดิ์ ประสาร ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปะทาย จังหวัดศรีสะเกษ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยของแบบสอบถาม

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอธิชัย ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ดร.ศิธาชัย ศรีอุดม ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
3. ดร.ณัฐกานต์ ประจันบาน ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
4. ดร.วรรณกร พรประเสริฐ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาวัดและประเมินผลการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
5. นางบำรุงรัตน์ เจนนาวิน ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1. ดร.อาทร นกแก้ว ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2. ดร.พิทยา แสงสว่าง ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

3. ดร.สุภารัตน์ เชื้อโชติ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย นเรศวร

4. ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ ตำแหน่ง อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

5. นางสาวสาวิตรี พูลสุโข ตำแหน่ง นักวิชาการอิสระ

6. นางสาววลีรัตน์ มิ่งศูนย์ ตำแหน่ง ผู้จัดการโครงการมูลนิธิสยามกัมมาจล

รายนามผู้เชี่ยวชาญประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศักดิ์ สว่างเมฆ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษาและวิทยาศาสตร์การออกกำลังกาย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ปาณาวงษ์ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

3. อาจารย์เบญจวรรณ ชัยปลัด ตำแหน่ง รองคณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

4. ดร.พรทิพย์ ครามจันทึก ตำแหน่ง รองคณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

5. อาจารย์สุปราณี พิสมัย ตำแหน่ง รองคณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายทิตย์ ยะฟู ตำแหน่ง รองคณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

7. ดร.ชลายุทธ์ ครุฑเมือง ตำแหน่ง รองคณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ ใจฉลาด ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาการประถม ศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

9. อาจารย์พรพิมล อ่อนศรี ตำแหน่ง อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ข้อ	รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)						IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5	รวม		
สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้									
1	ท่านเห็นถึงความสำคัญของศาสตร์พระราชาในการนำมาพัฒนาการเรียนรู้ที่ยั่งยืน	+1	+1	0	0	+1	3	0.60	ใช้ได้
2	ท่านเข้าใจหลักการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่าลึกซึ้ง	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
3	ท่านน้อมนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ในชีวิต พัฒนาตน งาน และการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	ท่านสามารถถ่ายทอดหลักการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างลึกซึ้ง กับผู้เรียน	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
5	ท่านสามารถคิดเชิงเหตุผลที่นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ในชีวิตประจำวัน และการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	ท่านมีวิจารณญาณในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ในชีวิตประจำวัน และการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	ท่านปฏิบัติตนบนพื้นฐานความพอเพียง และดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน									
1	ท่านมีวิธีการคิดที่หลากหลายในการแก้ไขปัญหาพัฒนาตนเองได้	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
2	ท่านตั้งเป้าการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนพัฒนาทักษะมากกว่าทำคะแนน	+1	+1	0	+1	0	3	0.60	ใช้ได้
3	ท่านสามารถสร้างบรรยากาศที่จะเอื้อต่อกระบวนการคิดของผู้เรียน	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
4	ท่านเชื่อว่านักเรียนทุกคนสามารถพัฒนาได้เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	ท่านสามารถแยกแยะข้อเด่นและข้อด้อยของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	ท่านสามารถนำความรู้ ด้านจิตวิทยาการเรียนรู้มาอธิบายถึงคุณลักษณะที่หลากหลายของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ข้อ	รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู ของโครงการผลิตครูระบบปิด	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)						IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5	รวม		
7	ท่านสามารถนำความรู้ทางจิตวิทยาไปใช้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
8	ท่านสามารถนำเสนอแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้อย่างเหมาะสมและเป็นไปได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
9	ท่านออกแบบระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนที่สามารถเข้าถึงและตรวจสอบผลการเรียนรู้ได้ง่ายและรวดเร็ว	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
10	ท่านจัดทำรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
11	ท่านนำสารสนเทศที่ได้จากรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมาวิเคราะห์ เพื่อสร้างแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
12	ท่านรู้และเข้าใจพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย	+1	+1	+1	0	+1	4	**0.80**	**ใช้ได้**
13	ท่านสามารถเข้าถึงบริบทสภาพแวดล้อมและสภาพของการเลี้ยงดูของผู้เรียนแต่ละคน	+1	+1	0	+1	+1	4	**0.80**	**ใช้ได้**
14	ท่านยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และระดับการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
15	ท่านออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
16	ท่านจัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจในการทำกิจกรรมในห้อง และมีความสนใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
17	ท่านคอยช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถและความถนัดที่มีอยู่อย่างเต็มที่	+1	+1	0	+1	+1	4	**0.80**	**ใช้ได้**
18	ท่านมีความสามารถในการเป็นครูโค้ช ในการให้คำแนะนำ ฝึกฝน และช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ	+1	+1	0	+1	+1	4	**0.80**	**ใช้ได้**
19	ท่านสามารถสร้างนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
20	ท่านสามารถนำนวัตกรรมมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับต่าง ๆ ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**

ข้อ	รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู ของโครงการผลิตครูระบบปิด	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)						IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5	รวม		
21	ท่านแสดงความกระตือรือร้น และเห็นคุณค่าของเรื่องที่จะสอนให้กับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	0	4	**0.80**	**ใช้ได้**
22	ท่านเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียนโดยการชมเชยด้วยคำพูดต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
23	ท่านเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียนโดยการชมเชยด้วยการให้ของรางวัล	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี									
1	ท่านสามารถใช้ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่จำเป็นและใช้เทคโนโลยีมาพัฒนาตนเองได้	+1	+1	+1	0	+1	4	**0.80**	**ใช้ได้**
2	ท่านสามารถใช้ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่จำเป็นและใช้เทคโนโลยีมาพัฒนางานได้	+1	+1	+1	0	+1	4	**0.80**	**ใช้ได้**
3	ท่านสามารถใช้ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่จำเป็นและใช้เทคโนโลยีมาพัฒนาหลักสูตร สื่อ การจัดการเรียนรู้ได้	+1	+1	+1	0	+1	4	**0.80**	**ใช้ได้**
4	ท่านสามารถใช้ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่จำเป็นและใช้เทคโนโลยีมาวัดประเมินผลการเรียนรู้ได้	+1	+1	+1	0	+1	4	**0.80**	**ใช้ได้**
5	ท่านออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับบริบท อัตลักษณ์ หรือปรากฏการณ์ทางสังคมของท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
6	ท่านสามารถเลือกใช้สื่อการจัดเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น	+1	+1	0	+1	+1	4	**0.80**	**ใช้ได้**
7	ท่านมีเทคนิคการจัดเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
8	ท่านมีกระบวนการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
9	ท่านสามารถประยุกต์ใช้หลักการและวิธีการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**

ข้อ	รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู ของโครงการผลิตครูระบบปิด	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)						IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5	รวม		
10	ท่านจัดการชั้นเรียนให้กับผู้เรียนโดยใช้ศาสตร์การสอนที่คำนึงถึงสุขภาวะของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
11	ท่านจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนให้มีความปลอดภัยเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความหลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
12	ท่านสามารถสร้างนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
13	ท่านสามารถสร้างนวัตกรรม เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างของแต่ละบุคคล ให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
14	ท่านออกแบบสื่อการเรียนการสอนแบบสื่อทำมือและสื่อเทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
15	ท่านสามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนรู้และสร้างนวัตกรรมต่าง ๆ ได้ เช่น CAI, google classroom, Kahoot เป็นต้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
16	ท่านคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าองค์ความรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	0	4	**0.80**	**ใช้ได้**
17	ท่านสามารถนำสาระการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	0	4	**0.80**	**ใช้ได้**
18	ท่านสามารถนำหลักสูตรสถานศึกษามาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
19	ท่านสามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของพื้นที่ และครอบคลุมตามที่หลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนดได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
20	ท่านสามารถนำแผนการจัดเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มาวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งในสภาวะปกติของสถานศึกษาแต่ละประเภทได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
21	ท่านสามารถนำแผนการจัดเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มาวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งในสภาวะใหม่ (New Normal) ของสถานศึกษาแต่ละประเภทได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**

ข้อ	รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู ของโครงการผลิตครูระบบปิด	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)						IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5	รวม		
สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน									
1	ท่านสามารถเลือกใช้งานวิจัยให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ได้	+1	+1	+1	0	+1	4	**0.80**	**ใช้ได้**
2	ท่านสามารถหาความรู้จากงานวิจัยด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อมาปรับใช้กับการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	0	+1	4	**0.80**	**ใช้ได้**
3	ท่านนำองค์ความรู้ในงานวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
4	ท่านมีความรอบรู้ระเบียบวิธีการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างความรู้ใหม่	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
5	ท่านสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียน และจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
6	ท่านมีจริยธรรมทางการวิจัย	+1	+1	0	+1	+1	4	**0.80**	**ใช้ได้**
7	ท่านสามารถทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	0	+1	4	**0.80**	**ใช้ได้**
8	ท่านสามารถสร้างงานวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
9	ท่านสามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
10	ท่านสามารถใช้ความรู้ จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ มาทำให้เกิดนวัตกรรม ร่วมกับผู้เรียนได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
11	ท่านสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
12	ท่านสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความสามารถ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างเต็มศักยภาพ ตลอดจนพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
13	ท่านสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ท้าทายความคิด ตอบสนองความสนใจของผู้เรียนสร้างโอกาสให้ผู้เรียนสร้างนวัตกรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น									
1	ท่านสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
2	ท่านมีการติดต่อ สื่อสาร และสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองนักเรียนอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
3	ท่านสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีชุมชนกับโรงเรียนได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**

ข้อ	รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู ของโครงการผลิตครูระบบปิด	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)						IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5	รวม		
4	ท่านมีการรับรู้มุมมองร่วมกันกับผู้ปกครองและชุมชน ในเรื่องการสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
5	ท่าน ผู้ปกครองและชุมชน มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ในการสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
6	ท่านสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับ ผู้ปกครองและชุมชนอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
7	ท่านปรึกษากับผู้ปกครองทุกครั้งที่เกิดปัญหา ขึ้นกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
8	ท่านร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุน การเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
9	ท่านร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหาผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
10	ท่านร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาผู้เรียนให้มี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
11	ท่านสามารถถ่ายทอดความรู้ของตนเองแก่ชุมชนและสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
12	ท่านสามารถชี้นำความรู้ของตนเองกับชุมชนและสังคม อย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
13	ท่านสามารถปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับชุมชนและ สังคมอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
14	ท่านออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ จัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน และบูรณาการความรู้ ข้ามวัฒนธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
15	ท่านนำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น และสภาพแวดล้อม`ของชุมชนมาบูรณาการในการจัด การเรียนรู้ในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
16	ท่านนำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น และสภาพแวดล้อมของชุมชนมาบูรณาการความรู้ ข้ามวัฒนธรรม	+1	+1	+1	0	+1	4	**0.80**	**ใช้ได้**
17	ท่านจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียนให้มีส่วนร่วมของชุมชน บนฐานของบริบท ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน	+1	+1	0	+1	+1	4	**0.80**	**ใช้ได้**
18	ท่านมีส่วนในการสร้างสัมมาชีพให้กับชุมชนได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
19	ท่านมีส่วนในการสร้างความมั่นคงในคุณภาพชีวิต ของชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
20	ท่านเป็นผู้อัธยาศัยดี สามารถจุดประกายให้ชุมชน เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ ตลอดชีวิตได้	+1	+1	0	+1	0	3	**0.60**	**ใช้ได้**

ข้อ	รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู ของโครงการผลิตครูระบบปิด	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)						IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5	รวม		
สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง									
1	ท่านมีความสามารถในการฝึกฝนทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ใช้ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง ว่องไวต่อการจัดการเรียนการสอน ทำให้เข้าใจประเด็นปัญหาได้อย่างรวดเร็ว	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
2	ท่านสามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร การพัฒนาตนเองได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
3	ท่านสามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร การพัฒนางานได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
4	ท่านสามารถติดตามข้อมูลข่าวสารการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสามารถนำมาปรับใช้/เชื่อมโยงกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
5	ท่านสามารถนำข้อมูลข่าวสารการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ มาประเมินสารสนเทศที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
6	ท่านรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศ	+1	+1	0	+1	+1	4	**0.80**	**ใช้ได้**
7	ท่านสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ และศาสตร์ทั้งหลาย ตลอดจนเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
8	ท่านสามารถปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ และศาสตร์ทั้งหลาย ตลอดจนเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
9	ท่านสามารถคิด ตัดสินใจในการแก้ปัญหาให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ และศาสตร์ทั้งหลาย ตลอดจนเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
10	ท่านสามารถนำเครื่องมือมาวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
11	ท่านตระหนักรู้หลักการบูรณาการข้ามศาสตร์และโลกความจริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
12	ท่านสามารถนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาบูรณาการข้ามศาสตร์และโลกความจริงได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**

ข้อ	รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู ของโครงการผลิตครูระบบปิด	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)						IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5	รวม		
13	ท่านสามารถนำองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องมาบูรณาการทั้งข้ามศาสตร์และโลกความจริงได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
14	ท่านสามารถใช้ดุลพินิจที่ดีในการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
15	ท่านสามารถใช้ดุลพินิจที่ดีในการแปลความหมายของข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
16	ท่านมีความสามารถในการรับส่งข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
17	ท่านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
18	ท่านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ร่วมงาน หรือผู้ร่วมวิชาชีพ ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
19	ท่านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครอบครัว สังคม และประเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
20	ท่านมีความมุ่งมั่นในการทำหน้าที่ครูที่สมบูรณ์ ปฏิบัติตามระเบียบวินัยและจรรยาบรรณของนิสิตครู ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่และใช้ผู้เรียนเป็นเครื่องมือในการหาผลประโยชน์ส่วนตน	+1	+1	0	+1	+1	4	**0.80**	**ใช้ได้**
21	ท่านรัก และศรัทธาต่อวิชาชีพที่สะท้อนผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
22	ท่านซื่อสัตย์สุจริตต่อวิชาชีพที่สะท้อนผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
23	ท่านรับผิดชอบต่อวิชาชีพที่สะท้อนผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
24	ท่านปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกาของโรงเรียนด้วยความสมัครใจ ในด้านการปฏิบัติการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
25	ท่านปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกาของโรงเรียนด้วยความสมัครใจ ในด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ในโรงเรียน นอกเหนือการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
26	ท่านสามารถนำข้อตกลง กฎ กติกาของโรงเรียนมาบูรณาใช้กับชีวิตประจำวันได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
27	ท่านปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนด้วยความยุติธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
28	ท่านปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม ไม่คำนึงถึงฐานะทางครอบครัวของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
29	ท่านปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม ไม่คำนึงถึงปัญหาหรือความสามารถของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**

ข้อ	รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู ของโครงการผลิตครูระบบปิด	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)						IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5	รวม		
30	ท่านมีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ โดยนำเครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษาไปใช้ได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
31	ท่านมีความเป็นผู้นำ และแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ เพื่อสร้างการเรียนรู้ให้กับสถานศึกษา และชุมชน	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**
32	ท่านเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา หรือสิ่งแวดล้อม	+1	+1	+1	+1	+1	5	**1.00**	**ใช้ได้**

ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิแบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ผู้ให้สัมภาษณ์.....
ตำแหน่ง.....
สถานที่สัมภาษณ์.....
วัน/เวลาสัมภาษณ์.....

จุดมุ่งหมายการสัมภาษณ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด และศึกษาแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวกับสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ผู้วิจัยได้สังเคราะห์สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดได้ 12 สมรรถนะ ดังนี้

สมรรถนะที่ 1: การเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

สมรรถนะที่ 2: ความเข้าใจ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ะบุคคล และสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้

สมรรถนะที่ 3: การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเต็มตามศักยภาพ

สมรรถนะที่ 4: ความรอบรู้ในเนื้อหา แสวงหาแหล่งเรียนรู้ และบูรณาการองค์ความรู้ในวิชาเอก

สมรรถนะที่ 5: การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ และประเมินผล เพื่อส่งเสริมความเป็นนวัตกรของผู้เรียน

สมรรถนะที่ 6: การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

สมรรถนะที่ 7: การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียน

สมรรถนะที่ 8: การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในกิจกรรมวิชาชีพ

สมรรถนะที่ 9: จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ สังคม และผู้รับบริการ

สมรรถนะที่ 10: การพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคม

สมรรถนะที่ 11: การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

สมรรถนะที่ 12: การประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้

สมรรถนะที่ 1: การเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง

หมายถึง นิสิตครูที่มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิญญาณครู สามารถปรับตัว และพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ ปฏิบัติงานด้วยแนวคิดทางวิชาการ จนเป็นที่ยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน ปฏิบัติงานด้วยอุดมการณ์ความเป็นครู เป็นแบบอย่างให้แก่บุคคลทั่วไป เอาใจใส่นักเรียนทุกคนด้วยความรัก และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัติ และคุณลักษณะที่ดีตามพัฒนาการ

ความรู้ (Knowledge)

ความรู้ในหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับจิตวิญญาณความเป็นครู

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ทักษะ (Skills)

1. เรียนรู้ ปรับตัว และพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ และศาสตร์ทั้งหลาย ตลอดจนเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2. ปฏิบัติงาน และแก้ปัญหาโดยคำนึงถึงความรู้ หลักทางทฤษฎี ค่านิยม แนวคิด นโยบาย และยุทธศาสตร์ชาติ บรรทัดฐานทางสังคมและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในสถานการณ์จริง สามารถประยุกต์ใช้เพื่อป้องกัน แก้ปัญหา และพัฒนา ตลอดจนเป็นที่ยอมรับจากเพื่อนร่วมงานในสถานศึกษา

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

คุณลักษณะ (Attributes)

1. ปฏิบัติหน้าที่ตามอุดมการณ์ความเป็นครู
2. ตั้งใจมุ่งมั่นต่อการเรียนรู้สู่การเป็นครูที่ดี
3. ความยุติธรรม กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้องและปฏิเสธสิ่งที่ไม่ถูกต้อง
4. มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม
5. พฤติกรรม บุคลิกภาพ ความเป็นครูมืออาชีพเป็นแบบอย่างให้แก่บุคคลรอบข้าง พร้อมการปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ และมีส่วนช่วยเหลือคนในโรงเรียนให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติ
6. แนะแนวทางการแก้ปัญหาทางวิชาการ วิชาชีพ และสังคมอย่างมีเหตุผล
7. เอาใจใส่นักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม
8. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรัก ทุ่มเท เอาใจใส่ ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม
9. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัติ และคุณลักษณะที่ดีงาม อย่างเต็มความสามารถด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับระดับพัฒนาการ

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางพัฒนานิสิตครูให้เกิดสมรรถนะ ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ (วิธีการพัฒนา / ขั้นตอนการพัฒนา / บทบาทของผู้พัฒนา และผู้ถูกพัฒนา)

.....

.....

.....

สมรรถนะที่ 2: ความเข้าใจ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่บุคคล และสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้

หมายถึง นิสิตครูมีความรู้ความเข้าใจพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย รู้จักเลือกใช้คำพูดที่เหมาะสม สร้างนวัตกรรมที่หลากหลาย ส่งเสริมผู้เรียนให้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ สามารถกระตุ้นผู้เรียนให้ใฝ่เรียนรู้ เคราพสิทธิ เสรีภาพ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ยอมรับความแตกต่าง และมีมุมมองว่าผู้เรียนทุกคนสามารถพัฒนาได้

ความรู้ (Knowledge)

1. รู้และเข้าใจพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย
2. อธิบายและวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน โดยใช้หลักจิตวิทยา

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ทักษะ (Skills)

1. รู้จักเลือกใช้คำพูดที่เหมาะสมกับการส่งเสริมผู้เรียน
2. มีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น
3. สร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับต่าง ๆ และมีความต้องการพิเศษได้อย่างเหมาะสม
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความสามารถ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างเต็มศักยภาพตลอดจนพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์

5. ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งผู้เรียนปกติและความต้องการพิเศษ หรือข้อจำกัดทางกาย

6. ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ด้วยความเอาใจใส่

7. กระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้แก่ผู้เรียน อีกทั้งสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน โดยใช้การเสริมแรงทางบวก

8. สามารถควบคุมชั้นเรียนเมื่อพบสภาวะทางอารมณ์หรือพฤติกรรมของนักเรียนที่ไม่พึงประสงค์

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

คุณลักษณะ (Attributes)

1. เข้าใจในธรรมชาติและความรู้สึกของผู้เรียน

2. เคารพสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้เรียน

3. ยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และระดับการเรียนรู้

4. มีมุมมองต่อการพัฒนาผู้เรียนแบบ Growth mindset

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

แนวทางพัฒนานิสิตครูให้เกิดสมรรถนะ ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ (วิธีการพัฒนา / ขั้นตอนการพัฒนา / บทบาทของผู้พัฒนา และผู้ถูกพัฒนา)

.....

.....

.....

.....

สมรรถนะที่ 3: การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเต็มตามศักยภาพ

หมายถึง นิสิตครูมีความรู้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ช่วยให้คำแนะนำตามความต้องการ ความสนใจ ความถนัด และศักยภาพของผู้เรียน อีกทั้งมีส่วนช่วยสนับสนุน แก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเต็มศักยภาพ

ความรู้ (Knowledge)

สามารถนำความรู้ทางจิตวิทยาไปใช้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ทักษะ (Skills)

1. ให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้
2. สร้างกลไกการช่วยเหลือ แก้ไขและส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนที่ตอบสนองความต้องการ ความสนใจ ถนัด และศักยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล
3. สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ
4. ดูแลช่วยเหลือ สนับสนุน แก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเต็มศักยภาพ

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

คุณลักษณะ (Attributes)

ผู้นำในการจัดการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพของผู้เรียน

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางพัฒนานิสิตครูให้เกิดสมรรถนะ ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ (วิธีการพัฒนา / ขั้นตอนการพัฒนา / บทบาทของผู้พัฒนา และผู้ถูกพัฒนา)

.....

.....

.....

.....

สมรรถนะที่ 4: ความรอบรู้ในเนื้อหา แสวงหาแหล่งเรียนรู้ และบูรณาการองค์ความรู้ในวิชาเอก

หมายถึง นิสิตครูมีความรู้และเข้าใจในเนื้อหาของการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกและวิชาเฉพาะ สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อนำมาบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

ความรู้ (Knowledge)

รอบรู้ และเข้าใจในเนื้อหาของสาขาวิชาเอกที่สอน บูรณาการองค์ความรู้ และใช้แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสาระวิชา

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ทักษะ (Skills)

1. แสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้แก่ผู้เรียนได้
2. สามารถนำเนื้อหาวิชาที่สอนมาพัฒนาผู้เรียนได้อย่างลึกซึ้ง
3. มีความเชี่ยวชาญในจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกและวิชาเฉพาะ นำมาบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางพัฒนานิสิตครูให้เกิดสมรรถนะ ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ (วิธีการพัฒนา / ขั้นตอนการพัฒนา / บทบาทของผู้พัฒนา และผู้ถูกพัฒนา)

.....

.....

.....

สมรรถนะที่ 5: การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ และประเมินผล เพื่อส่งเสริมความเป็นนวัตกรของผู้เรียน

หมายถึง นิสิตครูมีความรอบรู้ในหลักสูตร หลักการจัดการเรียนรู้ วิธีการบริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนมีความสุข จัดทำแผนการเรียนรู้ที่นำไปสู่การปฏิบัติ เลือกใช้เทคนิคที่เหมาะสม และการจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้วยกิจกรรมแบบ Active Learning ที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน โดยนิสิตครูควรมีความพร้อม คิดเป็นระบบ เป็นผู้เอื้ออำนวยการเรียนรู้ และนักพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

ความรู้ (Knowledge)

1. มีความรอบรู้ในหลักสูตร และวิทยาการการจัดการเรียนรู้
2. มีความรอบรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และสามารถเลือกวิธีการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และสื่อที่เหมาะสมกับผู้เรียน
3. มีความรอบรู้และสามารถประยุกต์ใช้หลักการและวิธีการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน
4. สามารถออกแบบกิจกรรม วางแผน เลือกใช้สื่อ ใช้เทคนิคที่เหมาะสม มีการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษา
5. สามารถการออกแบบและการจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ทักษะ (Skills)

1. สามารถวิเคราะห์ จัดทำ ใช้ ประเมินความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้

2. สามารถบริหารและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ สื่อ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

3. บริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ และมีความสุขในการเรียน โดยใช้ศาสตร์การสอน คำนึงถึงสุขภาวะของผู้เรียน

4. สามารถจัดทำแผน และนำแผนการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญารู้คิดและมีความเป็นนวัตกร

5. การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีนวัตกรรม

6. สามารถออกแบบดำเนินการจัดกิจกรรมประเมินผลและแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา

7. ส่งเสริมการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และกิจกรรมแบบ Active Learning

8. สามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าองค์ความรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

คุณลักษณะ (Attributes)

1. ครูนักคิดเชิงระบบ นักนวัตกรรม

2. การสร้างความพร้อมให้กับผู้เรียน

3. ครูผู้เอื้ออำนวยการเรียนรู้

4. เป็นนักพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และคุณภาพผู้เรียน

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางพัฒนานิสิตครูให้เกิดสมรรถนะ ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ (วิธีการพัฒนา / ขั้นตอนการพัฒนา / บทบาทของผู้พัฒนา และผู้ถูกพัฒนา)

.....

.....

.....

.....

สมรรถนะที่ 6: การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

หมายถึง นิสิตครูมีความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษา โดยนำรูปแบบของการสื่อสาร โปรแกรมสำเร็จรูปที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรมที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ มาประยุกต์ใช้สื่อ และเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างฉลาด เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

ความรู้ (Knowledge)

1. มีความรอบรู้พื้นฐานด้านวิทยาการคำนวณ
2. มีความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามมาตรฐาน
3. สามารถออกแบบพัฒนาสื่อและนวัตกรรม ตลอดจนประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อทำมือ
4. สามารถสร้างนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียนตามความแตกต่างให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ทักษะ (Skills)

1. มีความสามารถในการใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ใช้ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง ว่องไวต่อการจัดการเรียนการสอน หรือที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู ทำให้เข้าใจประเด็นปัญหาได้อย่างรวดเร็ว

2. มีความสามารถในการสื่อสารกับพ่อแม่ ชุมชนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการสื่อสารทางการพูด การเขียน หรือนำเสนอด้วยรูปแบบต่าง ๆ

3. รู้เท่าทันสื่อ

4. สามารถเลือกใช้สื่อ และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างฉลาด เพื่อสืบค้น สืบค้นข้อมูลได้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

5. สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนรู้ เช่น CAI, google classroom, Kahoot เป็นต้น

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางพัฒนานิสิตครูให้เกิดสมรรถนะ ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ (วิธีการพัฒนา / ขั้นตอนการพัฒนา / บทบาทของผู้พัฒนา และผู้ถูกพัฒนา)

.....

.....

.....

.....

สมรรถนะที่ 7: การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียน

หมายถึง นิสิตครูมีความรู้ถึงระเบียบวิธีการศึกษาวิจัย สามารถเลือกใช้ จัดทำ และประยุกต์ใช้ความรู้จากงานวิจัยมาจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม

ความรู้ (Knowledge)

มีความรอบรู้ระเบียบวิธีการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างความรู้ใหม่

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ทักษะ (Skills)

1. สามารถจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนางาน ชุมชน ตนเอง ผู้เรียน และจัดการเรียนการสอนเพื่อนำมาสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง

2. สามารถเลือกใช้ หาความรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้จากงานวิจัยในการจัดการเรียนรู้ได้

3. สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัยและสร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

- ○ เห็นด้วย
- ○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

คุณลักษณะ (Attributes)

ตระหนักถึงความสำคัญของงานวิจัยและการวิจัยในการต่อยอดความรู้

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

- ○ เห็นด้วย
- ○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางพัฒนานิสิตครูให้เกิดสมรรถนะ ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ (วิธีการพัฒนา / ขั้นตอนการพัฒนา / บทบาทของผู้พัฒนา และผู้ถูกพัฒนา)

.....

.....

.....

.....

สมรรถนะที่ 8: การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในกิจกรรมวิชาชีพ

หมายถึง นิสิตครูรู้บทบาทหน้าที่ของตน สามารถทำงานร่วมกับผู้เรียน และบุคคลทั่วไป อุทิศตนเพื่อช่วยเหลือ เอื้อต่อการแก้ปัญหา แนะแนวทาง และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์

ทักษะ (Skills)

1. รู้บทบาทหน้าที่ของนิสิตครู และผู้เรียน
2. สามารถทำงานร่วมกันกับผู้เรียน ผู้ร่วมงานทุกกลุ่ม และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างสร้างสรรค์ในกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพ
3. เป็นผู้อำนวยความสะดวกและแนะแนวทาง

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

คุณลักษณะ (Attributes)

1. อุทิศตนเพื่อช่วยเหลือเพื่อน ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพภายใต้หลักการที่ถูกต้อง
2. มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ
3. เอาใจใส่ช่วยเหลือ และเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

แนวทางพัฒนานิสิตครูให้เกิดสมรรถนะ ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ (วิธีการพัฒนา / ขั้นตอนการพัฒนา / บทบาทของผู้พัฒนา และผู้ถูกพัฒนา)

.....

.....

.....

.....

สมรรถนะที่ 9: จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ สังคม และผู้รับบริการ

หมายถึง นิสิตครูมีความรู้ในการจัดการและรับผิดชอบ เป็นผู้พร้อมในการเป็นครูมืออาชีพ มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ มีความเป็นผู้นำ สามารถปรับตัวให้เข้ากับบริบทในสถานศึกษาและชุมชน นึกถึงประโยชน์ส่วนรวม ดำเนินชีวิตตามกฎระเบียบของสังคม มีใจรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริตในวิชาชีพ และยอมรับ เคารพความหลากหลายทางสังคม โดยเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นครูในสถาบันผลิตครู สถานศึกษา และชุมชน

ความรู้ (Knowledge)

1. มีแนวทางการจัดการและระบบรับผิดชอบที่สะท้อนผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน
2. การเตรียมความพร้อมในการเป็นครูมืออาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ทักษะ (Skills)

1. มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ
2. การเป็นผู้นำในการสร้างการเรียนรู้ให้กับสถานศึกษา และชุมชนที่ดี โดยใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษา
3. แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมและปฏิบัติได้

4. ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับบริบทในสถานศึกษาและชุมชน

5. ริเริ่ม วางแผน รับผิดชอบ หรือเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ และพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา หรือสิ่งแวดล้อมโดยคำนึงถึง ผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ

6. ทำงานโดยอาศัยหลักการ เหตุผลและใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคม ความรู้สึกของผู้อื่นและประโยชน์ของสังคมส่วนรวม

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

คุณลักษณะ (Attributes)

1. มีค่านิยมและคุณลักษณะเป็นประชาธิปไตย

2. ดำเนินชีวิต และปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ ของสังคมภายใต้ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอย่างเคร่งครัด

3. รัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพที่สะท้อนผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ผู้ร่วมงาน ครอบครัว สังคมและประเทศ ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน

4. ให้บริการด้วยความจริงใจ และเสมอภาคต่อวิชาชีพครูและชุมชน

5. ไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

6. ยอมรับ และเคารพในความหลากหลายทางสังคม โดยการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นครูในสถาบันผลิตครู สถานศึกษา และชุมชน

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางพัฒนานิสิตครูให้เกิดสมรรถนะ ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ (วิธีการพัฒนา / ขั้นตอนการพัฒนา / บทบาทของผู้พัฒนา และผู้ถูกพัฒนา)

.....

.....

.....

.....

สมรรถนะที่ 10: การพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคม

หมายถึง นิสิตครูมีความรู้ ความสามารถในการติดตามข้อมูลข่าวสารการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ ทั้งในและนอกประเทศ มีเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน สามารถนำศาสตร์ความรู้มาบูรณาการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้โดยนำเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอนมาออกแบบ วิเคราะห์ แก้ปัญหา และตัดสินใจในการรับข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือ

ความรู้ (Knowledge)

1. ติดตามข้อมูลข่าวสารการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสามารถนำมาปรับใช้/เชื่อมโยงกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. มีความรอบรู้บริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทั้งภายใน และภายนอกประเทศ ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษา

3. มีความรอบรู้ด้านการเงิน สุขภาพ สุนทรียภาพ และเข้าใจโลกเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

4. ผู้ที่มีความรอบรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ รวมทั้งมีความสามารถในการบูรณาการความรู้ได้

5. มีความรอบรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเนื้อหาสาระด้านวิชาชีพของครู และนำแนวคิด เทคนิควิธีการ หรือ ความรู้ใหม่ ๆ ที่น่าสนใจมาแก้ปัญหาที่สลับซับซ้อน และประยุกต์ใช้เป็นส่วนหนึ่งในการออกแบบการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

6. คิดค้นข้อเท็จจริง เข้าใจ และประเมินสารสนเทศที่หลากหลาย

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ทักษะ (Skills)

1. รู้เท่าทัน คิดตัดสินใจและสามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก

2. มีเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกันและสัมพันธ์เชื่อมโยงกันทั้งในระดับนโยบายถึงปฏิบัติการ

3. ออกแบบเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสานหรือคละชั้นเรียน และผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์

4. มีความไวในการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาและตัดสินใจในข้อมูลข่าวสารทั้งที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติ หรือคณิตศาสตร์

5. สามารถใช้ดุลพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย

6. มีการรับส่งข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศ

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

คุณลักษณะ (Attributes)

ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการทั้งข้ามศาสตร์และโลกความจริง

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

แนวทางพัฒนานิสิตครูให้เกิดสมรรถนะ ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ (วิธีการพัฒนา / ขั้นตอนการพัฒนา / บทบาทของผู้พัฒนา และผู้ถูกพัฒนา)

.....

.....

.....

.....

สมรรถนะที่ 11: การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

หมายถึง นิสิตครูสามารถศึกษา เข้าใจ และเข้าถึงบริบทชุมชนบนความแตกต่างทางค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น สามารถถ่ายทอดความรู้ที่มีแก่ชุมชน และสังคม โดยนำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น และสภาพแวดล้อมของชุมชนมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ซึ่งเป็นการจุดประกายให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เป็นการส่งเสริมให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชน

ความรู้ (Knowledge)

1. ศึกษา เข้าใจ และเข้าถึงบริบทของชุมชน และสามารถอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม และการเรียนรู้พหุวัฒนธรรม

2. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น เช่น ภาษา ประเพณี ความเชื่อของชนเผ่า

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ทักษะ (Skills)

1. สามารถปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างเหมาะสม และมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

2. สามารถถ่ายทอดความรู้ของตนเองแก่ชุมชนและสังคม

3. สามารถนำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น และสภาพแวดล้อมของชุมชนมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน และบูรณาการความรู้ข้ามวัฒนธรรม

4. เป็นผู้จุดประกายและเป็นข้อต่อ (Coordinator) ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยผ่านการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน

5. สามารถสร้างเครือข่าย ความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน

6. สามารถชี้นำความรู้แก่ชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

คุณลักษณะ (Attributes)

1. สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครอง และชุมชนกับโรงเรียน

2. ร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา

3. มีความสุข และความพึงพอใจในการทำงานร่วมกับชุมชน

4. สร้างสัมมาชีพและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของชุมชนได้

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางพัฒนานิสิตครูให้เกิดสมรรถนะ ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ (วิธีการพัฒนา / ขั้นตอนการพัฒนา / บทบาทของผู้พัฒนา และผู้ถูกพัฒนา)

.....

.....

.....

.....

สมรรถนะที่ 12: การประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้

หมายถึง นิสิตครูสามารถนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ในชีวิต พัฒนาตน งาน และการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ความรู้ (Knowledge)

นำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ในชีวิต พัฒนาตน งาน และการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

คุณลักษณะ (Attributes)

1. เน้นความสำคัญของศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
2. มีความพอเพียง และดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

○ เห็นด้วย

○ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางพัฒนานิสิตครูให้เกิดสมรรถนะ ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ (วิธีการพัฒนา / ขั้นตอนการพัฒนา / บทบาทของผู้พัฒนา และผู้ถูกพัฒนา)

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถาม

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการตรวจสอบสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด โดยแบ่งออกเป็น 6 สมรรถนะ คือ

1. สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้
2. สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
3. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี
4. สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
5. สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
6. สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง

ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ให้ตรงกับการปฏิบัติจริงของท่านมากที่สุด เพื่อประโยชน์ของการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ.....ปี
3. รหัสนิสิต/นักศึกษาที่เข้าศึกษา.....
4. สาขาวิชา.....
5. มหาวิทยาลัยที่ท่านศึกษา.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการตรวจสอบสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

คำชี้แจง ข้อความในแบบสอบถามนี้ เป็นการตรวจสอบสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ขอให้ท่านพิจารณาว่าท่านได้พัฒนาความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นในแต่ละข้อเหล่านี้บ้างหรือไม่ โดยพิจารณาเลือกตอบตามเกณฑ์ต่อไปนี้ให้สอดคล้องกับความจริงที่ท่านเกิดการพัฒนาความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นของนิสิตครูในโครงการผลิตครูระบบปิด โปรดเลือก (/) ในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านเพียงข้อเดียว โดยมีเกณฑ์ดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ท่านมีการพัฒนาบ่อยครั้งหรือทุกครั้ง/มีความสามารถในรายการนั้นเป็นจริงมากที่สุด

มาก หมายถึง ท่านมีการพัฒนาค่อนข้างบ่อยครั้ง/มีความสามารถในรายการนั้น มีส่วนจริงค่อนข้างมาก

ปานกลาง หมายถึง ท่านมีการพัฒนาเป็นบางครั้ง/มีความสามารถในรายการนั้น มีส่วนจริงน้อย

น้อย หมายถึง ท่านมีการพัฒนาบ้างแต่น้อยครั้งหรือนาน ๆ ครั้ง/มีความสามารถในรายการนั้นมีส่วนจริงน้อยมาก

น้อยที่สุด หมายถึง ท่านไม่มีการพัฒนาเลย/มีความสามารถในรายการนั้น ว่าไม่จริงเลย

ตอนที่ 2 ข้อความความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะและความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นของนิสิตครูในโครงการผลิตครูระบบปิด

รายการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้					
1.1 ให้ความสำคัญของศาสตร์พระราชา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน					
1. ท่านเห็นถึงความสำคัญของศาสตร์พระราชา ในการนำมาพัฒนาการเรียนรู้ที่ยั่งยืน					
2. ท่านเข้าใจหลักการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่าลึกซึ้ง					
3. ท่านน้อมนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ในชีวิต พัฒนาตน งาน และการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน					
1.2 ปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ในชีวิตประจำวัน และการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้					
4. ท่านสามารถถ่ายทอดหลักการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างลึกซึ้ง กับผู้เรียน					
5. ท่านสามารถคิดเชิงเหตุผลที่นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ในชีวิตประจำวัน และการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน					
6. ท่านมีวิจารณญาณในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ในชีวิตประจำวัน และการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน					
7. ท่านปฏิบัติตนบนพื้นฐานความพอเพียง และดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง					
สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน					
2.1 มีมุมมองต่อการพัฒนาผู้เรียนแบบ Growth mindset					

รายการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านมีวิธีการคิดที่หลากหลายในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาตนเองได้					
2. ท่านตั้งเป้าการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนพัฒนาทักษะมากกว่าทำคะแนน					
3. ท่านสามารถสร้างบรรยากาศที่จะเอื้อต่อกระบวนการคิดของผู้เรียน					
4. ท่านเชื่อว่านักเรียนทุกคนสามารถพัฒนาได้เสมอ					
2.2 สามารถวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนและปัจจัยสาเหตุได้เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักจิตวิทยา และนำเสนอแนวทางพัฒนาที่เหมาะสมและเป็นไปได้					
5. ท่านสามารถแยกแยะข้อเด่นและข้อด้อยของผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
6. ท่านสามารถนำความรู้ ด้านจิตวิทยาการเรียนรู้มาอธิบายถึงคุณลักษณะที่หลากหลายของผู้เรียน					
7. ท่านสามารถนำความรู้ทางจิตวิทยาไปใช้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
8. ท่านสามารถนำเสนอแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้อย่างเหมาะสมและเป็นไปได้					
2.3 สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ					
9. ท่านออกแบบระบบในการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนที่สามารถเข้าถึงและตรวจสอบผลการเรียนรู้ได้ง่ายและรวดเร็ว					
10. ท่านจัดทำรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง					
11. ท่านนำสารสนเทศที่ได้จากรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมาวิเคราะห์ เพื่อสร้างแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเอง					
2.4 เข้าใจและยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน					
12. ท่านรู้และเข้าใจพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย					
13. ท่านสามารถเข้าถึงบริบทสภาพแวดล้อมและสภาพของการเลี้ยงดูของผู้เรียนแต่ละคน					
14. ท่านยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และระดับการเรียนรู้					
2.5 กระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้แก่ผู้เรียน					
15. ท่านออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					

รายการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
16. ท่านจัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจในการทำกิจกรรมในห้องและมีความสนใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
17. ท่านคอยช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความสามารถและความถนัดที่มีอยู่อย่างเต็มที่					
2.6 สามารถสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับต่าง ๆ และมีความต้องการพิเศษได้อย่างเหมาะสม					
18. ท่านมีความสามารถในการเป็นครูโค้ช ในการให้คำแนะนำ ฝึกฝนและช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ					
19. ท่านสามารถสร้างนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย					
20. ท่านสามารถนำนวัตกรรมมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับต่าง ๆ ได้					
2.7 สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน โดยใช้การเสริมแรงทางบวก					
21. ท่านแสดงความกระตือรือร้น และเห็นคุณค่าของเรื่องที่จะสอนให้กับผู้เรียน					
22. ท่านเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียนโดยการชมเชยด้วยคำพูดต่าง ๆ					
23. ท่านเสริมสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียนโดยการชมเชยด้วยการให้ของรางวัล					
สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี					
3.1 สามารถใช้ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่จำเป็น และใช้เทคโนโลยีพัฒนาตน พัฒนางาน พัฒนาหลักสูตร สื่อ การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล					
1. ท่านสามารถใช้ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่จำเป็น และใช้เทคโนโลยีมาพัฒนาตนเองได้					
2. ท่านสามารถใช้ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่จำเป็น และใช้เทคโนโลยีมาพัฒนางานได้					
3. ท่านสามารถใช้ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่จำเป็น และใช้เทคโนโลยีมาพัฒนาหลักสูตร สื่อ การจัดการเรียนรู้ได้					
4. ท่านสามารถใช้ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่จำเป็น และ					

รายการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ใช้เทคโนโลยีมาวัดประเมินผลการเรียนรู้ได้					
3.2 สามารถออกแบบกิจกรรม วางแผน เลือกใช้สื่อ ใช้เทคนิคที่เหมาะสม มีการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น					
5. ท่านออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับบริบท อัตลักษณ์หรือปรากฏการณ์ทางสังคมของท้องถิ่น					
6. ท่านสามารถเลือกใช้สื่อการจัดเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น					
7. ท่านมีเทคนิคการจัดเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น					
8. ท่านมีกระบวนการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น					
3.3 สามารถบริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ และมีความสุขในการเรียน โดยใช้ศาสตร์การสอน คำนึงถึงสุขภาวะของผู้เรียน					
9. ท่านสามารถประยุกต์ใช้หลักการและวิธีการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้					
10. ท่านจัดการชั้นเรียนให้กับผู้เรียนโดยใช้ศาสตร์การสอน ที่คำนึงถึงสุขภาวะของผู้เรียน					
11. ท่านจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนให้มีความปลอดภัยเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความหลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
3.4 สามารถสร้างนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียนตามความแตกต่าง ให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ตลอดจนประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้					
12. ท่านสามารถสร้างนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศได้					
13. ท่านสามารถสร้างนวัตกรรม เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามความแตกต่างของแต่ละบุคคล ให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศได้					

รายการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
14. ท่านออกแบบสื่อการเรียนการสอนแบบสื่อทำมือ และสื่อเทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้					
15. ท่านสามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนรู้และสร้างนวัตกรรมต่าง ๆ ได้ เช่น CAI, google classroom, Kahoot เป็นต้น					
3.5 สามารถวิเคราะห์ จัดทำ ใช้ ประเมินความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้					
16. ท่านคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าองค์ความรู้ของสาระการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา					
17. ท่านสามารถนำสาระการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ					
18. ท่านสามารถนำหลักสูตรสถานศึกษามาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้					
3.6 สามารถจัดทำแผน และนำแผนการจัดเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) พร้อมทั้งสามารถวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของพื้นที่ และครอบคลุมตามที่หลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนด					
19. ท่านสามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของพื้นที่ และครอบคลุมตามที่หลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนดได้					
20. ท่านสามารถนำแผนการจัดเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มาวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติของสถานศึกษาแต่ละประเภทได้					
21. ท่านสามารถนำแผนการจัดเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มาวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะใหม่ (New Normal) ของสถานศึกษาแต่ละประเภทได้					
สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน					
4.1 สามารถเลือกใช้ หาความรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้จากงานวิจัยในการจัดการเรียนรู้					
1. ท่านสามารถเลือกใช้งานวิจัยให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ได้					
2. ท่านสามารถหาความรู้จากงานวิจัยด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อมาปรับใช้					

รายการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
กับการจัดการเรียนรู้					
3. ท่านนำองค์ความรู้ในงานวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน					
4.2 สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียน และจัดการเรียนการสอนมาสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง					
4. ท่านมีความรอบรู้ระเบียบวิธีการศึกษาวิจัย เพื่อสร้างความรู้ใหม่					
5. ท่านสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียน และจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL ได้					
6. ท่านมีจริยธรรมทางการวิจัย					
4.3 สามารถสร้าง และประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน					
7. ท่านสามารถทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน					
8. ท่านสามารถสร้างงานวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน					
9. ท่านสามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน					
4.4 สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม					
10. ท่านสามารถใช้ความรู้ จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์มาทำให้เกิดนวัตกรรม ร่วมกับผู้เรียนได้					
11. ท่านสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้					
12. ท่านสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความสามารถ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างเต็มศักยภาพ ตลอดจนพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์					
13. ท่านสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ท้าทายความคิด ตอบสนองความสนใจของผู้เรียนสร้างโอกาสให้ผู้เรียนสร้างนวัตกรรม					
สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น					
5.1 สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้ปกครองและชุมชนกับโรงเรียน					
1. ท่านสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพได้					
2. ท่านมีการติดต่อ สื่อสาร และสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองนักเรียนอยู่เสมอ					
3. ท่านสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีชุมชนกับโรงเรียนได้					
5.2 สามารถสร้างเครือข่าย ความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน					

รายการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน					
4. ท่านมีการรับรู้มุมมองร่วมกันกับผู้ปกครองและชุมชน ในเรื่องการสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน					
5. ท่าน ผู้ปกครองและชุมชน มีวิสัยทัศน์ร่วมกันในการสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน					
6. ท่านสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนอยู่เสมอ					
7. ท่านร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์					
5.3 ร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา					
8. ท่านปรึกษากับผู้ปกครองทุกครั้งที่เกิดปัญหาขึ้นกับผู้เรียน					
9. ท่านร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหาผู้เรียน					
10. ท่านร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา					
5.4 สามารถถ่ายทอด และชี้นำความรู้ของตนเอง และปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์					
11. ท่านสามารถถ่ายทอดความรู้ของตนเองแก่ชุมชนและสังคม					
12. ท่านสามารถชี้นำความรู้ของตนเองกับชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์					
13. ท่านสามารถปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์					
5.5 สามารถนำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น และสภาพแวดล้อมของชุมชนมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนและบูรณาการความรู้ข้ามวัฒนธรรม					
14. ท่านออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน และบูรณาการความรู้ข้ามวัฒนธรรม					
15. ท่านนำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น และสภาพแวดล้อม`ของชุมชนมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน					
16. ท่านนำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น และสภาพแวดล้อมของชุมชนมาบูรณาการความรู้ข้ามวัฒนธรรม					
17. ท่านจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียนให้มีส่วนร่วมของชุมชนบนฐาน					

รายการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ของบริบท ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน					
5.6 สร้างสัมมาชีพและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของชุมชนได้					
18. ท่านมีส่วนในการสร้างสัมมาชีพให้กับชุมชนได้					
19. ท่านมีส่วนในการสร้างความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของชุมชน					
20. ท่านเป็นผู้อัธยาศัยดี สามารถจุดประกายให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้					
สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง					
6.1 สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การพัฒนาตนและพัฒนางาน					
1. ท่านมีความสามารถในการฝึกฝนทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ใช้ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง ว่องไวต่อการจัดการเรียนการสอน ทำให้เข้าใจประเด็นปัญหาได้อย่างรวดเร็ว					
2. ท่านสามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารการพัฒนาตนเองได้					
3. ท่านสามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารการพัฒนางานได้					
6.2 ติดตามข้อมูลข่าวสารการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสามารถนำมาปรับใช้เชื่อมโยงกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ และประเมินสารสนเทศที่หลากหลาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4. ท่านสามารถติดตามข้อมูลข่าวสารการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสามารถนำมาปรับใช้/เชื่อมโยงกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
5. ท่านสามารถนำข้อมูลข่าวสารการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ มาประเมินสารสนเทศที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
6. ท่านรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศ					
6.3 สามารถเรียนรู้ ปรับตัว คิดตัดสินใจและพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ และศาสตร์ทั้งหลาย ตลอดจนเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน					
7. ท่านสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ และศาสตร์ทั้งหลาย ตลอดจนเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน					

รายการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. ท่านสามารถปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการและศาสตร์ทั้งหลาย ตลอดจนเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน					
9. ท่านสามารถคิด ตัดสินใจในการแก้ปัญหาให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ และศาสตร์ทั้งหลาย ตลอดจนเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน					
10. ท่านสามารถนำเครื่องมือมาวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม					
6.4 ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการทั้งข้ามศาสตร์และโลกความจริง					
11. ท่านตระหนักรู้หลักการบูรณาการข้ามศาสตร์และโลกความจริง					
12. ท่านสามารถนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาบูรณาการข้ามศาสตร์และโลกความจริงได้					
13. ท่านสามารถนำองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องมาบูรณาการทั้งข้ามศาสตร์และโลกความจริงได้					
6.5 สามารถใช้ดุลพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย และรับส่งข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศ					
14. ท่านสามารถใช้ดุลพินิจที่ดีในการประมวลผลข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ได้					
15. ท่านสามารถใช้ดุลพินิจที่ดีในการแปลความหมายของข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ได้					
16. ท่านมีความสามารถในการรับส่งข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศได้					
6.6 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ผู้ร่วมงาน ครอบครัว สังคมและประเทศ ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน					
17. ท่านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน					
18. ท่านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ร่วมงาน หรือผู้ร่วมวิชาชีพทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ					
19. ท่านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครอบครัว สังคมและประเทศ					
20. ท่านมีความมุ่งมั่นในการทำหน้าที่ครูที่สมบูรณ์ ปฏิบัติตามระเบียบวินัยและจรรยาบรรณของนิสิตครู ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่					

รายการประเมิน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
และใช้ผู้เรียนเป็นเครื่องมือในการหาผลประโยชน์ส่วนตน					
6.7 รัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพที่สะท้อนผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน					
21. ท่านรัก และศรัทธาต่อวิชาชีพที่สะท้อนผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน					
22. ท่านซื่อสัตย์สุจริตต่อวิชาชีพที่สะท้อนผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน					
23. ท่านรับผิดชอบต่อวิชาชีพที่สะท้อนผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน					
6.8 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกาของโรงเรียนด้วยความสมัครใจ ทั้งในด้านการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติหน้าที่อื่นในโรงเรียน					
24. ท่านปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกาของโรงเรียนด้วยความสมัครใจ ในด้านการปฏิบัติการสอน					
25. ท่านปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกาของโรงเรียนด้วยความสมัครใจ ในด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ในโรงเรียน นอกเหนือการสอน					
26. ท่านสามารถนำข้อตกลง กฎ กติกาของโรงเรียนมาบูรณาการใช้กับชีวิตประจำวันได้					
6.9 ปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนด้วยความยุติธรรมและเท่าเทียมกัน ไม่คำนึงถึงฐานะทางครอบครัว ปัญหาหรือความสามารถของผู้เรียน					
27. ท่านปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนด้วยความยุติธรรม					
28. ท่านปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม ไม่คำนึงถึงฐานะทางครอบครัวของผู้เรียน					
29. ท่านปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม ไม่คำนึงถึง ปัญหาหรือความสามารถของผู้เรียน					
6.10 มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ เป็นผู้นำ และแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ เพื่อสร้างการเรียนรู้ให้กับสถานศึกษา และชุมชน โดยใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม					
30. ท่านมีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ โดยนำเครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษาไปใช้ได้อย่างเหมาะสม					
31. ท่านมีความเป็นผู้นำ และแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ เพื่อสร้างการเรียนรู้ให้กับสถานศึกษา และชุมชน					
32. ท่านเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา หรือสิ่งแวดล้อม					

แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

1. แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ประกอบด้วยสมรรถนะ ดังนี้

1. ความเป็นมาของโครงการผลิตครูระบบปิด
2. หลักการ วัตถุประสงค์ของสมรรถนะ
3. กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
4. ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
5. สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
6. การสะท้อนผลการพัฒนา

ตอนที่ 2 คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด มีรายละเอียด ดังนี้

1. ส่วนนำจะมีรายละเอียดของแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด
2. ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย ขั้นตอนเตรียมความพร้อม และรายละเอียดการพัฒนาของแต่ละสมรรถนะ
3. ส่วนสรุป และประเมินผล

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (เพิ่มเติม)

2. ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสมของแต่ละรายการ ซึ่งเป็นส่วนประกอบของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่วงว่างตามระดับ “ความเหมาะสม” ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. หลังจากท่านพิจารณารายการประเมินเรียบร้อยแล้ว โปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และพิจารณาถึงความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยเขียนลงในส่วนของความคิดเห็นเพิ่มเติม ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงรูปแบบให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ตอนที่ 1 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
1. ความเป็นมาของโครงการผลิตครูระบบปิด							
1.1	หลักการและเหตุผล						
1.2	ภาระงานหลักของสถาบันผลิตครู						
2. หลักการ วัตถุประสงค์ของสมรรถนะ							
2.1	หลักการมีความชัดเจน						
2.2	วัตถุประสงค์ครอบคลุมประเด็นปัญหาในการพัฒนารูปแบบ						
3. กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูของโครงการผลิตครูระบบปิด							
3.1	วัตถุประสงค์ของสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด						
3.2	สาระการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด						
3.3	ขั้นตอนในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด						
3.4	บทบาทของผู้พัฒนา						
3.5	บทบาทของผู้ถูกพัฒนา						
4. ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด							
4.1	ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นแต่ละสมรรถนะนิสิตครู						
5. สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด							
5.1	ชื่อสมรรถนะของนิสิตครูในโครงการผลิตครูระบบปิด						
5.2	นิยาม และพฤติกรรมชี้วัดของแต่ละสมรรถนะ						
6. การสะท้อนผลการพัฒนา							
6.1	แนวทางการติดตามและประเมินผล						

ตอนที่ 2 คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
ส่วนนำ: รายละเอียดของแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด							
1	ความเป็นมาของโครงการผลิตครูระบบปิด						
2	หลักการ วัตถุประสงค์ สมรรถนะ ผลลัพธ์และตัวชี้วัดตามชั้นปีของนิสิตนักศึกษาครูโครงการผลิตครูระบบปิด						
3	กรอบแนวคิดและแนวทางการออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรสำหรับสถาบันผลิตครู						
4	ขั้นตอนการดำเนินงานและการออกแบบกิจกรรมของการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด						
5	กรอบระยะเวลาการดำเนินงานของการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดสำหรับสถาบันผลิตครู						
6	การติดตาม และประเมินผลโครงการ						
ส่วนเนื้อหา							
1. ขั้นตอนเตรียมความพร้อม							
1.1	ครู Coach ครู Fa ต้องมีทักษะการสร้างความพร้อม (ตั้งสติก่อนสตาร์ท)						
1.2	แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (โรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา)						
2. รายละเอียดการพัฒนาของแต่ละสมรรถนะ							
2.1	เนื้อหาสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้						
2.2	เนื้อหาสมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน						
2.3	เนื้อหาสมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง						
2.4	เนื้อหาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี						
2.5	เนื้อหาสมรรถนะด้านวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน						
2.6	เนื้อหาสมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น						
ส่วนสรุป และประเมินผล							
1	การวัดและประเมินผลสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิด						

ที่	รายการ	ระดับความเหมาะสม					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
	ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้						
2	การวัดและประเมินผลสมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจและการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน						
3	การวัดและประเมินผลสมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง						
4	การวัดและประเมินผลสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี						
5	การวัดและประเมินผลสมรรถนะด้านวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน						
6	การวัดและประเมินผลสมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น						

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (เพิ่มเติม)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

1. แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ประกอบด้วยสมรรถนะ ดังนี้

1. ความเป็นมาของโครงการผลิตครูระบบปิด
2. หลักการ วัตถุประสงค์ของสมรรถนะ
3. กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
4. ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
5. สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
6. การสะท้อนผลการพัฒนา

ตอนที่ 2 คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด มีรายละเอียดดังนี้

1. ส่วนนำจะมีรายละเอียดของแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด
2. ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย ขั้นตอนเตรียมความพร้อม และรายละเอียดการพัฒนาของแต่ละสมรรถนะ
3. ส่วนสรุป และประเมินผล

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (เพิ่มเติม)

2. ขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเป็นไปได้ของแต่ละรายการ ซึ่งเป็นส่วนประกอบของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น และทำเครื่องหมาย ✓ลงในช่วงว่างตามระดับ “ความเป็นไปได้” ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้ยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. หลังจากท่านพิจารณารายการประเมินเรียบร้อยแล้ว โปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และพิจารณาถึงความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยเขียนลงในส่วนของความคิดเห็นเพิ่มเติม ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงรูปแบบให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ตอนที่ 1 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ที่	รายการ	ระดับความเป็นไปได้					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
1. ความเป็นมาของโครงการผลิตครูระบบปิด							
1.1	หลักการและเหตุผล						
1.2	ภาระงานหลักของสถาบันผลิตครู						
2. หลักการ วัตถุประสงค์ของสมรรถนะ							
2.1	หลักการมีความชัดเจน						
2.2	วัตถุประสงค์ครอบคลุมประเด็นปัญหาในการพัฒนารูปแบบ						
3. กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูของโครงการผลิตครูระบบปิด							
3.1	วัตถุประสงค์ของสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด						
3.2	สาระการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด						
3.3	ขั้นตอนในการพัฒนาสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด						
3.4	บทบาทของผู้พัฒนา						
3.5	บทบาทของผู้ถูกพัฒนา						
4. ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด							
4.1	ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นแต่ละสมรรถนะนิสิตครู						
5. สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด							
5.1	ชื่อสมรรถนะของนิสิตครูในโครงการผลิตครูระบบปิด						
5.2	นิยาม และพฤติกรรมชี้วัดของแต่ละสมรรถนะ						
6. การสะท้อนผลการพัฒนา							
6.1	แนวทางการติดตามและประเมินผล						

ตอนที่ 2 คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ที่	รายการ	ระดับความเป็นไปได้					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
ส่วนนำ: รายละเอียดของแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด							
1	ความเป็นมาของโครงการผลิตครูระบบปิด						
2	หลักการ วัตถุประสงค์ สมรรถนะ ผลลัพธ์และตัวชี้วัดตามชั้นปีของนิสิตนักศึกษาครูโครงการผลิตครูระบบปิด						
3	กรอบแนวคิดและแนวทางการออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรสำหรับสถาบันผลิตครู						
4	ขั้นตอนการดำเนินงานและการออกแบบกิจกรรมของการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด						
5	กรอบระยะเวลาการดำเนินงานของการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดสำหรับสถาบันผลิตครู						
6	การติดตาม และประเมินผลโครงการ						
ส่วนเนื้อหา							
1. ขั้นตอนเตรียมความพร้อม							
1.1	ครู Coach ครู Fa ต้องมีทักษะการสร้างความพร้อม (ตั้งสติก่อนสตาร์ท)						
1.2	แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (โรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา)						
2. รายละเอียดการพัฒนาของแต่ละสมรรถนะ							
2.1	เนื้อหาสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้						
2.2	เนื้อหาสมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน						
2.3	เนื้อหาสมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง						
2.4	เนื้อหาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี						
2.5	เนื้อหาสมรรถนะด้านวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน						
2.6	เนื้อหาสมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น						
ส่วนสรุป และประเมินผล							
1	การวัดและประเมินผลสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิด						

ที่	รายการ	ระดับความเป็นไปได้					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
	ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้						
2	การวัดและประเมินผลสมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจและการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน						
3	การวัดและประเมินผลสมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง						
4	การวัดและประเมินผลสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี						
5	การวัดและประเมินผลสมรรถนะด้านวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน						
6	การวัดและประเมินผลสมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น						

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (เพิ่มเติม)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบประเมินการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
(สำหรับนิสิต)

คำชี้แจง แบบประเมินนี้ใช้สำหรับนิสิตประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด เมื่อสิ้นสุดการทดลองใช้รูปแบบ ประกอบด้วย 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน จำนวน 3 ด้าน

ตอนที่ 3 แบบประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน จำนวน 4 กิจกรรม

ตอนที่ 4 แบบประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ให้นิสิตกรอกข้อมูลทั่วไปของตนเอง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง กรุณาตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง ข้อมูลทั้งหมดจะถือเป็นความลับและใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการศึกษาของท่าน

เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

อายุ _____ปี

ตอนที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ด้านการฝึกอบรม					
1. เนื้อหาในการฝึกอบรมตรงกับวัตถุประสงค์					
2. ระยะเวลาในการฝึกอบรมมีความเหมาะสม					
3. รูปแบบและวิธีการฝึกอบรมมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน					
4. คุณภาพของเอกสารประกอบการฝึกอบรม					
5. หลักสูตรเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถของท่าน					
6.ท่านสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากอบรมนี้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
ด้านวิทยากร					
1. ความสามารถในการถ่ายทอด/สื่อสาร/ความเข้าใจ					
2. การเรียงลำดับบรรยายเนื้อหาได้ครบถ้วน					
3. การเปิดโอกาสให้ซักถามและแสดงความคิดเห็น					
4. การตอบคำถามได้ตรงประเด็นและชัดเจน					
5. ใช้เวลาเหมาะสมมาก/น้อย เพียงใด					
ด้านความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการฝึกอบรม					
1. ความรู้ก่อนฝึกอบรม					
2. ความรู้หลังการฝึกอบรม					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 แบบประเมินผลการเรียนรู้ที่ได้รับจากการจัดอบรมการพัฒนาสมรรถนะของการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านและเขียนข้อเสนอแนะในการปรับปรุงในช่องว่างด้านขวามือ

กิจกรรม	การบรรลุวัตถุประสงค์ของกิจกรรม															สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้				
	เสริมสร้างการรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน					ส่งเสริมการคิดเชิงเหตุผล มีวิจารณญาณในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู					ส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน									
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1. กิจกรรมสร้างความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันและบทบาทของคนในวง PLC																				
2. กิจกรรมถอดบทเรียนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกันตัวเองไม่ให้ติดเชื้อ COVID-19																				
3. การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนในช่วงสถานการณ์ Covid-19																				
4. กิจกรรมกลุ่ม PLC																				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ตอนที่ 4 แบบประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

คำชี้แจง นิสิตตรวจสอบความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

ข้อ	แบบประเมิน	ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน						
1	ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน					
2	ท่านมีเจตคติที่ดีต่อการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในทุก ๆ สถานการณ์					
3	ท่านเห็นถึงความสำคัญของการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน					
ประโยชน์ต่อการเรียนของนิสิต						
1	สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในทุก ๆ สถานการณ์					
2	ท่านตระหนักถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน					
3	ท่านนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองอยู่เสมอ					
ประโยชน์ต่อวิชาเรียน/การทำหน้าที่ครู						
1	ท่านมีความคิดเชิงเหตุผลเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปประยุกต์กับวิชาชีพครู					
2	ท่านมีวิจารณญาณในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู					
3	ท่านสามารถบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับศาสตร์อื่น ๆ					

ข้อ	แบบประเมิน	ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ประโยชน์ต่อสังคม/ประเทศ						
1	ท่านสามารถนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสังคม					
2	ท่านมีความเป็นผู้นำในการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู					
3	ท่านสามารถนำความรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงลงสู่ชุมชน และโรงเรียน					
ประโยชน์ต่อผู้รับบริการ						
1	ท่านสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประพฤติปฏิบัติตนเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน					
2	ท่านสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ และลักษณะนิสัยที่ดีของการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้กับผู้เรียน					
3	ท่านส่งเสริมให้กำลังแก่ผู้เรียนในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้					
ประโยชน์ต่อผู้ร่วมวิชาชีพ						
1	ท่านสามารถถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ					
2	ท่านสามารถนำผลงานที่ผ่านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเผยแพร่กับเพื่อนร่วมวิชาชีพ					
3	ท่านสามารถอธิบายและให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมวิชาชีพในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาช่วยแก้ไขปัญหาต่อชีวิตประจำวัน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

แบบประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู
ของโครงการผลิตครูระบบปิด (สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ)

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

2. กรุณาตอบคำถามทุกข้อตามความคิดเห็นของท่านและโปรดให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเพื่อผู้วิจัยจะได้แนวทางในการพัฒนารูปแบบให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ชื่อ - นามสกุล .....
2. ตำแหน่ง .....
3. สถานที่ปฏิบัติงาน .....

ตอนที่ 2 ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านและเขียนข้อเสนอแนะในการปรับปรุงในช่องว่างด้านขวามือ โดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

5 = มากที่สุด หมายถึง มีความเป็นประโยชน์มากที่สุด

4 = มาก หมายถึง มีความเป็นประโยชน์มาก

3 = ปานกลาง หมายถึง มีความเป็นประโยชน์ปานกลาง

2 = น้อย หมายถึง มีความเป็นประโยชน์น้อย

1 = น้อยที่สุด หมายถึง มีความเป็นประโยชน์น้อยที่สุด

ที่	รายการ	ระดับความเป็นประโยชน์					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด							
1. ทิศทางการพัฒนา (Input)							
1.1	ความเป็นมามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด						
1.2	หลักการมีความชัดเจน และเหมาะสมกับการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด						
1.3	วัตถุประสงค์มีความชัดเจน และเหมาะสมกับการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด						
2. แนวทางการพัฒนา (transformation)							
2.1 ตัวแทรกแซง (Intervention)							
2.1.1	กิจกรรมพัฒนาตามหลักคิด ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง 1. วัตถุประสงค์ 2. สาระการพัฒนา 3. ขั้นตอน 4. บทบาทของผู้พัฒนา 5. บทบาทของผู้ถูกพัฒนา						
2.1.2	กิจกรรมจิตวิทยาพัฒนาการเรียนรู้ 1. วัตถุประสงค์ 2. สาระการพัฒนา 3. ขั้นตอน 4. บทบาทของผู้พัฒนา 5. บทบาทของผู้ถูกพัฒนา						
2.1.3	กิจกรรมครูที่เพียบพร้อมจรรยาบรรณวิชาชีพครูและการสื่อสารเพื่อเป็นครูผู้นำ 1. วัตถุประสงค์ 2. สาระการพัฒนา 3. ขั้นตอน 4. บทบาทของผู้พัฒนา 5. บทบาทของผู้ถูกพัฒนา						
2.1.4	กิจกรรมการจัดการหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้ 1. วัตถุประสงค์						

ที่	รายการ	ระดับความเป็นประโยชน์					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
	2. สาระการพัฒนา 3. ขั้นตอน 4. บทบาทของผู้พัฒนา 5. บทบาทของผู้ถูกพัฒนา						
2.1.5	กิจกรรมวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน 1. วัตถุประสงค์ 2. สาระการพัฒนา 3. ขั้นตอน 4. บทบาทของผู้พัฒนา 5. บทบาทของผู้ถูกพัฒนา						
2.1.6	กิจกรรมสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ 1. วัตถุประสงค์ 2. สาระการพัฒนา 3. ขั้นตอน 4. บทบาทของผู้พัฒนา 5. บทบาทของผู้ถูกพัฒนา						
2.2 ตัวกระทำ (Determinants)							
2.2.1	กิจกรรมพัฒนาตามหลักคิด ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียงมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน						
2.2.2	กิจกรรมจิตวิทยาพัฒนาการเรียนรู้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล และสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ						
2.2.3	กิจกรรมครูที่เพียบพร้อมจรรยาบรรณวิชาชีพครูและการสื่อสารเพื่อเป็นครูผู้นำมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะการพัฒนาตนเองประพฤติตนตามจรรยาบรรณ ในฐานะพลเมืองที่เข้มแข็ง						
2.2.4	กิจกรรมการจัดการหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยี การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้						

ที่	รายการ	ระดับความเป็นประโยชน์					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
	และการประเมินผลการศึกษา						
2.2.5	กิจกรรมวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียน						
2.2.6	กิจกรรมสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะการสร้างเครือข่าย ความร่วมมือในการจัดการศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น						
3. ผลการพัฒนา (Output / Results)							
3.1 ผลลัพธ์ (Outcomes)							
3.1.1	**สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้** **นิยาม** ความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล และมีวิจารณญาณที่นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครูได้						
3.1.2	**สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน** **นิยาม** ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ และความไว้วางใจกับผู้เรียนและผู้ปกครอง วางแผน เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล สามารถเลือกใช้คำพูด และวิธีการที่เหมาะสมในการเสริมแรงและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน มีความเข้าใจ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน เคารพสิทธิเสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้เรียน						
3.1.3	**สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี** **นิยาม** ความสามารถในการฝึกฝนบทบาทและทักษะของครูในฐานะผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งสามารถฝึกฝนประสบการณ์การออกแบบ และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) พร้อมทั้งสามารถวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ของสถานศึกษาแต่ละประเภทได้ โดยครูเป็นผู้อำนวยการเรียนรู้ คิดเชิงระบบ						

ที่	รายการ	ระดับความเป็นประโยชน์					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
	และนักนวัตกรรม						
3.1.4	**สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน** **นิยาม** ความสามารถในการเลือกใช้ จัดทำ สืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร สังเกตและวินิจฉัยผู้เรียน วิเคราะห์ ประเมินคุณภาพงานวิจัย และประยุกต์ใช้ความรู้จากงานวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ฝึกทำวิจัยในชั้นเรียน และการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL						
3.1.5	**สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น** **นิยาม** ความสามารถในการสื่อสาร ติดต่อประสานงาน และสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีแนวทางการออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ และการจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียน มีส่วนร่วมของชุมชนบนฐานของบริบทประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน เป็นผู้อัธยาศัยดี สามารถจุดประกายให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้						
3.1.6	**สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง** **นิยาม** ความสามารถในการฝึกฝนทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สามารถบริหารจัดการชีวิตที่สมดุลทั้งด้านต่าง ๆ รู้เท่าทัน สื่อสารสนเทศ นำเครื่องมือมาวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ฝึกฝนการพูด สื่อสารและการเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา หรือสิ่งแวดล้อม มีความมุ่งมั่นในการทำหน้าที่ครูที่สมบูรณ์ ปฏิบัติตามระเบียบวินัยและจรรยาบรรณของนิสิตครู ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่และใช้ผู้เรียนเป็นเครื่องมือในการหาผลประโยชน์ส่วนตน						
3.2 การสะท้อนผลการพัฒนา							
3.2.1	รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด สะท้อนให้เห็นถึงสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด						

ที่	รายการ	ระดับความเป็นประโยชน์					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
	อย่างครอบคลุม ครบถ้วน						
3.2.2	รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด สะท้อนความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการพัฒนาสรรถนะได้ครบถ้วน						
3.2.3	กิจกรรมพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูมีการสะท้อนให้เห็นผลการพัฒนาสมรรถนะนิสิตรครูโครงการผลิตครูระบบปิด						
3.2.4	ทิศทางการพัฒนาสะท้อนให้เห็นถึงผลการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด						

ตอนที่ 2 คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

ที่	รายการ	ระดับความเป็นประโยชน์					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
ส่วนนำ: รายละเอียดของแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด							
1	ความเป็นมาของโครงการผลิตครูระบบปิดบอกถึงหลักการ เหตุผล และภาระงานหลักของสถาบันผลิตครูไว้ชัดเจน						
2	หลักการมีความชัดเจน และเหมาะสมกับการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด						
3	วัตถุประสงค์มีความชัดเจน ครอบคลุมการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด						
4	ที่มาของการกำหนดสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด มีความน่าเชื่อถือ และเหมาะสม						
5	ตัวชี้วัดทุกชั้นปีของนิสิตครูมีความสอดคล้องกับการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด						
6	กรอบคิดของการสร้างสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด และแนวคิดพื้นฐานในการออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีหลักการที่เหมาะสมและน่าเชื่อถือ						
7	แนวทางการออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีวิธีการพัฒนา ขั้นตอน บทบาทหน้าที่ทั้งผู้พัฒนาและถูกพัฒนาที่มีความเหมาะสมกับสมรรถนะนิสิตครู						

ที่	รายการ	ระดับความเป็นประโยชน์					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
	โครงการผลิตครูระบบปิด						
8	การกำหนดจำนวนชั่วโมงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของสถาบันผลิตครู มีความชัดเจนและเหมาะสม						
9	การกำหนดจำนวนชั่วโมงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของสถาบันผลิตครู มีความเหมาะสมกับกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด						
10	ขั้นตอนการดำเนินงานการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดอธิบายไว้ชัดเจน						
11	การออกแบบกิจกรรมของการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ประกอบด้วย 1. พัฒนาตามหลักคิด ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง 2. จิตวิทยาพัฒนาการเรียนรู้ 3. การจัดการหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้ 4. วิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน 5. สร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ 6. ครูที่เพียบพร้อมจรรยาบรรณวิชาชีพครูและการสื่อสารเพื่อเป็นครูผู้นำมีความชัดเจน และเหมาะสมกับการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด						
12	กรอบระยะเวลาการดำเนินงานของการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดมีความเหมาะสม						
13	แนวทางการติดตามและการวัดประเมินผลทุกกิจกรรมมีความครบถ้วน สอดคล้องกับกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด						
ส่วนเนื้อหา: ขั้นเตรียมความพร้อม และรายละเอียดการพัฒนาของแต่ละสมรรถนะ							
14	รายละเอียดของแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด และเอกสารประกอบฯ มีความเหมาะสม และครบถ้วน 1. ขั้นเตรียมความพร้อมของกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะครูทุกกิจกรรม 2. รายละเอียดการพัฒนากิจกรรมพัฒนาตามหลักคิดดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง 3. รายละเอียดการพัฒนากิจกรรมจิตวิทยาพัฒนาการเรียนรู้						

ที่	รายการ	ระดับความเป็นประโยชน์					ความคิดเห็นเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
	4. รายละเอียดการพัฒนากิจกรรมครูที่เพียบพร้อมจรรยาบรรณวิชาชีพครูและการสื่อสารเพื่อเป็นครูผู้นำ 5. รายละเอียดการพัฒนากิจกรรมการจัดการหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้ 6. กิจกรรมวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน 7. รายละเอียดการพัฒนากิจกรรมสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้						
ส่วนสรุป และประเมินผล							
15	การวัดและประเมินผลของการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด มีความเหมาะสม และครบถ้วน 1. การวัดและประเมินผลของกิจกรรมพัฒนาตามหลักคิดดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง 2. การวัดและประเมินผลของการพัฒนากิจกรรมจิตวิทยาพัฒนาการเรียนรู้ 3. การวัดและประเมินผลของการพัฒนากิจกรรมครูที่เพียบพร้อมจรรยาบรรณวิชาชีพครูและการสื่อสารเพื่อเป็นครูผู้นำ 4. การวัดและประเมินผลของการพัฒนากิจกรรมการจัดการหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้ 5. การวัดและประเมินผลของกิจกรรมวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน 6. การวัดและประเมินผลของการพัฒนากิจกรรมสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้						

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครู

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณและความเป็นพลเมือง	**วิธีการพัฒนา**	- สร้างโมเดลตัวอย่างการทำงาน - กิจกรรมเพื่อสังคม - การเรียนรู้งานฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน - การสร้างจิตวิญญาณความเป็นครู		- กรณีศึกษา - การเรียนรู้จากการปฏิบัติ - การเรียนรู้กฎระเบียบของเทคโนโลยี - ปรัชญาการดำเนินชีวิต	- กิจกรรมค้นหาตัวตน - กรณีศึกษา - การเรียนรู้จากเรื่องสถานการณ์จริง	- หลักสูตรฐานสมรรถนะ - สร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ - การเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ - ยึดหลัก อิคิไก ในการทำงาน - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC	- สร้างโมเดลตัวอย่างการทำงาน - กิจกรรมเพื่อสังคม - การเรียนรู้งานฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน - กรณีศึกษา - กิจกรรมค้นหาตัวตน - หลักสูตรฐานสมรรถนะ - สร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ - การสร้างจิตวิญญาณความเป็นครู - การเรียนรู้จากการปฏิบัติ - การเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ - การเรียนรู้กฎ ระเบียบของเทคโนโลยี - ปรัชญาการดำเนินชีวิต - การเรียนรู้จากเรื่องสถานการณ์จริง - ยึดหลัก อิคิไก ในการทำงาน - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC
	ขั้นตอน	**การเป็นแบบอย่างที่ดีมีคุณธรรมและเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง** 1. สร้างโมเดลให้กับ		**การเป็นแบบอย่างที่ดีมีคุณธรรมและเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง** 1. อาจารย์ต้องมี	**การเป็นแบบอย่างที่ดีมีคุณธรรมและเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง** 1. นิสิตได้เรียนรู้ว่า	**การเป็นแบบอย่างที่ดีมีคุณธรรมและเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง** 1. ต้องใช้หลักสูตรฐาน	1. การศึกษาอบรมวิชาพิเศษเสริมหลักสูตร ได้แก่ 1 .1 การส่งเสริมความมั่นคงแห่งชาติ

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
		นิสิตครู ให้รู้ว่าครูในอุดมการณ์ ในอุดมคติของเขา ให้ยึดถือใครสักคน หรือบุคคลในประวัติศาสตร์ แล้วพยายามที่จะพัฒนาตัวเองไปในแนวทางนั้น 2. ในระหว่างเรียนควรจะมีกิจกรรม ที่ทำเพื่อสังคม เช่น การจัดกิจกรรมค่ายอาสาเสียสละ ความทุ่มเท แล้วก็ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน พัฒนาให้เห็นความแตกต่างของความลำบากยากเข็ญในห้วงของเวลานั้น แล้วฝึกให้นิสิตครูทำกิจกรรมร่วมกับคนอื่น เป็นผู้ตาม ผู้นำในกระบวนการต่าง ๆ		ความรู้ และเข้าใจความหมายของการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นการร่วมทำกับผู้อื่น อาจารย์โยนคำถามนิสิตตอบ โดยการนำเอาจรรยาบรรณครูทั้ง 9 ข้อ มาให้นิสิตเขียนอธิบาย แล้วมีสถานการณ์อะไรที่นิสิตพึงปฏิบัติตาม 9 ข้อ ที่นิสิตได้เรียนไปตอน ปี 1 ไม่ใช่หมายความว่าเขาทำไม่ได้หรือไม่ดี แต่เขาพัฒนาตัวเองไปในระหว่างทางที่เขาตีความจรรยาบรรณครูกับการปฏิบัติตนจริง ๆ ในสถานการณ์จริงในปลายเทอมได้ 2. อาจารย์ควรสอน	ความเป็นครู ต้องตอบคำถามว่า ทำไมถึงอยากมาเป็นครู แล้วครูในยุคนี้ต้องมีบทบาทอะไร รู้ว่าต้องสอนอย่างไร จัดการเรียนการสอนอย่างไรที่จะทำให้คนเกิดสมรรถนะ 2. มีความตระหนักว่าสอนผู้เรียน ไม่ใช่ได้แค่ความรู้ แต่สอนผู้เรียนให้มีสมรรถนะด้วย **ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ สังคม และผู้รับบริการ** 1. การจัดการเรียนแบบการถอดบทเรียนของคนที่สำเร็จ ในการที่เขาเป็นบุคคลตัวอย่าง ไม่ใช่เฉพาะครู อาจเป็นอาชีพอื่น	สมรรถนะ นิสิตจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรฐาน สมรรถนะที่ว่าด้วยการเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง 2. เชิญวิทยากร ที่มีความรู้ และเชี่ยวชาญเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพครูมาบรรยายให้กับนิสิต 3. นิสิตร่วมกันสร้างนวัตกรรม ให้นิสิตนำนวัตกรรมที่จะสร้างให้สอดคล้องกับสมรรถนะหลัก ตามที่กระทรวงกำหนด จึงจะสามารถพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนได้ **ด้านการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการ**	1.2 การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและจริยธรรม 1.3 การบำเพ็ญประโยชน์และกิจกรรมพิเศษ 1.4 การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยี 1.5 การส่งเสริมอาชีพ 1.6 กิจกรรมนันทนาการและกลุ่มสัมพันธ์ 1.7 การพัฒนาชุมชน 1.8 กิจกรรมถอดบทเรียนจากผู้ประสบความสำเร็จ 1.9 กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC 2. การฝึกปฏิบัติจริงในหมู่บ้านชนบท 3. สถาบันทำคู่มือหลักสูตรการจัดกิจกรรมเสริมภาคฤดูร้อนและสนับสนุนทางด้านเอกสาร เช่น ชุดฝึกอบรมต่าง ๆ เป็นต้น และในภาคฤดูร้อนจะจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานหรือดูงานที่หน่วยงานในสังกัดสำหรับการฝึกอบรมนั้น

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
		3. เรียนรู้งานที่ตัวเองจะต้องไปเจอ โดยเรียนรู้กับงานในหน้าที่ เช่น งานวิชาการ งานพัสดุ งานการเงิน งานอาหารกลางวัน งานธุรการ งานลูกเสือ ให้นิสิตครูได้ไปฝึกในสถานการณ์จริง 4. เราต้องสร้างจิตวิญญาณความเป็นครู รักในวิชาชีพ ให้เขามีจิตวิญญาณมีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู โดยการหล่อหลอม และทำการพัฒนาในระยะเวลาการเรียน		เรื่องการฟัง ตั้งแต่ปี 1 คือ สอนเครื่องมือคิดพอถึงเวลาแล้วไม่ว่าเรื่องเล็กเรื่องใหญ่ นิสิตสามารถสะท้อนกลับในเชิงวิชาชีพได้แล้วสิ่งที่อาจารย์เห็นก็คือ ตอนไปฝึกสอนที่โรงเรียนของนิสิตปีที่ 5 นักศึกษามีการเปลี่ยนไปอย่างเห็นได้ชัด **ด้านจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ สังคม และผู้รับบริการ** การสอดแทรกไปในกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องมีการให้กรณีศึกษา ต้องมีการจัดการขั้นตอน มีการฝึกให้นักศึกษาสามารถสะท้อนคิดความคิดของตัวเองได้	ๆ ที่เขาทำอะไรแล้วเขาสำเร็จ แม้แต่เป็นอาชีพที่มันไม่ได้เทียบเท่า เป็นอาชีพที่ทำแล้ว มันมีงานรองรับแล้วทำไมเขาถึงทำ ต้องเรียนรู้คุณค่า ของสิ่งที่แต่ละคนนั้นทำ จะทำให้เขาทำงานต่าง ๆ อย่างตั้งใจ 2. เรียนรู้และถอดบทเรียน ความล้มเหลวของแต่ละบุคคล ของแต่ละอาชีพ **ด้านการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคม** 1. ยกตัวอย่างสถานการณ์โลกสถานการณ์การ	**เปลี่ยนแปลงของบริบทสังคม** 1. คณะอาจารย์ต้องวางเป้าหมายร่วมกันในเรื่องการทำงานเป้าหมายชีวิต อิคิไก (Ikigai) ต้องให้อิคิไกกับอาจารย์ ว่าแท้จริงแล้ว เราเป็นอาจารย์เพื่ออะไร เพื่อมีงานทำหรือเพื่อเรียกจิตวิญญาณ 2. ตั้งเวทีแห่งการคุยก็คือ วง PLC ด้วยการตั้งคำถามอาจารย์ต้องเป็น นักตั้งคำถามที่แยบยล ให้นิสิตครูช่วยคิดให้ได้ อาจเป็นคำถามที่ว่าเป็นครูทำไม ให้เขาเห็นคุณค่าความเป็นครู ซึ่งเป็นแนวทางที่เราสามารถทำร่วมกันได้	4. ผู้สอนมีการวางแผนการสอนให้นักศึกษาฝึกการเรียนรู้งานฝ่ายต่าง ๆ ในสถานศึกษา รู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยี ให้รู้บทบาทหน้าที่งานของตนเอง มีทักษะการฟัง คิดที่สะท้อนผลการเรียนรู้ ยอมรับด้านดีเสียของตนเอง ส่วนแนวคิดแบบอิคิไก ในกระบวนการทำงาน มีจรรยาบรรณจิตวิญญาณความเป็นครู และอุทิศเวลาให้ลูกศิษย์ทั้งในและนอกเวลาราชการ 5. เชิญวิทยากรให้ความรู้ 6. ยกกรณีศึกษาจากสถานการณ์ปัจจุบัน 7. นำหลักสูตรฐานสมรรถนะมาบูรณาการการเรียนการสอน 8. นักศึกษาต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อหาทางแก้ไข

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
				ซึ่งก็จะต้องสอดแทรกไปในกระบวนการจัดการเรียนการสอน **ด้านการพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคม** 1. อาจารย์เน้นไปที่เรื่องของการเป็นพลเมืองดิจิตอล มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยี คิดวิเคราะห์และสามารถเลือกเท่าทันเทคโนโลยีรู้จักการวิเคราะห์การใช้เทคโนโลยีของตนเอง 2. การรู้จัก พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ แล้วก็การที่จะใช้สื่อต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ รู้เท่าทันสื่อ เพราะว่าทุกวันนี้เราเสพสื่อทุก ๆ	เปลี่ยนแปลงของโลก 2. นำเหตุการณ์ต่าง ๆ มาวิเคราะห์ เพื่อที่จะให้นิสิตตระหนักว่าโลกมีการเปลี่ยนแปลง จะต้องอยู่แบบไหน และจะดำเนินชีวิตอยู่อย่างไร เพื่อให้เอาตัวรอดทำอย่างไร และต้องปรับตัวการดำเนินชีวิตอย่างไร	มาคุยวง PLC กัน แล้วก็ตั้งเป้าหมายร่วมกัน แล้วก็ช่วยกัน ขับเคลื่อน นิสิตครูก็จะมอง ภาพของการทำงานได้ดีกว่า	

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
				วัน ต้องให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และเป็นพลเมืองดิจิตอล 3. นิสิตมีสิทธิ์ที่จะนำเสนอความคิดที่ต่างกันได้ ทั้งภาษาที่พูดยังไม่สำคัญเท่ากับท่าทีที่อาจารย์แสดงออกไปนิสิตจะเห็นวัจนภาษา ก็คือภาษาที่อยู่ในตัวอาจารย์ อาจารย์พร้อมที่จะรับฟังนิสิต อีกทั้งอาจารย์เองก็ต้องเข้าใจท่าที แต่ไม่ได้หมายความว่าอาจารย์จะต้องเปลี่ยนตัวเองเพื่อที่จะทำให้นิสิตเขารัก ยิ่งจะทำให้ก่อความขัดแย้งมากขึ้น 4. เวลาที่อาจารย์สอนต้อง Active ให้กับ			

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
				นิสิต ต้องพูดถึงเรื่องการเข้าถึงความจริง ปรัชญาการดำเนินชีวิต แต่ไม่ต้องพูดถึงศาสนา เพราะว่านิสิตแต่ละคนศาสนาอาจจะแตกต่างกัน แต่ว่าปรัชญาจะเป็นมุมมองกว้าง ๆ เพราะฉะนั้นการที่เรายอมรับด้านลบของตัวเองได้ ก็จะทำให้นิสิตยอมรับเราได้มากขึ้น คือ เรา Happy ทั้งบวก และทั้งลบ			
	บทบาทของผู้พัฒนา	อาจารย์ก็ฝึกปฏิบัติการในการเรียนรู้ ด้านข้อมูลข่าวสารให้นิสิตครูเป็นบุคคลของการเรียนรู้ และสามารถวิเคราะห์ตัดสินข้อมูลให้อย่างถูกต้อง สามารถที่จะ	1. ต้องมีความรู้ และก็มีทักษะในการปรับตัวให้เข้ากับทุกวัฒนธรรม 2. ตระหนักรู้ถึงความรับผิดชอบต่อสังคม 3. ต้องมีวิธีการปฏิบัติตน ที่แสดงออก	1. ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ มีการฝึกให้นักศึกษาฟัง หรือการทำอภิปรายและสนทนาร่วมกัน 2.จะต้องแบ่งปันในสิ่งที่อาจารย์ทำไปให้			1. มีความรู้ และทักษะในการปรับตัวให้เข้ากับทุกวัฒนธรรม 2. ตระหนักรู้ถึงความรับผิดชอบต่อสังคม 3. ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ 4. มีความสามารถในการฝึกให้ผู้เรียน ฟัง อภิปรายและสนทนา

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
		ฟังข้อมูลได้อย่างหลากหลาย สามารถสังเคราะห์วิเคราะห์ข้อมูลเข้ามาในการดำเนินการ เพื่อเข้ากับการทำงานของตัวเองได้	ซึ่งสอดคล้องบรรทัดฐานของสังคมและวิชาชีพ 4. มีความสามารถการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning)	อาจารย์ท่านอื่น อาจารย์ควรจะต้องไอเดียที่เห็นว่าสามารถพัฒนาเด็กได้ อาจารย์ควรจะทำให้เป็นแบบอย่างแก่เพื่ออาจารย์ ให้สามารถทำแบบนี้ได้เช่นกัน หรือแนวคิดที่จะพัฒนาจรรยาบรรณอาจารย์ก็จะต้องมีเรื่องของจริยธรรมต้องมีแนวคิด หรือทฤษฎีเป็นจริยธรรมมาวิเคราะห์ตนเอง ซึ่งจริยธรรมก็ขึ้นอยู่กับตัวเราเอง อาจขึ้นอยู่ที่วัย และอายุ หรือสภาพทางครอบครัว			ร่วมกัน พร้อมทั้งมีไอเดียใหม่ในการพัฒนาผู้เรียน 5. ปฏิบัติตนสอดรับกับบรรทัดฐานของสังคมและวิชาชีพ 6. เป็นผู้มีจริยธรรม จรรยาบรรณเป็นแบบอย่างที่ดี และแบ่งปันในสิ่งที่ทำให้กับเพื่อนร่วมวิชาชีพท่านอื่น ๆ 7. เป็นบุคคลของการเรียนรู้ และสามารถวิเคราะห์ ตัดสินข้อมูลให้อย่างถูกต้อง 8. ผู้ที่รับฟังข้อมูลได้อย่างหลากหลาย และสังเคราะห์วิเคราะห์ข้อมูลเข้ากับการทำงานของตัวเอง 9. มีความสามารถการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning)
	บทบาทของผู้ถูกพัฒนา		มีทักษะในการปรับตัว	1. เป็นผู้สะท้อนการอภิปราย และฝึกฝนไปตามกิจกรรม 2. นิสิตสามารถ			1. มีทักษะในการปรับตัว 2. เป็นผู้สะท้อนการอภิปราย และฝึกฝนไปตามกิจกรรม 3. สามารถใช้แนวคิด ทฤษฎี วิธีการ

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
				เตรียมการใช้แนวคิดทฤษฎี วิธีการในเรื่องของการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในพิจารณาปัญหาต่าง ๆ			ในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในพิจารณาปัญหาต่าง ๆ
สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้	**วิธีการพัฒนา**	การเรียนรู้จากการปฏิบัติ	- การเรียนรู้จากการปฏิบัติ - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC - การปฏิบัติใช้โรงเรียนเป็นฐาน	ใช้ Project Approach	- การถอดบทเรียน	- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC	- การเรียนรู้จากการปฏิบัติ - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC - การปฏิบัติใช้โรงเรียนเป็นฐาน - ใช้ Project Approach - การถอดบทเรียน
	ขั้นตอน	1. สร้างนิสิตให้รู้จักฝึกปฏิบัติการในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการแก้ปัญหาชีวิต ทั้งแนวคิดเชิงทฤษฎีและภาคปฏิบัติ 2. นิสิตลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เขาเห็นภาพที่เกิดขึ้นจริง	1. สมรรถนะเราเน้นกระบวนการที่เป็น work indicated Learning ให้มากที่สุด แม่บทใหญ่คือ การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (inquiry based Learning) ในกระบวนการพัฒนาสมรรถนะต้องเป็น	1. สอนวิชาศาสตร์พระราชาให้นิสิต ให้มีความรู้พื้นฐานก่อน 2. ให้นิสิตทำ Project Approach ใช้การทำโครงงาน ที่ไปทำอะไรก็ได้ ในสถานการณ์ของตนเอง ที่จะทำให้ตนเองสามารถประยุกต์ สิ่งต่าง ๆ	1. เอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเฝ้ามองมาสังเกตตัวนิสิตเองว่าได้ประพฤติปฏิบัติอย่างไร ในแต่ละวัน 2. ศึกษา และถอดบทเรียนจากตัวเอง ครอบครัว ชุมชน หรือสิ่งที่เขาเห็น ว่าได้หลัก	1. จัดมีการศึกษาโรงเรียนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง 2. นำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน	1. บทบาทของอาจารย์เป็นผู้ให้คำปรึกษา หรือพี่เลี้ยงที่เข้มแข็ง 2. การปูพื้นฐานของศาสตร์พระราชา 3. นิสิตลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เขาเห็นภาพที่เกิดขึ้นจริง อาจนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการแก้ปัญหาชีวิต ทั้งแนวคิดเชิงทฤษฎีและภาคปฏิบัติ 4. การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ทำ Project Approach ใช้

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
			กระบวนการที่ให้ผู้เรียนเกิดการปฏิบัติ ไม่ใช่เกิดจากการบรรยาย จะทำให้ไม่เกิดความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะได้เลย ถ้าบรรยายอย่างเดียว จะได้แค่ความรู้ แต่ทักษะไม่เกิด คุณลักษณะไม่เกิด ถ้านิสิตครูไม่ได้ลงไปสัมผัสกับชีวิตจริง 2. การพัฒนานิสิตครูให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ การให้เขาไปเจอเด็กนักเรียนจริง ก็จะทำให้เขาโต เขาเรียกว่าซาบซึ้ง เขาก็จะต้องเปลี่ยนพฤติกรรมตัวเอง รับรู้ถึงบทบาทของความเป็นครู จะทำให้รู้วิธีคิดแบบครูและวิธีการปฏิบัติตน	รอบตัว อาจเป็นเรื่องในครอบครัวตนเองก็ได้ หรือในชุมชนก็ได้ นำไปประยุกต์และใช้ได้จริง 3.ทำการถอดบทเรียนที่นิสิตไปศึกษามาในห้องเรียนรวมกัน โดยอาจารย์อาจจะเติมเต็มมิติที่อาจารย์มองเห็นเสนอแนะได้ แต่คงไม่ได้บอกถูก ผิด ดีหรือไม่ แต่ลงไปทำจริง การใช้ Project Approach กับเศรษฐกิจพอเพียงเป็นสิ่งที่ตอบโจทย์ด้านนี้	คิด ได้แนวคิดอย่างไรที่จะใช้หลักปรัชญาและหลักเศรษฐกิจพอเพียงข้อไหนมาปรับใช้ได้		การทำโครงงาน นำไปประยุกต์ใช้ได้จริง 5. ทำการถอดบทเรียน จากตัวนิสิต ครอบครัว ชุมชน มาอภิปรายในห้องเรียนร่วมกัน และนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC 6. จัดมีการศึกษาดูงาน โรงเรียนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
			อย่างครู วิธีการเรียนรู้อย่างครู 3. มหาวิทยาลัยต้องลดจำนวนการผลิตครูที่มากเกินความจำเป็นในการใช้ครู แล้วก็ลงไปสู่โรงเรียน เพราะฉะนั้นคนที่จะทำหน้าที่ได้ดีที่สุด ก็คือ ครูในห้องเรียน ครูพี่เลี้ยงที่มีคุณภาพ อาจารย์เป็นแบบอย่างช่วยเตรียมครูที่จะทำหน้าที่ฝึกหัดนิสิตครู อาจารย์ต้องมีครูที่เป็นผู้ให้คำปรึกษา หรือพี่เลี้ยงที่เข้มแข็ง และต้องได้รับการเตรียมการ และมีระบบที่เข้มแข็งเพียงพอ เพราะฉะนั้นมหาวิทยาลัยหรือรัฐต้องสนับสนุนโรงเรียน				

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
			ที่เป็นแบบอย่างครู และให้ความรู้อย่างจริงจัง ให้ครูพี่เลี้ยงมีความพร้อม ใครที่จะทำหน้าที่เป็นครูพี่เลี้ยงควรที่จะมีค่าตอบแทนให้เขา มีสวัสดิการอะไรเพิ่มเติม หรือให้สิทธิพิเศษ เพื่อให้เขาทำหน้าที่ตรงนี้อย่างสมภาคภูมิ และทำหน้าที่อย่างแท้จริง 4. พูดย้ำอยู่ตลอด การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (inquiry based Learning) พัฒนาสมรรถนะทุกอันนำไปใช้ได้หมด นอกนั้นก็ใช้กระบวนการ PLC มีการสะท้อนคิด สะท้อนความรู้สึก				

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
			และสะท้อนผลซึ่งกันและกัน				
	บทบาทของผู้พัฒนา		1. ต้องเปลี่ยน mindset ของอาจารย์มหาวิทยาลัยให้ได้ อาจารย์จะต้องลงไปคลุกคลีกับครูที่โรงเรียนให้ได้เสียก่อน การเอานิสิตครูไปเรียนอยู่โรงเรียน แล้วก็เอาอาจารย์มหาวิทยาลัยลงไปอยู่ที่โรงเรียนกับคุณครู ต้องลงไปสู่การปฏิบัติ 2. อาจารย์ต้องเปลี่ยนเป็นผู้อำนวยการให้เกิดการเรียนรู้ เป็นครูฟา	เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มที่ ไม่ตัดสินผลงานว่าดีหรือไม่			1. เปลี่ยน mindset ของเพื่อนร่วมงานลงไปคลุกคลีกับครูที่โรงเรียนก่อนส่งนิสิตไปปฏิบัติงานจริงที่โรงเรียน 2. บทบาทการเป็นครูฟา 3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มที่ ไม่ตัดสินผลงานว่าดีหรือไม่ดี
	บทบาทของผู้ถูกพัฒนา		นิสิตครูรู้จักการใช้ชีวิตในโรงเรียน เน้นการปฏิบัติ ถ้าเกิดปัญหาให้สะท้อนปัญหาดังกล่าวกลับมา มีการ	เป็นผู้รู้จักประยุกต์ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของตนเองได้			1. รู้จักการใช้ชีวิตในโรงเรียน เน้นการปฏิบัติ ถ้าเกิดปัญหาให้สะท้อนปัญหากลับมา มีการเรียนรู้จากโรงเรียนโดยตรง 2. เป็นผู้รู้จักประยุกต์ความรู้เรื่อง

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
			เรียนรู้จากโรงเรียนโดยตรง				เศรษฐกิจพอเพียงเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของตนเอง
สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	**วิธีการพัฒนา**	- การฝึกจิต - การจัดอบรม - กรณีศึกษา - การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง	- การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง - ถอดบทเรียน	เข้าใจความแตกต่างของบุคคล			- การฝึกจิต - การจัดอบรม - เข้าใจความแตกต่างของบุคคล - กรณีศึกษา - การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง - ถอดบทเรียน
	ขั้นตอน	**ความเข้าใจ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล และสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้** 1. ฝึกจิตให้กับนิสิตครู ให้ลดการเป็นตัวตนของตัวเอง ให้ลดความเห็นแก่ตัวของตัวเองลงทุกวัน ๆ 2. นิสิตครูฝึกนั่งวิปัสสนากรรมฐาน มีการจัดการอบรม เรื่องที่ทำให้จิตใจสะอาด	**การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเต็มตามศักยภาพ** 1. เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ลองไปเยี่ยมบ้าน เขาได้เห็นอะไร เขาได้เรียนรู้อะไรแล้วให้เขาได้ (เห็นสภาพจริง) 2. เหตุการณ์ที่พบมาวิเคราะห์ว่านักเรียนแต่ละคน มีสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมือนกันอย่างไร ให้	**ความเข้าใจ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล และสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้** 1. เข้าใจแนวคิด การสร้างวัฒนธรรมในการเรียนรู้ที่เคารพคนอื่น ๆ 2. ต้องช่วยเหลือเป็นรายบุคคล มีองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่ต้องมีความต้องการพิเศษ หรือ			1. สร้างความเข้าใจแนวคิด การสร้างวัฒนธรรมในการเรียนรู้ที่เคารพคนอื่น ๆ และมีองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่ต้องมีความต้องการพิเศษ หรือกลุ่มด้อยโอกาสอื่น ๆ 2. ถอดบทเรียนจากสภาพปัญหาของผู้เรียน พร้อมทั้งค้นหาวิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ในทุกปีการศึกษาให้นิสิตศึกษา Case Study นักเรียนเป็นรายบุคคล 3. การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ได้แก่ กิจกรรมยกระดับจิตใจ เช่น เข้าค่ายลูกเสือ เข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมเรียนรู้สภาพจริง เช่น การเยี่ยมบ้าน กิจกรรมการฝึก

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
		ทฤษฎีนี้จะใช้กับการพัฒนาคน ให้รู้จักให้ รู้จักเอื้อเฟื้อ รู้จักทำเพื่อคนอื่น และจะทำให้จิตใจเราสูงขึ้น 3. แนวทางในการพัฒนาเพื่อยกระดับจิตใจให้สะอาด และสูงขึ้น ต้องจัดกิจกรรมที่ทำแบบเข้มข้น เช่น เข้าค่ายลูกเสือ เข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม ผ่านความลำบากด้วยกัน ออกค่ายมาก็จะรักกันมากขึ้น **การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเต็มตามศักยภาพ** 1. ผู้เรียนทุกคนจะต้องศึกษา Case Study ของนักเรียน	นิสิตครูได้มีโอกาสได้มาถอดบทเรียนแล้วจากนั้นให้ค้นหาวิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ	กลุ่มด้อยโอกาสอื่น ๆ 3. รับรู้ถึงบรรยากาศของการอยู่ร่วมกันในสังคมที่แตกต่างกัน			จิตให้ลดความเห็นแก่ตัว มีการนั่งวิปัสสนากรรมฐาน โดยการจัดการอบรม 4. นิสิตเข้าไปใช้ชีวิตสัมผัสชุมชนท้องถิ่น และบ้านนักเรียน

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
		ตั้งแต่ปี 1 - 4 ที่เรียนปีละ 10 คน 2. ให้นิสิตครู เข้าไปอยู่บ้านนักเรียน เทอมละ 1 อาทิตย์ หรือเทอมละครึ่งอาทิตย์ หรือเทอมละ 3 วัน 7 วัน โดยไปเป็นคู่เป็นกลุ่ม ไปนอนไปกินอยู่สัมผัสชุมชน เหมือนหมอ ในหนึ่งปีการศึกษา ใช้เวลา 1 อาทิตย์ 3. นิสิตครูฝังตัวอยู่กับชุมชน ท้องถิ่น มีการกระจายอยู่กับจังหวัดต่าง ๆ อาจจะทำเป็นโครงการที่ ให้นิสิตครูได้รู้ ว่าเขาต้องทำอะไรให้เกิดขึ้นในสังคมบ้าง					
	บทบาทของ		มีศิลปะการใช้ Growth mindset	1. ต้องมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มี			1. มีศิลปะการใช้ Growth mindset กับผู้เรียน

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
	ผู้พัฒนา		ไม่ใช่ไปชม หรือตินักเรียน แต่ต้องพูดอย่างไรที่จะพัฒนานักเรียนได้อีก	ความต้องการพิเศษต่าง ๆ 2. จะต้องให้นักเรียนสามารถสังเกตในห้องเรียน เพื่อสังเกตเด็กที่มีความต่างกันได้เพื่อใช้ในการออกแบบและการช่วยเหลือได้ โดยมหาวิทยาลัยต้องมีโรงเรียนที่ให้นักศึกษาสามารถเข้าไปสังเกตการ ได้ตลอดเวลา ก็จะมีโรงเรียนเครือข่ายในการที่จะเข้าไปนำความรู้จริงไปสู่โรงเรียน และโรงเรียนก็ต้องได้รับการเตรียมความพร้อมในการที่จะรับนักศึกษา เช่น เราอาจจะต้องไปพัฒนาครู ให้มีลักษณะเป็นเครือข่าย			2. เข้าใจแนวคิด การสร้างวัฒนธรรมในการเรียนรู้ที่เคารพคนอื่น ๆ 3. มีความรู้ที่เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 4. สามารถสังเกตผู้เรียนที่มีความต่างกันได้ เพื่อนำมาออกแบบ และการช่วยเหลือผู้เรียน ก่อนนำนิสิตเข้าฝึกสอนควรมีการเตรียมความพร้อมก่อน

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
				3. เข้าใจแนวคิด การสร้างวัฒนธรรมในการเรียนรู้ที่เคารพคนอื่น ๆ			
	บทบาทของผู้ถูกพัฒนา		มุ่งมั่นที่จะพัฒนาตัวเองตลอดเวลา	1. ความไวในการรับรู้ต่อการเปลี่ยนแปลง 2. เป็นผู้ที่ช่างสังเกต 3. เรียนรู้ไปกับประสบการณ์ เปิดใจพร้อมที่รับข้อมูลใหม่ ๆ ประสบเหตุการณ์ใหม่ ๆ เข้ามาตลอดเวลา เข้ามาเชื่อมกับตัวเอง			1. ความไวในการรับรู้ต่อการเปลี่ยนแปลง 2. เป็นผู้ที่ช่างสังเกต 3. เรียนรู้ไปกับประสบการณ์ เปิดใจพร้อมที่รับข้อมูลใหม่ ๆ เข้ามาตลอดเวลา เข้ามาเชื่อมกับตัวเอง 4. ผู้ที่มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตัวเองตลอดเวลา
สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	**วิธีการพัฒนา**	- การเรียนรู้จากการปฏิบัติ		- กระบวนการทางวิทยาศาสตร์	- PLC - กรณีศึกษา	การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้	- การเรียนรู้จากการปฏิบัติ - กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ - PLC - กรณีศึกษา - การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้
	ขั้นตอน	1. พัฒนาให้ผู้เรียนให้มีความรอบรู้และลึกซึ้งเกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัย		1. อาจารย์สังเกตนิสิตของตนเอง และทำการเก็บข้อมูลจากงานวิจัย โดยการ	1. ยกกรณีศึกษาเรื่องของผู้เรียนรายบุคคลโดยก็ใช้ PLC 2. นิสิตครูได้ศึกษา	1. ครูจะต้องศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้มาก 2. เข้าศึกษาในแหล่ง	1. ผู้สอนทำการศึกษาในแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องงานวิจัย สามารถอ่านงานวิจัย และแสวงหาความรู้จากงานวิจัยมาแก้ปัญหาใน

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
		2. ต้องสามารถให้ผู้เรียนอ่านงานวิจัยและเกิดการแสวงหาความรู้จากงานวิจัยมาแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของตัวนักเรียนเองได้ 3. ฝึกปฏิบัติในการทำวิจัยในสถานการณ์จริง แล้วสามารถค้นคว้า ฝึกฝน ฝึกปฏิบัติอยู่สม่ำเสมอ		สังเกตที่มีความไว ทำความเข้าใจการหาองค์ความรู้ตามแนวทางวิทยาศาสตร์ เพื่อทำให้รู้ว่าสิ่งที่พัฒนาเกิดประโยชน์ประสิทธิภาพประสิทธิผลจริง ๆ หรือไม่ ซึ่งการสอนทั่วไปกับการวิจัยในชั้นเรียน ก็ต่างกันแค่นิดเดียวเท่านั้นเอง 2. นำวิจัยมาสร้างแนวคิด สร้างองค์ความรู้ของการแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์ อาจารย์ต้องทำให้เข้าใจถึง คำว่าวิจัยว่าเป็นการแก้ปัญหาอย่างมีระบบโดยใช้หลักทางวิทยาศาสตร์ สมมุติว่าเรามีปัญหาเราจะหา	กรณีศึกษา นักเรียนเป็นรายบุคคล และให้ศึกษาการเห็นปัญหาเรียกว่าการศึกษารายกรณี จากการแก้ปัญหา การช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นการวิจัยในชั้นเรียน เพราะว่าถ้าวิจัยแล้วจะทำให้เขาต้องสืบค้นสืบหาอะไรต่าง ๆ จะเป็นความรู้ เขาจะต้องออกแบบ มีทุกอย่าง ถ้านิสิตครูได้ทำวิจัยในชั้นเรียน	เรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องงานวิจัย	การจัดการเรียนรู้ของตัวเอง 2. ยกกรณีศึกษาจากปัญหาของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมาเป็นฐานของการทำวิจัยในชั้นเรียน 3. พัฒนาผู้เรียนมีความรอบรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัย 4. สังเกตนิสิตในการเก็บข้อมูลจากงานวิจัย มีการทำความเข้าใจการหาองค์ความรู้ตามแนวทางวิทยาศาสตร์ 5. นำวิจัยมาสร้างแนวคิด สร้างองค์ความรู้ของการแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
				วิธีแก้ยังไง หรือเราลองทำแบบนี้ไหม แต่เราไม่ได้ใช้หลักวิทยาศาสตร์ แต่เราใช้การลองผิดลองถูก เราต้องค้นหาดูว่ามันมีวิธีการแบบใดที่นิสิตสามารถทำได้ อาจารย์อาจลองคุยกับเพื่ออาจารย์ด้วยกัน เพื่อหาวิธีที่เหมาะสม แต่การทำให้เกิดสมรรถนะ คือการเอาไปใช้ได้จริง ไม่ใช่แค่มีความรู้ด้านวิจัย ต้องบูรณาการแนวคิดและทักษะวิจัยในทุก ๆ วิชาได้			
	บทบาทของผู้พัฒนา		สามารถออกแบบที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ตัวผู้เรียน อาจให้ครูส่งคลิป Video มาดูว่าครู	มีความเข้าใจในหลักการทำวิจัยอย่างแท้จริง			1. สามารถปรับเปลี่ยนตัวเอง เปิดโอกาสผู้เรียนสะท้อนจุดอ่อนของผู้สอนได้ 2. สามารถที่จะเล่าวิธีการสอนของตนเอง

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
			เปลี่ยนนักเรียนได้หรือไม่ ครูมีจุดอ่อนมากน้อยเพียงใด และสามารถที่จะเล่าวิธีการสอนของตนเองได้				3. มีความเข้าใจในหลักการทำวิจัยได้อย่างแท้จริง
	บทบาทของผู้ถูกพัฒนา		สามารถสร้างโครงงานที่เป็นนวัตกรรมออกมาได้	นักคิดสร้างสรรค์งานวิจัยที่สามารถแก้ปัญหาได้จริง			1. สามารถสร้างโครงงานที่เป็นนวัตกรรมออกมาได้ 2. นักคิดสร้างสรรค์งานวิจัยที่สามารถแก้ปัญหาได้จริง
สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี	**วิธีการพัฒนา**	- สร้างระบบทดสอบความรู้ - การฝึกปฏิบัติ - การสร้างนวัตกรรม - การสร้างสื่อ - การฝึกนำเสนองาน		- การมีส่วนร่วม - Mind Map - การสร้างสถานการณ์ - การประเมินตนเอง - การแบ่งปันความรู้	- การจัดการเชิงระบบ - Case Study - จัดกระบวนการ PLC - การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning - การฝึกนำเสนองาน	- จัดกระบวนการ PLC - การจัดการอบรม	- สร้างระบบทดสอบความรู้ - การจัดการเชิงระบบ - การมีส่วนร่วม - Mind Map - การเข้า และจัดการอบรม - การฝึกปฏิบัติ - การสร้างนวัตกรรม - การสร้างสถานการณ์ - การประเมินตนเอง - Case Study - การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning - การสร้างสื่อ

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
							- การฝึกนำเสนองาน - การแบ่งปันความรู้ - จัดกระบวนการ PLC - จัดการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดการเรียนรู้เป็นแบบโครงการ (PBL : Project Based Learning) ผู้เรียนออกแบบโครงการด้วยตนเอง
	ขั้นตอน	**ความรอบรู้ในเนื้อหา แสวงหาแหล่งเรียนรู้ และบูรณาการองค์ความรู้ในวิชาเอก** 1. พัฒนานิสิตครูให้เป็นผู้เชี่ยวชาญในวิชาเอกนั้น โดยทำการศึกษาอย่างเข้มและลึกซึ่ง 2. มีระบบการทดสอบความรู้ ของนิสิตครูในวิชาเอกนั้น และทดสอบเป็นประจำ **การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การ**		**ความรอบรู้ในเนื้อหา แสวงหาแหล่งเรียนรู้ และบูรณาการองค์ความรู้ในวิชาเอก** 1. การให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วม เป็นเครื่องมือคิด ได้แก่ มีเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้ ของตนเอง จะต้องเชื่อมและบวกกับตัวเองต้องสามารถจัดการความรู้ของตัวเองได้ 2. การให้นิสิตทำ Mind Map สรุปด้วย	**ความรอบรู้ในเนื้อหา แสวงหาแหล่งเรียนรู้ และบูรณาการองค์ความรู้ในวิชาเอก** 1. ออกแบบ การจัดการเรียนการสอน ให้นิสิตวิเคราะห์เหตุการณ์ วิเคราะห์โครงสร้างที่มันส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะว่าเขาจะไม่ได้บอกแค่สอนเนื้อหาแค่นั้น แต่เขาจะต้องเปลี่ยนวิธีจากการแค่สอนเนื้อหา	**ความรอบรู้ในเนื้อหา แสวงหาแหล่งเรียนรู้ และบูรณาการองค์ความรู้ในวิชาเอก** 1. อาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่จะต้องให้เขามีความรู้ในวิชาเอก 2. หาแหล่งเรียนรู้จากข้างนอก โดยการศึกษาจากทางออนไลน์เพิ่มเติม 3. นิสิตครูเข้ารับการอบรมในสถาบันหรือหน่วยงานที่เป็นเฉพาะ	1. กำหนดนโยบาย กรอบและทิศทางการดำเนินงานของโครงการผลิตครูมืออาชีพ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาที่เข้าร่วมมีการทำงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน 2. กำกับดูแล บริหารโครงการ และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้โครงการดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ 3. ประชาสัมพันธ์ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานโครงการต่อสถาบันผลิตครูครู อีกทั้งแต่งตั้งคณะทำงานได้ตามความเหมาะสม 4. จัดทำเกณฑ์และคัดเลือกสถาบัน

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
		จัดการเรียนรู้ และประเมินผล เพื่อส่งเสริมความเป็นนวัตกรของผู้เรียน การสร้างคุณภาพทางวิชาการ โดยให้นิสิตครูได้ฝึกปฏิบัติในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษาในการฝึกปฏิบัติ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และฝึกการสร้างนวัตกรรมของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและเข้มข้น **การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร พัฒนาสื่อนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน** 1. อาจารย์ต้องสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาสื่อ เพื่อความเป็นเลิศ		เครื่องมือต่าง ๆ ให้เหมาะสม นำความรู้มาพัฒนาโดยให้เครื่องมือคิด หรือเทคนิคต่าง ๆ ในการที่นักศึกษาจัดการและสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง **การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ และประเมินผล เพื่อส่งเสริมความเป็นนวัตกรของผู้เรียน** ใช้การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ต้องทำให้นักศึกษาเข้าใจในเรื่องของการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การสร้างสถานการณ์ให้นักศึกษา มีการใช้เครื่องมือประเมินความคิดสร้างสรรค์	ไปสู่การออกแบบให้เป็น 2. ไม่ได้ให้ความสำคัญกับเนื้อหา แต่ให้ความสำคัญในเรื่องของการจัดการ วางระบบ เพราะเรื่องเนื้อหามันเป็นหน้าที่ของ ผู้เรียน จะต้องสืบค้น จะต้องหาข้อมูล ฉะนั้นครูจะต้องมีความรอบรู้ในเรื่องของการจัดการเชิงระบบ การวิเคราะห์เชิงระบบ ว่าปัญหาที่มันเกิดขึ้นมันเกิดจากความเชื่อความศรัทธาในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่นเรามีความเชื่อว่า การจัดการเรียนการสอน เด็กจะต้องสอบให้ได้คะแนนเยอะๆ ถ้าครูมี	ทาง เช่น วิชาเอกที่เป็นเฉพาะทาง อาจจะมีความรู้ที่ลึกซึ้ง **การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ และประเมินผล เพื่อส่งเสริมความเป็นนวัตกรของผู้เรียน** 1. จัดกระบวนการ PLC ในวงของตัวนักศึกษา และคณะคณาจารย์ในมหาวิทยาลัย 2. ค้นคว้าหาข้อมูลเพิ่มเติม จัดการอบรมกับสถาบันที่มีองค์ความรู้ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ และประเมินผล ในการส่งเสริมความเป็นนวัต	ผลิตครู และคัดเลือกนิสิตครูเข้าร่วมโครงการ 5. จัดอบรมให้กับผู้สอน เช่น การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร พัฒนาสื่อนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ที่ใช้การเรียนรู้ของผู้เรียน 6. สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา เพื่อให้เกิดทักษะและคุณลักษณ์ที่พึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ - ทักษะการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ - ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร - ทักษะกระบวนการคิด - ทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้คุณธรรมและจริยธรรม การเป็นผู้ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม 7. ผู้สอนต้องมีความรู้ในวิชาเอกอย่างลึกซึ้ง สร้างระบบการทดสอบความรู้ในวิชาเอก คำนึงถึงการประเมินตามสภาพจริง วิธีการและ

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
		ทำสื่อประกวดแข่งขันกัน ส่งเข้าแข่งขันในระดับต่าง ๆ คือจะทำให้เขาคิดนวัตกรรม คิดนวัตกรรมที่จะสร้างสื่อ เช่น สอนเรื่องอะไรก็แต่งเพลงเรื่องนั้น 2. ครูต้องมีภาระงานให้นิสิตครู และฝึกการนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ โดยการปฏิบัติจริง การนำเสนอ ฝึกการเขียนรายงาน ฝึกการสื่อสาร ฝึกการนำเสนอนวัตกรรม และฝึกจากการลงมือปฏิบัติจากการนำเสนอ		โดยให้นิสิตทำแบบประเมินง่ายๆ เพื่อประเมินตนเองว่าเขามีความคิดสร้างสรรค์มากน้อยเพียงใด แต่ก็ไม่ได้นำมาเปรียบเทียบว่าเขามีหรือไม่มี และให้เขาสังเกตงานที่เขาเขียนทำไมถึงได้คะแนนเท่านี้ พิจารณาจุดเด่นและก็จุดด้อยของตัวนิสิตเอง 1. ประเมินในเรื่องของความคิดสร้างสรรค์ ให้ความรู้เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์กับนิสิต และให้นิสิตทำรายงานสิ่งที่นิสิตไม่เคยทำ ให้เขามีโอกาสได้ทำ พบว่านักศึกษาครู ต่างมีความคิดที่นอกกรอบ ซึ่งดีมาก ๆ	ความเชื่ออย่างนี้ ก็จะสอนในห้องเรียนในลักษณะเป็นตารางเรียน มีวิชาเยอะ ๆ มีความรู้เยอะ ๆ ฉะนั้นครูก็จะสอนหนังสือสอนที่เน้นเนื้อหา เมื่อสอนจบมันก็จะไป ซึ่งลักษณะการสอบจะต้องท่องจำเท่านั้น เพราะฉะนั้นคุณครูจะต้องเห็นเป้าหมายในการจัดการศึกษาที่แท้จริง **การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ และประเมินผล เพื่อส่งเสริมความเป็นนวัตกรของผู้เรียน** 1. นิสิตฝึกวิเคราะห์โครงสร้าง พันธกิจ เป้าหมาย วิสัยทัศน์	กรของผู้เรียน **การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร พัฒนาสื่อนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน** 1. ส่งเสริมการจัดการอบรมเกี่ยวกับเรื่องการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร พัฒนาสื่อนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ที่ใช้การเรียนรู้ของผู้เรียน 2. จัดให้มีการทำ PLC ในกลุ่มนิสิต	เครื่องมือสอดคล้องกัน นำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายระหว่างบุคคล และนำผลจากการวัดประเมินผลไปออกแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้เอื้ออำนวยกับผู้เรียน สร้างสถานการณ์ในการฝึกนิสิตให้เหมาะสมกับการใช้เทคโนโลยีมาบูรณาการกับวิชาอื่น ๆ มอบหมายงานให้ไปปฏิบัติจริง เช่น การนำเสนอ เขียนรายงาน การสื่อสาร สร้างนวัตกรรม เป็นต้น 8. การจัดการ วางระบบ การวิเคราะห์เชิงระบบ เล็งเห็นเป้าหมายในการจัดการศึกษา และสร้างเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ Mind Map หรือเทคนิคต่าง ๆ ที่ช่วยในการจัดการ และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง และแบ่งปัน และแชร์ความรู้ในรูปแบบของการพูด สื่อสาร Power Point คลิป วีดีโอ มานำเสนอให้คนอื่นเข้าใจ 9. การจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนา

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
				บางคนชอบเขียนนิยาย คือ เอาชีวิตประจำวันมาแต่งเป็นเรื่อง เรื่องสั้นๆ 5-10 บรรทัดทุกวัน เขาก็เอาเรื่องนั้นมาส่งสนุกมากเลย ไม่ใช่แค่ความคิดสร้างสรรค์อย่างเดียว แต่นิสิตกล้าที่จะก้าวออกไปจาก Comfort Zone ของตัวเอง หรือความคิดเดิม ๆ ของตนเองได้ 2. อาจารย์ต้องให้ความรู้เรื่องของการพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 ควบคู่ไปด้วย **การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร พัฒนาสื่อนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้**	ต่าง ๆ 2. หาวิธีในการจัดการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น 3. สร้างชุมชนการเรียนรู้ โดยให้ฝึกการเรียนรู้ PLC ใช้กรณีศึกษาเรื่อง Case Study ได้ฝึกจริง มีระบบการจัดการเรียนการสอนที่เป็น Active Learning จะต้องเกิดจากการร่วมคิดร่วมทำ **การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร พัฒนาสื่อนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน** 1. ฝึกให้นิสิตครูนำเสนอเยอะ ๆ 2. ครูต้องมีภาระงาน		ทักษะศตวรรษที่ 21 ควบคู่ไปการเรียนการสอนตามปกติ สร้างชุมชนการเรียนรู้ โดยให้ฝึกการเรียนรู้ PLC ใช้กรณีศึกษาเรื่อง Case Study มีระบบการจัดการเรียนการสอนที่เป็น Active Learning พร้อมส่งเสริมการทำสื่อการเรียนรู้ เช่น จัดประกวดแข่งขัน เป็นต้น หาแหล่งเรียนรู้จากข้างนอก โดยการศึกษาจากทางออนไลน์เพิ่มเติม 10. ฝึกให้นิสิตสร้างหลักสูตร สร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง สร้างสถานการณ์ในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ โดยให้นิสิตทำแบบประเมินในการประเมินตนเอง โดยไม่นำผลไปเปรียบเทียบกับคนอื่น ๆ

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
				ของผู้เรียน 1. ให้นิสิตสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง จะได้ความรู้ 2. การแบ่งปันความรู้แชร์ในรูปของการสื่อสารในเรื่องของการพูด ฝึกสื่อสาร ถ้านิสิตไม่ถนัดพูด อาจจะทำเป็น Power Point หรืออาจจะทำเป็นคลิปวีดีโอ นำเสนอให้คนอื่นเข้าใจได้ด้วยวิธีที่เหมาะสมที่สุด ด้วยวิธีการของนิสิตเอง 3. อาจารย์ต้องเป็นคนสร้างสถานการณ์สร้างโจทย์ คือ การสร้างโจทย์สถานการณ์ให้เหมาะต่อการฝึกสมรรถนะ ต้องนำเสนอให้นิสิตได้รู้ ได้สื่อสารในส่วนที่	ให้นิสิตครู และฝึกการนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ โดยการปฏิบัติจริง การนำเสนอ ฝึกการเขียนรายงาน ฝึกการสื่อสาร ฝึกการนำเสนอนวัตกรรม และฝึกจากการลงมือปฏิบัติจากการนำเสนอ		

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
				เน้นการใช้เทคโนโลยีการวิจัย อาจารย์ต้องเอาสถานการณ์นั้นมาบูรณาการได้			
	บทบาทของผู้พัฒนา		1. คนที่ไม่ล้าสมัย คือ ต้องทำการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ช่างถาม ช่างพูด ดึงสมรรถนะนานาชาติมาใช้ได้ทั่วโลก 2. มีกระบวนการในการที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาตัวเองอยู่ตลอดเวลา 3. คนที่มีชั่งซักถามและตั้งข้อสังเกตสงสัยสิ่งต่าง ๆ	1. เตรียมการหรือหาเทคนิคในการที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถหาเทคนิค กลายเป็นผู้ที่เรียนรู้ตลอดชีวิต 2. จะต้องเปิดใจให้กว้าง เตรียมตัวเราเองในการที่เราจะเปิดรับความเป็นไปได้ ของนักศึกษา คือ 1) เริ่มจากการที่อาจารย์ต้องลดบทบาทของตัวเราเองว่าไม่ใช่ผู้สอน เป็นเพียงผู้อำนวย และเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียน 2) ให้โอกาสที่ไม่มีวันสิ้นสุดกับนิสิต 3. จะต้องบูรณาการทักษะเหล่านี้ หาองค์	1. ต้องมีความรู้ ในการจัดการเรียนรู้เชิงระบบ เพื่อให้เกิดปรากฏการณ์ที่ดีขึ้น ให้ผู้เรียนมีความรู้ ในการจัดการความรู้ การจัดระบบ การจัดการโครงสร้าง ทำให้เกิดปรากฏการณ์เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ 2. ฝึกให้นิสิตครูได้ใช้กระบวนการ PLC		1. ผู้ที่ไม่ล้าสมัย เป็นนักซักถาม และตั้งข้อสังเกต สงสัยสิ่งต่าง ๆ เปิดใจกว้าง เตรียมตัว เพื่อเปิดรับความเป็นไปได้ของนักศึกษา คือ 1) เริ่มจากการที่อาจารย์ต้องลดบทบาทของตัวเราเองว่าไม่ใช่ผู้สอน เป็นเพียงผู้อำนวย และเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียน 2) ให้โอกาสที่ไม่มีวันสิ้นสุดกับนิสิต 2. มีกระบวนการในการที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาตัวเองเสมอ 3. เตรียมการหรือหาเทคนิคในการที่จะทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่เรียนรู้ตลอดชีวิต 4. สามารถจัดการเรียนรู้เชิงระบบ และฝึกให้นิสิตครูได้ใช้กระบวนการ PLC บูรณาการทักษะต่าง ๆ และหาองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาบูรณาการแนวคิดในการสรุปหาองค์

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
				ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ มาบูรณาการแนวคิด ในการสรุปหาองค์ความรู้แบบวิทยาศาสตร์ ไปในทุกวิชา			ความรู้แบบวิทยาศาสตร์ ไปในทุกวิชา
	บทบาทของผู้ถูกพัฒนา		นิสิตทุกคนได้อย่างน้อย 3 ภาษา ต่ำกว่า 3 ภาษา ไม่สามารถจบได้	1. ผู้ที่สามารถจัดการความรู้ได้ด้วยตนเอง มีความคิดเป็นระบบ 2. จะต้องเป็นผู้กล้าคิดกล้า แสดงออก 3. สามารถในการสื่อสารแบบต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้อื่นเข้าใจได้			1. มีความสามารถด้านภาษาอย่างน้อย 3 ภาษา กล้าคิดกล้า แสดงออก 2. สามารถจัดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และมีความคิดเป็นระบบ 3. สามารถในการสื่อสารแบบต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้อื่นเข้าใจได้
สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษาและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	**วิธีการพัฒนา**	- จำลองสถานการณ์จริง - การสร้างความร่วมมือกับชุมชน	สร้างผู้นำ นักพัฒนา	- PLC - การนำเสนอ - เข้าค่ายจิตอาสา	- ทำชุมนุมจิตอาสา - เข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียน - การชี้แนะจากวิทยากร - กรณีศึกษาโรงเรียนตัวอย่าง	- จัดมีการอบรม - กระบวนการ PLC - จัดค่ายให้นิสิตครูได้เข้าร่วม กิจกรรมจิตอาสา ค่ายพัฒนาต่าง ๆ	- จำลองสถานการณ์จริง - การนำเสนอ - จัดมีการอบรม - กระบวนการ PLC - การสร้างความร่วมมือกับชุมชน - สร้างผู้นำ นักพัฒนา - เข้าค่ายจิตอาสา ค่ายพัฒนาต่าง ๆ - เข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียน - การชี้แนะจากวิทยากร

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
							- กรณีศึกษาโรงเรียนตัวอย่าง
	ขั้นตอน	**ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในกิจกรรมวิชาชีพ** 1. ให้นิสิตครูสามารถจำลองสถานการณ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยการฝึกนิสิตให้มีการจำลอง ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งการฝึกนั้นมาจากสถานการณ์จริง หรือจากการจำลองสถานการณ์ต่าง ๆ 2. ทบทวน ว่าเรามีข้อบกพร่องอะไร ฝึกทบทวนฝึกเรียนรู้ที่จะทบทวนตัวเองได้ว่าเรามีข้อบกพร่องอะไร **ด้านการสร้างเครือข่ายความ**		**ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในกิจกรรมวิชาชีพ** 1. อาจารย์ต้องฝึกนิสิตในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ คือ ฝึกให้เด็กทำ PLC ฝึกวิธีคิด สรุปองค์ความรู้การนำเสนอด้วยวาจา แต่เราก็ต้องฝึกเขารวมกลุ่มรู้จักฟัง รู้จักแชร์รู้จักเก็บประเด็น เพื่อนำไปสู่การสร้างแนวปฏิบัติที่ดี 2. มีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจต่อโลก ไม่ยึดตัวเราเป็นสำคัญ สามารถหาวิธีการเชื่อมโยงกับคนอื่น ๆ ได้ อย่างไร 3. อาจารย์ต้องอาศัย	**ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในกิจกรรมวิชาชีพ** การทำชุมนุมจิตอาสา เพราะว่ามันจะต้องมีสิ่งที่จะต้องให้นิสิตครูได้ทำงานร่วมกับชุมนุม เป็นกิจกรรมสาธารณประโยชน์ หรือกิจกรรมอะไรต่าง ๆ ที่เกิดประโยชน์กับชุมชนส่วนรวม **ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น** 1. ให้นักศึกษาไปร่วมกิจกรรมของโรงเรียน เช่น กิจกรรมเปิดบ้าน มีกิจกรรมประชุม	**ด้านการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในกิจกรรมวิชาชีพ** 1.มีการปรับเปลี่ยนอุปนิสัยนิสิต ให้สามารถเรียนรู้ในการปรับตัวเอง เรียนรู้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ 2. จัดมีการอบรมเรื่องของการอยู่ร่วมกับคนอื่น โดยใช้กระบวนการ PLC เข้ามาจะทำให้เห็นคุณค่าในผู้อื่น คุณค่าในตัวเอง	1. สถาบันผลิตครูชี้แจงหลักการและแนวปฏิบัติให้คณะครูผู้ผลิตนิสิตได้รับทราบ โดยให้จัดทำ Operation Plan ระดับสถาบัน 2. สถาบันผลิตครู ตรวจสอบความสมบูรณ์ ของกิจกรรมเสริมหลักสูตรและแผนฯ 3. กระบวนการที่สถาบันผลิตครูดำเนินการพิจารณา Operation Plan ระดับสถาบัน และดำเนินการโอนงบประมาณให้สถาบันผลิตครู 4. สถาบันผลิตครูดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ * ดำเนินการพัฒนานิสิตนักศึกษาครูตามกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ออกแบบ และมีการจัดกระบวนการ PLC เพื่อพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานของสถาบันผลิตครูเพื่อให้เกิด Connection * สถาบันผลิตครูออกแบบการติดตาม ประเมินการโค้ช นิสิตครูในโครงการผลิตครูระบบปิดระยะเวลา

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
		ร่วมมือในการจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น 1. ให้นิสิตนักศึกษาเข้าไปทำงานร่วมกับชุมชน และผู้ปกครองฝังตัว ในลักษณะเป็นโค้ช เป็นความผูกพันหรือการสร้างสถานการณ์จำลอง ที่ให้ทำงานร่วมกับชุมชน สังคมในท้องถิ่น 2.เรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้าน ได้พูดคุยกับชาวบ้าน		การที่ทำให้นิสิตมีแนวทางที่จะเข้าใจในเรื่องของปรัชญาชีวิต ให้ตั้งคำถามกับชีวิต เพื่อให้เห็นถึงความเชื่อมโยงตัวเองกับโลกไปพร้อม ๆ กัน เพราะฉะนั้น ไม่ใช่แค่การสร้างให้มี PLC อาจารย์พบว่า PLC จะไปไม่ได้เลย ถ้ามีคนที่ไม่เข้าใจว่าทำไมต้อง PLC จะไม่สามารถพัฒนาการเชื่อมโยงกับคนอื่นมาสู่การพัฒนาตนเองได้ **ด้านการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น** ฝึกให้เด็กมีกิจกรรม	ผู้ปกครองต่าง ๆ ควรที่จะให้นิสิตลงไปสังเกต หรือแม้แต่การ		1 ปีที่พัฒนา และรวบรวมผลรายรุ่นเมื่อนิสิตนักศึกษาสำเร็จการศึกษา * มีการแต่งตั้งโค้ชและพี่เลี้ยงของแต่ละสถาบันผลิตครูที่จะร่วมทำงาน * การรวบรวมข้อมูลการประเมินเพื่อสรุปตามแบบฟอร์ม ที่เสนอในหลักสูตรกับสถาบันผลิตครูทุกปี / และทุกรุ่น ภาพรวม รวมถึงการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณทุกปี 5. สถาบันผลิตครูจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ร่วมกันทุกสถาบัน สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC มีการร่วมมือกันของครู ผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ไปที่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองผ่านการวางแผน การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จนเกิดเป็นวัฒนธรรมหรือชุมชนของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโรงเรียน

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
				เรื่องของจิตอาสา หรือจิตสาธารณะ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นไม่ใช่เป็นการล้างส้วมวัด แต่เป็นการเปิดให้มีชมรมจิตอาสาต่าง ๆ ในเรื่องของการทำงานกับผู้ปกครอง ทำงานกับเด็กพิเศษ			หรือต่างโรงเรียนกัน 6. สถาบันผลิตครูรวบรวมผลการดำเนินงานทุกส่วน เสนอต่อผู้บริหารสถาบันผลิตครูต้นสังกัดทุกปี จนสิ้นสุดโครงการ 7. การจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้รับทุน โดยความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา ได้แก่ - การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ ๆ - การจัดกิจกรรมเสริมทักษะด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการทำงานในอนาคต - การจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญหรือพี่เลี้ยงทางวิชาการ - กิจกรรม PLC ในการร่วมกันคิด การนำเสนอ การฟัง การตั้งคำถาม การแบ่งปันความรู้ และเก็บประเด็นสำคัญ - กิจกรรมจิตอาสา เพื่อพัฒนาชุมชน - กิจกรรมทางสถานศึกษา เช่น ประชุมผู้ปกครอง กิจกรรมช่วยเหลือ

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
							นักเรียน - กิจกรรมศึกษาดูงานโรงเรียนตัวอย่าง เพื่อนำมาปรับใช้ - กิจกรรมในบ้านพักนิสิตครู เช่น รักษาความสะอาด จัดทำสวนครัว จัดบ้านพักให้น่าอยู่ - กิจกรรมในหมู่บ้าน เช่น ให้ความรู้ และพัฒนาหมู่บ้านในด้านการเกษตร อนามัย และอาหาร การสันทนาการคือ ร่วมพิธีและเทศกาลต่าง ๆ ตลอดจนแข่งขันกีฬาระหว่างหมู่บ้าน 8. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ 9. การนิเทศการสอนของนักศึกษาเป็นการดำเนินงานร่วมกัน 3 ฝ่าย ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน ศึกษานิเทศก์ในพื้นที่ และครูพี่เลี้ยงในโรงเรียน 10. เชิญวิทยากรท้องถิ่นให้ความรู้อาจมีการจัดผู้ปกครองเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนการสอนร่วมด้วย 11. จำลองสถานการณ์หรือปฏิบัติจริงกับนิสิตในการทำงานร่วมกับ

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
							ผู้อื่น 12. จัดอบรมที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมคนอื่น ๆ 13. ผู้สอนพัฒนาความรู้ เข้าใจต่อโลกร่วมมือกับครูในประเทศอื่น ที่สนใจ การเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม ในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น มีการเรียนรู้เรื่องวิถีชีวิตชุมชน ผ่านการสังเกต พูดคุย ทบทวนข้อดี ข้อด้อยของตนเอง เพื่อแก้ไขและพัฒนาตนเอง มีการปรับ mindset นิสิตในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติงานจริง หรือ จำลองสถานการณ์กับการทำงานร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่น
	บทบาทของผู้พัฒนา		1. ต้องเป็นผู้ที่เปลี่ยนแปลงสังคมชุมชน ผ่านห้องเรียนสมมุติ โดยการเปลี่ยนในห้องเรียนให้ครูเป็นผู้นำ จะทำการเปลี่ยนสังคมโดยครูให้ครูเปลี่ยนที่นักเรียนที่	จะต้องเข้าใจตัวเองหรือมีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรม ของท้องถิ่นของชุมชน ต้องพาให้นิสิตเข้าไปซึมซับถึงภูมิปัญญาและเข้าใจความหมาย			1. เป็นผู้ที่เปลี่ยนแปลงสังคม ชุมชนผ่านห้องเรียนสมมุติ 2. กล้าชี้ประเด็นใหม่ ๆ 3. ผู้ที่สามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาในสังคมได้ว่ามีปัญหาอย่างไร 4. ต้องเข้าใจตัวเอง หรือมีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมของชุมชน ไม่ปิดตัวเองที่

สมรรถนะนิสิตครู	แนวทางการพัฒนา	นายวีระ แข็งกสิการ	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	ดร.สิริลักษณ์ โปร่งสันเทียะ	ผอ.สมศักดิ์ ประสาร	ผอ.พิทยา แสงสว่าง	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด
			ห้องเรียน 2. กล้าชี้ประเด็นใหม่ ๆ 3. สามารถวิเคราะห์สังคมว่ามีปัญหาในเรื่องสิ่งแวดล้อม ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนได้	การดำเนินชีวิตของคนในชุมชนนั้น ๆ ด้วย ไม่ใช่แค่ไปดู อาจารย์ต้องไม่ปิดตัวเองที่จะไปเรียนรู้เรื่องอื่น มีการดำเนินชีวิตที่หลากหลายมิติ สามารถที่จะสอนนิสิตได้หลากหลาย ก็คืออาจารย์ก็ต้องเป็นผู้เรียนรู้			จะไปเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ มีการดำเนินชีวิตที่หลากหลายมิติ 5. พาให้นิสิตเข้าไปซึมซับถึงภูมิปัญญา และเข้าใจความหมายการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนนั้น ๆ
	บทบาทของผู้ถูกพัฒนา		มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ผู้ร่วมงานทุกกลุ่ม และผู้ที่เกี่ยวข้อง	เป็นผู้เรียนรู้ เปิดกว้าง และเปิดโอกาสให้ตนเองเป็นผู้เรียนรู้ และเป็นนักเรียนรู้ตลอดชีวิต			1. มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ผู้ร่วมงานทุกกลุ่ม และผู้ที่เกี่ยวข้อง 2. เปิดกว้าง และเปิดโอกาสให้ตนเองเป็นผู้เรียนรู้ และเป็นนักเรียนรู้ตลอดชีวิต

ภาคผนวก จ คู่มือการใช้รูปแบบ

คู่มือการออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ปี พ.ศ. 2564

ทรรศนีย์ วงค์คำ
รหัสนิสิต 62030982
นิสิตปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
มกราคม 2565

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
ตอนที่ 1 ความเป็นมาของโครงการผลิตครูระบบปิด	485
ตอนที่ 2 หลักการ วัตถุประสงค์ สมรรถนะ ผลลัพธ์และตัวชี้วัดตามชั้นปี ของนิสิตนักศึกษาครูโครงการผลิตครูระบบปิด	492
ตอนที่ 3 กรอบแนวคิดและแนวทางการออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตร สำหรับสถาบันผลิตครู	511
ตอนที่ 4 ขั้นตอนการดำเนินงานและการออกแบบกิจกรรมของการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด	524
ตอนที่ 5 กรอบระยะเวลาการดำเนินงานของการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดสำหรับสถาบันผลิตครู	545
ตอนที่ 6 การติดตาม และประเมินผลโครงการ	546
เอกสารอ้างอิง	554
ภาคผนวก	
ภาคผนวก 1 ขั้นเตรียมความพร้อมของกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะครูทุกกิจกรรม	558
ภาคผนวก 2 การพัฒนาสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้	564
ภาคผนวก 3 การพัฒนาสมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	583
ภาคผนวก 4 การพัฒนาสมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง	599
ภาคผนวก 5 การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี	611
ภาคผนวก 6 การพัฒนาสมรรถนะด้านวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน	635
ภาคผนวก 7 การพัฒนาสมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	657

ตอนที่ 1
ความเป็นมาของโครงการผลิตครูระบบปิด

หลักการและเหตุผล

การศึกษาของประเทศถือได้ว่าเป็นการบริการอย่างหนึ่งของรัฐ (Public Service) ซึ่งตามหลักเศรษฐศาสตร์สมัยใหม่ กระบวนการทางการศึกษา เป็นกระบวนการผลิต (Production Process) ชนิดหนึ่ง ซึ่งจะช่วยเปลี่ยนแปลงมนุษย์ให้มีคุณภาพดีขึ้น ประชาชนจึงต้องการพัฒนาคุณภาพของตนเอง ส่วนรัฐบาลก็ต้องการพัฒนาคนเพื่อไปพัฒนาประเทศ สำหรับสังคมมีความต้องการพัฒนาคนเพื่อเข้ามารับช่วงดูแลและพัฒนาให้สังคม และเอกลักษณ์ของสังคมมีความยั่งยืน ปัจจัยหรือสิ่งที่จะทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของบุคคล รัฐบาล และสังคมอย่างมีประสิทธิภาพก็คือ การศึกษา ในฐานะกลไกพื้นฐานของการพัฒนาคน จึงเป็นสิ่งที่สังคมหวังพึ่งพาให้เป็นเครื่องเตรียมคนและสังคมให้พร้อมรับความเปลี่ยนแปลง เพื่อการพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้น การจัดการศึกษาในบทบาทหน้าที่ของรัฐและผู้เกี่ยวข้อง จะต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพจึงจะทำให้บุคคลเป็นทรัพยากรที่มีค่าเพื่อพัฒนาประเทศโดยจัดอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด (สุวัฒน์ วิวัฒนานนท์, และสหชัย สาสวน, 2561, น. 24)

จากยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580 เป็นกรอบความคิดหนึ่ง ในการพัฒนาการศึกษาของชาติ ซึ่งเป็นภารกิจหลักในการพัฒนาคนอันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าการศึกษาจะมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ 3 หรือยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยกำหนดให้คนไทยในอนาคตต้องเป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบ และปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัย เป็นการลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ และนำไปสู่การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน (พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562, น. 4) ในยุคของการปฏิรูปการศึกษา การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ทักษะในการปฏิบัติงาน นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องกระทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา หมวด 16 การปฏิรูปประเทศ มาตรา 258 จ. (3) ให้ “มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและ อาจารย์ ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทน ที่เหมาะสมกับ

ความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรมใน การบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู”

“ครู” เป็นบุคคลที่สำคัญอย่างยิ่งต่อภารกิจในการพัฒนาเยาวชนของชาติ โดยครูนอกจากจะต้องมีจิตวิญญาณของความเป็นครูแล้ว ครูยังต้องเป็นผู้ทรงความรู้ในเนื้อหาที่ต้องถ่ายทอดสู่ผู้เรียน และครูยังต้องจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูจะต้องพัฒนาศิษย์ให้มีทักษะการเรียนรู้ด้วย นโยบายรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปครู โดยยกฐานะให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง เนื่องจากเป็นฟันเฟืองหลักในการขับเคลื่อนนโยบายด้านการศึกษาของประเทศ และนับเป็นผู้มีบทบาทในการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนา รวมถึงการให้การศึกษาที่มีคุณภาพแก่ผู้เรียน (The Education Council, 2017A) นอกจากนี้ “ครู” ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญมากที่สุดในห้องเรียน และเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เพราะคุณภาพของผู้เรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู (Warakorn, 2010; Direk, 2011) การพัฒนาวิชาชีพครูในประเทศไทยเริ่มต้นตั้งแต่การกำหนดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการผลิตและพัฒนาครูอย่างชัดเจน ซึ่งหน่วยงานและสถาบันการศึกษาที่รับผิดชอบในการผลิตและพัฒนาครู อย่างน้อย 3 หน่วยงาน คือ สถาบันผลิตครู หน่วยงานที่ใช้ครู และสถาบันควบคุมคุณภาพรวมถึงจรรยาบรรณของความเป็นครู เพื่อให้การผลิตครูสอดคล้องกับสภาพความต้องการความจำเป็นทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ โดยการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูรุ่นใหม่ให้เข้มข้นในศาสตร์ที่สอนและหลากหลายในวิธีการสอน เพื่อทำให้ได้ครูที่มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลต่อนักเรียนสังคม และประเทศชาติสืบไป (Kanporn, 2018)

ระบบการผลิตครูของประเทศไทยในอดีตยังไม่ได้เป็นดั่งในทุกวันนี้ จากการศึกษา พบว่าในอดีตยังไม่มีหน่วยงานผลิตครูที่ชัดเจน โดยเริ่มต้นจากมีวัดเป็นศูนย์กลางและมีพระสงฆ์เป็นครูในการสั่งสอนอบรมประชาชนเป็นหลัก ต่อมาได้มีการตั้งโรงเรียนในระบบการศึกษา และมีการจัดตั้ง “โรงเรียนฝึกหัดครู” ตามลำดับ หลังจากนั้นได้ขยายไปตั้งอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศ จากโรงเรียนฝึกหัดครู ได้รับการยกฐานะเป็นวิทยาลัยครู จากนั้นวิทยาลัยครูได้เปลี่ยนสภาพเป็นสถาบันราชภัฏ เปลี่ยนสถานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏในที่สุด (Government gazette, 2004) ปัจจุบันมีคณะครุศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์เป็นคณะที่รับผิดชอบในการผลิตครู ซึ่งมีจำนวน 131 แห่ง (KSP, 2017; Kanporn, 2018) ทั้งนี้ปัจจุบัน รูปแบบการผลิตครู มี 2 ลักษณะคือ ระบบเปิด และระบบปิด แต่ปัจจุบันการผลิตครูของสถาบันในประเทศไทยเป็นระบบเปิด โดยสถาบันผลิตครูแต่ละแห่งสามารถเปิดรับนิสิตนักศึกษา ด้วยการกำหนดจำนวนนิสิตนักศึกษาแต่ละปีการศึกษาไว้ในหลักสูตร เสนอขออนุมัติหลักสูตรต่อสภามหาวิทยาลัย และเสนอการอนุมัติจากคุรุสภาตามลำดับ การกำหนดจำนวนรับโดยอิสระของสถาบันฝ่ายผลิต ทำให้การผลิตครูเกินกว่าความต้องการของหน่วยงานผู้ใช้ครูจำนวนมาก ส่วนการผลิตครูระบบปิด คือ การผลิตครูแบบจำกัดจำนวนรับ ตามความต้องการการใช้ครูในแต่ละปีการศึกษา (The Education Council, 2017B) ทั้งนี้ การผลิตครูในปัจจุบันยังมิได้ดำเนินการปฏิรูป

อย่างจริงจังที่จะทำให้วิชาชีพครูมีคุณภาพ และมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยเฉพาะการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตครู มีความพร้อมและความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ เพื่อให้มีการแก้ไขปัญหาการผลิตครูตามความต้องการเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคม การผลิตครูของสถาบันอุดมศึกษาจึงเป็นไปตามความพร้อมของแต่ละสถาบันผลิตครูมากกว่าตอบสนองความต้องการครูของประเทศ (Somwang, Jakrit, Phetchara, Tan, & Sukchai, 2013) ที่มีการดำเนินการจะดำเนินการในรูปโครงการผลิตครูระบบปิดที่ไม่สามารถแยกขาดออกจากการผลิตครูระบบเปิด (ทั่วไป) ได้ ดังจะเห็นได้จากโครงการผลิตครูระบบปิดที่มีการดำเนินการมาแล้ว นับตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน มีจำนวน 13 โครงการ ประกอบด้วย โครงการที่สิ้นสุดไปแล้ว คือ 1) โครงการฝึกหัดครูชนบท เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2499 มีเป้าหมายเพื่อฝึกครูชนบทให้มีความรู้ ความสามารถในการสอน มีทักษะในการวัดผล การสร้างและใช้อุปกรณ์การสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และมีทัศนคติที่ดีต่อความเป็นครู สามารถเป็นผู้นำของชุมชนในการยกฐานะเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนนั้นให้ดีขึ้น (โกเมน ธีรนรเศรษฐ์, 2521) 2) โครงการคุรุทายาทระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ดำเนินการในช่วงปี พ.ศ. 2530-2538 เป็นโครงการที่ผลิตบัณฑิตครูโดยเฉพาะ เพื่อเป็นการพัฒนาวิชาชีพครูและทดแทนครูในสาขาที่ขาดแคลน โดยนักศึกษาทุกคนจะต้องเข้ารับการอบรมประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมภาคฤดูร้อน เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับบรรจุเป็นข้าราชการครู โดยไม่ต้องสอบแข่งขันทั่วไป (อมรรัตน์ วัฒโนกูล, 2536; ชูชาติ ศุภซื่อสงวน, 2541) 3) โครงการคุรุทายาทระดับอุดมศึกษาสำหรับสอนในสถาบันราชภัฏ ดำเนินการในปี พ.ศ. 2537-2546 เป็นโครงการที่ผลิตครูในระดับสาขาที่ขาดแคลน เพื่อบรรจุเป็นผู้สอนในระดับอุดมศึกษาของสถาบันราชภัฏ (นวรัตน์ สมนาม, 2542) 4) โครงการคุรุทายาทชายแดนใต้ โครงการเร่งด่วนเฉพาะกิจ 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537-2539 เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูและการโยกย้ายครูระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส สตูล และสงขลา โดยร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา และคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (ศักดิ์ชาย เพชรช่วย, 2558) 5) โครงการเร่งรัดพัฒนาครูคณิตศาสตร์ ดำเนินการในปี พ.ศ. 2537-2539 เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาอันเป็นการสร้างรากฐานที่สำคัญต่อการเรียนในระดับอุดมศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ (สุขุมาล ต่อฑีฆะ, 2544) 6) โครงการส่งเสริมการผลิตครูผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ดำเนินการในช่วงปี พ.ศ. 2539-2561 แบ่งเป็น 3 ระยะ ดำเนินการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ อีกทั้งยกระดับมาตรฐานการศึกษาทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ของประเทศให้สูงขึ้น (วัชรินทร์ โตขาว, 2548) 7) โครงการคุรุทายาท

ตำรวจตระเวนชายแดน โครงการเฉพาะกิจ 5 ปีเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 - 2545 เพื่อสนองโครงการพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่ทำหน้าที่ครูในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน พัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเนื่องจากได้คนที่สมัครใจมาเป็นครู และรองรับอาชีพของคนในท้องถิ่นสร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัว (จุรีพร ปานแก้ว, 2552) 8) โครงการครูพันธุ์ใหม่ ดำเนินการในปี พ.ศ. 2547 - 2549 และปี พ.ศ. 2554 - 2563 โดยนำร่องในปี พ.ศ. 2547 เพื่อผลิตครูมืออาชีพที่มีความรู้ทางวิชาการเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และมีอุดมการณ์ในวิชาชีพครูด้วยหลักสูตรและการสร้างกระบวนการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติที่เข้มข้น เพื่อผลิตครูในสาขาที่ขาดแคลนและจำเป็นต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ (ศักดิ์ชาย เพชรช่วย, 2558; สุภาพร อาจเดช, 2555) 9) โครงการครูสหกิจ ดำเนินการในช่วงปี พ.ศ. 2551 - 2553 เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) เป็นการนำหลักการสหกิจศึกษามาใช้ในการผลิตครู โดยจัดหลักสูตรแบบ 4+1 ปี ที่เน้นการปฏิบัติจริงและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 ปี เพื่อให้ได้ใบประกอบวิชาชีพครู (เลขาธิการสภาการศึกษา, 2558) 10) โครงการครูมืออาชีพ เป็นโครงการต่อเนื่องจากโครงการผลิตครูพันธุ์ใหม่ มีเป้าหมายในการผลิตครูจำนวน 5 รุ่น ตั้งแต่ปีการศึกษา พ.ศ. 2554 - 2557 ผลิตครูที่มีความรู้ทางวิชาการ เชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีอุดมการณ์ในวิชาชีพครูในสาขาวิชาและพื้นที่ที่เป็นความต้องการของหน่วยงานที่ใช้ครู นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการเมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับการบรรจุเข้ารับราชการครู (สุภาพร อาจเดช, 2555) และโครงการที่ยังคงดำเนินการในปัจจุบัน ได้แก่ 1) โครงการเพชรในตม เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 จนถึงปัจจุบัน เป็นโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาให้แก่นักเรียนที่มีผลการเรียนดีแต่ครอบครัวยากจน ทำให้มีโอกาสได้ศึกษาวิชาชีพครูในระดับปริญญาตรี สาขาศึกษาศาสตร์ ดำเนินการโดยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นอกจากหลักสูตรการศึกษาบัณฑิตปกติแล้วยังได้เพิ่มหลักสูตรกิจกรรมพิเศษให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปเป็นครูและนักพัฒนาหรือผู้นำท้องถิ่น (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2563) 2) โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. 2559 - 2570 โดยคัดเลือกคนดี คนเก่ง เข้ามาศึกษาวิชาชีพครู ในสถาบันฝ่ายผลิตที่มีคุณภาพ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับการบรรจุเข้ารับราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในภูมิลำเนาของตนเอง เพื่อสร้างครูคุณภาพสูง ช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ นำไปสู่การจัดการเรียนรู้ของเด็กไทยให้ได้มาตรฐานสากล โดยคาดหวังว่าครูเหล่านี้ จะเป็นผู้นำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาของประเทศที่จะเห็นผลได้อย่างชัดเจน (คณะทำงานยกร่างกิจกรรมเสริมหลักสูตรพัฒนาครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น, 2562) 3) โครงการครูรักษ์ถิ่น เป็นโครงการสร้างโอกาสทางการศึกษาสำหรับนักเรียนในพื้นที่ห่างไกลเป็นครูรุ่นใหม่เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนของชุมชนตามความต้องการของชุมชน โดยผลิตและพัฒนาครูรุ่นใหม่

สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนในชุมชนพื้นที่ห่างไกล จำนวน 5 รุ่น ๆ ละ 300 คน ส่งเสริมการทำงานร่วมกันของหน่วยงานหลักในการผลิตและพัฒนาครู กับหน่วยงานที่ใช้ครูตั้งแต่ต้นทางตลอดจนปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูให้ตรงกับลักษณะงาน และตามบริบทของโรงเรียนและชุมชนในพื้นที่ห่างไกลและสร้างเครือข่าย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน (กสศ, 2562)

การพัฒนาครู ซึ่งเป็นบุคลากรทางด้านการศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนองค์การทางการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าพัฒนาคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น ซึ่งการพัฒนาประเทศให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงหัวใจสำคัญ คือการศึกษากระทรวงศึกษาธิการจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อการศึกษากำหนดหลักการไว้ 9 ประเด็น โดยยุทธศาสตร์ที่สำคัญทางด้านการศึกษา เช่น ประเด็นที่ 4 การพัฒนาครูเป็นครูมืออาชีพกำหนดให้ครูได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ที่ทันสมัยจัดให้มีการฝึกอบรมครู ส่งเสริมครูภูมิปัญญาท้องถิ่นและครูสถานประกอบการ ซึ่งการพัฒนาครูให้มีความรู้ มีความสามารถ มีทักษะ มีสมรรถนะและมีศักยภาพในการสอนจะเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของสถานศึกษานั้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2555, น. 126; คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 2556, น. 3) ได้กล่าวถึงหน่วยงานด้านการผลิตครูซึ่งประกอบด้วยสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งโครงการผลิตครูของประเทศไทยที่ผ่านมาขึ้นอยู่กับนโยบายและงบประมาณของรัฐบาลแต่ละยุคสมัย ทำให้การผลิตครูขาดความต่อเนื่อง ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ประกอบกับรัฐบาลไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในสาขาวิชาที่ผลิตรวมถึงการควบคุมจำนวนการผลิตครูด้วย (ศักดิ์ชาย เพชรช่วย, 2560; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2558; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560; สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์, 2561; พศิน แตงจวง, 2554) เมื่อพิจารณาถึงปัญหาดังกล่าวการพัฒนาการศึกษาและคุณภาพของครูจะสำเร็จได้นั้น สมรรถนะของครูเป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถทำนายผลสำเร็จของการพัฒนาการศึกษาและคุณภาพของครูได้ หน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องจึงได้กำหนดกรอบสมรรถนะของครูไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ เป็นกรอบในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู การพิจารณาการยกย่องเชิดชูเกียรติและการเลื่อนวิทยฐานะ อย่างไรก็ตามโครงการที่ผลิตครูที่ผ่านมาต่างมีการกำหนดสมรรถนะที่มีลักษณะเฉพาะ โดยสรรถนะเหล่านี้ ยังมีความแตกต่างกันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของการผลิตครูในแต่ละโครงการ จากปัจจัยดังกล่าวนี้ ส่งผลให้บัณฑิตครูถึงแม้ว่าจะจบสถาบันเดียวกัน เรียนเก่งเหมือนกัน มีความรู้ความสามารถใกล้เคียงกัน แต่มีสมรรถนะหรือคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมต่างกัน ทำให้แสดงพฤติกรรมในการทำงานไม่เหมือนกัน สุดท้ายผลการทำงานก็ออกมาแตกต่างกัน (กองการเจ้าหน้าที่ กรมการปกครอง, 2563) จะเห็นได้ว่าสมรรถนะของบุคคลนั้น ยอมส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิผลต่อตัวบัณฑิตเอง ผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ร่วมทั้งสถานศึกษาด้วย (ภรณี กีร์ติบุตร, 2529; เรชา ชูสุวรรณ, 2550)

สรุปได้ว่าคุณภาพของครูเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่ง ที่ชี้วัดคุณภาพของการจัดการศึกษาและคุณภาพของคน ทั้งนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการผลิตครูโดยเฉพาะหน่วยงานนโยบาย และสถาบันผลิตยังคงมีความพยายามที่จะผลิตครูให้มีคุณภาพสูง โดยเฉพาะโครงการผลิตครูระบบปิด ซึ่งยังคงมีการดำเนินการนับตั้งแต่อดีตจวบจนถึงปัจจุบัน ซึ่งในแต่ละโครงการจะมีวัตถุประสงค์เป้าหมายในการพัฒนานิสิตครูที่มีความคล้ายคลึงและแตกต่างกันไป แต่ยังขาดการระบุถึงความสามารถหรือสมรรถนะและความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่ชัดเจนของนิสิตครูในโครงการผลิตครูระบบปิดที่ชัดเจน ทำให้ขาดองค์รวมของการพัฒนาร่วมกัน จึงควรทำการศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ในการสร้างองค์ความรู้เชิงวิชาการและเกิดประโยชน์สำหรับการนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนานิสิตครูในโครงการต่อไป

ภาระงานหลักของสถาบันผลิตครู

บทบาทของสถาบันในการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ดังนี้

1. การเตรียมการ (PLAN)

1.1 จัดทำแผนปฏิบัติการ (Operation Plan) ของสถาบัน รูปแบบบทเรียนออนไลน์ (บังคับ) และรูปแบบการจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียน

1.2 ออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรระดับสถาบันบนพื้นฐานบริบทของสถาบันที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ครู เพื่อพัฒนาสมรรถนะครูตามสมรรถนะ ผลลัพธ์ และตัวบ่งชี้ที่สถาบันผลิตครูกำหนด

1.3 ออกแบบกิจกรรมที่ปลูกฝังให้นิสิตนักศึกษารวมตัวกันในระดับสถาบันที่เป็นการรวมตัวในลักษณะแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ และประสบการณ์นำไปสู่การสร้างนวัตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ

1.4 จัดระบบและกลไกการบริหารจัดการในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรในระดับสถาบัน

1.5 ส่งแผนการพัฒนา (Operation Plan) และเอกสารกิจกรรมเสริมหลักสูตรระดับสถาบันให้ดำเนินการอนุมัติ

2. การดำเนินการ (DO)

2.1 พัฒนานิสิตนักศึกษาครูตามแผนกิจกรรมในสถาบัน

2.2 จัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC) ระดับสถาบัน และเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วม

2.3 รวบรวมความสำเร็จ แนวปฏิบัติที่ดี ปัญหา อุปสรรคการดำเนินงานระดับสถาบัน

2.4 บริหารจัดการเชิงระบบระดับสถาบัน

3. การประเมินติดตามเพื่อพัฒนา (CHECK and ACT)

3.1 ออกแบบระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน โดยใช้ตัวชี้วัดจากเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู (คุรุสภา) เป็นฐานการดำเนินงานร่วมกับตัวชี้วัดของสถาบัน

3.2 จัดระบบการ Coaching and Mentoring ระดับสถาบัน

3.3 สรุปรายงานผลระดับสถาบันให้กับสถาบันตนเอง

3.4 มีรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิดตามบริบทและอัตลักษณ์ของสถาบัน

ตอนที่ 2
หลักการ วัตถุประสงค์ สมรรถนะ ผลลัพธ์และตัวชี้วัดตามชั้นปี ของนิสิตนักศึกษาครูโครงการผลิตครูระบบปิด

การกำหนดหลักการ วัตถุประสงค์ สมรรถนะ และตัวชี้วัดของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่นิสิตนักศึกษาครูโครงการผลิตครูระบบปิดนี้ ผู้วิจัยได้มีการวิเคราะห์ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู (คุรุสภา) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning out comes) ที่ระบุในมาตรฐานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (มคอ.1) และผลการสังเคราะห์โครงการผลิตครูระบบปิดในอดีต ปัจจุบัน จำนวน 13 โครงการ สมรรถนะครูในอนาคต และจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้นำองค์ความรู้เหล่านี้มาทำการสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นหลักการ วัตถุประสงค์ สมรรถนะ ผลลัพธ์และตัวชี้วัดของนิสิตนักศึกษาครูโครงการผลิตครูระบบปิดที่เป็นรูปธรรมและสถาบันผลิตครูสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง

หลักการ

ในปัจจุบันมีรูปแบบการผลิตครูที่หลากหลาย ซึ่งโครงการต่าง ๆ ล้วนต้องการได้ครูที่ดีและมีคุณภาพ ในการผลิตนิสิตครูให้ไปเป็นครูที่ดีและมีคุณภาพในอนาคตนั้น จำเป็นต้องมีการ**เตรียมความพร้อม**ทุก ๆ ด้านที่เป็นสมรรถนะของความเป็นครู ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในสถาบันผลิตครูได้รับ**การดูแล ติดตาม**ให้มีพัฒนาการมีสมรรถนะตามเป้าหมายสำหรับครูโครงการผลิตครูระบบปิดมีการ**หล่อหลอม และพัฒนาด้านการมีจิตวิญญาณความเป็นครู** ตลอดระยะเวลาการศึกษา โดยมี**การเรียนรู้แบบบูรณาการในพื้นที่จริง**ในสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ส่งเสริมนิสิตครูให้**มีทักษะชีวิต เป็นพลเมืองดี มีความเป็นสากล** เป็นพลังสำคัญในการสร้างคนคุณภาพสู่สังคม สามารถ**ทำงานแบบมีส่วนร่วม**ของเบญจภาคีที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา คือ สถาบันผลิตครู เพื่อ**สร้างครูรุ่นใหม่ที่เป็นนักนวัตกร**ที่สามารถคิด ออกแบบ และสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาหรือ นวัตกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เกิดจากกระบวนการฝึกฝนสร้างประสบการณ์ในสถานศึกษา แหล่งฝึก ประสบการณ์ในระหว่างเรียนรู้ในสถาบันอุดมศึกษา และสร้างครูรุ่นใหม่ที่มีความเป็นครูโครงการผลิตครูระบบปิด**ทันสมัย สมสมัย มีอัตลักษณ์**ที่สอดคล้องกับบริบทสภาวการณ์ในยุคปัจจุบันและเตรียมพร้อมในอนาคต

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สถาบันผลิตครูได้ทำการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่นิสิตนักศึกษาครูผู้รับทุนในโครงการผลิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดในสถาบันของตนเอง ดังนี้

1. วิเคราะห์ ศักยภาพในการผลิตครูในระดับสถาบัน

2. วางแผนการผลิตและพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด ทั้งระยะสั้น และระยะยาวที่เป็นการออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรในลักษณะการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่เป็น รูปธรรมตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

3. ออกแบบกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิดในสถาบันของตนเองตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในสถาบันผลิตครู

4. ดูแล ติดตาม สร้างแรงบันดาลใจนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด ในสถาบันของตนเองตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในสถาบันผลิตครูรวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิดที่มีคุณภาพในเครือข่ายสถาบันผลิตครูแต่ละภูมิภาค

5. รายงานผลการพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด ในสถาบันของตนเอง และร่วมมือกันในเครือข่ายทุกปีการศึกษาให้แก่ สถาบันผลิตครูได้รับทราบความก้าวหน้า

6. สถาบันผลิตครูมีรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด ที่เป็นอัตลักษณ์ของตนเอง

สมรรถนะของนิสิตครูในโครงการผลิตครูระบบปิด

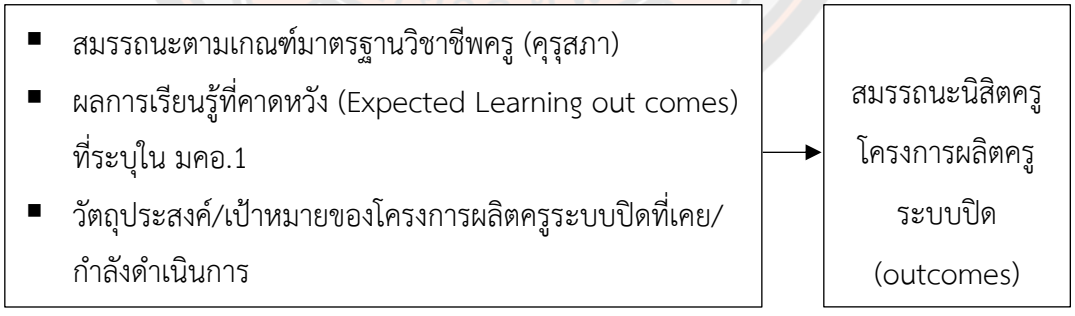

ภาพ 1 ที่มาของการกำหนดสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด

ดังนั้น ผู้เขียนสามารถสรุปสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดได้ 6 สมรรถนะ ได้แก่ 1) สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน 2) สมรรถนะการดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล และสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ได้อย่าง

เต็มตามศักยภาพ 3) สมรรถนะด้านเทคโนโลยี การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการประเมินผลการศึกษา 4) สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียน 5) สมรรถนะการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ 6) สมรรถนะการพัฒนาตนเอง ประพฤติตนตามจรรยาบรรณในฐานะพลเมืองที่เข้มแข็ง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้

นิยาม ความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล และมีวิจารณญาณที่นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครูได้

พฤติกรรมชี้วัด

1. ให้ความสำคัญของศาสตร์พระราชาในการจัดการเรียนรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

2. ปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู และการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้

2. สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

นิยาม ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ และความไว้วางใจกับผู้เรียนและผู้ปกครอง วางแผน เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล สามารถเลือกใช้คำพูด และวิธีการที่เหมาะสมในการเสริมแรงและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน มีความเข้าใจ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน เคารพสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้เรียน

พฤติกรรมชี้วัด

1. มีมุมมองต่อการพัฒนาผู้เรียนแบบ Growth mindset

2. สามารถวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนและปัจจัยสาเหตุได้เป็นรายบุคคล โดยใช้หลักจิตวิทยา และนำเสนอแนวทางพัฒนาที่เหมาะสมและเป็นไปได้

3. สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ

4. เข้าใจและยอมรับความแตกต่างของผู้เรียน

5. กระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้แก่ผู้เรียน

6. สามารถสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับต่าง ๆ และมีความต้องการพิเศษได้อย่างเหมาะสม

7. สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน โดยใช้การเสริมแรงทางบวก

3. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี

นิยาม ความสามารถในการฝึกฝนบทบาทและทักษะของครูในฐานะผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งสามารถฝึกฝนประสบการณ์การออกแบบ และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) พร้อมทั้งสามารถวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ของสถานศึกษาแต่ละประเภทได้ โดยครูเป็นผู้อำนวยการเรียนรู้ คิดเชิงระบบและนักนวัตกรรม

พฤติกรรมชี้วัด

1. สามารถใช้ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่จำ และใช้เทคโนโลยีพัฒนาตน พัฒนางาน พัฒนาหลักสูตร สื่อ การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล

2. สามารถออกแบบกิจกรรม วางแผน เลือกใช้สื่อ ใช้เทคนิคที่เหมาะสม มีการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น

3. สามารถบริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ และมีความสุขในการเรียนโดยใช้ศาสตร์การสอน คำนึงถึงสุขภาวะของผู้เรียน

4. สามารถสร้างนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียนตามความแตกต่าง ให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ตลอดจนประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้

5. สามารถวิเคราะห์ จัดทำ ใช้ ประเมินความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้

6. สามารถจัดทำแผน และนำแผนการจัดเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) พร้อมทั้งสามารถวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของพื้นที่ และครอบคลุมตามที่หลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาชาติกำหนด

4. สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

นิยาม ความสามารถในการเลือกใช้ จัดทำ สืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร สังเกตและวินิจฉัยผู้เรียน วิเคราะห์ ประเมินคุณภาพงานวิจัย และประยุกต์ใช้ความรู้จากงานวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ฝึกทำวิจัยในชั้นเรียน และการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL

พฤติกรรมชี้วัด

1. สามารถเลือกใช้ หาความรู้ และประยุกต์ใช้ความรู้จากงานวิจัยในการจัดการเรียนรู้

2. สามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาตนเอง ผู้เรียน และจัดการเรียนการสอนมาสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง

3. สามารถสร้าง และประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม

5. สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

นิยาม ความสามารถในการสื่อสาร ติดต่อประสานงาน และสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีแนวทางการออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ และการจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียน มีส่วนร่วมของชุมชนบนฐานของบริบท ประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน เป็นผู้อัธยาศัยดี สามารถจุดประกายให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้

พฤติกรรมชี้วัด

1. สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้ปกครอง และชุมชนกับโรงเรียน

2. สามารถสร้างเครือข่าย ความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน

3. ร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา

4. สามารถถ่ายทอด และชี้นำความรู้ของตนเอง และปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์

5. สามารถนำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น และสภาพแวดล้อมของชุมชนมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน และบูรณาการความรู้ข้ามวัฒนธรรม

6. สร้างสัมมาชีพและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของชุมชนได้

6. สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง

นิยาม ความสามารถในการฝึกฝนทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สามารถบริหารจัดการชีวิตที่สมดุลทั้งด้านต่าง ๆ รู้เท่าทันสื่อสารสนเทศ นำเครื่องมือมาวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ฝึกฝนการพูด สื่อสารและการเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาหรือสิ่งแวดล้อม มีความมุ่งมั่นในการทำหน้าที่ครูที่สมบูรณ์ ปฏิบัติตามระเบียบวินัยและจรรยาบรรณของนิสิตครู ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่และใช้ผู้เรียนเป็นเครื่องมือในการหาผลประโยชน์ส่วนตน

พฤติกรรมชี้วัด

1. สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การพัฒนาตนและพัฒนางาน

2. ติดตามข้อมูลข่าวสารการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสามารถนำมาปรับใช้เชื่อมโยงกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ และประเมินสารสนเทศที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สามารถเรียนรู้ ปรับตัว คิดตัดสินใจและพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ และศาสตร์ทั้งหลาย ตลอดจนเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน

4. ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการทั้งข้ามศาสตร์และโลกความจริง

5. สามารถใช้ดุลพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย และรับส่งข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศ

6. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ผู้ร่วมงาน ครอบครัว สังคมและประเทศ ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน

7. รัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพที่สะท้อนผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน

8. ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎ กติกาของโรงเรียนด้วยความสมัครใจ ทั้งในด้านการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติหน้าที่อื่นในโรงเรียน

9. ปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนด้วยความยุติธรรมและเท่าเทียมกัน ไม่คำนึงถึงฐานะทางครอบครัว ปัญหาหรือความสามารถของผู้เรียน

10. มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ เป็นผู้นำ และแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ เพื่อสร้างการเรียนรู้ให้กับสถานศึกษา และชุมชน โดยใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

สมรรถนะ ผลลัพธ์ และตัวชี้วัดตามชั้นปี

สมรรถนะ ผลลัพธ์ และตัวชี้วัดของกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่นิสิต นักศึกษาครูโครงการผลิตครูระบบปิด ได้กำหนดขึ้นจากการบูรณาการสมรรถนะวิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู (คุรุสภา) ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning out comes) ที่ระบุในมาตรฐานกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (มคอ.1) และผลการสังเคราะห์โครงการผลิตครูระบบปิดในอดีต และปัจจุบัน จำนวน 13 โครงการ ซึ่งได้กำหนดสมรรถนะ และตัวชี้วัดของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด เป็นรายปี โดยมีรายละเอียดตัวบ่งชี้รายปี ดังตาราง

ตารางกำหนดสมรรถนะ และตัวบ่งชี้รายปีของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด

สมรรถนะ/ ตัวบ่งชี้ตามชั้นปี	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4
1. สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้	**ความรู้ที่จำเป็น** - มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของศาสตร์พระราชา และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - มีแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันและการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน **ทักษะที่จำเป็น** - การคิดเชิงเหตุผล และมีวิจารณญาณ **คุณลักษณะที่จำเป็น** - ใช้ชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง	**ความรู้ที่จำเป็น** - มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของศาสตร์พระราชา และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - มีแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันและการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน **ทักษะที่จำเป็น** - การคิดเชิงเหตุผล และมีวิจารณญาณ - ปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง **คุณลักษณะที่จำเป็น** - ใช้ชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง	**ความรู้ที่จำเป็น** - มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของศาสตร์พระราชา และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - มีแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันและการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน **ทักษะที่จำเป็น** - การคิดเชิงเหตุผล และมีวิจารณญาณ - ปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู **คุณลักษณะที่จำเป็น** - ใช้ชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง	**ความรู้ที่จำเป็น** - มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของศาสตร์พระราชา และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - มีแนวทางการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันและการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน **ทักษะที่จำเป็น** - การคิดเชิงเหตุผล และมีวิจารณญาณ - ปฏิบัติตนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครูและจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ **คุณลักษณะที่จำเป็น** - ใช้ชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง

สมรรถนะ/ ตัวบ่งชี้ตามชั้นปี	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4
2. สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	**ความรู้ที่จำเป็น** - มีความรู้ ความเข้าใจพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย - สามารถอธิบายศักยภาพผู้เรียนโดยใช้หลักจิตวิทยา **ทักษะที่จำเป็น** - การสร้างความสัมพันธ์และความไว้วางใจกับผู้เรียนและผู้ปกครอง - กระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้แก่ผู้เรียน **คุณลักษณะที่จำเป็น** - เข้าใจและยอมรับในธรรมชาติความรู้สึกและความแตกต่างทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน เคารพสิทธิ เสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้เรียน	**ความรู้ที่จำเป็น** - มีความรู้ ความเข้าใจพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย - สามารถอธิบาย และวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน โดยใช้หลักจิตวิทยา - นำความรู้ทางจิตวิทยาไปใช้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล **ทักษะที่จำเป็น** - การสร้างความสัมพันธ์และความไว้วางใจกับผู้เรียนและผู้ปกครอง - กระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้แก่ผู้เรียน - สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียนโดยใช้การเสริมแรงทางบวก - การวางแผน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล	**ความรู้ที่จำเป็น** - มีความรู้ ความเข้าใจพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย - สามารถอธิบาย และวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน โดยใช้หลักจิตวิทยา - นำความรู้ทางจิตวิทยาไปใช้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล - แนวทางการศึกษาและการแก้ไขปัญหาและการสร้างนวัตกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล **ทักษะที่จำเป็น** - การสร้างความสัมพันธ์และความไว้วางใจกับผู้เรียนและผู้ปกครอง - กระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้แก่ผู้เรียน - สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียนโดยใช้การเสริมแรงทางบวก - การวางแผน การเก็บรวบรวม	**ความรู้ที่จำเป็น** - มีความรู้ ความเข้าใจพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย - สามารถอธิบาย และวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน โดยใช้หลักจิตวิทยา - นำความรู้ทางจิตวิทยาไปใช้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล - แนวทางการศึกษาและการแก้ไขปัญหาและการสร้างนวัตกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล - เทคนิคการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ **ทักษะที่จำเป็น** - การสร้างความสัมพันธ์และความไว้วางใจกับผู้เรียนและผู้ปกครอง - กระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้แก่ผู้เรียน - สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียนโดยใช้การเสริมแรงทางบวก

สมรรถนะ/ตัวบ่งชี้ตามชั้นปี	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4
	- มีมุมมองต่อการพัฒนาผู้เรียนแบบ Growth mindset	**คุณลักษณะที่จำเป็น** - เข้าใจและยอมรับในธรรมชาติความรู้สึกและความแตกต่างทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน เคารพสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้เรียน - มีมุมมองต่อการพัฒนาผู้เรียนแบบ Growth mindset	ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล - การเลือกใช้คำพูดและวิธีการที่เหมาะสมในการเสริมแรงและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน - นำเสนอแนวทางพัฒนาศักยภาพผู้เรียนและปัจจัยสาเหตุได้เป็นรายบุคคลที่เหมาะสมและเป็นไปได้ - สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ - สามารถสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับต่าง ๆ และมีความต้องการพิเศษได้อย่างเหมาะสม **คุณลักษณะที่จำเป็น** - เข้าใจและยอมรับในธรรมชาติ	- การวางแผน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล - การเลือกใช้คำพูดและวิธีการที่เหมาะสมในการเสริมแรงและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน - นำเสนอแนวทางพัฒนาศักยภาพผู้เรียนและปัจจัยสาเหตุได้เป็นรายบุคคลที่เหมาะสมและเป็นไปได้ - สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ - สามารถสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับต่าง ๆ และมีความต้องการพิเศษได้อย่างเหมาะสม **คุณลักษณะที่จำเป็น**

สมรรถนะ/ ตัวบ่งชี้ตามชั้นปี	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4
			ความรู้สึกและความแตกต่าง ทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และระดับการเรียนรู้ ของผู้เรียน เคารพสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ของผู้เรียน - มีมุมมองต่อการพัฒนาผู้เรียน แบบ Growth mindset	- เข้าใจและยอมรับในธรรมชาติ ความรู้สึกและความแตกต่าง ทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และระดับการเรียนรู้ ของผู้เรียน เคารพสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ของผู้เรียน - มีมุมมองต่อการพัฒนาผู้เรียน แบบ Growth mindset
3. สมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ และการใช้ เทคโนโลยี	**ความรู้ที่จำเป็น** - ความรอบรู้เนื้อหาสาระ รายวิชาเอกและรายวิชาชีพครู ที่จำเป็นต่อการทำหน้าที่ครู อย่างสมบูรณ์ - การใช้เทคโนโลยีพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัด ประเมินผล **ทักษะที่จำเป็น**	**ความรู้ที่จำเป็น** - ความรอบรู้เนื้อหาสาระ รายวิชาเอกและรายวิชาชีพครู ที่จำเป็นต่อการทำหน้าที่ครู อย่างสมบูรณ์ - การใช้เทคโนโลยีพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัด ประเมินผล - แนวทางการออกแบบและ	**ความรู้ที่จำเป็น** - ความรอบรู้เนื้อหาสาระราย วิชาเอกและรายวิชาชีพครูที่ จำเป็นต่อการทำหน้าที่ครู อย่างสมบูรณ์ - การใช้เทคโนโลยีพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัด ประเมินผล - แนวทางการออกแบบและ	**ความรู้ที่จำเป็น** - ความรอบรู้เนื้อหาสาระ รายวิชาเอกและรายวิชาชีพครู ที่จำเป็นต่อการทำหน้าที่ครู อย่างสมบูรณ์ - การใช้เทคโนโลยีพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัด ประเมินผล - แนวทางการออกแบบและ

สมรรถนะ/ตัวบ่งชี้ตามชั้นปี	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4
	- การฝึกฝนบทบาทและทักษะของครูในฐานะผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ - การฝึกฝนประสบการณ์การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) และวัดประเมินผล เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ของสถานศึกษาแต่ละประเภท **คุณลักษณะที่จำเป็น** - ครูผู้เอื้ออำนวยการเรียนรู้	การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) - วัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) - การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นหรือรวมชั้น - แนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของผู้เรียน **ทักษะที่จำเป็น** - การฝึกฝนบทบาทและทักษะของครูในฐานะผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ - การฝึกฝนประสบการณ์การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) - วัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) - การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นหรือรวมชั้น - แนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของผู้เรียน - การสร้างนวัตกรรมด้านหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลผู้เรียน **ทักษะที่จำเป็น** - การฝึกฝนบทบาทและทักษะของครูในฐานะผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัด	การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) - วัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) - การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการการจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นหรือรวมชั้น - แนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของผู้เรียน - การสร้างนวัตกรรมด้านหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลผู้เรียน - แนวทางการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นเครื่องมือพัฒนาครู แนวคิด หลักการและวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ **ทักษะที่จำเป็น**

สมรรถนะ/ ตัวบ่งชี้ตามชั้นปี	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4
		เชิงรุก (Active learning) และวัดประเมินผล เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ของสถานศึกษาแต่ละประเภท **คุณลักษณะที่จำเป็น** - ครูผู้เอื้ออำนวยการเรียนรู้ครูนักคิดเชิงระบบ	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ - การฝึกฝนประสบการณ์การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) และวัดประเมินผล เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ของสถานศึกษาแต่ละประเภท **คุณลักษณะที่จำเป็น** - นักนวัตกรรม	- การฝึกฝนบทบาทและทักษะของครูในฐานะผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ - การฝึกฝนประสบการณ์การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) และวัดประเมินผล เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ของสถานศึกษาแต่ละประเภท **คุณลักษณะที่จำเป็น** - ครูผู้เอื้ออำนวยการเรียนรู้ครูนักคิดเชิงระบบ - นักนวัตกรรม
4. สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนา	**ความรู้ที่จำเป็น** - มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ	**ความรู้ที่จำเป็น** - มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ	**ความรู้ที่จำเป็น** - มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ	**ความรู้ที่จำเป็น** - มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ

สมรรถนะ/ ตัวบ่งชี้ตามชั้นปี	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4
การเรียนการสอน	นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และการออกแบบ - การสร้างนวัตกรรมนวัตกรรมการเรียนรู้ - แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL **ทักษะที่จำเป็น** - สามารถจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL **คุณลักษณะที่จำเป็น** - ความใฝ่รู้ - การคิดนอกกรอบจิตวิทยาศาสตร์	นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และการออกแบบ - การสร้างนวัตกรรมนวัตกรรมการเรียนรู้ - แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL **ทักษะที่จำเป็น** - สามารถจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL - การสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร - การสังเกตและการวินิจฉัยผู้เรียน **คุณลักษณะที่จำเป็น** - ความใฝ่รู้ - การคิดนอกกรอบจิตวิทยาศาสตร์	นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และการออกแบบ - การสร้างนวัตกรรมนวัตกรรมการเรียนรู้ - แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL - มีความรอบรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการวิจัย (การกำหนดปัญหา การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง) การออกแบบการวิจัย (ประชากรกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือ การวัดประเมินผลการวิเคราะห์ข้อมูล) การเขียนรายงานการวิจัย **ทักษะที่จำเป็น** - สามารถจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL - การสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร	นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และการออกแบบ - การสร้างนวัตกรรมนวัตกรรมการเรียนรู้ - แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL - มีความรอบรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการวิจัย (การกำหนดปัญหา การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง) การออกแบบการวิจัย (ประชากรกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือ การวัดประเมินผลการวิเคราะห์ข้อมูล) การเขียนรายงานการวิจัย - ประยุกต์ใช้ความรู้จากงานวิจัยในการจัดการเรียนรู้ **ทักษะที่จำเป็น** - สามารถจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL

สมรรถนะ/ ตัวบ่งชี้ตามชั้นปี	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4
			- การสังเกตและการวินิจฉัยผู้เรียน - การวิเคราะห์ ประเมินคุณภาพงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การฝึกทำวิจัยในชั้นเรียน **คุณลักษณะที่จำเป็น** - ความใฝ่รู้ - การคิดนอกกรอบจิตวิทยาศาสตร์	- การสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร - การสังเกตและการวินิจฉัยผู้เรียน - การวิเคราะห์ ประเมินคุณภาพงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การฝึกทำวิจัยในชั้นเรียน - สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างและร่วมสร้างนวัตกรรม **คุณลักษณะที่จำเป็น** - ความใฝ่รู้ - การคิดนอกกรอบจิตวิทยาศาสตร์
5. สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	**ความรู้ที่จำเป็น** - มีความรู้และความเข้าใจบริบทของชุมชน เกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น เช่น ภาษา ประเพณี ความเชื่อของชนเผ่าและการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่าง	**ความรู้ที่จำเป็น** - มีความรู้และความเข้าใจบริบทของชุมชน เกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น เช่น ภาษา ประเพณี ความเชื่อของชนเผ่าและการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่าง	**ความรู้ที่จำเป็น** - มีความรู้และความเข้าใจบริบทของชุมชน เกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น เช่น ภาษา ประเพณี ความเชื่อของชนเผ่าและการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่าง	**ความรู้ที่จำเป็น** - มีความรู้และความเข้าใจบริบทของชุมชน เกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น เช่น ภาษา ประเพณี ความเชื่อของชนเผ่าและการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่าง

สมรรถนะ/ ตัวบ่งชี้ตามชั้นปี	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4
	ทางวัฒนธรรม และพหุวัฒนธรรม - แนวทางการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน **ทักษะที่จำเป็น** - การสื่อสาร การติดต่อประสานงานและการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง **คุณลักษณะที่จำเป็น** - เป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรี มีความอ่อนน้อม มีสัมมาคารวะ	ทางวัฒนธรรม และพหุวัฒนธรรม - แนวทางการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน **ทักษะที่จำเป็น** - การสื่อสาร การติดต่อประสานงานและการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - การออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ **คุณลักษณะที่จำเป็น** - เป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรี มีความอ่อนน้อม มีสัมมาคารวะ	ทางวัฒนธรรม และพหุวัฒนธรรม - แนวทางการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน **ทักษะที่จำเป็น** - การสื่อสาร การติดต่อประสานงานและการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - การออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ - การจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบนฐานของบริบทประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน **คุณลักษณะที่จำเป็น** - เป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรี มีความอ่อนน้อม มีสัมมาคารวะ	ทางวัฒนธรรม และพหุวัฒนธรรม - แนวทางการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน **ทักษะที่จำเป็น** - การสื่อสาร การติดต่อประสานงานและการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - สามารถถ่ายทอด และชี้นำความรู้ของตนเอง และปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์ - การออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ - การจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบนฐานของบริบทประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน

สมรรถนะ/ ตัวบ่งชี้ตามชั้นปี	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4
				- สร้างสัมมาชีพและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของชุมชน **คุณลักษณะที่จำเป็น** - เป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรี มีความอ่อนน้อม มีสัมมาคารวะ - เป็นผู้จุดประกายและเป็นข้อต่อ (Coordinator) ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยผ่านการเรียนรู้และการพัฒนาผู้เรียน
6. สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณและความเป็นพลเมือง	**ความรู้ที่จำเป็น** - ความรอบรู้เกี่ยวกับการเงิน สุขภาพ สุนทรียภาพ - มีความรู้เกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีด้านจิตวิทยา - การเสริมสร้างจิตวิญญาณความเป็นครู การเป็นสมาชิกที่ดีของวิชาชีพครู มาตรฐานวิชาชีพ	**ความรู้ที่จำเป็น** - ความรอบรู้เกี่ยวกับการเงิน สุขภาพ สุนทรียภาพ - การเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ - มีความรู้เกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีด้านจิตวิทยา	**ความรู้ที่จำเป็น** - ความรอบรู้เกี่ยวกับการเงิน สุขภาพ สุนทรียภาพ - การเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ - มีความรู้เกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีด้านจิตวิทยา	**ความรู้ที่จำเป็น** - ความรอบรู้เกี่ยวกับการเงิน สุขภาพ สุนทรียภาพ การเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ - มีความรู้เกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีด้านจิตวิทยา

สมรรถนะ/ตัวบ่งชี้ตามชั้นปี	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4
	สมรรถนะและจรรยาบรรณวิชาชีพครู **ทักษะที่จำเป็น** - การบริหารจัดการชีวิตที่สมดุลทั้งด้านสุขภาพ การเรียน และการเงิน - สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร พัฒนาตน และพัฒนางาน - ฝึกฝนการพูด สื่อสารและการเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา หรือสิ่งแวดล้อม **คุณลักษณะ** - ความเป็นนักเรียนรู้ ความใฝ่รู้ ตั้งคำถามและหาคำตอบ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม - เข้าใจตนเองและมุ่งมั่นในการทำหน้าที่ครูที่สมบูรณ์ด้วยความภูมิใจ	- การเสริมสร้างจิตวิญญาณความเป็นครู การเป็นสมาชิกที่ดีของวิชาชีพครู มาตรฐานวิชาชีพ สมรรถนะและจรรยาบรรณวิชาชีพครู **ทักษะที่จำเป็น** - การบริหารจัดการชีวิตที่สมดุลทั้งด้านสุขภาพ การเรียน และการเงิน - สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร พัฒนาตน และพัฒนางาน - ฝึกฝนการพูด สื่อสารและการเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา หรือสิ่งแวดล้อม - การใช้เครื่องมือวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และ	- การเสริมสร้างจิตวิญญาณความเป็นครู การเป็นสมาชิกที่ดีของวิชาชีพครู มาตรฐานวิชาชีพ สมรรถนะและจรรยาบรรณวิชาชีพครู **ทักษะที่จำเป็น** - การบริหารจัดการชีวิตที่สมดุลทั้งด้านสุขภาพ การเรียน และการเงิน - สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร พัฒนาตน และพัฒนางาน - ฝึกฝนการพูด สื่อสารและการเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา หรือสิ่งแวดล้อม - การใช้เครื่องมือวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และ	- การเสริมสร้างจิตวิญญาณความเป็นครู การเป็นสมาชิกที่ดีของวิชาชีพครู มาตรฐานวิชาชีพ สมรรถนะและจรรยาบรรณวิชาชีพครู - มีความเข้าใจสภาพ บริบท และวัฒนธรรมของโรงเรียนที่แตกต่างกัน และแนวทางการใช้โรงเรียนและชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้ - การรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศ **ทักษะที่จำเป็น** - การบริหารจัดการชีวิตที่สมดุลทั้งด้านสุขภาพ การเรียน และการเงิน - ฝึกฝนการพูด สื่อสารและการเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา หรือสิ่งแวดล้อม - การใช้เครื่องมือวิเคราะห์การ

สมรรถนะ/ ตัวบ่งชี้ตามชั้นปี	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4
	ปฏิบัติตามระเบียบวินัยและจรรยาบรรณของนิสิตครู ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่และใช้ผู้เรียนเป็นเครื่องมือในการหาผลประโยชน์ส่วนตน	การเมือง และใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม **คุณลักษณะ** - ความเป็นนักเรียนรู้ ความใฝ่รู้ ตั้งคำถามและหาคำตอบ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม - เข้าใจตนเองและมุ่งมั่นในการทำหน้าที่ครูที่สมบูรณ์ด้วยความภูมิใจ ปฏิบัติตามระเบียบวินัยและจรรยาบรรณของนิสิตครู ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่และใช้ผู้เรียนเป็นเครื่องมือในการหาผลประโยชน์ส่วนตน	การเมือง และใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม - การฝึกฝนทักษะการฟังพูด อ่าน และเขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร - การรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศ **คุณลักษณะ** - ความเป็นนักเรียนรู้ ความใฝ่รู้ ตั้งคำถามและหาคำตอบ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม - เข้าใจตนเองและมุ่งมั่นในการทำหน้าที่ครูที่สมบูรณ์ด้วยความภูมิใจ ปฏิบัติตามระเบียบวินัยและจรรยาบรรณของนิสิตครู ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่และใช้ผู้เรียนเป็นเครื่องมือในการหาผลประโยชน์ส่วนตน	เปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม - สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารพัฒนาตน และพัฒนางาน - การฝึกฝนทักษะการฟังพูด อ่าน และเขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระดับ B2 (ตามแนว CEFR) - การรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศ **คุณลักษณะ** - ความเป็นนักเรียนรู้ ความใฝ่รู้ ตั้งคำถามและหาคำตอบ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม - เข้าใจตนเองและมุ่งมั่นในการทำ

สมรรถนะ/ตัวบ่งชี้ตามชั้นปี	ชั้นปี 1	ชั้นปี 2	ชั้นปี 3	ชั้นปี 4
				หน้าที่ครูที่สมบูรณ์ด้วยความภูมิใจ ปฏิบัติตามระเบียบวินัยและจรรยาบรรณของนิสิตครู ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่และใช้ผู้เรียนเป็นเครื่องมือในการหาผลประโยชน์ส่วนตน - มีความเป็นผู้นำทางการเรียนรู้และชุมชน กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้องและปฏิเสธสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

ตอนที่ 3
กรอบคิดและแนวทางการออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรสำหรับสถาบันผลิตครู

กรอบคิดของการสร้างสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด

โมเดลการเปลี่ยนแปลง (change model) เป็นการแสดงแผนผังของบล็อกที่เชื่อมโยงสิ่งที่จำเป็นต้องทำให้เกิดหรือเรียกว่าตัวแทรกแซง (intervention) เพื่อนำสู่การบรรลุเป้าหมายปลายทางที่ต้องการ (outcome) ที่กำหนด โดยมีการกำหนดตัวกระทำ (determinants) ที่เชื่อมโยงหรือคั่นกลางระหว่างตัวแทรกแซงกับผลลัพธ์ การกำหนดตัวกระทำ (determinants) เป็นสิ่งที่ทำได้ยาก ต้องอาศัยฐานความรู้จากทฤษฎี ประสบการณ์ หรือการระดมความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิ (สุวิมล ว่องวาณิช, 2552)

ซึ่งสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด อยู่บนพื้นฐานของสมรรถนะนิสิตครูระบบเปิด (ทั่วไป) ซึ่งดำเนินเป็นไปตามกรอบกฎเกณฑ์ขององค์กรทางวิชาชีพและหน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ คุรุสภา และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ) หรือแม้กระทั่งแหล่งทุน เช่น กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ที่เกี่ยวข้องกับโครงการครูรักษ์ถิ่น เป็นต้น เนื่องจากยังไม่มีกฎหมายที่จะทำให้เกิดระบบการผลิตนิสิตครูระบบปิดโดยตรง

กรอบคิดของการสร้างสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด ในที่นี้ใช้ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง (Theory of Change) ที่ประยุกต์ทฤษฎีโปรแกรมของเฉิน (Chen, 2005 อ้างอิงจาก Suwimon, 2009) แสดงดังภาพ 2

ภาพ 2 ทฤษฎีโปรแกรมของเฉิน

ที่มา: Suwimon Wongwanich, 2009, p.15

จากโมเดลการเปลี่ยนแปลง (Theory of Change) จะสามารถเปรียบเทียบผลลัพธ์ (Outcomes) ของการเปลี่ยนแปลงเทียบได้กับสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด โดยความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของนิสิตครูที่จำเป็นในการสร้างสมรรถนะดังกล่าว ถือว่าเป็น “ตัวกระทำ” (Determinants) และ หลักสูตรฯ กิจกรรมในหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตร และกิจกรรมนอกหลักสูตร ฯลฯ จะเป็น “ตัวแทรกแซง” (Intervention) ที่ทำให้เกิดความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ (Determinants) ที่จำเป็นต่อการสร้างสมรรถนะของนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด (Outcomes) โดยผลลัพธ์ และตัวกระทำ ได้มาจากการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยมีที่มาแสดงดังภาพ 3

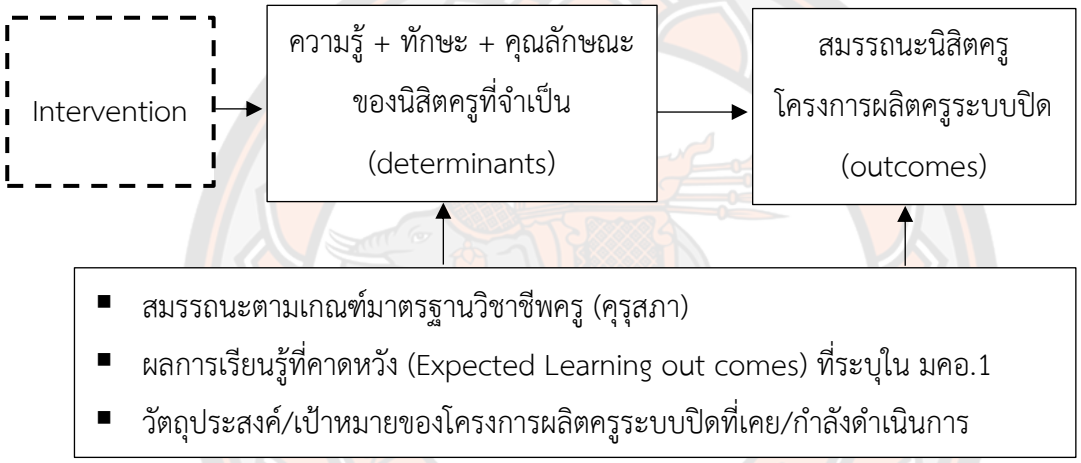

ภาพ 3 ที่มาของการกำหนดสมรรถนะนิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิด และความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็น

แนวคิดพื้นฐานในการออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตร

กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้แก่นิสิตนักศึกษาครูในโครงการผลิตครูระบบปิด เป็นการพัฒนาตลอดระยะเวลาในขณะที่ศึกษาในสถาบันผลิตครูทุกปีเป็นระยะเวลา 4 ปี เป็นการพัฒนาเชิงระบบที่เป็นความร่วมมือของสถาบันผลิตครูแต่ละแห่งเน้นการพัฒนา เพื่อให้มีสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนสมรรถนะการดูแล ช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล และสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ สมรรถนะด้านเทคโนโลยี การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการประเมินผลการศึกษาสมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียน สมรรถนะการสร้างเครือข่าย ความร่วมมือในการจัดการศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสมรรถนะการพัฒนาตนเองประพฤติตนตามจรรยาบรรณ ในฐานะพลเมืองที่เข้มแข็ง มีการปฏิบัติตนมีคุณธรรม จริยธรรม

จรรยาบรรณวิชาชีพ มีความรู้ มีมาตรฐานการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู และสอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น

เป้าหมายการออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์นี้เป็นการเตรียมความพร้อมความเป็นครูมืออาชีพ เป็นลักษณะการเติมเต็มคุณลักษณะของครูที่มีความรู้ทางศาสตร์การสอน (Pedagogy Content of Knowledge) และการบูรณาการเทคโนโลยีสู่การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาและชุมชน (Technological Pedagogy Content of Knowledge) มีความเข้าใจในมิติด้านสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของท้องถิ่น มีความรัก ความผูกพันในสถานศึกษาและชุมชน มีแรงบันดาลใจในการเป็นครูมืออาชีพที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21

การดำเนินพัฒนาสมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิดได้กำหนดกรอบการพัฒนากิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้สถาบันผลิตครูนำไปเป็นแนวทางการออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครูและตรงตามความต้องการของพื้นที่เครือข่ายในแต่ละภูมิภาค เพื่อให้การพัฒนาครูตามโครงการฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1. **สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้**

วิธีการพัฒนา:

กลุ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. การเรียนรู้จากการปฏิบัติ
2. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC
3. การปฏิบัติใช้โรงเรียนเป็นฐาน
4. ใช้ Project Approach
5. การถอดบทเรียน

ขั้นตอน:

1. กำหนดบทบาทของอาจารย์เป็นผู้ให้คำปรึกษา หรือพี่เลี้ยงที่เข้มแข็ง
2. ปูพื้นฐานของศาสตร์พระราชา
3. จัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ทำ Project Approach ใช้การทำโครงงานนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง
4. ทำการถอดบทเรียน จากตัวนิสิต ครอบครัว ชุมชน มาอภิปรายในห้องเรียนร่วมกันและนำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC
5. จัดมีการศึกษาดูงาน โรงเรียนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง

6. นิสิตลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพเกิดขึ้นจริง อาจนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการแก้ปัญหาชีวิต ทั้งแนวคิดเชิงทฤษฎี และภาคปฏิบัติ

บทบาทของผู้พัฒนา:

1. เปลี่ยน mindset ของเพื่อนร่วมงานลงไปคลุกคลีกับครูที่โรงเรียนก่อนส่งนิสิตไปปฏิบัติงานจริงที่โรงเรียน

2. บทบาทการเป็นครู FA ผู้นำในวงสนทนาในกระบวนการ PLC

3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มที่ ไม่ตัดสินผลงานว่าดีหรือไม่ดี

บทบาทของผู้ถูกพัฒนา:

1. รู้จักการใช้ชีวิตในโรงเรียน เน้นการปฏิบัติ ถ้าเกิดปัญหาให้สะท้อนปัญหากลับมามีการเรียนรู้จากโรงเรียนโดยตรง

2. ผู้เรียนรู้ประยุกต์ความรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของตนเอง

2. สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

วิธีการพัฒนา:

กลุ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. กรณีศึกษา
2. ถอดบทเรียน
3. การฝึกจิต เน้นการรู้ตัว

กลุ่มการเรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ

1. การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง
2. การจัดอบรม

กลุ่มอื่น ๆ

เข้าใจความแตกต่างของบุคคล

ขั้นตอน:

1. สร้างความเข้าใจแนวคิด การสร้างวัฒนธรรมในการเรียนรู้ที่เคารพคนอื่น ๆ และมีองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่ต้องมีความต้องการพิเศษ หรือกลุ่มด้อยโอกาสอื่น ๆ

2. จัดกิจกรรมที่หลากหลาย ได้แก่ กิจกรรมยกระดับจิตใจ เช่น เข้าค่ายลูกเสือ เข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมเรียนรู้สภาพจริง เช่น การเยี่ยมบ้าน กิจกรรมการฝึกจิตให้ลดความเห็นแก่ตัว มีการนั่งวิปัสสนากรรมฐาน โดยการจัดการอบรม

3. ใช้ชีวิตสัมผัสชุมชน ท้องถิ่น และบ้านนักเรียน

4. ถอดบทเรียนจากสภาพปัญหาของผู้เรียน พร้อมทั้งค้นหาวิธีการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ ในทุกปีการศึกษาให้นิสิตศึกษา Case Study นักเรียนเป็นรายบุคคล

บทบาทของผู้พัฒนา:

1. มีศิลปะการใช้ Growth mindset กับผู้เรียน
2. เข้าใจแนวคิด การสร้างวัฒนธรรมในการเรียนรู้ที่เคารพคนอื่น ๆ
3. มีความรู้ที่เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ
4. สามารถสังเกตผู้เรียนที่มีความต่างกันได้ เพื่อนำมาออกแบบ และการช่วยเหลือผู้เรียน ก่อนนำนิสิตเข้าฝึกสอนควรมีการเตรียมความพร้อมก่อน

บทบาทของผู้ถูกพัฒนา:

1. มีความไวในการรับรู้ต่อการเปลี่ยนแปลง
2. เป็นผู้ที่ช่างสังเกต
3. เรียนรู้ไปกับประสบการณ์ เปิดใจพร้อมที่รับข้อมูลใหม่ ๆ เข้ามาตลอดเวลา เข้ามาเชื่อมกับตัวเอง
4. มุ่งมั่นที่จะพัฒนาตัวเองตลอดเวลา

3. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี

วิธีการพัฒนา:

กลุ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. สร้างระบบทดสอบความรู้
2. การสร้างสื่อ
3. การฝึกนำเสนองาน
4. การแบ่งปันความรู้
5. จัดกระบวนการ PLC
6. การสร้างนวัตกรรม
7. การสร้างสถานการณ์
8. การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning
9. จัดการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดการเรียนรู้เป็นแบบโครงการ (PBL: Project Based Learning) ผู้เรียนออกแบบโครงการด้วยตนเอง
10. Case Study
11. การมีส่วนร่วม
12. Mind Map

กลุ่มการเรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ

การเข้า และจัดการอบรม

กลุ่มอื่น ๆ

1. การจัดการเชิงระบบ

2. การฝึกปฏิบัติ

3. การประเมินตนเอง

ขั้นตอน:

1. กำหนดนโยบาย กรอบและทิศทางการดำเนินงานของโครงการผลิตครูมืออาชีพ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาที่เข้าร่วมมีการทำงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. กำกับดูแล บริหารโครงการ และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้โครงการดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. ประชาสัมพันธ์ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการดำเนินงานโครงการต่อสถาบันผลิตครูครู อีกทั้งแต่งตั้งคณะทำงานได้ตามความเหมาะสม

4. จัดทำเกณฑ์และคัดเลือกสถาบันผลิตครู และคัดเลือกนิสิตครูเข้าร่วมโครงการ

5. ผู้สอนต้องมีความรู้ในวิชาเอกอย่างลึกซึ้ง สร้างระบบการทดสอบความรู้ในวิชาเอก คำนึงถึงการประเมินตามสภาพจริง วิธีการและเครื่องมือสอดคล้องกัน นำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายระหว่างบุคคล และนำผลจากการวัดประเมินผลไปออกแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นผู้เอื้ออำนวยกับผู้เรียน สร้างสถานการณ์ในการฝึกนิสิตให้เหมาะสมกับการใช้เทคโนโลยีมาบูรณาการกับวิชาอื่น ๆ มอบหมายงานให้ไปปฏิบัติจริง เช่น การนำเสนอ เขียนรายงาน การสื่อสาร สร้างนวัตกรรม เป็นต้น

6. จัดอบรมให้กับผู้สอน เช่น การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ที่ใช้การเรียนรู้ของผู้เรียน

7. สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดกิจกรรมพัฒนานักศึกษา เพื่อให้เกิดทักษะและคุณลักษณ์ที่พึงประสงค์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่

7.1 ทักษะการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ

7.2 ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร

7.3 ทักษะกระบวนการคิด

7.4 ทักษะการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้คุณธรรมและจริยธรรม การเป็นผู้ใฝ่เรียนใฝ่รู้ การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

8. จัดการ วางระบบ การวิเคราะห์เชิงระบบ เล็งเห็นเป้าหมายในการจัดการศึกษา และสร้างเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ Mind Map หรือเทคนิคต่าง ๆ ที่ช่วยในการจัดการ และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง และแบ่งปัน และแชร์ความรู้ในรูปแบบของการพูด สื่อสาร Power Point คลิป วีดีโอ มานำเสนอให้คนอื่นเข้าใจ

9. จัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 ควบคู่ไปการเรียนการสอนตามปกติ สร้างชุมชนการเรียนรู้ โดยให้ฝึกการเรียนรู้ PLC ใช้กรณีศึกษาเรื่อง Case Study มีระบบการจัดการเรียนการสอนที่เป็น Active Learning พร้อมส่งเสริมการทำสื่อการเรียนรู้ เช่น จัดประกวดแข่งขัน เป็นต้น หาแหล่งเรียนรู้จากข้างนอก โดยการศึกษาจากทางออนไลน์เพิ่มเติม

10. ฝึกให้นิสิตสร้างหลักสูตร สร้างนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง สร้างสถานการณ์ในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ โดยให้นิสิตทำแบบประเมินในการประเมินตนเอง โดยไม่นำผลไปเปรียบเทียบกับคนอื่น ๆ

บทบาทของผู้พัฒนา:

1. ผู้ที่ไม่ล้าสมัย เป็นนักซักถาม และตั้งข้อสังเกต สงสัยสิ่งต่าง ๆ เปิดใจกว้าง เตรียมตัวเพื่อเปิดรับความเป็นไปได้ของนักศึกษา คือ 1) เริ่มจากการที่อาจารย์ต้องลดบทบาทของตัวเราเองว่าไม่ใช่ผู้สอน เป็นเพียงผู้อำนวย และเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียน 2) ให้โอกาสที่ไม่มีวันสิ้นสุดกับนิสิต
2. มีกระบวนการในการที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาตัวเองเสมอ
3. เตรียมการหรือหาเทคนิคในการที่จะทำให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่เรียนรู้ตลอดชีวิต
4. จัดการเรียนรู้เชิงระบบ และฝึกให้นิสิตครูได้ใช้กระบวนการ PLC บูรณาการทักษะต่าง ๆ และหาองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาบูรณาการแนวคิดในการสรุปหาองค์ความรู้แบบวิทยาศาสตร์ไปในทุกวิชา

บทบาทของผู้ถูกพัฒนา:

1. มีความสามารถด้านภาษาอย่างน้อย 3 ภาษา กล้าคิดกล้า แสดงออก
2. สามารถจัดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และมีความคิดเป็นระบบ
3. สามารถในการสื่อสารแบบต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้อื่นเข้าใจได้

4. สมรรถนะการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

วิธีการพัฒนา:

กลุ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. การเรียนรู้จากการปฏิบัติ
2. กระบวนการทางวิทยาศาสตร์
3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC
4. กรณีศึกษา

กลุ่มการเรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ

จัดให้มีการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้

ขั้นตอน:

1. ผู้สอนทำการศึกษาในแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องงานวิจัย สามารถอ่านงานวิจัย และแสวงหาความรู้จากงานวิจัยมาแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของตัวเอง

2. ยกกรณีศึกษาจากปัญหาของผู้เรียนเป็นรายบุคคลมาเป็นฐานของการทำวิจัยในชั้นเรียน

3. พัฒนาผู้เรียนมีความรอบรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัย

4. สังเกตนิสิตในการเก็บข้อมูลจากงานวิจัย มีการทำความเข้าใจการหาองค์ความรู้ตามแนวทางวิทยาศาสตร์

5. นำวิจัยมาสร้างแนวคิด สร้างองค์ความรู้ของการแก้ปัญหาแบบวิทยาศาสตร์

บทบาทของผู้พัฒนา:

1. สามารถปรับเปลี่ยนตัวเอง เปิดโอกาสผู้เรียนสะท้อนจุดอ่อนของผู้สอนได้

2. สามารถที่จะเล่าวิธีการสอนของตนเอง

3. เข้าใจในหลักการทำวิจัยได้อย่างแท้จริง

บทบาทของผู้ถูกพัฒนา:

1. สามารถสร้างโครงงานที่เป็นนวัตกรรมออกมาได้

2. นักคิดสร้างสรรค์งานวิจัยที่สามารถแก้ปัญหาได้จริง

5. สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

วิธีการพัฒนา:

กลุ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. จำลองสถานการณ์จริง

2. การนำเสนอ

3. กระบวนการ PLC

4. จัดมีการอบรม

5. การสร้างความร่วมมือกับชุมชน

กลุ่มการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้

1. เข้าค่ายจิตอาสา ค่ายพัฒนาต่าง ๆ

2. กรณีศึกษาโรงเรียนตัวอย่าง

3. เข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียน

กลุ่มอื่น ๆ

1. สร้างผู้นำ นักพัฒนา

2. การชี้แนะจากวิทยากร

ขั้นตอน:

1. สถาบันผลิตครูชี้แจงหลักการและแนวปฏิบัติให้คณะครูผู้ผลิตนิสิตได้รับทราบ โดยให้จัดทำ Operation Plan ระดับสถาบัน

2. สถาบันผลิตครู ตรวจสอบความสมบูรณ์ ของกิจกรรมเสริมหลักสูตร และแผนฯ

3. กระบวนการที่สถาบันผลิตครูดำเนินการพิจารณา Operation Plan ระดับสถาบัน และดำเนินการโอนงบประมาณให้สถาบันผลิตครู

4. สถาบันผลิตครูดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

4.1 ดำเนินการพัฒนานิสิตนักศึกษาครูตามกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ออกแบบ และมีการจัดกระบวนการ PLC เพื่อพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานของสถาบันผลิตครู เพื่อให้เกิด Connection

4.2 สถาบันผลิตครูออกแบบการติดตาม ประเมินการโค้ช นิสิตครูในโครงการผลิตครูระบบปิดระยะเวลา 1 ปีที่พัฒนา และรวบรวมผลรายรุ่นเมื่อนิสิตนักศึกษาสำเร็จการศึกษา

4.3 มีการแต่งตั้งโค้ชและพี่เลี้ยงของแต่ละสถาบันผลิตครูที่จะร่วมทำงาน

4.4 การรวบรวมข้อมูลการประเมิน เพื่อสรุปตามแบบฟอร์ม ที่เสนอในหลักสูตรกับสถาบันผลิตครูทุกปี/และทุกรุ่น ภาพรวม รวมถึงการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณทุกปี

5. ผู้สอนพัฒนาความรู้ เข้าใจต่อโลกร่วมมือกับครูในประเทศอื่น ที่สนใจ การเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม ในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น มีการเรียนรู้เรื่องวิถีชีวิตชุมชน ผ่านการสังเกต พูดคุย ทบทวนข้อดี ข้อด้อยของตนเอง เพื่อแก้ไขและพัฒนาตนเอง มีการปรับ mindset นิสิตในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติงานจริงหรือ จำลองสถานการณ์กับการทำงานร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น

6. จำลองสถานการณ์หรือปฏิบัติจริงกับนิสิตในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

7. จัดอบรมที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมคนอื่น ๆ

8. เชิญวิทยากรท้องถิ่นให้ความรู้ อาจมีการจัดผู้ปกครองเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนการสอนร่วมด้วย

9. สถาบันผลิตครูจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ร่วมกันทุกสถาบัน สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ PLC มีการร่วมมือกันของครู ผู้บริหารโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และมหาวิทยาลัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ไปที่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองผ่านการวางแผน การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จนเกิดเป็นวัฒนธรรมหรือชุมชนของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโรงเรียน หรือต่างโรงเรียนกัน

10. สถาบันผลิตครูรวบรวมผลการดำเนินงานทุกส่วน เสนอต่อผู้บริหารสถาบันผลิตครูต้นสังกัดทุกปี จนสิ้นสุดโครงการ

11. จัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้รับทุน โดยความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา ได้แก่

11.1 การส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ ๆ

11.2 การจัดกิจกรรมเสริมทักษะด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการทำงานในอนาคต

11.3 การจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญหรือพี่เลี้ยงทางวิชาการ

11.4 กิจกรรม PLC ในการร่วมกันคิด การนำเสนอ การฟัง การตั้งคำถาม การแบ่งปันความรู้ และเก็บประเด็นสำคัญ

11.5 กิจกรรมจิตอาสา เพื่อพัฒนาชุมชน

11.6 กิจกรรมทางสถานศึกษา เช่น ประชุมผู้ปกครอง กิจกรรมช่วยเหลือนักเรียน

11.7 กิจกรรมศึกษาดูงานโรงเรียนตัวอย่าง เพื่อนำมาปรับใช้

11.8 กิจกรรมในบ้านพักนิสิตครู เช่น รักษาความสะอาด จัดทำสวนครัว จัดบ้านพักให้น่าอยู่

11.9 กิจกรรมในหมู่บ้าน เช่น ให้ความรู้ และพัฒนาหมู่บ้านในด้านการเกษตร อนามัย และอาหาร การสันทนาการ คือ ร่วมพิธีและเทศกาลต่าง ๆ ตลอดจนแข่งขันกีฬาระหว่างหมู่บ้าน

12. นิเทศการสอนของนักศึกษา เป็นการดำเนินงานร่วมกัน 3 ฝ่าย ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนศึกษานิเทศก์ในพื้นที่ และครูพี่เลี้ยงในโรงเรียน

13. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานโครงการ

บทบาทของผู้พัฒนา:

1. เป็นผู้ที่เปลี่ยนแปลงสังคม ชุมชน ผ่านห้องเรียนสมมุติ
2. กล้าชี้ประเด็นใหม่ ๆ
3. ผู้ที่สามารถวิเคราะห์สภาพปัญหาในสังคมได้ว่ามีปัญหาอย่างไร
4. ต้องเข้าใจตัวเอง หรือมีความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมของชุมชน ไม่ปิดตัวเองที่จะไปเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ มีการดำเนินชีวิตที่หลากหลายมิติ
5. พาให้นิสิตเข้าไปซึมซับถึงภูมิปัญญา และเข้าใจความหมายการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนนั้น ๆ

บทบาทของผู้ถูกพัฒนา:

1. มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ผู้ร่วมงานทุกกลุ่ม และผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. เปิดกว้าง และเปิดโอกาสให้ตนเองเป็นผู้เรียนรู้ และเป็นนักเรียนรู้ตลอดชีวิต

6. สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง

วิธีการพัฒนา:

กลุ่มการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. กิจกรรมเพื่อสังคม

2. กิจกรรมค้นหาตัวตน

3. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC

กลุ่มการเรียนรู้จากแหล่งต่าง ๆ

1. การเรียนรู้จากการปฏิบัติ

2. การเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ

3. การเรียนรู้กฎ ระเบียบของเทคโนโลยี

4. การเรียนรู้จากเรื่องสถานการณ์จริง

5. การเรียนรู้งานฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน

6. สร้างนวัตกรรมการเรียนรู้

กลุ่มแนวคิด

1. การสร้างจิตวิญญาณความเป็นครู

2. ปรัชญาการดำเนินชีวิต

3. ยึดหลัก อิคิไก ในการทำงาน

กลุ่มอื่น ๆ

1. สร้างโมเดลตัวอย่างการทำงาน

2. กรณีศึกษา

3. หลักสูตรฐานสมรรถนะ

ขั้นตอน:

1. สถาบันทำคู่มือหลักสูตรการจัดกิจกรรมเสริมภาคฤดูร้อนและสนับสนุนทางด้านเอกสาร เช่น ชุดฝึกอบรมต่าง ๆ เป็นต้น และในภาคฤดูร้อนจะจัดให้นักศึกษาได้ฝึกงานหรือดูงานที่หน่วยงานในสังกัดสำหรับการฝึกอบรมนั้น

2. นำหลักสูตรฐานสมรรถนะมาบูรณาการการเรียนการสอน

3. เชิญวิทยากรให้ความรู้

4. ยกกรณีศึกษาจากสถานการณ์ปัจจุบัน

5. ผู้สอนมีการวางแผนการสอนให้นักศึกษาฝึกการเรียนรู้งานฝ่ายต่าง ๆ ในสถานศึกษา รู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยี ให้รู้บทบาทหน้าที่งานของตนเอง มีทักษะการฟัง คิดที่สะท้อนผลการเรียนรู้ ยอมรับด้านดี เสียของตนเอง ส่วนแนวคิดแบบอิคิไก ในกระบวนการทำงาน มีจรรยาบรรณจิตวิญญาณความเป็นครู และอุทิศเวลาให้ลูกศิษย์ทั้งในและนอกเวลาราชการ

6. ศึกษาการอบรมวิชาพิเศษเสริมหลักสูตร ได้แก่

6.1 การส่งเสริมความมั่นคงแห่งชาติ

6.2 การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและจริยธรรม

6.3 การบำเพ็ญประโยชน์และกิจกรรมพิเศษ

6.4 การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยี

6.5 การส่งเสริมอาชีพ

6.6 กิจกรรมนันทนาการและกลุ่มสัมพันธ์

6.7 การพัฒนาชุมชน

6.8 กิจกรรมถอดบทเรียนจากผู้ประสบความสำเร็จ

6.9 กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC

7. นักศึกษาต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อหาทางแก้ไข

8. ฝึกปฏิบัติจริงในหมู่บ้านชนบท

บทบาทของผู้พัฒนา:

1. มีความรู้ และทักษะในการปรับตัวให้เข้ากับทุกวัฒนธรรม

2. มีความสามารถในการฝึกให้ผู้เรียน ฟัง อภิปรายและสนทนาร่วมกัน พร้อมทั้งมีไอเดียใหม่ในการพัฒนาผู้เรียน

3. มีความสามารถการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning)

4. เป็นบุคคลของการเรียนรู้ และสามารถวิเคราะห์ ตัดสินข้อมูลให้อย่างถูกต้อง

5. ปฏิบัติตนสอดรับกับบรรทัดฐานของสังคมและวิชาชีพ

6. เป็นผู้มีจริยธรรม จรรยาบรรณ เป็นแบบอย่างที่ดี และแบ่งปันในสิ่งที่ทำให้กับเพื่อนร่วมวิชาชีพท่านอื่น ๆ

7. รับฟังข้อมูลได้อย่างหลากหลาย และสังเคราะห์ วิเคราะห์ข้อมูลเข้ากับการทำงานของตัวเอง

8. ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

9. ตระหนักรู้ถึงความรับผิดชอบต่อสังคม

บทบาทของผู้ถูกพัฒนา:

1. มีทักษะในการปรับตัว

2. เป็นผู้สะท้อนการอภิปราย และฝึกฝนไปตามกิจกรรม

3. สามารถใช้แนวคิด ทฤษฎี วิธีการในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในพิจารณาปัญหาต่าง ๆ

การกำหนดจำนวนชั่วโมงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของสถาบันผลิตครู

สมรรถนะ	**จำนวนชั่วโมง/ปีการศึกษา**
1. สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้	3
2. สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	6
3. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี	6
4. สมรรถนะการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	3
5. สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	6
6. สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง	6
รวม	**30**

ตอนที่ 4
ขั้นตอนการดำเนินงานและการออกแบบกิจกรรมของการพัฒนาสมรรถนะครู ของโครงการผลิตครูระบบปิด

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ชี้แจงหลักการและแนวปฏิบัติให้สถาบันผลิตครูได้รับทราบ โดยให้จัดทำ Operation Plan ระดับสถาบัน

2. สถาบันผลิตครูตรวจสอบความสมบูรณ์ของกิจกรรมเสริมหลักสูตร และแผนฯ

3. ดำเนินการพิจารณา Operation Plan ระดับสถาบัน

4. สถาบันดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

4.1 ดำเนินการพัฒนานิสิตครูตามกิจกรรมเสริม หลักสูตรที่ออกแบบ และมีการจัดกระบวนการ PLC เพื่อพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานของสถาบันผลิตครูในระดับสถาบันและรูปแบบเครือข่ายสถาบัน เพื่อให้เกิด Connection

4.2 สถาบันออกแบบการติดตาม ประเมิน การโค้ชนิสิตครูที่พัฒนา และรวบรวมผลรายรุ่น เมื่อนิสิตครูสำเร็จการศึกษา

4.3 มีการแต่งตั้งโค้ชและพี่เลี้ยงของแต่ละสถาบันที่จะร่วมทำงาน

4.4 การรวบรวมข้อมูล การประเมิน เพื่อสรุปรายงานผลการดำเนินงานทุกปี

การออกแบบกิจกรรมของการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด

การออกแบบกิจกรรมการพัฒนานิสิตครู ชั้นปีที่ 4 โครงการผลิตครูระบบปิด ที่เน้นการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้

ประเด็น	รายละเอียด
ชื่อกิจกรรม	พัฒนาตามหลักคิด ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง (3 ชั่วโมง)
วัตถุประสงค์	1. เพื่อเสริมสร้างการรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน 2. เพื่อส่งเสริมการคิดเชิงเหตุผล มีวิจารณญาณในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู 3. เพื่อส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน
เป้าหมาย	1. นิสิตครูชั้นปีที่ 4 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 แสดงให้เห็นถึงการคิดเชิงเหตุผล มีวิจารณญาณในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครูได้ 2. นิสิตครูชั้นปีที่ 4 รู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน มีคะแนนอย่างน้อยร้อยละ 50 3. นิสิตครูชั้นปีที่ 4 ทุกคนสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตช่วงสถานการณ์ COVID-19 อยู่ในระดับปานกลางขึ้นไป
สาระการพัฒนา	1. การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน 2. กิจกรรมถอดบทเรียนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกันตัวเองไม่ให้ติดเชื้อ COVID-19 3. การเรียนรู้การคิดเชิงเหตุผล มีวิจารณญาณในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู 4. การสร้างชุมชนการเรียนรู้ (PLC)
เทคนิควิธีการ	1. การอบรมออนไลน์ด้วยโปรแกรม Google Meet โดยแบ่งห้องย่อย ห้องละเท่า ๆ กัน ซึ่งมีนิสิตของทุกสถาบันคละกันในทุกห้อง วิทยากรห้องย่อยละ 3-4 คน 2. การสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมจะบันทึก VDO ไปเปิดเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมในต้นชั่วโมงในทุกห้อง 3. การจัดกิจกรรม เน้นกระบวนการเรียนรู้ผ่านกระบวนการ/กิจกรรม โดยเฉพาะแชร์ และสะท้อนเส้นทางความพอเพียงในชีวิตประจำวันสู่การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน 4. ฝึกทักษะสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้วยการ dialogue เพื่อพัฒนา

ประเด็น	รายละเอียด
	การฟังอย่างใคร่ครวญ การนำเสนออย่างมีพลัง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
กิจกรรม/ ระยะเวลา	เวลาในการจัดกิจกรรมจำนวน 3 ชั่วโมง ของแต่ละห้องย่อย **ชั่วโมงที่ 1-2** วิทยากรประจำห้องนำดำเนินการต่อไปนี้ 1. กิจกรรมจิตศึกษาเน้นฝึกการรู้ตัว การเชื่อมโยงตัวเองกับผู้อื่น เช่น เปิดเพลงผ่อนคลาย ประมาณ 3 นาที ให้นิสิตครูนับจำนวนครั้งที่จุตหลุดไปคิดเรื่องอื่น โดยเมื่อเสร็จให้นิสิต Chat จำนวนครั้งที่จิตหลุด และวิทยากรreflection เกี่ยวกับผลการทำกิจกรรม (20 นาที) 2. วิทยากรอธิบายหลักคิด กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นที่บทบาทการนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้และปรับใช้ในชีวิตประจำวันของนิสิต มีการ share and learn แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ระหว่างวิทยากรและนิสิตที่เข้ารับการอบรม ตามคู่มือการจัดอบรม PPT (30 นาที) แยกนิสิตออกเป็นห้องย่อย เพื่อจัดกิจกรรมกลุ่ม ซึ่งมีวิธีการดำเนินกิจกรรม ดังนี้ 2.1 แบ่งกลุ่มออกเป็น Chanel ย่อยกลุ่มละ 4-5 คน โดยแต่ละกลุ่มจะมีวิทยากรประจำกลุ่มย่อยอย่างน้อยกลุ่มละ 1 คน มอบหมาย ผู้ทำหน้าที่ Facilitator, Note takers, และ members 2.2 ผู้นำวงสนทนา (ครู Fa) ตั้งข้อตกลงในการ share and learn บทบาทของสมาชิก 2.3 ผู้นำวงสนทนา (ครู Fa) ชวนเพื่อนในกลุ่มสนทนา ในประเด็นต่อไปนี้ (Note taker บันทึกใน PPT) ถอดบทเรียนการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง 2-3-4 ในการป้องกันตนเองไม่ให้ติดเชื้อ COVID-19 ตามประเด็นหัวข้อของใบกิจกรรม 2.4 Note takers สรุปทบทวนสิ่งที่สมาชิกทั้งหมด share วิทยากรเสนอแนะ **ชั่วโมงที่ 3** 1. วิทยากรให้นิสิตแต่ละกลุ่มนำเสนอใบงานถอดบทเรียนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกันตัวเองไม่ให้ติดเชื้อ COVID-19 ลงใน PPT กลุ่มละ 1 เรื่อง พร้อมส่งงานในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ (โดยนำเสนอกลุ่มละ 5-10 นาที) 2. วิทยากร reflection ภาพรวม และแจ้งให้นิสิตทุกคนกรอกแบบประเมินและทำแบบทดสอบทาง Google form ที่แนบไว้
ชิ้นงาน/ ภาระงาน	กิจกรรมถอดบทเรียนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกันตัวเองไม่ให้ติดเชื้อ COVID-19
การวัดและประเมินผล	**ประเด็นการวัด/ประเมิน** 1. การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

ประเด็น	รายละเอียด
	2. กิจกรรมถอดบทเรียนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกันตัวเองไม่ให้ติดเชื้อ COVID-19 3. การเรียนรู้การคิดเชิงเหตุผล มีวิจารณญาณในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์กับวิชาชีพครู **วิธีการวัด และประเมินผล** 1. ให้นิสิตประเมินตนเองผ่านแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ทาง Google form 2. ตรวจผลงาน กิจกรรมถอดบทเรียนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกันตัวเองไม่ให้ติดเชื้อ COVID-19 โดยใช้เกณฑ์ Rubric score และแจ้งผล 3. สังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC การสนทนาแบบ dialogue เน้นการฟังใคร่ครวญ และการสะท้อนคิด (Reflection) ที่แสดงถึงการคิดที่มีเหตุผล มีวิจารณญาณในการใช้ชีวิตบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง

การออกแบบกิจกรรมการพัฒนานิสิตครู ชั้นปีที่ 4 โครงการผลิตครูระบบปิด
ที่เน้นการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ประเด็น	รายละเอียด
ชื่อกิจกรรม	จิตวิทยาพัฒนาการเรียนรู้ (6 ชั่วโมง)
วัตถุประสงค์	1. เพื่อเสริมสร้างการเข้าใจ ยอมรับความแตกต่าง และพัฒนาศักยภาพนักเรียน โดยใช้หลักจิตวิทยา 2. เพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดแบบ Growth mindset 3. เพื่อส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนในทุกระดับ
เป้าหมาย	1. นิสิตครูชั้นปีที่ 4 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจ ยอมรับความแตกต่าง และพัฒนาศักยภาพนักเรียน โดยใช้หลักจิตวิทยา อยู่ในระดับดีขึ้นไป 2. นิสิตครูชั้นปีที่ 4 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 สามารถสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนในทุกระดับ อยู่ในระดับดีขึ้นไป 3. นิสิตครูชั้นปีที่ 4 ทุกคนสามารถเรียนรู้กระบวนการคิดแบบ Growth mindset
สาระการพัฒนา	1. การสร้างความเข้าใจ และพัฒนาศักยภาพนักเรียนแต่ละคน โดยใช้หลักจิตวิทยา 2. สร้างความสัมพันธ์ ไว้วางใจ กระตุ้นจูงใจผู้เรียนและผู้ปกครอง 3. การเรียนรู้กระบวนการคิดแบบ Growth mindset
เทคนิควิธีการ	1. การอบรมออนไลน์ด้วยโปรแกรม Google Meet โดยแบ่งห้องย่อย ห้องละเท่า ๆ กัน ซึ่งมีนิสิตของทุกสถาบันคละกันในทุกห้อง วิทยากรห้องย่อยละ 3-4 คน 2. การจัดกิจกรรม เน้นกระบวนการเรียนรู้ผ่านกระบวนการ/กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ และปรับกระบวนการคิดของนิสิตครู
กิจกรรม/ระยะเวลา	เวลาในการจัดกิจกรรมจำนวน 6 ชั่วโมง ของแต่ละห้องย่อย **ชั่วโมงที่ 1-2** 1. กิจกรรมรู้จัก รู้จริง มีการดำเนินการต่อไปนี้ 1.1 วิทยากรเตรียมความพร้อมนิสิตครูโดย ทำ Brain Gym หรือ ประสานพลังเพื่อสร้างสภาวะจิตให้พร้อม 1.2 วิทยากรแนะนำตัวเอง วิทยากรตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกรู้สึกมีเป้าหมายและภาคภูมิใจในตนเอง เช่น ใครภูมิใจที่ได้เข้ามาเป็นส่วนในการพัฒนาครูนี้บ้าง เป็นต้น 1.3 วิทยากร เปิดคลิป “แตกต่าง แต่ไม่แตกแยก” ทาง YouTube วิทยากรถามคำถาม ให้นิสิตร่วมกันแสดงคำตอบดังกล่าว เช่น คิดเห็นอย่างไรกับคลิปนี้ แล้ววิทยากรสรุปประเด็นกิจกรรมดังกล่าว 1.4 วิทยากรให้สมาชิกแนะนำตัวเองโดยบอกชื่อเล่น และความเป็นตัวตนของเรา

ประเด็น	รายละเอียด
	ใน 3 พยางค์ เช่น “กบ สวย-ไม่-สร่าง” “เป็ด เก่ง-ดี-รวย” เมื่อสมาชิกกล่าวแนะนำตัวเองครบแล้ว สุ่มถาม สมาชิกว่าจำชื่อใครได้บ้าง (ชื่อ และคำบรรยาย 3 พยางค์นี้ สมาชิกจะต้องใช้พูดแนะนำตัวเองทุกครั้งเมื่อต้องมีการนำเสนองานหรือแสดงความคิดเห็นใด ๆ ตลอดค่ายนี้) 1.5 วิทยากรให้นิสิตนำกระดาษ A4 คนละ 1 แผ่น ทำใบกิจกรรม ตีเส้นตารางเป็น 6 ช่อง เขียนหมายเลข กำกับในแต่ละช่อง ให้เขียนชื่อ เพื่อนในแต่ละช่องไม่ซ้ำกัน วิทยากรบอกภาระงาน ช่องที่ 1 ไปหาเพื่อนที่เขียนชื่อช่องที่ 1 ถามว่า เขามีลักษณะนิสัยเช่นใด ช่องที่ 2 ไปหาเพื่อนที่เขียนชื่อช่องที่ 2 ถามว่า เขาชอบอะไร ช่องที่ 3 ไปหาเพื่อนที่เขียนชื่อช่องที่ 3 ถามว่า เขาชอบเพศตรงข้ามแบบใด ช่องที่ 4 ไปหาเพื่อนที่เขียนชื่อช่องที่ 4 ถามว่า เขาเปรียบความรักเหมือนอะไร ช่องที่ 5 ไปหาเพื่อนที่เขียนชื่อช่องที่ 5 ถามว่า ที่มาร่วมกิจกรรมการอบรมครั้งนี้เขาคาดหวังอะไร ช่องที่ 6 ไปหาเพื่อนที่เขียนชื่อช่องที่ 6 ถามว่า เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ต้องการตามข้อ 5 ต้องมีกติกาในการอยู่ร่วมกันอย่างไร 1.6 เมื่อได้คำตอบครบทั้ง 6 ข้อแล้ว วิทยากรให้นิสิตครูผู้เข้าอบรมดูกระดาษคำตอบ ถามนิสิตผู้เข้าอบรมว่าชอบคำตอบของ ใครมากที่สุด ประทับใจเพราะเหตุใด แล้วให้นิสิตครูนำเสนอ 1.7 วิทยากรรวบรวมคำตอบในข้อ 6 ของสมาชิกมาเขียนในกระดาษใหญ่และสรุปให้สมาชิกทราบถึงกติกาในการอยู่ร่วมกัน **ชั่วโมงที่ 3** 2. วิทยากรบรรยายเกี่ยวกับบทบาทของจิตวิทยาที่สำคัญกับผู้เรียน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจ ยอมรับความแตกต่าง และนำไปพัฒนาศักยภาพนักเรียนได้ **ชั่วโมงที่ 4-5** 3. วิทยากรเชิญครูในโครงการผลิตครูระบบปิดมาแชร์ประสบการณ์เรื่องประสบการณ์การเรียนในโครงการผลิตครูระบบปิดสู่เส้นทางการทำงาน โดยครูมีกระบวนการคิดแบบ Growth mindset จนประสบผลสำเร็จในสายอาชีพครูจนเป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ เป็นครูมีประสบการณ์ที่พบเจอนักเรียนมาหลากหลายรูปแบบ หรือมีประสบการณ์การสอนมาหลากหลาย 4. วิทยากรเปิดโอกาสให้นิสิตครูซักถาม วิทยากรทำการสรุปใจความสำคัญของครูดังกล่าวให้กับนิสิตครูอีกครั้ง **ชั่วโมงที่ 6**

ประเด็น	รายละเอียด
	5. วิทยากรทำการแบ่งกลุ่ม เพื่อจับฉลากสถานการณ์จำลองต่าง ๆ โดยสถานการณ์จะเป็นปัญหาของผู้เรียนที่หลากหลาย ซึ่งให้นิสิตสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว 6. ทำ AAR กลุ่ม และแจ้งให้นิสิตทุกคนกรอกแบบประเมิน ทาง Google form ที่แนบไว้
ชิ้นงาน/ภาระงาน	1. แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาสถานการณ์ 2. ใบกิจกรรม “รู้จัก รู้จริง” กลุ่มละ 1 แผ่น 3. AAR กลุ่ม
การวัดและประเมินผล	**ประเด็นการวัด/ประเมิน** 1. การรู้เข้าใจ ยอมรับความแตกต่าง และพัฒนาศักยภาพนักเรียน โดยใช้หลักจิตวิทยา 2. การสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียนในทุกระดับ 3. กระบวนการคิดแบบ Growth mindset **วิธีการวัด และประเมินผล** 1. ตรวจผลงาน ใบกิจกรรม “รู้จัก รู้จริง” กลุ่มละ 1 แผ่น โดยใช้เกณฑ์ Rubric score และแจ้งผล 2. ตรวจผลงาน แผนการจัดการเรียนรู้ การแก้ปัญหาสถานการณ์ต่าง ๆ ใช้หลักการคิดแบบ Growth mindset โดยใช้เกณฑ์ Rubric score และแจ้งผล 3. นิสิตประเมินตนเองเกี่ยวกับกระบวนการคิดแบบ Growth mindset โดยใช้เกณฑ์ Rubric score และแจ้งผล

การออกแบบกิจกรรมการพัฒนานิสิตครู ชั้นปีที่ 4 โครงการผลิตครูระบบปิด ที่เน้นการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง

ประเด็น	รายละเอียด
ชื่อกิจกรรม	ครูที่เพียบพร้อมจรรยาบรรณวิชาชีพครูและการสื่อสารเพื่อเป็นครูผู้นำ (6 ชั่วโมง)
วัตถุประสงค์	1. เพื่อส่งเสริมความรู้ทางการเงิน สุขภาพ การปรับตัว คิดตัดสินใจ ติดตามและพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจมาบูรณาการข้ามศาสตร์ 2. เพื่อส่งเสริมการสร้างจิตวิญญาณความเป็นครู มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ เป็นสมาชิกที่ดีของวิชาชีพครู มาตรฐานวิชาชีพ สมรรถนะและจรรยาบรรณวิชาชีพครู 3. เพื่อส่งเสริมการพูด สื่อสารและการเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน และแนวทางการใช้โรงเรียนและชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้
เป้าหมาย	1. นิสิตครูชั้นปีที่ 4 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการสร้างจิตวิญญาณความเป็นครู มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ เป็นสมาชิกที่ดีของวิชาชีพครู มาตรฐานวิชาชีพ สมรรถนะและจรรยาบรรณวิชาชีพครู อยู่ในระดับดีขึ้นไป 2. นิสิตครูชั้นปีที่ 4 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีความเข้าใจกับการเงิน สุขภาพ การปรับตัว คิดตัดสินใจ ติดตามและพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจมาบูรณาการข้ามศาสตร์ คะแนนอย่างน้อยร้อยละ 70 ขึ้นไป 3. นิสิตครูชั้นปีที่ 4 ทุกคนสามารถพูด สื่อสารและการเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน และเรียนรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงตนเองผ่านกิจกรรม “การพัฒนาโมเดลก้างปลาสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน” อยู่ในระดับดีขึ้นไป
สาระการพัฒนา	1. การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเงิน สุขภาพ การปรับตัว คิดตัดสินใจ ติดตามและพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจมาบูรณาการข้ามศาสตร์ 2. กิจกรรม “การพัฒนาโมเดลก้างปลาสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน” 3. การสร้างความพร้อมที่จะเป็นครูยอดเยี่ยม
เทคนิควิธีการ	1. การอบรมออนไลน์ด้วยโปรแกรม Google Meet โดยแบ่งห้องย่อย ห้องละเท่า ๆ กัน ซึ่งมีนิสิตของทุกสถาบันคละกันในทุกห้อง วิทยากรห้องย่อยละ 1-2 คน 2. การสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมจะบันทึก VDO ไปเปิดเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมในต้นชั่วโมงในทุกห้อง 3. การจัดกิจกรรม เน้นกระบวนการเรียนรู้ผ่านกระบวนการ/กิจกรรม โดยเฉพาะ แชร์ และสะท้อนความประทับของเพื่อนให้คนอื่น ๆ และตนเองไปปรับใช้ได้

ประเด็น	รายละเอียด
	ในชีวิตประจำวัน การคลี่คลายประสบการณ์การเรียนครู 4 ปี ผ่านกิจกรรม “การพัฒนาโมเดลก้างปลาสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน” 4. ฝึกทักษะสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้วยการ dialogue เพื่อพัฒนาการฟังอย่างใคร่ครวญ การนำเสนออย่างมีพลัง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
กิจกรรม/ ระยะเวลา	เวลาในการจัดกิจกรรมจำนวน 6 ชั่วโมง ของแต่ละห้องย่อย **ชั่วโมงที่ 1-2** 1. วิทยากรเตรียมความพร้อมนิสิตครูโดย ทำ Brain Gym หรือ ประสานพลังเพื่อสร้างสภาวะจิตให้พร้อม 2. วิทยากรอธิบายการจัดการชีวิตที่สมดุลทั้งด้านทางการเงิน สุขภาพ การปรับตัว คิดตัดสินใจ ติดตามและพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจมาบูรณาการข้ามศาสตร์สู่การเป็นครูมืออาชีพ และมาตรฐานวิชาชีพ สมรรถนะและจรรยาบรรณวิชาชีพครู **ชั่วโมงที่ 3-5** 3. วิทยากรทำการแบ่งกลุ่มออกเป็น Chanel ย่อยกลุ่มละ 6 คน วิทยากรประจำกลุ่มอย่างน้อยกลุ่มละ 1 คน มอบหมาย ผู้ทำหน้าที่ Facilitator, Note takers, และ members 4. ผู้นำวงสนทนา (ครู Fa) ตั้งข้อตกลงในการ share and learn บทบาทของสมาชิก ชวนเพื่อนในกลุ่มสนทนา ทำกิจกรรม “การพัฒนาโมเดลก้างปลาสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน” โดยมีด้านต่าง ๆ ที่ต้องพัฒนาดังต่อไปนี้ (Note taker บันทึกใน PPT) 4.1 การเงิน 4.2 สุขภาพ 4.3 การปรับตัว 4.4 การคิดตัดสินใจ 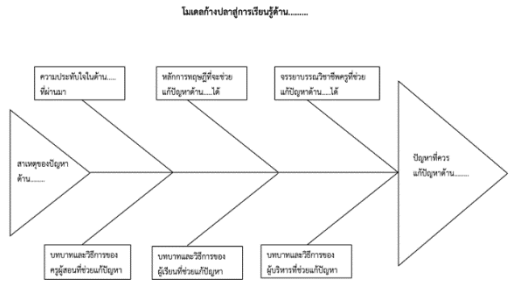 โดยสมาชิกแต่ละคนช่วยกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในประเด็นต่าง ๆ เมื่อทำเสร็จประเด็นแรก ประเด็นถัดไปให้เปลี่ยนผู้นำวงสนทนา (ครู Fa) และ Note takers Fa ใหม่ จะทำให้ในทุก ๆ ประเด็นจะมี ครู Fa และ Note takers Fa ที่หลากหลาย 5. คัดเลือกตัวแทน (ครู Fa) เพิ่มเติม ชวนเพื่อนในกลุ่มเลือกประเด็นที่น่าสนใจ

ประเด็น	รายละเอียด
	เพื่อนำไปเสนอกับกลุ่มอื่น Note takers สรุปทบทวนสิ่งที่สมาชิกทั้งหมด share วิทยากรเสนอแนะ (Note taker บันทึกใน PPT) Note takers สรุปทบทวนสิ่งที่สมาชิกทั้งหมด share วิทยากรเสนอแนะ และให้ทุกคนสรุป AAR กลุ่ม **ชั่วโมงที่ 6** 6. วิทยากรให้นิสิตแต่ละกลุ่มนำเสนอนำ PPT กิจกรรม “การพัฒนาโมเดลก้างปลาสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน” โดยนำเสนอกลุ่มละ 10 นาที และวิทยากรสรุปและอภิปรายผลร่วมกัน 7. วิทยากร reflection ภาพรวม และแจ้งให้นิสิตทุกคนกรอกแบบประเมินทาง Google form ที่แนบไว้
ชิ้นงาน/ภาระงาน	1. PPT กิจกรรม “การพัฒนาโมเดลก้างปลาสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน” 2. AAR กลุ่ม
การวัดและประเมินผล	**ประเด็นการวัด/ประเมิน** 1. ความสามารถในการบริหารจัดการในด้านการเงิน สุขภาพ การปรับตัว คิดตัดสินใจ ติดตามและพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจมาบูรณาการข้ามศาสตร์ 2. ความตั้งใจความมุ่งมั่น เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู และความพร้อมที่จะเป็นครูที่มีวุฒิภาวะ 3. กิจกรรม “การพัฒนาโมเดลก้างปลาสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน” **วิธีการวัด และประเมินผล** 1. สังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC การสนทนาแบบ dialogue เน้นการฟังใคร่ครวญ และการสะท้อนคิด (Reflection) ที่แสดงถึงการสื่อสารและการเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน และแสดงถึงความมุ่งมั่น เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู และความพร้อมที่จะเป็นครูมีวุฒิภาวะ 2. ตรวจผลงาน 1) PPT กิจกรรม “การพัฒนาโมเดลก้างปลาสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน” โดยใช้เกณฑ์ Rubric score และแจ้งผล

การออกแบบกิจกรรมการพัฒนานิสิตครู ชั้นปีที่ 4 โครงการผลิตครูระบบปิด ที่เน้นการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี

ประเด็น	รายละเอียด
ชื่อกิจกรรม	การจัดการหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้ (6 ชั่วโมง)
วัตถุประสงค์	1. เพื่อส่งเสริมเนื้อหาสาระรายวิชาเอกและรายวิชาชีพครูที่จำเป็นต่อการทำหน้าที่ครูอย่างสมบูรณ์ ใช้เทคโนโลยีพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล 2. เพื่อส่งเสริมการออกแบบ วางแผนเลือกใช้สื่อ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) และวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นหรือรวมชั้น แนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของผู้เรียน 3. เพื่อส่งเสริมครูในฐานะผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้
เป้าหมาย	1. นิสิตครูชั้นปีที่ 4 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของเนื้อหาสาระรายวิชาเอกและรายวิชาชีพครูที่จำเป็นต่อการทำหน้าที่ครูอย่างสมบูรณ์ ใช้เทคโนโลยีพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล อย่างน้อยระดับดีขึ้นไป 2. นิสิตครูชั้นปีที่ 4 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีความเข้าใจกับการออกแบบ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) และวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ได้ 3. นิสิตครูชั้นปีที่ 4 ทุกคนสามารถการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นหรือรวมชั้น แนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของผู้เรียน
สาระการพัฒนา	1. การสร้างความเข้าใจวิชาเอกและรายวิชาชีพครูที่จำเป็นต่อการทำหน้าที่ครูอย่างสมบูรณ์ ใช้เทคโนโลยีพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล 2. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) 3. การบริหารจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของผู้เรียน
เทคนิควิธีการ	1. การอบรมออนไลน์ด้วยโปรแกรม Google Meet โดยแบ่งห้องย่อย ห้องละเท่า ๆ กัน ซึ่งมีนิสิตของทุกสถาบันคละกันในทุกห้อง วิทยากรห้องย่อยละ 3-4 คน 2. การสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมจะบันทึก VDO ไปเปิดเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมในต้นชั่วโมงในทุกห้อง 3. การจัดกิจกรรม เน้นกระบวนการเรียนรู้ผ่านกระบวนการ/กิจกรรม โดยเฉพาะแชร์ และสะท้อนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning)

<table>
<tr><th>ประเด็น</th><th>รายละเอียด</th></tr>
<tr><td></td><td>4. ฝึกทักษะสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้วยการ dialogue เพื่อพัฒนาการฟังอย่างใคร่ครวญ การนำเสนออย่างมีพลัง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้</td></tr>
<tr><td>กิจกรรม/
ระยะเวลา</td><td>เวลาในการจัดกิจกรรมจำนวน 6 ชั่วโมง ของแต่ละห้องย่อย
ชั่วโมงที่ 1-2
1. วิทยากรเตรียมความพร้อมนิสิตครูโดย ทำ Brain Gym หรือ ประสานพลัง เพื่อสร้างสภาวะจิตให้พร้อม
2. วิทยากรอธิบายความรู้เบื้องต้นของหลักสูตร การออกแบบ วางแผนเลือกใช้สื่อ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) โดยนำเทคโนโลยีมาช่วยในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล และ กระบวนการ QSCCS บันได 5 ขั้น
3. เปิดโอกาสให้นิสิตแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับหลักสูตร ออกแบบการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลของแต่ละวิชาเอกที่แตกต่าง เพื่อเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายร่วมกัน
ชั่วโมงที่ 3-5
4. วิทยากรให้นิสิตทำการฝึกเขียน “แผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning” โดยมีรายละเอียดกิจกรรม ดังนี้
4.1 แบ่งกลุ่มกลุ่มละไม่เกิน 10 คน (กลุ่มเดิม/คละกลุ่มใหม่)
4.2 ตั้ง ผู้นำวงสนทนา (ครู Fa) และ Note taker 1 คน ประจำกลุ่ม
4.3 ผู้นำวงสนทนา (ครู Fa) ชวนทุกคนศึกษา ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่แสดงถึงบทบาทครูโค้ช ครูฟา ครูนักคิด และใช้ ICT/Eng บูรณาการลงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (เอกสารคู่มือประกอบการอบรม)
<table>
<tr><th>Week</th><th>(Objective)
วัตถุประสงค์</th><th>(Input)
บทบาทครูโค้ช ครูฟา ครูนักคิด นักนวัตกรรม และใช้ ICT/Eng แบบ Active Learning</th><th>(Process)
กิจกรรมการเรียนการสอน</th><th>(Output)
ชิ้นงาน</th></tr>
</table>
4.4 ผู้นำวงสนทนา (ครู Fa) ตั้งคำถาม “ช่อง (Input) บทบาทครูโค้ช ครูฟา ครูนักคิด นักนวัตกรรม และใช้ ICT/Eng แบบ Active Learning สัมพันธ์กับช่อง Process กิจกรรมการเรียนการสอน อย่างไร” ให้ทุกคนแสดงความคิดเห็น โดย Note taker บันทึกลงใน word และสรุปให้เพื่อนฟัง
4.5 ผู้นำวงสนทนา (ครู Fa) ชวนทุกคนศึกษา “กรณีชีวิตปลอดภัย ห่างไกล covid 19” (ประมาณ 5 นาที)
4.6 ผู้นำวงสนทนา (ครู Fa) ให้ทุกคน
4.6.1 ช่วยกันออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียน จำนวน 5 ชั่วโมง
4.6.2 วัตถุประสงค์หลัก เพื่อนำเหตุการณ์ของกรณีกรณีชีวิตปลอดภัย ห่างไกล</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>ประเด็น</th><th>รายละเอียด</th></tr>
<tr><td></td><td>covid 19 มาสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนหลากหลายมากที่สุด
4.6.3 ให้นำบทบาทครูโค้ช ครูฟา ครูนักคิด นักนวัตกรรม และใช้ ICT/Eng แบบ Active Learning มาใช้ในช่อง Process กิจกรรมการเรียนการสอน แล้วพิมพ์ใส่ลงใน word 2-3 หน้า ดังนี้
 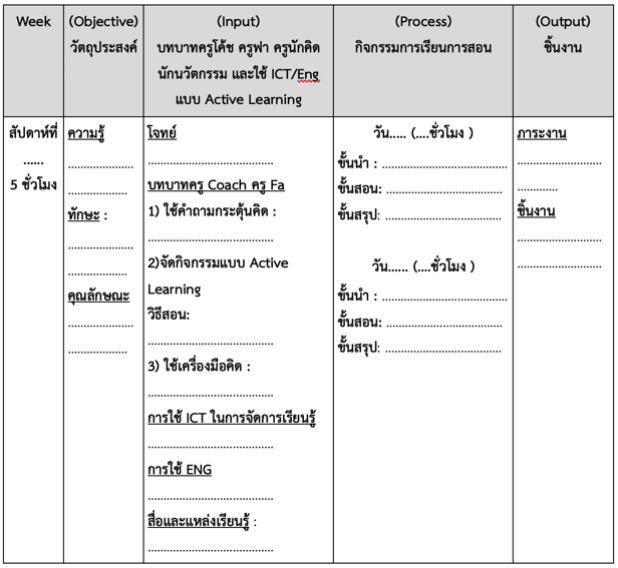
ชั่วโมงที่ 6
4.7 วิทยากรให้กลุ่มผลัดกันนำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเมื่อเพื่อนกลุ่มนำเสนอเสร็จ ให้กลุ่มคู่กันช่วย reflection ว่า
4.7.1 สิ่งที่กลุ่มนี้ทำได้ดีมาก/ดีเยี่ยม คือ .....
4.7.2 จะดีกว่านี้ถ้าทำ/เติมเรื่อง .....
ทำ AAR กลุ่ม และแจ้งให้นิสิตทุกคนกรอกแบบประเมินทาง Google form ที่แนบไว้</td></tr>
<tr><td>ชิ้นงาน/ภาระงาน</td><td>1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning
2. AAR กลุ่ม</td></tr>
<tr><td>การวัดและประเมินผล</td><td>ประเด็นการวัด/ประเมิน
1. ความสามารถในวิชาเอกและรายวิชาชีพครูที่จำเป็นต่อการทำหน้าที่ครูอย่างสมบูรณ์ ใช้เทคโนโลยีพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล
2. การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) และวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่
3. การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นหรือรวมชั้น แนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของผู้เรียน</td></tr>
</table>

Week	(Objective) วัตถุประสงค์	(Input) บทบาทครูโค้ช ครูฟา ครูนักคิด นักนวัตกรรม และใช้ ICT/Eng แบบ Active Learning	(Process) กิจกรรมการเรียนการสอน	(Output) ชิ้นงาน
สัปดาห์ที่ ..... 5 ชั่วโมง	ความรู้ .... ทักษะ : .... คุณลักษณะ	โจทย์ ..... บทบาทครู Coach ครู Fa 1) ใช้คำถามกระตุ้นคิด : ..... 2)จัดกิจกรรมแบบ Active Learning วิธีสอน: ..... 3) ใช้เครื่องมือคิด : ..... การใช้ ICT ในการจัดการเรียนรู้ ..... การใช้ ENG ..... สื่อและแหล่งเรียนรู้ :	วัน..... (....ชั่วโมง) ขั้นนำ : ..... ขั้นสอน: ..... ขั้นสรุป: ..... วัน..... (....ชั่วโมง) ขั้นนำ : ..... ขั้นสอน: ..... ขั้นสรุป:	ภาระงาน .... ชิ้นงาน ....

ประเด็น	รายละเอียด
	วิธีการวัด และประเมินผล 1. สังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC การสนทนาแบบ dialogue เน้นการฟังใคร่ครวญ และการสะท้อนคิด (Reflection) ที่แสดงถึงการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นหรือรวมชั้น แนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 2. ตรวจผลงาน การนำเสนองานผ่านกิจกรรม “แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก” 3. ให้นิสิตประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดกิจกรรมสร้างความเข้าใจรายวิชาเอกและรายวิชาชีพครูที่จำเป็นต่อการทำหน้าที่ครูอย่างสมบูรณ์ การใช้เทคโนโลยีพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล โดยใช้เกณฑ์ Rubric score และแจ้งผล

การออกแบบกิจกรรมการพัฒนานิสิตครู ชั้นปีที่ 4 โครงการผลิตครูระบบปิด
ที่เน้นด้านวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน

ประเด็น	รายละเอียด
ชื่อกิจกรรม	วิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน (3 ชั่วโมง)
วัตถุประสงค์	1. เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL 2. เพื่อส่งเสริมออกแบบ การจัดทำวิจัยในชั้นเรียนได้ด้วยตนเองตามแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL และประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน 3. เพื่อส่งเสริมครูนักพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม
เป้าหมาย	1. นิสิตครูชั้นปีที่ 4 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL ได้คะแนนอย่างน้อยร้อยละ 70 2. นิสิตครูชั้นปีที่ 4 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีความเข้าใจกับออกแบบ การจัดทำวิจัยในชั้นเรียนด้วยแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL อย่างน้อยระดับมากขึ้นไป 3. นิสิตครูชั้นปีที่ 4 ทุกคนสามารถรับมือกับปัญหาที่พบในชั้นเรียนได้ทุกรูปแบบ โดยนำปัญหามาจัดทำวิจัยในชั้นเรียน และนำวิธีการแก้ปัญหาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่น พร้อมส่งเสริมครูนักพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม
สาระการพัฒนา	1. การสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL 2. การจัดทำวิจัยในชั้นเรียนด้วยแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL 3. การรับมือกับปัญหาในชั้นเรียนด้วยการทำวิจัยในชั้นเรียน พร้อมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่น และส่งเสริมครูนักพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม
เทคนิควิธีการ	1. การอบรมออนไลน์ด้วยโปรแกรม Google Meet โดยแบ่งห้องย่อย ห้องละเท่า ๆ กัน ซึ่งมีนิสิตของทุกสถาบันคละกันในทุกห้อง วิทยากรห้องย่อยละ 3-4 คน 2. การสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมจะบันทึก VDO ไปเปิดเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมในต้นชั่วโมงในทุกห้อง 3. การจัดกิจกรรม เน้นกระบวนการเรียนรู้ผ่านกระบวนการ/กิจกรรมการฝึกเขียนวิจัยในชั้นเรียน โดยเฉพาะ แชร์ และสะท้อนการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนด้วยแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL 4. ฝึกทักษะสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้วยการ dialogue เพื่อพัฒนา

ประเด็น	รายละเอียด
	การฟังอย่างใคร่ครวญ การนำเสนออย่างมีพลัง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
กิจกรรม/ระยะเวลา	เวลาในการจัดกิจกรรมจำนวน 3 ชั่วโมง ของแต่ละห้องย่อย **ชั่วโมงที่ 1** 1. วิทยากรสร้างความพร้อมโดยทำ Brain Gym หรือ ประสานพลัง เพื่อสร้างสภาวะจิตให้พร้อม 2. วิทยากรบรรยาย ทบทวนกระบวนการทำวิจัยสู่การออกแบบ สร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ (กรณีนี้นิสิตมีความรู้พื้นฐานด้านการทำวิจัยเบื้องต้นอยู่แล้ว) โดยวิทยากรให้นิสิตเขียนโครงร่างของงานวิจัยเบื้องต้น เพื่อเป็นการทบทวนความรู้เกี่ยวกับการวิจัยเบื้องต้น และแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม **ชั่วโมงที่ 2** 3. กิจกรรมการฝึกเขียนวิจัยในชั้นเรียน โดยมีรายละเอียดกิจกรรม ดังนี้ 3.1 แบ่งกลุ่มกลุ่มละไม่เกิน 10 คน (กลุ่มเดิม/คละกลุ่มใหม่แบ่งกลุ่มกลุ่มละไม่เกิน 10 คน (กลุ่มเดิม/คละกลุ่มใหม่) 3.2 ตั้ง Fa และ Note taker 1 คน ประจำกลุ่ม 3.3 ผู้นำวงสนทนา (ครู Fa) สร้างความพร้อมโดยทำ Brain Gym หรือประสานพลัง เพื่อสร้างสภาวะจิตให้พร้อม 3.4 ผู้นำวงสนทนา (ครู Fa) แบ่งคนในกลุ่มเป็นครูผู้แก้ปัญหาในชั้นเรียนเลือกปัญหามา 1 ปัญหาพบมากในชั้นเรียน โดยนำเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL มาช่วยแก้ไขปัญหา ทำการกำหนดสถานการณ์/ตัวอย่างกิจกรรมที่จะใช้จริง โดย ผู้นำวงสนทนา (ครู Fa) ให้ทุกคนช่วยกันคิดและพิมพ์ใส่ word 1-2 หน้า (ชื่อเครื่องมือ/กิจกรรม/ขั้นตอนการใช้ พร้อมสาธิตได้) มีขั้นตอน ดังนี้ 3.4.1 เอาใจใส่ (Empathise) 3.4.2 ระบุปัญหา (Define) 3.4.3 นำไอเดียมาสร้างสรรค์ (Ideate) 3.4.4 สร้างต้นแบบ (Prototype) 3.4.5 ทดสอบ (Test) 3.5 ผู้นำวงสนทนา (ครู Fa) สร้างความเข้าใจข้อ 3.4.1-3.4.5 กับนิสิตครู และอธิบายกระบวนการ Design thinking ใช้อย่างไร ภายในวงสนทนาอีกครั้ง (ประมาณ 20 นาที) **ชั่วโมงที่ 3** 3.6 วิทยากรให้กลุ่มผลัดกันนำเสนอและสาธิตกิจกรรม/ขั้นตอนการใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL มาช่วยแก้ไขปัญหา โดยเมื่อเพื่อนกลุ่ม

ประเด็น	รายละเอียด
	นำเสนอเสร็จ ให้กลุ่มคู่กันช่วย reflection ว่า 3.6.1 สิ่งที่กลุ่มนี้ทำได้ดีมาก/ดีเยี่ยมคือ..... 3.6.2 จะดีกว่านี้ถ้าทำ/เติมเรื่อง..... และแจ้งให้นิสิตทุกคนกรอกแบบประเมิน และทำแบบทดสอบทาง Google form ที่แนบไว้
ชิ้นงาน/ภาระงาน	วิจัยในชั้นเรียน โดยนำแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking จำนวน 1 เรื่อง
การวัดและประเมินผล	**ประเด็นการวัด/ประเมิน** 1. ความสามารถรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้และกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL 2. การจัดทำวิจัยในชั้นเรียนด้วยแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL 3. การรับมือกับปัญหาที่พบในชั้นเรียนได้ทุกรูปแบบ โดยนำปัญหามาจัดทำวิจัยในชั้นเรียน และนำวิธีการแก้ปัญหาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่น พร้อมส่งเสริมครูนักพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม **วิธีการวัด และประเมินผล** 1. สังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC การสนทนาแบบ dialogue เน้นการฟังใคร่ครวญ และการสะท้อนคิด (Reflection) ที่แสดงถึงการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนด้วยแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL 2. ตรวจผลงาน การนำเสนองานผ่านกิจกรรม “จัดทำวิจัยในชั้นเรียน” โดยใช้เกณฑ์ Rubric score และแจ้งผล 3. ให้นิสิตประเมินตนเองโดยใช้แบบทดสอบเกี่ยวกับความเข้าใจในการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL

การออกแบบกิจกรรมการพัฒนานิสิตครู ชั้นปีที่ 4 โครงการผลิตครูระบบปิด ที่เน้นการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเด็น	รายละเอียด
ชื่อกิจกรรม	สร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (6 ชั่วโมง)
วัตถุประสงค์	1. เพื่อส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจบริบทของชุมชน เกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น และแนวทางการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน 2. เพื่อส่งเสริมการสื่อสาร การติดต่อประสานงานและการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ และการจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบนฐานของบริบทประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน 3. เพื่อสร้างเครือข่าย ความสัมพันธ์อันดี และความร่วมมือกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้ปกครอง และชุมชนกับโรงเรียนในการแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา
เป้าหมาย	1. นิสิตครูชั้นปีที่ 4 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 แสดงให้เห็นถึงความรู้ เข้าใจบริบทของชุมชน เกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น และนำแนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน ได้คะแนนอย่างน้อยร้อยละ 70 2. นิสิตครูชั้นปีที่ 4 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 สามารถสื่อสาร การติดต่อประสานงานและการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างน้อยระดับมากขึ้นไป 3. นิสิตครูชั้นปีที่ 4 ทุกคนสามารถสร้างเครือข่าย ความสัมพันธ์อันดี และความร่วมมือกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ ผู้ปกครอง และชุมชนกับโรงเรียนได้
สาระการพัฒนา	1. การสร้างความความรู้ และความเข้าใจบริบทของชุมชน เกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น และแนวทางการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน 2. การจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียนโดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ 3. การเป็นผู้จุดประกายและเป็นข้อต่อให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยผ่านการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน
เทคนิควิธีการ	1. การอบรมออนไลน์ด้วยโปรแกรม Google Meet โดยแบ่งห้องย่อย ห้องละเท่า ๆ กัน ซึ่งมีนิสิตของทุกสถาบันคละกันในทุกห้อง วิทยากรห้องย่อยละ 3-4 คน 2. การสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมจะบันทึก VDO

ประเด็น	รายละเอียด
	ไปเปิดเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมในต้นชั่วโมงในทุกห้อง 3. การจัดกิจกรรม เน้นกระบวนการเรียนรู้ผ่านโครงการพัฒนาผู้เรียนโดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ 4. ฝึกทักษะสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ด้วยการ dialogue เพื่อพัฒนา การฟังอย่างใคร่ครวญ การนำเสนออย่างมีพลัง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
กิจกรรม/ ระยะเวลา	เวลาในการจัดกิจกรรมจำนวน 6 ชั่วโมง ของแต่ละห้องย่อย **ชั่วโมงที่ 1-2** 1. วิทยากรสร้างความพร้อมโดยทำ Brain Gym หรือ ประสานพลัง เพื่อสร้างสภาวะจิตให้พร้อม 2. วิทยากรอธิบายเนื้อหาเกี่ยวกับหลักการเขียนโครงการที่ถูกต้องกับนิสิตครู พร้อมเปิดโอกาสให้นิสิตครูซักถามข้อสงสัย **ชั่วโมงที่ 3-5** 3. กิจกรรมการฝึกเขียนโครงการพัฒนาผู้เรียนโดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียดกิจกรรม ดังนี้ 3.1 แบ่งกลุ่มกลุ่มละไม่เกิน 10 คน (กลุ่มเดิม/คละกลุ่มใหม่) 3.2 ตั้ง ผู้นำวงสนทนา (ครู Fa) และ Note taker 1 คน ประจำกลุ่ม 3.3 ผู้นำวงสนทนา (ครู Fa) สร้างความพร้อมโดยทำ Brain Gym หรือประสานพลัง เพื่อสร้างสภาวะจิตให้พร้อม 3.4 ให้แต่ละกลุ่มศึกษาบริบทโรงเรียนตัวอย่าง และให้นิสิตเลือกกรณีศึกษาของนักเรียน 4 กลุ่ม ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน เพื่อแก้ไขปัญหานักเรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยมีกรณีนักเรียนดังนี้ 3.4.1 กลุ่มนักเรียนเรียนดี แต่ขาดทุนในการศึกษาต่อ (เรียนดี แต่ยากจน) 3.4.2 กลุ่มนักเรียนเรียนไม่ดี แต่ครอบครัวมีความพร้อมในการส่งเสริมด้านการศึกษาอย่างเต็มที่ (มีทุนการเรียน แต่ไม่ชอบเรียน) 3.4.3 กลุ่มนักเรียนเรียนปานกลางแต่ชอบเล่นกีฬา ศิลปะ ฟังเพลง เล่นดนตรี (อารมณ์ศิลปิน) 3.4.4 กลุ่มนักเรียนที่มีปัญหา พฤติกรรมก้าวร้าว เรียกร้องความสนใจ ไม่สนใจการเรียน ที่บ้านฐานะยากจน (โลกนี้มีปัญหา) 3.5 วิทยากรเสนอแนะให้ทุกกลุ่มเลือก Case เพียง 1 case โดยกระจายให้ครอบคลุม 4 case 3.6 ผู้นำวงสนทนา (ครู Fa) ชวนสมาชิกแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และหาข้อสรุป ดังนี้ 3.6.1 ประสบการณ์ของแต่ละคนที่พบ case ที่เลือกมา

ประเด็น	รายละเอียด
	3.6.2 ปัญหาและสาเหตุของนักเรียนกลุ่มนี้ 3.6.3 วิธีการที่เป็น Good practice ที่สมาชิกเคยเห็น เคยฟัง เคยอ่าน หรือเคยแก้ไขปัญหาเด็กค่อนข้างได้ผล 3.6.4 แนวทางการแก้ไขปัญหา/พัฒนาเด็กกลุ่มนี้โดยการมีส่วนร่วมกับชุมชน 3.7 ผู้นำวงสนทนา (ครู Fa) ให้สมาชิกนำข้อมูลจากการแลกเปลี่ยนกันในข้อ 3.8 มาเขียนโครงการพัฒนานักเรียนโดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ตามหัวข้อต่อไปนี้ 3.8.1 ชื่อโครงการ 3.8.2 ผู้รับผิดชอบโครงการ 3.8.3 หลักการและเหตุผล 3.8.4 วัตถุประสงค์โครงการ 3.8.5 เป้าหมายของโครงการ 3.8.6 กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินเนินงาน 3.8.7 ปฏิทินการดำเนินงาน 3.8.8 งบประมาณ/ทรัพยากรที่ใช้ 3.8.9 ผู้รับผิดชอบโครงการ 3.8.10 การวัดและประเมินผล 3.8.11 ผลที่คาดว่าจะได้รับ **ชั่วโมงที่ 6** 3.8 วิทยากรให้กลุ่มจับคู่กัน ผลัดกันนำเสนอโครงการฯ โดยเมื่อเพื่อนกลุ่มนำเสนอเสร็จให้กลุ่มคู่กันช่วย reflection ว่า 3.8.1 สิ่งที่กลุ่มนี้ทำได้ดีมาก/ดีเยี่ยม คือ ..... 3.8.2 จะดีกว่านี้ถ้าทำ/เติมเรื่อง ..... และแจ้งให้นิสิตทุกคนกรอกแบบประเมิน และทำแบบทดสอบทาง Google form ที่แนบไว้
ชิ้นงาน/ภาระงาน	โครงการพัฒนาผู้เรียนโดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้
การวัดและประเมินผล	**ประเด็นการวัด/ประเมิน** 1. ความสามารถรู้ และความเข้าใจบริบทของชุมชน เกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น และแนวทางการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน 2. การจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียนโดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ 3. จัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ โดยการจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ชุมชน

ประเด็น	รายละเอียด
	เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต **วิธีการวัด และประเมินผล** 1. สังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC การสนทนาแบบ dialogue เน้นการฟังใคร่ครวญ และการสะท้อนคิด (Reflection) ที่แสดงถึงการจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียนโดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ 2. ตรวจผลงาน การนำเสนองานผ่านกิจกรรม “โครงการพัฒนาผู้เรียนโดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้” โดยใช้เกณฑ์ Rubric score และ แจ้งผล 3. ให้นิสิตประเมินตนเองเองผ่านแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจบริบทของชุมชน เกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น และแนวทางการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน ทาง Google form

ตอนที่ 5
กรอบระยะเวลาการดำเนินงานของการพัฒนาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดสำหรับสถาบันผลิตครู

กรอบระยะเวลาการดำเนินงานการพัฒนานิสิตครูโครงการผลิตครูระบบปิดสำหรับสถาบันผลิตครู ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในสถาบันผลิตครู

กิจกรรม	เดือนที่ (1 ปีการศึกษา)												ผู้รับผิดชอบ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1. ชี้แจงทำความเข้าใจแนวทาง ปฏิบัติและการจัดทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร และแผนการพัฒนาฯ (Operation Plan) ต่อสถาบันพัฒนาครู													ผู้วิจัยร่วมกับสถาบันผลิตครู
2. จัดทำแผนปฏิบัติการระดับสถาบัน (สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของสถาบัน)													
3. พิจารณาหลักสูตรและแผนการ พัฒนาฯ (Operation Plan)													
4. ดำเนินการพัฒนาตามแผน													
5. ประเมินติดตามการดำเนินงาน													

ตอนที่ 6
การติดตาม และประเมินผลโครงการ

จากหลักการและแนวคิดในการพัฒนานิสิตครูของโครงการผลิตครูระบบปิด ที่ให้สถาบันผลิตครูฝ่ายผลิตครูเชิงพื้นที่ได้ร่วมมือในรูปแบบของเครือข่าย โดยร่วมกันกำหนดวิธีการในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนานิสิตครูของโครงการตลอดระยะเวลา การศึกษาในสถาบันผลิตครูเป็นเวลา 4 ปี ดังนั้น เพื่อให้เกิดการสร้างครูคุณภาพสูง เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาของประเทศที่จะเห็นผลได้อย่างชัดเจน และยั่งยืน สถาบันผลิตครูที่รับผิดชอบในแต่ละพื้นที่ต้องร่วมมือกันติดตามและประเมินผลด้วยตนเองอย่างจริงจัง เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้และนำมาปรับกระบวนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันตนเอง นอกจากนี้ผู้รับผิดชอบโครงการต้องทำหน้าที่ติดตามและประเมินผลด้วยเช่นกัน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ใช้เป็นแนวทางปรับปรุงและทบทวนมาตรการนโยบาย การจัดทำแผนงาน/โครงการในภาพรวม ให้สามารถตอบโจทย์ของประเทศ ยกระดับการศึกษาในพื้นที่ให้สูงขึ้นตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

แนวทางการติดตามและประเมินผลโครงการ

1. การรายงานการติดตามและประเมินผล จะรายงานผลเป็นรายปีทุกปี ทั้งในมิติของผลการดำเนินงานการ ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ และผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินการ
2. การกำหนดหน้าที่การติดตามและประเมินโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ
    2.1 ประเมินผลก่อนการดำเนินงานหรือก่อนเริ่มโครงการประเมินบริบทก่อนการดำเนินการ
    2.2 ประเมินผลระหว่างดำเนินการเป็นการติดตามประเมินผลความก้าวหน้าในการดำเนินการ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ
    2.3 รายงานปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ
    2.4 รายงานผลการติดตามและประเมินผลทุกมิติกับสถาบันการศึกษา เพื่อรวบรวมและสรุปผลการดำเนินการปัญหาอุปสรรคในภาพรวม
    2.5 สร้างโมเดลการผลิตครูที่เป็นอัตลักษณ์ของสถาบัน
3. ตัวชี้วัดการดำเนินงานการกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนานิสิตครูของสถาบันผลิตครู

ระดับ	ประเด็น	ตัวชี้วัด	ร่องรอย/หลักฐาน
สถาบันผลิตครู	การวางแผน	มีคณะกรรมการดำเนินงานที่มีองค์คณะ	คำสั่งการแต่งตั้งคณะทำงาน
		มีการร่วมวางแผนออกแบบหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทสถาบัน	หลักสูตร/กิจกรรมการพัฒนานิสิตครู
		มีการร่วมออกแบบแผนพัฒนาคุณภาพการดำเนินงาน (Business Plan)	แผนพัฒนาคุณภาพของสถาบัน
	การดำเนินงาน	เป็นไปตามหลักสูตรและแผนที่กำหนด	- รายงานสรุปผลการพัฒนาทุกปี - คำสั่งแต่งตั้งฯ
		มีทีมมาร่วมการดำเนินงาน ในการพัฒนานิสิตครูในสถาบันผลิตครู	
		ความพึงพอใจของนิสิตนักศึกษา	แบบสรุปผลความพึงพอใจของนิสิตครู
	การประเมินติดตาม	มีการประเมินพัฒนาการของนิสิตครูตามสมรรถนะและตัวชี้วัดที่กำหนดในหลักสูตรและแผน ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการผลิตครู โครงการผลิตครูระบบปิด	แบบสรุปผลการติดตามพัฒนานิสิตครูทุกปี
		มีทีมมาร่วมการประเมิน ติดตาม	คำสั่งแต่งตั้งฯ
	การปรับปรุงพัฒนา	มีการสะท้อนผลการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรและแผน ตลอดจนมีการปรับปรุง พัฒนากระบวนการพัฒนาตลอดระยะเวลาในสถาบันการศึกษา	รายงานการประชุมคณะทำงานฯ
		มีทีมมาร่วมสะท้อนคิด ถอดบทเรียนและปรับปรุงการดำเนินงาน	มีประเด็นการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม
	กระบวนการพัฒนานวัตกรรม	เกิดนวัตกรรมกระบวนการที่เป็นอัตลักษณ์การผลิตครูของสถาบัน	รายละเอียดการพัฒนา และเกิดเป็นนวัตกรรมที่เป็นรูปแบบที่เป็นอัตลักษณ์ของสถาบัน
		กระบวนการมีฐานจากการวิจัยสถาบัน	- วิจัยสถาบัน

รายละเอียดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการพัฒนา (เป็นรายชั้นปี/ตามรหัสนิสิตนักศึกษา และมีครบตามชั่วโมงที่กำหนดเป็นมาตรฐานขั้นต้น และให้แสดงในส่วนที่สถาบันจัดเอง โดยแนบกำหนดการหรือตารางการพัฒนามาด้วย ซึ่งกิจกรรมที่ออกแบบ 1 กิจกรรมอาจจะตอบโจทย์สมรรถนะครบทุกด้านก็ได้ หรือแบบใดก็ได้ขึ้นกับดุลยพินิจของสถาบันผลิตครู และการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับสมรรถนะที่กำหนด 6 สมรรถนะ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น (Key Results) รายละเอียดตามตาราง

ตารางแผนปฏิบัติการ (Operation Plan) และรายละเอียดกิจกรรมระดับสถาบัน

ชั้นปี	ชื่อกิจกรรม	หัวข้อ/ ประเด็น การพัฒนา	รูปแบบ กิจกรรม การพัฒนา	จำนวน ชั่วโมง	ความสอดคล้อง กับสมรรถนะ	ช่วงเวลา การจัดกิจกรรม
1	พัฒนาตาม หลักคิด ดำเนินชีวิต บนพื้นฐาน ความพอเพียง	**การประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้** **ความรู้ที่จำเป็น (K)** มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชาและหลักปฏิบัติของของศาสตร์พระราชา และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันและการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน **ทักษะที่จำเป็น (S)** การคิดเชิงเหตุผล และมีวิจารณญาณ **คุณลักษณะที่จำเป็น (A)** ใช้ชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง	**ผสมผสาน** - อบรมเชิงปฏิบัติการ - การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมหรือการปฏิบัติ - PLC ฯลฯ	3	สมรรถนะที่ 1 การประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้	ตามที่สถาบันผลิตครูกำหนด
2	จิตวิทยา พัฒนา การเรียนรู้	**สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน** **ความรู้ที่จำเป็น (K)** มีความรู้ ความเข้าใจพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละช่วงวัย สามารถอธิบาย และวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน โดยใช้หลักจิตวิทยา และนำความรู้ทางจิตวิทยาไปใช้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แนวทางการศึกษาและการแก้ไขปัญหาและการสร้างนวัตกรรม	**ผสมผสาน** - อบรมเชิงปฏิบัติการ - การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมหรือการปฏิบัติ - PLC	6	สมรรถนะที่ 2 การสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน	ตามที่สถาบันผลิตครูกำหนด

ชั้นปี	ชื่อกิจกรรม	หัวข้อ/ ประเด็น การพัฒนา	รูปแบบ กิจกรรม การพัฒนา	จำนวน ชั่วโมง	ความสอดคล้อง กับสมรรถนะ	ช่วงเวลา การจัดกิจกรรม
		พัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล และเทคนิคการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ **ทักษะที่จำเป็น (S)** การสร้างความสัมพันธ์และความไว้วางใจกับผู้เรียนและผู้ปกครอง การวางแผน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอข้อมูลการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล การเลือกใช้คำพูดและวิธีการที่เหมาะสมในการเสริมแรงและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน **คุณลักษณะที่จำเป็น (A)** เข้าใจและยอมรับในธรรมชาติ ความรู้สึกและความแตกต่างทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน เคารพสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้เรียน	ฯลฯ			
3	การจัดการหลักสูตรสู่การจัดการเรียนรู้	**สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี** **ความรู้ที่จำเป็น (K)** ความรอบรู้เนื้อหาสาระรายวิชาเอกและรายวิชาชีพครูที่จำเป็นต่อการทำหน้าที่ครูอย่างสมบูรณ์ การใช้เทคโนโลยีพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล แนวทางการใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นเครื่องมือพัฒนาครู แนวคิดหลักการและวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ แนวทางการออกแบบและการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) และวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่	**ผสมผสาน** - อบรมเชิงปฏิบัติการ - การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมหรือการปฏิบัติ - PLC ฯลฯ	6	สมรรถนะที่ 3 การจัดการเรียนรู้และการใช้เทคโนโลยี	ตามที่สถาบันผลิตครูกำหนด

ชั้นปี	ชื่อกิจกรรม	หัวข้อ/ ประเด็น การพัฒนา	รูปแบบ กิจกรรม การพัฒนา	จำนวน ชั่วโมง	ความสอดคล้อง กับสมรรถนะ	ช่วงเวลา การจัดกิจกรรม
		(New Normal) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นหรือรวมชั้น แนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของผู้เรียน การสร้างนวัตกรรมด้านหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลผู้เรียน **ทักษะที่จำเป็น (S)** การฝึกฝนบทบาทและทักษะของครูในฐานะผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) ในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ การฝึกฝนประสบการณ์การออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) และวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งในสภาวะปกติและสภาวะใหม่ (New Normal) ของสถานศึกษาแต่ละประเภท **คุณลักษณะที่จำเป็น (A)** ครูผู้เอื้ออำนวยการเรียนรู้ ครูนักคิดเชิงระบบและนักนวัตกรรม				
4	วิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน	**สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน** **ความรู้ที่จำเป็น (K)** มีความรอบรู้เกี่ยวกับการขั้นตอนการวิจัย (การกำหนดปัญหา การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง) การออกแบบการวิจัย (ประชากรกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือ การวัดประเมินผล การวิเคราะห์ข้อมูล) การเขียนรายงานการวิจัย ความรู้ ความเข้าใจ	**ผสมผสาน** - อบรมเชิงปฏิบัติการ - การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมหรือการปฏิบัติ - PLC	3	สมรรถนะที่ 4 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	ตามที่สถาบันผลิตครูกำหนด

ชั้นปี	ชื่อกิจกรรม	หัวข้อ/ ประเด็น การพัฒนา	รูปแบบ กิจกรรม การพัฒนา	จำนวน ชั่วโมง	ความสอดคล้อง กับสมรรถนะ	ช่วงเวลา การจัดกิจกรรม
		เกี่ยวกับนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และการออกแบบ การสร้างนวัตกรรมนวัตกรรมการเรียนรู้ แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL/RBL **ทักษะที่จำเป็น (S)** การสืบค้นข้อมูล การวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสาร การสังเกตและการวินิจฉัยผู้เรียน การวิเคราะห์ ประเมินคุณภาพงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การฝึกทำวิจัยในชั้นเรียน การจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL/RBL **คุณลักษณะที่จำเป็น (A)** ความใฝ่รู้ การคิดนอกกรอบ จิตวิทยาศาสตร์	ฯลฯ			
5	สร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้	**สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น** **ความรู้ที่จำเป็น (K)** มีความรู้และความเข้าใจบริบทของชุมชน เกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น เช่น ภาษา ประเพณี ความเชื่อของชนเผ่าและการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรมและพหุวัฒนธรรม แนวทางการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดยความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน **ทักษะที่จำเป็น (S)**	**ผสมผสาน** - อบรมเชิงปฏิบัติการ - การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมหรือการปฏิบัติ - PLC ฯลฯ	6	สมรรถนะที่ 5 การสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ตามที่สถาบันผลิตครูกำหนด

ชั้นปี	ชื่อกิจกรรม	หัวข้อ/ ประเด็น การพัฒนา	รูปแบบ กิจกรรม การพัฒนา	จำนวน ชั่วโมง	ความสอดคล้อง กับสมรรถนะ	ช่วงเวลา การจัดกิจกรรม
		การสื่อสาร การติดต่อประสานงานและการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการ และการจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบนฐานของบริบทประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน **คุณลักษณะที่จำเป็น (A)** เป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรี มีความอ่อนน้อม มีสัมมาคารวะ เป็นผู้จุดประกายและเป็นข้อต่อ(Coordinator) ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยผ่านการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน				
6	การสื่อสารเพื่อเป็นครูที่เพียบพร้อมจรรยาบรรณวิชาชีพครู	**สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง** **ความรู้ที่จำเป็น (K)** ความรอบรู้เกี่ยวกับการเงิน สุขภาพ สุนทรียภาพ การเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ มีความรู้เกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีด้านจิตวิทยา การเสริมสร้างจิตวิญญาณความเป็นครู การเป็นสมาชิกที่ดีของวิชาชีพครู มาตรฐานวิชาชีพ สมรรถนะและจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีความเข้าใจสภาพ บริบท และวัฒนธรรมของโรงเรียนที่แตกต่างกัน และแนวทางการใช้โรงเรียนและชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้	**ผสมผสาน** - อบรมเชิงปฏิบัติการ - การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมหรือการปฏิบัติ - PLC ฯลฯ	6	สมรรถนะที่ 6 การพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณและความเป็นพลเมือง	ตามที่สถาบันผลิตครูกำหนด

ชั้นปี	ชื่อกิจกรรม	หัวข้อ/ ประเด็น การพัฒนา	รูปแบบ กิจกรรม การพัฒนา	จำนวน ชั่วโมง	ความสอดคล้อง กับสมรรถนะ	ช่วงเวลา การจัดกิจกรรม
		ทักษะที่จำเป็น (S) การฝึกฝนทักษะการฟังพูด อ่าน และเขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การบริหารจัดการชีวิตที่สมดุลทั้งด้านสุขภาพ การเรียน และการเงิน การรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศ การใช้เครื่องมือวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม ฝึกฝนการพูด สื่อสารและการเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา หรือสิ่งแวดล้อม **คุณลักษณะ (A)** ความเป็นนักเรียนรู้ ความใฝ่รู้ ตั้งคำถามและหาคำตอบ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม เข้าใจตนเองและมุ่งมั่นในการทำหน้าที่ครูที่สมบูรณ์ด้วยความภูมิใจ ปฏิบัติตามระเบียบวินัยและจรรยาบรรณของนิสิตครู ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่และใช้ผู้เรียนเป็นเครื่องมือในการหาผลประโยชน์ส่วนตน มีความเป็นผู้นำทางการเรียนรู้และชุมชน กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง และปฏิเสธสิ่งที่ไม่ถูกต้อง				

เอกสารอ้างอิง

Alerson, L. (2017). *Growth mindset: The door to achieving more.* Retrieved September 20, 2018, from https://www.free-mebooks.net/ebook/Growth-Mindset-The-Door-to-AchievingMore/pdf?dl&preview

Blackwell, S., Trzesniewski, H., & Dweck, C. (2007). Implicit theories of intelligence predict achievement across an adolescent transition: A longitudinal study and an intervention. *Child Development, 78*(1), 246-263.

Brock, A., & Hundley, H. (2016). *The growth mindset coach: A teacher's month-by-month handbook for empowering students to achieve.* Berkeley, CA: Ulysses.

Brown, T. (2009). *Change by design: How design thinking transforms organizations and inspires innovation.* New York: Harper Business.

Carroll et al. (2010). Destination, imagination and the fires within: Design thinking in a middle school classroom. *International Journal of Art and Design Education, 29*(1), 37-53. Retrieved November 19, 2017, from http://www.iimagineservice design.com/wp-content/uploads/2015/08/Design-Thinking-Concepts-at-School-K-to-12 Article-PDF.pdf

DEX Space. (2017). *Design Thinking (Overview).* Retrieved November 19, 2017, from http://www.dexspace.co/design-thinking-overview/

Dockterman, D., & Blackwell, L. (2014). *Growth mindset in context content and culture matter too.* International Center for Leadership in Education.

Donald Clark. (2003). *Instructional system design-analysis phase.* Retrieved September 20, 2018, from www.nwlink.com/-donclark/hrd/sat 2.html

Dorst, K. (2011). The core of "design thinking" and its application. *Design Studies, 29*(6), 521-532.

IBM Connect. (2017). *Design Thinking.* Retrieved September 20, 2018, from https://www.techtalkthai com/design-thinking-as-the-innovative-strategy-of-singapore/

Dweck, C. (2009). Who will the 21st century learners be? *Knowledge Quest, 38*(2), 8-9.

Flores, D., Lemons, A., & McTeman, H. (2011). *The correlation between student growth mindset and conceptual development in physics.* Action Research required rot the Master of Natural Science with Concentration in Physics, Arizona University.

Good, C., Anderson, J., & Inzlicht, M. (2003). Improving adolescents' standardized test performance: An intervention to reduce the effect of stereotype threat. *Journal of Applied Development Psychology, 24*(6), 645-662.

Goldberg, G. (2016). *Mindset & moves: Strategies that help readers take charge.* Thousand Oaks, CA: Corwin.

Grant, H., & Dweck, C. (2003). Clarifying achievement goals and their impact. *Journal of Personality and Social Psychology, 85*(3), 541-553.

Hoffer, W. (2016). *Cultivating STEM identities: Strengthening student and teacher mindsets in math and science.* Portsmouth, NH: Heinemann.

Jacobson, P.B. (1963). *The effective school principal* (2nd ed.). Englewood Cliffs, New York: Ginn.

Kwek. S.H. (2011). *Innovation in the classroom: Design thinking for 21st century learning.* Retrieved November 19, 2021, from https://web.stanford.edu/group/redlab/cgibin/materials/Kweklnnovation%20In%20The% 20Classroom.pdf

Martin, J. (2010). *The meaning of the 21st century.* Bangkok. L.T.P.

The Partnership for 21st Century Skill. (2009). *Framework for 21st century learning.* Retrieved June 5, 2015, from http://21st Century skill. Org/index.php

Mueller, C., & Dweck, C. (1998). Praise for intelligence can undermine children's motivation and performance. *Journal of Personality and Social Psychology, 75*(1), 33-52.

Ng, B. (2018). The neuroscience of growth mindset and intrinsic motivation. *Brain Science, 8,* 20.

Rienzo, C., Rolfe, H., & Wilkinson, D. (2015). *Changing mindsets: Evaluation report and executive summary.* London: National Institute of Economic and Social Research.

Rowe, P.G. (1991). *Design thinking.* Cambridge, MA: The MIT.

The Stanford d.school Bootcamp Bootleg (HPI). (2010). *An introduction to design thinking process guide.* from https://dschoolold.stanford.edu/sandbox/groups/designresources/wiki/36873/attachments/74b3d/ModeGuideBOOTCAMP2010L.pdf

UK Design Council. (2017). *Designers across disciplines share strikingly similar approaches to the creative process, which we've mapped out as the double Diamond.* Retrieved September 20, 2018, from http://www.designcouncil. org.uk/news-opinion/design-pro cess-what-double-diamond

Weiss, D., & Fortus, D. (2013). School, teacher, peers, and parents' goals emphases and adolescents' motivation to learn science in and out of school. *Journal of Research in Science Teaching, 50*(8), 952-988.

Yeager, D., & Dweck, C. (2012). Mindsets that promote resilience: When students believe that personal characteristics can be develop. *Educational Psychologist, 47*(4), 302-314.

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. (2556). *เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรพัฒนาครูคุณภาพโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching and Mentoring.* พิษณุโลก: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ดำรง ขุมเงิน. (2547). *การศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). สุรินทร์: สถาบันราชภัฏสุรินทร์.

ณัฐวดี วังสินธ์. (2555). การวิจัยและพัฒนา...สู่การจัดการเรียนการสอน. *วารสารวิจัยและประเมินผลอุบลราชธานี, 1*(1), 133-142.

ธีรรัตน์ กิจจารักษ์. (2542). *การบริหารการศึกษา.* เพชรบูรณ์: สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์.

เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช, ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, วุฒิชัย เนียมเทศ, และณัฐวิทย์ พจนตันติ. (2559). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21: ความท้าทายในการพัฒนานักศึกษา. *วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้, 3*(2), 208-222.

ประเวศ วะสี. (2537). *ยุทธศาสตร์ทางปัญญาแห่งชาติ.* กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

ปรีชา คัมภีรปกรณ์. (2540). *ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในประเทศไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.

ปรียานุช ธรรมปิยา. (2555). *วิกฤตเศรษฐกิจ 2540 กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.* กรุงเทพฯ: โครงการสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาและเยาวชน สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.

ปรียานุช ธรรมปิยา. (2564). *คู่มือครู "ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง".* กรุงเทพฯ: ศูนย์ศึกษาการพัฒนาที่ยั่งยืนและเศรษฐกิจพอเพียง.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2540). *บทบาทของโรงเรียนต่อชุมชน.* นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มนตรา ผลศรัทธา, และสุเทพ ลิ่มสกุล. (2557). พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน ในสถานศึกษาสังกัดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, 7*(2), 738-751.

มานิตย์ อาษานอก. (2561). การบูรณาการกระบวนการคิดเชิงออกแบบเพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้. *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 1*(1), 6-12.

วิมล สันแดง. (2551). *การนำเสนอรูปแบบการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนในอำเภอบ้านไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี เขต 2* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

สมพร สุทัศนีย์. (2525). *การประถมศึกษา.* กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สิทธิชัย พลายแดง, และสุเทพ ลิ่มสกุล. (2557). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10. *วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, 7*(3), 917-929.

สุวิมล ว่องวาณิช. (2552). การออกแบบและประเมินโครงการโดยใช้ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง. *วารสารวิจัยทางสังคมศาสตร์, 16,* 7-25.

สุวัฒน์ มุทธเมธา. (2524). *ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.* กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

องอาจ นัยพัฒน์. (2554). *การออกแบบการวิจัย: วิธีการเชิงปริมาณเชิงคุณภาพและผสมผสานวิธีการ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อนุกรรมการพัฒนาครูใหม่. (2561). *การอบรมครูใหม่ โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นเครือข่ายภาคเหนือตอนล่าง.* พิษณุโลก: เครือข่ายสถาบันผู้ผลิตครูภาคเหนือตอนล่าง.

อุทัย หิรัญโต. (2526). *สารานุกรมศัพท์สังคมวิทยา-มานุษยวิทยา.* กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ภาคผนวก 1

ขั้นเตรียมความพร้อมของกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะครูทุกกิจกรรม

ก่อนการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรม จะต้องทำการจัดกิจกรรมจิตศึกษาเน้นฝึกการรู้ตัว การเชื่อมโยงตัวเองกับผู้อื่น มีวิธีการดังนี้

1. ครู Coach ครู Fa ต้องมีทักษะการสร้างความพร้อม (ตั้งสติก่อนสตาร์ท)

“ความรู้ตัว” ให้การกลับมาอยู่ที่ตัวเอง/หรือการสร้างสติ เป็นสิ่งสำคัญ ที่ครู Coach ครู Fa จำเป็นต้องสร้างให้ผู้เรียน หรือ สมาชิกในวงสนทนา เกิดความพร้อมทั้งในช่วง ก่อนและระหว่างสนทนา/ทำกิจกรรม กิจกรรมที่ช่วยสร้างความพร้อม เป็นดังนี้

กิจกรรมสร้างการรู้ตัว โดยใช้ฐานกายสัมพันธ์กับสมอง ได้แก่ Brain Gym, Brain Break เช่น -ตะปู-ก้อนอิฐ, -จีบแอล -เพลงประกอบท่า เช่น ความเกรงใจ หูตาจมูก กรรไกร ไข่ผ้าไหม- กิจกรรมการฝึกสมองซีกซ้ายขวา เช่น มือซ้ายจับหูซ้าย มือซ้ายจับหูขวา -การนวดกดจุด ขมับ คอ เป็นต้น

การบริหารสมอง Brain Gym เป็นการพัฒนาสมองทั้งสองซีกให้ทำงานได้ดีมากขึ้น และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจดจำ ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด และหากได้บริหารสมองเป็นประจำนั้นจะดีต่อภาวะอารมณ์ของเราได้

กิจกรรม Brain Break บริหารสมอง ก่อนเรียนภาคเช้า และ ภาคบ่าย หรือ ไว้ใช้ในการเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีสติ และ อยู่ในโหมดรู้ตัว คุณครูสามารถเปิดให้นักเรียนดูได้ทันที หรือ จะเปิดเพื่อฝึกแล้วนำมาสอนนักเรียนอีกที คุณครูสามารถเลือกวิธีการที่ถนัด

ภาพ 4 Web DILT ของ สพฐ.

2. แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (โรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา)

“ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” (Professional Learning Communities) หรือที่เรียกว่า PLC เป็นกระบวนการพัฒนาครู ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการพัฒนาของครูอย่างแท้จริง เนื่องจากการทำ PLC เป็นการนำสิ่งที่พบจากการปฏิบัติงาน (ปัญญาปฏิบัติ) มาสร้างการเรียนรู้ร่วมกันของครูในโรงเรียนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจร่วมกัน (ปัญญาร่วม)

PLC เครื่องมือสร้างครู สร้างองค์กรหลักการ PLC คือ การสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน เริ่มจากการเรียนรู้ด้วยตนเองจนเกิด “ปัญญาปฏิบัติ” แล้วนำมาสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน SL (Share & Learn) เพื่อให้เกิด “ปัญญาร่วม” ปัญญาร่วม จะทำให้เกิดการพัฒนาองค์กร เพราะทำให้ทุกคนในองค์กรเห็นเป้าหมายร่วมกัน เกิดความรู้สึกร่วมในเป้าหมายนั้น และรู้วิธีPLC เป็นกลุ่มคนที่ร่วมภารกิจในหน้าที่เดียวกัน เป็นกลุ่มครูที่ทำเพื่อเด็ก ๆ ไม่ใช่ตนเอง เป็นไปเพื่อส่วนรวม การรวมกันทำเพื่อเป้าหมาย เพื่อคนอื่นแบบนี้จะทำให้คนในกลุ่มลดความเห็นแก่ตัวลง ขยายการเห็นแก่ส่วนรวมมากขึ้น เกิดความกรุณาต่อกันและกรุณาต่อสิ่งต่าง ๆ มากขึ้น ก่อนให้เกิดความสุข ความปีติร่วม เป็นการพัฒนาจิตวิญญาณ จนเกิดจิตสำนึกใหม่ ครูรู้สึกว่ามีเพื่อนร่วมอุดมการณ์ ทำภารกิจได้สำเร็จ ไม่ใช่แค่เสร็จ ทั้งรู้สึกว่าสิ่งที่ทำมีคุณค่าเพราะทำได้อย่างเกิดผลPLC อาจเป็นของปลอม

PLC มีเป้าหมายสำคัญ คือ 1) ยกระดับความรู้ความเข้าใจของครูแต่ละคน ทั้งมิติความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอนและความรู้ความเข้าใจต่อการสอน เช่น หลักสูตร จิตวิทยาการสอน การออกแบบกิจกรรม การวัดและประเมินผล เป็นต้น 2) ช่วยยกระดับทักษะของครูแต่ละคน เช่น ทักษะการออกแบบการเรียนรู้ ทักษะการสื่อสาร ทักษะ ICT ทักษะการวัดและประเมินผล ตลอดจนทักษะชีวิต เช่น ทักษะการจัดการความขัดแย้ง ทักษะการจัดการอารมณ์ ทักษะการอยู่ร่วมกัน เป็นต้น และ 3) ช่วยให้ครูแต่ละคนค้นพบความหมายของชีวิต ความหมายของการเป็นครู รู้สึกถึงคุณค่าของงานครู เห็นเป้าหมายที่สำคัญร่วมกัน เป็นบุคคลและองค์กรการเรียนรู้ทำงานเป็นทีม มีความเป็นกัลยาณมิตร นั่นคือ ถึงความมีอุดมการณ์นั่นเอง

องค์ประกอบของการทำ **PLC**

1. เริ่มจากการสร้างความเป็นชุมชน (สนามพลังบวก เป็นส่วนหนึ่งในแนวคิดที่เป็นจุดเริ่มต้นการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนเชิงระบบ โดยถูกไม่กำหนดกรอบการเรียนรู้ให้อยู่แค่ภายในห้องเรียน ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางความคิดและเด็กมีโอกาสแสวงหาความเข้าใจตนเอง ด้วยนวัตกรรม 3 อย่าง คือ กระบวนการ ‘จิตศึกษา’ แนวทางการสอนผ่าน ‘การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน’ (Problem - based Learning: PBL) และ ‘ชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครู’ (Professional Learning Community: PLC) โดยสิ่งเหล่านี้ควรทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง) วัฒนธรรมองค์กร วิถี สัมพันธภาพ สภาวะจิต บรรยากาศ

2. การฝึกฝนสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น ถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ AAR BAR Share and Learn และ Lesson Study

3. วิธีแก้ปัญหาผู้เรียน เทคนิคใหม่ในการสอน เป็นต้น

4. ระดับการสนทนา แบ่งเป็น 4 ระดับ

4.1 Debate อภิปรายถกเถียงไม่เกิดปัญญาร่วม

4.2 Downloadingแจ้งให้ทราบไม่เกิดปัญญาร่วม

4.3 Dialogueสุนทรียะสนทนา (แขวนการตัดสิน) เรียนรู้ก่อเกิดปัญญาร่วม

4.4 Creative Discussion สนิทสนม ไว้วางใจ เกิดปัญญาร่วมได้นวัตกรรม การเรียนรู้ร่วม วิธีแรงบันดาลใจ

5. PLC จะเป็นของปลอมถ้าระดับสนทนาในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไม่ถึงระดับ Dialogue และ Creative Discussion

การสร้าง PLC ด้วย Dialogue

Dialogue ที่แท้ จะนำทุกคนดำดิ่งด้วย Deep listening คือฟังด้วยโหมดรู้ได้อย่างต่อเนื่องไม่ขาดสาย ขณะที่ได้ยินและรับรู้ก็ไม่ได้ตัดสินด้วยความเข้าใจเดิม ความคิดเดิมและความเชื่อเดิมของผู้ฟัง ในที่สุดการฟังแบบลึกจะนำผู้ฟังไปแตะ ไปเกี่ยว เอาประสบการณ์เดิม ความเข้าใจหรือปัญญาที่ฝังอยู่ภายในตนของแต่ละคนให้ผุดขึ้น หรือเกิดการผสานระหว่างสิ่งใหม่กับสิ่งเดิมจนพบกับสภาวะความเข้าใจบางอย่างที่แจ่มชัด สภาวะนี้อาจปรากฏเป็นการ “ตื่นรู้” ร่วมด้วยก็ได้ เป็นสภาวะแห่งการเข้าถึงความจริงแท้ตามธรรมชาติในบางอย่าง จนนำไปสู่การเปลี่ยนตัวตนหรือเปลี่ยนจิตสำนึกในเรื่องนั้น ๆ Dialogue ระยะเริ่มต้นหรือระยะฝึกฝน ควรมี Facilitator เพื่อเติม Catalyst กระจายการมีส่วนร่วม และหล่อเลี้ยงวงสนทนา ต่อเมื่อทุกคนในวงสนทนามีทักษะมากพอก็ไม่จำเป็นต้องมี Facilitator เพราะทุกคนจะสามารถหล่อเลี้ยงวงสนทนา และกระจายการมีส่วนร่วมได้

PLC ที่ดีต้องทำให้สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแกนอ้างอิง (กลุ่มคน Transform) มีคนถามว่าหากมีเวลาน้อยนิดแล้วมีวิธีติดตามข่าสาร ข้อมูล เพื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อย่างไร คำตอบคือ ขึ้นอยู่กับเราว่าจะเลือกรับรู้สิ่งใด

ระดับบุคคล

โลกออนไลน์ โลกข่าวสารความรู้ เต็มไปด้วย Data information และ Knowledge มากมาย ระบบสร้างให้มันถั่งโถม หลั่งไหลเข้าสู่ทุกคนจากหลายช่องทางได้อย่างเท่าเทียมกัน อยู่ที่ใครจะเปิดปากเปิดหูเปิดตารับเอาไว้หรือไม่เท่านั้น ใครสนใจต่อ information ไหนก็จะได้เห็นสิ่งนั้นอยู่ซ้ำ ๆ นี่เป็นข้อจำกัดข้อหนึ่งของการเรียนรู้ของมนุษย์ คือเราแต่ละคนเปิดรับ information ไม่เหมือนกัน เราเลือกทิ้งเป็นส่วนใหญ่และเลือกรับเฉพาะสิ่งที่เราสนใจ หรือที่มีต้นทุนเดิมอยู่แล้วภายใน ข้อมูล

ที่ผ่านเรามหาศาลนั้น เราจะเห็นเฉพาะข้อมูลที่เราสนใจที่เหลือจะถูกคัดทิ้ง ขอบเขตของความเข้าใจจึงไม่ได้กว้างขึ้นมาก การเรียนรู้ที่สมบูรณ์ จึงควรเริ่มจากการรับรู้ที่สมบูรณ์ คือ ขอบเขตการรับรู้กว้างและรับข้อเท็จจริง (Fact) ให้ตรงความจริง (Truth) มากที่สุด มีกระบวนการครุ่นคำนึง สร้างโครงสร้างความเข้าใจใหม่ (Construct) ที่ผสมผสานระหว่างสิ่งใหม่กับสิ่งเดิม แล้วเปลี่ยนรูปภายในการเรียนรู้อันเรียบง่ายนี้ที่นำมาสู่การเปลี่ยนแปลงครั้งใหม่ เป็น Transformative Learning คือ การเปลี่ยนแกนอ้างอิง (Reference) ใหม่อันเกินจากความเข้าใจที่เปลี่ยนไป ความเชื่อเปลี่ยนไป Mindset เปลี่ยนไป แต่การเปลี่ยนนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงเพียงคนเดียว ซึ่งมีความเป็นไปได้ที่จะถูกเปลี่ยนกลับมาสู่ค่าปกติของกลุ่มประชากร (Norm)

ระดับกลุ่มคน

PLC ก็เป็นวิธีหนึ่งที่สร้างการรับรู้แบบใหม่ และการเรียนรู้แบบใหม่ที่สมบูรณ์ขึ้นเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิด Transformative Learning และ PLC ก็เป็นกระบวนการทั้งเป็นวิธีที่จะทำให้คนในกลุ่ม เกิดการรับรู้ใหม่ที่ได้ Information แบบใหม่ที่ทั้งกว้างขึ้นและลึกขึ้น จนเห็นมุมมองใหม่ เกิดความเข้าใจใหม่ เกิดความเชื่อใหม่ เป็น Mindset ใหม่ภายในแต่ละคนเปลี่ยนรูปไป Transform จากความเข้าใจเดิมเป็นความเข้าใจใหม่ จากความเชื่อเดิมเป็นความเชื่อใหม่ จาก Mindset เดิมเป็นสิ่งใหม่ การเป็นสิ่งใหม่คือคนแต่ละคนมีแกนอ้างอิงใหม่ (references) แต่การเรียนรู้ผ่าน PLC นั้น ไม่ใช่เพียงแค่คนใดคนหนึ่งจะเปลี่ยนแกนอ้างอิง แต่สิ่งแวดล้อมก็เปลี่ยนแกนอ้างอิงไปด้วย (คนแต่ละคนในกลุ่มคือ สิ่งแวดล้อมของกันและกัน) แท้จริง หูคือดวงตาที่สามการฟังสร้างการมองเห็นในสิ่งที่ดวงตาจริงมองไม่เห็น สมองสามารถสร้างภาพจากการฟังได้ดีพอ ๆ กับการมองเห็น โดยเฉพาะเรื่องที่เป็นนามธรรม หรือด้านของวัตถุที่แสงส่องไปไม่ถึง การฟังจึงเป็นหัวใจของการ Perceive และเมื่อการรับรู้สมบูรณ์จะนำไปสู่การเรียนรู้ที่สมบูรณ์ขึ้น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (SL) จากการสนทนา (Dialogue) จึงเป็นหัวใจของการสร้างให้เกิดปัญญารวม แต่การฟังไม่ใช่เรื่องง่ายเพราะจะถูกรบกวนจากความคิดของผู้ฟังอยู่เสมอ ทำให้การรับรู้ไม่ต่อเนื่อง รับข้อมูลไม่สมบูรณ์ การฟังอย่างรู้เท่าทันความคิดที่เกิดขึ้น ไม่เอาความคิดที่เกิดขึ้นมาตัดสินสิ่งที่ฟังทันที กลับมาสู่กันฟังอย่างต่อเนื่อง ทำอย่างนี้ได้จึงจะเป็นการฟังที่สมบูรณ์ (Deep listening) อย่าเรียกว่าเป็น PLC ถ้าการคุยกันครั้งนั้นไม่ได้เกิดการฟังอย่างสมบูรณ์

บทบาทของคนในวง PLC

1. ผู้นำวง/FA

1.1 สร้างความพร้อม เช่น Brain Gyms การประสานพลัง Synergy

1.2 สร้างข้อตกลง ให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการ share and learn

1.3 กำหนดเวลาผู้พูดคนละกี่นาที

1.4 การยกมือเมื่อต้องการพูด

1.5 ฟังแบบลึก ฟังให้จบ ให้เห็น เมื่อมีผู้พูด

1.6 หล่อเลี้ยงวงให้พลังเสริม ซึ่งกันและกัน (Empower)

1.7 จัดการการเมื่อมีการ SAP หรือ (ขัดแย้ง-ก่อกวน-เสียดสี-เฉยเมย-หลุด)

1.8 FA เป็นผู้ฟังที่ดี มากกว่าพูด และคอยเป็นผู้ใส่ตัว “Catalyst” โดยการเสริมแรงทางบวก และใช้คำถามกระตุ้น

1.9 คอยดึง “คำสำคัญ” จากวงให้ช่วยกันขยายความ

2. ผู้จดบันทึก/Note Taker

2.1 มีทักษะการฟัง

2.2 มีทักษะการเขียนสรุป และเขียนใจความสำคัญที่ครอบคลุมเรื่องราวของผู้พูดมากกว่าความคิดของตนเอง

2.3 นำเสนอผลการสรุปให้กลุ่มฟัง แล้วเพิ่มเติมข้อมูลกรณีตกหล่นหรือไม่ครอบคลุม

3. สมาชิกในวง

3.1 ฟังเมื่อมีคนพูด ฟังให้ต่อเนื่องจนจบโดยไม่จด ไม่อ่าน ไม่เตรียม ฟังให้เห็นทั้ง “ภาษาพูดและภาษากาย”

3.2 ไม่ด่วนตัดสินผู้อื่น โต้แย้งด้วยคำพูดหรือภาษากาย

3.3 พยายามรักษาระดับโหมดรู้ รู้ตัว

3.4 เมื่อเกิดเหตุการณ์การขัดแย้งกับผู้อื่นให้กลับไปคิดใคร่ครวญว่าเกิดอะไรขึ้นแล้วจะทำอย่างไร

ขั้นตอน **PLC**

Step1 เตรียมสภาวะจิต ทำให้คนที่ร่วมวงกลับมารู้เนื้อรู้ตัว กลับมาอยู่กับตัวเอง มีสติรู้เท่าทันความรู้สึกทางกาย รู้ทันความคิดและรู้ทันอารมณ์ เช่น การทำสมาธิ การทำกิจกรรมกำกับสติ Brain gym การทำจิตศึกษา การอ่านบทความสั้น ๆ เพื่อการใคร่ครวญ ฯลฯ

Step 2 (1) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ Share & Learn (SL) ด้วย Dialogue (ผู้ฟังฟังอย่างรู้เท่าทันความคิดเพื่อไม่ให้นำความคิดนั้นมาตัดสินเรื่องที่ฟัง) ชั้นนี้ควรเริ่มจาก Share ความสำเร็จ เพราะการได้ฟังเรื่องราวความสำเร็จจะทำให้สมาชิกเกิดปีติ อยากเรียนรู้ อยากนำกลับไปใช้ หลังจากการสมาชิก

ในวง SL ทำงานมาระยะหนึ่ง เป็นการลงมือทำจริง ๆ จนเกิดปัญญาปฏิบัติ เช่น ทำอะไร ทำอย่างไร (นวัตกรรม) ทำไมจึงทำอย่างนั้น ความสำเร็จเป็นอย่างไร ซึ่งอาจมีชิ้นงานภาระงานมานำเสนอ ความงอกงามมานำเสนอ ประกอบด้วย หลังจากนั้นก็ให้สมาชิกได้ Reflection/เขียน Logbook ว่า

1. คิดอะไร รู้สึกอย่างไร
2. ได้เรียนรู้อะไร
3. จะนำไปใช้อย่างไร

แล้วบันทึกสิ่งเหล่านี้ บันทึกใน Logbook องค์การที่เริ่มต้นทำ PLC ถ้าสมาชิกในวง SL ยังไม่มีทักษะ Dialogue จำเป็นต้องมี Facilitator ที่เก่ง เพื่อเป็นผู้อำนวยการให้วงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ร่วมกันที่มีคุณภาพ ใส่ตัว Catalyst ที่ดี กระจายการมีส่วนร่วม หล่อเลี้ยงวง SL ให้มีพลังลื่นไหล แต่เมื่อทำไปสักพัก (หลาย ๆ ครั้ง) เมื่อสมาชิกมีทักษะ Dialogue แล้วก็ไม่จำเป็นต้องมี Facilitator ก็ได้ เพราะทุกคนจะประคับประคองวง SL ให้มีการกระจายการมีส่วนร่วม ให้มุ่งไปในทิศทางตามเป้าหมายของ SL ครั้งนั้น ๆ ได้

Step 2 (2) การอภิปรายเพื่อแก้ปัญหา ด้วย Creative Discussion คือมีการถกเถียงกันในประเด็น แต่เป็นการถกเถียงกันอย่างมีสติ อภิปรายกันอย่างสร้างสรรค์ ฟังอย่างเท่าทันความคิด เท่าทันอารมณ์ ไม่ผลีผลามโต้ตอบ ขั้นนี้การระบุปัญหาเพื่อนำมาอภิปรายต้องชัดเจน อาจเป็นประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ดังต่อไปนี้

SS: System study เป็นการปรับปรุงระบบงาน การวางแผนประจำปี การออกแบบระบบกิจกรรม

CS: Case study ปัญหาของเด็กบางคน เด็ก LD ปัญหาพฤติกรรม ปัญหาความเป็นอยู่ของเด็ก ฯลฯ

LS: Lesson study นำเนื้อหาที่ผู้เรียนเข้าใจยาก นำปัญหาในการเรียนการสอนในวิชาในหน่วยในเนื้อหามาพูดคุยกัน ออกแบบการเรียนการสอนร่วมกัน ปรับปรุงร่วมกัน

Step 3 Empower ขอบคุณกันและกัน

Out Put ของ PLC ที่ดีทุกครั้งที่ออกจากวง PLC ครูแต่ละคนต้องได้นวัตกรรมใหม่ออกไป เช่น แรงบันดาลใจ วิธีสร้างการเรียนรู้

Out Come ของการทำ PLC ที่ดี

1. ครูมีความเข้าใจในงานและชีวิต
2. ครูมีทักษะในงานและชีวิต
3. ครูมีจิตวิญญาณและมีเจตจำนงต่อการมีชีวิต

ภาคผนวก 2

การพัฒนาสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้

เวลา	กิจกรรม	ห้อง
13.00 - 13.30 น.	การสร้างความเข้าใจบทบาท ครูโค้ช ครูฟา	รวม
13.30 - 13.40 น.	กิจกรรมจิตศึกษาเน้นฝึกการรู้ตัว (Brain Gym)	รวม
13.40 - 14.30 น.	สร้างหลักคิด กระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเน้นที่บทบาทการนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้และปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	รวม
14.30 - 15.00 น.	ฝึกปฏิบัติการนำหลักพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน	แยก
15.00 - 16.00 น.	นำเสนอการนำหลักพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน	รวม

สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

ปรียานุช ธรรมปิยา

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักคิดและปฏิบัติตนที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้**พระราชทานให้พสกนิกรชาวไทยมาตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ พ.ศ. 2540** เพื่อให้คนไทย**สามารถพึ่งตนเองได้บนฐานของทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่และพัฒนาให้สอดคล้องกับภูมิสังคมอย่าง สมดุล และเจริญก้าวหน้าขึ้นอย่างเป็นขั้นเป็นตอน** จนเกิดความยั่งยืน

คำว่า **“พอเพียง”** คือ**การดำเนินชีวิตบนทางสายกลางด้วยความไม่ประมาท** ซึ่งหมายถึง การจะทำอะไรก็ตาม ให้ยึด **3 หลักการคือ ความพอประมาณการมีเหตุผลและการมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีและต้องใช้ความรู้และคุณธรรม (2 เงื่อนไข)** เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและการจัดการในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน ระดับองค์กร จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ เพื่อให้เกิดความสมดุลและพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกเป็นอย่างดี **(4 มิติ)** อันจะนำไปสู่ความ เจริญก้าวหน้าที่มั่นคงและยั่งยืนได้ในที่สุด

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ รัชกาลที่ 9 ได้พระราชทานแนวพระราชดำริเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงให้คนไทยมาตั้งแต่**ปี พ.ศ. 2517** ซึ่งเป็น**แนวทางการพัฒนาประเทศตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ที่เน้นความพออยู่พอกิน ของคนส่วนใหญ่ในประเทศ และความสงบสุขในเบื้องต้น** รวมถึงการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน ถูกต้องตามหลักวิชา ด้วยความรอบคอบ ประหยัด และการป้องกันความผิดพลาด ดังพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2517 ความว่า

“...ในการพัฒนาประเทศนั้นจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้นตอน เริ่มด้วยการสร้างพื้นฐาน คือความมีกินมีใช้ของประชาชนก่อน ด้วยวิธีการที่ประหยัดระมัดระวัง แต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อพื้นฐานเกิดขึ้นมั่นคงพอควรแล้ว จึงค่อยสร้างเสริมความเจริญ ให้ค่อยเป็นค่อยไปตามลำดับ ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และประหยัดนั้น ก็เพื่อป้องกันความผิดพลาดล้มเหลว และเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จได้แน่นอนบริบูรณ์...”

พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 19 กรกฎาคม 2517

เมื่อเกิดวิกฤตเศรษฐกิจใน ปี 2540 หรือ **“วิกฤตต้มยำกุ้ง”** เนื่องจากเป็นวิกฤตการณ์ที่เกิดจากประเทศไทยแล้ว ขยายไปสู่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานคำอธิบายแนวทางการพัฒนาตามแนวพระราชดำริที่ได้ทรงชี้แนะให้ประชาชนชาวไทยมาก่อนหน้านี้กว่า 20 ปี โดยทรงใช้คำว่า **“เศรษฐกิจพอเพียง”**

ใน พ.ศ. 2541 พระองค์ทรงเน้นว่า **หลักเศรษฐกิจพอเพียง** ในพระราชดำริ **เป็นหลักคิดและหลักของการกระทำ (พูดจาและปฏิบัติตน) ไม่ใช่เศรษฐกิจ** และให้ความหมายเบื้องต้นของการอยู่อย่างพอเพียง คือ คิด-พูด-ทำอะไร ต้องให้**พอประมาณตามอัตภาพ ยึดทางสายกลาง (= ไม่สุดโต่ง) ไม่เบียดเบียนผู้อื่น โดยเริ่มต้นที่ความคิด มีความพอในใจ พอในความต้องการของตน** ซึ่งนำมาสู่การกำหนดคุณลักษณะ หรือ ทักษะชีวิต **“อยู่อย่างพอเพียง (คิด พูด ทำ)”** ในการจัดการศึกษาชาติ

"**คนเราถ้าพอในความต้องการที่มีความโลภน้อย** เมื่อมีความโลภน้อย ก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศมี**ความคิด**.. อันนี้ไม่ใช่เศรษฐกิจ มีความคิดว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่าพอประมาณ ไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก **คนเราก็อยู่เป็นสุข.** พอเพียงนี้อาจจะมีมาก อาจจะมีของหรูหราก็ได้ แต่ว่าต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น ต้องให้พอประมาณตามอัตภาพ พูดจาก็พอเพียง ทำอะไรก็พอเพียง ปฏิบัติตนก็พอเพียง...”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดา วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2541

อย่างไรก็ดี ยังมี**ความเข้าใจไม่ตรงกันเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง** บ้างก็**เข้าใจว่าเป็นการทำเกษตรผสมผสาน** บ้างก็เข้าใจว่าเป็นการปิดประเทศต้องผลิตสินค้าบริโภคเองทั้งหมด บ้างก็เข้าใจว่าเป็นเรื่องการประหยัดมีเงินออม **ใน พ.ศ. 2542** คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือ สภาพัฒน์ จึงเห็นความจำเป็นที่ต้องมี **คำจำกัดความของ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้มีแนวทางเดียวกันในการนำไปใช้ในการพัฒนาในระดับต่าง ๆ** โดยประธานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในขณะนั้น คือ ดร.สิปปนนท์ เกตุทัต ได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ 15 ท่าน มาช่วยกัน**ประมวลแนวพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนา**จากพระราชดำรัสต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ยกตัวอย่างเช่นพระราชดำรัสที่อ้างถึงข้างต้น และร่างคำ**นิยาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** ขึ้นมา

หลังจากที่ได้มี (ร่าง) คำจำกัดความแล้ว คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือ สภาพัฒน์ ได้ดำเนินการขอพระราชทานพระราชวินิจฉัย คำจำกัดความที่คณะผู้ทรงคุณวุฒิได้จัดทำขึ้น (อ้างถึง หนังสือที่ นร.1001 /พ.01 ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2542) ซึ่งพระบาทสมเด็จพระบรม

ชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร **ทรงพระกรุณาปรับปรุงแก้ไขพระราชทาน** (ย่อหน้าที่ 2 ในหนังสือข้างล่าง) และพระราชทาน คำนิยาม (สิ่งที่ส่งมาด้วย) ตามหนังสือ ที่ รล0003/18888 จากสำนักราชเลขาธิการ พระบรมมหาราชวัง ลง**วันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 ซึ่งถือว่า วันนี้เป็นวันพระราชทานคำนิยาม "ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" อย่างเป็นทางการ**

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการตัดสินใจ การดำเนินงาน และการดำเนินชีวิต โดยยึดหลักพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน ในตัวที่ดีทั้ง 3 หลักการพอเพียงทุกครั้ง บนพื้นฐานจิตใจที่มีคุณธรรม และใช้ความรู้อย่างรอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง เพื่อให้ชีวิตสมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ที่ทุกคน ทุกองค์กรทุกชุมชนทุกประเทศสามารถนำไปใช้ในทุกกิจกรรมทุกสาขาอาชีพ และทุกระดับ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล มั่นคง และยั่งยืน เราสามารถสรุปความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่าประกอบด้วยหลักการ 2-3-4 ดังภาพ 5

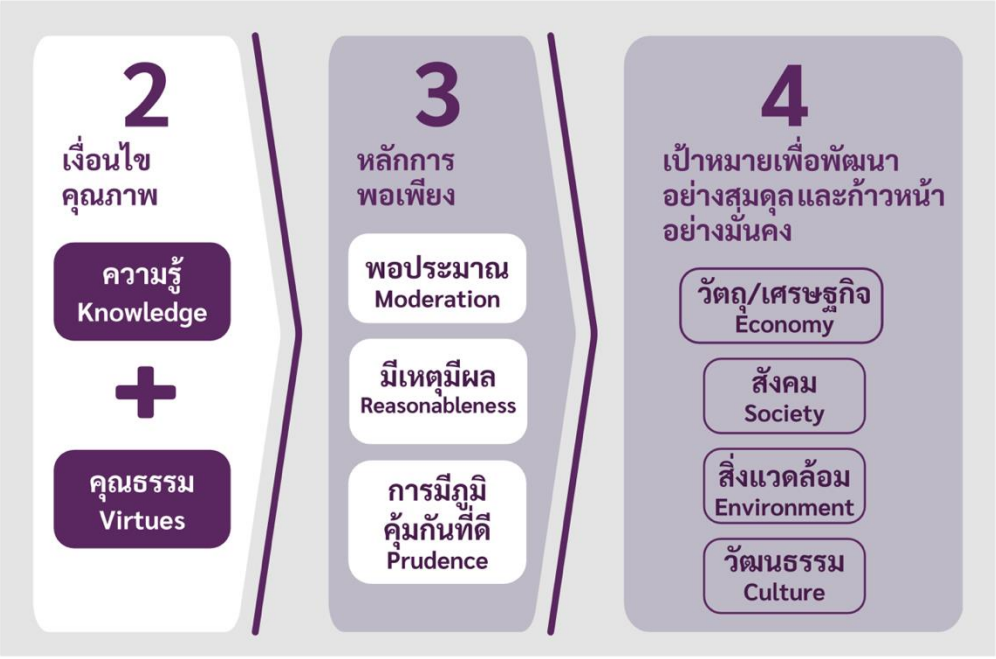

ภาพ 5 หลักการ 2-3-4 ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Sufficiency Economy Philosophy

คำอธิบายของแต่ละหลักการ ในการดำเนินชีวิตหรือปฏิบัติงานในทุกเรื่อง ถ้าต้องการให้ประสบความสำเร็จ และเจริญก้าวหน้าไปอย่างมั่นคง จะต้องดำเนินการ ดังนี้

2 เงื่อนไขพื้นฐาน คนหรืองานจะมีคุณภาพต้องประกอบด้วย การมีและใช้**ความรู้** และมี**คุณธรรม**พื้นฐานใน การตัดสินใจ และดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง

เงื่อนไขความรู้ มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้านความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้น มาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน ความระมัดระวังในการปฏิบัติงาน

เงื่อนไขคุณธรรม ต้องมีการเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจให้เกิดความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน มีความเพียร และใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

ยึด 3 หลักการ ในการตัดสินใจและบริหารจัดการทุกเรื่อง กล่าวคือ

หลักความพอประมาณ หมายถึง การที่ต้องรู้จักตนเองและสภาพแวดล้อมก่อนที่จะทำอะไร และต้องตัดสินใจ ทำในสิ่งที่พอเหมาะพอดีไม่มากเกินไป และไม่น้อยเกินไป เหมาะสมกับศักยภาพและความพร้อมของตนเอง ใช้ทรัพยากร ที่มีในท้องถิ่น สอดคล้องกับภูมิสังคม กาลเทศะ โดยไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน หรือเบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

หลักความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจใด ๆ ก็ตาม ต้องคำนึงถึงสาเหตุก่อนว่าเพราะเหตุใดจึงอยากทำ หรือต้องทำ เมื่อทำแล้วคาดว่าหรือมุ่งหวังที่จะให้เกิดผลอะไร-กับใคร-อย่างไร โดยตัดสินใจอย่างเป็นเหตุเป็นผล บนความถูกต้องทางวิชาการ ด้วยความรอบคอบ

หลักภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง ก่อนที่จะทำอะไรก็ตาม ต้องคิดว่าจะมีความเสี่ยง ปัญหาหรืออันตรายอะไร บ้าง ที่อาจจะเกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานแล้วอาจทำให้การทำงานไม่ประสบความสำเร็จ จากนั้นก็วางแผนเตรียมการ ป้องกันปัญหาล่วงหน้า มีแผนสำรอง ซึ่งทั้งหมดก็คือการสร้างระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการ เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

คำนึงถึง 4 มิติ ในการ**สร้างความสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มั่นคง) เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน** เมื่อดำเนินการตามข้างต้น คือ**ใช้ 2 เงื่อนไข** คือความรู้ควบคู่กับคุณธรรม และวางแผนตัดสินใจโดย**ใช้ 3 หลักการพอเพียง** คือ พอประมาณ มีเหตุผล และสร้างระบบภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวให้เกิดขึ้นแล้ว ต้องคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นว่า จะทำให้เกิดความสมดุลรอบด้าน และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลง ใน 4 มิติ หรือไม่ และพยายามให้เกิดผลครบทั้ง 4 มิติ ไม่มากก็น้อย กล่าวคือ

มิติวัตถุ (หลายแห่งใช้ “เศรษฐกิจ” อนุโลมใช้ได้) ผลที่เกิดขึ้นทำให้มีการใช้วัสดุ อุปกรณ์ เงินทุนที่มีอยู่อย่าง คุ้มค่า ทำให้ลดค่าใช้จ่าย เกิดการเพิ่มรายได้ สุขภาพแข็งแรง (ลดค่าใช้จ่ายรักษาพยาบาล)

มิติสังคม ผลที่เกิดขึ้นทำให้เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข มีการแบ่งปัน เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน

มิติสิ่งแวดล้อม ผลที่เกิดขึ้นทำให้เกิดการรักษาความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศน์ ฟื้นฟูป่าไม้ แหล่งน้ำ ฟื้นฟูสภาพดิน ลดมลพิษ ลดขยะของเสีย ต่าง ๆ และมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม

มิติวัฒนธรรม ผลที่เกิดขึ้นทำให้เกิดการอนุรักษ์ หวงแหนวัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงาม เห็นคุณค่า และใช้ ประโยชน์จากภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการพัฒนา

องค์ประกอบของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ครูผู้สอน ควรยกตัวอย่างเรื่องใกล้ตัวให้นักเรียนตอบคำถามว่าใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงหรือไม่ อย่างไรในการทำกิจกรรมดังกล่าว เช่น การแปรงฟัน อาบน้ำ สระผล ล้างจาน โดยตั้งคำถามแล้วให้นักศึกษา ผลัดกันช่วยตอบ ยกตัวอย่างการแปรงฟันอย่างพอเพียง

• **(ความรู้)** ก่อนจะแปรงฟันต้องมีความรู้อะไรบ้าง จึงจะแปรงฟันได้สะอาด สุขภาพฟันแข็งแรง

• **(คุณธรรม)** ในการแปรงฟัน นักศึกษาคิดว่าต้องมีคุณธรรมอะไรบ้าง (เช่น ไม่ขโมยแปรงคนอื่นมาใช้)

• **(พอประมาณ)** นักศึกษาเลือกใช้ยาสีฟันยี่ห้ออะไร อธิบายว่าที่เลือกใช้ เพราะราคาไม่แพง (พอประมาณกับ รายได้) / บีบยาสีฟันเท่าไร 1 cm (ปริมาณพอดี) / แปรงฟันนาน 2 นาทีครึ่ง (พอดี ๆ ไม่นาน ไม่เร็วไป) / มีวัสดุหาง่ายใน ท้องถิ่นช่วยรักษาฟันหรือไม่ (เกลือ ใบข่อย)

• **(เหตุผล)** ทำไมต้องแปรงฟันตอนเช้า หรือหลังทานอาหาร (ฟันสกปรก) ทำไมใช้ยาสีฟันที่รักษาเหงือก (เพราะ มีปัญหาเหงือก) / ทำไมใช้ยาสีฟันมีฟลูโอไรด์ (ป้องกันฟันผุ)

• **(ภูมิคุ้มกัน)** ลองนึกถึงปัญหาที่อาจจะเกิดในการแปรงฟัน และจะป้องกันอย่างไร เช่น การแปรงฟันอาจจะทำให้ เราติดเชื้อโรคได้ (ป้องกันโดยล้างแปรงฟันก่อนใช้) / เคยแปรงฟันทิ่มเหงือกไหม จะป้องกันอย่างไร (มีสติ ระวัง) / ยาสีฟัน หมดอายุ (ตรวจสอบวันหมดอายุข้างกล่องมีสำรองในบ้าน)

2 - 3 - 4 แปรงฟันตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
2
มีความรู้
• รู้จักลักษณะสุขภาพปากและฟันของตนเอง
• รู้หลักการ วิธีการ แปรงฟันที่ถูกต้อง
• รู้จักยาสีฟัน แปรงสีฟัน
มีคุณธรรม
• มีวินัย ซื่อสัตย์ อดทน ระมัดระวัง มีสติ
3
พอประมาณ
• เลือกยาสีฟัน แปรงสีฟันที่เหมาะสมกับปากและฟัน
• บีบยาสีฟันพอดีแปรง
• ใช้เวลาแปรงฟันเหมาะสม
• ไม่เปิดน้ำทิ้ง
มีเหตุผล
• เพื่อทำความสะอาดฟันและช่องปาก
• ป้องกันฟันผุ
• รักษาสุขภาพปากและฟัน
มีภูมิคุ้มกันที่ดี
• ล้างแปรงสีฟันก่อนใช้
• ตรวจสอบคุณภาพแปรง
• เตรียมยาสีฟันสำรอง
• แปรงฟันด้วยความระมัดระวัง
4
การแปรงฟันอย่างพอเพียง
• (มิติวัตถุ/เศรษฐกิจ) ถ้าแปรงฟันโดยใช้ 2 เงื่อนไข 3 หลักการ เกิดผลทางวัตถุหรือเศรษฐกิจอย่างไร (สุขภาพฟันดี ประหยัดเงิน ไม่ต้องไปหาหมอฟัน)
• มิติสังคม การแปรงฟันสะอาดส่งผลต่อการอยู่ในสังคมอย่างไร (ไม่มีกลิ่นปาก เข้าสังคมได้)
• มิติสิ่งแวดล้อม การแปรงฟันอย่างพอเพียงจะช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างไร (ประหยัดน้ำ คัดแยกทิ้งขยะ นำแปรงเก่าไปใช้ทำความสะอาดพื้น)
• มิติวัฒนธรรม การแปรงฟันอย่างพอเพียงจะช่วยสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างไร (การใช้เกลือ ก้านข่อย ยาสีฟันสมุนไพร)

การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

การนำกิจกรรมในชีวิตประจำวันมาประยุกต์ใช้กับหลักเศรษฐกิจพอเพียง แล้วทำให้ประสบความสำเร็จได้ ยกตัวอย่างเช่น การแปรงฟัน การอาบน้ำ การล้างจาน หรือการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

ตัวอย่าง การใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อตัดสินใจเลือกซื้อมือถือเครื่องใหม่

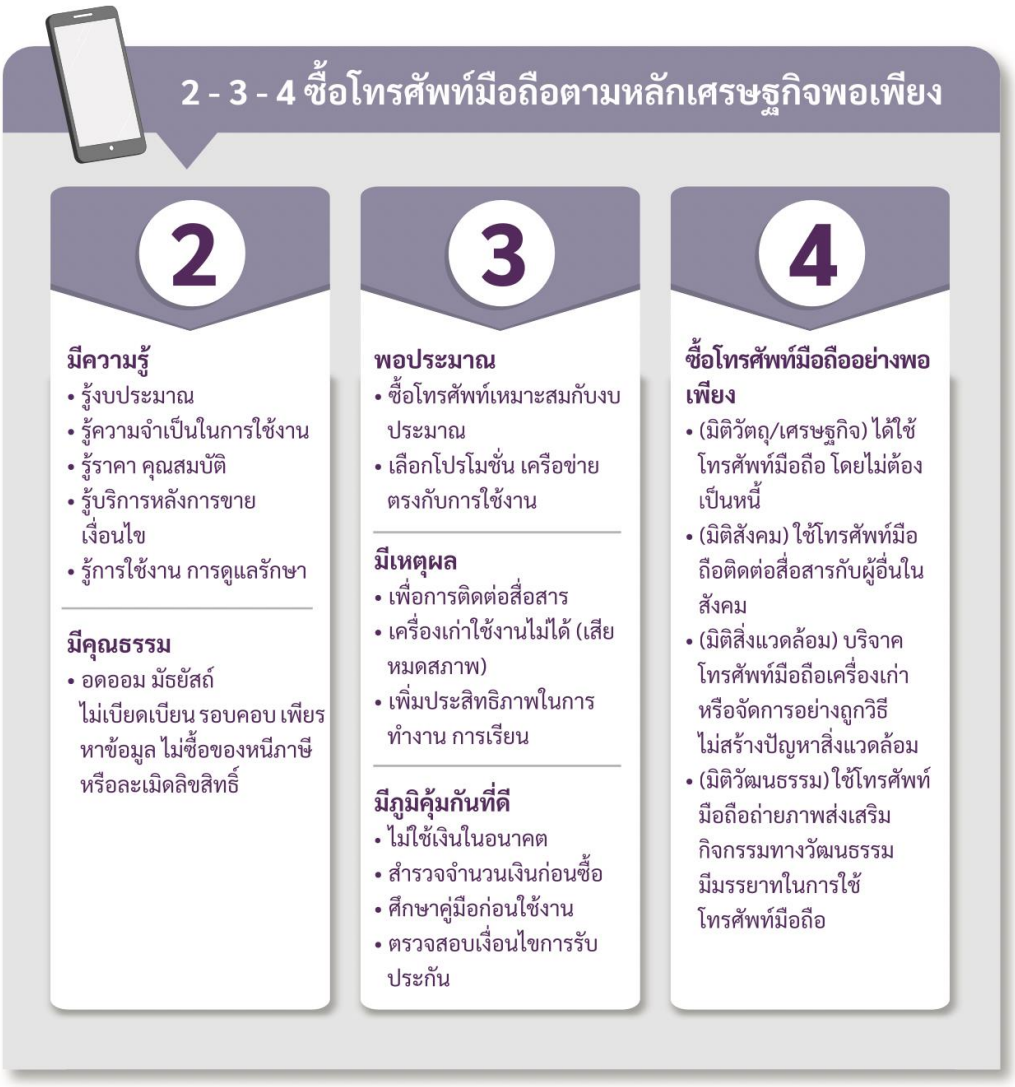

เกษตรทฤษฎีใหม่กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เนื่องจากมีความเข้าใจผิดกันมากว่า หลักเศรษฐกิจพอเพียง คือ การปลูกผักสวนครัว หรือทำเกษตรพอเพียง ซึ่งแท้จริงแล้วเกษตรทฤษฎีใหม่กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความเป็นจริงดังนี้

แนวพระราชดำริเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นแนวคิดเชิงรูปธรรมในการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงใน**ภาคเกษตร** เพื่อเป็นแนวทางให้ครอบครัวเกษตรกรรายย่อยที่มีที่ดินไม่มากนักให้สามารถพึ่งตนเองได้ มีปัจจัยพื้นฐาน (อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค) เป็นหลักประกันความมั่นคงของชีวิต โดยมีพระราชดำริให้ทดลอง เกษตรทฤษฎีใหม่ ครั้งแรกที่วัดมงคลชัยพัฒนา เมื่อ พ.ศ. 2532 และพระราชทานแนวพระราชดำริ ทฤษฎีใหม่ 3 ขั้นตอน ในช่วงปี 2537 ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 (ขั้นพื้นฐาน) การจัดสรรที่ดินและทรัพยากรให้เหมาะสมเพื่อทำการเกษตรในรูปแบบผสมผสาน เพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหารในระดับครัวเรือนของเกษตรรายย่อย ซึ่งมีอยู่กว่าล้านครัวเรือนกระจายอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ในประเทศ

ขั้นตอนที่ 2 (ขั้นก้าวหน้า) การสร้างความร่วมมือระหว่างเกษตรรายย่อยให้เกิดในรูปแบบกลุ่ม หรือ สหกรณ์ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานผลิตและการตลาด

ขั้นตอนที่ 3 (ขั้นก้าวหน้า) การแสวงหาแหล่งทุนมาเป็นเครือข่ายเพื่อพัฒนาคุณภาพการผลิตและคุณภาพชีวิต เกษตรกรให้ดียิ่งขึ้น

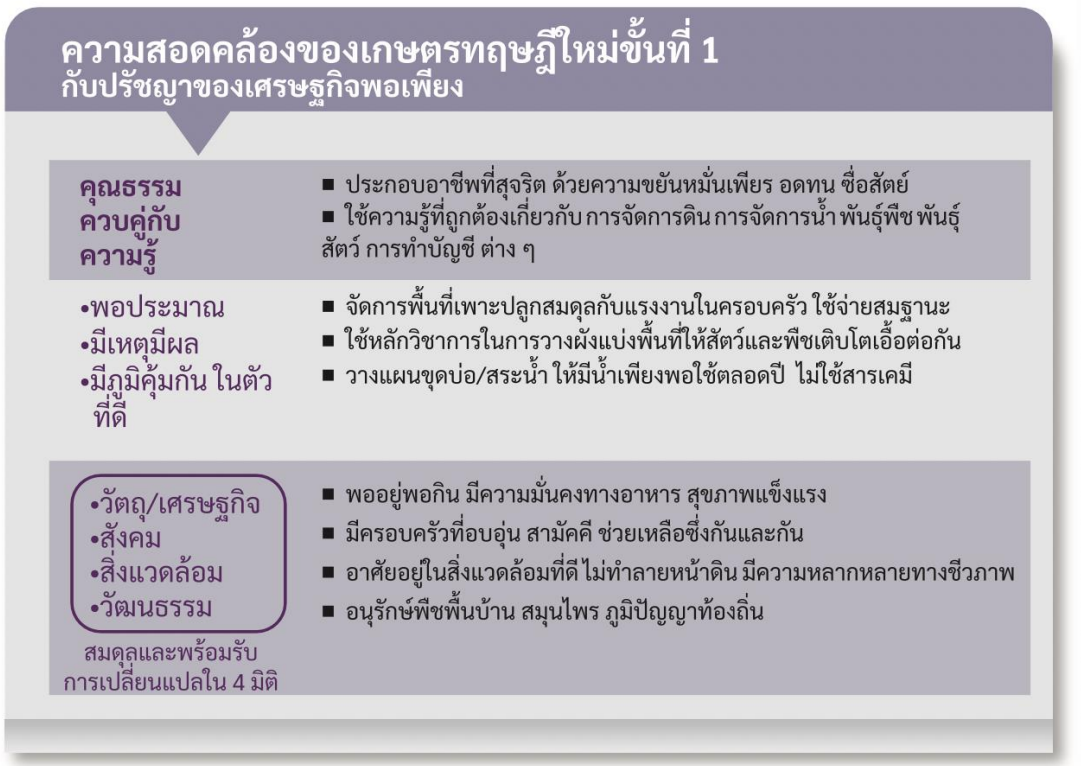

สามารถดูคลิปวิดีโอเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง “พอเพียงตามแนวคิดของพ่อ” ตอนเศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร โดยศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ และคู่มือการจัดอบรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

ภาพ 6 พอเพียงตามแนวคิดของพ่อ ตอนเศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร

ที่มา: https://www.youtube.com/watch?v=fSpC99PBr9U

ภาพ 7 คู่มือการจัดอบรมเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

การวัดและประเมินผลสมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้

1. แบบทดสอบวัดความรู้

แบบทดสอบวัดความรู้ เรื่อง สมรรถนะด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดการเรียนรู้

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ ..... นามสกุล .....

สาขา .....มหาวิทยาลัยที่ศึกษา .....

คำชี้แจง ตอนที่ 1 แบบทดสอบมีทั้งหมด 5 ข้อ ให้นิสิตเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นพระราชดำรัสของรัชกาลใด

ก. รัชกาลที่ 6

ข. รัชกาลที่ 7

ค. รัชกาลที่ 9

ง. รัชกาลที่ 10

2. ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึงข้อความใดต่อไปนี้

ก. พอประมาณ สมดุล มีเหตุผล

ข. พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

ค. มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี รู้จักตนเอง

ง. มีเหตุผล มั่นคง พึ่งตนเองได้

3. การปฏิบัติตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ควรเริ่มจากข้อใดก่อน

ก. ตนเอง

ข. ครอบครัว

ค. หมู่บ้าน

ง. ประเทศชาติ

4. ข้อใดถูกต้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ก. ให้ทุกครัวเรือนปลูกพืชผักสวนครัว

ข. มุ่งให้คนส่วนใหญ่พออยู่ พอกิน ก่อน

ค. ให้แบ่งกันกิน แบ่งกันใช้

ง. เสริมหนุนให้ค้าขายกับต่างประเทศ

5. ข้อใดเป็นเป้าหมายหลักของการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ก. การสร้างชุมชนเข้มแข็ง

ข. การทำให้เกษตรกรทั้งประเทศมีรายได้

ค. การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ง. การสร้างความสมดุล มั่นคงและยั่งยืนในการพัฒนา

คำชี้แจง ตอนที่ 2 จงอ่านข้อความแล้วใส่เครื่องหมายในช่องหลังของแต่ละข้อ (5 ข้อ ๆ ละ 1 คะแนน)

ข้อมูล	ถูก	ผิด	เฉลย (คำอธิบายเพิ่มเติม)
1. สติถือเป็นคุณธรรมอย่างหนึ่ง	X		สติ เป็นคุณธรรมตามคำนิยาม
2. มะตูมใช้หลักพอประมาณ จึงหาข้อมูลก่อนไปซื้อเครื่องเขียน		X	การหาข้อมูลก่อนซื้อของเป็นความรู้ ถ้าสำรวจตัว เองว่ามีเงินเท่าไรก่อนไปซื้อ =พอประมาณ
3. การใช้กระดาษอย่างคุ้มค่า เป็นมิติด้านสังคม		X	กระดาษเป็นมิติวัตถุ
4. โจ้ปิดไฟและปิดน้ำทุกครั้งหลังใช้งานเป็นมิติด้านวัฒนธรรม		X	ประหยัดน้ำ ไฟ เป็นมิติสิ่งแวดล้อม
5. ป้านวลทำขนมจีนเลยแบ่งให้ป้านิดข้างบ้านเป็นมิติด้านสังคม	X		การแบ่งปัน เป็นการเห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

คำชี้แจง ตอนที่ 3 จงใส่เครื่องหมาย X ที่ตรงกับข้อความที่กำหนด ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ (10 ข้อ ๆ ละ 1 คะแนน)

ก. ความพอประมาณ ข. มีเหตุผล ค. มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

ข้อความ	ก	ข	ค
1. จินตนาตรวจสอบความถูกต้องของการบ้านก่อนนำส่งครู		X	X
2. ลุงพรชัยใส่แว่นสายตา เพื่ออ่านหนังสือพิมพ์	X	X	X
3. สมบัติขับรถตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด		X	X
4. เราปลูกหญ้าแฝก เพื่อป้องกันหน้าดินถูกทำลาย	X	X	X
5. โรงเรียนเราสอนทำสื่อ สอดคล้องกับอาชีพในชุมชน	X	X	
6. ลุงบุญมาสำรวจเส้นทางก่อนที่จะไปประชุมที่กรุงเทพมหานคร		X	X
7. วันนี้แม่หุงข้าวมากหน่อย เพราะเราจะมีเพื่อนมากินข้าวด้วย		X	X
8. นพรัตน์ ส่งงานภายในเวลาที่ครูกำหนด	X	X	
9. ฉันใส่หน้ากากอนามัยทุกครั้งก่อนออกจากบ้าน		X	X
10. กำนันทำโครงการสร้างฝายเพื่อฟื้นฟูป่าชุมชน		X	

อธิบายเพิ่มเติม ในการเฉลย ควรให้นักศึกษาอภิปรายทุกครั้งว่าทำไมถึงเลือกคำตอบนั้น ๆ

1. ไม่ได้บอกว่าส่งภายในเวลาที่กำหนด (พอประมาณ)
2. เป็นภูมิคุ้มกันด้วย เพราะป้องกันไม่ให้เวียนหัว
3. ป้องกันอุบัติเหตุ (เหตุผล ภูมิคุ้มกัน) แต่บางครั้งอาจต้องปรับตามสถานการณ์ (พอประมาณ)
4. ปลูกในที่ที่พอเหมาะกับสภาพพื้นที่ (พอประมาณ)
5. สอดคล้องกับอาชีพชุมชน (พอประมาณและเป็นเหตุผล) แต่ไม่ได้บอกการป้องกันปัญหา (ภูมิคุ้มกัน)
6. ไม่ได้บอกว่าเป็นเส้นทางที่เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง (พอประมาณ) หรือใช้เวลาน้อยที่สุด
7. อาจจะหุงมากไป (ไม่พอประมาณ)
8. ภายในเวลาที่กำหนด (พอประมาณ) ถ้ารีบวิ่ง (อาจเกิดอุบัติเหตุ ไม่มีภูมิคุ้มกัน)
9. หน้ากากอนามัย อาจไม่พอดีกับขนาดของหน้า (พอประมาณ)
10. ไม่ได้บอกว่า ฝายที่สร้างใช้วัสดุท้องถิ่น (พอประมาณ) หรือวางแผนรอบคอบ (ภูมิคุ้มกัน)

แปลความหมายผลการประเมิน

เกณฑ์	ร้อยละ 80 – 100	หมายถึง ดีเยี่ยม
	ร้อยละ 60 – 79	หมายถึง ดีมาก
	ร้อยละ 40 – 59	หมายถึง ปานกลาง
	ร้อยละ 20 – 39	หมายถึง น้อย
	ร้อยละ 0 – 19	หมายถึง ปรับปรุง

2. แบบประเมินผลงานกิจกรรมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน

กิจกรรมถอดบทเรียนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกันตัวเองไม่ให้ติดเชื้อ COVID-19

กลุ่ม.....

วันที่อบรม .....

รายชื่อสมาชิก 1) .....

2) .....

3) .....

4) .....

5) .....

คำชี้แจง ให้นักศึกษาลองใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการป้องกันตัวเองไม่ให้ติดเชื้อ COVID-19แนวทางการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบอัตนัย คะแนนเต็มของแต่ละข้อย่อย 3 คะแนน รวมทั้งหมด 9 ข้อ คิดเป็น 27 คะแนน มีเกณฑ์การพิจารณาคะแนน ดังนี้

ระดับคะแนน	ลักษณะของงาน
3 (ดี)	เขียนได้ตรงประเด็น และชัดเจน เนื้อหาสะท้อนให้เห็นถึงการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ได้อย่างชัดเจน ตัวสะกด และไวยากรณ์มีความถูกต้องสมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายมีแนวคิด ที่น่าสนใจ มีเหตุผลใช้ภาษาสละสลวย
2 (ผ่าน)	เขียนได้ตรงประเด็นตามที่กำหนดไว้ เนื้อหาสะท้อนให้เห็นถึงการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ได้บางส่วน และภาษาที่ใช้ ทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน เหตุผลยังไม่ค่อยสอดคล้องกัน
1 (ต้องปรับปรุง)	เขียนไม่ตรงประเด็น ไม่มีการจัดระบบการเขียน เช่น เนื้อหา และภาษาที่ใช้ทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน ขาดเหตุผลสนับสนุน ใช้ศัพท์ที่เหมาะสม
0	ไม่มีผลงาน

(เฉลยเพื่อเป็นแนวทางเท่านั้น ครูอาจเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม)

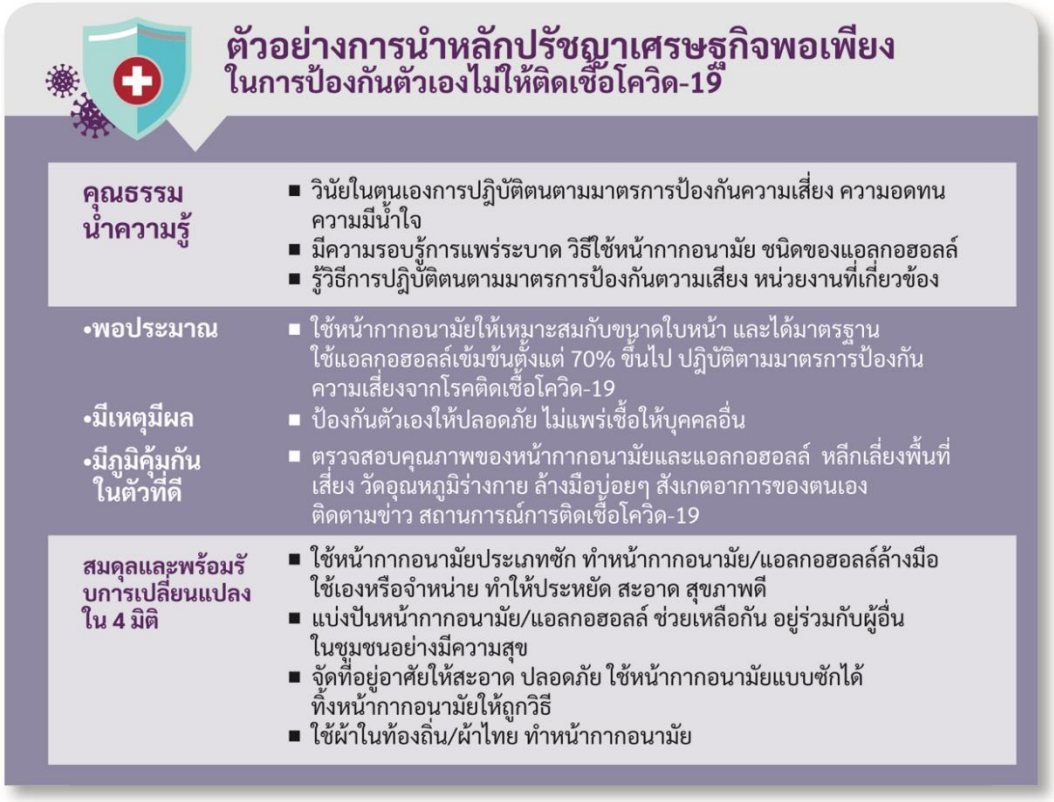

และให้นักศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน ในช่วงสถานการณ์ COVID-19 แนวทางการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบอัตนัย คะแนนเต็มของแต่ละข้อย่อย 3 คะแนน รวมทั้งหมด 9 ข้อ คิดเป็น 27 คะแนน มีเกณฑ์การพิจารณาคะแนนดังนี้

ระดับคะแนน	ลักษณะของงาน
3 (ดี)	เขียนได้ตรงประเด็น และชัดเจน เนื้อหาสะท้อนให้เห็นถึงการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ได้อย่างชัดเจน ตัวสะกด และไวยากรณ์มีความถูกต้องสมบูรณ์ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่ายมีแนวคิด ที่น่าสนใจ มีเหตุผลใช้ภาษาสละสลวย
2 (ผ่าน)	เขียนได้ตรงประเด็นตามที่กำหนดไว้ เนื้อหาสะท้อนให้เห็นถึงการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ได้บางส่วน และภาษาที่ใช้ ทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน เหตุผลยังไม่ค่อยสอดคล้องกัน
1 (ต้องปรับปรุง)	เขียนไม่ตรงประเด็น ไม่มีการจัดระบบการเขียน เช่น เนื้อหา และภาษาที่ใช้ทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสน ขาดเหตุผลสนับสนุน ใช้ศัพท์ที่เหมาะสม
0	ไม่มีผลงาน

โดยมีใบงานกิจกรรม ดังนี้

ใบงานที่ 1 ถอดบทเรียนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกันตัวเองไม่ให้ติดเชื้อ COVID-19

ชื่อสมาชิกกลุ่ม .....

คุณสมบัติพื้นฐาน

ความรู้ (Knowledge)	คุณธรรม (Virtues)

หลักแห่งการตัดสินใจ

พอประมาณ (Moderation)	มีเหตุมีผล (Reasonableness)
การมีภูมิคุ้มกันที่ดี (Prudence)	

การวิเคราะห์ผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากการวางแผน ว่าจะส่งผลให้ชีวิตของตนเองและบุคคลที่เกี่ยวข้อง / หน่วยงาน / ชุมชน เกิดความสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติอย่างไร เพื่อพัฒนาอย่างสมดุลให้ก้าวหน้าอย่างมั่นคง	
เศรษฐกิจ (Economy)	สังคม (Society)
สิ่งแวดล้อม (Environment)	วัฒนธรรม (Culture)

ใบงานที่ 2 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนในช่วงสถานการณ์ Covid-19

ชื่อสมาชิกกลุ่ม .....

คุณสมบัติพื้นฐาน

ความรู้ (Knowledge)	คุณธรรม (Virtues)

หลักแห่งการตัดสินใจ

พอประมาณ (Moderation)	มีเหตุมีผล (Reasonableness)
การมีภูมิคุ้มกันที่ดี (Prudence)	

การวิเคราะห์ผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากการวางแผน ว่าจะส่งผลให้ชีวิตของตนเองและบุคคลที่เกี่ยวข้อง / หน่วยงาน / ชุมชน เกิดความสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติอย่างไร เพื่อพัฒนาอย่างสมดุลให้ก้าวหน้าอย่างมั่นคง	
เศรษฐกิจ (Economy)	สังคม (Society)
สิ่งแวดล้อม (Environment)	วัฒนธรรม (Culture)

ภาพ 8 ใบงานการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนในช่วงสถานการณ์ COVID-19 และป้องกันตนเองห่างไกล COVID-19

แปลความหมายผลการประเมิน

เกณฑ์ ค่าเฉลี่ย 0.00 – 1.49 ลักษณะงานอยู่ในระดับไม่ดี

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 ลักษณะงานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.00 ลักษณะงานอยู่ในระดับดี

3. แบบสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC การสนทนาแบบ dialogue เน้นการฟังใคร่ครวญ และการสะท้อนคิด (Reflection) ที่แสดงถึงการคิดที่มีเหตุผล มีวิจารณญาณในการใช้ชีวิตบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง

แบบสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC การสนทนาแบบ dialogue เน้นการฟังใคร่ครวญ และการสะท้อนคิด (Reflection)

ชื่อกลุ่มที่ฝึกปฏิบัติ.....

วันที่สังเกต/ฝึก/กิจกรรม.....เวลา.....จำนวน.....ชั่วโมง

ข้อที่	รายการติดตาม	รายการปฏิบัติ		ร่องรอย/หลักฐาน
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	
1	การเปิดใจและเชื่อมั่นในการเรียนรู้ร่วมกัน			
2	ยอมรับวิธีการสอนและการปฏิบัติงานที่มีผลต่อการเรียนรู้			
3	เสนอประเด็นปัญหาที่พบจากการเรียนรู้			
4	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน			
5	มีจุดประสงค์ร่วมกันในการพัฒนาการเรียนรู้			
6	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่นด้วยทัศนคติเชิงบวก			
7	ร่วมกันคัดเลือกประเด็นปัญหา			
8	ระดมสมองนำเสนอวิธีแก้ปัญหาจากประสบการณ์			
9	หาข้อมูลความรู้เพิ่มเติม			
10	อภิปรายสรุปและเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม			
11	นำแนวทางการแก้ไขปัญหาสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน			
12	การให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้เรียน			
13	การเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องระหว่างการปฏิบัติงาน			
14	การทำงานร่วมกันด้วยความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน			
15	การนำสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนตามบริบทของสถานศึกษา			
16	สรุปผลวิธีการแก้ปัญหาที่ได้ผลดีต่อการเรียนรู้			
17	บันทึกทุกขั้นตอนการทำงานกลุ่ม			

ข้อที่	รายการติดตาม	รายการปฏิบัติ		ร่องรอย/หลักฐาน
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	
18	สมาชิกร่วมสังเกตและเก็บข้อมูล			
19	แบ่งปันประสบการณ์			
20	การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้สังเกต

...../...../.....

แปลความหมายผลการประเมิน

เกณฑ์ ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.00 นิสิตสามารถแสดงพฤติกรรมการปฏิบัติได้ชัดเจน

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 นิสิตสามารถแสดงพฤติกรรมการปฏิบัติได้บ้างไม่ได้บ้าง

ค่าเฉลี่ย 0.01 – 1.49 นิสิตไม่สามารถแสดงพฤติกรรมการปฏิบัติได้เลย

ภาคผนวก 3

การพัฒนาสมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

เวลา	กิจกรรม	ห้อง
08.00 - 09.00 น.	ลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรม	รวม
09.00 - 09.30 น.	กิจกรรมจิตศึกษาเน้นฝึกการรู้ตัว (Brain Gym)	รวม
09.30 - 11.00 น.	กิจกรรมรู้จัก รู้จริง	รวม
11.00 - 12.00 น.	สร้างบทบาทของจิตวิทยาที่สำคัญกับผู้เรียน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจ ยอมรับความแตกต่าง และนำไปพัฒนาศักยภาพนักเรียน	รวม
13.00 - 15.00 น.	แชร์ประสบการณ์จากครูในโครงการผลิตครูระบบปิด เรื่องประสบการณ์การเรียนในโครงการผลิตครูระบบปิด สู่เส้นทางการทำงาน ด้วยกระบวนการคิดแบบ Growth mindset จนประสบผลสำเร็จในสายอาชีพครู	รวม
15.00 - 16.00 น.	กิจกรรมสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาผู้เรียน	รวม

สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

จิตวิทยาพัฒนาการเรียนรู้

ผู้เรียนในห้องเรียนแต่ละคนย่อมมีความแตกต่าง แต่ความแตกต่างนี้ไม่ใช่เรื่องผิด เราจะเรียนรู้ ยอมรับ เข้าใจความแตกต่าง โดยไม่แตกแยกได้อย่างไร? เราจะชินและมีความคิดเสมอว่าเด็กหลังห้องต้องไม่ตั้งใจเรียน? โดดเรียน? เรียนไม่เก่ง? ซึ่งเด็กแต่ละคนมีความต้องการที่ไม่เหมือนกัน การที่เราเป็นหลังห้องไม่ใช่เรื่องผิด แล้วคุณล่ะให้ความหมายเด็กหน้าห้องและหลังห้องไว้อย่างไร? และทำความเข้าใจกับการเรียนรู้การเข้าใจคนอื่น ซึ่งการไม่ยอมรับความแตกต่าง=ความขัดแย้ง หากเราเข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคลเมื่อเราเข้าใจแล้วเราจะยอมรับมัน หากเรายังไม่เข้าใจเกิดการแบ่งพรรค แบ่งพวก ความขัดแย้งจะเกิดขึ้น เราจะสร้างความขัดแย้งเล็ก ๆ ในห้องเรียนแล้วมันเกิดเป็นความขัดแย้งในอนาคตในวันที่ผู้เรียนเป็นผู้ใหญ่ เราควรจะยับยั้งและเข้าใจมันตั้งแต่ตอนนี้ เราต้องสร้างผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง คนดี เริ่มจากการที่ให้ผู้เรียนยอมรับคนอื่นก่อน การที่ไม่ตัดสินคนอื่นก่อน การที่ผู้เรียนไม่มองว่าตัวเองเก่งที่สุดก่อน เมื่อผู้เรียนมีจิตใจที่ดี ถึงแม้เขาจะไม่ใช่คนรวยเขาจะสามารถพบชีวิตที่มีความสุขได้ ดังคลิป TEP: แตกต่าง แต่ไม่แตกแยก

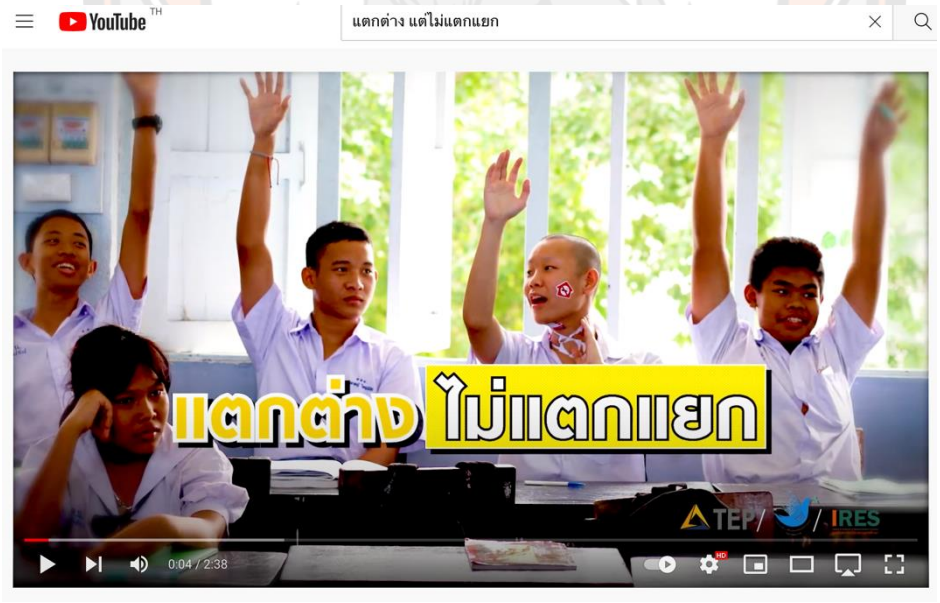

ภาพ 9 แตกต่าง แต่ไม่แตกแยก

ที่มา: https://www.youtube.com/watch?v=QNg8DB7gtHM

เมื่อผู้เรียนเข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคล ในห้องเรียนจะเห็นได้ชัดเจนว่าผู้เรียนมีความสามารถที่แตกต่างกัน มีความเก่งหรือความถนัดที่หลากหลาย มีกลุ่มที่แตกต่างกัน คุณครูจึงจำจะต้องเป็นการจัดเตรียมพื้นที่ให้เป็นบริบทที่พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง จากการเรียนรู้ในครอบครัวมาสู่พื้นที่โลกใหม่ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ด้วยความเคารพและความเข้าใจต่อกลุ่มเพื่อน ๆ นักเรียนที่มีความหลากหลาย และมีพื้นหลังที่แตกต่างกัน เพื่อให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาความสามารถไปพร้อม ๆ กันได้ โดยครูมีกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์เบื้องต้นในการทำความรู้จัก และเข้าใจกัน ของผู้เรียนในกลุ่มที่แตกต่างกัน ดังกิจกรรมรู้จัก รู้จริง โดยมีรายละเอียดดังนี้

กิจกรรมรู้จัก รู้จริง

วัตถุประสงค์กิจกรรม สร้างความสัมพันธ์เบื้องต้นระหว่างสมาชิก

อุปกรณ์ กระดาษ A4

วิธีดำเนินการ

1. วิทยากรให้สมาชิกแนะนำตัวเองโดยบอกชื่อเล่นและความเป็นตัวตนของเราใน 3 พยางค์ เช่น “กบสวยไม่สร่าง” “เป็ดเก่ง-ดี-รวย” เมื่อสมาชิกกล่าวแนะนำตัวเองครบแล้ว สุ่มถามสมาชิกว่าจำชื่อใครได้บ้าง (ชื่อและคำบรรยาย 3 พยางค์นี้ สมาชิกจะต้องใช้พูดแนะนำตัวเองทุกครั้งเมื่อต้องมีการนำเสนองานหรือแสดงความคิดเห็นใด ๆ ตลอดค่ายนี้)

2. วิทยากรแจกกระดาษ A4 ให้สมาชิกคนละ 1 แผ่น ตีเส้นตารางเป็น 6 ช่องเขียนหมายเลขกำกับในแต่ละช่อง ให้เขียนชื่อเพื่อนในแต่ละช่องไม่ซ้ำกัน วิทยากรบอกภาระงาน

ช่องที่ 1 ไปหาเพื่อนที่เขียนชื่อช่องที่ 1 ถามว่าเขามีลักษณะนิสัยเช่นใด

ช่องที่ 2 ไปหาเพื่อนที่เขียนชื่อช่องที่ 2 ถามว่าเขาชอบอะไร

ช่องที่ 3 ไปหาเพื่อนที่เขียนชื่อช่องที่ 3 ถามว่าเขาชอบเพศตรงข้ามแบบใด

ช่องที่ 4 ไปหาเพื่อนที่เขียนชื่อช่องที่ 4 ถามว่าเขาเปรียบความรักเหมือนอะไร

ช่องที่ 5 ไปหาเพื่อนที่เขียนชื่อช่องที่ 5 ถามว่าที่มาร่วมกิจกรรมการอบรมครั้งนี้เขาคาดหวังอะไร

ช่องที่ 6 ไปหาเพื่อนที่เขียนชื่อช่องที่ 6 ถามว่าเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ต้องการตามข้อ 5 ต้องมีกติกาในการอยู่ร่วมกันอย่างไร

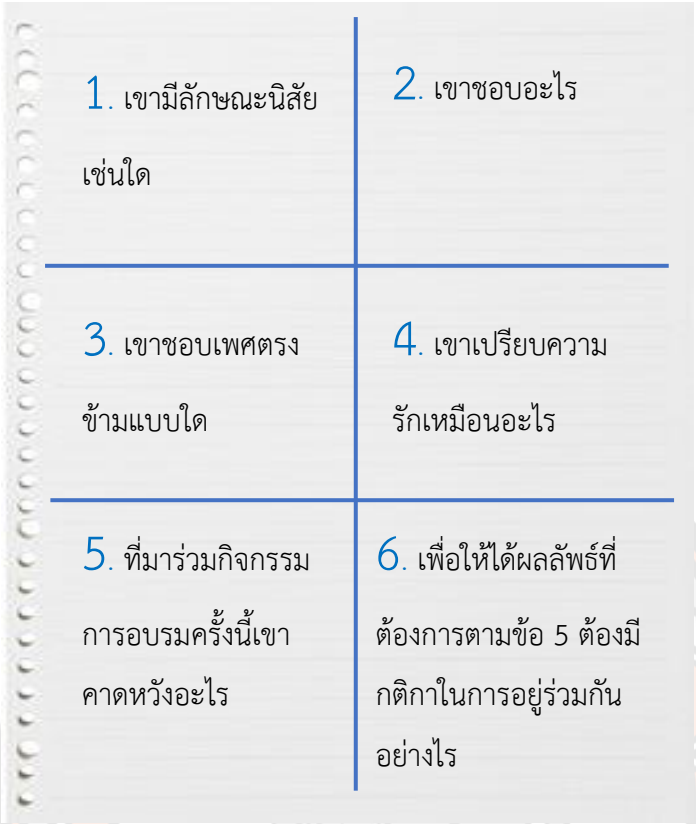

เมื่อได้คำตอบครบทั้ง 6 ข้อแล้ว วิทยากรให้ผู้เข้าอบรมกระดาษคำตอบ ถามผู้เข้าอบรมว่าชอบคำตอบของใครมากที่สุด ประทับใจเพราะเหตุใด แล้วให้สมาชิกนำเสนอ

วิทยากรเก็บกระดาษของผู้เข้าอบรมทุกคน รวบรวมคำตอบในข้อ 6 ของสมาชิกมาเขียนในกระดาษใหญ่และสรุปให้สมาชิกทราบถึงกติกาในการอยู่ร่วมกันของกลุ่ม

จากกิจกรรมส่งผลให้ผู้เรียนได้เกิดปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน เข้าใจ และยอมรับแตกต่างซึ่งกันและกัน ทั้งในแง่ดี และแง่ไม่ดี ผู้เรียนเข้าใจว่าถึงแง่มุมความคิดของเพื่อนคนอื่น ๆ ที่อาจจะคิดแตกต่างจากตนเอง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการแยกแยะคำพูด อาจจะมีทั้งความคิดเชิงบวกหรือเชิงลบ โดยหน้าที่สำคัญของผู้สอนก็คือทำอย่างไรให้ผู้เรียนมีกระบวนการคิดที่เป็นเชิงบวก และเชื่อว่าผู้เรียนทุกคนสามารถพัฒนาไปในทิศทางที่ดีได้ ถึงแม้ศักยภาพของผู้เรียนอาจจะแตกต่างกันมากก็ตาม ดังนั้น การสอนให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจกระบวนการคิดเชิงบวกได้ ก็คือการสร้างกระบวนการคิดแบบเติบโต Growth mindset นั้นเอง เพราะ Growth mindset จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อในความสามารถของตนเอง เชื่อว่าตนเองสามารถพัฒนาได้ โดยมีเนื้อหาของกระบวนการคิดแบบเติบโต Growth mindset ดังนี้

กรอบความคิดแบบเติบโต Growth mindset

กรอบความคิด (Mindset) คือ ความเชื่อที่มีต่อตนเองว่าความสามารถของตนเองมีขอบเขตจำกัด แต่ Growth mindset คือ ความเชื่อที่มีต่อตนเองว่าความสามารถของตนเองไม่มีขอบเขตจำกัด สามารถสั่งสมและพัฒนาได้ด้วยความมุ่งมั่นพยายาม (Dweck, 2006) เชื่อว่าความฉลาดสามารถพัฒนาได้ (Dweck, 2012) Growth mindset คือ การมีความเชื่อว่าความฉลาด (intelligence) สามารถพัฒนาได้ Fixed mindset คือ การมีความเชื่อว่าความฉลาดเป็นสิ่งที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด ไม่สามารถพัฒนาได้ (Education Week Research Center, 2016)

Carol Dweck ผู้คิดค้นทฤษฎีเกี่ยวกับ Mindset แบ่งประเภทของ Mindset เป็น 2 แบบ ได้แก่

1. Growth Mindset (กรอบความคิดแบบเติบโต)
   - เชื่อว่าความฉลาดและความสามารถสร้างได้ด้วยการเรียนรู้
   - ให้ความสำคัญกับความพยายาม
   - ชอบปัญหาและความท้าทายมองว่าเป็นโอกาสในการเรียนรู้ และพัฒนา
2. Fixed Mindset (กรอบความคิดแบบยึดติด)
   - เชื่อว่าความฉลาด ทักษะ ความสามารถไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้
   - ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ คุณสมบัติ เช่น ต้องดูฉลาด ดูเก่ง
   - มักหลีกเลี่ยงงานที่ท้าทาย หรือปัญหายาก ๆ กลัวว่าทำไม่ได้แล้วจะดูโง่

ภาพ 10 ประเภทของ Mindset

การปรับ Mindset ด้วยทฤษฎีพฤติกรรมนิยม คือ การใช้สภาพแวดล้อมมาเป็นตัวช่วยปรับ เช่น การจัดที่ทำงาน การจัดตารางเวลาใหม่ การอ่านหนังสือ การคบเพื่อน การเข้าสังคม ฯลฯ

องค์ประกอบการปรับเปลี่ยน Mindset

1. หยุดเปรียบเทียบ: บางครั้งเรามักจะคอยเปรียบเทียบว่าคนอื่นดีกว่า เก่งกว่า จนลืมหยุดมองข้อดีที่ตัวเองมีอยู่

2. ทุกอย่างไม่จำเป็นต้องสมบูรณ์แบบ: ความสมบูรณ์แบบเป็นตัวแปรสำคัญประการหนึ่งที่กีดกันความสำเร็จ เมื่อเรายึดติดว่าความสำเร็จ คือ การบรรลุ 100% -----> ลองเปลี่ยน ความคิดเป็นเราจะทำให้ดีที่สุด ทุกอย่างอาจไม่สามารถดีเยี่ยมได้ 100% เพียงแค่เราได้ พยายามทำให้ดีที่สุดแล้ว

3. หาหลักฐานเสริมความคิด: เมื่อใดก็ตามที่เราคิดว่า “เราทำไม่ได้” เราไม่มีศักยภาพพอที่จะทำมันสำเร็จ เราต้องหยุดความคิดนี้แล้วหาหลักฐานมายืนยันความคิดด้านลบของเราให้ได้

4. ให้คำจำกัดความใหม่ของคำว่าผิดพลาด: ให้คำจำกัดความของคำว่า “ผิดพลาด” เป็น “บทเรียน”

5. อย่าสนใจความคิดของคนอื่นมากเกินไป: อย่าให้ใครมามีอำนาจตัดสินใจเหนือตัวเราและต้องมั่นใจว่าสิ่งที่เราตัดสินใจทำไม่ทำให้คนอื่นหรือสังคมรอบข้างเดือดร้อน

ภาพ 11 องค์ประกอบการปรับเปลี่ยน Mindset

5 ขั้นตอนปรับ Mindset เพื่อพัฒนาวิธีการทำงาน

1. การฟังเสียง Mindset “จะทำได้หรอ” “เก่งพอหรือเปล่า” “ถ้าพลาดนี่น่าอายนะ” Fixed Mindset ทำให้ไม่กล้าพัฒนาตนเองและอาจทำให้อาชีพการงานถึงทางตันได้

2. เลือกที่จะฟัง Growth Mindset หาสาเหตุให้ได้ว่าสิ่งที่ทำให้เรารู้สึกไม่มั่นใจในตัวเอง เมื่อต้องตกอยู่ในสถานการณ์ที่ท้าทายต่าง ๆ ตีความในทาง Growth Mindset มองเป็นโอกาสที่ทำให้เราได้พัฒนาตนเองให้มีทักษะใหม่ ๆ

3. เถียงกลับ เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ท้าทาย Fixed Mindset จะส่งเสียงมาหาเราให้เราตอบกลับเสียงนั้นไปด้วย Growth Mindset เช่น Fixed Mindset ในหัวบอกว่า: แน่ใจเหรอว่าจะทำงานนี้ได้ บางทีความสามารถของเราไม่น่าจะถึงหรือเปล่า Growth Mindset ตอบกลับไปว่า: ก็ไม่แน่ใจเหมือนกันว่าจะทำได้ไหม แต่ถ้าเราพยายามก็น่าจะเรียนรู้ได้นะ เป็นต้น

4. ลงมือทำ เป้าหมายสำคัญของการเปลี่ยน Mindset ไม่ใช่แค่ให้เปลี่ยนความคิดเท่านั้น แต่ต้องส่งผลถึงพฤติกรรมด้วย

5. “ยังทำไม่ได้” ไม่ใช่ “ทำไม่ได้” สิ่งที่เราจะทำได้เมื่อการเปลี่ยนแปลงของเรายังไม่ประสบผลสำเร็จก็คือบอกตัวเองว่าคุณสมบัติในตอนนั้นของเรายังไม่ถึง ยังทำไม่ได้เราแค่ยังทำไม่ได้ ไม่ใช่เราทำมันไม่ได้เลย

ประโยชน์และความสำคัญของ Growth mindset

Growth mindset มีความสำคัญหลายประการทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และแสวงหาสิ่งใหม่ที่ดีกว่าเดิมอยู่เสมอ (Mueller, & Dweck, 1998) อีกทั้งมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจภายใน (inner motivation) ของผู้เรียน (Ng, 2018) รวมถึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความมุ่งมั่นพยายามและการพึ่งพาตนเองทางการเรียนรู้ของผู้เรียน (Grant, & Dweck, 2003)

นอกจากนี้แล้ว Growth mindset ยังส่งผลต่อการมีเป้าหมายในการเรียนรู้ของผู้เรียน (Dweck, 2009) ตลอดจนมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และพฤติกรรมที่ส่งผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตลอดจนพฤติกรรม ความยึดมั่นผูกพันอยู่กับการเรียนรู้ ความปรารถนาที่จะประสบความสำเร็จ และพฤติกรรมความมุ่งมั่นพยายามในการเรียนรู้สิ่งที่ท้าทาย (Weiss, & Fortus, 2013) อีกทั้งทำให้ปรับตัวได้กับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ดี (Blackwell, Trzesniewski, & Dweck, 2007) และมีความอดทนมากกว่าและมีผลการเรียนรู้ที่ดีกว่าผู้เรียนที่ขาด Growth (Dweck, 2008)

นอกจาก Growth mindset จะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความมุ่งมั่น พยายาม แรงจูงใจ และการพึ่งพาตนเองของผู้เรียนแล้ว Growth mindset ยังช่วย การจัดการความเครียดและความก้าวร้าวได้อีกด้วย (Yeager, & Dweck, 2012) ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการกระทำสิ่งต่าง ๆ เพราะ

นอกจากจะมีความเชื่อว่าตนเองมีความสามารถที่จะทำได้แล้ว ยังมีแรงจูงใจภายใน และความมุ่งมั่นพยายาม ถ้าเป็น fixed mindset จะทำไม่สำเร็จเพราะคิดไว้ตั้งแต่ต้นว่าทำไม่สำเร็จ (Alerson, 2017)

ผู้เรียนที่มี Growth mindset จะมีความมุ่งมั่นพยายามในการเรียนรู้และนำมาซึ่งการประสบความสำเร็จทางการเรียน (Good, Anderson, & Inzlicht, 2003) เนื่องจากสามารถกำกับตนเอง (self - regulation) และมีความอดทน คือ ปัจจัย ความสำเร็จทางวิชาการของผู้เรียนรวมทั้งความสามารถด้านต่าง ๆ ซึ่งผู้เรียนจำเป็นต้องมี Growth mindset (Dockterman, & Blackwell, 2014)

ผู้เรียนที่มี Growth mindset จะมีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้มากกว่าผู้เรียนที่มี Fixed mindset (Flores, Lemons, & McTernan, 2011) นอกจากนี้ จากผลการวิจัยที่ผ่านมายังพบว่า ผู้เรียนที่ได้รับกิจกรรมการเสริมสร้าง Growth mindset มีผลการเรียนรู้ดีขึ้น และผู้เรียนที่ได้เรียนกับผู้สอน ที่ได้รับการพัฒนาทักษะการเสริมสร้าง Growth mindset มีผลการเรียนดีกว่าผู้เรียน ที่เรียนกับผู้สอนที่ไม่ได้รับการพัฒนาทักษะการเสริมสร้าง Growth mindset (Rienzo, Rolfe, & Wilkinson, 2015)

Growth mindset ของโค้ช

การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มี Growth mindset ให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้สอนหรือโค้ชจำเป็นต้องมี Growth mindset ก่อน เนื่องจาก Growth mindset ของผู้สอน ส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ พฤติกรรมการโค้ช และส่งผลต่อไป ยังการรับรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน เกิดเป็นคุณลักษณะ Growth mindset ของผู้เรียน Hoffer, W. (2016)

ผู้สอนที่มี Growth mindset มีคุณลักษณะดังนี้ (Goldberg, 2016)

1. เชื่อว่าผู้เรียนทุกคนมีคุณค่าและควรได้รับการยกย่อง
2. เชื่อว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ แต่ใช้กระบวนการเรียนรู้ และระยะเวลาที่แตกต่างกัน
3. เชื่อว่าผู้เรียนทุกคนมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จทางการเรียนรู้
4. เชื่อว่าผู้เรียนทุกคนมีศักยภาพในการพัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จได้ด้วยตนเอง

ผู้สอนที่มี Growth mindset มีคุณลักษณะสำคัญมีดังนี้ (Brock, & Hundley, 2016)

1. เปิดใจ (open mind) รับฟัง และแสวงหาความคิดใหม่ ๆ อยู่เสมอ
2. สื่อสารความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ของผู้เรียนไปยังพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างสร้างสรรค์
3. คิดค้นวิธีการจัดการเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่ทาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด
4. เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนรู้
5. เรียนรู้และพัฒนาตนเองจากเพื่อนร่วมวิชาชีพที่เก่งกว่าตนเอง
6. ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ให้ดีที่ดีสุดสำหรับผู้เรียน

7. กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

8. เชื่อมั่นว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้และประสบความสำเร็จได้

หนังสือ Instructional Coaching in Action: An Integrated Approach that Transforms Thinking, Practice, and Schools เขียนโดย Ellen B. Eisenberg, Bruce P. Eisenberg, Elliott A. Medrich and Ivan Charner ได้ให้แนวคิด หลักการ และวิธีการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนที่มีความเก่งต่างกัน ให้มีความเป็นมืออาชีพ ผ่านกระบวนการพัฒนาวิชาชีพ (professional development) ด้วยการเปลี่ยนผ่านกระบวนการทางความคิด (transform the way of thinking) ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของครูและการ เรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของผู้สอน คือ การสร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาคุณภาพ การจัดการเรียนรู้ 10 ประการ ดังนี้

1. ความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีขึ้น

2. การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาและวิธีการพัฒนาร่วมกัน

3. การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพระหว่างผู้บริหารกับครู และระหว่างคณะครู

4. การส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ของผู้บริหาร และคณะผู้สอน

5. การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้บริหาร และคณะผู้สอนในการออกแบบวิธีการพัฒนา

6. การใช้กระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ หรือรูปแบบการเรียนรู้ของคณะผู้สอน

7. การยอมรับฟังแนวความคิดใหม่ ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ

8. การใช้เวลาสำหรับการพัฒนาวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

9. การมีความอดทนกับการที่ต้องใช้เวลาในการพัฒนาและเฝ้ารอความสำเร็จ

10. การมีความไว้วางใจ (trust) ระหว่างครูและโค้ช

หลักการทั้ง 10 ประการดังกล่าว ถือว่าเป็นปัจจัยเบื้องต้นและปัจจัย สนับสนุนให้ผู้สอนได้รับการพัฒนา Growth mindset และทักษะการโค้ช เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และการโค้ชผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จ

Growth mindset ของผู้เรียนเป็นสิ่งที่สามารถเสริมสร้างและพัฒนาได้ โดยผู้สอนจากการที่ผู้สอนมี Growth mindset ก่อนในเบื้องต้น และนำไปสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นเจ้าของการเรียนรู้ของตนเอง การดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ การประเมินผลที่ให้ ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ และความมุ่งมั่นพยายามของผู้เรียน และการแสดงบทบาทในการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความคิดความเชื่อว่าทุกอย่างประสบความสำเร็จได้หากมีเป้าหมายที่ชัดเจน มีกระบวนการเรียนรู้ที่ดีและมีความมุ่งมั่นพยายาม

เมื่อผู้เรียนรู้และเข้าใจกระบวนการคิดแบบเติบโต Growth mindset แล้ว ผู้สอนอาจมีใบงานที่สะท้อนผลของการเรียนรู้ดังกล่าว เพื่อวัดความรู้ ทักษะ และเจตคติที่มีต่อการเรียนรู้ที่ผ่านมา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ใบงาน การสะท้อนการเรียนรู้หลังการปฏิบัติงาน (AAR)

รู้สึกอย่างไร

.....

.....

.....

ได้เรียนรู้อะไรใหม่ จากการปรับเปลี่ยน Growth Mindset ในการทำงาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

การนำไปใช้

1. นำไปใช้พัฒนาตนเอง

.....

.....

2. นำไปใช้พัฒนางาน

.....

.....

3. นำไปใช้พัฒนานักเรียน

.....

.....

การวัดและประเมินผลสมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

1. แบบประเมินผลงาน

แบบประเมินผลงาน ใบกิจกรรม “รู้จัก รู้จริง”

ชื่อกลุ่ม.....

รายชื่อสมาชิก 1) .....

2) .....

3) .....

4) .....

5) .....

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการประเมิน

ระดับการประเมิน

5 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม มากที่สุด

4 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม มาก

3 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม ปานกลาง

2 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม น้อย

1 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม น้อยที่สุด

รายการประเมิน	**ระดับการประเมิน**				
	5	**4**	**3**	**2**	**1**
1. ผลงานถูกต้องตรงประเด็น					
2. เนื้อหาต่อเนื่องสัมพันธ์กัน					
3. มีการเลือกเรื่องที่นำเสนอที่น่าสนใจ แปลกใหม่					
4. เนื้อหาที่นำเสนอมีความถูกต้องครบถ้วน					
5. การพูดนำเสนอต่อเนื่องน่าสนใจ					
6. เป็นชิ้นงานที่แปลกใหม่ ไม่เหมือนตัวอย่าง ตกแต่งสวยงาม ประณีต มีรายละเอียด					
7. สมาชิกในกลุ่มทุกคนร่วมมือกันทำงาน มีการประสานงานที่ดี					
8. สมาชิกทุกคน ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนงานเสร็จสิ้นสมบูรณ์ทันเวลา					
รวมสรุปผล					
รวม เฉลี่ยสรุปผล					

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

แปลความหมายผลการประเมิน

เกณฑ์	ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 ปรับปรุงมาก	หรือ คะแนน 8 – 14
	ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 ปรับปรุง	หรือ คะแนน 15 – 24
	ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 พอใช้	หรือ คะแนน 25 – 29
	ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 ดี	หรือ คะแนน 30 – 34
	ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 ดีมาก	หรือ คะแนน 35 – 40

2. แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ใช้แนวคิด Growth Mindset

ชื่อกลุ่ม.....

รายชื่อสมาชิก 1) .....

2) .....

3) .....

4) .....

5) .....

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการประเมิน

ระดับการประเมิน

5 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม มากที่สุด

4 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม มาก

3 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม ปานกลาง

2 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม น้อย

1 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม น้อยที่สุด

ระดับการประเมิน	รายการประเมิน				
	5	4	3	2	1
1. กำหนดมาตรฐาน/ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมพฤติกรรมการคิดแบบ Growth Mindset					
2. ความสอดคล้องมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/สาระสำคัญและกิจกรรมการเรียนรู้					
3. กิจกรรมการเรียนรู้มีความครอบคลุมการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ กระบวนการ สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
4. กิจกรรมการเรียนรู้ตอบสนองผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดแบบ Growth Mindset					
5. กิจกรรมการเรียนรู้หลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
6. นำวิธีการแก้ไขปัญหาที่หลากหลายมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน					
7. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน					
8. ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติ					

ระดับการประเมิน	รายการประเมิน				
	5	4	3	2	1
วิชา					
9. วิเคราะห์ผลการประเมินแล้วนำมาใช้ในการสอนซ่อมเสริม					
10. วิธีวัดและเครื่องมือวัดสอดคล้องกับพฤติกรรมที่กำหนดไว้ในตัวชี้วัด หรือ จุดประสงค์การเรียนรู้					
รวม/สรุปผล					
รวม เฉลี่ยสรุปผล					

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

แปลความหมายผลการประเมิน

เกณฑ์ ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 ปรับปรุงมาก หรือ คะแนน 10 – 15

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 ปรับปรุง หรือ คะแนน 16 – 25

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 พอใช้ หรือ คะแนน 26 – 35

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 ดี หรือ คะแนน 36 – 45

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 ดีมาก หรือ คะแนน 46 – 50

3. แบบประเมินตนเอง

แบบประเมินตนเองในการพัฒนาการคิด แบบ Growth Mindset

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการประเมิน

ระดับการประเมิน

5 หมายถึง มีความสอดคล้อง / ตรงกับความคิดของตน มากที่สุด

4 หมายถึง มีความสอดคล้อง / ตรงกับความคิดของตน มาก

3 หมายถึง มีความสอดคล้อง / ตรงกับความคิดของตน ปานกลาง

2 หมายถึง มีความสอดคล้อง / ตรงกับความคิดของตน น้อย

1 หมายถึง มีความสอดคล้อง / ตรงกับความคิดของตน น้อยที่สุด

ระดับการประเมิน	รายการประเมิน				
	5	4	3	2	1
1. ท่านมีความพร้อมที่จะรับมือกับความท้าทาย					
2. ท่านมีความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้					
3. ท่านมองว่าความล้มเหลวหรือความผิดพลาดเป็นสิ่งที่จะนำพาให้เราเติบโต					
4. ท่านพร้อมที่จะเรียนรู้หรือปรับปรุงเมื่อได้รับคำวิพากวิจารณ์แทนการไม่ใส่ใจ					
5. ท่านรู้สึกได้รับแรงบันดาลใจจากผู้อื่น แทนที่จะรู้สึกว่าผู้อื่นกำลังคุกคามตนเอง					
6. ท่านเชื่อว่า ความสามารถต่าง ๆ เกิดขึ้นและพัฒนาได้จากการพยายามและฝึกฝน					
7. ท่านสนุกกับการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และพร้อมที่จะพัฒนาความฉลาด ความสามารถ และทักษะด้านอื่น ๆ ไปพร้อม ๆ กัน					
รวม/สรุปผล					
รวม เฉลี่ยสรุปผล					

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

แปลความหมายผลการประเมิน

เกณฑ์	ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 ปรับปรุงมาก	หรือ คะแนน 7 – 14
	ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 ปรับปรุง	หรือ คะแนน 15 – 19
	ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 พอใช้	หรือ คะแนน 20 – 24
	ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 ดี	หรือ คะแนน 25 – 29
	ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 ดีมาก	หรือ คะแนน 30 – 35

ภาคผนวก 4

การพัฒนาสมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง

เวลา	กิจกรรม	ห้อง
08.00 - 09.00 น.	ลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรม	รวม
09.00 - 09.50 น.	กิจกรรมจิตศึกษาเน้นฝึกการรู้ตัว (Brain Gym) และการสร้างความเข้าใจบทบาท ครูโค้ช ครูฟา	รวม
09.50 - 11.00 น.	การจัดการชีวิตที่สมดุลทั้งด้านทางการเงิน สุขภาพ การปรับตัว คิดตัดสินใจ ติดตามและพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ มาบูรณาการข้ามศาสตร์สู่การเป็นครูมืออาชีพ และมาตรฐานวิชาชีพ สมรรถนะและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	รวม
11.00 - 12.00 น. 13.00 - 15.00 น.	กิจกรรม “การพัฒนาโมเดลก้างปลาสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน”	แยก
15.00 - 16.00 น.	สรุปและอภิปรายผลร่วมกันในกิจกรรม “การพัฒนาโมเดลก้างปลาสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน”	รวม

สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง

จากสภาวการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้นิสิตในยุคนี้มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในมิติการใช้ชีวิต การเรียนรู้ ครอบครัว ตลอดจนภาวะเสี่ยงต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนถึงสังคมและความทันสมัยทั้งปวง ดังนั้น นิสิตจะต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ใหม่ ๆ เพื่อการดำรงอยู่อย่างมีคุณภาพ จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้ มีความสามารถในการปรับตัว จึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการเรียนรู้ และทักษะชีวิต (ทิศนา แขมณี, 2555; วิจารณ์ พานิช, 2555) และต้องเรียนรู้ทักษะใหม่ เพื่อความอยู่รอดในสังคม (Martin, 2010) ดังนั้น นิสิตในยุคนี้มีความเป็นเลิศในเนื้อหา (สาระของการเรียนรู้หลัก) ไม่เพียงพออีกต่อไปแล้ว ในยุคที่มีความรู้และข้อมูลข่าวสาร เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา นิสิตต้องมีทั้งความรู้ในเนื้อหาและทักษะที่จะประยุกต์ใช้ในการปรับเปลี่ยนความรู้เหล่านั้น ให้เข้ากับเป้าหมายที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์ รวมถึงเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตามเนื้อหา และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (Kay, 2010)

การพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 ถึงเวลาแล้ว ที่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ เปลี่ยนวิธีคิด เปลี่ยนวิธีการเรียนรู้และเปลี่ยนวิธีการพัฒนา ทำอย่างไรให้อาจารย์ได้ออกแบบกระบวนการพัฒนานิสิตแบบองค์รวม มีการเตรียมความพร้อมของอาจารย์ การเตรียมความพร้อมของนิสิต มีระบบการที่เชื่อมโยงกันส่งผลต่อการพัฒนาบัณฑิตยุคใหม่ การพัฒนาจะต้องมีความเป็นพลวัตร (Dynamic) ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกภายนอก เพื่อให้สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การพัฒนานิสิตในศตวรรษนี้จะต้องให้นิสิตได้เรียนรู้จากการลงมือทำ ลงมือปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้จากสิ่งที่ตนเองปฏิบัติสามารถนำความรู้ใหม่ไปใช้ได้อย่างสร้างสรรค์ (Ability to Use New Knowledge in a Creative Way) และเตรียมตัวเพื่อการใช้ชีวิตในโลกที่เป็นจริง (Life in the Real World) ส่งเสริมให้นิสิตสามารถร่วมมือ (Collaboration) กับโครงงานต่าง ๆ กับนิสิตต่างสาขา ต่างสถาบัน ทั้งในและต่างประเทศ คุณภาพของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 จะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการทำงาน และมีทักษะในการเรียนรู้และการปรับตัว

ดังนั้น สิ่งท้าทายในการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นต้องพัฒนาทั้งระบบเพื่อนิสิตได้ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเตรียมพร้อมที่จะท้าทายจากกระแสโลกปัจจัยที่ต้องเผชิญกับกาแปลงและความท้าทายคือคุณภาพของคนในปัจจุบันมีปัจจัยภายในและภายนอกหลายประการที่ทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องเร่งดำเนินการโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณภาพเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะสะท้อนถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของสถาบันอุดมศึกษากระบวนการพัฒนานิสิตจะต้องบูรณาการกับบทเรียนสภาพจริงของธรรมชาติและชุมชนสังคมการปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนาให้เหมาะสมกับยุคสมัยและสภาพการณ์

ที่เปลี่ยนไปจึงเป็นสิ่งที่ต้องตระหนักและให้ความสำคัญเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา การพัฒนานักศึกษาและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้กระบวนการแบบเดิมที่เน้นเฉพาะวิชาความรู้ไม่ได้เพราะนอกจากการมีความรู้ในวิชาหลัก (Core Subjects) แล้วจะต้องเรียนรู้ในลักษณะสหวิทยาการ (Interdisciplinary) และต้องมีความรู้รอบตัวอื่น ๆ ด้วย เช่น นิสิตมีความตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงระดับโลก (Global Awareness) การให้ความรู้ทางด้านเศรษฐกิจการเงิน การประกอบธุรกิจ หน้าที่พลเมืองโลก ตลอดจนความรู้ด้านสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น การรู้วิชาเพียงอย่างเดียวในศตวรรษที่ 21 จะไม่เพียงพอ ดังนั้น **ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านความรู้พื้นฐานด้านการเงิน เศรษฐกิจ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ (Financial Economic Business and Entrepreneurial Literacy)** นิสิตต้องมีความเข้าใจบทบาทเศรษฐศาสตร์ที่มีต่อบุคคลและสังคม รู้วิธีที่เหมาะสมสำหรับการสร้างตัวเลือกเชิงเศรษฐศาสตร์/เศรษฐกิจ และการใช้ทักษะของผู้ประกอบการในการยกระดับและเพิ่มประสิทธิผลด้านอาชีพ **ด้านความรู้พื้นฐานด้านความเป็นพลเมือง (Civic Literacy)** ด้วยการนำวิถีแห่งความเป็นประชาธิปไตยไปสู่สังคมในระดับต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมทางสังคมผ่านวิธีการสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจในกระบวนการทางการเมืองการปกครองที่ถูกต้อง และมีความเข้าใจต่อวิถีการปฏิบัติทางสังคมแห่งความเป็นพลเมืองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับสากล และ**ด้านความรู้ด้านสุขภาพอนามัย (Health Literacy)** โดยมีความรู้ความเข้าใจขั้นพื้นฐานด้านข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับภาวะสุขภาพอนามัย และนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ใช้ประโยชน์จากสารสนเทศในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านสุขภาพอนามัยได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล เข้าใจวิธีการป้องกันแก้ไขรวมทั้งการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันที่มีต่อสุขภาวะอนามัย ห่างไกลจากภาวะเสี่ยงจากโรคภัยไข้เจ็บที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกาย เฝ้าระวังทางด้านสุขภาพอนามัยทั้งส่วนบุคคล ครอบครัว ให้เกิดความเข้มแข็ง และรู้และเข้าใจประเด็นสำคัญการสร้างเสริมสุขภาวะ ทั้งในระดับชาติและระดับสากล เป็นพื้นฐานเบื้องต้นที่นิสิตพึงรู้ เพราะฉะนั้นการพัฒนานิสิตเพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งที่จำเป็น และสำคัญยิ่งการพัฒนานิสิตให้มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งความรู้ด้านวิชาการ วิชาชีพ หรือวิชาชีวิตและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขได้

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ

เมื่อกล่าวถึงจรรยาบรรณ มีคำศัพท์อยู่ 3 คำที่ได้มีการนำไปใช้และมีความหมายคล้ายคลึงกัน ได้แก่ คำว่าจริยธรรม จริยศาสตร์ และจรรยาบรรณ จริยธรรมเมื่อนำไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มวิชาชีพเรียกว่า “จรรยาบรรณ” ส่วนคำว่าจริยศาสตร์(ethics) หมายถึง ความรู้ที่กล่าวถึงแนวทางการประพฤติที่ถูกต้องดีงามตามจริยธรรม (morals) หมายถึงหลักความประพฤติที่ดีงามเพื่อประโยชน์แห่งตนและสังคม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ได้ให้ความหมายของคำว่า จรรยาบรรณไว้ดังนี้ คือ จรรยาบรรณ หมายถึง ประมวลความประพฤติที่ผู้ประกอบอาชีพการงานแต่ละอย่างกำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของสมาชิก อาจเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ก็ได้

สรุป ความหมายของจรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง ประมวลความประพฤติ ข้อบังคับ มารยาท ที่ผู้ประกอบวิชาชีพแต่ละอย่างกำหนดขึ้น เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง ฐานะของสมาชิก ความดีงามรวมทั้งก่อให้เกิดความสงบสุขและความเจริญในตัวคน วิชาชีพ และสังคม ซึ่งจรรยาบรรณวิชาชีพครู 5 หมวด 9 ข้อ มีรายละเอียด ดังนี้

1. จรรยาบรรณต่อตนเอง

ข้อที่ 1 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

2. จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ข้อที่ 2 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

3. จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

ข้อที่ 3 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

ข้อที่ 4 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ข้อที่ 5 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

ข้อที่ 6 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกายสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ

ข้อที่ 7 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

4. จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ข้อที่ 8 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

5. จรรยาบรรณต่อสังคม

ข้อที่ 9 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ดังนั้น มาตรฐานความประพฤติที่ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องปฏิบัติเพื่อผดุงเกียรติและสถานะของวิชาชีพ ผู้กระทำผิดจรรยาบรรณ จะต้องได้รับโทษหรือถูกยกเลิกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนภูมิก้างปลา

Fishbone Diagram คือ เครื่องมือในการค้นหาสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น ช่วยให้คุณสามารถหาสาเหตุของข้อบกพร่องและความล้มเหลวในกระบวนการต่าง ๆ ในภาษาไทยนิยมเรียกสองแบบ คือ แผนภูมิก้างปลา และ ผังก้างปลา

แผนภูมิก้างปลาเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่ช่วยวิเคราะห์สาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เป็นกระบวนการที่มีโครงสร้างช่วยในการช่วยระบุปัจจัยพื้นฐานหรือสาเหตุของเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ การทำความเข้าใจถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการทำงานที่เป็นสาเหตุของความล้มเหลวของระบบสามารถช่วยพัฒนาการดำเนินการที่สนับสนุนการแก้ไขได้

ผังก้างปลา ตามชื่อเป็นแผนภาพเลียนแบบโครงกระดูกปลา ปัญหาพื้นฐานถูกวางไว้ในหัวของปลา (หันหน้าไปทางขวา) และสาเหตุจะขยายไปทางซ้ายเช่นเดียวกับโครงกระดูก ก้างปลาแต่ละก้างแสดงถึงสาเหตุสำคัญ ในขณะที่ก้างย่อยแสดงถึงสาเหตุของแต่ละสาเหตุสำคัญ โครงสร้างของผังก้างปลาสามารถแตกแขนงออกไปได้หลายระดับตามความจำเป็นเพื่อหาสาเหตุของปัญหา

เหตุผลหลัก 4 ประการในการใช้ผังก้างปลา

1. การแสดงความสัมพันธ์: ผังก้างปลาจะรวบรวมความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุและผลกระทบที่เป็นไปได้โดยแสดงในลักษณะของแผนภาพเข้าใจได้ง่าย

2. แสดงสาเหตุทั้งหมดพร้อมกัน: สาเหตุหรือห่วงโซ่สาเหตุใด ๆ ที่แสดงอยู่บนผังก้างปลาอาจทำให้เห็นถึงสาเหตุที่เป็นไปได้ทั้งหมดและง่ายต่อการนำเสนอปัญหาต่อผู้มีส่วนร่วม

3. อำนวนความสะดวกในการระดมความคิด: ผังก้างปลาเป็นวิธีการที่ยอดเยี่ยมด้วยความที่โครงสร้างเอื้อให้ทุกคนในทีมช่วยกันระดมความคิด การดูผังก้างปลาอาจกระตุ้นให้ทีมของคุณค้นหาวิธีแก้ปัญหาที่เป็นไปได้

4. ช่วยรักษาโฟกัส: ผังก้างปลาช่วยให้ทีมของคุณมีสมาธิในขณะที่คุณหารือเกี่ยวกับข้อมูลที่คุณต้องรวบรวม ช่วยให้มั่นใจได้ว่าทีมของคุณรวบรวมข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประโยชน์สูงสุด และไม่มีการเสียเวลาไปกับการไล่ตามปัญหาที่ไม่มีอยู่จริง

ดังนั้น ผังก้างปลาเป็นเทคนิคที่ช่วยเตรียมโครงสร้างระบบความคิดของนิสิต โดยนิสิตได้รับจากการมองเห็น อธิบาย ให้เข้าใจและจดจำได้ง่าย และยังเป็นเครื่องมือสำหรับส่งเสริมการคิดได้ดี ทำให้มองเห็นกระบวนการคิดของนิสิต ทำให้นิสิตสามารถขยายทักษะการคิดขึ้นเพื่อช่วยให้มีทักษะการคิดขั้นสูง

ตัวอย่าง ใบกิจกรรม “การพัฒนาโมเดลก้างปลาสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน”

โมเดลก้างปลาสู่การเรียนรู้ด้าน.....

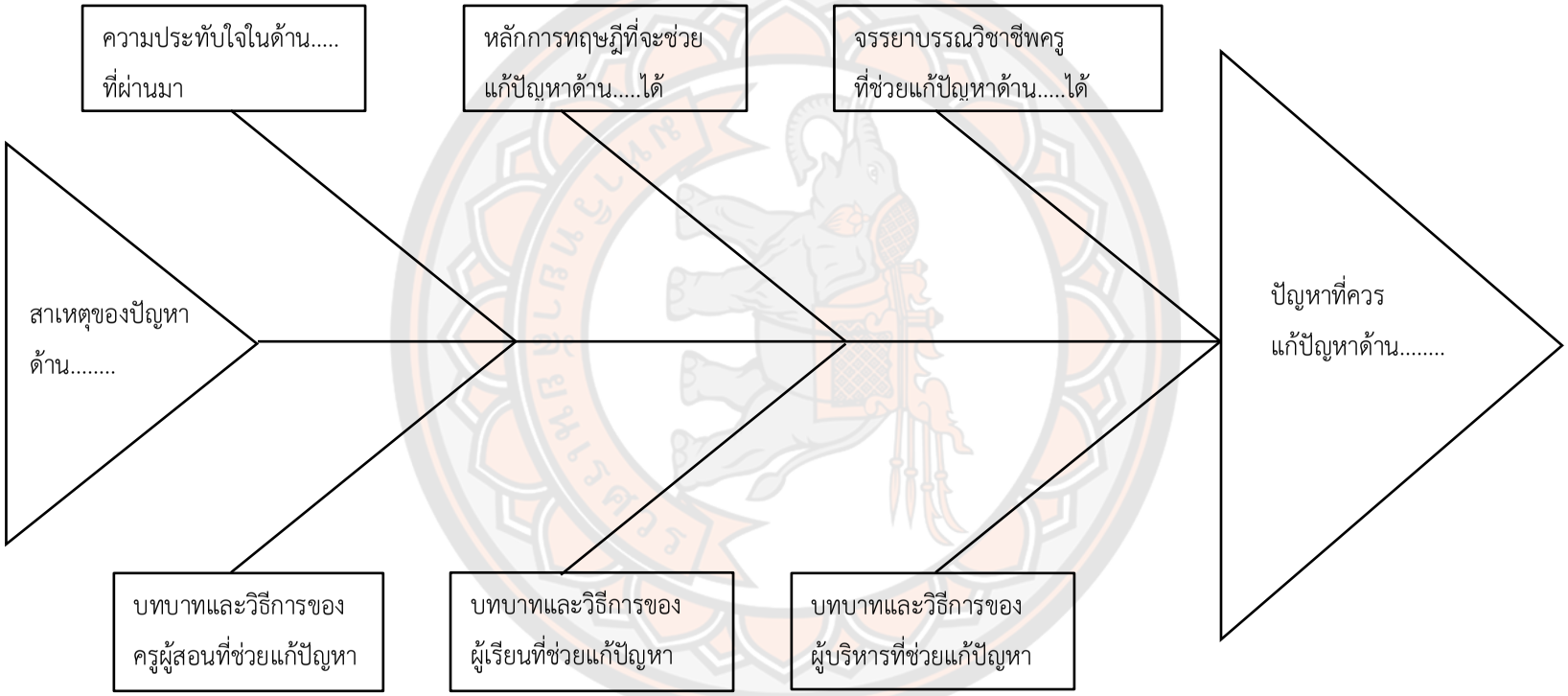

ใบงาน การสะท้อนการเรียนรู้หลังการปฏิบัติงาน(AAR)

ความประทับใจมากที่สุดในด้านที่สนใจ

.....

.....

.....

การเปลี่ยนแปลงตนเองได้เรียนรู้อะไรใหม่

1. ด้านความเข้าใจ

.....

.....

2. ด้านทักษะ

.....

.....

3. ด้านคุณลักษณะ

.....

.....

4. การปรับเปลี่ยน Mindset

.....

.....

การนำไปใช้

1. นำไปใช้พัฒนาตนเอง

.....

.....

2. นำไปใช้พัฒนางาน

.....

.....

3. นำไปใช้พัฒนานักเรียนและชุมชน

.....

.....

การวัดและประเมินผลสมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง

1. แบบสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC การสนทนาแบบ dialogue เน้นการฟังใคร่ครวญ และการสะท้อนคิด (Reflection) ที่แสดงถึงการสื่อสารและการเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ชุมชน และแสดงถึงความมุ่งมั่น เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู และความพร้อมที่จะเป็นครูมีวุฒิภาวะ

แบบสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC การสนทนาแบบ dialogue เน้นการฟังใคร่ครวญ และการสะท้อนคิด (Reflection)

ชื่อกลุ่มที่ฝึกปฏิบัติ.....

วันที่สังเกตุ/ฝึก/กิจกรรม.....เวลา.....จำนวน.....ชั่วโมง

ข้อที่	รายการติดตาม	รายการปฏิบัติ		ร่องรอย/หลักฐาน
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	
1	เปิดใจและเชื่อมั่นในการเรียนรู้ร่วมกัน			
2	ยอมรับว่าการสอนและการปฏิบัติงานของครูมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน			
3	เสนอประเด็นปัญหาที่พบจากการเรียนรู้ของผู้เรียน			
4	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน			
5	มีจุดประสงค์ร่วมกันในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน			
6	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่นด้วยทัศนคติเชิงบวก			
7	ร่วมกันคัดเลือกประเด็นปัญหา			
8	ระดมสมองนำเสนอวิธีแก้ปัญหาจากประสบการณ์			
9	หาข้อมูลความรู้เพิ่มเติม			
10	อภิปรายสรุปและเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม			
11	นำแนวทางการแก้ไขปัญหาสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน			
12	การให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้เรียน			
13	การเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องระหว่างการปฏิบัติงาน			
14	การทำงานร่วมกันด้วยความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน			

ข้อที่	รายการติดตาม	รายการปฏิบัติ		ร่องรอย/หลักฐาน
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	
15	การนำสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนตามบริบทของสถานศึกษา			
16	สรุปผลวิธีการแก้ปัญหาที่ได้ผลดีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน			
17	บันทึกทุกขั้นตอนการทำงานกลุ่ม: ระบุปัญหา วิธีแก้ การทดลองใช้ ผลที่ได้			
18	สมาชิกร่วมสังเกตและเก็บข้อมูล			
19	แบ่งปันประสบการณ์			
20	การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้สังเกต

...../...../.....

2. แบบประเมินผลงาน

แบบประเมินผลงาน ใบกิจกรรม “การพัฒนาโมเดลก้างปลาสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน”

ชื่อกลุ่ม.....

รายชื่อสมาชิก 1) .....

2) .....

3) .....

4) .....

5) .....

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการประเมิน

ระดับการประเมิน

5 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม มากที่สุด

4 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม มาก

3 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม ปานกลาง

2 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม น้อย

1 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม น้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
	5	4	3	2	1
1. ผู้นำเสนอนำเสนอข้อมูลตามลำดับต่อเนื่องและน่าสนใจ ทำให้ผู้ฟังติดตามได้ง่าย					
2. ผู้นำเสนอแสดงออกว่ามีความรู้เต็มเปี่ยม (มากเกินต้องการ) โดยการตอบคำถามพร้อมกับอธิบายและขยายความเพิ่มเติม					
3. ผู้นำเสนอประเด็นต่าง ๆ ได้ครบถ้วน และสามารถอธิบายอย่างมีหลักการทฤษฎีที่มาสนับสนุนความคิด					
4. ผู้นำเสนอสบตาผู้ฟังตลอดเวลานาน ๆ ครั้งจึงก้มดูโน้ต					
5. ผู้นำเสนอใช้เสียงพูดชัดเจนและออกเสียงคำถูกต้อง ทำให้ผู้ฟังทั้งหมดได้ยินการนำเสนอ					
6. ผลงานถูกต้องตรงประเด็นปัญหา					
7. เนื้อหาต่อเนื่อง สัมพันธ์กัน					
8. สมาชิกทุกคน มีการสื่อสารการทำงานที่ได้รับมอบหมาย					

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
	5	4	3	2	1
จนงานเสร็จสิ้นสมบูรณ์ทันเวลา					
9. สมาชิกทุกคนมีพัฒนาการด้านการพัฒนาตนเอง ประพฤติตนตามจรรยาบรรณ ในฐานะพลเมืองที่เข้มแข็ง					
รวมสรุปผล					
รวม เฉลี่ยสรุปผล					

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

แปลความหมายผลการประเมิน

เกณฑ์ ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 ปรับปรุงมาก หรือ คะแนน 10 – 14

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 ปรับปรุง หรือ คะแนน 15 – 24

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 พอใช้ หรือ คะแนน 25 – 29

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 ดี หรือ คะแนน 30 – 34

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 ดีมาก หรือ คะแนน 35 – 45

ภาคผนวก 5

การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี

เวลา	กิจกรรม	ห้อง
08.00 - 09.00 น.	ลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรม	รวม
09.00 - 09.50 น.	กิจกรรมจิตศึกษาเน้นฝึกการรู้ตัว (Brain Gym) และการสร้างความเข้าใจบทบาท ครูโค้ช ครูฟา	รวม
09.50 - 11.00 น.	สร้างความรู้เบื้องต้นของหลักสูตร การออกแบบ วางแผน เลือกใช้สื่อ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) โดยนำเทคโนโลยีมาช่วยในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล และกระบวนการ QSCCS บันได 5 ขั้น	รวม
11.00 - 12.00 น. 13.00 - 15.00 น.	กิจกรรมเขียน “แผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning”	แยก
15.00 - 16.00 น.	สรุปและอภิปรายผลร่วมกันในกิจกรรม “แผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning”	รวม

สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี

จากการอบรมหลักสูตรพัฒนาครูคุณภาพโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง Coaching and Mentoring (2556) ระบุว่า กระบวนทัศน์การเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (QSCCS) คือ การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียน พัฒนาไปสู่ผู้มีความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติที่พึงประสงค์สำหรับการเป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21 เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีทักษะในการค้นคว้าแสวงหาความรู้ มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็น สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ สามารถสร้างสื่อ อย่างมีประสิทธิผล มีทักษะชีวิต ร่วมมือในการทำงานกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี จะต้องมีกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม และสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น จากกระบวน QSCCS เป็นขั้นตอนที่สามารถนามาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือเป็นแนวทางในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการเรียนในระดับปริญญาตรีที่ต้องฝึกให้นิสิตสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้ เกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ และมีทักษะชีวิต โดย การนำกระบวนทัศน์การเรียนรู้ 5 ขั้นตอน QSCCS มาใช้ในการออกแบบขั้นตอนการเรียนการสอน ซึ่งจะเป็นบันไดให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่ผู้มีความรู้ ทักษะกระบวนการ และเจตคติที่พึงประสงค์สำหรับการเป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับสภาวการณ์ปัจจุบัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ครู Coach ต้องมีของ มีทักษะการจัดกิจกรรมแบบ Active Learning และสามารถใช้เครื่องมือช่วยคิด/แชร์ ได้คล่องแคล่ว

1. QSCCS เป็นบันได 5 ขั้นของการพัฒนาผู้เรียน สพฐ. ที่เป็น Active Learning

ภาพ 12 บันได 5 ขั้น QSCCS ที่เป็น Active Learning

ตาราง ตัวอย่างการ Coaching และ Mentoring ที่มีกระบวนทัศน์การเรียนรู้ 5 ขั้น (OSCCS)

QSCCS	เทคนิคการจัดการเรียนรู้	บทบาทของครู	
		Coaching	Mentoring
Question	ให้ นร. สังเกตสื่อที่ครูเตรียมว่าเห็นอะไร แล้วตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัย ให้ทุกคนเขียนคำถามแทนการพูดสอนตั้งคำถามโดยกำหนดประเด็นเดียวกัน แต่เปลี่ยนคำถาม	ใช้คำถามกระตุ้นให้ นร. สังเกต/คิด/สงสัย ให้คิดถึงคนที่ชอบตั้งคำถาม เขามีลักษณะอย่างไร และเขาทำอย่างไร	เตรียมสื่อที่น่าสนใจ และจูงใจ นร. ที่มีประเด็นทำให้เกิดข้อสงสัย ยก ตย..คำถามที่ดีสอนตั้งคำถาม ในเนื้อหาเดียวกัน เช่น กินข้าว → หรือยัง? / กับอะไร? / กับใคร? / ที่ไหน? / เมื่อไหร่? / ทำไม?
Search	ใช้คำถามกระตุ้นให้ นร. ช่วยกันระดมความคิดเกี่ยวกับวิธีการแสวงหาข้อมูล จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ครูอาจต้องเสนอแนะ/สาธิตวิธีการและสร้างเครื่องมือในกรณีที่ นร. ยังขาดประสบการณ์ เช่น สัมภาษณ์	ใช้คำถามกระตุ้นให้ นร. ช่วยกันระดมความคิดเกี่ยวกับวิธีการหาคำตอบในสิ่งที่อยากรู้ เช่น จะไปศึกษาค้นคว้าที่ไหน กับใคร? เก็บข้อมูลอย่างไร?	ครูเตรียมแหล่งข้อมูลที่ตรงกับเรื่องที่จัดการเรียนรู้ ครูเสนอแนะวิธีการศึกษาค้นคว้า และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ครูเสนอแนะ ตย. เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละประเภท
Construct	- ใช้คำถามกระตุ้นให้ นร. ช่วยกันคิดหาวิธีการนำข้อมูลมาสรุป	อาจทำการ coach เป็นกลุ่ม ให้ นร. มีประสบการณ์ร่วมเรียนรู้กับเพื่อน ๆ	- ครูสาธิต/สอนวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลชนิดต่าง ๆ เช่น ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์เนื้อหา เป็นต้น - ให้ นร. ดู ตย. เทคนิควิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ เช่น แผ่นพับ Mind Map

QSCCS	เทคนิคการจัดการเรียนรู้	บทบาทของครู	
		Coaching	Mentoring
Communicate	กระตุ้นให้ นร. คิดถึงวิธีการนำเสนอที่ชอบ/ถูกใจว่าควรเป็นอย่างไร กระตุ้นให้ นร. คิดเปรียบเทียบโฆษณา/การนำเสนอข้อมูลที่ นร. ชอบ/และน่าเบื่อไม่น่าสนใจว่าต่างกันอย่างไร	กระตุ้นให้ นร. คิด เพื่อหาวิธีการนำเสนอข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับ โฆษณาที่ นร. ชอบว่าทำอย่างไรชอบตรงไหน กระตุ้นให้ นร. คิดถึงวิธีการนำเสนอข้อมูลที่จะทำให้คนอื่น ๆ สนใจ	- ครูสาธิต/เสนอแนะ/สอนให้ดู ตย. วิธีการนำเสนอข้อมูลที่น่าสนใจ เช่น แผ่นพับ Mind Map Presentation โดย PowerPoint
Serve	กระตุ้นให้ นร. คิดแนวทางการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ (กับใครอย่างไร) ทำ AAR หลังเรียน (นร. ได้เรียนรู้อะไร มีข้อเสนอแนะอย่างไร) ทำ LAR หลังเรียน L(learning) ได้เรียนรู้อะไร A(Apply) จะนำไปใช้อย่างไร R(Recommend) มีข้อเสนอแนะอย่างไร - สอนแบบ โครงการ/โครงงาน PBL	กระตุ้นให้ นร. คิดหาแนวทางการนำไปใช้ประโยชน์จากใกล้ตัวไปไกลตัว	ให้ นร. ดู ตย. การจัดทำโครงการ/โครงงานที่นำความรู้ไปใช้ประโยชน์

จากกระบวนทัศน์การเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (QSCCS) ที่มีการสนองกับการเป็นพลเมืองในศตวรรษที่ 21 แล้ว สิ่งที่มีความจำเป็นต่อครู นั่นคือด้านการศึกษา โดยเฉพาะวิธีการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการเตรียมความพร้อมทางด้านความรู้พื้นฐานทางวิชาการ และพัฒนาทักษะต่าง ๆ เพื่อการทำงานให้เป็นไปความต้องการของสังคม หรือที่เรียกว่าทักษะแห่งอนาคตใหม่ เพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills, 2007) เป็นการเน้นผู้เรียนสามารถใช้กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยกลวิธีที่เหมาะสมและสอดคล้องกับผู้เรียนเพื่อเป็นการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับครูผู้สอน ดังนั้นผู้สอนจำเป็นต้องนำภาษาอังกฤษไปสอดแทรกในกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ดังนี้

การใช้ภาษาอังกฤษสอดแทรกในการจัดการเรียนรู้

Classroom Language: The beginning of the lesson

เรียนภาษา: เริ่มบทเรียน

1. Good morning •Good morning, everybody. •Good afternoon, everybody. •Hello, everyone. •Hello there, James.	1. สวัสดีตอนเช้า •สวัสดีตอนเช้าทุกคน •สวัสดีตอนบ่ายทุกคน •สวัสดีทุกคน. •สวัสดี เจมส์
2. How are you? •How are you today? •How are you getting on? •How's life? •How are things with you? •Are you feeling better today, Bill?	2. คุณเป็นอย่างไรบ้าง •คุณเป็นอย่างไรวันนี้? •คุณเป็นอย่างไรบ้าง •ชีวิตเป็นอย่างไร •เรื่องต่าง ๆ ในชีวิตคุณเป็นอย่างไร •วันนี้คุณรู้สึกดีขึ้นไหม บิล
3. Introductions •My name is Mr/Mrs/Ms Kim. I'm your new English teacher. •I'll be teaching you English this year. •I've got five lessons with you each week.	3. การแนะนำ •ชื่อของฉันคือนาย / นาง / นางสาวคิม ฉันเป็นครูสอนภาษาอังกฤษคนใหม่ของคุณ •ครูจะสอนภาษาอังกฤษพวกเธอในปีนี้ •ครูจะเจอเธอห้าครั้งในแต่ละสัปดาห์
4. Time to begin •Let's begin our lesson now. •Is everybody ready to start? •I hope you are all ready for your English lesson. •I think we can start now. •Now we can get down to work.	4. เวลาเริ่มต้น •ตอนนี้มาเริ่มเรียนกัน •ทุกคนพร้อมที่จะเริ่มต้นกันแล้วใช่ไหม •ครูหวังว่าทุกคนพร้อมจะเรียนภาษาอังกฤษแล้ว •ครูคิดว่า เราเริ่มกันได้แล้ว •ตอนนี้พวกเราเริ่มลงมือทำได้แล้ว
5. Waiting to start •I'm waiting for you to be quiet. •We won't start until everyone is quiet.	5. รอการเริ่มต้น •ครูกำลังรอให้พวกเธอเงียบ •เราจะไม่เริ่มจนกว่าทุกคนจะเงียบ

•Stop talking and be quiet. •Settle down now so we can start.	•หยุดคุยและเงียบได้แล้ว •นั่งนิ่ง ๆ แล้วเราจะได้เริ่มกัน
6. Put your things away •Close your books. •Put your books away. •Pack your things away.	6. จัดเก็บของต่าง ๆ •ปิดหนังสือ •เก็บหนังสือให้เรียบร้อย •เก็บข้าวของให้เรียบร้อย
7. Register •Who is absent today? •Who isn't here today? •What's the matter with Jim today? •What's wrong with Jim today? •Why were you absent last Friday, “”?	7. ลงทะเบียน, เช็คชื่อ •ใครไม่มาวันนี้ •ใครไม่มาวันนี้ •วันนี้จิมเป็นอะไร •วันนี้จิมเป็นอะไร •ทำไมเธอขาดเรียนเมื่อศุกร์ที่แล้ว
8. Late •Where have you been? •We started ten minutes ago. What have you been doing? •Did you miss your bus? •Did you oversleep? •Don't let it happen again.	8. มาสาย •เธอไปอยู่ที่ไหนมา •เราเริ่มไปสิบนาทีแล้ว เธอไปทำอะไรอยู่ •เธอพลาดรถเมล์เหรอ •เธอนอนหลับเลยเวลารึเปล่า •อย่าให้เกิดเหตุการณ์อย่างนี้อีกล่ะ

Classroom Language: Simple instructions

เรียนภาษา: คำแนะนำเรื่อง

Here are some common instructions which the class can easily understand:

นี่คือบางคำแนะนำทั่วไปที่เรียนสามารถเข้าใจได้ง่าย:

•Come in.	•เข้ามา
•Go out.	•ออกไป
•Stand up.	•ยืนขึ้น
•Sit down.	•นั่งลง
•Come to the front of the class.	•มาหน้าชั้นเรียน
•Stand by your desks.	•ยืนข้าง ๆ โต๊ะของเธอ

•Put your hands up.	•ยกมือขึ้น
•Put your hands down.	•เอามือลง
•Hold your books/pens up.	•เอาหนังสือ/ปากกาขึ้นมา
•Show me your pencil.	•เอาดินสอขึ้นมา

A number of instructions can be used at the beginning of a session:

จำนวนคำแนะนำสามารถนำมาใช้ในตอนต้นของเซสชั่น:

•Pay attention, everybody.	•นักเรียนตั้งใจฟังด้วย
•You need pencils/rulers.	•เธอต้องใช้ดินสอ/ไม้บรรทัด
•We'll learn how to ...	•เราจะได้เรียนรู้วิธีการ ...
•Are you ready?	•เธอพร้อมรียัง
•Open your books at page...	•เปิดหนังสือไปที่หน้า ...
•Turn to page ...	•พลิกไปที่หน้า ...
•Look at activity five.	•ดูกิจกรรมที่ห้า
•Listen to this tape.	•ฟังเทปนี้
•Repeat after me.	•พูด/ทำ ตามครู
•Again, please.	•นักเรียนพูด/ทำ อีกครั้ง
•Everybody ...	•ทุกคน ...
•You have five minutes to do this.	•เธอมีเวลาทำห้านาที
•Who's next?	•ใครเป็นคนต่อไป
•Like this, not like that.	•ทำแบบนี้ ไม่ใช่แบบนั้น

A number of instructions can be used at the end of a session:

จำนวนคำแนะนำสามารถนำมาใช้ในตอนท้ายของเซสชั่น:

•It's time to finish.	•ได้เวลาที่ต้องทำให้เสร็จแล้ว
•Have you finished?	•ทำเสร็จรียัง
•Let's stop now.	•นักเรียนหยุดทำได้แล้ว
•Stop now.	•ตอนนี้หยุดได้แล้ว
•Let's check the answers.	•มาตรวจคำตอบกัน

Instructions can also be sequenced:

คำแนะนำนอกจากนี้ยังสามารถจัดลำดับ:

•First	•ครั้งแรก
•Next	•ถัดไป
•After that	•หลังจากนั้น
•Then	•จากนั้น
•Finally	•ในที่สุด

Comprehension language:

ความเข้าใจภาษา:

•Are you ready?	•คุณพร้อมหรือยัง
•Are you with me?	•เธอเข้าใจครูไหม
•Are you OK?	•เธอโอเคไหม/เธอเข้าใจอยู่ใช่ไหม
•OK so far?	•เธอเข้าใจอยู่ใช่ไหม
•Do you get it?	•เธอเข้าใจไหม
•Do you understand?	•เธอเข้าใจไหม
•Do you follow me?	•เธอตามทันไหม
•What did you say?	•เธอพูดว่าอะไรนะ
•One more time, please.	•ทำ/พูดอีกครั้งนะ
•Say it again, please.	•พูดอีกครั้ง
•I don't understand.	•ฉันไม่เข้าใจ.
•I don't get it.	•ฉันไม่เข้าใจ
•Like this?	•แบบนี้เหรอ
•Is this OK?	•อย่างนี้ใช่ไหม

สิ่งที่มาควบคู่กับการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาแล้ว สิ่งที่สำคัญต่อผู้เรียนและผู้เรียนพึงมีก็คือ คุณลักษณะที่ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยี ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วผู้เรียนต้อง มีความสามารถในการจัดการข้อมูล การใช้ข้อมูล การประเมินข้อมูลจากสื่อและเทคโนโลยี โดยอาศัยความรู้ด้าน เทคโนโลยีและการสื่อสารมาใช้ในการทำงานได้ โดยผู้สอนสามารถนำแนวทางการใช้ ICT สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ ได้ดังนี้

1. ใช้ในเตรียมการสอน โดยครูศึกษาค้นคว้าเนื้อหา และสื่อที่น่าสนใจจาก ICT เช่น Clip VTR, DILT เป็นต้น

2. ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย น่าเชื่อถือ

3. ใช้ให้นักเรียนนำเสนอเรื่องราวหรือองค์ความรู้ ด้วยรูปแบบที่น่าสนใจ โดยใช้ ICT

4. ใช้ ICT ในการสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครู หรือระหว่างครูกับนักเรียน

5. ใช้ ICT ช่วย set ระบบการจัดการเรียนรู้ เช่น Obec.mail Moodle Google classroom Google form เป็นต้น

ตัวอย่างการปรับแผนการสอน (5 ชั่วโมง) และบันทึกหลังสอนของครู Coach ครู Fa ให้เป็น Active Learning

เป้าหมาย: นักเรียนมีความเข้าใจและสามารถผลิตพลังงานทดแทนจากไบโอดีเซล (Biodiesel) ได้

Week	(Objective) วัตถุประสงค์	(Input) บทบาทครูโค้ช ครูฟา ครูนักคิด นักนวัตกรรม และใช้ ICT/Eng แบบ Active Learning	(Process) กิจกรรมการเรียนการสอน	(Output) ชิ้นงาน
สัปดาห์ที่ ..... (5 ชั่วโมง)	ความรู้ นักเรียนมีความเข้าใจและสามารถผลิตพลังงานทดแทนจากไบโอดีเซล (Biodiesel) ได้ ทักษะ: ทักษะชีวิต - เลือกใช้เครื่องมือในการคิดวิเคราะห์ข้อมูลสร้างสรรค์ชิ้นงานได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม - ยินดีและพอใจในสิ่งที่ตนเองมีเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน ทักษะการคิดสร้างสรรค์ - คิดวางแผน คิดวิเคราะห์และจัดการปัญหาการทำงานและการจัดกิจกรรมได้เรียนรู้	โจทย์ การผลิตไบโอดีเซล (Biodiesel) บทบาทครู Coach ครู Fa 1. ใช้คำถามกระตุ้นคิด: - “นักเรียนคิดว่าการทำไบโอดีเซล (Biodiesel) มีกระบวนการอย่างไรบ้าง”? - “เราจะหาข้อมูลเกี่ยวกับใบโอดีเซล (Biodiesel) จากไหนได้บ้าง มีวิธีค้นคว้าอย่างไร”? (search) - “จะมีวิธีดึง/สรุปข้อมูลมาจากแหล่งที่เราค้นคว้าได้อย่างไร”? (Construct) - “หากข้อมูลที่ค้นคว้ามาได้มีทั้งเหมือนบ้างคล้ายกันบ้าง และก็มีที่ต่างกันไปเลยจะทำอย่างไร เพราะเหตุใด”? (Construct) - “จะมีวิธีนำเสนองานที่สรุปจากการค้นคว้า	จันทร์ (2 ชั่วโมง) ขั้นนำ: (ชั่วโมงที่ 1) ครูทักทายนักเรียน ด้วยภาษาอังกฤษว่า “Good morning/Good afternoon” “How are you?” นักเรียนตอบเป็นภาษาอังกฤษ I have a question to ask you? ครูกระตุ้นด้วยคำถาม “นักเรียนคิดว่าการทำไบโอดีเซล(Biodiesel) มีกระบวนการอย่างไรบ้าง?” ขั้นสอน: - นักเรียนใช้เครื่องมือคิด Think pair share จับคู่ แล้วกันพูดคุยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคำถามข้างต้น และรวมกลุ่ม 4 เพื่อแลกเปลี่ยนกัน	ภาระงาน - ครูและนักเรียนร่วมกันพูดคุยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการทำไบโอดีเซล - การตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการผลิตและความสำคัญของไบโอดีเซล ชิ้นงาน - Flow Chart สรุปความเข้าใจหลังผลิตไบโอดีเซล

Week	(Objective) วัตถุประสงค์	(Input) บทบาทครูโค้ช ครูฟา ครูนักคิด นักนวัตกรรม และใช้ ICT/Eng แบบ Active Learning	(Process) กิจกรรมการเรียนการสอน	(Output) ชิ้นงาน
	ทักษะการสื่อสาร - อธิบายสิ่งที่ตนเอง/กลุ่มวางแผนและจัดทำปฏิทินการเรียนรู้ได้อย่างมีเหตุผลและน่าสนใจ ทักษะการอยู่ร่วมกัน - เรียนรู้ รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะการจัดการข้อมูล - มีการจัดลำดับความสำคัญสาเหตุของปัญหา และนำข้อมูลมาใช้ในการเรียนรู้และแก้ปัญหาสิ่งที่อยากเรียนรู้ได้ได้อย่างสมเหตุสมผล ทักษะ ICT - เลือกใช้และสืบค้นข้อมูลได้	มาอย่างไร ให้น่าสนใจมากที่สุด”? (Communicate) - “หากเราต้องการผลิตไบโอดีเซล (Biodiesel) จริง ๆ เราจะต้องเตรียมตัวและวางแผนอย่างไรบ้าง?” - นักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการทำไบโอดีเซล? 2. จัดกิจกรรมแบบ Active Learning วิธีสอน: QSCCS ศึกษาการทำไบโอดีเซล (Biodiesel) search หลากหลายแหล่งเรียนรู้ Construct วิเคราะห์ความเหมือนต่าง และ Communicate นำเสนอที่น่าสนใจ 3. ใช้เครื่องมือคิด: Think pair share จับคู่ แล้วกันพูดคุย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคำถามข้างต้น และรวมกลุ่ม 4 เพื่อแลกเปลี่ยนกัน Brian Storm และ Discuss	- นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่ม ใช้กระบวนการ QSCCS โดยครูตั้งคำถามถามว่า 1) “เราจะหาข้อมูลเกี่ยวกับไบโอดีเซล (Biodiesel) จากไหนได้บ้าง มีวิธีค้นคว้าอย่างไร”? (How to search) 2) “จะมีวิธีดึง/สรุปข้อมูลมาจากแหล่งที่เราค้นคว้าได้อย่างไร”? (How to Construct) 3) “หากข้อมูลที่ค้นคว้ามาได้มีทั้งเหมือนบ้างคล้ายกันบ้าง และก็มีที่ต่างกันไปเลยจะทำอย่างไร เพราะเหตุใด”? (How to Construct) 4) “จะมีวิธีนำเสนองานที่สรุปจากการค้นคว้ามาอย่างไร ให้น่าสนใจมากที่สุด”? (How to Communicate) โดยให้แต่ละกลุ่ม ช่วยกัน Brian Storm และ Discuss เพื่อตอบปัญหาทั้ง 4 ข้อ และออกมานำเสนอแผนการศึกษาค้นคว้า และสรุปข้อมูล (ชั่วโมงที่ 2)	- สรุปการเรียนรู้รายสัปดาห์ที่ 4 กิจกรรมคู่ขนาน - การทำไบโอดีเซล - การทำเตาเผาถ่านประหยัดพลังงาน

Week	(Objective) วัตถุประสงค์	(Input) บทบาทครูโค้ช ครูฟา ครูนักคิด นักนวัตกรรม และใช้ ICT/Eng แบบ Active Learning	(Process) กิจกรรมการเรียนการสอน	(Output) ชิ้นงาน
	ตามวัตถุประสงค์ ทักษะการเรียนรู้ - วางแผนทำชิ้นงานสอดคล้องของเนื้อหาและกิจกรรมที่ได้เรียนรู้ คุณลักษณะ: - เคารพสิทธิ์และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น เช่น การไม่พูดแทรก ยกมือก่อนแสดงความคิดเห็น - รับผิดชอบงานตามที่ได้รับมอบหมาย	แหล่งข้อมูล วิธีหาข้อมูล การสรุปข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลที่เหมือนหรือต่าง และการนำเสนอที่น่าสนใจ Round Robin แลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นในประเด็นคำถามที่ครูถามความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของไบโอดีเซล (Biodiesel) Card and Chart ความเข้าเกี่ยวกับกระบวนการผลิตไบโอดีเซล Flow Chart/Mind map สรุปความเข้าใจหลังผลิตไบโอดีเซล Show and Share นำเสนอชิ้นงาน Wall Thinking ติดชิ้นงานรายบุคคลที่ผนังแล้ว แลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบไม่เป็นทางการ 4) Positive Feedback: - Supportive feedback “สิ่งที่ทำได้ดีคือ.....” - Constructive feedback “จะดีกว่านี้อีก	ให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าแล้วมานำเสนอหน้าชั้นเรียน) อังคาร (1 ชั่วโมง) ขั้นนำ: (ชั่วโมงที่ 1) ครูทักทายนักเรียน ด้วยภาษาอังกฤษว่า “Good morning/Good afternoon” “How are you?” นักเรียนตอบเป็นภาษาอังกฤษ I have a question to ask you? ครูกระตุ้นด้วยคำถาม “หากเราต้องการผลิตไบโอดีเซล(Biodiesel) จริง ๆ เราจะต้องเตรียมตัวและวางแผนอย่างไรบ้าง?” ขั้นสอนและสรุป: ครูและนักเรียนแบ่งกลุ่ม ไม่เกิน 5 คนร่วมกันแสดงความคิดเห็นผ่านเครื่องมือคิด Round Robin และนำเสนอ - ครูและนักเรียนร่วมกันเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการผลิตไบโอดีเซล (Biodiesel) เช่น	

Week	(Objective) วัตถุประสงค์	(Input) บทบาทครูโค้ช ครูฟา ครูนักคิด นักนวัตกรรม และใช้ ICT/Eng แบบ Active Learning	(Process) กิจกรรมการเรียนการสอน	(Output) ชิ้นงาน
		ถ้า.....” “ทำได้เยี่ยมยอดอยู่แล้ว แต่จะดียิ่งขึ้น ถ้า.....” <u>การใช้ ICT ในการจัดการเรียนรู้</u> กระตุ้นให้นักเรียนใช้ ICT ในการค้นคว้าและการนำเสนอข้อมูลด้วยคำถาม - “เราจะหาข้อมูลเกี่ยวกับใบโอดีเซล (Biodiesel) จากไหนได้บ้าง มีวิธีค้นคว้าอย่างไร”? (How to search) - “จะมีวิธีนำเสนองานที่สรุปจากการค้นคว้ามาอย่างไร ให้น่าสนใจมากที่สุด”? (How to Communicate) <u>การใช้ ENG</u> - ครูทักทายนักเรียนต้นชั่วโมง ด้วยภาษาอังกฤษว่า “Good morning/Good afternoon” “How are you?” นักเรียนตอบเป็นภาษาอังกฤษ I have a/some question(s) to ask you?	ทำความสะอาด ตรวจสอบสภาพการใช้งาน ฯลฯ และวางแผนงาน พุธ (1 ชั่วโมง) ขั้นสอน: (ชั่วโมง 1) ครูทักทายนักเรียน ด้วยภาษาอังกฤษว่า “Good morning/Good afternoon” “How are you?” นักเรียนตอบเป็นภาษาอังกฤษ นักเรียนแต่ละกลุ่มผลิตใบโอดีเซล(Biodiesel) ตามที่วางแผนไว้ ขั้นสรุป - ครูกระตุ้นด้วยคำถาม “<u>นักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการทำไบโอดีเซล</u> (Biodiesel)?” - แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ผ่านเครื่องมือ <u>Card and Chart</u> นำเสนอให้เพื่อน ๆ และคุณครูฟัง เพื่อน ๆ และคุณครูร่วมกันสะท้อนแสดงความคิดเห็น <u>ด้วยการให้ Feed back</u>	

Week	(Objective) วัตถุประสงค์	(Input) บทบาทครูโค้ช ครูฟา ครูนักคิด นักนวัตกรรม และใช้ ICT/Eng แบบ Active Learning	(Process) กิจกรรมการเรียนการสอน	(Output) ชิ้นงาน
		- พูดทับศัพท์ เกี่ยวกับภาษาอังกฤษที่เป็นคำเฉพาะของเรื่องนั้น เช่น ไบโอดีเซล (Biodiesel) สื่อและแหล่งเรียนรู้: - บรรยากาศภายในชั้นเรียน - แหล่งข้อมูล - ห้องสมุด - Internet / Computer	แบบ Supportive และ Constructive Feedback พฤหัสบดี (1 ชั่วโมง) ขั้นสรุป - นักเรียนแต่ละคนสรุปการเรียนรู้รายสัปดาห์ก่อน ผ่านชิ้นงานที่หลากหลาย เช่น Flowchart, Mind Mapping, การ์ตูนช่องและบรรยาย และนำเสนอโดยติดงานที่ผนัง (Wall Thinking) และให้นักเรียนทุกคนนำเสนอพูดคุยผลการสรุปกันอย่างไม่เป็นทางการ	

<u>บันทึกหลังการสอน</u>

สวัสดีค่ะในสัปดาห์นี้พี่ ป.5 ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการออกแบบวางแผนการเตรียมผลิตพลังงานงาน (น้ำมันไบโอดีเซล, เตาเผาถ่าน) ในวันจันทร์ครูให้นักเรียนนำเสนองานเกี่ยวกับพลังงานต่าง ๆ หลังจากที่นำเสนอเสร็จครูตั้งคำถามกระตุ้นการคิด “นักเรียนจะวางแผนการผลิตพลังงานเพื่อนำมาใช้และทดแทนพลังงานที่มีอยู่อย่างไรโดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม?” นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม เพื่อค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตพลังงาน กลุ่มพี่สุเอก: ผมได้โจทย์การผลิตพลังงานการทำเตาเผาถ่านให้เกิดควันน้อยที่สุดและมีความร้อนมากที่สุดครับตอนแรกพวกผมเดินสำรวจก่อนว่าบริเวณไหนจะใช้ทำเตาเผาถ่านได้และพวกผมได้ไปหาข้อมูลในห้องสมุดครับ พี่บาส: พอสำรวจเสร็จแล้ว พวกผมก็ออกแบบเตาเผาถ่านและออกแบบวัสดุที่จะนำมาเผาถ่านครับ พี่อาร์ม: พวกผมออกแบบโดยเผาแกรบ รังผึ้ง ใบไผ่ ขี้เรื่อยผสมกันและยัดลงไปในกระบอกไม้ไผ่แล้วเอาไปเผาครับ พี่เฟรม: ในวันเสาร์นี้พวกผมจะลองทำและเอามาในวันจันทร์ครับ กลุ่มพี่น้ำอ้อย: พวกหนูหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำพลังงานงานไบโอดีเซลให้ลึกและให้ละเอียดมากกว่าเดิมค่ะ พี่น้ำมนต์: เราแบ่งหน้าที่กันไปหาข้อมูลและไปเตรียมอุปกรณ์ที่จะใช้ทำไบโอดีเซลในวันจันทร์ค่ะ พี่อั้ม:เราได้สถานที่ในการทำไบโอดีเซลที่ครัวเล็กค่ะ หลังจากที่แต่ละกลุ่มนำเสนองานของแต่ละกลุ่มเสร็จครูตั้งคำถามกระตุ้นการคิดต่อ “ทำไมต้องใช้สารโพแทสเซียมไฮดรอกไซด์ในการทำไบโอดีเซล?” พี่สุเอก: อาจจะทำปฏิกิริยากันและให้น้ำมันเกิดการแยกชั้นครับ พี่มิ้นท์: อาจจะทำปฏิกิริยากับน้ำมันแล้วให้น้ำมันไม่หนืดค่ะ พี่อั้ม: อาจจะช่วยกำจัดแบคทีเรียในน้ำมันเพราะเราใช้น้ำมันเก่าในการทำค่ะ ครูตั้งคำถามกระตุ้นการคิดต่อทำไมต้องใช้เอทานอลในการทำพี่น้ำอ้อย:เพราะเอทานอลช่วยให้ติดไฟหนูคิดว่าถ้าได้นำมาผสมกันแล้วจะให้เกิดพลังงานงานเผาไหมในรถยนต์ค่ะครู หลังจากพูดคุยสนทนาเสร็จครูและนักเรียนทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ร่วมกันในสัปดาห์นี้นักเรียนแต่ละคนเขียนสรุปการเรียนรู้รายสัปดาห์

ใบงานการฝึกเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

คำชี้แจง

1. แบ่งกลุ่มกลุ่มละไม่เกิน 10 คน (กลุ่มเดิม/คละกลุ่มใหม่)
2. ตั้ง Fa และ Note taker 1 คน ประจำกลุ่ม
3. Fa สร้างความพร้อมโดยทำ Brain Gym หรือ ประสานพลัง เพื่อสร้างสภาวะจิตให้พร้อม
4. Fa ชวนทุกคนศึกษา ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ แบบ Active Learning ที่แสดงถึงบทบาทครูโค้ช ครูฟา ครูนักคิด นักนวัตกรรม และใช้ ICT/Eng บูรณาการลงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับ

เป้าหมาย: นักเรียนมีความเข้าใจและสามารถผลิตพลังงานทดแทนจากไบโอดีเซล (Biodiesel) ได้

Week	(Objective) วัตถุประสงค์	(Input) บทบาทครูโค้ช ครูฟา ครูนักคิด นักนวัตกรรม และใช้ ICT/Eng แบบ Active Learning	(Process) กิจกรรมการเรียนการสอน	(Output) ชิ้นงาน

5. Fa ตั้งคำถาม “ช่อง (Input) บทบาทครูโค้ช ครูฟา ครูนักคิด นักนวัตกรรม และใช้ ICT/Eng แบบ Active Learning สัมพันธ์กับช่อง Process กิจกรรมการเรียนการสอน อย่างไร” ให้ทุกคนแสดงความคิดเห็น โดย Note taker จดให้กระดาษบรู๊ฟและสรุปให้เพื่อนฟัง
6. Fa ชวนทุกคนศึกษา “กรณีการเรียนออนไลน์ที่ไม่มีคุณภาพในช่วงสถานการณ์โควิดที่คนทั่วโลกต่างเผชิญกันปัญหา” (ประมาณ 5 นาที)
7. Fa ให้ทุกคน
   7.1 ช่วยกันออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนจำนวน 5 ชั่วโมง
   7.2 วัตถุประสงค์หลักเพื่อนำเหตุการณ์ของกรณีการเรียนออนไลน์ที่ไม่มีคุณภาพในช่วงสถานการณ์โควิด มาสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนหลากหลายมากที่สุด
   7.3 ให้นำบทบาทครูโค้ช ครูฟา ครูนักคิด นักนวัตกรรม และใช้ ICT/Eng แบบ Active Learning มาใช้ในช่อง Process กิจกรรมการเรียนการสอน แล้วเขียนใส่ word 2-3 หน้า ดังนี้

เป้าหมาย: เพื่อนำเหตุการณ์ของกรณีการเรียนออนไลน์ที่ไม่มีคุณภาพในช่วงสถานการณ์โควิด มาสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนหลากหลายมากที่สุด

Week	(Objective) วัตถุประสงค์	(Input) บทบาทครูโค้ช ครูฟา ครูนักคิด นักนวัตกรรม และใช้ ICT/Eng แบบ Active Learning	(Process) กิจกรรมการเรียนการสอน	(Output) ชิ้นงาน
สัปดาห์ที่ ..... 5 ชั่วโมง	<u>ความรู้</u> .... <u>ทักษะ</u>: .... <u>คุณลักษณะ</u>	<u>โจทย์</u> ..... <u>บทบาทครู Coach ครู Fa</u> 1) ใช้คำถามกระตุ้นคิด: ..... 2) จัดกิจกรรมแบบ Active Learning วิธีสอน: ..... 3) ใช้เครื่องมือคิด: ..... <u>การใช้ ICT ในการจัดการเรียนรู้</u> ..... <u>การใช้ ENG</u> ..... <u>สื่อและแหล่งเรียนรู้</u>:	วัน..... (....ชั่วโมง) ขั้นนำ: ..... ขั้นสอน: ..... ขั้นสรุป: ..... วัน..... (....ชั่วโมง) ขั้นนำ: ..... ขั้นสอน: ..... ขั้นสรุป:	<u>ภาระงาน</u> .... <u>ชิ้นงาน</u> ....

8. (30 นาที) วิทยากรให้กลุ่มจับคู่กัน ผลัดกันนำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเมื่อเพื่อนกลุ่มนำเสนอเสร็จ ให้กลุ่มคู่กันช่วย reflection ว่า

8.1 สิ่งที่กลุ่มนี้ทำได้ดีมาก/ดีเยี่ยมคือ.....

8.2 จะดีกว่านี้ถ้าทำ/เติมเรื่อง.....

สื่อ/อุปกรณ์

1. กระดาษจดก่อนกรอกข้อมูลลงใน word
2. ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ แบบ Active Learning ที่แสดงถึงบทบาทครูโค้ช ครูฟา ครูนักคิด นักนวัตกรรม และใช้ ICT/Eng บูรณาการลงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. กรณีศึกษากรณีการเรียนออนไลน์ที่ไม่มีคุณภาพในช่วงสถานการณ์โควิดที่คนทั่วโลกต่างเผชิญกันปัญหาจากข่าวสาร website

ใบงาน การสะท้อนการเรียนรู้หลังการปฏิบัติงาน(AAR)

1. รู้สึกอย่างไร

.....

.....

2. ได้เรียนรู้อะไรใหม่

2.1 ความเข้าใจบทบาท ครูโค้ช ครูฟา การใช้ ICT และ Eng ในการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

2.2 เกี่ยวกับทักษะของครูโค้ช ครูฟา

.....

.....

.....

2.3 เกี่ยวกับการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่แสดงบทบาท และทักษะของครูโค้ช ครูฟา และการใช้ ICT และ Eng ในการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

2.4 เกี่ยวกับการเขียนโครงการพัฒนาผู้เรียนโดยความร่วมมือของชุมชน

.....

.....

.....

2.5 เกี่ยวกับการทำ PLC

.....

.....

.....

3. มีสิ่งไหนที่ยังค้างคา สงสัย อยากทราบคำตอบ (ไม่รู้นอนไม่หลับ)

.....

.....

.....

การวัดและประเมินผลสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี

1. แบบสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC การสนทนาแบบ dialogue เน้นการฟังใคร่ครวญ และการสะท้อนคิด (Reflection) ที่แสดงถึงการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้แบบคละชั้นหรือรวมชั้น แนวทางการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

แบบสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC การสนทนาแบบ dialogue เน้นการฟังใคร่ครวญ และการสะท้อนคิด (Reflection)

ชื่อกลุ่มที่ฝึกปฏิบัติ.....

วันที่สังเกตก/ฝึก/กิจกรรม.....เวลา.....จำนวน.....ชั่วโมง

ข้อที่	รายการติดตาม	รายการปฏิบัติ		ร่องรอย/หลักฐาน
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	
1	เปิดใจและเชื่อมั่นในการเรียนรู้ร่วมกัน			
2	ยอมรับว่าการสอนและการปฏิบัติงานของครูมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน			
3	เสนอประเด็นปัญหาที่พบจากการเรียนรู้ของผู้เรียน			
4	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน			
5	มีจุดประสงค์ร่วมกันในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน			
6	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่นด้วยทัศนคติเชิงบวก			
7	ร่วมกันคัดเลือกประเด็นปัญหา			
8	ระดมสมองนำเสนอวิธีแก้ปัญหาจากประสบการณ์			
9	หาข้อมูลความรู้เพิ่มเติม			
10	อภิปรายสรุปและเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม			
11	นำแนวทางการแก้ไขปัญหาสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน			
12	การให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้เรียน			
13	การเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องระหว่างการปฏิบัติงาน			
14	การทำงานร่วมกันด้วยความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน			

ข้อที่	รายการติดตาม	รายการปฏิบัติ		ร่องรอย/หลักฐาน
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	
15	การนำสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนตามบริบทของสถานศึกษา			
16	สรุปผลวิธีการแก้ปัญหาที่ได้ผลดีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน			
17	บันทึกทุกขั้นตอนการทำงานกลุ่ม: ระบุปัญหา วิธีแก้ การทดลองใช้ ผลที่ได้			
18	สมาชิกร่วมสังเกตและเก็บข้อมูล			
19	แบ่งปันประสบการณ์			
20	การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้สังเกต

...../...../.....

2. แบบประเมินผลงาน

แบบประเมินผลงาน ใบกิจกรรม “แผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก”

ชื่อกลุ่ม .....

รายชื่อสมาชิก 1) .....

2) .....

3) .....

4) .....

5) .....

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการประเมิน

ข้อที่	รายการติดตาม	รายการในแผน		ร่องรอย/หลักฐาน
		มี	ไม่มี	
แผนการจัดการเรียนรู้มีการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต				
	1.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง			
	1.2 การจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง			
	1.3 มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เฉพาะสำหรับผู้ที่มีความจำเป็นและต้องการความช่วยเหลือพิเศษ			
	1.4 ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะการคิด			
	1.5 รูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)			
	1.6 ผู้เรียนได้รับการแสดงออก/แสดงความคิดเห็น			
	1.7 ผู้เรียนได้รับการฝึกสรุปองค์ความรู้			
	1.8 ผู้เรียนได้รับการฝึกกาเสนอผลงาน			
	1.9 ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้			
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดโยงกับบริบทของชุมชนและท้องถิ่น				
	2.1 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง			
	2.2 มีการนำหลักสูตรท้องถิ่นมาบูรณาการ			

ข้อที่	รายการติดตาม	รายการในแผน		ร่องรอย/หลักฐาน
		มี	ไม่มี	
	ในการจัดการเรียนรู้			
	2.3 ชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและหรือร่วมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง			
	2.4 ใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น			
	2.5 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสระหนักรู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมของชุมชนและท้องถิ่น			
การตรวจสอบและการประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ				
	3.1 ประเมินผู้เรียนตามสภาพจริงอย่างหลากหลาย			
	3.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล			
	3.3 มีขั้นตอนตรวจสอบและประเมินอย่างเป็นระบบ			
	3.4 ใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับเป้าหมายและการจัดการเรียนการสอน			

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

3. แบบประเมินความพึงพอใจ

แบบประเมินความพึงพอใจ/ ความรู้ / ความเข้าใจ / การนำไปใช้ รายวิชาเอกและรายวิชาชีพครูที่จำเป็นต่อการทำหน้าที่ครูอย่างสมบูรณ์ การใช้เทคโนโลยีพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ ..... นามสกุล .....

สาขา .....มหาวิทยาลัยที่ศึกษา .....

ชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความพึงพอใจ / ความรู้ความเข้าใจ / การนำไปใช้

ระดับการประเมิน

5 หมายถึง มีความพึงพอใจ / ความรู้ความเข้าใจ / การนำไปใช้ มากที่สุด

4 หมายถึง มีความพึงพอใจ / ความรู้ความเข้าใจ / การนำไปใช้ มาก

3 หมายถึง มีความพึงพอใจ / ความรู้ความเข้าใจ / การนำไปใช้ ปานกลาง

2 หมายถึง มีความพึงพอใจ / ความรู้ความเข้าใจ / การนำไปใช้ น้อย

1 หมายถึง มีความพึงพอใจ / ความรู้ความเข้าใจ / การนำไปใช้ น้อยที่สุด

รายการ	ระดับการประเมิน				
	5	4	3	2	1
ด้านวิทยากร					
1. การเตรียมตัวและความพร้อมของวิทยากร					
2. การถ่ายทอดของวิทยากร					
3. สามารถอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจนและตรงประเด็น					
4. ใช้ภาษาที่เหมาะสมและเข้าใจง่าย					
5. การตอบคำถามของวิทยากร					
6. เอกสารประกอบการบรรยายเหมาะสม					
ด้านความเข้าใจ					
1. ความเข้าใจในเรื่องนี้ก่อนการอบรม					
2. ความเข้าใจในเรื่องนี้หลังการอบรม					
3. สามารถบอกประโยชน์ได้					
4. สามารถบอกข้อดีได้					

รายการ	ระดับการประเมิน				
	5	4	3	2	1
5. สามารถอธิบายรายละเอียดได้					
6. สามารถจัดระบบความคิด/ประมวลความคิดสู่การพัฒนางานอย่างเป็นระบบ					
7. บูรณาการทางความคิดสู่การทางานเป็นทีม/การ ปรับตัวของบุคลากร/การปฏิรูประบบการทางานในการปฏิบัติงาน					
ด้านการนำความรู้ไปใช้					
1. สามารถนาความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้					
2. สามารถนาความรู้ไปเผยแพร่ / ถ่ายทอดแก่ชุมชนได้					
3. สามารถให้คาปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานได้					
4. มีความมั่นใจและสามารถนาความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้					
รวมสรุปผล					
รวม เฉลี่ยสรุปผล					

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

แปลความหมายผลการประเมิน

เกณฑ์ ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 ปรับปรุงมาก หรือ คะแนน 17 – 45

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 ปรับปรุง หรือ คะแนน 45 – 55

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 พอใช้ หรือ คะแนน 56 – 65

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 ดี หรือ คะแนน 66 – 75

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 ดีมาก หรือ คะแนน 74 – 85

ภาคผนวก 6

การพัฒนาสมรรถนะด้านวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน

เวลา	กิจกรรม	ห้อง
08.00 - 09.00 น.	ลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรม	รวม
09.00 - 09.30 น.	กิจกรรมจิตศึกษาเน้นฝึกการรู้ตัว (Brain Gym) และการสร้างความเข้าใจบทบาท ครูโค้ช ครูฟา	รวม
09.30 - 10.00 น.	ทบทวนกระบวนการทำวิจัย แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม	รวม
10.00 - 11.00 น.	กิจกรรมการฝึกเขียนวิจัยในชั้นเรียน โดยนำเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL มาช่วยแก้ไขปัญหา	แยก
11.00 - 12.00 น.	นำเสนอและอภิปรายแลกเปลี่ยนงานวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL	รวม

สมรรถนะด้านวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน

การสร้างองค์ความรู้ เรื่องการวิจัย แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม โดยผู้สอนให้ความรู้เบื้องต้นในเรื่องการวิจัยที่นำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน การบูรณาการกระบวนการคิดเชิงออกแบบเพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning Model: PBL) ซึ่งมีรายเอียดดังนี้

การวิจัยและพัฒนาสู่การจัดการเรียนการสอน

ณัฐวดี วังสินธ์

สิ่งสำคัญของการจัดการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากที่สุด คือ ครูผู้สอน เพราะคุณภาพการสอนของครูเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลทางตรงต่อคุณภาพของนักเรียน เนื่องจากครูเป็นผู้มีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญ คือ เป็นผู้ทำการวางแผน ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นผู้ปรับปรุง เป็นผู้กำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ และเป็นนักวิจัย ดังนั้นเมื่อครูเปลี่ยนบทบาทจากครูผู้สอนมาเป็นนักวิจัย และพัฒนาแล้วนั้น จำเป็นต้องศึกษาเกี่ยวกับการกระบวนการวิจัย เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่น่าเชื่อถือ สามารถที่จะนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนของตนได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะการศึกษาเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) ซึ่งเป็นการวิจัยรูปแบบหนึ่งที่มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนางาน พัฒนาวิชาชีพหรือการพัฒนาวิถีชีวิตของมนุษย์ ซึ่งในปัจจุบันองค์กรด้านการศึกษา ได้พยายามส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดให้มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนา โดยเชื่อว่าการวิจัยและพัฒนาจะช่วยให้ได้ทางเลือกหรือวิธีการใหม่ ๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

การวิจัยและพัฒนาเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เป็นกระบวนการพัฒนาการทดสอบภาคสนาม และวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้จากการทดสอบ เป็นลักษณะหนึ่งของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ที่ใช้กระบวนการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ มุ่งพัฒนาทางเลือกหรือวิธีการใหม่ ๆ เพื่อจุดประสงค์พื้นฐานในการค้นพบสิ่งใหม่ เป้าหมายของการวิจัย และการพัฒนา คือ การนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปพัฒนสื่อให้สามารถใช้ได้ การวิจัยและพัฒนาจึงเป็นตัวเชื่อมระหว่างการวิจัยทางการศึกษาและการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ในการศึกษาวิจัยที่มุ่งแก้ปัญหาหรือพัฒนาให้เกิดคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ได้นวัตกรรมเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน โดยที่รูปแบบสื่อหรือรูปแบบการพัฒนาที่คิดขึ้นจะต้องมีเหตุผลหลักการหรือทฤษฎีรองรับ ทั้งนี้อาจเลือกใช้การปรับปรุงในสิ่งที่มีผู้ได้ศึกษาหรือเคยได้ใช้ผลในสถานการณ์ที่เป็นปัญหาเช่นเดียวกันมาก่อน หรืออาจคิดวิธีการขึ้นใหม่ก็ได้

แต่การทำให้รู้หรือมั่นใจได้ว่าวิธีการที่คิดค้นขึ้นนั้นดีหรือไม่จำเป็นต้องนำมาทดสอบจริง มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อพิสูจน์ว่าสามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนางานได้ ถ้าไม่ประสบความสำเร็จก็ต้องมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนได้ผลดีสามารถนำไปเผยแพร่ให้ผู้อื่นได้ทราบหรือนำไปใช้ได้

คุณลักษณะของการวิจัยและพัฒนา ทางการศึกษามีจุดเน้นสำคัญ 3 ประการ คือ 1) การแสวงหาความรู้หรือความเข้าใจใหม่ด้วยการทำวิจัย (Research) 2) การสร้างแบบหรือผลิตนวัตกรรมด้วยการดำเนินงานพัฒนา (Development) และ 3) การขยายผลจากต้นแบบการพัฒนาไปสู่ผู้ใช้ด้วยการเผยแพร่ (Dissemination) ด้วยเหตุผลนี้บางครั้งมีผู้เรียกการวิจัยและพัฒนา (R & D) ว่า “การวิจัยเทือพัฒนาและเผยแพร่” หรือ“ RDXD” (องอาจ นัยพัฒน์, 2554, น. 232 - 234) กล่าวโดยสรุปการวิจัยและพัฒนา มีลักษณะสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. เป็นการนำความรู้ความเข้าใจใหม่ที่สร้างขึ้นมาพัฒนาเป็นต้นแบบใช้งาน: จุดเน้นที่สำคัญของการวิจัยและพัฒนา คือ การทำวิจัยเพื่อแสวงหาหรือสรรค์สร้างภูมิปัญญาใหม่ ได้แก่ ความรู้หรือความเข้าใจใหม่แล้วทำการพัฒนาด้วยการคิดค้น "ต่อยอด” ความรู้หรือความเข้าใจดังกล่าวให้อยู่ในรูปต้นแบบ (Prototype) การพัฒนาที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในวงกว้างได้

2. เป็นการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง: เนื่องจากการวิจัย และพัฒนามีจุดเน้นในการดำเนินงานที่ประกอบด้วย 3 กระบวนการหลัก คือ การวิจัย การพัฒนา และการเผยแพร่ ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ได้ความรู้หรือความเข้าใจในแง่มุมใหม่สำหรับนำไปพัฒนาเป็นนวัตกรรม และถ่ายทอดไปสู่ผู้ใช้ในวงกว้างต้องกระทำอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

3. มีการดำเนินงานวิจัยอย่างเป็นวัฏจักรด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้: การวิจัย และพัฒนากระบวนการแสวงหาความรู้หรือความเข้าใจในแง่มุมใหม่ ๆ เพื่อประยุกต์ไปเป็นนวัตกรรมสู่ผู้ใช้ในวงกว้าง ดังนั้น การทำวิจัยทุกขั้นตอนจะต้องกระทำอย่างพิถีพิถันภายใต้การกำกับติดตาม และตรวจสอบหลายครั้งเพื่อประกันให้เกิดความเชื่อมั่นว่าผลผลิตขั้นสุดท้าย (End of Products) ของกระบวนการวิจัยและพัฒนา ที่อยู่ในรูปนวัตกรรมมีความถูกต้อง และเชื่อถือได้ตรงตามระดับมาตรฐานก่อนเผยแพร่ไปสู่ผู้ใช้หรือสังคม

4. มักใช้การผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในการทำวิจัย: ในการทำวิจัยและพัฒนาโดยทั่วไปนักวิจัยมักใช้การผสมผสานวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพตามมาตรฐานคติที่อยู่ภายใต้กระบวนทัศน์แบบปฏิบัตินิยม / ประโยชน์นิยมเป็นหลัก

5. มุ่งเน้นตอบสนองต่อผู้ต้องการใช้ผลการวิจัยและพัฒนา: จุดเน้นสำคัญของการทำวิจัยประเภทนี้ คือ การดำเนินงานวิจัยที่จะต้องตอบสนองความต้องการจำเป็นของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลผู้ประสงค์จะนำผลผลิตกระบวนการ และการบริการที่เป็นวิทยาการสมัยใหม่จากการวิจัยและพัฒนาไปใช้งาน

6. ผลการวิจัยที่มีคุณค่า และมูลค่าสูงสามารถจดทะเบียนสิทธิบัตรได้: ผลการวิจัย และพัฒนาโดยเฉพาะที่อยู่ในรูปผลผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ อันเป็นภูมิปัญญาที่เกิดจากการสร้างสรรค์ และการลงทุนลงแรงของนักวิจัยอาจจะมีคุณค่า (Value) และมูลค่า (Worth) เชิงพาณิชย์หรือเป็นประโยชน์ในแง่การทำกำไรได้สูง ซึ่งนักวิจัยสามารถจดทะเบียนเพื่อคุ้มครองสิทธิให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ และพระราชบัญญัติสิทธิบัตรทั้งภายในประเทศหรือนานาชาติได้

กระบวนการวิจัยและพัฒนากระบวนการวิจัยและพัฒนาอาจเริ่มด้วยระบบของการวิเคราะห์สภาพปัญหาให้ชัดเจนแล้วเข้าสู่ระยะของการพัฒนาทางเลือกหรือวิธีการใหม่ ๆ ซึ่งระยะของการพัฒนาทางเลือกจะมีขั้นตอนคล้ายคลึงกับการวิจัยโดยทั่วไป แต่เป็นการพัฒนาต้นแบบนวัตกรรมให้ได้มาตรฐานก่อนที่จะทำการทดลองใช้ในสภาพจริงเพื่อตรวจสอบคุณภาพขอนวัตกรรม

โดยทั่วไปการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมจะมีขั้นตอนที่สำคัญ ดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหาทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ
2. การออกแบบนวัตกรรม
3. การสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมตามแนวหรือกรอบของรูปแบบนวัตกรรมที่กำหนดไว้
4. การทดลองแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ
   4.1 การนานวัตกรรมไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก
   4.2 การนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในสถานการณ์จริง
5. การประเมินผล

ในการสร้างต้นแบบนวัตกรรมนักวิจัยและพัฒนาจะต้องตรวจสอบและปรับปรุงต้นแบบนวัตกรรมอย่างต่อเนื่องในลักษณะของ R & D ดังนี้

1. ต้องศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม (Review Locrature)
2. สร้างต้นฉบับนวัตกรรม (D1 = Development ครั้งที่ 1)
3. ตรวจสอบประสิทธิภาพในกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก (R1= Research ครั้งที่ 1)
4. ปรับปรุงต้นฉบับ (D2)
5. ทดลองใช้ในกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ขึ้น (R2)
6. ดำเนินการจนได้ต้นแบบนวัตกรรมที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

ข้อดีข้อจำกัดของการวิจัยและพัฒนา

การวิจัยและพัฒนามีข้อดีและข้อ จำกัด บางประการที่นักวิจัยจะต้องคำนึงถึงเพื่อให้การออกแบบการวิจัยประเภทนี้เป็นไปอย่างมีคุณภาพได้มาตรฐาน

ข้อดีของการวิจัยและพัฒนาที่สำคัญ คือ

1. ทำให้ได้นวัตกรรมพัฒนาความมั่งคั่งและมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม
2. ได้ผลผลิตการวิจัยขั้นสุดท้ายที่มีความหมายและตรงความต้องการของผู้ใช้
3. มีส่วนส่งเสริมชื่อเสียงและรายได้ให้แก่นักวิจัยผู้สร้างสรรค์งานวิจัยที่ดี

ข้อจำกัดของการวิจัยและพัฒนาที่สำคัญ คือ

1. อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต รวมทั้งผลเสียต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
2. ใช้ระยะเวลา พลังสติปัญญาและจิตใจ รวมทั้งค่าใช้จ่ายมาก

รูปแบบการออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน

รูปแบบการออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน (Generic Model, ADDIE Model) ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ (Donald Clark, 2003, p. 12)

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นขั้นตอนของการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น เพื่อให้ทราบว่ามีปัญหาอะไรบ้างที่เป็นความจำเป็นที่แท้จริงต้องปรับปรุงแก้ไข ทำได้โดยการศึกษาสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียดครอบคลุมทุกด้าน ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม ค่านิยม ความรู้สึกนึกคิดของผู้เกี่ยวข้อง จากนั้นกำหนดสภาพต้องการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างสภาพเป็นจริงกับสภาพต้องการนั้นสภาพไม่สอดคล้องกัน คือ ปัญหาที่เป็นความจำเป็นที่แท้จริงอันจะนำไปสู่การกำหนดเป้าหมายของการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 2 การออกแบบ (Design) เป็นขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์หรือวิธีการที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาใด ๆ ตามที่กำหนดรายละเอียดของการออกแบบมักจะประกอบด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้ผลิตภัณฑ์ การกำหนดรายละเอียด และขั้นตอนของผลิตภัณฑ์

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนา (Development) เป็นขั้นตอนการดำเนินการพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามรายละเอียดที่ออกแบบไว้ รวมทั้งพัฒนาเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ประกอบการใช้และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

ขั้นตอนที่ 4 การนำไปใช้ (Implementation) เป็นขั้นตอนของการนำผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในภาคสนาม

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล (Evaluation) เป็นขั้นตอนของการประเมินผลของการใช้ผลิตภัณฑ์หากผลที่ได้ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดต้องมีการปรับปรุงแก้ไข หากผลที่ได้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดก็สามารถเผยแพร่ต่อไป

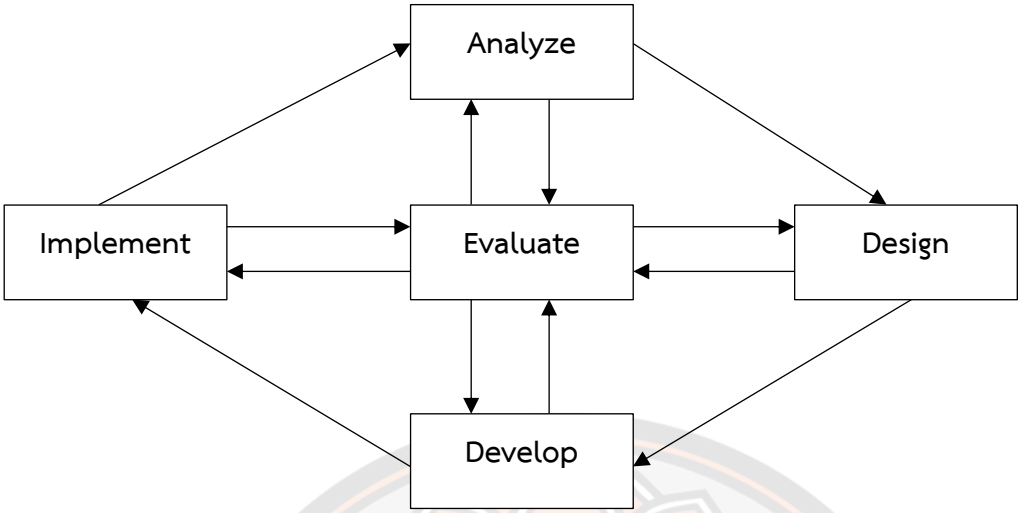

ภาพ 13 แสดงรูปแบบทั่วไปของการออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน

ที่มา: Generic Model. Donald Clark, 2003, p. 12

การประยุกต์ใช้การวิจัยและพัฒนาสู่การจัดการเรียนการสอน

การวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เป็นกระบวนการวิจัยที่มุ่งพัฒนาหรือแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดในชั้นเรียน และขณะที่สอน นำผลที่ค้นพบมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาสถานศึกษาไปสู่คุณภาพการศึกษาที่แท้จริงและยั่งยืน ดังนั้น การวิจัยและพัฒนาเป็นการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาครูให้ไปสู่ความเป็นเลิศ และมีความอิสระทางวิชาการ และควรใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ซึ่งเป็นการวิจัยที่มุ่งนำความรู้ทางวิชาการหรือจากการสร้างทฤษฎีหรือแนวคิดใหม่ ๆ ไปพัฒนาเป็นเทคนิคหรือวิธีการที่สามารถนำไปแก้ปัญหา และทดลองใช้จนได้ผลเป็นที่น่าพอใจ แล้วจึงนำไปเผยแพร่ใช้ในวงกว้างเพื่อการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีขั้นตอนการพัฒนา ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดเป้าหมายการพัฒนา (การเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นในทิศทางหรือในลักษณะที่ต้องการ) ดังนั้นถ้านำมาใช้กับวิจัยในชั้นเรียน ก็คือธงชัยที่ครูปักธงไว้ที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนให้ไปถึงหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการมีอะไรบ้างอยู่ในระดับใดอาจเป็นไปตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หลักสูตรมาตรฐานการศึกษา ฯลฯ และขั้นพัฒนาหรือเส้นพัฒนาของคุณลักษณะของผู้เรียนควรเป็นอย่างไร ดังนั้น ขั้นนี้ถ้าเป็นวิจัยเรื่องอื่น ๆ ในกรณี ข้อมูลไม่เพียงพอต้องมีวิจัยเอกสารและวิจัยสำรวจเพิ่มเติม

ขั้นที่ 2 ประเมินสภาวะเริ่มต้น เช่น ปัจจุบันผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นอย่างไร แต่ละคุณลักษณะและภาพรวมของนักเรียนอยู่ในระดับใด/ตำแหน่งใดของเส้นพัฒนาคุณลักษณะอะไรที่

จะต้องพัฒนา/ห่างจากเป้าหมายเท่าไร อย่างไร ต้องอาศัยการวิเคราะห์ปัญหา ซึ่งปัญหานั้นมี 3 ประเภท คือ

1. ปัญหาเป็นแก้ไขปรับปรุง คือ ปัญหาเกิดขึ้นแล้ว ณ จุดใดจุดหนึ่งในอดีต และปัจจุบันยังเป็นปัญหาอยู่ถ้าไม่แก้ไขจะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคต ซึ่งปัญหาเหล่านี้ต้องรีบแก้ไขทันที เช่น ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน

2. ปัญหาเชิงป้องกัน เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริง จะต่ำกว่าสิ่งที่คาดหวัง และคาดว่าจะเกิดปัญหาในอนาคตไกลป้องกันไว้ก่อน

3. ปัญหาเชิงพัฒนา เป็นสภาพเกิดขึ้นจริงในปัจจุบันจึงไม่เป็นปัญหา แต่อาจเป็นปัญหาในระยะต่อไป ถ้ายังปฏิบัติงานเช่นเดิม สิ่งที่เป็นจริงจะต่ำกว่าสิ่งที่คาดหวัง หรือถ้าพูดง่าย ๆ คือ ปัจจุบันไม่มีปัญหา แต่เราต้องพัฒนาไม่เช่นนั้นจะไม่เกิดการสร้างสรรค์หรือทันเหตุการณ์กับสิ่งที่เกิดในอนาคต

ดังนั้น การวิเคราะห์ปัญหา จึงนำมาประเมินสภาวะเริ่มต้นได้ แล้วกำหนดเวลาเท่าไรในการพัฒนาผู้เรียนให้ถึงเป้าหมาย

ขั้นที่ 3 การวางกระบวนการดำเนินการและปรับปรุงพัฒนาไปเรื่อย ๆ เช่น สำรวจ และประเมินทางเลือกต่าง ๆ ในการพัฒนาผู้เรียน เลือกทางเลือกที่ดี และเหมาะสม ทดลองพัฒนาโดยทางเลือกนั้น ๆ ประเมิน ติดตามผลการพัฒนา ปรับปรุง และพัฒนาวิธีการพัฒนาผู้เรียน

ขั้นที่ 4 บรรลุเป้าหมาย ให้ประเมินสภาวะสิ้นสุด เมื่อบรรลุเป้าหมายในเรื่องนี้แล้วเริ่มการพัฒนาในเรื่องใหม่อย่างไร จะเห็นได้ว่า R&D มีลำดับขั้นตอนการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนจึงต้องอาศัย R&D ซึ่งขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ครูต้องดำเนินการเพื่อนำไปใช้ในรูปแบบ R&D คือ

1. ตรวจสอบและวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน หาสาเหตุของปัญหา และกำหนดเป้าหมายการพัฒนา นั่นคือ ธงชัยที่ครูได้ทรงไว้
2. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวข้อง
3. พัฒนานวัตกรรม
4. ออกแบบการทดลอง
5. สร้างและพัฒนาเครื่องมือวัด
6. ทดลอง รวบรวม วิเคราะห์ และสรุปผล
7. เขียนรายงานการวิจัย

ดังนั้น สำหรับครูผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาครูผู้สอนเองต้องรู้กระบวนการวิจัยและทำวิจัยเป็นก่อน และในกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ต้องเน้นกระบวนการวิจัย เช่น การสอนแบบสัมมนา การสอนแบบสืบสวน การสอนแบบกรณีศึกษา การทำโครงงาน การสอนเน้นการวิจัยเป็นฐาน (Research Based Learning: RBL) เป็นต้น และต้องให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน เช่น ในการจัดการสอนแบบ RBL นั้นมีสเกลบทบาทของผู้สอนตั้งแต่สเกลของผู้ปฏิบัติและค่อย ๆ เปลี่ยนสเกลเรื่อย ๆ จนเป็นผู้จัดการ (Manager) โดยใช้วิธีสอนให้คำปรึกษาเป็นขั้นตอนสุดท้ายซึ่งเป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนเกิดผลงานอย่างสร้างสรรค์ ผลผลิตที่เกิดจากการเรียนรู้นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและสังคมได้อย่างเป็นสุขสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

บทสรุปการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน

ผลการวิจัยไม่ว่าจะเป็นในรูปของข้อความรู้ใหม่ สิ่งประดิษฐ์ หรือนวัตกรรม การยืนยันทฤษฎีข้อความจริง แนวทาง การพัฒนาปรับปรุงงานหรือการตอบปัญหาข้อสงสัย จะเป็นข้อมูลหรือความคิดที่ทรงคุณค่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ที่เราต้องการพัฒนา และเป็นเครื่องมือที่ใช้แสวงหายุทธศาสตร์ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนา ถ้าเป็นงานวิจัยในชั้นเรียน ผลการวิจัยก็จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ต่อผู้เรียน ดังนั้นการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายให้บรรลุตามวัตถุประสงค์จึงเป็นสิ่งที่ผู้นิเทศจะต้องตระหนักถึงความสำคัญ และดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดผลในการปฏิบัติโดยเร็วสำหรับแนวทางการนำผลการวิจัยไปใช้ในที่นี้ขอมุ่งเน้นไปที่การวิจัยในชั้นเรียนซึ่งเป็นเป้าหมายร่วมกันทั้งผู้บริหารการศึกษา ผู้สอน และผู้นิเทศในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งมีหลากหลายแนวทาง เช่น ใช้แก้ปัญหาการเรียนการสอนโดยตรง เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนครูผู้สอนนำไปใช้ในการปรับกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรือใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลย้อนกลับในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนได้ใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอนโดยนำไปใช้แก้ปัญหาหรือนำไปใช้ประโยชน์เชิงวิชาการที่เป็นความรู้ใหม่นำไปอ้างอิงหรือนำไปสอนนักเรียนเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อไป เพื่อให้ได้ความรู้สึกซึ้งเป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น และนำผลการวิจัยไปใช้เป็นผลงานทางวิชาการผลการวิจัย นอกจากจะเป็นประโยชน์ในด้านการปรับปรุงและพัฒนางาน หรือการจัดการเรียนการสอนแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพอีกด้วย

การบูรณาการกระบวนการคิดเชิงออกแบบเพื่อพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

มานิตย์ อาษานอก

กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking)

เป็นกระบวนการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อแก้ปัญหาและสร้างสรรค์นวัตกรรมผ่านผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ ๆ ที่ใช้การทำความเข้าใจในปัญหาอย่างลึกซึ้ง โดยเอาผู้ใช้เป็นศูนย์กลางและนำเอาความคิดสร้างสรรค์และมุมมองจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ มาสร้างไอเดีย ทดสอบและพัฒนา เพื่อให้ได้แนวทางหรือนวัตกรรมที่ตอบโจทย์กับผู้ใช้และสถานการณ์ (DEX Space, 2016) กระบวนการออกแบบที่ยึดเอาคนเป็นศูนย์กลางในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์นี้เรียกอีกอย่างว่า "Hu" man-Centered Design” นอกจากจะช่วยทำให้เกิดนวัตกรรมแล้ว ยังช่วยสร้างทักษะการคิดแก้ปัญหามุมมองและประสบการณ์ให้กับทีมที่ร่วมเรียนรู้อีกด้วย (IBM Connect, 2017)

กระบวนการคิดเชิงออบแบบได้ถูกนำมาใช้ในองค์กรชั้นนำของโลกมากมายทั้งที่มีทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก อาทิเช่น Google, Apple, Phillips, P&G และ Airbnb เป็นต้น โดยองค์กรต่าง ๆ เหล่านี้ได้นำ Design Thinking มาใช้เป็นเครื่องมือหลัก เพื่อสร้างนวัตกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น Product and Service, Operational Process, Business Strategy และรวมไปถึง Business Model เป็นต้น (DEX Space, 2017) ส่วนทางด้านการศึกษาได้ถูกนำมาประยุกต์ใช้ในศาสตร์ที่มุ่งเน้นการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เช่น ทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ และสถาปัตยกรรมศาสตร์ แต่ยังไม่เป็นที่แพร่หลายทางด้านศึกษาศาสตร์ศาสตร์

หลักการของกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Principle of Design Thinking Process)

การคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) เป็นหลักการแก้ปัญหาบนพื้นฐานของการสื่อสารและการร่วมคิดร่วมทำ (communicate and to coordinate activity) เป็นที่รู้จักและนิยมใช้ในหมู่นักออกแบบ (Rowe 1991) ปัจจุบันได้รับนิยมและนำไปใช้อย่างแพร่หลายทั้งในวงการธุรกิจและคอมพิวเตอร์ (Brown, 2009) เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดทางออกและเพิ่มมูลค่า ซึ่งไม่ได้จำกัดไว้แค่หรือคำตอบใดคำตอบหนึ่ง อันเหตุผลนำไปสู่การตั้งสมมติฐานที่สามารถเป็นไปได้ในสถานการณ์หรือจากสิ่งที่สังเกต นักออกแบบจะต้องเรียนรู้เพื่อหาคำตอบและออกแบบไปพร้อมกัน (Dorst, 2011)
ขั้นตอนของกระบวนการคิดเชิงออกแบบ

นักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ได้นำเสนอขั้นตอนของกระบวนการคิดเชิงออกแบบที่สอดคล้องกัน ดังเช่น Stanford d.school Boot camp Bootleg, 2010 อ้างถึงใน DEX Space, 2017) นำเสนอกระบวนการคิดเชิงออกแบบ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย empathize, define, ideate, prototype, และ test มีความหมาย ดังนี้

Empathy เป็นการทำความเข้าใจต่อกลุ่มเป้าหมายให้มากที่สุด โดยการเอาใจเขามาใส่ใจเรา ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เมื่อจะสร้างสรรค์หรือแก้ไขสิ่งใดก็ตามจะต้องเข้าใจถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างถ่องแท้

Define การสังเคราะห์ข้อมูล การตั้งคำถามปลายเปิดที่ผลักดันให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ไม่จำกัด กรอบของการแก้ปัญหา ซึ่งภายหลังจากที่เราเรียนรู้และทำเข้าใจต่อกลุ่มบุคคลเป้าหมายแล้วก็ต้องวิเคราะห์ปัญหา กำหนดให้ชัดเจนว่าจริง ๆ แล้วปัญหาที่เกิดขึ้นคืออะไรเลือกและสรุปแนวทางความเป็นไปได้

Ideate การระดมความคิดใหม่ ๆ อย่างไม่มีขีดจำกัด หรือการสร้างความคิดต่าง ๆ ให้เกิดขึ้น โดยเน้นการหาแนวคิดและแนวทางในการแก้ไขปัญหาให้มากที่สุด หลากหลายที่สุดโดยความคิดและแนวทางต่าง ๆ ที่คิดขึ้นมานั้นก็เพื่อตอบโจทย์ปัญหาที่เกิดขึ้นในขั้น Define

Prototype การสร้างแบบจำลอง หรือการสร้างต้นแบบขึ้นมาเพื่อให้ผู้ใช้สามารถทดสอบและตอบคำถามหรือกระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ เพื่อที่เราจะได้เข้าใจสิ่งที่เราอยากรู้มากยิ่งขึ้นและยิ่งสร้างเร็วเท่าไรก็ยิ่งได้ลองหาข้อผิดพลาดและเรียนรู้เกี่ยวกับไอเดียของเราได้เร็วเท่านั้น

Test หรือการทดสอบ โดยเรานำแบบจำลองที่สร้างขึ้นมาทดสอบกับผู้ใช้ หรือกลุ่มเป้าหมายเพื่อสังเกตประสิทธิภาพการใช้งานโดยนำผลตอบรับ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ตลอดจนคำแนะนำมาใช้ในการพัฒนา และปรับปรุงต่อไปแสดงได้ดังภาพ 10

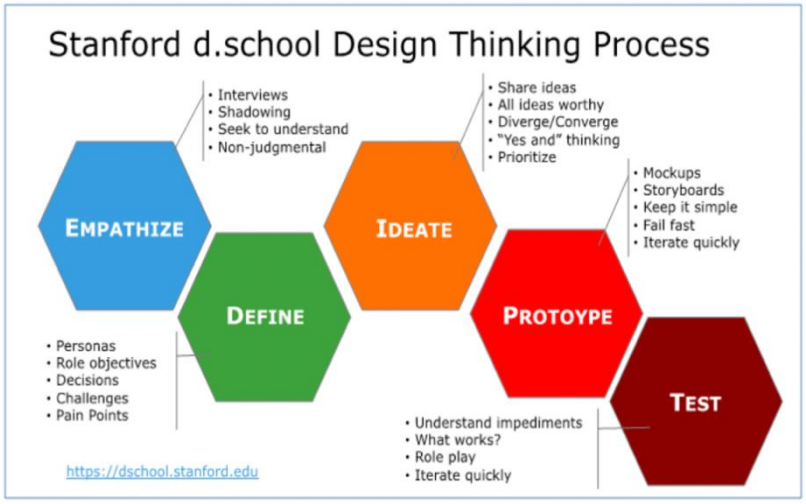

ภาพ 14 Stanford Design Thinking Process

ที่มา: https://infocus.emc.com/william_schmarzo/design-thinking-innovation/

UK Design Council (2017) ได้เสนอกระบวนการคิดเชิงออกแบบที่เรียกว่า the Double Diamond Design Process ประกอบด้วย discover define develop และ deliver ดังภาพ 11

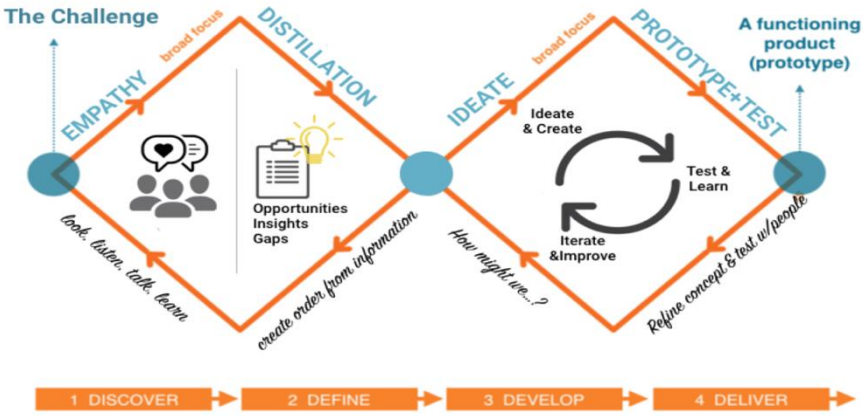

ภาพ 15 Double Diamond Design Process

ที่มา: https://medium.com/@chanantho_j/

The Double Diamond Design Process มีรายละเอียดดังนี้ (DEX Space, 2017)

Discover เป็นขั้นตอนการค้นหาปัญหาสำคัญที่จะแก้ไขในบริบทที่นักออกแบบและผู้มีส่วนได้เสียเห็นพ้องต้องกัน

Define โครงการซึ่งคล้ายกันกับข้อแรกเป็นขั้นตอนทำความเข้าใจและมีความปัญหาอย่างลึกซึ้งรวมถึงการวางแผนโครงการ ซึ่งคล้ายกันกับข้อแรก

Develop คือ ขั้นตอนในการใช้ความคิดสร้างสรรค์และมุมมองจากหลากหลายด้านมาสร้างไอเดียหลากหลายไอเดีย พัฒนาให้ภาพและทดสอบไอเดียต่าง ๆ

Deliver คือ ขั้นส่งมอบ เป็นขั้นตอนในการทดสอบช่วงสุดท้ายก่อนที่จะนำเอานวัตกรรมออกสู่ตลาด หรือนำเอาไปใช้จริง

ระยะของกระบวนการคิดเชิงออกแบบสามารถสรุปได้เป็น 3 ระยะหลัก (Three phases) คือ

ระยะที่ 1 เข้าใจปัญหา (Understand) เป็นระยะการใช้เวลาทำความเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้ง (empathy) และกำหนดประเด็นและทิศทางในการแก้ปัญหาที่ชัดเจน (define) ถูกต้องตรงประเด็น

ระยะที่ 2 พัฒนาไอเดีย (Create) เป็นระยะที่สร้างไอเดีย (ideate) หรือการต่อยอดจากหลากหลายมุมมอง (idea generation) เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรมที่แปลกใหม่และตอบโจทย์การแก้ไขปัญหา

ระยะที่ 3 ส่งมอบนวัตกรรม (Deliver) เป็นระยะเปลี่ยนไอเดียเป็นนวัตกรรมต้นแบบ (Prototype) และทำการทดสอบ (test) กับกลุ่มเป้าหมายปรับปรุงแก้ไขจนสามารถนำไปใช้ได้จริง ดังภาพ 12

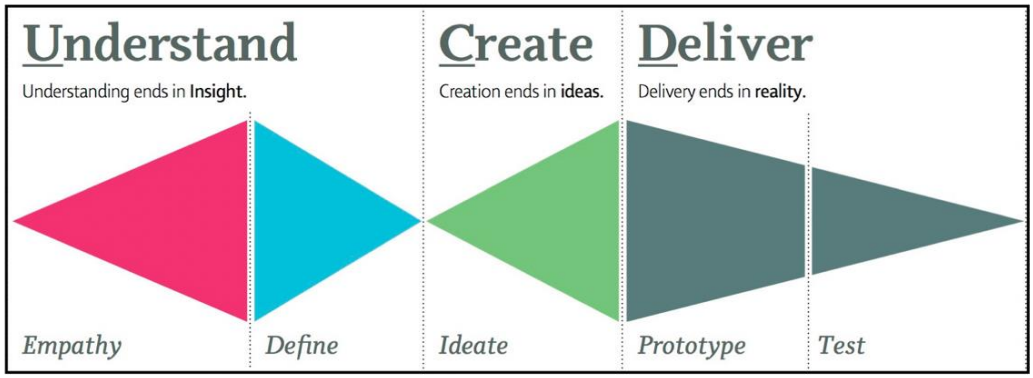

ภาพ 16 Three Phases of Design Thinking

ที่มา: http://designthinking.co.nz/wp-content/uploads/2012/09/UCD-process.jpg

การบูรณาการกระบวนการคิดเชิงออกแบบในการจัดการเรียนรู้

จากรายงานวิจัยของ REDlab (Research in Education and Design Lab) พบว่า ได้มีการนำกระบวนการคิดเชิงออกแบบมาบูรณาการเข้าไปในเนื้อหาทางวิชาการและเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสามารถบูรณาการกับสหวิทยาการได้อย่างกว้างขวาง (Carroll et al., 2010) ทั้งนี้ในการจัดการเรียนการสอนที่ใช้กระบวนการคิดเชิงออกแบบยังเป็นประโยชน์ สำหรับการเรียนรู้ที่สามารถสร้างประสบการณ์ที่หลากหลายและช่วยส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความหมายของผู้เรียน (Kwek, S.H., 2011) เป็นการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาทักษะ การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี ร่วมกับการพัฒนาทักษะชีวิตและสังคม ซึ่งเป็นสมรรถนะสำคัญของคนในศตวรรษที่ 21

ตัวอย่างการนำกระบวนการคิดเชิงออกแบบมาใช้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามระยะและขั้นตอนของรูปแบบ ผู้เขียนนำไปบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี ในรายวิชาที่รับผิดชอบ คือ Assistive Technology for the Children with Learning Disabilities

ซึ่งเป็นวิชาที่มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทั้งทักษะการใช้เทคโนโลยี การคิดแก้ปัญหา การพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาเด็กบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยกำหนดให้มีการเรียนภาคทฤษฎีในชั้นเรียนและการลงภาคสนามเพื่อเรียนรู้กับกรณีศึกษาในโรงเรียน ในสัดส่วน 60:40 ซึ่งผู้เขียนได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ระยะที่ 1 เข้าใจปัญหา (Understand) เป็นระยะที่ผู้สอนจะต้องกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาเพื่อทำความเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้ง (empathy) และกำหนดประเด็นและทิศทางในการแก้ปัญหาที่ชัดเจน (define) ต้องตรงประเด็น ออกแบบกิจกรรม ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำความเข้าใจพฤติกรรม (Empathy) วิธีการศึกษาเอกสาร สังเกต สัมภาษณ์นักเรียน ครูหรือผู้ปกครอง หลักฐาน สรุปข้อมูล ภาพถ่าย คริปต์ ภาพ-เสียง

1. ศึกษาบริบทผู้บกพร่องทางการเรียนรู้
2. ทำไมเขามีพฤติกรรมเช่นนั้น (บกพร่องด้านใด)
3. สาเหตุของพฤติกรรมนั้นคืออะไร

ขั้นที่ 2 สร้างโจทย์ (Define) วิธีการ ประชุมระดมสมอง ศึกษาตัวอย่าง แหล่งข้อมูลอื่น ๆ หลักฐาน กำหนดโจทย์ แนวทางการช่วยเหลือและประเมินผล สำหรับครู นักเรียน ที่จะแก้ปัญหาได้

1. กำหนดประเด็นปัญหาที่จะแก้ไข (Define problem)
2. กำหนดแนวทางช่วยเหลือครู (How can we support teachers?) (สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ครู อาจารย์)
3. กำหนดแนวทางช่วยเหลือเด็ก (How can we help students learn?)
4. กำหนดแนวทางการประเมิน (How can we assessment student's progress)

ระยะที่ 2 พัฒนาไอเดีย (Create) เป็นระยะที่สร้างไอเดีย (ideate) หรือการต่อยอดไอเดียจากหลากหลายมุมมอง (idea generation) เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรมที่แปลกใหม่และตอบโจทย์การแก้ไขปัญหา

ขั้นที่ 3 หาแนวคิด (Ideate) วิธีการ ประชุมระดมสมอง ศึกษาตัวอย่าง แหล่งข้อมูลอื่น ๆ หลักฐาน ออกแบบนวัตกรรมเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกได้

การออกแบบนวัตกรรมเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้บกพร่องทางการเรียนรู้ตามประเด็นแนวทางการช่วยเหลือครู (จะสอนอย่างไร) แนวทางการช่วยเหลือเด็ก (จะเรียนรู้อย่างไร) แนวทางการประเมิน (จะวัดและประเมินอย่างไร)

ระยะที่ 3 ส่งมอบนวัตกรรม (Deliver) เป็นระยะเปลี่ยนไอเดียเป็นนวัตกรรมต้นแบบ (Prototype) และทำการทดสอบ (test) กับกลุ่มเป้าหมาย ปรับปรุงแก้ไข จนสามารถนำไปใช้ได้จริง

ขั้นที่ 4 สร้างต้นแบบ (Prototype) วิธีการ ประชุมระดมสมอง ศึกษาตัวอย่างแหล่งข้อมูลอื่น ๆ หลักฐาน ต้นแบบนวัตกรรมเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก ผลการตรวจสอบความเป็นไปได้จากอาจารย์และเพื่อนในชั้น

1. สร้างต้นแบบนวัตกรรมเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้บกพร่องทางการเรียนรู้
2. ตรวจสอบความเป็นไปได้โดยอาจารย์ 3 ท่านและเพื่อนในชั้นเรียน

ขั้นที่ 5 ทดลองใช้และประเมิน (Test) วิธีการ ทดลองใช้กับผู้เรียนรายบุคคล ในโรงเรียนเป้าหมาย อย่างน้อย 3 ครั้ง และเก็บรวบรวมข้อมูล หลักฐาน ผลการประเมินการใช้นวัตกรรมโดยครูและผลการใช้นวัตกรรมโดยนักเรียน ภาพถ่ายการทดลอง

1. นำต้นแบบไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย
2. เก็บรวบรวมข้อมูลและประมวลผล
3. รายงานผลการเรียนรู้

สรุป

กระบวนการคิดเชิงออกแบบ เป็นกระบวนการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมอย่างเป็นระบบโดยยึด “คน” เป็นศูนย์กลางในการออกแบบเพื่อแก้ปัญหา มีกระบวนที่สำคัญอยู่ 3 ระยะคือ 1) ระยะเข้าใจปัญหา (Understanding) คือการทำความเข้าใจปัญหาให้ถูกต้องกับประเด็นและความต้องการ 2) ระยะพัฒนาไอเดีย (Creating) คือปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดนวัตกรรมไอเดียหรือแนวคิดใหม่ ๆ เมื่อได้รับการพัฒนาจะเป็นจุดตั้งต้นของการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์และ 3) ระยะส่งมอบนวัตกรรม (Delivering) คือการเปลี่ยนไอเดียให้เป็นต้นแบบนวัตกรรม ก่อนที่จะนำไปทดลองใช้ซึ่งผลจากการทดลองนำมาใช้บูรณาการกับการเรียนการสอนสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ศึกษาพบว่ากระบวนการคิดเชิงออกแบบช่วยสร้างการเรียนรู้ของนิสิตและพัฒนาทักษะต่าง ๆ ตลอดจนกระบวนการคิดและการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ ผ่านการลงมือปฏิบัติจริงเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อช่วยแก้ปัญหาผู้เรียนและสังคมช่วยเพิ่มมูลค่าและผลลัพธ์การเรียนรู้อย่างแท้จริง

รูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning Model: PBL)

PBL เป็นรูปแบบที่ใช้ปัญหาเป็นที่ตั้งในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการวิเคราะห์ พร้อมทั้งการใช้กระบวนแก้ปัญหา (Problem Solving) ซึ่งเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง ผ่านการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา และกระบวนการทำงานกลุ่ม มีขั้นตอนการกระบวนการจัดการเรียนรู้แบ่งออกเป็น

1. กำหนดปัญหา จัดสถานการณ์ต่าง ๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และมองเห็นปัญหา สามารถกำหนดสิ่งที่เป็นปัญหาที่ผู้เรียนอยากรู้ อยากเรียนเกิดความสนใจที่จะค้นหาคำตอบโดยใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ โดยลักษณะของปัญหาที่นำมาใช้ ควรมีลักษณะ

คลุมเครือ ไม่ชัดเจน มีวิธีแก้ไขปัญหาได้อย่างหลากหลาย อาจมีคำตอบได้หลายคำตอบ โดยคำนึงถึงการเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิม ความซับซ้อนของปัญหาจากง่ายไปสู่ยาก ระดับและประสบการณ์ผู้เรียน เวลาที่กำหนดให้ผู้เรียนใช้ดำเนินการ และแหล่งค้นคว้าข้อมูล

2. ทำความเข้าใจกับปัญหา ปัญหาที่ต้องการเรียนรู้ ต้องสามารถอธิบายสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาได้ หาข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ความจริงที่ปรากฏในโจทย์ แยกแยะ ข้อมูลระหว่างข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น จับประเด็นปัญหาออกเป็นประเด็นย่อย วิเคราะห์ปัญหา อภิปราย แต่ละประเด็นปัญหาว่าเป็นอย่างไร เกิดขึ้นได้อย่างไร ความเป็นมาอย่างไร โดยอาศัยพื้นความรู้เดิมเท่าที่ผู้เรียนมีอยู่ตั้งสมมติฐานเพื่อหาคำตอบปัญหาประเด็นต่าง ๆ พร้อมจัดลำดับความสำคัญของสมมติฐานที่เป็นไปได้อย่างมีเหตุผล

3. ดำเนินการศึกษาค้นคว้า ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองด้วยวิธีการหลากหลาย ผู้เรียนค้นคว้าหาข้อมูลและศึกษาเพิ่มเติมจากทรัพยากรการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น หนังสือตำรา วารสาร สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ การศึกษาในห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน อินเทอร์เน็ต หรือปรึกษาผู้รู้ในเนื้อหาเฉพาะ เป็นต้น

4. สังเคราะห์ความรู้ ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้ค้นคว้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ผู้เรียนนำข้อมูลหรือความรู้ที่ได้มาสังเคราะห์ อธิบาย พิสูจน์สมมติฐานและประยุกต์ให้เหมาะสมกับโจทย์ปัญหาพร้อมสรุปเป็นแนวคิดหรือหลักการทั่วไป

5. สรุปและประเมินค่าหาคำตอบ ผู้เรียน สรุปผลงานของกลุ่มตนเอง และประเมินผลงานว่าข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้ามีความเหมาะสม หรือไม่เพียงใด โดยพยายามตรวจสอบแนวคิดภายในกลุ่มของตนเองอย่างอิสระ ทุกกลุ่มช่วยกันสรุปองค์ความรู้ ในภาพรวมของปัญหาอีกครั้ง ประเมินผลจากสภาพจริง โดยดูจากความสามารถในการปฏิบัติ

การวัดและประเมินผลสมรรถนะด้านวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน

1. แบบสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC การสนทนาแบบ dialogue เน้นการฟังใคร่ครวญ และการสะท้อนคิด (Reflection) ที่แสดงถึงการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนด้วยแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL

แบบสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC การสนทนาแบบ dialogue เน้นการฟังใคร่ครวญ และการสะท้อนคิด (Reflection)

ชื่อกลุ่มที่ฝึกปฏิบัติ.....

วันที่สังเกตก/ฝึก/กิจกรรม.....เวลา.....จำนวน.....ชั่วโมง

ข้อที่	รายการติดตาม	รายการปฏิบัติ		ร่องรอย/หลักฐาน
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	
1	เปิดใจและเชื่อมั่นในการเรียนรู้ร่วมกัน			
2	ยอมรับว่าการสอนและการปฏิบัติงานของครูมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน			
3	เสนอประเด็นปัญหาที่พบจากการเรียนรู้ของผู้เรียน			
4	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน			
5	มีจุดประสงค์ร่วมกันในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน			
6	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่นด้วยทัศนคติเชิงบวก			
7	ร่วมกันคัดเลือกประเด็นปัญหา			
8	ระดมสมองนำเสนอวิธีแก้ปัญหาจากประสบการณ์			
9	หาข้อมูลความรู้เพิ่มเติม			
10	อภิปรายสรุปและเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม			
11	นำแนวทางการแก้ไขปัญหาสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน			
12	การให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้เรียน			
13	การเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องระหว่างการปฏิบัติงาน			
14	การทำงานร่วมกันด้วยความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน			

ข้อที่	รายการติดตาม	รายการปฏิบัติ		ร่องรอย/หลักฐาน
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	
15	การนำสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนตามบริบทของสถานศึกษา			
16	สรุปผลวิธีการแก้ปัญหาที่ได้ผลดีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน			
17	บันทึกทุกขั้นตอนการทำงานกลุ่ม: ระบุปัญหา วิธีแก้ การทดลองใช้ ผลที่ได้			
18	สมาชิกร่วมสังเกตและเก็บข้อมูล			
19	แบ่งปันประสบการณ์			
20	การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้สังเกต

...../...../.....

2. แบบประเมินผลงาน

แบบประเมินผลงาน ใบกิจกรรม “การจัดทำวิจัยในชั้นเรียน”

ชื่อกลุ่ม .....

รายชื่อสมาชิก 1) .....

2) .....

3) .....

4) .....

5) .....

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการประเมิน

ระดับการประเมิน

5 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม มากที่สุด

4 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม มาก

3 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม ปานกลาง

2 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม น้อย

1 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม น้อยที่สุด

รายการประเมิน	**ระดับการประเมิน**				
	5	**4**	**3**	**2**	**1**
1. ความสำคัญของปัญหาในการวิจัย					
2. ความทันสมัยของงานวิจัย					
3. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย (ความชัดเจน, ความสอดคล้องกับวิธีการดำเนินงานวิจัย)					
4. วิธีการดำเนินการวิจัย (เป้าหมาย, เครื่องมือ, ข้อมูล, หลักการที่ใช้ในการวิเคราะห์)					
5. มีกระบวนการ Design thinking ที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาในงานวิจัยที่ชัดเจน					
6. มีการนำกระบวนการ PBL มาช่วยในงานวิจัยที่ชัดเจน					
7. ผลการวิจัย (สอดคล้องกับปัญหาวิจัยและตอบวัตถุประสงค์)					
8. ประโยชน์และคุณค่าของงานวิจัย					

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
	5	4	3	2	1
9. การอ้างอิงถึงผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง					
10. เขียนรายงานได้ครบถ้วนตามรูปแบบที่กำหนด					
11 ความสามารถในการนำเสนอ (ลำดับ ความชัดเจน การใช้ภาษา ฯลฯ)					
รวมสรุปผล					
รวม เฉลี่ยสรุปผล					

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

แปลความหมายผลการประเมิน

เกณฑ์ ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 ปรับปรุงมาก หรือ คะแนน 11 – 15

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 ปรับปรุง หรือ คะแนน 16 – 25

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 พอใช้ หรือ คะแนน 26 – 35

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 ดี หรือ คะแนน 36 – 45

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 ดีมาก หรือ คะแนน 46 – 55

3. แบบทดสอบวัดความรู้

แบบทดสอบวัดความรู้ เรื่อง ความเข้าใจในการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ และกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ Design thinking/PBL

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ ..... นามสกุล .....

สาขา .....มหาวิทยาลัยที่ศึกษา .....

คำชี้แจง แบบทดสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ ให้นิสิตเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. “ผลจากการแก้ปัญหาโดยผ่านการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) เทคโนโลยีที่สร้างขึ้นอาจเรียกว่า นวัตกรรม (innovation)” ในความคิดของนิสิต “นวัตกรรม” มีลักษณะอย่างไร

ก. เทคโนโลยีที่ทำขึ้นใหม่หรือแปลกจากเดิม

ข. สิ่งที่สร้างขึ้นด้วยหลักการคิดเชิงออกแบบ

ค. เทคโนโลยีที่ใช้ผลิตกระแสไฟฟ้า

ง. ผลลัพธ์ที่ได้จากกระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม

2. ข้อใด ไม่ใช่ กระบวนการย่อยของการคิดเชิงออกแบบ

ก. การระบุและตีความปัญหา

ข. พัฒนาแนวคิด

ค. การสร้างแนวทางในการแก้ปัญหา

ง. การทดสอบ ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขวิธีการแก้ปัญหาหรือชิ้นงาน

3. ข้อใด ไม่ใช่ ประโยชน์ของการคิดเชิงออกแบบ

ก. สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีชั้นสูงมากกว่าการใช้แรงงานมนุษย์

ข. เกิดการสรรค์สร้างนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ และกระบวนการทำงานใหม่ ๆ

ค. ช่วยแก้ปัญหาในด้านต่าง ๆ

ง. ส่งเสริมให้เกิดสภาวะแวดล้อมที่อำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต

4. ผลลัพธ์ของการใช้การคิดเชิงออกแบบเพื่อการแก้ปัญหา จะเป็นอะไรได้บ้าง

ก. ร่มกันแดดแบบมีพัดลมในตัว

ข. ภาพร่างของหน้ากากอนามัย

ค. ขั้นตอนการบริการลูกค้า

ง. รูปแบบการดำเนินชีวิตแบบวิถีใหม่ (New Normal)

5. ข้อใด ไม่ใช่ กระบวนการออกแบบของ UK Design Council

ก. Discover

ข. Define

ค. Develop และ Deliver

ง. ไม่มีข้อใดถูก

6. ข้อใดเรียงลำดับกระบวนการคิดเชิงออกแบบได้ถูกต้อง

ก. Empathize, Define, Ideate, Prototype, Test

ข. Empathize, Define, Prototype, Ideate, Test

ค. Define, Empathize, Ideate, Prototype, Test

ง. Define, Empathize, Prototype, Ideate, Test

7. การเรียนรู้โดยใช้ Project Based Learning มีลักษณะอย่างไร

ก. รูปแบบการสอนที่เน้นผู้สอน และการถ่ายโอนความรู้เป็นสำคัญ

ข. รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียน และการศึกษาด้วยตนเองเป็นสำคัญเป็นสำคัญ

ค. รูปแบบการสอนที่เน้นกิจกรรมเป็นสำคัญ

ง. รูปแบบการสอนที่เน้นการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่เป็นสำคัญ

8. ข้อใดคือบทบาทของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบ PBL

ก. Facilitator

ข. Leader

ค. Helper

ง. Commander

9. บทบาทสำคัญของผู้เรียนในกระบวนการเรียนการสอนแบบ Project Based Learning

ก. สามารถเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

ข. มีความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยี

ค. มีภาวะผู้นำสูง

ง. มีทักษะที่ดีการสร้าง การออกแบบ

10. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับคำกล่าวที่ว่าการทำโครงงานสามารถทำได้ทุกรายวิชา

ก. เห็นด้วย เพราะตามความต้องการของผู้เรียน

ข. เห็นด้วย เพราะทุกสาระการเรียนรู้สามารถนำมาประยุกต์เป็นการเรียนแบบโครงงานได้

ค. ไม่เห็นด้วย เพราะตามความต้องการของผู้สอน

ง. ไม่เห็นด้วย เพราะทุกสาระการเรียนรู้ไม่สามารถนำมาประยุกต์เป็นการเรียนแบบโครงงานได้

ภาคผนวก 7

การพัฒนาสมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

เวลา	กิจกรรม	ห้อง
08.00 - 09.00 น.	ลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรม	รวม
09.00 - 10.00 น.	กิจกรรมจิตศึกษาเน้นฝึกการรู้ตัว (Brain Gym) และการสร้างความเข้าใจบทบาท ครูโค้ช ครูฟา	รวม
10.00 - 11.00 น.	อธิบายหลักการเขียนโครงการ พร้อมเปิดโอกาสให้นิสิตครูซักถามข้อสงสัย	รวม
11.00 - 12.00 น. 13.00 - 15.00 น.	กิจกรรมการฝึกเขียนโครงการพัฒนาผู้เรียน โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้	แยก
15.00 - 16.00 น.	นำเสนอและอภิปรายแลกเปลี่ยน กิจกรรมการฝึกเขียนโครงการพัฒนาผู้เรียน โดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้	รวม

สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

การจัดการศึกษาบนฐานชีวิตและชุมชน

ผศ.ดร.อัจฉรา ศรีพันธ์

ปัจจุบันระบบการศึกษาไทยก็เหมือน ๆ กับระบบการศึกษาในประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก ที่จัดการศึกษาในระบบโรงเรียนเป็นหลัก

การจัดการศึกษาในโรงเรียนของประเทศไทยเป็นการจัดการศึกษาตาม “หลักสูตรแกนกลาง” ซึ่งหมายความว่า ทุกโรงเรียนในประเทศไทยจะต้องจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระเดียวกัน วิธีการจัดการศึกษาเดียวกัน การวัดผล ประเมินผลการศึกษาตามมาตรฐานเดียวกัน นอกจากนั้น เป้าหมายทางการศึกษาของประเทศไทย ยังพุ่งไปที่เป้าหมายเดียวกัน คือ การพัฒนาคนเพื่อตลาดแรงงาน การพัฒนาคนเพื่อสร้างผลิตภาพการผลิตของประเทศ และการพัฒนาคนเพื่อสร้างเสริมศักยภาพการแข่งขันด้านเศรษฐกิจของประเทศ

คำถาม คือ “ระบบการศึกษาไทยทิ้งอะไรไว้เบื้องหลัง”คำตอบที่ตอบได้ตอนนี้ คือ “ความสุขในชีวิตของปัจเจกชนในโลกใบนี้”

“ความแตกต่าง หลากหลายของวิถีแห่งการเรียนรู้และวิถีชีวิต”

“ความแตกต่างหลากหลายในมุมมองของโลกและชีวิต”

“ความแตกต่างหลากหลายในความเชื่อ และอุดมการณ์แห่งชาติพันธุ์”

“ความแตกต่างหลากหลายทางภูมิศาสตร์”

และความแตกต่างหลากหลายอื่น ๆ มากมาย

เมื่อการศึกษาไทยในปัจจุบันที่เกิดขึ้นได้ละทิ้ง “ความสุขและความแตกต่างหลากหลาย” มากมายเช่นนี้ จึงนำไปสู่ “การละทิ้งคนจำนวนมากไว้ข้างหลัง” คนจำนวนมากจึงกลายเป็นคนที่ล้าหลังทางการศึกษาคนจำนวนมากจึงกลายเป็นคนที่อยู่นอกระบบการศึกษา สังคมไทยจึงหวนกลับมาคำนึงถึงรากเหง้าความเป็นไทย ความแตกต่างหลากหลายอีกครั้ง

การจัดการศึกษาบนฐานชีวิตและชุมชน จึงเป็นคำตอบของการจัดการศึกษาในประเทศไทย การจัดการศึกษาบนฐานชีวิตและชุมชนคือ การจัดการศึกษาโดยใช้โจทย์จากชีวิตและชุมชนเป็นตัวตั้ง การจัดการศึกษาบนฐานชีวิตและชุมชน เริ่มต้นจากการศึกษาเพื่อความเข้าใจใน “ชีวิต” โดยมีโจทย์ที่ต้องศึกษา คือ สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตและชุมชนรอบตัว ศึกษาเพื่อความเข้าใจอย่างลึกซึ้งต่อชีวิต ชุมชน สังคม ประเทศ และโลก โดยใช้ทรัพยากรการเรียนรู้ที่มีในชุมชน

การศึกษารูปแบบนี้ คือ การศึกษาจากการปฏิบัติจริง ทรัพยากรการเรียนรู้ที่มีอยู่จริง เช่น แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ในชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน พิพิธภัณฑ์ต่าง ๆ เรียนรู้ด้วยความเคารพในความแตกต่าง หลากหลายของปัจเจกชน ชุมชน สังคม ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวิถีทั้งปวง เรียนรู้ เชื่อมโยง ระหว่างชีวิต ชุมชน และเนื้อหาสาระทางวิชาการ วัดและประเมินผลการศึกษาบนพื้นฐานของความแตกต่าง หลากหลายของปัจเจกชน ชุมชน สังคม ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวิถีทั้งปวง ผู้เรียนรู้สามารถกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ผู้เรียนบางคนอาจจะเลือกเป้าหมายในการเรียนรู้ คือ ความสุขในชีวิต ผู้เรียนบางคนอาจจะเลือกเป้าหมายในการเรียนรู้ คือ อาชีพที่รัก ผู้เรียนบางคนอาจจะเลือกเป้าหมายในการเรียนรู้ คือ การสืบสานวิถีชีวิตและวัฒนธรรมดั้งเดิม ผู้เรียนทุกคนมีสิทธิ์ที่จะเลือกเป้าหมายในการเรียนรู้ วิถีแห่งการเรียนรู้ เนื้อหาสาระที่จะเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง นั่นคือ เป้าหมายการศึกษาบนฐานชีวิตและชุมชนอย่างแท้จริง การศึกษาที่ไม่ทิ้งใครไว้เบื้องหลัง การศึกษาที่ไม่แปลกแยกจากชีวิตและสังคม การศึกษาที่ไม่ใช่โรงงานผลิตมนุษย์ป้อนอุตสาหกรรม การศึกษาที่ไม่ได้สร้างมนุษย์งาน ที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นทาสแรงงาน ทำงานรับใช้ระบบเศรษฐกิจจนวันตาย โดยไม่เคยถามสักครั้งว่า เกิดมาเพื่ออะไร? มีชีวิตอยู่เพื่ออะไร? ความสุขที่แท้จริงในชีวิตคืออะไร? และตายไปโดยปราศจากความหมายใด ๆ ซึ่งไม่ใช่การศึกษาเพื่อพัฒนามนุษย์อย่างแท้จริง

ด้วยเหตุนี้ การศึกษาบนฐานชีวิตและชุมชนจึงควรนำไปทดลองใช้ในประเทศไทย ซึ่งในขณะนี้มีสัญญาณดีอยู่บ้าง ที่บางโรงเรียนในประเทศไทยเริ่มนำแนวคิดนี้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ชุมชนไทยเริ่มขานรับแนวคิดนี้ด้วยการให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการจัดการศึกษา แนวความคิดนี้อาจจะเป็นแนวทางใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ชูชาติ พ่วงสมจิตร์

การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนช่วยให้โรงเรียนและชุมชนเกิดความเข้าใจอันดีต่อกันช่วยลดปัญหาความขัดแย้งและช่วยให้เกิดความร่วมมืออันดีต่อกัน ทั้งนี้ทั้งสองฝ่ายจะต้องปฏิบัติตามบทบาทของตนด้วยวิธีการที่เหมาะสมจึงจะสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นได้

บทบาทหน้าที่สำคัญของโรงเรียนต่อชุมชนคือ บทบาทในการให้การศึกษาอบรมแก่บุคลากรในชุมชนส่วนบทบาทสำคัญของชุมชนต่อโรงเรียนคือ บทบาทในการมีส่วนร่วมกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาการให้ความร่วมมือและสนับสนุนการจัดการศึกษาและบทบาทในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีแนวทางในการดำเนินการสองแนวทาง คือ 1) การสร้างความสัมพันธ์ทางตรง ประกอบด้วยวิธีการหลัก 2 ประการ ได้แก่ การนำโรงเรียนออกสู่ชุมชนและการนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียนและ 2) การสร้างความสัมพันธ์ทางอ้อม โดยการพัฒนาให้บุคลากรมีมนุษยสัมพันธ์อันดีสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนให้สะอาด ปลอดภัย ร่มรื่น สวยงามเป็นที่ประทับใจแก่ผู้มาเยี่ยมเยือน

ความสำคัญของชุมชน

ชูชาติ พ่วงสมจิตร์ (2554) ได้ประมวลสรุปความสำคัญของชุมชนไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. ชุมชนเป็นศูนย์กลางที่ยึดเหนี่ยวทุกคนทุกครอบครัวให้มารวมกัน สังเกตได้จากชุมชนในชนบท หลายแห่งที่มีวัดหรือสุเหร่าเป็นศูนย์กลางของชุมชน เป็นแหล่งให้ประชาชนมาชุมนุมร่วมพิธีหรือร่วมกิจกรรมกัน อย่างพร้อมเพรียง

2. ชุมชนเป็นสถาบันระดับพื้นฐานที่ช่วยสร้างระบบในการจัดการตนเองให้เหมาะสมกับสภาพของ ชุมชน ตัวอย่างเช่น ชุมชนบ้านคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นองค์กรชุมชนที่เข้มแข็งและสามารถจัดการกับตนเองได้อย่างเหมาะสม โดยหมู่บ้านแห่งนี้เคยประสบอุทกภัย อย่างหนักมาแล้ว 3 ครั้ง คือ เมื่อปี 2505 ปี 2518 และครั้งล่าสุดเมื่อปี 2531 ได้เกิดภูเขาถล่มและน้ำป่าพัดพาบ้านเรือนเสียหาย เหตุร้ายนี้ทาให้ชาวบ้านรู้และตระหนักถึงผลเสียของการตัดไม้ทาลายป่า หลังจากนั้นชาวบ้านได้ช่วยกันอนุรักษ์ป่า ไม้และก่อตั้งกองทุน “เติมสีเขียวใส่เขาหลวง” รวมทั้งร่วมมือกันจัดการกับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของหมู่บ้าน โดยจัดตั้งชมรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ขึ้น จนหมู่บ้านนี้ได้รับการยอมรับว่าเป็นหมู่บ้านที่มีอากาศดีที่สุดในประเทศไทย นอกจากนี้

ชาวบ้านยังประพฤติตนอยู่ในศีลสัตย์ไม่ มัวเมาอบายมุข มีความรักใคร่กลมเกลียวช่วยเหลือกัน ทำให้ชาวบ้านมีอยู่มีกินไม่ยากไร้และมีเงินออมของหมู่บ้านมากกว่า 50 ล้านบาท การแก้ปัญหาและจัดการกับตนเองของชาวบ้านคีรีวงทำให้หมู่บ้านฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็วเมื่อเทียบกับหมู่บ้านอื่นที่ประสบภัยเช่นเดียวกัน

3. เป็นศูนย์กลางในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ของประชาชน ตัวอย่างที่เห็นชัดเจนในระยะที่ผ่าน มา คือโครงการกองทุนหมู่บ้านที่รัฐบาลยุคหนึ่งได้จัดสรรเงินลงไปยังหมู่บ้าน ๆ ละ 1 ล้านบาท โดยให้หมู่บ้านแต่ละแห่งบริหารจัดการกับเงินกองทุนเพื่อประโยชน์ของคนในหมู่บ้าน ซึ่งโครงการดังกล่าวอาจประสบความสำเร็จ หรือไม่ประสบความสำเร็จก็ตาม แต่การดำเนินการดังกล่าวได้กระตุ้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ขึ้นภายในชุมชนช่วยให้ชาวบ้านรู้จักการวิเคราะห์ปัญหา วินิจฉัยปัญหา วิเคราะห์ทางเลือก และตัดสินใจเลือกทางเลือกของตนเอง ส่งผลให้หมู่บ้านมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้

4. เป็นแหล่งสร้างและอนุรักษ์รากฐานทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับประโยชน์ข้อนี้ คงเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ชุมชนแต่ละแห่งคือผู้สร้างและอนุรักษ์วัฒนธรรมของชาติ ทำให้ประเทศชาติมี ความหลากหลายทางวัฒนธรรม

5. เป็นองค์กรสังคมที่ช่วยถ่วงดุลไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วเกินไป สืบเนื่องจากการแพร่กระจายของข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วในปัจจุบันทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ความรู้ และความคิด ไปทั่วโลก แต่ความเป็นชุมชนที่มีลักษณะเฉพาะตนนี้เองที่คอยถ่วงดุลไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วเกินไป

6. เป็นองค์กรท้องถิ่นที่ช่วยจัดระบบความสัมพันธ์ของคนในชุมชนให้เกิดความเหมาะสม รวมทั้ง ช่วยสร้างแบบแผนการมีปฏิสัมพันธ์ให้กับคนในชุมชน

ประโยชน์และความจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

โดยสรุปแล้วการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีประโยชน์และความจำเป็นใน 3 ประการ คือ

1. ช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน เนื่องจากโรงเรียนกับชุมชนเป็นสิ่งที่อยู่คู่กันในโครงสร้างสังคม ปัจจุบัน การมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันย่อมช่วยให้ทั้งสององค์กรอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขและเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน

2. ช่วยแก้ปัญหาความขัดแย้ง เนื่องจากโรงเรียนและชุมชนต่างมีบทบาทหน้าที่ของตนและต่างพึ่งพา อาศัยซึ่งกันและกัน และบางครั้งอาจเกิดความขัดแย้งขึ้นได้ การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันย่อมช่วยให้ แก้ปัญหาความขัดแย้งได้อย่างเหมาะสมและเป็นประโยชน์กับทั้งสองฝ่าย

3. ช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วม โดยปัจจุบันโรงเรียนต้องการการมีส่วนร่วมจากชุมชนอย่างมาก และไม่ใช่ เพียงการมีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุนด้านทรัพยากรเหมือนในอดีตเท่านั้น แต่โรงเรียนต้องการให้ตัวแทนชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทั้งด้านการวางแผน การพัฒนาหลักสูตร การร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียน การบอกความต้องการของชุมชน ฯลฯ ขณะเดียวกันชุมชนก็ต้องการความช่วยเหลือสนับสนุนด้านวิชาการโดย โรงเรียนคือแหล่งวิชาการของชุมชน เป็นศูนย์ประสานงานระหว่างชุมชนกับหน่วยงานอื่น ๆ รวมถึงการให้บริการ สถานที่และวัสดุอุปกรณ์แก่ชุมชน ดังนั้นการมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันย่อมช่วยให้ทั้งสององค์กรมีส่วนร่วม สนับสนุนซึ่งกันและกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทบาทหน้าที่ของโรงเรียนต่อชุมชน

บทบาทหน้าที่ของโรงเรียนต่อชุมชนในสองส่วน คือ บทบาทหน้าที่ของโรงเรียนตามที่กฎหมายกำหนด และบทบาทหน้าที่ตามแนวคิดของนักวิชาการ ดังสาระสำคัญ ต่อไปนี้

1. บทบาทหน้าที่ของโรงเรียนต่อชุมชนตามที่กฎหมายกำหนด กฎหมายที่กาหนดบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาหรือโรงเรียนต่อชุมชนไว้ชัดเจนและครอบคลุมที่สุด คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งผู้เขียน สังเคราะห์สรุปเป็นบทบทของสถานศึกษาต่อชุมชน 7 ประการ ได้แก่ 1) บทบาทในการจัดกระบวนการเรียนรู้และพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ 2) บทบาทในการประเมินผู้เรียน 3) บทบาทในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ4) บทบาทในการพัฒนาหลักสูตร 5) บทบาทในการประสานความร่วมมือกับครอบครัวชุมชนสังคม เพื่อการจัดการศึกษา 6) บทบาทในการประกันคุณภาพการศึกษาและ 7) บทบาทในการระดมทรัพยากรและบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา

2. บทบาทหน้าที่ของโรงเรียนต่อชุมชนตามแนวคิดของนักวิชาการ จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการที่กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาหรือโรงเรียนต่อชุมชน (สุวัฒน์ มุทธเมธา, 2524; ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2540; ปรีชา คัมภีรปกรณ์, 2540) สามารถประมวลสรุปเป็นบทบาทของสถานศึกษากับชุมชนได้ 6 ประการ ได้แก่ 1) บทบาทในการให้การศึกษาอบรมแก่บุคลากรในชุมชน 2) บทบาทในการถ่ายทอดและส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน 3) บทบาทในการบูรณาการ และสร้างสมดุลให้กับชุมชนและสังคม 4) บทบาทในการเป็นแหล่งวิทยาการและขุมปัญญาของชุมชน 5) บทบาทในการเป็นศูนย์ประสานงานของชุมชนกับหน่วยงาน และ 6) บทบาทในการพัฒนาชุมชนให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

บทบาทหน้าที่ของชุมชนต่อโรงเรียน

โดยสรุปแล้ว บทบาทของชุมชนต่อสถานศึกษาในส่วนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 คือ 1) บทบาทในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษา 2) บทบาทในการจัดการศึกษา 3) บทบาทในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา 4) บทบาทในการร่วมจัดกระบวนการเรียนรู้ 5) บทบาทในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา และ 6) บทบาทในการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา ซึ่งบทบาทดังกล่าว สรุปเป็น 3 บทบาทหลัก คือ 1) บทบาทในการจัดและกำหนดทิศทางของการศึกษา 2) บทบาทในการให้ความร่วมมือและสนับสนุนการศึกษา และ 3) บทบาทในการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

กระบวนการพัฒนาความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน

การพัฒนาความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน อาจมีขั้นตอนและวิธีการแตกต่างกันตามสภาพและบริบทของโรงเรียนกับชุมชนนั้น ๆ แนวทางทั่วไปตามแนวคิดของกระบวนการพัฒนาคุณภาพ 4 ขั้นตอน ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน และชุมชนได้ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นวางแผน (Plan) ประกอบด้วย ขั้นตอนย่อย 3 ขั้นตอน คือ

1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นขั้นตอนที่โรงเรียนสำรวจความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนที่เป็นอยู่ในปัจจุบันว่ามีสภาพปัญหา และความต้องการอย่างไร โดยอาจใช้แนวคำถามต่อไปนี้เป็นกรอบในการศึกษา

1.1 ระดับความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนในภาพรวมเป็นอย่างไร

1.2 เจตคติที่โรงเรียนและชุมชนมีต่อกันเป็นอย่างไร

1.3 ภาพลักษณ์ของโรงเรียนตามการรับรู้ของชุมชนเป็นอย่างไร

1.4 ภาพลักษณ์ของชุมชนตามการรับรู้ของโรงเรียนเป็นอย่างไร

1.5 โรงเรียนใช้วิธีการใดบ้างในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

1.6 วิธีการที่โรงเรียนใช้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนได้ผลอย่างไร

1.7 ชุมชนได้รับข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนอย่างถูกต้องทั่วถึงมากน้อยเพียงใด

1.8 ความร่วมมืออันดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนคือเรื่องใดบ้าง

1.9 ความขัดแย้งและความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีเรื่องใดบ้าง

1.10 ความต้องการของโรงเรียนต่อชุมชนและ ความต้องการของชุมชนต่อโรงเรียน คืออะไร เป็นต้น สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการนี้ อาจได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ทั้งนี้ขึ้นกับประเด็นที่ศึกษาในแต่ละเรื่อง

2. กำหนดเป้าหมายการพัฒนา เป็นขั้นตอนสำคัญเนื่องจากการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนถือ เป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย (มนตรา ผลศรัทธา, และสุเทพ ลิ่มสกุล, 2557) โดยขั้นตอนนี้ โรงเรียนควรคัดสรร สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการที่ได้จาก การศึกษาในขั้นที่ 1 มากำหนดเป็นเป้าหมายการพัฒนา โดยอาจแยกเป็น 3 เป้าหมาย คือ 1) เป้าหมายของสิ่งที่ควรปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น 2) เป้าหมายของสิ่งที่ควรแก้ปัญหา และ 3) เป้าหมายของสิ่งที่ควรธำรงรักษาสภาพเดิมไว้

3. กำหนดยุทธศาสตร์/แนวทางในการพัฒนาความสัมพันธ์ เป็นขั้นตอนของการกำหนดวิธีการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในข้อ 2 โดยท่านอาจเลือกใช้แนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่เสนอไว้ในตอนต่อไป ทั้งแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ทางตรงและทางอ้อม

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Do) เป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์/แนวทางที่กาหนดไว้ในแต่ละเรื่องที่ เป็นเป้าหมายในการพัฒนา แต่เพื่อให้การดำเนินการประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติควรตรวจสอบว่าได้ดำเนินการใน 4 ประเด็นต่อไปนี้หรือไม่

1. การปรับเจตคติของฝ่ายโรงเรียนและชุมชนให้ยอมรับซึ่งกันและกัน เนื่องจากการจัดการศึกษา ในระยะที่ผ่านมาส่วนใหญ่แล้วฝ่ายโรงเรียนมองว่าฝ่ายตนเองมีหน้าที่โดยตรงในการจัดการศึกษาส่วนฝ่ายชุมชน เป็นเพียงผู้รับบริการและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน ดังนั้นการปฏิบัติของฝ่ายโรงเรียนต่อชุมชนจึง ปฏิบัติแบบผู้ให้บริการกับผู้รับบริการ โดยจำกัดการมีส่วนร่วมของชุมชนไว้ที่ระดับของการให้ความร่วมมือและสนับสนุนโรงเรียน ตัวอย่างเช่น เมื่อโรงเรียนจะดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ฝ่ายโรงเรียนจะเป็นผู้คิด และตัดสินใจไว้ล่วงหน้าว่าจะดำเนินการอย่างไรแล้วจึงไปขอความร่วมมือจากชุมชน เช่น ขอบริจาคเงิน วัสดุอุปกรณ์ หรือแรงงานจากชุมชน ทำให้ฝ่ายชุมชนไม่ได้ร่วมคิดร่วมตัดสินใจ เป็นแต่เพียงผู้สนับสนุนเท่านั้น

เนื่องจากการจัดการศึกษาส่วนใหญ่จัดโดยระบบราชการ ฝ่ายโรงเรียนที่เป็นข้าราชการมักวางตัวว่า อยู่ในระดับที่สูงกว่าประชาชน ทำให้ความสัมพันธ์ของทั้งสองฝ่ายไม่เสมอภาคกัน นอกจากนี้ฝ่ายโรงเรียนมักมองว่าตนเองมีความรู้ความสามารถสูงกว่าประชาชนทั่วไป ทาให้ละเลยหรือไม่ยอมรับความคิดเห็นของประชาชน

ในส่วนของชุมชนเองก็เกิดความเคยชินต่อระบบการจัดการศึกษาที่ดำเนินการต่อเนื่องมาเป็นเวลา ยาวนาน ทำให้ยอมรับว่าหน้าที่ในการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของโรงเรียนและจำกัดบทบาทของตนเองไว้ที่การให้ความร่วมมือและสนับสนุน แม้ปัจจุบันจะมีนโยบาย และกฎระเบียบที่กำหนดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ ขั้นวางแผน จนถึงขั้นการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนก็ตาม แต่ความคุ้นชินต่อการดำเนินงานในอดีต ยังส่งผลให้การมีส่วนร่วมของชุมชนกับ

โรงเรียนไม่ถึงระดับของการมีส่วนร่วมที่แท้จริง ดังนั้นการพัฒนา ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จึงต้องเริ่มจากการปรับเจตคติของทั้งสองฝ่ายให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน และมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันในระดับที่เท่าเทียมกัน

2. การสร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของทั้งฝ่ายโรงเรียนและชุมชน เนื่องจากปัจจุบันมี การเปลี่ยนแปลงระเบียบกฎเกณฑ์และบทบาทหน้าที่ใหม่ ดังนั้นทั้งสองฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจ ที่ตรงกัน เพื่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกันและป้องกันปัญหาความขัดแย้งที่จะตามมา สำหรับขั้นตอนนี้ควรจัดให้มี ระบบที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ทั้งสองฝ่ายเกิดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน เช่น มีการอบรม คณะกรรมการสถานศึกษาก่อนปฏิบัติหน้าที่ เป็นต้น

3. ปรับวิธีการดาเนินงานของทั้งสองฝ่ายให้เอื้อต่อการทางานร่วมกัน ในที่นี้ขอเสนอแนวทางการดำเนินงานในส่วนที่โรงเรียนควรดำเนินการ ดังนี้

3.1 สร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ซึ่งวิธีการสามารถทำได้หลายวิธี เช่น โครงการโรงเรียน เยี่ยมชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ การให้บริการแก่ชุมชน การให้ชุมชนเข้าเยี่ยมชมและ ร่วมกิจกรรมกับโรงเรียน การติดต่อกับชุมชนด้วยจดหมายและสิ่งพิมพ์ การตั้งสมาคมผู้ปกครอง เป็นต้น

3.2 ให้เกียรติและรับฟังความคิดเห็นของชุมชนตามเหตุผลและปฏิบัติต่อประชาชนอย่างผู้ที่มีฐานะเท่าเทียมกัน รวมทั้งเปิดโอกาสให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ไม่ใช้ชุมชนเป็นเพียงแหล่งทรัพยากร แต่ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมได้ตามศักยภาพ

3.3 ไม่รบกวนชุมชนบ่อยเกินไป เช่น ไม่ขอบริจาคบ่อย ๆ จนชุมชนเดือดร้อน

3.4 แสดงบทบาทของการเป็นฝ่ายให้แก่ชุมชนให้มากขึ้น เช่น จัดโครงการอบรมอาชีพแก่ประชาชน การประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อประโยชน์ของชุมชน เป็นต้น

3.5 สร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นต่อชุมชน เช่น การบริหารงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้ การมีผลงานเป็นที่ยอมรับของชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ การตั้งใจสั่งสอนอบรมบุตรหลานของชุมชนให้เป็นคนดี คน เก่ง มีความสุขและปลอดภัย

4. การสร้างความเข้าใจและแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เนื่องจากโรงเรียน สัมผัสกับชุมชนอยู่ตลอดเวลา และความขัดแย้งสามารถเกิดขึ้นได้เสมอ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน โรงเรียนต้องหมั่นสร้างความเข้าใจและแก้ปัญหาความขัดแย้งไม่ให้ลุกลามจนเกิดปัญหาขึ้นได้

ขั้นที่ 3 ขั้นตรวจสอบ (Check) ประกอบด้วยการตรวจสอบ 2 ขั้นตอน คือ

1. การตรวจสอบระหว่างดำเนินการเพื่อนาผลการตรวจสอบมาปรับปรุงการดำเนินการในแต่ละขั้น

2. การตรวจสอบหลังดำเนินการ เป็นการตรวจสอบหลังจากที่ได้ดำเนินการครบทุกขั้นตอนในการพัฒนา โดยนำผลการดำเนินงานมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 4 ขั้นปรับปรุงแก้ไข (Act) เป็นขั้นของการนำผลการตรวจสอบมาใช้ประโยชน์ โดยขั้นปรับปรุง แก้ไขนี้ จำแนกเป็นการปรับปรุงแก้ไข 2 ส่วน คือ

1. การปรับปรุงแก้ไขระหว่างดำเนินการของแต่ละขั้นตอน

2. การปรับปรุงแก้ไขแผนในวงรอบต่อไป เป็นการนำผลการประเมินมาปรับเป้าหมาย และวิธีดำเนินการให้เหมาะสม มีประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงขึ้นในวงรอบการพัฒนาใหม่

จากกระบวนการข้างต้น สรุปเป็นตารางได้ ดังตาราง ดังนี้

ตาราง กระบวนการพัฒนาความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน

กระบวนการ/ขั้นตอน	กิจกรรมการพัฒนา
1. วางแผน (Plan)	1.1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 1.2 กำหนดเป้าหมายการพัฒนา/แก้ปัญหา/ธำรงรักษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 1.3 กำหนดยุทธศาสตร์/แนวทางในการพัฒนาความสัมพันธ์
2. ดำเนินการ (Do)	2.1 ปรับเจตคติของฝ่ายโรงเรียนและชุมชนให้ยอมรับซึ่งกันและกัน 2.2 สร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของทั้งฝ่ายโรงเรียน และ ชุมชน 2.3 ปรับวิธีการดำเนินงานของทั้งสองฝ่ายให้เอื้อต่อการทางานร่วมกัน 2.4 สร้างความเข้าใจและแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
3. ตรวจสอบ (Check)	3.1 ตรวจสอบระหว่างดำเนินการในขั้นที่ 2.1 - 2.4 เพื่อนำผลไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขของแต่ละขั้นต่อไป 3.2 ตรวจสอบหลังดำเนินการโดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนด
4. ปรับปรุงแก้ไข (Act)	4.1 นำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของแต่ละขั้นตอน 4.2 นำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแผนการดำเนินงานและดำเนินการพัฒนาในวงรอบต่อไป

แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

จากการประมวลแนวคิดของนักวิชาการต่าง ๆ (สมพร สุทัศนีย์, 2525; มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช, 2534; ดำรง ขุมเงิน, 2547; ธีรรัตน์ กิจจารักษ์, 2542; วิมล สันแดง, 2551; Jacobson et al., 1963) ใช้ 2 แนวทางหลัก ตามกรอบแนวคิดของ สมพร สุทัศนีย์ (2525, น. 131 -135) คือ 1) แนวทางการสร้างความสัมพันธ์โดยตรง และ 2) แนวทางการสร้างความสัมพันธ์โดยอ้อม เป็นกรอบในการเสนอแนวทาง สรุปเป็น แผนภาพและรายละเอียดในการดำเนินการได้ดังต่อไปนี้

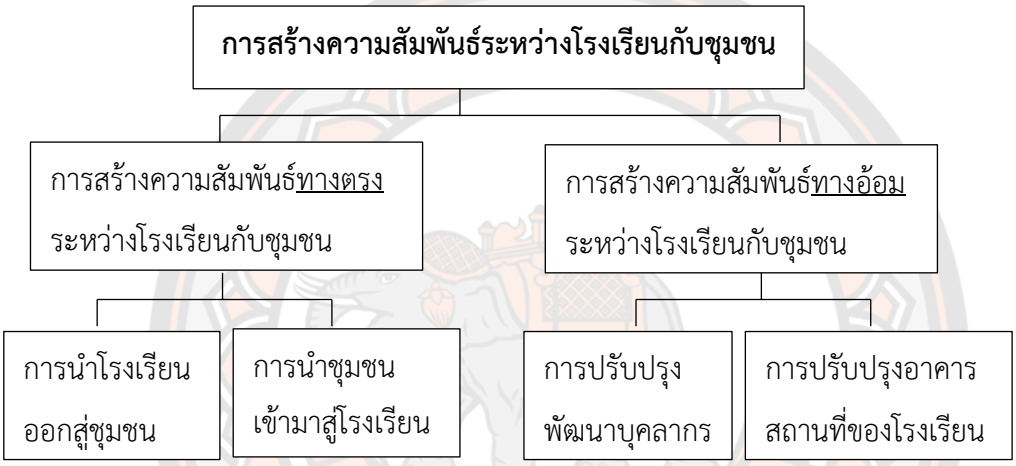

ภาพ 17 แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

จากแผนภาพข้างต้น เสนอเป็นรายละเอียดของแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับ โรงเรียนได้ 2 แนวทางหลัก คือ ก) แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ทางตรงระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และ ข) แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ทางอ้อมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ก. แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ทางตรงระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

การสร้างความสัมพันธ์ทางตรงระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมี 2 ลักษณะ คือ 1) การนำโรงเรียนออกสู่ ชุมชน และ 2) การนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน เป็นการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนโดยฝ่ายโรงเรียนเป็นฝ่ายรุกเข้า ไปหาชุมชนด้วยสื่อและกิจกรรมต่าง ๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1.1 การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบเกี่ยวกับนโยบาย เป้าหมาย กิจกรรม กฎระเบียบ และสวัสดิการต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยใช้สื่อต่าง ๆ ได้แก่

1.1.1 จดหมายข่าว หนังสือ วารสาร และเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ จากโรงเรียนถึงผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้ข้อมูลต่าง ๆ เช่น ประวัติของโรงเรียน คณะผู้บริหาร แผนงาน นโยบายของโรงเรียน ทุนการศึกษา ฯลฯ

1.1.2 คู่มือผู้ปกครอง/คู่มือนักเรียน เพื่อให้ข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับ ช่วงเวลาการเปิดเรียน ปิดเรียน ตารางการสอนซ่อมเสริม ตารางกิจกรรมของโรงเรียน ระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียน ระเบียบการแต่ง กาย ระเบียบการลา สวัสดิการของโรงเรียน ฯลฯ

1.1.3 สมุดรายงานของนักเรียน เพื่อรายงานความก้าวหน้าทางการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ และรับฟังความเห็นจากผู้ปกครอง

1.1.4 เว็บไซต์ของโรงเรียน เพื่อสื่อสารเรื่องราว และกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนสู่สังคม

1.1.5 เสียงตามสายและการโฆษณาประชาสัมพันธ์ เคลื่อนที่ถึงคนในชุมชน ในส่วนของกิจกรรมการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนนี้ โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับทุกองค์ประกอบของการ ประชาสัมพันธ์ ได้แก่ 1) เนื้อหาสาระของสิ่งที่ประชาสัมพันธ์ 2) วิธีการประชาสัมพันธ์ และ 3) สื่อที่ใช้ โดยเห็นว่าเนื้อหาสาระที่มีพลังในการประชาสัมพันธ์ได้ดีที่สุด คือ “คุณภาพการศึกษา” ซึ่งดูได้จากคุณภาพ ของผู้เรียนที่เป็นที่ยอมรับของชุมชน ดังนั้น โรงเรียนควรเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นสำคัญเพื่อใช้เป็น เนื้อหาสาระหลักในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

1.2 การจัดให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน เช่น

1.2.1 การพัฒนาชุมชน ได้แก่ การขุดลอกคลอง ทำความสะอาดถนน และที่สาธารณะ

1.2.2 การร่วมกิจกรรมทางศาสนาและงานประเพณีของชุมชน เช่น การแห่เทียนพรรษา งานลอยกระทง งานประจำปีของวัด เป็นต้น

1.2.3 การร่วมงานของชาวบ้าน เช่น งานบวช งานมงคลสมรส งานศพ ฯลฯ โดยโรงเรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมกับชาวบ้านได้อย่างหลากหลาย เช่นการร่วมเป็นแขกรับเชิญ การส่งบุคลากรของโรงเรียนมาเป็น พิธีกร การส่งวงดนตรีของโรงเรียนมาแสดง เป็นต้น

1.3 การให้ความรู้และบริการทางวิชาการแก่ชุมชน เช่น การเดินรณรงค์เพื่อต่อต้านยาเสพติด การป้องกันเอดส์ การฝึกทักษะและอาชีพแก่ประชาชนในชุมชน เป็นต้น

1.4 การใช้สถานที่ และภูมิปัญญาในท้องถิ่น เป็นแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน โดยโรงเรียนนำนักเรียนออกมาเรียนรู้กับภูมิปัญญา และเรียนรู้กับสถานที่และทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน ซึ่งช่วยให้โรงเรียน และชุมชนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันได้อีกทางหนึ่ง

1.5 การจัดให้มีกิจกรรมวันเยี่ยมผู้ปกครองที่บ้าน หรือ กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยกิจกรรมดังกล่าวช่วยให้โรงเรียนและชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันได้อีกทางหนึ่ง

2. การนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน เป็นการสร้างความสัมพันธ์โดยการเชิญให้คนในชุมชนเข้ามาสู่ โรงเรียน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

2.1 การเชิญผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประสบความสำเร็จ และภูมิปัญญาในท้องถิ่นเข้ามาเป็น วิทยากรให้กับทางโรงเรียน เช่น เชิญผู้ปกครองมาสอนการทำขนม เชิญนักดนตรีมาสอนวิชาดนตรี เชิญแพทย์มาให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพช่วงหน้าหนาว เชิญตำรวจมาให้ความรู้เรื่องกฎจราจร เป็นต้น

2.2 การจัดกิจกรรมของโรงเรียนแล้วเชิญประชาชนเข้ามาร่วมงาน เช่น กิจกรรมวันเด็ก กิจกรรมวันแม่ การแสดงนิทรรศการและผลงานของนักเรียน กิจกรรมกีฬาสี กิจกรรมวันเยี่ยมโรงเรียน เป็นต้น

2.3 การจัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เช่น การแข่งขันกีฬาระหว่างครูกับผู้ปกครอง การแข่งขันกีฬาระหว่างนักเรียนปัจจุบันกับศิษย์เก่า เป็นต้น

2.4 การเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า ผู้แทนทางศาสนา และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาเป็นกรรมการสถานศึกษา โดยการดำเนินการดังกล่าวเป็นสิ่งที่โรงเรียนต้องดำเนินการตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการอยู่แล้ว แต่ผลพลอยได้คือช่วยให้โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันและช่วยให้ โรงเรียนมีเครือข่ายที่เข้ามาช่วยประชาสัมพันธ์และสนับสนุนการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนได้อีกทางหนึ่งด้วย

2.5 การตั้งสมาคมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครอง และสมาคมครูเก่า เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ช่วยให้คนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนและช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

ข. แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ทางอ้อมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

การสร้างความสัมพันธ์ทางอ้อมระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ทำได้โดยการปรับปรุงบุคลากรและการปรับปรุงอาคารสถานที่ เพราะการปรับปรุงดังกล่าวเป็นสัญลักษณ์ของการพัฒนาอย่างหนึ่งที่จะสร้างความศรัทธาแก่ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปได้เป็นอย่างดี และการพบเห็นสิ่งที่ดี ๆ ของโรงเรียนช่วยให้โรงเรียนมี ภาพลักษณ์ที่ดีและช่วยให้ชุมชนเกิดเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน นำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนได้ โดยแนวทางดังกล่าว ใช้กรอบแนวคิดที่สมพร สุทัศนีย์ (2525, น. 135) เสนอเป็นแนวทางไว้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การปรับปรุงพัฒนาบุคลากร ซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร ครู อาจารย์ คนงานภารโรง เจ้าหน้าที่อื่น ๆ รวมทั้งแม่ค้าที่ขายของในโรงเรียน ซึ่งแนวทางนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่าบุคลิกภาพ

ของผู้บริหารส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน (สิทธิชัย พลายแดง, และสุเทพ ลิ่มสกุล, 2557) ดังนั้น บุคลากรของโรงเรียนควรได้รับการปรับปรุงในเรื่องต่อไปนี้

1.1 การแต่งกายให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่

1.2 กิริยาท่าทาง การวางตัว การเดิน ควรเรียบร้อย เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่

1.3 การแสดงความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ ควรมีความอดกลั้นต่อปัญหาต่าง ๆ ไม่แสดงอารมณ์เมื่อไม่พอใจผู้มาติดต่อ

1.4 อัธยาศัย ควรเป็นผู้มีไมตรี ยิ้มแย้มแจ่มใสและระมัดระวังในการสนทนา รู้จักต้อนรับและทักทายปราศรัยกับแขก ให้ความเป็นกันเองกับผู้มาเยี่ยมเยียน

1.5 การพูดจา ควรสุภาพอ่อนหวานเหมาะสมกับบุคคล

1.6 ทักษะและเชาวน์ในการสังเกต ต้องมีไหวพริบในการสังเกตผู้มาติดต่อว่าเป็นใครเพื่อจะได้ทักทายปราศรัยและต้อนรับได้เหมาะสมกับตำแหน่งและฐานะ

2. การปรับปรุงอาคารสถานที่ของโรงเรียน ได้แก่

2.1 การปลูกต้นไปประดับอาคารเรียน

2.2 ความพร้อมด้านบริการ เช่น น้ำดื่ม ห้องน้ำ ห้องส้วม อ่างล้างมือ และความสะอาดของอาคาร

2.3 ความพร้อมในด้านการเรียนการสอน เช่น การตบแต่งห้องเรียนให้น่าสนใจ มีอุปกรณ์การเรียนการสอนครบครัน

2.4 ความพร้อมของห้องเรียนที่เพียงพอและถูกสุขลักษณะ

2.5 เครื่องอำนวยความสะดวก เช่น พัดลม ฯลฯ

บทสรุป

โดยสรุปแล้ว การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นความจำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อ ทั้งฝ่ายโรงเรียนและฝ่ายชุมชน โดยฝ่ายโรงเรียนควรถือเป็นหน้าที่หลักประการหนึ่งและควรเป็นฝ่ายรุกเข้าหา ชุมชนมากกว่าการเป็นฝ่ายตั้งรับ สำหรับกระบวนการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้รับผิดชอบ สามารถปรับประยุกต์ได้ตามความเหมาะสม เช่น อาจใช้กระบวนการพัฒนาคุณภาพ PDCA เป็นกรอบในการ ดำเนินการก็ได้ และสำหรับแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีแนวทางดำเนินการได้ 2 แนวทางหลัก คือ 1) การสร้างความสัมพันธ์โดยทางตรง ซึ่งมีวิธีดาเนินการ 2 ลักษณะ คือ การนำโรงเรียนออกสู่ ชุมชน และการนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน และ 2) การสร้างความสัมพันธ์โดยทางอ้อม เป็นการดำเนินการผ่าน การปรับปรุงพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน และการปรับปรุงพัฒนาสถานที่ให้เหมาะสม สวยงามเป็นที่ประทับใจ

ต่อผู้เข้ามาเยี่ยมเยือน เป็นต้น โดยผู้เขียนหวังว่าการดำเนินการตามแนวทางนี้จะช่วยให้โรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ส่งผลให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนได้ดียิ่งขึ้นต่อไป

กรณีโรงเรียนตัวอย่าง

โรงเรียนแหล่งหนึ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก บริบทโรงเรียนเป็นการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีโอกาสศึกษาอย่างทั่วถึงตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งที่ตั้งโรงเรียนอยู่บริเวรอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เป็นโรงเรียนชุมชนอย่างแท้จริง ได้รับความร่วมมือกำนัน ผู้ใหญ่บ้านและประชาชนในเขตอำเภอใกล้เคียงให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี บริบทชุมชนรอบโรงเรียนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร ทำเครื่องจักรสาน ถ้วยจานสังคโลกโบราณ รับจ้างทั่วไป ฯลฯ สภาพครอบครัวของนักเรียนส่วนใหญ่แตกแยก นักเรียนต้องอาศัยอยู่กับญาติคนอื่น ๆ โดยรวมมีฐานะค่อนข้างยากจน ไม่มีความพร้อมด้านการส่งเสริมการศึกษาเท่าที่ควร ซึ่งโรงเรียนแห่งนี้ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมือง 5 กิโลเมตร สามารถเดินทางเข้าเขตตัวเมืองได้สะดวกรวดเร็ว แต่ด้วยสภาวะเศรษฐกิจของครอบครัวที่ไม่ได้ไม่มีความมั่นคงด้านการงานและการเงิน ทำให้นักเรียนขาดโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่ดีมากพอ

แนวการเขียนโครงการ

1. ชื่อโครงการ ก่อนที่จะตั้งชื่อโครงการ ผู้เขียนโครงการจะต้องมาพิจารณานโยบายของโรงเรียนก่อนว่า มีนโยบายที่จะพัฒนาอะไรบ้าง เช่น มีนโยบายที่จะพัฒนาการสอนของครู ก็จะต้องมาพิจารณาดูว่าการสอนของครูมีปัญหาอะไรบ้าง เช่น พฤติกรรมการสอนเป็นไปตามหลักสูตรหรือไม่ การสอนเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญหรือไม่ สร้างสื่อการเรียนการสอนได้ไหม เป็นต้น เสร็จแล้วจึงต้องมาพิจารณาตัดสินใจเลือกวิธีการที่จะพัฒนาว่าจะเลือกวิธีใด เช่น การอบรม การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ หรือการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน เป็นต้น ดังนั้นการตั้งชื่อโครงการจะตั้งชื่อตามวิธีการพัฒนาที่เลือก เช่น โครงการอบรมการสอนแบบเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญ โครงการสร้างสื่อการสอน โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน เป็นต้น ถ้าโรงเรียนมีนโยบายที่จะพัฒนานักเรียนก็ต้องมาพิจารณาดูก่อนว่านักเรียนมีปัญหาอะไรบ้าง เช่น มีปัญหาในเรื่องขาดแคลนคราสำหรับค้นคว้าในห้องสมุด นักเรียนขาดคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนติดยาเสพติด เป็นต้น เสร็จแล้วต้องมาพิจารณาตัดสินใจว่าจะเลือกวิธีการพัฒนาหรือแก้ปัญหาแบบใด เช่น จัดหาหนังสือเข้าห้องสมุดโดยการซื้อรับบริจาค หรือจัดทอดผ้าป่าหนังสือ จัดกิจกรรมหรือพานักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม การจัดแข่งขันกีฬาในโรงเรียนเพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนมีเวลาว่างไปมั่วสุมเสพยา เป็นต้น การตั้งชื่อโครงการที่จะตั้งชื่อตามวิธีการพัฒนา เช่น โครงการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน โครงการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโครงการกีฬาป้องกันยาเสพติด เป็นต้น

ตัวอย่างการตั้งชื่อโครงการ

1. โครงการเกี่ยวกับการพัฒนาครู
    1.1 โครงการอบรมการสอนแบบเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญ
    1.2 โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การเขียนเอกสารการสอน
    1.3 โครงการสัมมนาการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา
    1.4 โครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การทำวิจัยในชั้นเรียน
    1.5 โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน
2. โครงการเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียน
    2.1 โครงการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน
    2.2 โครงการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน
    2.3 โครงการกีฬาป้องกันภัยยาเสพติด
    2.4 โครงการโรงเรียนสีขาว
    2.5 โครงการส่งเสริมความสามารถพิเศษนักเรียน
    2.6 โครงการร่วมมือระหว่างครูกับผู้ปกครองป้องกันภัยยาเสพติด

จากตัวอย่างโครงการที่กล่าวมานี้หลากหลาย วิธีดำเนินการก็จะมีกิจกรรมหลักที่แตกต่างกัน ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับโครงการ เช่น โครงการอบรมกิจกรรมหลักหรือเวลาส่วนใหญ่อยู่ที่การให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการอบรมโดยวิทยากรโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ กิจกรรมหลักจะมี 2 อย่าง คือ ให้ความรู้กับการทำกิจกรรมซึ่งทั้ง 2 อย่างนี้จะใช้เวลาพอ ๆ กัน โครงการสัมมนากิจกรรมหลักอยู่ที่ผู้เข้าร่วมประชุมจะต้องร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้ความสามารถในเรื่องเดียวกันหรือลงมือทำกิจกรรมร่วมกัน โดยอาจจะตั้งชื่อเป็นโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ โครงการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน กิจกรรมหลักต้องให้ครูในโรงเรียนนิเทศกันเองให้ได้แต่ก่อนที่จะมาถึงตรงนี้ได้อาจจะมีกิจกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้นมาก่อน เช่น การอบรม การสัมมนา การดูงานของครูในโรงเรียนก่อนเป็นต้น

2. หลักการและเหตุผล เป็นการเขียนเพื่อจะตอบคำถามว่า “ทำไมจึงทำโครงการนี้” ซึ่งลักษณะของคำตอบอาจจะเริ่มต้นด้วยความเชื่อ แนวคิด หรือนโยบายของกรมของโรงเรียนก่อนแล้วต่อด้วย เหตุผลหรือสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนซึ่งจะต้องสอดคล้องกับชื่อโครงการด้วย เช่น โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนแบบเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญ ในหัวข้อหลักการและเหตุผลมีแนวการเขียนดังนี้ ตอนแรก ๆ จะเริ่มต้นด้วย แนวคิดของการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา หรือนโยบายของกรมเกี่ยวกับการสอนตามแนวนโยบายปฏิรูปการศึกษา ต่อด้วยบทความหรือข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนแบบเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญของบุคคลต่าง ๆ ตอนต่อไปบรรยายถึงพฤติกรรมการสอน

ของครูในโรงเรียนว่าเป็นอย่างไร มีการสอนแบบเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญหรือเป็นศูนย์กลางหรือไม่ ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนแบบเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญมากน้อยแค่ไหน การเขียนหัวข้อนี้ ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงตลอดเวลาว่าจะเขียนอย่างไรให้ผู้มีหน้าที่อนุมัติโครงการหรือคนอื่น ๆ เห็นความสำคัญและเชื่อตามที่เราเขียน ดังนั้น การเขียนแต่ละเรื่องควรมีข้อมูลประกอบพร้อมอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลด้วย เพราะถ้าเขียนบรรยายไปเรื่อย ๆ ปราศจากข้อมูลประกอบจะทำให้ความเชื่อถือน้อยลง คนอื่นอ่านแล้วจะมีความรู้สึกว่าเป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียนโครงการ ซึ่งความเป็นจริงแล้วโรงเรียนอาจจะไม่มีสภาพปัญหาที่เขียนก็ได้ถ้าเป็นโครงการเกี่ยวกับการพัฒนานักเรียน เช่น โครงการโรงเรียนสีขาว แนวการเรียนตอนแรก ๆ จะเริ่มต้นด้วยบทความเกี่ยวกับภัยอันตรายของยาเสพติดต่าง ๆ งานวิจัยเกี่ยวกับการแพร่ขยายของยาเสพติด แล้วต่อด้วยนโยบายของกรมหรือของโรงเรียนเกี่ยวกับการป้องกันนักเรียนติดยาเสพติด ตอนต่อไปบรรยายถึงสภาพของสังคมรอบ ๆ โรงเรียนเกี่ยวกับการแพร่ขยายยาเสพติด เยาวชนติดยาเสพติด หรือถ้ามีข้อมูลเกี่ยวกับการติดยาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนก็จะดีมากเพราะเป็นสาเหตุที่สำคัญของการจัดทำโครงการโรงเรียนสีขาว

3. วัตถุประสงค์ ก่อนจะลงมือเขียนวัตถุประสงค์ของโครงการ ผู้เขียนต้องตอบคำถามให้ได้ก่อนว่า“ โครงการนี้ทำเพื่ออะไร ” ซึ่งคำตอบนี้จะต้องมีลักษณะเป็นข้อความที่บ่งบอกว่าปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวไว้ในหัวข้อหลักการและเหตุผลนั้นได้รับการแก้ไขแล้วจะเป็นอย่างไร เช่น โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนแบบเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญ โครงการนี้ทำขึ้นมาเพราะครูในโรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในการสอนแบบนี้ พฤติกรรมการสอนของครูส่วนมากยังสอนแบบเดิม ๆ คือ ครูยังเป็นศูนย์กลางสภาพปัญหาอย่างนี้สามารถเขียนวัตถุประสงค์ของโครงการได้ดังนี้

1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนแบบเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญ
2. เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูเป็นการสอนแบบเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญ

อีกตัวอย่างหนึ่ง คือ โครงการโรงเรียนสีขาว โครงการนี้ทำขึ้นมาเพราะสภาพสังคมรอบ ๆ โรงเรียนมีการซื้อขายและติดยาเสพติดกันมาก นักเรียนในโรงเรียนก็อาจจะติดยาเสพติด หรือมีการซื้อขายยาเสพติดขึ้นได้ในอนาคต จากสภาพปัญหาอย่างนี้สามารถเขียนวัตถุประสงค์ของโครงการได้ดังนี้

1. เพื่อป้องกันการติดยาเสพติดในโรงเรียน
2. เพื่อป้องกันการการซื้อขายยาเสพติดในโรงเรียน

4. เป้าหมาย เป็นสิ่งที่ผู้ทำโครงการได้กำหนดขึ้นก่อนจะเริ่มโครงการ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการมีลักษณะเป็นตัวบ่งชี้ที่บอกถึงความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้ ตัวบ่งชี้จะเป็นปริมาณรวมกับคุณภาพ ผู้ที่ทำโครงการหรือผู้รับผิดชอบโครงการจะต้องมากำหนดร่วมกันว่าจะใช้เท่าไรดีที่สามารถจะพัฒนาให้ถึงตามที่กำหนดไว้ได้ในแต่ละวัตถุประสงค์ของ

โครงการควรมีเป้าหมายกำหนดไว้ให้ชัดเจน ดังตัวอย่างโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนแบบเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญ มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อดังที่กล่าวมาเราสามารถเขียนเป้าหมายได้ดังนี้

1. ครูร้อยละ 80 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนแบบเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญ
2. ครูร้อยละ 50 เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนเป็นการสอนแบบเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญ

อีกตัวอย่างหนึ่ง คือ โครงการโรงเรียนสีขาว มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อดังที่กล่าวมาเราอาจจะเรียนเป้าหมายรวมเป็นข้อเดียวได้ว่านักเรียนทั้งหมด (ร้อยละ 100) ไม่ติดยาและไม่มีการซื้อขายยาภายในโรงเรียน

การกำหนดเป้าหมายสูงเกินไปหรือต่ำเกินไปมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ถ้าเป้าหมายสูงเกินไปอาจทำหรือพัฒนาไม่ได้ตามที่กำหนด เราจะมีคามรู้สึกว่าโครงการล้มเหลวและหมดกำลังใจที่จะทำต่อไป แต่ถ้าทำได้ถึงเป้าหมายก็จะแสดงว่าเราบริหารโครงการได้ที่มีประสิทธิภาพ แต่ถ้าเป้าหมายต่ำเกินไปก็จะถูกมองว่าได้ผลไม่คุ้มค่ากับที่ลงทุนลงแรง หรือไม่จำเป็นต้องทำกิจกรรมอะไรมากมายถึงขนาดนี้ก็ได้ผลตามเป้าหมายอยู่แล้วข้อดีก็อาจมีในแง่ของความภูมิใจในการความสำเร็จ และมีกำลังใจที่จะทำต่อไป ดังนั้น การกำหนดเป้าหมายให้เหมาะสมหรือพอดีควรจะต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ เรียงตามลำดับดังนี้

ก. บุคลากรที่รับผิดชอบโครงการ พิจารณาดูว่ามีความรู้ความสามารถในเรื่องที่ทำมากน้อยเพียงใด มีความรับผิดชอบหรือไม่

ข. บุคลากรที่เข้าร่วมโครงการ พิจารณาดูว่ามีความต้องการที่จะเข้าร่วมโครงการหรือไม่ มีความรู้ความสามารถในเรื่องที่จะทำมากน้อยเพียงใด

ค. งบประมาณ พิจารณาดูว่างบประมาณมีจำนวนเพียงพอที่จะจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่วางแผนไว้หรือไม่

ง. ระยะเวลา พิจารณาดูว่ามีเวลามากน้อยแค่ไหนในการดำเนินงานตามโครงการบางโครงการจะต้องใช้เวลาหนึ่งปีหรือมากกว่า 1 ปี กว่าจะเกิดผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยเฉพาะโครงการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรม บางโครงการอาจใช้เวลาน้อยกว่า 1 ปีเกิดผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เช่น โครงการเกี่ยวกับการสร้างสื่อ สร้างเอกสาร เขียนแผนการสอน สร้างข้อสอบ เป็นต้น

5. เนื้อหา การกำหนดเนื้อหาจะต้องให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของโครงการ เนื้อหาที่กำหนดขึ้นจะต้องนำไปจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในหัวข้อวิธีดำเนินการ เช่น บางเนื้อหาอาจจะต้องใช้กิจกรรมบรรยายหรืออบรม เนื้อหาบางอย่างก็อาจจะมีทั้งกิจกรรมอบรมและลงมือปฏิบัติ เป็นต้น

6. วิธีดำเนินการ ประกอบด้วย กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้น ก่อนที่จะกำหนดว่ามีกิจกรรมอะไรบ้าง เราต้องตอบคำถามให้ได้ก่อนว่า “ทำอย่างไรบ้างจึงจะบรรลุตามเป้าหมาย” โครงการหนึ่งอาจมีหลายกิจกรรม แต่ละกิจกรรมจะมีรายละเอียดของการดำเนินการเพื่อเป็นการบอกให้ผู้ทำโครงการรู้ว่าจะต้องเตรียมอะไรบ้าง และทำอะไรบ้าง ตัวอย่างโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนแบบเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญ มีเป้าหมาย 2 ข้อดังได้กล่าวไว้ในหัวข้อ 4 เมื่อพิจารณาตามโครงการและเป้าหมายของโครงการกิจกรรมอย่างน้อย 2 กิจกรรม คือ กิจกรรมอบรมให้ความรู้โดยเชิญวิทยากรบรรยาย และกิจกรรมฝึกปฏิบัติหรือให้ผู้เข้ารับการอบรมลงมือปฏิบัติ แต่ละกิจกรรมจะมีรายละเอียดของการจัดการจัดทำรายละเอียดของแต่ละกิจกรรมจะต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ เรียงลำดับ ดังนี้

ก. งบประมาณที่ได้รับ พิจารณาดูกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำกับงบประมาณที่ได้รับว่ามีความพอเพียงที่จะทำได้ครบทุกิจกรรมหรือไม่ตามที่วางแผนไว้

ข. ระยะเวลา พิจารณาดูว่าเวลาที่จะใช้ทำกิจกรรมต่าง ๆ นั้นมีเพียงพอหรือไม่

ค. บุคลากรที่รับผิดชอบโครงการ พิจารณาดูว่ามีจำนวนเพียงพอหรือไม่ มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับกิจกรรมที่รับผิดชอบหรือไม่

เมื่อได้พิจารณาปัจจัยต่าง ๆ แล้วจึงตัดสินใจเขียนรายละเอียดของกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้ขอบเขตของปัจจัยที่กล่าวมาดังตัวอย่างโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการสอนแบบเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญ วิธีดำเนินการมีกิจกรรม 2 อย่าง คือ กิจกรรมอบรมเพื่อให้ความรู้เรื่องการสอนแบบเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญ และกิจกรรมฝึกปฏิบัติการสอนแบบเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญมีรายละเอียดของกิจกรรม ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ
    1.1 กำหนดหลักสูตรและตารางการอบรม-ฝึกปฏิบัติ
    1.2 ติดต่อวิทยากรมาบรรยาย
    1.3 จัดทำเอกสารการอบรม
    1.4 ประชุมกรรมการโครงการ แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
2. ขั้นอบรมและฝึกปฏิบัติ
    2.1 ทดสอบความรู้ก่อนอบรมเรื่อง “การสอนแบบเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญใช้เวลา 0.5 ชั่วโมง
    2.2 วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่อง "การสอนแบบเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญใช้เวลา 5 ชั่วโมง
    2.3 ให้ผู้เข้ารับการอบรมซักถามปัญหาใช้เวลา 0.5 ชั่วโมง
    2.4 แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมตามวิชาที่สอนหรือเป็นกลุ่ม ๆ ละประมาณ 5 คน

2.5 ให้แต่ละกลุ่มฝึกเขียนกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญตามแนวทางที่วิทยากรบรรยาย ใช้เวลา 3 ชั่วโมง

2.6 ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาสอนตามกิจกรรมที่เขียนไว้ โดยให้สอนจริงกับนักเรียนชั้นใดชิ้นหนึ่งในโรงเรียน กลุ่มละประมาณ 20 นาที

2.7 ให้ผู้เข้ารับการอบรมได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญที่แต่ละกลุ่มนำเสนอ

2.8 ทดสอบความรู้หลังการอบรม โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกับแบบทดสอบความรู้ก่อนอบรม

3. ขั้นนิเทศติดตามผล หลังจากจบการอบรมเสร็จสิ้นแล้ว ผู้รับผิดชอบโครงการจะติดตามผลการอบรม ดังนี้

3.1 แนะนำและติดตามการจัดทำแผนการสอนแบบเน้นให้นักเรียนเป็นสำคัญของครูที่เข้ารับการอบรม

3.2 แนะนำและสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูที่เข้ารับการอบรม

7. ระยะเวลาเนินงาน

7.1 ชั้นเตรียมการใช้เวลา 30 วัน

7.2 นอบรมและฝึกปฏิบัติใช้เวลา 50 วัน

7.3 ขั้นติดตามผลหลังจากอบรม 3 เดือน

แผนการดำเนินงาน มีดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลา/เดือน						
	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.
1. เตรียมการ (เวลา 30 วัน)	→						
2. ขั้นอบรมและฝึกปฏิบัติ (เวลา 5 วัน)		→					
3. นิเทศติดตามผลเวลา 90 วัน)			→	→	→		

8. งบประมาณ

8.1 ค่าวัสดุรวม .... บาท มีรายละเอียดอะไรบ้าง เช่น

8.1.1 ค่ากระดาษ จำนวน .... รีม ๆ ละ ..... บาท รวม.....บาท

8.1.2 ค่าหมึกถ่ายเอกสาร จำนวน ..... หลอด ๆ ละ ..... บาท รวม ..... บาท

8.2 ค่าใช้สอย (ถ้ามี) รวม ..... บาท รายละเอียดอะไรบ้าง (ถ้ามี)

8.3 ค่าตอบแทน (ถ้ามี) รวม ..... บาท มีรายละเอียดอะไรบ้าง (ถ้ามี)

8.4 ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (ถ้ามี) .....

9. ผู้รับผิดชอบโครงการ ควรระบุชื่อและตำแหน่งว่ามีใครบ้างที่ร่วมทำโครงการโดยตรง

10. การประเมินโครงการ เป็นการตรวจสอบว่าโครงการที่ทำขึ้นได้ผลบรรลุตามเป้าหมายของโครงการที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งเป็นประเด็นหลักที่จะต้องประเมิน ส่วนจะประเมินด้านอื่น ๆ ด้วยนอกจากเป้าหมายก็ได้ เขียนบอกวิธีการประเมินเป็นข้อ ๆ โดยระบุวิธีการประเมินหรือเครื่องมือที่ใช้ประเมิน และประเมินเรื่องอะไรบ้าง

11. ผลที่คาดว่าจะได้รับ เมื่อโครงการเสร็จสิ้นแล้วสามารถแก้ปัญหาที่ระบุไว้ในหัวข้อหลักการและเหตุผลอย่างไร หรือได้ผลอย่างไร ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เขียนบอกเป็นข้อ ๆ ให้สอดคล้องกัน

การวัดและประเมินผลสมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

1. แบบสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC การสนทนาแบบ dialogue เน้นการฟังใคร่ครวญ และการสะท้อนคิด (Reflection) ที่แสดงถึงการจัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียนโดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้

แบบสังเกตกระบวนการ PLC การแสดงบทบาทในวง PLC การสนทนาแบบ dialogue เน้นการฟังใคร่ครวญ และการสะท้อนคิด (Reflection)

ชื่อกลุ่มที่ฝึกปฏิบัติ.....

วันที่สังเกตุ/ฝึก/กิจกรรม.....เวลา.....จำนวน.....ชั่วโมง

ข้อที่	รายการติดตาม	รายการปฏิบัติ		ร่องรอย/หลักฐาน
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	
1	เปิดใจและเชื่อมั่นในการเรียนรู้ร่วมกัน			
2	ยอมรับว่าการสอนและการปฏิบัติงานของครูมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน			
3	เสนอประเด็นปัญหาที่พบจากการเรียนรู้ของผู้เรียน			
4	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน			
5	มีจุดประสงค์ร่วมกันในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน			
6	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและแสดงความคิดเห็นต่อผู้อื่นด้วยทัศนคติเชิงบวก			
7	ร่วมกันคัดเลือกประเด็นปัญหา			
8	ระดมสมองนำเสนอวิธีแก้ปัญหาจากประสบการณ์			
9	หาข้อมูลความรู้เพิ่มเติม			
10	อภิปรายสรุปและเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม			
11	นำแนวทางการแก้ไขปัญหาสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน			
12	การให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้เรียน			
13	การเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องระหว่างการปฏิบัติงาน			
14	การทำงานร่วมกันด้วยความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน			

ข้อที่	รายการติดตาม	รายการปฏิบัติ		ร่องรอย/หลักฐาน
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	
15	การนำสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนตามบริบทของสถานศึกษา			
16	สรุปผลวิธีการแก้ปัญหาที่ได้ผลดีต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน			
17	บันทึกทุกขั้นตอนการทำงานกลุ่ม: ระบุปัญหา วิธีแก้ การทดลองใช้ ผลที่ได้			
18	สมาชิกร่วมสังเกตและเก็บข้อมูล			
19	แบ่งปันประสบการณ์			
20	การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้สังเกต

...../...../.....

2. แบบประเมินผลงาน

แบบประเมินผลงาน ใบกิจกรรม “โครงการพัฒนาผู้เรียนโดยสร้างเครือข่ายความร่วมมือสู่ชุมชนแห่งการเรียนรู้”

ชื่อกลุ่ม .....

รายชื่อสมาชิก 1) .....

2) .....

3) .....

4) .....

5) .....

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการประเมิน

ระดับการประเมิน

5 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม มากที่สุด

4 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม มาก

3 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม ปานกลาง

2 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม น้อย

1 หมายถึง มีความสอดคล้อง / เชื่อมโยง / เหมาะสม น้อยที่สุด

รายการประเมิน	**ระดับการประเมิน**				
	5	**4**	**3**	**2**	**1**
1. หลักการ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการมีความเหมาะสม และสอดคล้องกัน					
2. การกำหนดเป้าหมาย วิธีการดำเนินการ และระยะเวลาดำเนินการมีความเหมาะสมและปฏิบัติจริงได้					
3. การจัดบรรยากาศในการดำเนินงานเหมาะสมและสอดคล้องกับการดำเนินโครงการ					
4. โครงการมีการประสานงานระหว่างบุคลากรทำให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินโครงการ					
5. จำนวนบุคลากรที่ร่วมดำเนินการโครงการ มีความเหมาะสมและเพียงพอ					
6. คณะกรรมการดำเนินโครงการประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู					

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน				
	5	4	3	2	1
และบุคลากร และชุมชน					
7. การใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม ได้ประโยชน์คุ้มค่า					
8. โครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
9. การปฏิบัติงานตามโครงการในหน้าที่ที่แต่ละคนรับผิดชอบ					
10. การดำเนินกิจกรรมที่กำหนดในโครงการตามขั้นตอนทุกกิจกรรมมีความครบถ้วน					
11. มีการนำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ					
รวมสรุปผล					
รวม เฉลี่ยสรุปผล					

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

แปลความหมายผลการประเมิน

เกณฑ์ ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 ปรับปรุงมาก หรือ คะแนน 11 – 15

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 ปรับปรุง หรือ คะแนน 16 – 25

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 พอใช้ หรือ คะแนน 26 – 35

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 ดี หรือ คะแนน 36 – 45

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 ดีมาก หรือ คะแนน 46 – 55

3. แบบทดสอบวัดความรู้

แบบทดสอบวัดความรู้ เรื่อง ความรู้ ความเข้าใจบริบทของชุมชน เกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น และแนวทางการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ ..... นามสกุล .....

สาขา .....มหาวิทยาลัยที่ศึกษา .....

คำชี้แจง แบบทดสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ ให้นิสิตเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใด ไม่ใช่ ประโยชน์และความจำเป็นของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
   ก. ช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน
   ข. ช่วยแก้ปัญหาความขัดแย้ง
   ค. ช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วม
   ง. ช่วยให้ตอบโจทย์ความต้องการของชุมชน
2. ข้อใด ไม่ใช่ กระบวนการพัฒนาความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนขั้นวางแผน (Plan)
   ก. ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
   ข. ปรับเจตคติของฝ่ายโรงเรียนและชุมชนให้ยอมรับซึ่งกันและกัน
   ค. กำหนดเป้าหมายการพัฒนา/แก้ปัญหา/ธำรงรักษาความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
   ง. กำหนดยุทธศาสตร์/แนวทางในการพัฒนาความสัมพันธ์
3. ข้อใด ไม่ใช่ กระบวนการพัฒนาความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนขั้นดำเนินการ (Do)
   ก. สร้างความเข้าใจและแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
   ข. ปรับวิธีการดำเนินงานของทั้งสองฝ่ายให้เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน
   ค. สร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของทั้งฝ่ายโรงเรียนและชุมชน
   ง. การตรวจสอบงานเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขของการดำเนินงานของแต่ละขั้นตอน
4. ท่านจะแต่งตั้งใครเป็นหัวหน้างานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
   ก. กุ้ง ครูบรรจุใหม่รูปร่างหน้าตาดี
   ข. สมพร พูดจาไพเราะอ่อนหวาน
   ค. สมชาย พักอยู่ที่โรงเรียนประจำ
   ง. จารุณี มีปัญหาด้านอารมณ์ เป็นบุตรของผู้ใหญ่บ้าน

5. ทักษะด้านใดของผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ช่วยให้สร้างความสัมพันธ์กับโรงเรียนบรรลุผล

ก. ทักษะประสานงาน

ข. ทักษะการสื่อสาร

ค. ทักษะมนุษยสัมพันธ์

ง. ทักษะการวางแผน

6. กิจการตามข้อใดต่อไปนี้ช่วยสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนน้อยที่สุด

ก. กิจกรรมไหว้ครู

ข. กิจกรรมวันแม่

ค. กิจกรรมทัศนศึกษา ดูงาน

ง. กิจกรรมทำบุญโรงเรียน

7. ข้อใดไม่ใช่หลักการของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

ก. ต่อเนื่อง

ข. ทั่วไป

ค. เหมาะสม

ง. รับฟังความคิดเห็น

8. กิจกรรมตามข้อใดเกี่ยวข้องกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ก. การเกณฑ์เด็กเข้าเรียน

ข. การแนะแนว

ค. การจัดหาสื่อการสอน

ง. ทำวารสารเผยแพร่สู่ชุมชน

9. โรงเรียนควรสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนตามข้อใด

ก. มุ่งให้เกิดเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน

ข. ดำเนินการต่อเนื่องสม่ำเสมอ

ค. บริสุทธิ์ใจ ตรงไปตรงมา

ง. ถูกทุกข้อ

10. ความมุ่งหมายในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ส่วนใดที่สำคัญที่สุด

ก. เพื่อสร้างเสริมความรู้สึกเป็นเจ้าของให้แก่ชุมชน

ข. เพื่อสร้างประโยชน์ให้ทั้งสองฝ่ายทั้งโรงเรียนและชุมชน

ค. เพื่อฟื้นฟูและรักษาวัฒนธรรมของชุมชน

ง. เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการของโรงเรียน

ภาคผนวก ฉ ผลการศึกษาสมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิดจากการศึกษาเอกสาร

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
สมรรถนะที่ 2 : ประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้	- นำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ในชีวิตพัฒนาตน งาน และผู้เรียน - เน้นความสำคัญของศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน - การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง - มีความพอเพียง		ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง - การใช้ชีวิตพอเพียง		**ความรู้ (Knowledge)** - มีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง - มีองค์ความรู้ในแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ **คุณลักษณะ (Attributes)** - ปฏิบัติตนที่สะท้อนถึงการใช้หลักที่มีเหตุผลมีภูมิคุ้มกันด้านต่าง ๆ - มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง	**ความรู้ (Knowledge)** - นำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ในชีวิตพัฒนาตน งาน และผู้เรียน **ทักษะ (Skills)** - ประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ **คุณลักษณะ (Attributes)** - เน้นความสำคัญของศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน - มีความพอเพียง และดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	**1. สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้**
สมรรถนะที่ 2 : ส่งเสริมการ	- ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนที่มี	- ความเชี่ยวชาญการจัดการ	ทักษะครูเอื้ออำนวยการเรียนรู้	การมีมุมมองต่อการพัฒนา	**ความรู้ (Knowledge)** - เรียนได้รู้และเข้าใจ	**ทักษะ (Skills)** - ความเชี่ยวชาญการจัดการ	**2. สมรรถนะการสร้างแรงบันดาลใจ**

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
เรียนรู้ เอาใจใส่และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล - ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ด้วยความเอาใจใส่ - การยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และระดับการเรียนรู้	ความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งผู้เรียนปกติและความต้องการพิเศษ หรือข้อจำกัดทางกาย - เคารพสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	เรียนรู้ที่หลากหลายกับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ปานกลาง และความต้องการพิเศษ	- การพัฒนานักเรียนที่มีศักยภาพแตกต่างกัน	ผู้เรียนแบบ Growth mindset - ผู้เรียนมีศักยภาพแตกต่างกันแต่สามารถสร้างการเรียนรู้และพัฒนาได้ - ครูมีความจำเป็นที่ต้องรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลและสามารถสร้างการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจของผู้เรียน	พฤติกรรมสมองพฤติกรรมของผู้เรียน - เคารพ ให้เกียรติ และให้คุณค่ากับความแตกต่างของคน - ตระหนักในการที่จะพัฒนา EF ของผู้เรียน เข้าใจในเรื่องของการตัวตน การเห็นตัวตน การยอมรับ **คุณลักษณะ (Attributes)** - รู้จักยับยั้งชั่งใจ ไม่ด่วนตัดสินใจ	เรียนรู้ที่หลากหลายกับผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ปานกลาง และความต้องการพิเศษ - ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งผู้เรียนปกติและความต้องการพิเศษ หรือข้อจำกัดทางกาย - ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ด้วยความเอาใจใส่ **คุณลักษณะ (Attributes)** - การมีมุมมองต่อการพัฒนาผู้เรียนแบบ Growth mindset - การยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และระดับการเรียนรู้ - เคารพสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	**และการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน**
สมรรถนะที่ 3 : สร้างแรงบันดาล	- กระตุ้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้	- สร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	จิตวิทยาเชิงบวก - การ empower ให้กับ	จิตวิทยาเชิงบวก - การสร้าง		**ทักษะ (Skills)** - กระตุ้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ใฝ่	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
ใจผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม - กระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจ ในการเรียนรู้แก่ผู้เรียนโดยใช้การเสริมแรงทางบวก - ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความสามารถและความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์อย่างเต็มศักยภาพ	- เสริมสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน - เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถคิดริเริ่มและพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์	ในการแก้ไขปัญหาให้กับผู้เรียน - ส่งเสริมการคิดแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียน - ส่งเสริมการคิดพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียน	ผู้เรียนที่มีศักยภาพต่างกัน - การสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน มีวุฒิภาวะของความเป็นครู - สามารถควบคุมชั้นเรียนเมื่อพบสภาวะทางอารมณ์และพฤติกรรมของนักเรียนที่ไม่พึงประสงค์ ครูผู้นำการเรียนรู้ - การเตรียมความพร้อมในการเป็นครูมืออาชีพ	แรงจูงใจให้กับผู้เรียน ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง - เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้		เรียนรู้ - กระตุ้นและเสริมสร้างแรงจูงใจ ในการเรียนรู้แก่ผู้เรียนโดยใช้การเสริมแรงทางบวก - เสริมสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน - ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงความสามารถ และความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์อย่างเต็มศักยภาพ - สามารถควบคุมชั้นเรียนเมื่อพบสภาวะทางอารมณ์และพฤติกรรมของนักเรียนที่ไม่พึงประสงค์ - สามารถเสริมพลังในการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม - รู้จักเลือกใช้คำพูดที่เหมาะสมกับการส่งเสริม	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
						ผู้เรียน **คุณลักษณะ (Attributes)** - สร้างแรงบันดาลใจผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และ ผู้สร้างนวัตกรรม - เสริมสร้างให้ผู้เรียนสามารถคิดริเริ่มและพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์ - การ empower ให้กับผู้เรียนที่มีศักยภาพต่างกัน - การสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน	
(2) จิตวิทยาพัฒนาการจิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์ และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ	- เข้าใจและใส่ใจอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น	- เข้าใจผู้อื่น - มีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น				**ความรู้ (Knowledge)** - สามารถอธิบายและวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียน โดยใช้หลักจิตวิทยา **ทักษะ (Skills)** - มีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น **คุณลักษณะ (Attributes)** - เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
สมรรถนะที่ 3 : เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน - สามารถอธิบายและวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนโดยใช้หลักจิตวิทยา						- เข้าใจและใส่ใจอารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น	
สมรรถนะที่ 4 : ช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้				จิตสาธารณะ - ทักษะการเป็นผู้ช่วยเหลือ	**ความรู้** (Knowledge) - เข้าใจถึงสภาพแวดล้อมและสภาพการเลี้ยงดูของผู้เรียน **ทักษะ** (Skills) - การทำให้ผู้เรียนเห็นถึงเป้าหมายในการดำเนินชีวิตที่ชัด - สามารถแนะนำและสร้างกลไกการช่วยเหลือ สืบค้นปัญหาของนักเรียนได้ **คุณลักษณะ** (Attributes)	**ทักษะ** (Skills) - ทักษะการเป็นผู้ช่วยเหลือ **คุณลักษณะ** (Attributes) - ช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้	
สมรรถนะที่ 5 : ให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้	- ช่วยเหลือ แก้ปัญหา ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียน					**ทักษะ** (Skills) - ให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้ - ช่วยเหลือ แก้ปัญหา ส่งเสริม และพัฒนาผู้เรียน	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
- สมรรถนะที่ 4 : ดูแล ช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล ตามศักยภาพ สามารถรายงานผล การพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ - สามารถดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนา ผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ - สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ	- สามารถนำความรู้ทางจิตวิทยาไปใช้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีกลไกการช่วยเหลือ แก้ไขและส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนที่ตอบสนองความต้องการ ความสนใจ ถนัด และศักยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล		ครูผู้นำการเรียนรู้ - ผู้นำในการจัดการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพของผู้เรียน (ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการศึกษาทำหน้าที่การควบคุม นำพาผู้เรียน รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน องค์กร มาร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล)	ครูผู้นำการเรียนรู้ - ผู้นำในการจัดการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพของผู้เรียน	- การเป็นโค้ชที่ดีเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียน - เอาใจใส่ มีเมตตามีความเอื้ออาทร และพร้อมที่จะแก้ปัญหานักเรียน	**ทักษะ (Skills)** - สามารถนำความรู้ทางจิตวิทยาไปใช้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีกลไกการช่วยเหลือ แก้ไขและส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนที่ตอบสนองความต้องการ ความสนใจ ถนัด และศักยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล - ผู้นำในการจัดการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพของผู้เรียน - สามารถรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ - สามารถดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนา ผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
(3) เนื้อหาวิชาที่สอน หลักสูตรศาสตร์การสอนและเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ สมรรถนะที่ 6 : รอบรู้ในเนื้อหาของสาขาวิชาเอกที่สอน และบูรณาการองค์ความรู้ในวิชาเอกสำหรับการเรียนการสอนได้	- ความสามารถในการจัดเนื้อหาสาระ นำเนื้อหามาพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน - รอบรู้เนื้อหาวิชาที่สอน สามารถวิเคราะห์เนื้อหาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ่ง	- มีความเชี่ยวชาญในจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกที่จะสอนอย่างบูรณาการ - มีความรอบรู้ในวิชาที่สอน - มีความเข้าใจความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชาที่จะสอนอย่างลึกซึ้ง	ครูผู้นำการเรียนรู้ -มีความรู้ ความสามารถที่ตรงกับวิชาเอก -สามารถสอนตามรายวิชา -ความเชี่ยวชาญในสาขาเฉพาะรายวิชา	-มีความรู้ความสามารถที่ตรงกับวิชาเอก -ความเชี่ยวชาญในสาขาเฉพาะรายวิชา	**ความรู้ (Knowledge)** - รอบรู้โลกปัจจุบันและโลกอนาคต สามารถนำเนื้อหาที่เรียนรูกลับมาใช้ได้ **ทักษะ (Skills)** - บูรณาการวิชาเอกแบบองค์รวมไม่แยกรายวิชาใช้ PPL มาบูรณาการหลายวิชา - ต้องเป็นผู้ที่มีการ Up skill อยู่ตลอดเวลา	**ความรู้ (Knowledge)** - รอบรู้ในเนื้อหาของสาขาวิชาเอกที่สอน และบูรณาการองค์ความรู้ในวิชาเอกสำหรับการเรียนการสอนได้ - มีสามารถสอนตามรายวิชา ความเข้าใจ ความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชาที่จะสอนอย่างลึกซึ้ง -มีความรู้ ความสามารถที่ตรงกับวิชาเอก **ทักษะ (Skills)** - ความสามารถในการจัดเนื้อหาสาระ นำเนื้อหามาพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน - รอบรู้เนื้อหาวิชาที่สอน สามารถวิเคราะห์เนื้อหาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ่ง - มีความเชี่ยวชาญในจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกที่จะสอน	**3. สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยี**

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
						อย่างบูรณาการ -ความเชี่ยวชาญในสาขาเฉพาะรายวิชา	
สมรรถนะที่ 11 : แสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้แก่ผู้เรียนได้	- ใช้แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสาระวิชา - ใช้ดุลพินิจที่ดีในการประมวลผลแปลความหมาย	- มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย				**ความรู้ (Knowledge)** - ใช้แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสาระวิชา **ทักษะ (Skills)** - แสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้แก่ผู้เรียนได้ - มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย - ใช้ดุลพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย	
มาตรฐานการปฏิบัติงาน (1) สมรรถนะหลัก ด้านการจัดการเรียนรู้ สมรรถนะที่ 1 : พัฒนาหลักสูตร	- มีความรอบรู้ในหลักการด้านวิทยาการการจัดการเรียนรู้ - วิธีการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมที่หลากหลาย สื่อที่	- การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีนวัตกรรม	ทักษะทางสังคมและการปรับตัว ครูผู้นำการเรียนรู้ - ออกแบบกิจกรรม วางแผนการจัดการเรียนรู้ นำวิธีการ เทคนิคมาใช้ให้เหมาะสม	ครูผู้นำการเรียนรู้ - มีความสามารถในการวัดและประเมินผลการศึกษา - การบริหารและ	**ความรู้ (Knowledge)** - ความรอบรู้ วิธีการจัดการเรียนการสอนที่จะต้องตอบสนองหลักสูตร **คุณลักษณะ (Attributes)** - ต้องมีความยืดหยุ่นในการออกแบบการเรียนการ	**ความรู้ (Knowledge)** - มีความรอบรู้ในหลักการด้านวิทยาการการจัดการเรียนรู้ - วิธีการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมที่หลากหลาย สื่อที่เหมาะสม - สามารถออกแบบกิจกรรม	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
สถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ สื่อ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ - สามารถวิเคราะห์ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้กับมาตรฐานการเรียนรู้ ของหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษา - สามารถวิเคราะห์ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้เพื่อพัฒนา	เหมาะสม - ให้ความร่วมมือในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)			พัฒนาหลักสูตร	สอนและประยุกต์ใช้ได้ - สร้างผู้เรียนให้เป็นนักนวัตกร - มีความเป็น นักวิชาการ	การเรียนรู้ การเลือกใช้สื่อและการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา - ออกแบบกิจกรรม วางแผนการจัดการเรียนรู้ นำวิธีการ เทคนิคมาใช้ให้เหมาะสม **ทักษะ (Skills)** - การพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีนวัตกรรม - มีความสามารถในการวัดและประเมินผลการศึกษา - การบริหารและพัฒนาหลักสูตร - สามารถวิเคราะห์ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้กับมาตรฐานการเรียนรู้ ของ	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
ผู้เรียนให้มีปัญญารู้คิดและมีความเป็นนวัตกร - สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การเลือกใช้สื่อ และการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษา						หลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษา - สามารถวิเคราะห์ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญารู้คิดและ มีความเป็นนวัตกร -สามารถให้ความร่วมมือในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	
สมรรถนะที่ 7 :	- การสร้าง			ครูผู้นำการ		**ความรู้ (Knowledge)**	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
วิเคราะห์ จัดทำ ใช้ ประเมิน และพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้	หลักสูตรรายวิชา - มีความรอบรู้ในหลักสูตร			เรียนรู้ -ความสามารถในการบริหารและพัฒนาหลักสูตร		- มีความรอบรู้ในหลักสูตร **ทักษะ (Skills)** - วิเคราะห์ จัดทำ ใช้ ประเมินและพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้ - การสร้างหลักสูตรรายวิชา -ความสามารถในการบริหารและพัฒนาหลักสูตร	
สมรรถนะที่ 8 : จัดทำแผนการเรียนรู้ และนำแผนการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริงได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน			ครูผู้นำการเรียนรู้ - สามารถการออกแบบและการจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น	ครูผู้นำการเรียนรู้ -สามารถการออกแบบและการจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น		**ทักษะ (Skills)** - จัดทำแผนการเรียนรู้ และนำแผนการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริงได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน - สามารถการออกแบบและการจัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น	
- สมรรถนะที่ 2 : บูรณาการความรู้และ		- มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้	ครูผู้นำการเรียนรู้ - ครูนักคิดเชิงระบบ นักนวัตกรรม			**ทักษะ (Skills)** - สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
ศาสตร์การสอนในการวางแผนและจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญารู้คิดและมีความเป็นนวัตกร - สามารถเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญารู้คิดและมีความเป็นนวัตกร - สามารถจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มี		สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีนวัตกรรม - มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้	ครูผู้เอื้ออำนวยการเรียนรู้ - การสร้างความพร้อมให้กับผู้เรียน - ทักษะการตั้งคำถามกระตุ้นคิด - ทักษะการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และกิจกรรมแบบ Active Learning - ทักษะการให้ Feed back			ผู้เรียนให้มีปัญญารู้คิดและมีความเป็นนวัตกร - สามารถจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญารู้คิด และมีความเป็นนวัตกร - มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีนวัตกรรม - ทักษะการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และกิจกรรมแบบ Active Learning **คุณลักษณะ (Attributes)** - ครูนักคิดเชิงระบบ นักนวัตกรรม - การสร้างความพร้อมให้กับผู้เรียน - ทักษะการตั้งคำถามกระตุ้นคิด	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
ปัญญารู้คิด และมีความเป็นนวัตกร						- ทักษะการให้ Feed back	
- สมรรถนะที่ 3 : จัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน โดยตระหนักถึง สุขภาวะของผู้เรียน - สามารถจัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียน มีความสุขในการเรียน - จัดกิจกรรมและสร้าง	- สร้างบรรยากาศและจัดสภาพแวดล้อม - ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความสุขในการเรียน โดยใช้ศาสตร์การสอน			การใช้จิตวิทยาเชิงบวก/วินัยเชิงบวก - มีความเข้าใจหลักการทำงานของ self และสมองส่วน amygdala - ครูเปลี่ยนแปลงโดยใช้น้ำเสียงโทนต่ำ ควบคุมตนเองได้ - ลดการ bully นักเรียน - ลดการเปรียบเทียบ ตัดสินค่า ชี้ผิด ชี้โทษ		**คุณลักษณะ (Attributes)** - สามารถจัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียน มีความสุขในการเรียน - จัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนโดยตระหนักถึงสุขภาวะของผู้เรียน - สร้างบรรยากาศและจัดสภาพแวดล้อม - ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความสุขในการเรียน โดยใช้ศาสตร์การสอน	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
บรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนโดยตระหนักถึงสุขภาวะของผู้เรียน				- สามารถ empower นักเรียนได้ทุกโอกาส - รับฟังผู้เรียนมากขึ้น - เข้าใจนักเรียนที่แตกต่างกันตามธรรมชาติและศักยภาพของเด็ก - สามารถจัดการอารมณ์ ควบคุมตัวเองและหา solution ที่เหมาะสมเมื่อเผชิญกับสภาวะของนักเรียนที่มีปัญหา/ไม่พึงประสงค์			
สมรรถนะที่ 9 :	- การบริหาร			ครูผู้นำการ		**ความรู้ (Knowledge)**	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
บริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ - มีความรอบรู้และสามารถประยุกต์ใช้หลักการและวิธีการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	จัดการชั้นเรียน			เรียนรู้ -การจัดการชั้นเรียน		- มีความรอบรู้และสามารถประยุกต์ใช้หลักการและวิธีการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน **ทักษะ (Skills)** - บริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้	
(6) การออกแบบและการดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา สมรรถนะที่ 17 :		- มีความสามารถในการประเมินค่าองค์ความรู้	ครูผู้นำการเรียนรู้ - เป็นนักพัฒนาสามารถวิเคราะห์ออกแบบดำเนินการพัฒนาและประเมินชั้นเรียนสถานศึกษา และชุมชน			**ทักษะ (Skills)** - จัดการคุณภาพ พัฒนา และประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ - มีความสามารถในการประเมินค่าองค์ความรู้ - เป็นนักพัฒนาสามารถ	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
จัดการคุณภาพพัฒนา และประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้						วิเคราะห์ออกแบบดำเนินการพัฒนาและประเมินชั้นเรียน สถานศึกษา และชุมชน	
(4) การวัดประเมินผลการเรียนรู้ และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียน สมรรถนะที่ 13 : วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้ - มีความรอบรู้เรื่องหลักการ	- สามารถเลือกใช้การวัดประเมินผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน - มีความรอบรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎีของการวัดประเมินการศึกษาและการเรียนรู้	- มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าองค์ความรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ	ครูผู้นำการเรียนรู้ -สามารถออกแบบดำเนินการจัดกิจกรรมประเมินผลและแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา			**ความรู้ (Knowledge)** - มีความรอบรู้เรื่องหลักการและวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนได้ - มีความรอบรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎีของการวัดประเมินการศึกษาและการเรียนรู้ -สามารถออกแบบดำเนินการจัดกิจกรรมประเมินผลและแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา **ทักษะ (Skills)** - วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำผลการ	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
และวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนได้						ประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้ - สามารถเลือกใช้การวัดประเมินผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน - มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าองค์ความรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ	
- สมรรถนะที่ 5 : วิจัย สร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน - สามารถทำวิจัย	- สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การทำงาน ประชุม การจัดการและสืบค้นข้อมูลและสารสนเทศ		ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิตอล - สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิตอลเพื่อการเรียนรู้ - ความรู้พื้นฐานด้านวิทยาการคำนวณ ครูผู้นำการเรียนรู้ - ออกแบบสื่อการเรียนรู้ทั้งแบบใช้	ครูผู้นำการเรียนรู้ - มีความสามารถในการวัดและประเมินผลการศึกษา ทักษะทางเทคโนโลยีดิจิตอล	**ความรู้ (Knowledge)** - ควรมีการเรียนรู้ความสามารถด้านภาษาอย่างน้อย 3 ภาษา - มีความรู้ในภาษาดิจิทัล **ทักษะ (Skills)** - มีการสร้างสนามพลัง - สามารถเขียนรายงาน ที่หลากหลาย และนำมา	**ความรู้ (Knowledge)** - ความรู้พื้นฐานด้านวิทยาการคำนวณ - ออกแบบสื่อการเรียนรู้ทั้งแบบใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อทำมือ **ทักษะ (Skills)** - เลือกใช้เทคโนโลยีการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
ที่สอดคล้องกับปัญหาของผู้เรียน - สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ เช่น CAI, google classroom, Kahoot เป็นต้น	- เลือกใช้เทคโนโลยีการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม		เทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อทำมือ	- สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิตอลเพื่อการเรียนรู้	ถ่ายทอด ให้เห็น ได้อย่างชัดเจน	- สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ เช่น CAI, google classroom, Kahoot เป็นต้น - สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การทำงาน ประชุม การจัดการและสืบค้นข้อมูลและสารสนเทศ - สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิตอลเพื่อการเรียนรู้	
สมรรถนะที่ 12 : ประยุกต์ใช้ หรือพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้	- รู้เท่าทันสื่อ - ใช้สื่อเหมาะสมกับสาระวิชา - การพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน - ร่วมสร้างนวัตกรรมเพื่อ		ครูผู้นำการเรียนรู้ -สามารถพัฒนานวัตกรรมให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ	ครูผู้นำการเรียนรู้ -สามารถพัฒนานวัตกรรมให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ		**ความรู้ (Knowledge)** - การพัฒนานวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน - ร่วมสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียนเป็นผู้สร้างนวัตกรรม - สร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนา	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
	พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียนเป็นผู้สร้างนวัตกรรม - สร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาตนเองผู้เรียนตามความแตกต่าง					ตนเอง ผู้เรียนตามความแตกต่าง -สามารถพัฒนานวัตกรรมให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ **ทักษะ (Skills)** - ประยุกต์ใช้ หรือพัฒนาสื่อและนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ - รู้เท่าทันสื่อ - ใช้สื่อเหมาะสมกับสาระวิชา	
(5) การใช้ภาษาไทยภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา สมรรถนะที่ 16 : ใช้ทักษะการฟัง	- มีความฉลาดทางดิจิทัล - สื่อสารกับผู้เรียน พ่อแม่ ชุมชนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการสื่อสารทางวาจา การเขียน หรือนำเสนอด้วย	- มีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การเขียน และนำเสนอด้วยรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับ	ทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล -การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ ทักษะการสื่อสาร -ทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ -การสื่อสาร (กระบวนการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู	ทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล -การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ ทักษะการสื่อสาร -ทักษะการใช้ภาษาไทยและ		**ความรู้ (Knowledge)** - มีความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามมาตรฐาน **ทักษะ (Skills)** - ใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อ	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาไทย และภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องในการเรียนการสอน หรือที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา	รูปแบบต่าง ๆ - มีความรู้และความสามารถในการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามมาตรฐาน - ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมาจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ตนเอง - ทักษะเทคโนโลยีและดิจิทัล - ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารการศึกษา ภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครูได้	บุคคลและกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน - ความไวในการพูด และภาษาเขียน ทำให้เข้าใจองค์ความรู้หรือประเด็นปัญหาได้อย่างรวดเร็ว	กับนักเรียน ประกอบด้วย ฟัง พูด อ่าน เขียน และส่งกลับด้วยท่าทาง สีหน้า แววตา สะท้อนความคิด ความรู้สึก เป็นต้น)	ภาษาอังกฤษ -การสื่อสาร		ความหมายได้อย่างถูกต้องในการเรียนการสอน หรือที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา - มีความฉลาดทางดิจิทัล - สื่อสารกับผู้เรียน พ่อแม่ชุมชนและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการสื่อสารทางวาจา การเขียน หรือนำเสนอด้วยรูปแบบต่าง ๆ - ทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมาจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียน และตนเอง - ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารการศึกษา ภาษาเพื่อการสื่อสารสำหรับครูได้ - มีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การเขียน และนำเสนอด้วยรูปแบบที่	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
						เหมาะสมสำหรับบุคคลและกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน - ความไวในการพูด และภาษาเขียน ทำให้เข้าใจองค์ความรู้หรือประเด็นปัญหาได้อย่างรวดเร็ว -การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ -ทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ -การสื่อสาร (กระบวนการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ประกอบด้วย ฟัง พูด อ่าน เขียน และส่งกลับด้วยท่าทาง สีหน้า แววตา สะท้อนความคิด ความรู้สึก เป็นต้น)	
สมรรถนะที่ 10 : ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารได้	- ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่เหมาะสม - ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการ	- มีการเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้	ทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล -สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิตอลเพื่อการเรียนรู้	ทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล -สามารถใช้เทคโนโลยี		**ความรู้ (Knowledge)** - มีการเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างสม่ำเสมอ	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
	สืบค้นข้อมูลหรือความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ - สามารถเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีการสื่อสาร	อย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง		ดิจิตอลเพื่อการเรียนรู้		ต่อเนื่อง **ทักษะ (Skills)** - สามารถเลือกใช้สื่อและ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม - ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลหรือความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ -สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิตอลเพื่อการเรียนรู้	
สมรรถนะที่ 5 : วิจัย สร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน - สามารถทำวิจัยที่สอดคล้องกับ	- สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัยและสร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม	- ตระหนักถึงความสำคัญของงานวิจัยและการวิจัยในการต่อยอดความรู้ - ทำวิจัยเพื่อพัฒนางานและพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง			**คุณลักษณะ (Attributes)** - ตระหนักและมุ่งที่จะทำงานวิจัยในชั้นเรียน - มีจริยธรรมทางการวิจัย	**ทักษะ (Skills)** - สามารถทำวิจัยที่สอดคล้องกับปัญหาของผู้เรียน - สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัยและสร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้สร้างหรือร่วมสร้างนวัตกรรม - วิจัยมาประยุกต์ใช้การ	**4. สมรรถนะการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน**

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
ปัญหาของผู้เรียน - สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ เช่น CAI, google classroom, Kahoot เป็นต้น	- วิจัยมาประยุกต์ใช้การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียน					จัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียน - ทำวิจัยเพื่อพัฒนางานและพัฒนาองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง - มีความสามารถในการวัดและประเมินผลการศึกษาทักษะทางเทคโนโลยีดิจิตอล **คุณลักษณะ (Attributes)** - ตระหนักถึงความสำคัญของงานวิจัยและการวิจัยในการต่อยอดความรู้	
สมรรถนะที่ 14 : เลือกใช้ผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้	- สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัย - สามารถแสวงหาความรู้จากงานวิจัย	- รอบรู้ระเบียบวิธีการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างความรู้ใหม่				**ความรู้ (Knowledge)** - รอบรู้ระเบียบวิธีการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างความรู้ใหม่ **ทักษะ (Skills)** - เลือกใช้ผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ - สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้จากการทำวิจัย	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
						- สามารถแสวงหาความรู้จากงานวิจัย	
สมรรถนะที่ 15 : ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียนได้ - มีความรอบรู้เรื่องหลักการและวิธีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียนได้	- มีทักษะการทำงานวิจัย (การกำหนดปัญหาและวัตถุประสงค์การวิจัย การออกแบบการวิจัย ด้านประชากรกลุ่มตัวอย่าง ด้านวิธีการวิจัย ด้านเครื่องมือวัดตัวแปร และด้านการวิเคราะห์ข้อมูล การสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหา/พัฒนาผู้เรียน และการเขียนรายงานการวิจัย) - สร้างวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	- ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาตน องค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง	ครูผู้นำการเรียนรู้ - มีกระบวนการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนในสถานศึกษา ชุมชน โดยใช้วิจัยเป็นฐาน	ครูผู้นำการเรียนรู้ -การวิจัยทางการศึกษา (ฝึกปฏิบัติการวิจัยตามความรู้ทฤษฎีการวิจัย ออกแบบวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นงานวิจัย)		**ความรู้ (Knowledge)** - มีความรอบรู้เรื่องหลักการและวิธีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียนได้ **ทักษะ (Skills)** - ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียนได้ - ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาตนองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง - มีทักษะการทำงานวิจัย (การกำหนดปัญหาและวัตถุประสงค์การวิจัย การออกแบบการวิจัย ด้านประชากรกลุ่มตัวอย่าง ด้านวิธีการวิจัย ด้านเครื่องมือวัดตัวแปร และด้านการวิเคราะห์ข้อมูล การสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหา/พัฒนาผู้เรียน และ	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
						การเขียนรายงานการวิจัย) - มีกระบวนการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนในสถานศึกษา ชุมชน โดยใช้วิจัยเป็นฐาน	
- สมรรถนะที่ 6 : ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาชีพ - สามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ - มีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพ	- ทักษะการทำงานเป็นทีม - ทักษะการทำงานแบบร่วมมือ - การทำงานร่วมกับผู้อื่นทำงานเป็นทีม - มีทักษะการร่วมมือสร้างสรรค์	- สามารถทำงานร่วมกันกับผู้เรียนและผู้ร่วมงานทุกกลุ่ม - มีความเอาใจใส่ช่วยเหลือ และเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์	ทักษะทางสังคมและการปรับตัว - การปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น - มีความสามารถในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	ทักษะทางสังคมและการปรับตัว - การทำงานเป็นทีม การสร้างเครือข่ายทางการศึกษา - มีความสามารถในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	**ทักษะ (Skills)** - การยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างของความเป็นตัวตนของผู้อื่น - เห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น - รู้บทบาทหน้าที่ของพลเมืองที่ดี ของการเป็นสมาชิกของชุมชน **คุณลักษณะ (Attributes)** - การมีมนุษยสัมพันธ์ และความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข	**ทักษะ (Skills)** - สามารถทำงานร่วมกันกับผู้เรียน ผู้ร่วมงานทุกกลุ่มและผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ - การทำงานร่วมกับผู้อื่นทำงานเป็นทีม - มีความสามารถในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน - ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ และมีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาชีพ **คุณลักษณะ (Attributes)** - มีความเอาใจใส่ช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่าง	**5. สมรรถนะการสร้างเครือข่ายจัดการศึกษา และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น**

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
						สร้างสรรค์	
สมรรถนะที่ 9 : จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ - อุทิศตนเพื่อช่วยเหลือเพื่อนผู้ร่วมประกอบวิชาชีพภายใต้หลักการที่ถูกต้อง - สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ	- เป็นผู้อุทิศตน - มีความสามัคคีและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ - อำนวยความสะดวกและร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียน	- มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ - มีความเอาใจใส่ช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์	ทักษะทางสังคมและการปรับตัว - ร่วมออกแบบและทำงานกับบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ - มีทักษะการเรียนรู้และร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง	จิตสาธารณะ - ทักษะการเป็นผู้ช่วยเหลือ ทักษะครูเอื้ออำนวยการเรียนรู้ - เป็นผู้อำนวยความสะดวกและแนะแนวทาง - ครูโค้ช (coach) ครูผู้เอื้ออำนวยการเรียนรู้ (Facilitator) ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง - มุ่งเรียนเป็นพลโลกและเพื่ออนาคต		**ทักษะ (Skills)** - มีความสามารถในการเรียนรู้และร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง - ร่วมออกแบบ และทำงานกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพได้ - เป็นผู้อำนวยความสะดวกและแนะแนวทาง **คุณลักษณะ (Attributes)** - อุทิศตนเพื่อช่วยเหลือเพื่อนผู้ร่วมประกอบวิชาชีพภายใต้หลักการที่ถูกต้อง - มีความสามัคคีและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ - มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ - มีความเอาใจใส่ช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ - มุ่งเรียนเป็นพลโลก และเพื่อ	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
						อนาคต	
(2) สมรรถนะหลัก ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและผู้ปกครอง สมรรถนะที่ 1 : ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึ่งประสงค์ - ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา - ร่วมมือกับ	- มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง - มีความสามารถในการประสานงานและสร้างความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ				**ความรู้ (Knowledge)** - มีความรู้ในการประสานงานของการสร้างเครือข่าย **ทักษะ (Skills)** - ให้ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแนวใหม่ **คุณลักษณะ (Attributes)** - มีความเป็นผู้นำ และกล้าแสดงความเห็นในเรื่องต่าง ๆ	**คุณลักษณะ (Attributes)** - ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา - ร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา - มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง - มีความสามารถในการประสานงานและสร้างความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
ผู้ปกครองในการแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา							
สมรรถนะที่ 2 : สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน - สามารถสร้างเครือข่าย ความร่วมมือกับผู้ปกครอง เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ที่มีคุณภาพของ	- มีความสามารถในการประสานงานและสร้างความร่วมมือกับบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ		การสร้างเครือข่ายทางการศึกษา - สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างชุมชนกับโรงเรียน ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง - เป็นผู้จุดประกายและเป็นข้อต่อ (Coordinator) ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยผ่านการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน			**ทักษะ (Skills)** - สามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ที่มีคุณภาพของผู้เรียน -สามารถสร้างเครือข่าย ความร่วมมือกับชุมชน เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน หน่วยงาน ปกครองของท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน - เป็นผู้จุดประกายและเป็นข้อต่อ (Coordinator) ให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยผ่านการเรียนรู้ และการพัฒนาผู้เรียน	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
ผู้เรียน -สามารถสร้างเครือข่าย ความร่วมมือกับชุมชน เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน หน่วยงานปกครองของท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน						**คุณลักษณะ (Attributes)** - มีความสามารถในการประสานงานและสร้างความร่วมมือกับบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ - สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างชุมชนกับโรงเรียน	
- สมรรถนะที่ 3 : ศึกษา เข้าถึงบริบทของชุมชนและสามารถอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทาง	- สร้างสัมมาชีพและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของชุมชนได้ - มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น - เข้าใจชุมชนและ		ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง - การเรียนรู้พหุวัฒนธรรม - ความมุ่งมั่นในการพัฒนาชุมชน - มีความพึงพอใจที่ได้	ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง - การเรียนรู้พหุวัฒนธรรม		**ความรู้ (Knowledge)** - การเรียนรู้พหุวัฒนธรรม - เข้าใจชุมชนและการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม **ทักษะ (Skills)** - สามารถรายงานการศึกษา	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
วัฒนธรรม - สามารถรายงานการศึกษาสภาพแวดล้อมของชุมชน โดยเลือกประเด็นศึกษา ได้แก่ 1) วิทยากรในชุมชน 2) ปราชญ์ชาวบ้านในชุมชน 3) แหล่งเรียนรู้ในชุมชน 4) วัฒนธรรมของชุมชุน 5) เศรษฐกิจของชุมชน - สามารถปฏิบัติ	การอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม		เรียนรู้ในชุมชนที่เกี่ยวข้อง - มีเจตคติต่อชุมชนที่เกี่ยวกับวิชาชีพครู ทักษะทางสังคมและการปรับตัว - การปรับตัวเข้ากับท้องถิ่นที่เป็นชนบท - ความสุขหรือความพึงพอใจในการทำงานร่วมกับชุมชน ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและชุมชน - การวิเคราะห์ออกแบบประเมินกิจกรรมเพื่อการศึกษาในชุมชน			สภาพแวดล้อมของชุมชน - สามารถปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างเหมาะสม - การวิเคราะห์ออกแบบประเมินกิจกรรมเพื่อการศึกษาในชุมชน - มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น - การปรับตัวเข้ากับท้องถิ่นที่เป็นชนบท **คุณลักษณะ (Attributes)** - สร้างสัมมาชีพและความมั่นคงในคุณภาพชีวิตของชุมชนได้ - ความมุ่งมั่นในการพัฒนาชุมชน - มีความพึงพอใจที่ได้เรียนรู้ในชุมชนที่เกี่ยวข้อง - มีเจตคติต่อชุมชนที่เกี่ยวกับวิชาชีพครู	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
ตนในการอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างเหมาะสม						- ความสุขหรือความพึงพอใจในการทำงานร่วมกับชุมชน	
- สมรรถนะที่ 4 : ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น - สามารถรายงานการศึกษาวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่นโดยเลือกศึกษาตามประเด็นได้แก่ 1) วิทยากรด้านวัฒนธรรมของชุมชน และ	- มีความรู้ด้านวัฒนธรรม - ถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนและสังคม - มีทักษะข้ามวัฒนธรรม - สามารถบูรณาการความรู้ข้ามวัฒนธรรม - สามารถชี้นำและถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์		ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง - การเรียนรู้พหุวัฒนธรรม - สามารถกลับไปสอนในภูมิลำเนา ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและชุมชน - ความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น เช่น ภาษา ประเพณี ความเชื่อของชนเผ่า - สามารถใช้ค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี	ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง - การเรียนรู้พหุวัฒนธรรม		**ความรู้ (Knowledge)** - มีความรู้ด้านวัฒนธรรม - การเรียนรู้พหุวัฒนธรรม - ความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่น เช่น ภาษา ประเพณี ความเชื่อของชนเผ่า **ทักษะ (Skills)** - ถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนและสังคม - สามารถบูรณาการความรู้ข้ามวัฒนธรรม - สามารถรายงานการศึกษาวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น - สามารถนำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาใน	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
ภูมิปัญญาในท้องถิ่น 2) ปราชญ์ชาวบ้านด้านวัฒนธรรมของชุมชน และภูมิปัญญาในท้องถิ่น 3) แหล่งเรียนรู้ในชุมชนด้านวัฒนธรรมของชุมชน และภูมิปัญญาในท้องถิ่น 4) การอนุรักษ์วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น - สามารถนำวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น			วัฒนธรรมในท้องถิ่นมาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ทั้งในชั้นเรียน			ท้องถิ่น มาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน - สามารถใช้ค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรมในท้องถิ่นมาสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ทั้งในชั้นเรียน - สามารถชี้นำและถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนและสังคมอย่างสร้างสรรค์	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
มาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามประเด็น ได้แก่ 1) องค์ความรู้ของวิทยากรด้านวัฒนธรรมของชุมชน และภูมิปัญญาในท้องถิ่น 2) องค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านด้านวัฒนธรรมของชุมชน และภูมิปัญญาในท้องถิ่น 3) องค์ความรู้จากแหล่ง							

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
เรียนรู้ในชุมชนด้านวัฒนธรรมของชุมชนและภูมิปัญญาในท้องถิ่น							
สมรรถนะที่ 5 : ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง - ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ มีคุณธรรม จริยธรรม - ปฏิบัติตนโดยยึดหลักความ	- มีความยุติธรรม - แสดงออกทางคุณธรรมจริยธรรม - มีคุณธรรม จริยธรรม - มีความกล้าหาญทางจริยธรรม ยึดมั่นในความถูกต้อง รู้ถูก รู้ผิด รู้ชอบชั่ว ดี กล้าปฏิเสธต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้อง - มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู	- มีคุณธรรม - แสดงออกซึ่งพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี - มีความกล้าหาญทาง จริยธรรม	มีวุฒิภาวะของความเป็นครู - คุณธรรมและจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพครู - เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู - ตั้งใจมุ่งมั่นการเรียนรู้เพื่อเป็นครูที่ดี	มีวุฒิภาวะของความเป็นครู - คุณธรรมและจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพครู ความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง - มุ่งสร้างความเท่าเทียม - มุ่งเรียนเป็นพลโลก และเพื่ออนาคต	**ทักษะ (Skills)** - มีหลักการที่ยึดมั่นในหลักคุณธรรมจริยธรรม - มีทักษะในการที่จะอยู่ร่วมกันกับคนซึ่งมีความแตกต่างทางวัฒนธรรมได้ ไม่ดูถูกยอมรับความต่าง - มีความกล้าหาญในเชิงจริยธรรม **คุณลักษณะ (Attributes)** - ความอดทนอดกลั้น สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	**คุณลักษณะ (Attributes)** - ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ มีคุณธรรมจริยธรรม - ปฏิบัติตนโดยยึดหลักความเป็นธรรม เท่าเทียม และมีส่วนช่วยให้คนในองค์กร อยู่ร่วมกันอย่างสันติ - มีความยุติธรรม ยึดในความถูกต้อง รู้ถูก รู้ผิด รู้ชอบชั่วดี - แสดงออกทางคุณธรรม จริยธรรม - มีคุณธรรม จริยธรรม - มีความกล้าหาญทาง จริยธรรม ยึดมั่นในความ	**6. สมรรถนะการพัฒนาตนเองตามจรรยาบรรณ และความเป็นพลเมือง**

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
เป็นธรรม เท่าเทียม และมีส่วนช่วยให้คนในองค์กร อยู่ร่วมกันอย่างสันติ						ถูกต้อง รู้ถูก รู้ผิด รู้ชอบ ชั่ว ดี กล้าปฏิเสธต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้อง - มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู - ตั้งใจมุ่งมั่นการเรียนรู้ เพื่อเป็นครูที่ดี - มุ่งสร้างความเท่าเทียม	
มาตรฐานการปฏิบัติตน สมรรถนะที่ 6 : จรรยาบรรณต่อตนเอง - ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎกติกาของโรงเรียนด้วยความสมัครใจ ทั้งในด้านการปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติ	- มีความรู้ด้านการเงิน สุขภาพ สุนทรียภาพ - พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน - การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติและการทำงานในสถานการณ์จริง สามารถประยุกต์ใช้เพื่อป้องกัน	- มีความอดทนใจกว้าง - วุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม - สามารถติดตามพัฒนาการของศาสตร์ทั้งหลายและพัฒนาสมรรถนะอยู่เสมอ (ปรับตัวเท่า เปรียนเปลี่ยน	ทักษะการจัดการชีวิต - ความอดทนต่อสภาพยากลำบาก - ทักษะชีวิตด้านกระบวนการคิดวิเคราะห์และด้านอื่น ๆ - ทักษะชีวิตในการปรับตัวสู่วิชาชีพ ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง - มีปัญญา มีวุฒิภาวะของความเป็นครู	มีวุฒิภาวะของความเป็นครู - อุดมการณ์ในการจัดการเรียนรู้ในวิชาชีพครู (รู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ครู) ทักษะทางสังคมและการปรับตัว - การปรับตัวในสถานการณ์ต่าง		**ทักษะ (Skills)** - พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและเสริมสร้างการพัฒนาอย่างยั่งยืน - การเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติและการทำงานในสถานการณ์จริง สามารถประยุกต์ใช้เพื่อป้องกัน แก้ปัญหา และพัฒนาได้ - เรียนรู้ ปรับตัว และพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
หน้าที่อื่นในโรงเรียน - ติดตามข้อมูลและปรับเปลี่ยนตนเองให้สอดคล้องการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง	แก้ปัญหา และพัฒนาได้ - การปฏิบัติงานและการแก้ปัญหาคำนึงถึงความรู้หลักทางทฤษฎี ประสบการณ์ ภาคปฏิบัติ ค่านิยม แนวคิด นโยบายและยุทธศาสตร์ชาติ บรรทัดฐานทางสังคมและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น - ปฏิบัติหน้าที่ตามอุดมการณ์ความเป็นครู - อุดมการณ์ความเป็นครู - มีความเพียร มุ่งมั่น มานะ บาก	จรรยาบรรณตนเอง)	- ความมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ การสร้างเครือข่ายทางการศึกษา - เป็นแบบอย่างให้นิสิตนักศึกษาครูในสถาบันผลิตครูและหรือเครือข่าย มีวุฒิภาวะของความเป็นครู - อุดมการณ์ในการจัดการเรียนรู้ในวิชาชีพครูและพัฒนาท้องถิ่น (รู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ครู, วิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและบทบาทหน้าที่, ภาคภูมิใจในวิชาชีพครู) ทักษะทางสังคมและการปรับตัว - การปรับตัวใน	ๆ - เรียนรู้ ปรับตัวและพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพ วิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง		และการเมือง - การปฏิบัติงานและการแก้ปัญหาคำนึงถึงความรู้ หลักทางทฤษฎี ประสบการณ์ ภาคปฏิบัติ ค่านิยม แนวคิด นโยบายและยุทธศาสตร์ชาติ บรรทัดฐานทางสังคมและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น - มีสมรรถนะทางวิชาการ (ความสามารถเชิงพฤติกรรมของบุคคลที่เป็นความรู้ ทักษะที่จำเป็น ในการนำไปใช้ปฏิบัติงานด้านวิชาการที่รับผิดชอบได้สำเร็จ และผลการปฏิบัติเป็นที่ยอมรับจากเพื่อนร่วมงานในองค์กร อันประกอบด้วย ด้านการจัดการสอน ด้านการเป็นผู้นำ เป็นต้น) **คุณลักษณะ (Attributes)** - ปฏิบัติหน้าที่ตามอุดมการณ์	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
	บั่น - มีความอดทนอดกลั้น เสียสละ - วุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม		สถานการณ์ต่าง ๆ ครูผู้นำการเรียนรู้ - มีสมรรถนะทางวิชาการ			ความเป็นครู - ความตั้งใจ เสียสละ ใจกว้าง มุ่งมั่นอดทน ต่อการเรียนรู้เพื่อเป็นครูที่ดี - มีพฤติกรรม บุคลิกภาพความเป็นครูมืออาชีพเป็นแบบอย่างให้แก่บุคคลรอบข้าง นิสิตนักศึกษาครูในสถาบันผลิตครู และหรือเครือข่าย - วุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม - การปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ	
(3) สมรรถนะหลัก ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครูและจรรยาบรรณของวิชาชีพ สมรรถนะที่ 1 :	- มีจิตวิญญาณครูปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรัก ทุ่มเทในการเอาใจใส่พัฒนาการเรียนรู้แก่ผู้เรียน - มีจิตวิญญาณ	- มีความเอาใจใส่ช่วยเหลืออย่างสร้างสรรค์ - แนะแนวทางการแก้ปัญหาทางวิชาการ วิชาชีพ และ		มีวุฒิภาวะของความเป็นครู - จิตวิญญาณความเป็นครู		**ความรู้ (Knowledge)** - มีความรอบรู้ในหลักการ แนวคิด จิตวิญญาณความเป็นครู **คุณลักษณะ (Attributes)** - มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะปฏิบัติ และ	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู - มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ ปฏิบัติ และคุณลักษณะที่ดีงาม อย่างเต็มความสามารถด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับระดับความสามารถและช่วงวัย - รักเมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม ด้วย	ความเป็นครู - มีความรอบรู้ในหลักการ แนวคิด จิตวิญญาณความเป็นครู	สังคมอย่างมีเหตุผล				คุณลักษณะที่ดีงาม อย่างเต็มความสามารถด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับระดับความสามารถและช่วงวัย - รักเมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสม ด้วยความบริสุทธิ์ใจ - มีจิตวิญญาณครู ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรัก ทุ่มเทในการเอาใจใส่ พัฒนาการเรียนรู้แก่ผู้เรียน - มีความเอาใจใส่ช่วยเหลืออย่างสร้างสรรค์ - แนะแนวทางการแก้ปัญหาทางวิชาการ วิชาชีพ และสังคมอย่างมีเหตุผล	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
ความบริสุทธิ์ใจ							
สมรรถนะที่ 7 : จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ - ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อวิชาชีพครู - เป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ	- มีทักษะชีวิต - ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ - รัก ศรัทธาในวิชาชีพครู - รับผิดชอบและซื่อสัตย์ต่องานที่ได้รับมอบหมายทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ	- มีความรับผิดชอบสูงต่อวิชาการ วิชาชีพ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม - รับผิดชอบต่อส่วนรวม ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม	ความรับผิดชอบ - ความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีวุฒิภาวะของความเป็นครู - มีความประพฤติที่ดีต่อความเป็นครู - ความรักและศรัทธาในวิชาชีพครู - รู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ครู - วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและบทบาทหน้าที่ครู ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและชุมชน - ยอมรับ และเคารพในความหลากหลายทาง	ความรับผิดชอบ - มีความรับผิดชอบต่อผู้เรียน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม - มีแนวทางการจัดการและระบบรับผิดชอบที่สะท้อนผลลัพธ์ที่ผู้เรียน (กลไกรับผิดชอบที่ระบบการศึกษาคุณภาพสูงใช้เป็นกลไกเชิงซ้อนที่ใช้ข้อมูลและโปร่งใส) ครูผู้นำการ	**ความรู้ (Knowledge)** - รู้และเข้าใจในจรรยาบรรณวิชาชีพครู **คุณลักษณะ (Attributes)** - มีความเสมอภาคและความเท่าเทียมในการดูแลลูกศิษย์ - มีจิตวิญญาณความเป็นครู	**ความรู้ (Knowledge)** - การเตรียมความพร้อมในการเป็นครูมืออาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ - มีแนวทางการจัดการ และระบบรับผิดชอบที่สะท้อนผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน **ทักษะ (Skills)** -มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ **คุณลักษณะ (Attributes)** - รัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ - รับผิดชอบและซื่อสัตย์ต่องานที่ได้รับมอบหมายทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
	- มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม - มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อตนเอง ต่อผู้เรียน ต่อผู้ร่วมงาน และต่อส่วนร่วม		สังคม โดยการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นครูในสถาบันผลิตครู สถานศึกษา และชุมชน ทักษะการจัดการชีวิต - ทักษะชีวิตในการปรับตัวสู่วิชาชีพ - ทักษะชีวิตด้านกระบวนการคิด วิเคราะห์ และด้านอื่น ๆ ครูผู้นำการเรียนรู้ - การเตรียมความพร้อมในการเป็นครูมืออาชีพ -มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ จิตวิทยาเชิงบวก -จิตวิทยาสำหรับครู	เรียนรู้ -มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ จิตวิทยาเชิงบวก -จิตวิทยาสำหรับครู มีวุฒิภาวะของความเป็นครู - รู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ครู		ผู้ร่วมงาน ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ - ยอมรับ และเคารพในความหลากหลายทางสังคม โดยการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นครูในสถาบันผลิตครู สถานศึกษา และชุมชน	
สมรรถนะที่ 8 : จรรยาบรรณต่อ	- ความซื่อสัตย์สุจริต และ	- จิตสาธารณะเสียสละ	มีวุฒิภาวะของความเป็นครู	จิตสาธารณะ - จิตสาธารณะ		**คุณลักษณะ (Attributes)** - ให้บริการด้วยความจริงใจ	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
ผู้รับบริการ - ให้บริการด้วยความจริงใจ และเสมอภาค - ไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ	รับผิดชอบต่อผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด - มีจิตบริการต่อวิชาชีพครูและชุมชน - ต่อต้านการทุจริตคอรัปชั่นและความไม่ถูกต้อง ไม่ใช้ข้อมูลบิดเบือนหรือการลอกเลียนผลงาน - ตระหนักและยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน - จิตอาสา จิตสาธารณะ		- ภาคภูมิใจในวิชาชีพครู	จิตอาสา		และเสมอภาค - ไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ - ความซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อผู้เรียน โดยตระหนักและยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน	
สมรรถนะที่ 10 :	- ดำเนินชีวิตตาม	- การแสดงออก	ความเป็นพลเมืองที่	ความเป็น		**ทักษะ (Skills)**	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
จรรยาบรรณต่อสังคม - ริเริ่ม วางแผน หรือ เป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา หรือสิ่งแวดล้อมโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ - ปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ ของสังคมภายใต้ระบอบประชาธิปไตย	วิถีประชาธิปไตย - มีค่านิยมและคุณลักษณะเป็นประชาธิปไตย - ทำงานและสภาพแวดล้อมโดยอาศัยหลักการเหตุผลและใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคม ความรู้สึกของผู้อื่นและประโยชน์ของสังคมส่วนรวม - รักชาติ รักท้องถิ่น มีจิตสำนึกไทย สากล อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย และจิตสำนึกเป็น	ซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมและปฏิบัติได้ - มีภาวะผู้นำ	เข้มแข็ง - มีความเป็นผู้นำท้องถิ่นที่ดี ครูผู้นำการเรียนรู้ - ความเป็นผู้นำทางการศึกษา ความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและชุมชน - การเป็นผู้นำในการสร้างการเรียนรู้ให้กับสถานศึกษา และชุมชน โดยใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษา ทักษะทางสังคมและการปรับตัว - ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับบริบทในสถานศึกษาและชุมชน	พลเมืองที่เข้มแข็ง - มุ่งเรียนเป็นพลโลกและเพื่ออนาคต		- ริเริ่ม วางแผน หรือ เป็นผู้นำในการทำกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา หรือสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึง ผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ - การเป็นผู้นำในการสร้างการเรียนรู้ให้กับสถานศึกษา และชุมชนที่ดี โดยใช้เครื่องมือและกิจกรรมทางการศึกษา - แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมและปฏิบัติได้ - ทำงานโดยอาศัยหลักการเหตุผล และใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม บรรทัดฐานทางสังคม ความรู้สึกของผู้อื่น และประโยชน์ของสังคมส่วนรวม - ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับบริบทในสถานศึกษา	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุขอย่างเคร่งครัด	พลเมืองไทยและพลเมืองโลก					และชุมชน **คุณลักษณะ (Attributes)** - ดำเนินชีวิต และปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสังคมภายใต้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อย่างเคร่งครัด - มีค่านิยมและคุณลักษณะเป็นประชาธิปไตย - รักชาติ รักท้องถิ่น มีจิตสำนึก ความเป็นไทย สากล อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย และจิตสำนึกเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก	
มาตรฐานด้านความรู้ (1) การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก	- รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก - สามารถเผชิญและเท่าทันกับการ	- มีความรอบรู้ในด้านความรู้ทั่วไป		ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง - ผู้ที่มีความรอบรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ	**ความรู้ (Knowledge)** - มีความรู้ความเข้าใจในสาระวิชาหลัก (Core Subjects) ของทักษะในศตวรรษที่ 21	**ความรู้ (Knowledge)** - มีความรอบรู้บริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทั้งภายใน และภายนอกประเทศที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษา	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
สังคม และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สมรรถนะที่ 1 : รอบรู้บริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษา	เปลี่ยนแปลงของสังคม			รวมทั้งมีความสามารถในการบูรณาการความรู้ได้	**ทักษะ (Skills)** - มีความสามารถนำสถานการณ์ปัจจุบันมาช่วยในการจัดระบอบการเรียนรู้ - มีความสามารถในการนำทักษะในศตวรรษที่ 21 มาปรับใช้ได้ **คุณลักษณะ (Attributes)** - ปรับตัวให้สามารถอยู่รอดได้ในชีวิตประจำวัน - มีความพึงพอใจในสิ่งที่ตัวเองมี	- ผู้ที่มีความรอบรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ รวมทั้งมีความสามารถในการบูรณาการความรู้ได้ **ทักษะ (Skills)** - รู้เท่าทัน และสามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก	
สมรรถนะที่ 4 : พัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลง - ติดตามข้อมูลข่าวสาร	- มีความรู้ เข้าใจโลกเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม - รอบรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เนื้อหาสาระด้านวิชาชีพของครู อาทิ	- เข้าใจโลกเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม - คิดค้น ข้อเท็จจริง เข้าใจ และประเมิน	ทักษะทางสังคมและการปรับตัว - รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง การรู้คิด ตัดสินใจ ทักษะการสื่อสาร - การสอนแบบผสมผสานหรือคละชั้น	ทักษะการจัดการชีวิต - การดูแลตนเองและสิ่งแวดล้อม ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง - มีกระบวนการ		**ความรู้ (Knowledge)** - มีความรู้ด้านการเงิน สุขภาพ สุนทรียภาพ - รอบรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเนื้อหาสาระด้านวิชาชีพของครู - ติดตามข้อมูลข่าวสารการศึกษา สังคม การเมือง	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
การศึกษา สังคม การเมือง การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสามารถ นำมาปรับใช้/เชื่อมโยงกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ - นำแนวคิด เทคนิควิธีการ หรือ ความรู้ใหม่ๆ ที่น่าสนใจมาประยุกต์ใช้เป็นส่วนหนึ่ง ในการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	ปรัชญาความเป็นครู จิตวิทยาสำหรับครู ทักษะการนิเทศและการสอนงาน การบูรณาการข้ามศาสตร์ เช่น TPCK, STEM Education, PLC เป็นต้น - ออกแบบเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน และผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ - มีการรับส่งข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศ - มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์	สารสนเทศที่หลากหลาย - รอบรู้และความสามารถประยุกต์ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎี - ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการทั้งข้ามศาสตร์และโลกความจริง - ความรู้ทฤษฎีประสบการณ์มาแก้ปัญหาที่สลับซับซ้อน เสนอทางออก	เรียน การสร้างเครือข่ายทางการศึกษา - การพัฒนาทักษะที่เชื่อมโยงกับการทำงาน ทักษะการจัดการชีวิต -ความรู้ด้านการเงิน - การดูแลตนเองและสิ่งแวดล้อม	คิดขั้นสูง - การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ - ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต - ทักษะการสังเกตและการตั้งคำถาม - ทักษะการแสวงหาความรู้ - ทักษะการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ - ทักษะการปฏิบัติ - ทักษะการสะท้อนผล - ทักษะการนำเสนอ		การปกครอง และเศรษฐกิจ โดยสามารถ นำมาปรับใช้/เชื่อมโยงกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ - มีความรู้ทฤษฎี ประสบการณ์ มาแก้ปัญหาที่สลับซับซ้อน เสนอทางออก และความสามารถในการประยุกต์ ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎี - คิดค้นข้อเท็จจริง เข้าใจ และประเมินสารสนเทศที่หลากหลาย - มีความรู้ เข้าใจโลกเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม **ทักษะ (Skills)** - ออกแบบเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน และผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
	ขั้นสูง - พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่เรียนรู้และรอบรู้ ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา - ออกแบบกิจกรรมวางแผนการจัดการเรียนรู้ นำวิธีการใช้เทคนิคมาใช้ให้เหมาะสม - มีความรอบรู้ด้านการเงินสุขภาพ สุนทรียภาพ	- ความไวในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารทั้งที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติหรือคณิตศาสตร์		ทักษะการสื่อสาร - การสอนแบบผสมผสานหรือคละชั้นเรียน การสร้างเครือข่ายทางการศึกษา - มีเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกันและสัมพันธ์เชื่อมโยงกันทั้งในระดับนโยบายถึงปฏิบัติการ		จากประสบการณ์ - มีการรับส่งข้อมูลข่าวสารที่น่าเชื่อถือของข้อมูลและสารสนเทศ - สามารถใช้ดุลพินิจที่ดีในการประมวลผล แปลความหมาย - ความไวในการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารทั้งที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติหรือคณิตศาสตร์ - มีกระบวนการคิดขั้นสูง (การคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาและตัดสินใจ) - การสอนแบบผสมผสานหรือคละชั้นเรียน - ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (ทักษะการสังเกตและการตั้งคำถาม, ทักษะการแสวงหาความรู้, ทักษะการวิเคราะห์และสังเคราะห์, ทักษะการปฏิบัติ, ทักษะการสะท้อนผลและทักษะการนำเสนอ)	

มาตรฐานวิชาชีพ (คุรุสภา)	มคอ. 1 (4 ปี)	มคอ. 1 (5 ปี)	สมรรถนะครูโครงการผลิตครูระบบปิด (เคยดำเนินการในอดีต ปัจจุบัน)	สมรรถนะครูในอนาคต	ความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิ (การสัมภาษณ์)	สรุป	สมรรถนะครูของโครงการผลิตครูระบบปิด (เอกสาร+สัมภาษณ์)
						- มีเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกันและสัมพันธ์เชื่อมโยงกันทั้งในระดับนโยบายถึงปฏิบัติการ - รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงการรู้คิดตัดสินใจ **คุณลักษณะ (Attributes)** - ตระหนักรู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการทั้งข้ามศาสตร์และโลกความจริง	

ภาคผนวก ช สรุปการทดลองการใช้คู่มือการใช้รูปแบบ

วัตถุประสงค์
1. เพื่อเสริมสร้างการรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักคิด หลักวิชา และหลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียง ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
กิจกรรมพัฒนาตามหลักคิด
ดำเนินชีวิตบนพื้นฐานความพอเพียง
2. เพื่อส่งเสริมการคิดเชิงเหตุผล มีวิจารณญาณ ในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ กับวิชาชีพครู
3. เพื่อส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้ออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน
สมรรถนะการประยุกต์ใช้แนวคิด ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการ จัดการเรียนรู้
เกิด
ส่งผล
นิสิตครู

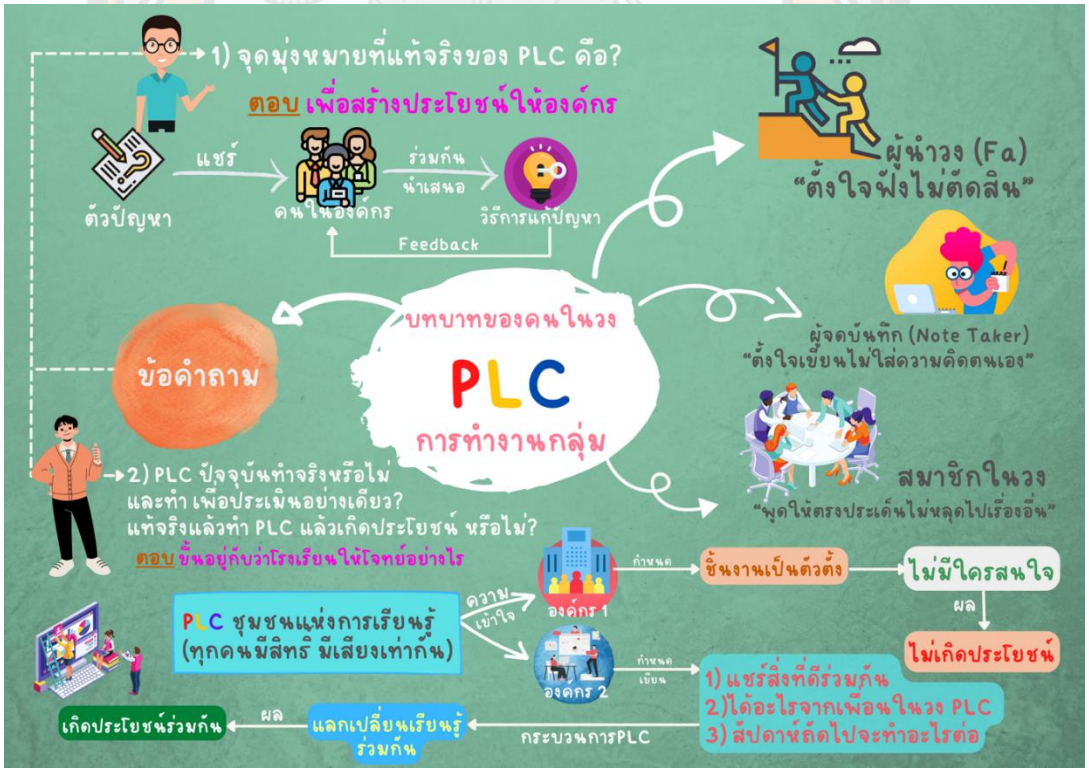
1) จุดมุ่งหมายที่แท้จริงของ PLC คือ?
ตอบ เพื่อสร้างประโยชน์ให้องค์กร
แชร์
ร่วมกัน นำเสนอ
ต้วปัญหา
คนในองค์กร
วิธีการแก้ปัญหา
Feedback
ผู้นำวง (Fa)
"ตั้งใจฟังไม่ตัดสิน"
ผู้จดบันทึก (Note Taker)
"ตั้งใจเขียนไม่ใส่ความคิดตนเอง"
บทบาทของคนในวง
PLC
การทำงานกลุ่ม
ข้อคำถาม
สมาชิกในวง
"พูดให้ตรงประเด็นไม่หลุดไปเรื่องอื่น"
2) PLC ปัจจุบันทำจริงหรือไม่
และทำ เพื่อประเมินอย่างเดียว?
แท้จริงแล้วทำ PLC แล้วเกิดประโยชน์ หรือไม่?
ตอบ ขึ้นอยู่กับว่าโรงเรียนให้โจทย์อย่างไร
กำหนด
ชิ้นงานเป็นตัวตั้ง
ไม่มีใครสนใจ
ผล
ไม่เกิดประโยชน์
องค์กร 1
ความเข้าใจ
PLC ชุมชนแห่งการเรียนรู้
(ทุกคนมีสิทธิ มีเสียงเท่ากัน)
องค์กร 2
กำหนด เขียน
1) แชร์สิ่งที่ดีร่วมกัน
2)ได้อะไรจากเพื่อนในวง PLC
3) สัปดาห์ถัดไปจะทำอะไรต่อ
กระบวนการPLC
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกัน
ผล
เกิดประโยชน์ร่วมกัน

การบริหารสมอง
Brain Gym
เตรียมความพร้อมสู่
การทำกิจกรรม
"โป้ง-ก้อย"
มือขวาชูนิ้วก้อยขึ้น
มือซ้ายยื่นนิ้วโป้งออกมาด้านข้าง
สลับข้าง ทำ 2 ข้างเป็น 1 เซ็ท
"จีบ-แอล"
มือขวาจับจีบ มือซ้ายทำรูปตัวแอล
สลับข้างทำ2 ข้าง เป็น 1 เซ็ท
"นับ 1-10"
นับ 1 : ชี้นิ้วไปทางซ้าย มือซ้ายชู 1นิ้ว
นับ 2 : ชี้นิ้วไปทางขวา มือขวาชู 2 นิ้ว
นับ 3 : ชี้นิ้วไปทางซ้าย มือซ้ายชู 3 นิ้ว
นับ 4 : ชี้นิ้วไปทางขวา มือขวาชู 4 นิ้ว
นับ 5 : ชี้นิ้วไปทางซ้าย มือซ้ายชู 5 นิ้ว
นับ 6 : ชี้นิ้วไปทางขวา มือขวาชู 3 นิ้ว
นับ 7 : ชี้นิ้วไปทางซ้าย มือซ้ายชู 3 นิ้ว
นับ 8 : ชี้นิ้วไปทางขวา มือขวาชู 3 นิ้ว
นับ 9 : ชี้นิ้วไปทางซ้าย มือซ้ายชู 3 นิ้ว
นับ 10 : ชี้นิ้วไปทางขวา มือขวากำมือ
1. ฝึกสมองทั้งสองซีก
ทำงานประสานกัน
2. ฝึกความเชื่อมโยง
ระหว่างสมองและร่างกาย
3. ฝึกความจำ ความคิด
สมาธิ

หลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง
สิ่งที่จะเรียนรู้
1
ความเป็นมา
"หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง"
2
ความหมาย & องค์ประกอบหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3
การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ไปใช้ในชีวิตประจำวัน
และการจัดการเรียนการสอน
4
แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน
กับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

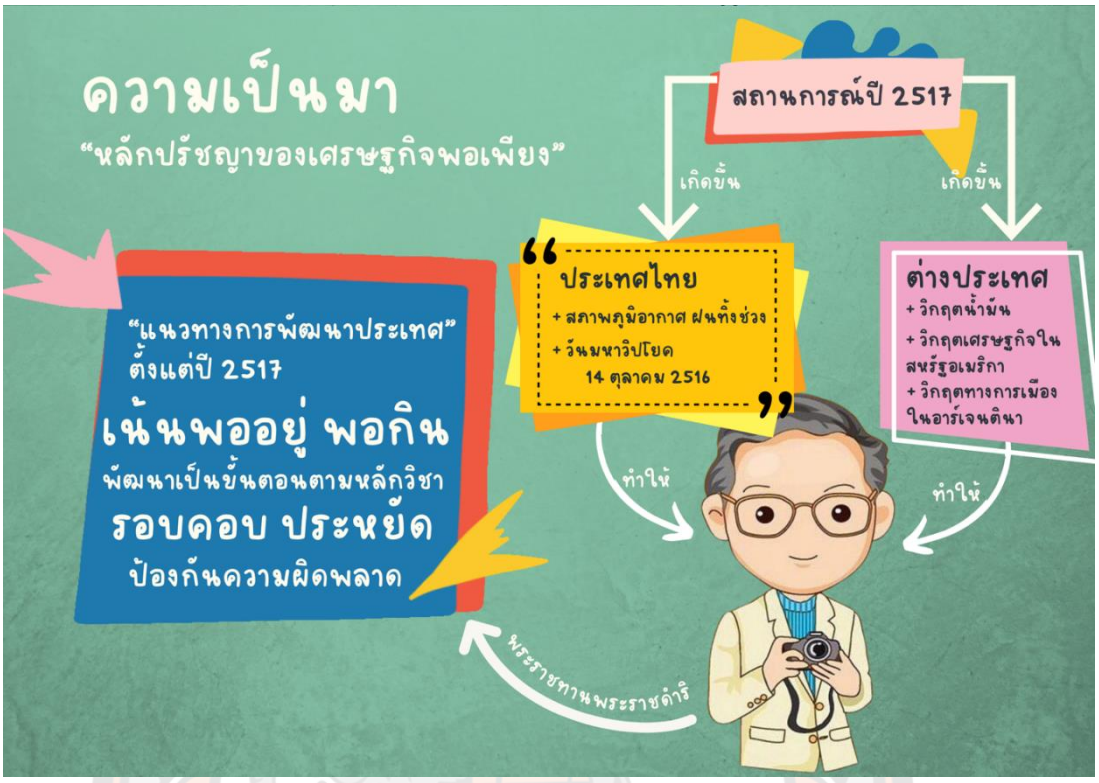
ความเป็นมา
“หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
สถานการณ์ปี 2517
เกิดขึ้น
เกิดขึ้น
ประเทศไทย
+ สภาพภูมิอากาศ ฝนทิ้งช่วง
+ วันมหาวิปโยค
14 ตุลาคม 2516
ต่างประเทศ
+ วิกฤตน้ำมัน
+ วิกฤตเศรษฐกิจในสหรัฐอเมริกา
+ วิกฤตทางการเมืองในอาร์เจนตินา
“แนวทางการพัฒนาประเทศ”
ตั้งแต่ปี 2517
เน้นพออยู่ พอกิน
พัฒนาเป็นขั้นตอนตามหลักวิชา
รอบคอบ ประหยัด
ป้องกันความผิดพลาด
ทำให้
ทำให้
พระราชทานพระราชดำริ

ความหมาย
“หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
เริ่มที่
“เศรษฐกิจพอเพียง”
แนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตน
ของประชาชนทุกระดับ
ตนเอง
ครอบครัว
ชุมชน
รัฐ
ร่วมกันพัฒนาไปสู่
ทางสายกลาง
ก่อให้เกิด
ผลกระทบต่างๆ
ที่เกิดขึ้น
“ความ
พอเพียง”
ความพอประมาณ
ความมีเหตุผล
ระบบภูมิคุ้มกันในตัว
+
อาศัย
ความรู้
และ
คุณธรรม
ส่งผล
เกิด
การเปลี่ยนแปลง
ทั้งภายในและ
ภายนอก

คำถามชวนคิด
3 พยางค์ สื่อความหมายถึงการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
“คุณเข้าใจอย่างไร”
"ภูมิคุ้มกัน"
"พอประมาณ"
"มีเหตุผล"
"ทางสายกลาง"
"ความประหยัด"

องค์ประกอบของ
“หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
“กรอบแนวคิด”
แนวดำรงอยู่
เริ่ม!
1.) ตนเอง
2.) ครอบครัว
3.) ชุมชน
4.) รัฐ
สู่
ทางสายกลาง
“เงื่อนไขพื้นฐาน”
สิ่งที่พึงมี
ความรู้
รอบคอบ
ระมัดระวัง
+เสริม
คุณธรรม
ความซื่อสัตย์
“หลักการความพอเพียง”
ความพอประมาณ
+
ความมีเหตุผล
+
มีระบบภูมิคุ้มกัน
เกิด
การเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอก
“เป้าหมาย”
เกิดสมดุลพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
วัตถุ
สังคม
สิ่งแวดล้อม
วัฒนธรรม

โมเดล “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
Sufficiency Economy Philosophy
2
เงื่อนไขคุณภาพ
ความรู้ Knowledge
+
คุณธรรม Virtues
3
หลักการพอเพียง
พอประมาณ Moderation
มีเหตุมีผล Reasonableness
การมีภูมิคุ้มกันที่ดี Prudence
4
เป้าหมายเพื่อพัฒนาอย่างสมดุลและก้าวหน้าอย่างมั่นคง
วัตถุ/เศรษฐกิจ (Economy)
สังคม (Society)
สิ่งแวดล้อม (Environment)
วัฒนธรรม (Culture)

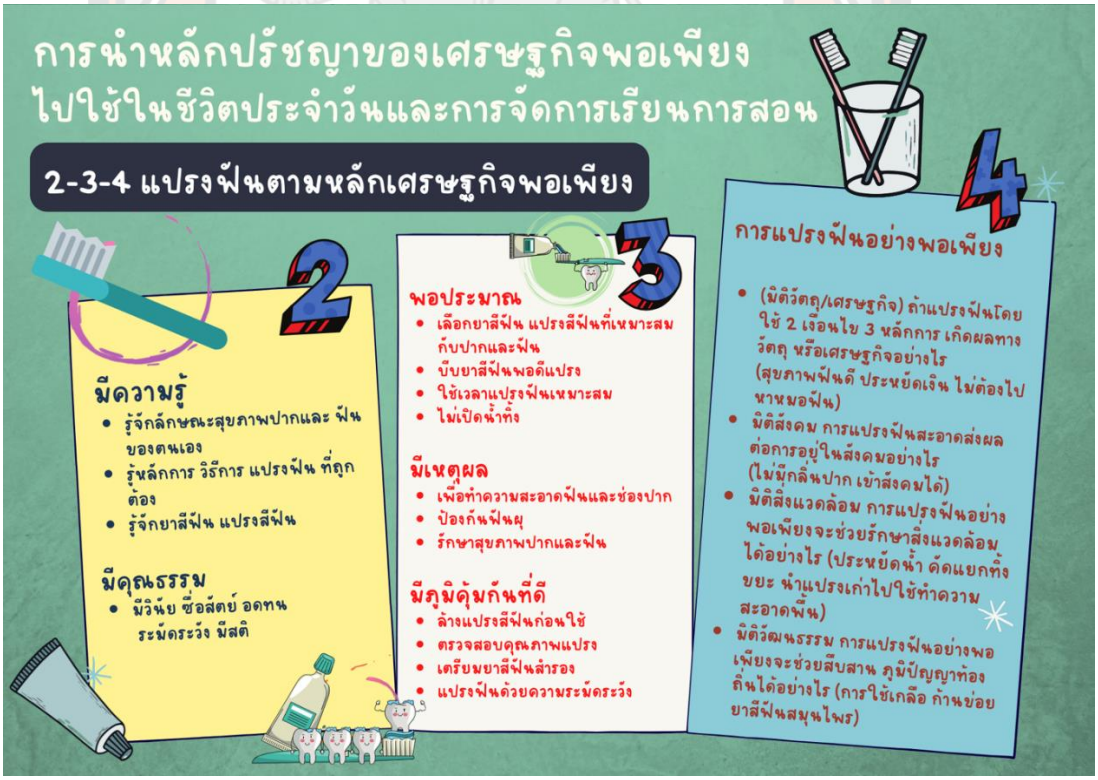
การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ไปใช้ในชีวิตประจำวันและการจัดการเรียนการสอน
2-3-4 แปรงฟันตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
2
มีความรู้
รู้จักลักษณะสุขภาพปากและ ฟัน ของตนเอง
รู้หลักการ วิธีการ แปรงฟัน ที่ถูกต้อง
รู้จักยาสีฟัน แปรงสีฟัน
มีคุณธรรม
มีวินัย ซื่อสัตย์ อดทน ระมัดระวัง มีสติ
3
พอประมาณ
เลือกยาสีฟัน แปรงสีฟันที่เหมาะสมกับปากและฟัน
บีบยาสีฟันพอดีแปรง
ใช้เวลาแปรงฟันเหมาะสม
ไม่เปิดน้ำทิ้ง
มีเหตุผล
เพื่อทำความสะอาดฟันและช่องปาก
ป้องกันฟันผุ
รักษาสุขภาพปากและฟัน
มีภูมิคุ้มกันที่ดี
ล้างแปรงสีฟันก่อนใช้
ตรวจสอบคุณภาพแปรง
เตรียมยาสีฟันสำรอง
แปรงฟันด้วยความระมัดระวัง
4
การแปรงฟันอย่างพอเพียง
(มิติวัตถุ/เศรษฐกิจ) ถ้าแปรงฟันโดยใช้ 2 เงื่อนไข 3 หลักการ เกิดผลทางวัตถุ หรือเศรษฐกิจอย่างไร (สุขภาพฟันดี ประหยัดเงิน ไม่ต้องไปหาหมอฟัน)
มิติสังคม การแปรงฟันสะอาดส่งผลต่อการอยู่ในสังคมอย่างไร (ไม่มีกลิ่นปาก เข้าสังคมได้)
มิติสิ่งแวดล้อม การแปรงฟันอย่างพอเพียงจะช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างไร (ประหยัดน้ำ คัดแยกทิ้งขยะ นำแปรงเก่าไปใช้ทำความสะอาดพื้น)
มิติวัฒนธรรม การแปรงฟันอย่างพอเพียงจะช่วยสืบสาน ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างไร (การใช้เกลือ ก้านข่อย ยาสีฟันสมุนไพร)

การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ไปใช้ในชีวิตประจำวันและการจัดการเรียนการสอน
2-3-4 ซื้อโทรศัพท์มือถือตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
2
มีความรู้
รู้งบประมาณ
รู้ความจำเป็นในการใช้งาน
รู้ราคา คุณสมบัติ บริการหลังการขาย เงื่อนไข
รู้การใช้งาน การดูแลรักษา
มีคุณธรรม
อดออม มัธยัสถ์ ไม่เบียดเบียน รอบคอบ เพียรหาข้อมูล ไม่ซื้อของหนีภาษี หรือละเมิดลิขสิทธิ์
3
พอประมาณ
ซื้อโทรศัพท์เหมาะสมกับงบประมาณ
เลือกโปรโมชั่น เครือข่าย ตรงกับการใช้งาน
มีเหตุผล
เพื่อการติดต่อสื่อสาร
เครื่องเก่าใช้งานไม่ได้ (เสีย หมดสภาพ)
เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน การเรียน
มีภูมิคุ้มกันที่ดี
ไม่ใช้เงินในอนาคต
สำรวจจำนวนเงินก่อนซื้อ
ศึกษาคู่มือก่อนใช้งาน
ตรวจสอบเงื่อนไขการรับประกัน
4
ซื้อโทรศัพท์มือถืออย่างพอเพียง
(มิติวัตถุ/เศรษฐกิจ) ได้ใช้โทรศัพท์มือถือ โดยไม่ต้องเป็นหนี้
(มิติสังคม) ใช้โทรศัพท์มือถือติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นในสังคม
(มิติสิ่งแวดล้อม) บริจาคโทรศัพท์มือถือเครื่องเก่า หรือจัดการอย่างถูกวิธี ไม่สร้างปัญหาสิ่งแวดล้อม
(มิติวัฒนธรรม) ใช้โทรศัพท์มือถือถ่ายภาพส่งเสริม กิจกรรมทางวัฒนธรรม มีมารยาทในการใช้โทรศัพท์มือถือ

เน้น
เน้นแนวปฏิบัติ
(พอประมาณ+ มีเหตุผล)
ภูมิคุ้มกัน
แนวคิดการพัฒนาที่
ยั่งยืนกับหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง
ด้วยการพัฒนาคุณภาพคน
มีพื้นฐาน
ความรู้
Knowledge
คุณธรรม
Virtues
พร้อม
(Output/Outcomes)
ประโยชน์ส่วนรวม
(4 มิติ)
การพัฒนาที่คำนึงถึงคนรุ่นหลัง
ที่สามารถใช้ชีวิตไม่ด้อยกว่า
คนรุ่นปัจจุบัน

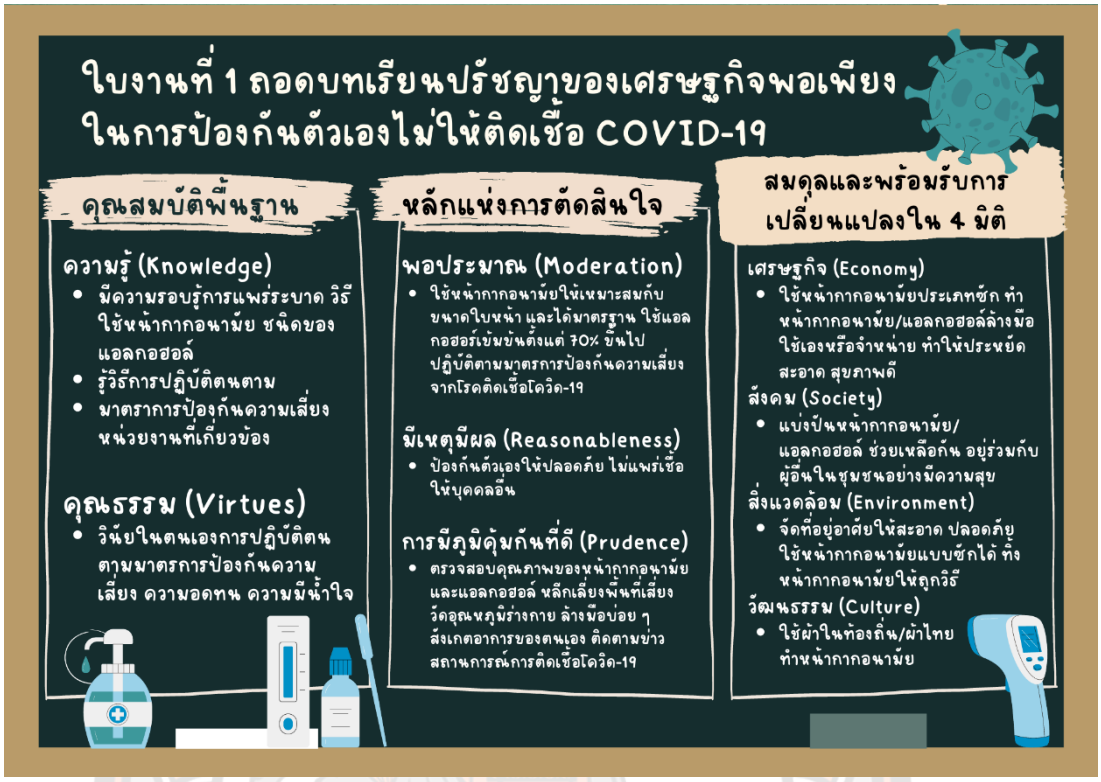
ใบงานที่ 1 ถอดบทเรียนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ในการป้องกันตัวเองไม่ให้ติดเชื้อ COVID-19
คุณสมบัติพื้นฐาน
ความรู้ (Knowledge)
มีความรอบรู้การแพร่ระบาด วิธีใช้หน้ากากอนามัย ชนิดของแอลกอฮอล์
รู้วิธีการปฏิบัติตนตาม
มาตราการป้องกันความเสี่ยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
คุณธรรม (Virtues)
วินัยในตนเองการปฏิบัติตนตามมาตรการป้องกันความเสี่ยง ความอดทน ความมีน้ำใจ
หลักแห่งการตัดสินใจ
พอประมาณ (Moderation)
ใช้หน้ากากอนามัยให้เหมาะสมกับขนาดใบหน้า และได้มาตรฐาน ใช้แอลกอฮอร์เข้มข้นตั้งแต่ 70% ขึ้นไป ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันความเสี่ยงจากโรคติดเชื้อโควิด-19
มีเหตุมีผล (Reasonableness)
ป้องกันตัวเองให้ปลอดภัย ไม่แพร่เชื้อให้บุคคลอื่น
การมีภูมิคุ้มกันที่ดี (Prudence)
ตรวจสอบคุณภาพของหน้ากากอนามัยและแอลกอฮอล์ หลีกเลี่ยงพื้นที่เสี่ยง วัดอุณหภูมิร่างกาย ล้างมือบ่อย ๆ สังเกตอาการของตนเอง ติดตามข่าวสถานการณ์การติดเชื้อโควิด-19
สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติ
เศรษฐกิจ (Economy)
ใช้หน้ากากอนามัยประเภทซักได้ ทำหน้ากากอนามัย/แอลกอฮอล์ล้างมือใช้เองหรือจำหน่าย ทำให้ประหยัด สะอาด สุขภาพดี
สังคม (Society)
แบ่งปันหน้ากากอนามัย/แอลกอฮอล์ ช่วยเหลือกัน อยู่ร่วมกับผู้อื่นในชุมชนอย่างมีความสุข
สิ่งแวดล้อม (Environment)
จัดที่อยู่อาศัยให้สะอาด ปลอดภัย ใช้หน้ากากอนามัยแบบซักได้ ทิ้งหน้ากากอนามัยให้ถูกวิธี
วัฒนธรรม (Culture)
ใช้ผ้าในท้องถิ่น/ผ้าไทยทำหน้ากากอนามัย

ใบงานที่ 2 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับ
การจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนในช่วงสถานการณ์ Covid-19
คุณสมบัติพื้นฐาน
ความรู้ (Knowledge)
ทฤษฎี และหลักการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม
เข้าใจความสนใจของแต่ละช่วงวัยของผู้เรียน
มีความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยี
มีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาที่จะสอน
มีความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพในช่วงสถานการณ์โควิด-19
คุณธรรม (Virtues)
มีวินัยในการเตรียมการจัดการเรียนการสอน เช่น ใบงาน การนำเสนอ รูปแบบการจัดกิจกรรม เป็นต้น
ความรับผิดชอบต่อตนเอง/ผู้รับบริการ (ยึดหลักคุณธรรม 8 ประการ มาประกอบได้ค่ะ)
หลักแห่งการตัดสินใจ
พอประมาณ (Moderation)
กำหนดเวลาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม
จัดเนื้อหาเหมาะสมกับการเรียน อาทิ สอนแบบใบงาน สอนในรูปแบบออนไลน์
จะสื่อให้เหมาะสมกับอุปกรณ์ที่นักเรียนมี
มีเหตุมีผล (Reasonableness)
เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด
เพื่อลดการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19
การมีภูมิคุ้มกันที่ดี (Prudence)
ติดตาม คัดกรอง นักเรียนผู้มีความเสี่ยงจากโควิด-19
สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงใน 4 มิติ
เศรษฐกิจ (Economy)
- แผนการสอน
- สื่อการจัดการเรียนรู้
สังคม (Society)
ความสัมพันธ์ที่ดี การช่วยเหลือซึ่งกันและกันกับเพื่อนและครู
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านการเรียนรู้แบบออนไลน์
สิ่งแวดล้อม (Environment)
ปลอดภัยจากโควิด-19
สร้างแหล่งเรียนรู้ผ่านทางออนไลน์ที่น่าสนใจ
วัฒนธรรม (Culture)
ปลอดภัยจากโควิด-19
สร้างแหล่งเรียนรู้ผ่านทางออนไลน์ที่น่าสนใจ

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	ทรรศนีย์ วงค์คำ
วัน เดือน ปี เกิด	10 สิงหาคม 2534
ที่อยู่ปัจจุบัน	140/7 หมู่ 4 ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย 64210
ที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอุดมดรุณี 351 ตำบลธานี อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย 64000
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ครู คศ.1
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2561 กศ.ม. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. 2557 กศ.บ. (คณิตศาสตร์) คู่ขนาน วท.บ. (คณิตศาสตร์) มหาวิทยาลัยนเรศวร